Ex post právna analýza celkového regulačného zaťaženia najvýznamnejších zákonov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie na Slovensku

Február 2010

Pre Národnú agentúru pre rozvoj malého a stredného podnikania

Spracoval:

VUPOR, s.r.o.
Žehrianska 4, 851 07 Bratislava
IČO: 36814369
DIČ: 2022423502
e-mail: vupor@vupor.sk

Obsah

Obsah 3
Úvod 4
I. Metodika merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov 6
EX-ANTE postup merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov 7
EX post postup merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov 14
Základné pripomienky k postupu merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov 23
II. Analýza zákonov 25
Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb., ... 27
Regulačná mapa - Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb., ... 47
Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb., ... 118
Regulačná mapa - Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb., ... 130
Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z., ... 137
Regulačná mapa - Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z., ... 154
Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z., ... 177
Regulačná mapa - Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z., ... 195
Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z., ... 252
Regulačná mapa - Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z., ... 262
Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z., ... 290
Regulačná mapa - Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z., ... 307
Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z., ... 353
Regulačná mapa - Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z., ... 366
Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z., ... 387
Regulačná mapa - Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z., ... 405
Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z., ... 418
Regulačná mapa - Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z., 428
Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z., ... 459
Regulačná mapa - Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z., ... 473
Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z., ... 520
Regulačná mapa - Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z., ... 537
Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb., ... 608
Regulačná mapa - Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb., ... 625
Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z. 647
Regulačná mapa - Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z. 661
Záver 677

Úvod

Posudzovanie vplyvov legislatívneho i nelegislatívneho charakteru na podnikateľské prostredie je nástroj, ktorého cieľom je zistiť dopady prijímaných noriem na rôzne subjekty spoločnosti, medzi inými i podnikateľské subjekty. Takéto hodnotenie vplyvov predstavuje pre verejnú správu *nástroj* pri rozhodovaní sa o predkladaných i existujúcich materiáloch, či legislatívnych predpisoch.

Je dôležité, aby mali subjekty verejnej správy pri rozhodovaní sa o predkladaných materiáloch, legislatíve i existujúcich právnych predpisoch k dispozícii ich relevantnú analýzu zameranú na ich vplyv na rôzne subjekty v spoločnosti, resp. na prostredie v ktorom tieto subjekty operujú. Posudzovanie vplyvov musí byť chápané ako vhodná pomôcka pre politické rozhodovanie, ktoré ho síce nenahradí, avšak môže objasniť mnohé problémy spojené s dodržiavaním existujúcej legislatívy všetkého druhu.

Primárnym cieľom týchto analýz by malo byť *poskytnúť subjektom verejnej správy relevantné informácie, ktoré môžu zabrániť schvaľovaniu nekvalitných materiálov,* ktoré by mohli spôsobovať nadmerné zaťaženie podnikateľských subjektov, zvyšovať tak nezamestnanosť a spôsobovať nepredvídané dôsledky celospoločenského charakteru. K sekundárnym cieľom patrí aj redukcia potreby častých zmien právnych predpisov, ktorá je tak často kritizovaná z pohľadu podnikateľov.

Predkladaná analýza je rozdelená do viacerých častí. Prvou ucelenou časťou je dopracovanie existujúcej metodiky merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov o ex post pohľad a pripomienky vyplývajúce zo súčasnej praxe.

Druhá ucelená časť tejto analýzy je vypracovanie Ex post právnej analýzy celkového regulačného zaťaženia najvýznamnejších zákonov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie na Slovensku k 1. júlu 2009. Štatisticky sú však zákony hodnotené za rok 2008, lebo v čase písania štúdie ešte neboli k dispozícií dáta za rok 2009. Medzi zákony, ktoré sú do tejto analýzy zaradené, patria nasledujúce právne predpisy:

1. Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.,
2. Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,
3. Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,
4. Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,
5. Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,
6. Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,
7. Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,
8. Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,
9. Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,
10. Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,
11. Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,
12. Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,
13. Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

Každý zákon tvorí samostatnú časť. Základné delenie, ktoré sme v rámci analýzy jednotlivých právnych predpisov zvolili pozostáva z nasledujúcich častí. Prvou časťou analýzy zákona je analýza a opis hodnoteného predpisu, vrátane základných

podzákonných noriem, ktoré spoluvytvárajú regulačné zaťaženie, vyplývajúce z predpisu. Nasleduje výpočet všetkých administratívnych povinností, vyplývajúcich z predpisu, definovanie a kvantifikácia regulačných povinností MSP, vyplývajúcich z predpisu, a ocenenie jednotlivých nákladov regulácie vyplývajúcich z právnej analýzy predpisu. Hodnotenie pokračuje výpočtom jednotkových nákladov a celkových regulačných nákladov vyplývajúcich z právneho predpisu, náčrtom možných legislatívnych opatrení pre zníženie regulačných nákladov s odhadom možnej úspory MSP na celkovom regulačnom zaťažení vyplývajúcom z právneho predpisu. Prílohou každej čiastkovej analýzy je i tzv. regulačná mapa k danému predpisu.

V závere analýzy sa popisujú najdôležitejšie zistenia z jednotlivých právnych predpisov a za analýzu ako celok.

I. Metodika merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov

V rámci tohto materiálu sa budeme zaoberať metodickými pokynmi posudzovania vplyvov na podnikateľské subjekty a to v zmysle: A) hodnotenia EX ANTE, B) hodnotenia EX POST, a za C) hodnotenia problémov a pripomienok vyplývajúcich z uplatňovania existujúcich metodických materiálov.

Ex-ante hodnotenie vplyvov na podnikateľské prostredie obsahuje existujúca metodika schválená Vládou SR, č. uznesenia 329/2008, zo dňa 21.5. 2008, ktorej cieľom je **vopred** odhaliť problémy, ktoré by so sebou mohli niesť predkladané legislatívne i nelegislatívne materiály. Preto obsahom prvej kapitoly metodiky bude už existujúca a schválená metodika. V danom materiály nebudeme navrhovať žiadne zmeny.

Druhou časťou predkladanej metodiky je popísanie metodických východísk posudzovania vplyvu už existujúcej záťaže podnikateľských subjektov. Toto **ex post meranie** (základné meranie), predstavuje meranie reálnych dopadov na podnikanie vzhľadom na už implementované zákony, administratívne predpisy a regulácie všeobecne. Meranie existujúceho zaťaženia znamená stanovenie *celkových nákladov*, ktoré podniky vynaložia v súvislosti s existujúcimi reguláciami. Takéto meranie sa uskutočňuje s cieľom zmerať buď vybrané oblasti regulácie alebo komplex regulácií, ktoré ovplyvňujú podnikanie.

Treťou časťou je popis niektorých **pripomienok**, ktoré sa vyskytujú, resp. sú priamo spojené s reálnym uplatňovaním hodnotenia záťaže podnikateľských subjektov. V tejto časti popíšeme niektoré metodické východiská, ktoré musia byť v súčasnosti reálne uplatňované v praxi, pokiaľ sa hockto chce dopracovať ku konkrétnym výsledkom.

EX-ANTE postup merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov

KROK č. 1:

Rýchly test – Doložka vplyvov

V členských štátoch EÚ sa neprestajne zvyšuje povedomie o nákladoch spojených s administratívnou záťažou a o potrebe maximálne zjednodušiť požiadavky vyplývajúce z regulácie, pričom je potrebné rešpektovať jej ciele. Zásah štátu predstavuje pre podnikateľov zvyčajne istú sumu nákladov, ktoré musia vynaložiť, v snahe naplniť požiadavky implementovaných regulácií, pričom časť z nich predstavujú aj náklady plynúce z administratívneho zaťaženia.

V rýchlom teste predkladateľ uvedie, či bude mať návrh materiálu vplyv na podnikateľské prostredie vo forme zvýšenia regulačného zaťaženia. Je kľúčové, aby sa predkladateľ detailne zaoberal odpoveďou na túto otázku a pri svojej úvahe bral do úvahy všetky aspekty vplyvov svojho návrhu.

Pri zostavovaní odpovede na otázku o regulačnom zaťažení v rýchlom teste by sa mal predkladateľ riadiť najmä nasledujúcimi princípmi:

- Je potrebné správne chápať, že rýchly test nie je namierený proti predkladateľovi a neslúži ako zbraň, použiteľná proti jeho návrhu. Mnohé opatrenia sú skutočne potrebné, napriek tomu, že regulačné zaťaženie podnikateľského sektora zvyšujú. Analýza a priznanie týchto nákladov však umožňujú prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia, zabrániť nečakaným negatívnym prekvapeniam a reakciám verejnosti, ako aj pripraviť pôdu pre riešenie potenciálnych nezamýšľaných dôsledkov a nákladov prijímanej regulácie (legislatívy) vopred.
- Zvýšenie regulačného zaťaženia neznamená len priame finančné náklady podnikateľského sektora na implementáciu danej regulácie. Regulačné náklady môžu mať rôznu formu. Je potrebné zvážiť najmä nasledovné potenciálne vplyvy navrhovaného opatrenia:
    - Vyvolá navrhované opatrenie priame finančné náklady podnikateľským subjektom? *(napríklad pripravovaná novela zákona o registračných pokladniciach ukladá podnikateľom vymeniť resp. upraviť svoje registračné pokladnice; vyhláška o archívoch a registratúrach ukladala podnikateľom investovať do kúpy a spracovania registratúrnych systémov)*
    - Vyvolá navrhované opatrenie finančné náklady na implementáciu podnikateľským subjektom? *(napríklad zmena v zákone o účtovníctve či v systéme a sadzbách odvodov nemusí znamenať zvýšenie priamych výdavkov, ale môže si vyžadovať náklady na úpravu informačných systémov, a podobne)*
    - Vyvolá navrhované opatrenie podnikateľským subjektom administratívne náklady v súvislosti s kontrolou plnenia? *(ide o akékoľvek náklady, ktoré súvisia so vznikom alebo zmenou povinností podnikateľských subjektov podávať správy o plnení regulácie, zabezpečiť kontrolu plnenia regulácie, a podobne)*
    - Vyvolá navrhované opatrenie zmenu trhovej situácie, ktorej sa subjekty budú musieť prispôsobiť? *(napríklad zvýšenie colných sadzieb alebo*

zákaz dovozu istého druhu tovaru nepostihne len subjekty, ktoré daný tovar využívajú, ale môže sa preniesť i do cien alternatívnych – substitučných alebo komplementárnych – výrobných vstupov; zavedenie licencií či požiadaviek na trhové subjekty môžu spôsobiť zánik niektorých z nich; zavedenie environmentálnych opatrení môže znemožniť isté činnosti na vymedzenom území; navrhované zavedenie monopolu notárov a advokátov na prípravu zmlúv o prevode nehnuteľností môže zvýšiť podnikom náklady, keďže nebudú môcť využívať vlastných právnikov, a obmedzenie ponuky sa môže prejaviť i v rastu trhovej ceny danej služby; a podobne)

- Spôsobené náklady nemusia byť len jednorazové, môžu sa opakovať. Hoci priame náklady po prijatí legislatívy môžu byť nízke, môžu vyvolávať periodické náklady v budúcnosti.*(napríklad posledná novela zákona o registračných pokladniciach vyvoláva nielen vstupné náklady na zakúpenie nových pokladníc, ale aj cyklické pravidelné náklady na ich kontrolu)*
- Zvýšenie regulačného zaťaženia nemusí byť vždy vopred očakávané. Pri mnohých opatreniach sa po ich aplikácií prejavujú neočakávané dôsledky. Keďže sa predpokladá, že sa predkladateľ problematikou, ktorú reguluje dôsledne zaoberá, mal by vziať do úvahy aj skúsenosti z obdobných situácií, či už z minulosti, alebo z iných krajín, kde bola podobná regulácia zavedená. Zohľadnenie týchto skúseností pri odpovediach môže viesť k identifikovaniu doposiaľ nepredpokladaných vplyvov na podnikateľský sektor.

V rámci rýchleho testu sa predkladateľ vyššie uvedenými otázkami zaoberá vo všeobecnej rovine, nevyčísľuje konkrétne vplyvy, len informuje o existencii (čo i len potenciálne) vplyvov na podnikateľské prostredie. Tieto vplyvy opisuje stručne a výstižne.

Okrem toho, že v rýchlom teste musia tvorcovia zdokumentovať navrhované administratívne zaťaženie, mali by tiež preukázať, že predkladané riešenie je najlepšie zo všetkých možných, t.j. že neexistujú alternatívne riešenia problému dosiahnutia zámeru alebo cieľa, ktorý má regulácia riešiť.

V súlade s politikou Európskej únie „robiť menej, no robiť to lepšie" je prístup takzvaného „mäkkého práva" (soft law), najmä samoregulácie a koregulácie, významnou alternatívou, ktorá často prináša efektívnejšou cestou lepšie výsledky, než priame legislatívne úpravy.

Samoregulácia je ďalším nástrojom, ktorý sa môže použiť za určitých okolností na dosiahnutie cieľov politiky s obmedzenou možnosťou zasahovania zo strany zákonodarcu. Samoregulácia je bežná v prípade komôr (lekári, notári, advokáti), masmédií, reklamy, spotrebiteľského práva, a podobne.

Okrem vlastných sankčných mechanizmov má často formu dobrovoľných záväzkov, pravidiel (tzv. codes of conduct), prípadne dobrovoľných štandardov a noriem (napríklad európske normalizačné úrady a Komisia spolupracovali na návrhu nových iniciatív v oblasti noriem v odvetví služieb, ktoré sa zamerajú osobitne na vnútorný trh; normy umožňujú používateľom neobmedzene porovnávať výrobky a ceny, a tak posilniť hospodársku súťaž a zlepšiť obchod so službami vnútri EÚ).

Významnú úlohu v oblasti samoregulácie zohrávajú sociálni partneri a tripartita, na úrovni ktorých je možné riešiť mnohé problémy dohodami a dobrovoľnými záväzkami na autonómnom základe, bez nevyhnutnosti priamych legislatívnych zmien.

KROK č. 2:

Analýza vplyvov

Ak výsledky rýchleho testu preukázali, že predkladaný materiál má vplyv na podnikateľské prostredie, predkladateľ vypracuje detailnejšie hodnotenie vplyvov tzv. analýzu vplyvov. Ide o zodpovedanie na nasledovný kontrolný zoznam otázok.

2.1 Ktoré podnikateľské subjekty budú reguláciou ovplyvnené a aký je ich počet?

Pri posudzovaní vplyvov pripravovaných návrhov politík alebo legislatívy, ktoré sú predkladané na rokovanie vlády SR, resp. Národnej rady SR je dôležité identifikovať, či sa dané návrhy týkajú všetkých odvetví, jedného alebo viacerých odvetví, iba určitej časti odvetvia, alebo napríklad iba malého počtu podnikateľských subjektov.

Najvhodnejším spôsobom definovania kategórii ovplyvnených podnikateľských subjektov je v súčasnosti Klasifikácia produkcie, ktorá bola vypracovaná na základe európskeho štandardu CPA (Classification of Products by Activity), záväzného pre členské štáty Európskej únie od roku 1996. Klasifikáciu produkcie je možné nájsť na stránke Štatistického úradu SR

http://portal.statistics.sk/wmetis/klas_z/index_ver.jsp?lang=sk&vv=verzia&id=5&id_code=&id_prvy=&id_posledny=

Taktiež je dôležité definovať počet podnikateľských subjektov, ktoré budú v skutočnosti ovplyvnené. Okrem informácií o samotnom počte ovplyvnených podnikateľských subjektov je všeobecne užitočné, disponovať aj informáciami o veľkostnej kategórii (podľa počtu zamestnancov) ovplyvnených podnikateľských subjektov (mikro, malý, stredný a veľký podnik). V niektorých špecifických prípadoch je tiež potrebné analyzovať počet ovplyvnených podnikateľských subjektov podľa právnej formy alebo regiónu, v ktorom pôsobia, s cieľom získať detailnejší pohľad na možné spoločensko-ekonomické vplyvy.

Pri zisťovaní počtu relevantných spoločností, ktorých sa týka daný návrh, je možné využiť databázu vychádzajúcu z registra organizácií ŠÚ SR.

Príklad:

V prípade, že sa jedná o všeobecný zákon, ktorý postihuje všetky podnikateľské subjekty, je nutné všetky podnikateľské subjekty do tohto zákona zapracovať. Príkladom takéhoto zákona môže byť napr. Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z v znení neskorších predpisov, ktorý sa bude vzťahovať na všetky podnikateľské subjekty. Preto pre účely posudzovania vplyvov tohto zákona je nutné použiť ako bázu pre výpočet všetky registrované subjekty v SR.

Tabuľka č.1- počet ekonomických subjektov, podľa vybraných právnych foriem a veľkostnej kategórie podľa počtu zamestnancov

Právna forma	Spolu	v tom s počtom zamestnancov					
		0-9	10-49	50-249	250-499	500-999	1000 a viac
Spolu	588 181	287 170	34 707	4 483	478	222	152
Akciové spoločnosti	5 227	2 593	1 328	689	145	83	66
Spoločnosti s.r.o.	106 017	77 485	18 632	2 015	184	78	38
Ostatné obchodné spoločnosti	907	720	117	11	3	-	3
Družstvá	1 535	680	541	230	14	14	1
Štátne podniky	23	2	2	10	6	-	3
Príspevkové organizácie	751	188	308	228	11	4	-
Rozpočtové organizácie	6592	1 701	3 729	1056	74	15	15
Živnostníci	392 841	150 141	8 180	76	1	1	-
Slobodné povolania	17 189	14 027	229	1	-	-	-
Samostatne hospodáriaci roľníci	8 191	4 611	65	-	-	-	-
Ostatné právne formy	48 908	35 022	1 576	167	40	27	26

Zdroj: Štatistický úrad SR

2. 2. Aký je predpokladaný charakter a rozsah nákladov/prínosov pripravovanej regulácie pre ovplyvnené podnikateľské subjekty?

Prvým krokom pri posudzovaní nákladov a prínosov právneho predpisu je identifikácia opatrení, ktoré treba podľa daného právneho predpisu realizovať. V súvislosti s tým je podstatné, aby posúdenie ekonomických vplyvov identifikovalo náklady a prínosy opatrení, ktoré sú nové alebo odlišné od nákladov a prínosov vyplývajúcich z opatrení existujúcich právnych predpisov. Pri odpovedi na túto otázku by sa mala pozornosť zamerať na nasledujúce oblasti:

a) jasne rozlišovať medzi už existujúcimi požiadavkami a požiadavkami pripravovanej regulácie. Hodnotenie musí byť zamerané na požiadavky novej/pripravovanej regulácie;

b) druhy a rozsah nákladov a prínosov;

c) posúdenie toho, či rozsah a veľkosť vplyvov je rovnaký pre jednotlivé kategórie podnikateľských subjektov.

Príklad:

Ide o opatrenia predovšetkým charakteru prevádzkového, organizačného a administratívneho a len v malom meradle charakteru investičného. Prevažná časť nákladov kladie nároky aj na okamžitý výdaj hotovostných prostriedkov.

Všetky náklady potrebné na realizovanie opatrení boli posudzované aj z nasledovných hľadísk:

- vplyv na financie – určenie, či náklad je aj priamym finančným výdavkom ("cash" náklad – „v hotovosti") alebo je len nákladom bez finančného výdaja ("non-cash" náklad – „v naturáliách"). Náklady na administratívu sú obvykle "non-cash" náklady,
- periodicita – špecifikovanie, ako často sa očakáva daný náklad alebo počas akého obdobia sa budú využívať výsledky realizovaného opatrenia.
- vzťah k dani - je zrejmé, že mnohé z nákladov budú realizované v jednom fiškálnom období a budú v plnej miere znižovať daňový základ tohto fiškálneho obdobia.

Prínosy sú v rámci tohto právneho predpisu spravidla teoretického charakteru – ide o lepšiu pripravenosť podnikateľských subjektov pri získavaní ISO certifikátov súvisiacich s organizáciou práce.

Pri podnikateľských subjektoch do 10 zamestnancov je tento prínos skutočne len teoretický, nakoľko takéto podnikateľské subjekty sa o certifikáty tohto charakteru nezaujímajú, lebo im nezlepšujú konkurenčnú pozíciu na trhu.

Podnikateľské subjekty nad 50 zamestnancov sú potenciálnymi záujemcami o ISO certifikáty, a preto môžeme uvažovať, že tu vzniká prínos týkajúci sa pozičných výhod podnikateľských subjektov, ktoré vlastnia takéto certifikáty. Bohužiaľ tento prínos nie je možné vyjadriť monetárne.

2. 3. Aká je predpokladaná výška nákladov, ktoré podniky vynaložia v súvislosti s implementáciou návrhu?

Regulácia má viacero **dopadov na podnikanie**. **Administratívne náklady** sú však iba jedným druhom nákladov, ktoré regulácia spôsobuje. Nasledujúca schéma ilustruje jednotlivé typy nákladov, ktoré môže regulácia vyvolať.

Schéma 1: Rôzne náklady regulácie s dopadom na podnikateľské subjekty

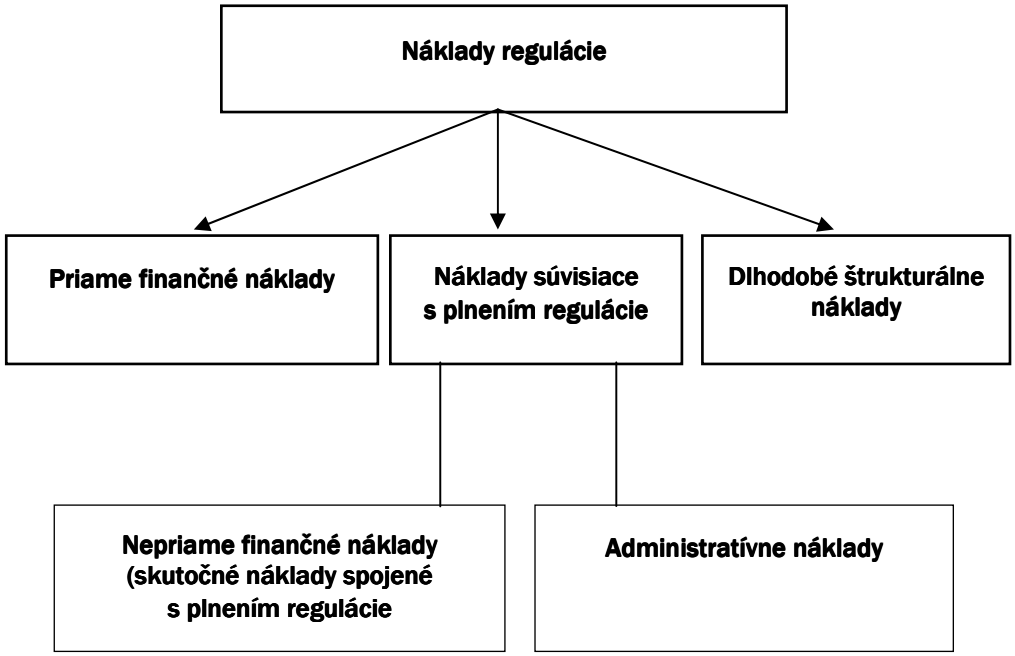

Priame finančné náklady sú výsledkom konkrétnej povinnosti, ktorá vyžaduje presunúť istú sumu peňazí kompetentnému orgánu verejnej správy. Tieto náklady sa nevzťahujú k povinnosti poskytovať informácie. Tento druh nákladov zahŕňa napríklad

administratívne poplatky, dane, pokuty, atď. (napríklad poplatky za žiadosť o vystavenie povolenia).

Náklady súvisiace s plnením regulácie sú všetky náklady, ktoré súvisia s plnením regulácie (s výnimkou priamych finančných nákladov a dlhodobých štrukturálnych nákladov dopadov).

V kontexte SCM ich môžeme rozdeliť na **skutočné/vlastné náklady spojené s plnením regulácie** a **administratívne náklady**.

Príklady skutočných nákladov spojených s plnením regulácie:
- inštalácia filtrov, ktorú ukladá regulácia z oblasti ochrany životného prostredia;
- vybavenie pracoviska, ktoré vyžaduje regulácia z oblasti ochrany zdravia pri práci;

Príklady administratívnych nákladov:
- príprava dokumentácie o inštalácii filtrov pre účely kontroly z kompetentného orgánu
- dokumentácia o pracovných podmienkach na pracovisku

V súčasnosti najrozšírenejší nástroj na meranie nákladov predstavuje Štandardný nákladový model (Standard Cost Model - SCM), vyvinutý s cieľom poskytnúť jednoduchú a pritom konzistentnú metódu pre kvantifikáciu nákladov regulácie.

náklady = cena x čas x množstvo

Cena	tarifa, mzdové, režijné náklady na administratívne úkony, zrealizované interne, alebo z hodinových nákladov externého dodávateľa
Čas	čas potrebný na vykonanie administratívneho úkonu
Množstvo	počet podnikateľských subjektov (populácia), ktorých sa regulácia týka a frekvenciu, v akej musí byť úkon každoročne zrealizovaný (množstvo je počet subjektov násobených frekvenciou)

2. 4. Aké sú dôsledky pripravovaných regulácií pre fungovanie podnikateľských subjektov na slovenskom trhu (ako sa zmenia operácie na trhu)?

V princípe existujú tri možnosti, ako môžu regulácie ovplyvniť fungovanie podnikateľských subjektov na trhu:

a) stanovením podmienok pre vstup na trh. Tieto podmienky môžu znamenať to, že podnikateľský subjekt sa nemôže dostať na trh (problém s umiestnením produkcie, problém s vytvorením prevádzkarne, náročné realizovanie produkcie a pod.),

b) stanovením podmienok pre správanie sa na trhu. Nové podmienky, ktoré vzniknú prijatím novej regulácie, môžu znamenať obmedzenie rozsahu podnikania pre podnikateľské subjekty, čo im môže spôsobovať ťažkosti pri profilovaní sa na trhu alebo až stratu istého segmentu trhu,

c) stanovením podmienok, ktoré vedú k zmenám v štruktúre trhu. Ide však spravidla o také opatrenia, ktoré postihujú iba veľké podnikateľské subjekty.

2. 5. Aké sú spoločensko-ekonomické vplyvy pripravovaných regulácií?

Dôležitou kategóriou (vedľajších) vplyvov predkladaných materiálov sú priame alebo nepriame vplyvy na výrobné prostredie, zlepšenie ochrany zdravia obyvateľstva alebo zamestnancov, výšku investícií, nové možnosti podnikania a pod.

Ak má pripravovaná regulácia pozitívne alebo negatívne spoločenské a ekonomické vplyvy, je dôležité podrobne preskúmať reguláciou vyvolanú situáciu. V mnohých prípadoch bude stačiť kvalitatívny popis vplyvov a vysvetlenie hlavných predpokladov. Pokiaľ sa ale očakávajú významné spoločensko-ekonomické vplyvy, pre proces rozhodovania a posúdenia vplyvov regulácie je potrebná odborná kvantifikácia.

Spoločenské a ekonomické vplyvy v tomto kontexte znamenajú všetky vplyvy na kľúčové ekonomické premenné na úrovni jednotlivých podnikateľských subjektov, pričom najdôležitejšie z nich sú: zamestnanosť, hrubá pridaná hodnota, tržby, export, investície, import, náklady na mzdy a predajná cena.

Pri opise spoločensko-ekonomických vplyvov je potrebné rozlišovať medzi krátkodobými (1 až 2 roky), strednodobými (3 až 7 rokov) a dlhodobými (8 rokov a viac) vplyvmi.

Príklad:

Výrobné prostredie – právny predpis bude mať aj vplyv na pokles pridanej hodnoty. Výška pridanej hodnoty je pozitívne determinovaná obratom z obchodnej marže a výroby (tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb, zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, aktivácia) a negatívne nákladmi výrobnej spotreby (spotreba, materiálu, energie, služby). Keďže viaceré výdavky budú premietnuté cez náklady výrobnej spotreby, bude o túto čiastku znížená pridaná hodnota.

Poklesne aj výsledok hospodárenia z prevádzkovej činnosti podnikateľských subjektov, lebo tu sa ešte premietnu aj náklady na potrebné krytie fondu pracovného času.

Podnikateľské subjekty každé zvýšenie nákladov premietajú do ceny produktov a služieb v snahe udržať tvorbu potrebnej výšky zisku.

EX post postup merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov

V prípade Ex post analýzy sa jedná o hodnotenie a meranie existujúcej administratívnej záťaže (základné meranie) – takzvané ex post meranie, čo predstavuje meranie reálnych dopadov na podnikanie vzhľadom na už implementované zákony, administratívne predpisy a podobne (regulácie všeobecne).

Meranie existujúceho zaťaženia je stanovenie celkových nákladov všetkých typov povinností, ktoré podniky vynaložia v súvislosti **s existujúcimi** reguláciami.

Takéto meranie sa môže uskutočniť s cieľom zmerať buď vybrané oblasti regulácie alebo komplex regulácií, ktoré ovplyvňujú podnikanie.

Ak sme niekedy v minulosti už uskutočnili meranie existujúcej záťaže, je dôležité získané údaje pravidelne aktualizovať, aby reflektovali pokrok v zjednodušovaní regulácií alebo dopady novo prijímaných regulácií.

Základné východiská

V prípade hodnotenia ex post záťaže podnikateľských subjektov si je nutné uvedomiť, že ide o **stanovenie bázickej hodnoty** celkového zaťaženia danou legislatívnou normou. To znamená zhodnotenie celkového zaťaženia, ktoré daný zákon prináša, na rozdiel od ex-ante hodnotenia, kedy sa hodnotí čiastková zmena zákona oproti bázickému stavu.

Aj keď podnikatelia náklady spojené s danou legislatívou už realizujú a jedná sa o ich popísanie, niekedy nie je presne možné dané náklady stanoviť. To je spojené hlavne s častým problémom ich zakomponovania do režijných nákladov firiem (nepriame náklady), resp. je to spôsobené kumuláciou viacerých činností jedného zamestnanca. To v praxi často spôsobuje problém s presným rozdelením daných nákladov do času jedného zamestnanca.

Rozsah existujúcej legislatívy zároveň spôsobuje v mnohých prípadoch to, že podnikatelia mnohé z povinností zákona nepoznajú a riešia „daný problém" prostredníctvom „outsorcingu celého zákona". To znamená, že sa jedná akoby o dodanie riešenia na mieru, kedy je síce možné posúdiť náklady celého zákona pre podnikateľa, avšak nie je možné určiť náklady spojené s jednotlivými činnosťami, tie sú totižto započítané v jednej cene.

Terminológia

Čo sa považuje za povinnosť?

Za povinnosť sa považujú všetky príkazy a zákazy, ktoré právny predpis stanovuje. To znamená, že povinnosť v zmysle príkazu bude znamenať vykonanie určitej aktivity, ktorou predpis určuje, aby subjekt niečo vykonal, zrealizoval, resp. spravil. Povinnosť zákazu sa chápe ako zdržanie sa určitého konania v danej oblasti.

Povinnosti delíme na *všeobecné – nekvantifikovateľné povinnosti* a *kvantifikovateľné povinnosti*. Kvantifikovateľné povinnosti ďalej delíme na povinnosti kvantifikovateľné na:

a) individuálnej báze,

b) a celospoločenskej báze

Všeobecné – nekvantifikovateľné povinnosti sú povinnosti konkrétneho právneho predpisu, ktoré majú charakter príkazu alebo zákazu, avšak k nim je možné priradiť explicitne konkrétne konanie, t.j. sú všeobecného charakteru, resp. obsahujú najvšeobecnejšie princípy konania subjektu. Príkladom môže byť napr. príkaz „dodržiavať princípy nediskriminácie," resp. „dodržiavať ostatné právne predpisy" a podobne.

Povinnosti kvantifikovateľné na individuálnej báze sú povinnosti, ktoré nie je možné premietnuť na celospoločenskú úroveň a to z dôvodu neexistencie žiadnych štatistík spojených s ich meraním. Druhou možnosťou ich individuálneho hodnotenia je ich logická individuálna povaha. To znamená, že tieto povinnosti majú významne subjektívne odlišné náklady. Typickým príkladom môžu byť náklady na právnika spojené so založením obchodnej spoločnosti, resp. náklady spojené s ocenením tej ktorej nehnuteľnosti a pod., ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

Povinnosti kvantifikovateľné na celospoločenskej báze sú ostatné typy povinností, ku ktorým existujú explicitné náklady zistené u podnikateľských subjektov i celoslovenské štatistické údaje a ich logická povaha umožňuje celospoločenský (makro) pohľad.

Rovnako ako je to v prípade hodnotenia jednotlivých povinností v Ex ante modeli hodnotenia predpisov, i v tomto prípade sa jedná o rozdelenie regulačného zaťaženia na:

a) Priame finančné náklady (poplatky, dane, pokuty a pod.)

b) Náklady spojené s plnením regulácie

   (i) Nepriame finančné náklady (náklady spojené s uplatňovaním legislatívy - napr. regulácie spôsobujúce prevádzkové náklady, režijné náklady, kapitálové výdavky, výdavky na energie, čas zamestnancov, poistné a pod.)

   (ii) Administratívne náklady (napr. vyplňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)

c) Dlhodobé štrukturálne náklady

Predpokladaný počet dotknutých subjektov

Rovnako ako je to v prípade hodnotenia jednotlivých povinností v Ex ante modeli hodnotenia predpisov, i v tomto prípade sa stanoví počet dotknutých subjektov.

Predpokladaná frekvencia povinnosti

V rámci ex post modelu sa hodnotí i predpokladaná frekvencia napĺňania danej povinnosti za jeden rok. To znamená, koľko krát do roka sa podnikateľský subjekt s danou

regulačnou povinnosťou zapodieva (jednorazová, príležitostná, sústavná, mesačná, týždenná, povinnosť atď.).

Čiastkové a kumulatívne regulačné povinnosti

Čiastkové regulačné povinnosti sú všetky povinnosti podľa paragrafového znenia súvisiace s jednotlivými právnymi predpismi.

Kumulatívne regulačné povinnosti sa skladajú z čiastkových regulačných povinností, ktoré sa logicky týkajú jednej spoločnej oblasti. Jedna kumulatívna regulačná povinnosť musí mať minimálne dve čiastkové regulačné povinnosti, týkajúce jedenej a tej istej oblasti.

V rámci hodnotenia Ex –post sa hodnotia väčšinou kumulatívne regulačné povinnosti a to vzhľadom na fakt, že podnikateľské subjekty dané čiastkové povinnosti vnímajú ako jeden celok a evidujú týmto spôsobom i náklady.

Typickým príkladom je povinnosť zostavovať účtovnú závierku podľa zákona o účtovníctve, pričom táto povinnosť obsahuje viaceré čiastkové úkony, pričom podnikatelia daný úkon realizujú ako jeden celok a rovnako podľa toho vedia i špecifikovať dané náklady.

Regulačná mapa

Regulačná mapa je súbor všetkých čiastkových regulácií prislúchajúcich k danej zákonnej norme. Regulačná mapa obsahuje i ďalšie informácie ako napr. paragrafové znenie, frekvenciu povinnosti, počet dotknutých subjektov, typ regulačného zaťaženia (finančné nefinančné, administratívne) a môže obsahovať i poznámky k danej povinnosti.

Príklad regulačnej mapy:

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Frekvencia povinnosti	Počet podnikateľov	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vypĺňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	39		Povinnosť stavebníka v priebehu stavby rešpektovať podmienky stanovené v územnom konaní stanovené v územnom rozhodnutí (okruh možných podmienok je vymedzený v §2 a §2a)	Pri zhotovení každej stavby	všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie územného rozhodnutia	áno	áno	áno
2	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: a) situačný výkres súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetu územného rozhodnutia a jeho polohy s vyznačením väzieb (účinkov) na okolie; ak sa navrhuje umiestnenie stavieb, využitie územia, stavebná uzávera, chránené územie alebo ochranné pásmo podľa odseku 2, aj mapový podklad v mierke 1:10 000 až 1:50 000 s vymedzením hraníc územia, ktoré je predmetom rozhodnutia a širších vzťahov (účinkov) k okoliu; situačný výkres a mapový podklad sa prikladá v dvoch vyhotoveniach						
3	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: b) dokumentáciu pre územné rozhodnutie v dvoch vyhotoveniach vypracovaná oprávnenou osobou; v prípadoch uvedených v § 45 ods. 6 písm. a) zákona postačí dokumentácia vypracovaná osobou s príslušným odborným vzdelaním,						
4	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: c) rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce						
5	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: d) záverečné stanovisko o posúdení vplyvu stavby alebo činnosti na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ak bolo vydané						
6	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: e) doklady o rokovaniach s účastníkmi územného konania, ak sa konali pred podaním návrhu.						

Základné kroky EX – post merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov

Krok č. 1:

Zistenie regulačných povinností a zhotovenie regulačnej mapy

Prvým krokom pri vyčíslovaní regulácií je zmapovanie jednotlivých právnych predpisov z hľadiska nimi zakotvených povinností.

V rámci zmapovania jednotlivých povinností sa vytvoria tzv. *regulačné mapy*, ktoré predstavujú základ pre ďalšiu prácu s predpisom. Povinnosti sú v nich vypísané ako čiastkové povinnosti podľa čísla paragrafu a odseku (prípadne aj písmena), v ktorých sa nachádzajú. Niekedy sú k nim pripojené poznámky, napr. vo forme nadväznosti na iné ustanovenia zákona. V regulačných mapách je každé ustanovenie, obsahujúce povinnosť, označené ako povinnosť:

- finančná,
- nefinančná,
- administratívna.

V regulačných mapách je tiež uvedená frekvencia povinnosti (jednorazová, príležitostná, sústavná, mesačná, týždenná, atď.) a všeobecne opísaný okruh dotknutých subjektov.

Krok č. 2:

Rozčlenenie regulačných povinností a zhotovenie regulačnej mapy

Čiastkové povinnosti v regulačných mapách často súvisia s viacerými podobnými povinnosťami a merateľné sú len vo vzájomnom kontexte. Pri vyčíslovaní reálneho zaťaženia sa preto vychádza z tzv. kumulatívne kvantifikovateľných regulácií. Tie sú i reálne merateľné u podnikateľov, ktorí dané regulácie takto nasledujú.

Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie sa rozčlenia na 3 druhy podľa možností ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú všeobecné povinnosti bez kvantifikácie, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale je nutné, aby boli zahrnuté do analýzy pre komplexnú predstavu o rozsiahlosti danej právnej úpravy.

Ďalšia časť povinností je merateľná len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie.

Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na celospoločenskej úrovni vzhľadom na existujúce štatistické údaje. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie.

Krok č. 3:

Vzorka podnikateľov

Ďalším krokom pre zisťovanie ex post nákladov je určenie vzorky podnikateľov, na ktorej sa bude daný predpis merať.

V prípade, že by mala byť vzorka reprezentatívna je nutné počítať s výrazne vysokými nákladmi zisťovania týchto nákladov. To súvisí so samotným zberom dát. Mnohé údaje, ktoré je od podnikateľov potrebné získať sú veľmi citlivé. Zároveň je možné predpokladať, že otázky o nákladoch tej ktorej firmy môžu byť samotnými podnikateľmi

vnímané negatívne. To všetko zvyšuje v prípade reprezentatívnej vzorky náklady zisťovania.

Pre potreby zisťovania je preto vhodnejšie operovať s čiastočne menšou vzorkou podnikateľov napr. do 50 subjektov. Zisťovanie je možné zrealizovať v tomto prípade individuálne a absolvovať so subjektom osobné stretnutie, ktoré ovplyvní kvalitu získaných dát.

Individuálny rozhovor je následne možné viesť operatívne, t.j. operatívne zisťovať všetky súvisiace náklady spojené s tou ktorou reguláciou.

Krok č. 4:

Zistenie individuálnych nákladov jednotlivých povinností

Pre zistenie individuálnych nákladov jednotlivých regulačných povinností je nevyhnutné vytvoriť dotazník, v ktorom budú definované základné okruhy otázok, ktoré sa týkajú toho ktorého predpisu (viď príklad). Otázky musia vyplývať z kumulatívneho počtu regulácií (vzhľadom na to, že nie je možné zisťovať náklady každej jednej povinnosti).

Anketár prejde s každým subjektom pripravený dotazník a zisťuje s ním priamo na mieste konkrétne náklady. Tie sa stanovujú buď presne – podľa údajov z účtovníctva, resp. prostredníctvom odhadu pomeru pracovného času zodpovedného zamestnanca na tú ktorú povinnosť.

Zistené dáta sú uvedené často v rozmedzí od – do, vzhľadom na povahu nákladov, ich odhad daným podnikateľom, resp. skutočným rozmedzím nákladov vzhľadom na posudzované obdobie – jedného roku (začiatkom roku môže byť rovnaký náklad spojený s kumulatívnou reguláciou iný ako na konci roku).

Takto zistené výsledky tvoria základ pre ďalšie posudzovanie výšky regulačného zaťaženia v skúmanej oblasti.

Príklad

V nasledujúcom príklade je možné vidieť niektoré z otázok spojených so zákonom o sociálnom poistení.

ZÁKON O SOCIÁLNOM POISTENÍ č. 461/2003 Z.z			
	Otázka	**Čas (osob/hod)**	**Náklad (€)**
1.	Vyčíslite náklady, ktoré Vám vznikajú počas jedného roka pri plnení oznamovacích a registračných povinností voči Sociálnej poisťovni podľa Zákona o sociálnom poistení.	2 ročne	
2.	Vyčíslite vaše náklady v priebehu jedného mesiaca na jedného zamestnanca, ktoré sú spojené s výpočtom, platbou a administráciou odvodov podľa Zákona o sociálnom poistení.	15 ročne	
3.	Vyčíslite vaše náklady súvisiace s výkonom kontroly, v prípade ak bola vo vašom podniku vykonaná kontrola plnenia povinností podľa Zákona o sociálnom poistení zo strany Sociálnej poisťovne	20 /1 kontrola	
4.	Vyčíslite vaše náklady na vedenie evidencie zamestnancov na účely starobného a dôchodkového poistenia podľa ustanovení v §232 Zákona o sociálnom poistení za obdobie jedného kalendárneho roka	3 ročne	
5.	Ktorá z regulácií podľa zákona o sociálnom poistení, alebo jeho vykonávacích predpisov má podľa Vás najhorší negatívny dopad na Vaše podnikanie?		

Krok č. 5:

Štatistické zisťovanie pre potreby vyčíslenia celospoločenských nákladov

Pre potreby zistenia celkových nákladov regulačného zaťaženia je potrebné zistiť niektoré doplňujúce štatistické dáta, ktoré sa netýkajú len počtu subjektov, ktoré daná regulácia zasahuje, ako je vidno v prípade ex ante hodnotenia.

Štatistické zisťovanie sa týka aj ďalších rôznych údajov ako napr. údajov súvisiacich s udeľovaním pokút, údaje o počte subjektov, počte podaní, sťažností, zápisov do registrov, výpis z registrov, počet kontrol, konzultácií, či konaní súvisiacich s predmetnou legislatívou. Zároveň sa jedná o zisťovanie ostatných nepriamych trhových nákladov spojených s uplatňovaním legislatívy ako sú rôzne typy administratívnych nákladov (poštovné, tlač, kopírovanie a pod.)

Krok č. 5:

Výpočet celkových spoločenských nákladov

Na základe zistených nákladov spojených s danou reguláciou sa vypočítajú celkové spoločenské náklady (makro-pohľad). Výpočet sa realizuje ako súčin jednotkových nákladov tej ktorej regulácie x počet subjektov, na ktoré sa daná regulácia vzťahuje.

Rozdiel oproti výpočtu nákladov v ex ante analýze je ten, že do výpočtu sa uplatňujú reálne náklady podnikateľských subjektov a zároveň, že sa uplatňuje počet subjektov, na ktorý sa konkrétne vzťahuje tá ktorá regulácia (čiže nielen počet podnikateľov v hospodárstve, ale napr. i počet podnikateľov, u ktorých už bola vykonaná kontrola, či počet podnikateľov, ktorým už bola uložená pokuta).

Následne sa spočíta celkový náklad jednoduchou sumou za všetky posudzované náklady v danom roku. Výsledná suma je mnohokrát uvedená v rozmedzí, vzhľadom na vstupné dáta, ktoré sú rovnako uvádzané a zisťované v číselnom rozmedzí.

Príklad:

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza príklad výpočtu nákladov Zákonu o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.:

Číslo regulácie	**Typ regulácie**	**Spôsob výpočtu**	**Jednotkové náklady (€)**	**Celkové náklady (€)**
1, 11, 12, 18, 20	Priamo kvantifikovateľná	PMIP (470 333) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v MIP (460 eur) + PMAP (54 682) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v MAP (500 až 1000 eur) + PSP (5 692) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v SP (1000 až 9000 eur)	460 - 9000	249 386 180 – 322 263 180
6, 8, 9, 10, 16, 17, 19	Priamo kvantifikovateľná	PMIP (470 333) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v MIP (140 eur) + PMAP (54 682) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v MAP (420 eur) + PSP (5 692) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v SP (800 eur)	140 - 800	93 366 660
2, 3, 4, 5, 13	Priamo kvantifikovateľná	Výška pokút v eurách, ktorú udelili správy finančnej kontroly v roku 2008 podľa tabuľky č. 2	-	4,65
21	Priamo kvantifikovateľná	Počet spoločností s platným povolením na obchodovanie s vojenským materiálom (99) x Ročné náklady oddeleného vedenia cenovej evidencie a cenovej kalkulácie pri zbrojnom tovare (1000 eur)	1000	99 000
22	Priamo kvantifikovateľná	Počet spoločností s platným povolením na obchodovanie s vojenským materiálom (99) x Ročné náklady s oddeleným vytváraním ponukových cenníkov zbrojného tovaru (500 eur)	500	49 500
Spolu				**342 901 345– 415 778 345**

Krok č. 6:

Výpočet individuálnych nákladov

Na základe zistených nákladov spojených s danou reguláciou sa vypočítajú podobným spôsobom i celkové individuálne náklady (mikro-pohľad). Výpočet sa realizuje ako súčin jednotkových nákladov tej ktorej regulácie, na ktoré sa daná regulácia vzťahuje.

Súčin jednotkových nákladov môže pozostávať z nákladov na čas, pracovnú silu a ďalšie hlavne režijné náklady napr. nákup software, aktualizácie software, priestory, sklady a pod.

Následne sa spočíta celkový náklad jednoduchou sumou za všetky posudzované náklady v danom roku. Výsledná suma je mnohokrát uvedená v rozmedzí, vzhľadom na vstupné dáta, ktoré sú často rovnako uvádzané a zisťované v číselnom rozmedzí.

Príklad:

Tabuľka č. 6 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa Obchodného zákonníka

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
23, 65, 69, 107	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť vytvárať základné imanie v s.r.o. (min. 5000 eur) a a.s. (min. 25000 eur)	5 000, resp. 25 000
26	Individuálne kvantifikovateľná	ND (1 euro) + Tlač 2 stránok A4 (po 0,05 eura)	1, 10
27, 219	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady znaleckého posudku, ktorým sa určí hodnota nepeňažného vkladu môžu mať 2 podoby: a) hnuteľná vec (napr. dodávka), znalecký posudok môže stáť približne 200 eur; b) nehnuteľná vec, cena znaleckého posudku sa počíta ako cca 1% východiskovej hodnoty.	Min. 200
29-31	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady znaleckého posudku, ktorým sa určí hodnota nepeňažného vkladu môžu mať 2 podoby: a) hnuteľná vec (napr. dodávka), znalecký posudok môže stáť asi 200 eur; b) nehnuteľná vec, cena znaleckého posudku sa počíta ako cca 1% východiskovej hodnoty. + Náklady VZ (od 30 do 500 eur)	Min. 230
32	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05) + ND (1 euro)	5, 81
33	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05) + ND (1 euro)	5, 81

Krok č.7:

Zhodnotenie právneho predpisu

Na záver hodnotenia ex post analýzy sa zrealizuje zhodnotenie danej právnej úpravy. Zhodnotí sa celkové zaťaženie aplikovateľné na celú ekonomiku, ako i individuálne zaťaženie podnikateľa vyplývajúce z danej právnej úpravy, prípadne sa konsolidujú výstupné dáta (napr. vzhľadom na odhad štatistiky, ktorá nie je presne vedená).

Základné pripomienky k postupu merania celkového právneho regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov

Problémy z praxe:

1.) Štatistika

V rámci aplikácie predmetných metodík je nevyhnutné si uvedomiť limity štatistického vykazovania v SR. Predovšetkým, údaje, ktoré má Štatistický úrad SR a ďalšie orgány k dispozícií, sa nespracúvajú s osobitným zreteľom na oblasť malých a stredných podnikateľov i podnikateľov ako takých. Preto je v súčasnej dobe často náročné rozdeliť oficiálne údaje na časť, týkajúcu sa subjektov z verejnej oblasti a časť, týkajúcu sa subjektov zo súkromnej sféry (nehovoriac o ďalšom rozčlenení na malých, stredných a veľkých podnikateľov).

2.) Forma dostupných údajov

Štatistické údaje, ktoré orgány štátnej správy a samosprávy zbierajú, často nie sú agregované v podobe, zodpovedajúcej zadeleniu regulačných povinností. Niektoré dostupné štatistiky sú neúplné alebo nekonzistentné. Iné údaje žiadna štátna inštitúcia nezbiera, ďalšie sú principiálne nezozbierateľné, vzhľadom na charakter povinnosti (napr. nastávajú nepravidelne, kvôli všeobecnosti ich znenia alebo naopak prílišnej špecifickosti sa nedá bližšie určiť okruh dotknutých subjektov a pod.).

3.) Rozdielne odborné názory expertov

Pri analýze jednotlivých zákonov je nevyhnutné v prípade nejasností konzultovať problematiku s odborníkmi z praxe (právnikmi, notármi, účtovníkmi, expertmi na osobné údaje a pod.). Je dôležité upozorniť, že i v odborných kruhoch názory spojené komplikovanosťou formulácií, vyplývajúcich z paragrafového znenia predpisov vedú k rôznym, dokonca protichodným interpretáciám. Táto nejednoznačnosť predpisov okrem toho, že komplikuje meranie regulačnej záťaže, negatívne ovplyvňuje právnu istotu.

4.) Variabilita vstupných dát, ovplyvňuje variabilitu výstupných údajov

Individuálne náklady jednotlivých regulácií, ktoré boli zisťované dotazníkovou formou u konkrétnych MSP sa markantne líšia.

Rozdiely za rôzne firmy dosahujú často tisíce eur a obrat, ani počet zamestnancov nie sú postačujúcim kritériom, od ktorého by sa mohlo odvíjať zdôvodnenie týchto rozdielov.

Príkladom môže byť malá spoločnosť do 10 zamestnancov, podnikajúca v IT sektore, ktorá môže mať na splnenie špecifickej povinnosti (napr. v oblasti bezpečnosti osobných údajov) rádovo vyššie náklady ako veľká výrobná priemyselná spoločnosť s desiatkami zamestnancov.

Vysokú variabilitu individuálnych regulácií u rôznych spoločností ovplyvňujú faktory ako:

- odvetvie podnikania, vrátane špecifickosti trhovej niky, v ktorej spoločnosť podniká,

- rôzna zodpovednosť podnikateľov voči plneniu prísnych zákonných povinností,
- hospodárenie firmy (v závislosti od toho, či je firma úspešná alebo čelí problémom),
- podiel na trhu a dynamika rastu, atď.

Vysoká variabilita vstupných údajov spôsobuje variabilitu v konečných údajoch o nákladoch tej - ktorej povinnosti, čo skresľuje výsledky merania za celé hospodárstvo SR.

5.) Problémy v komunikácií s verejnou správou pri zbieraní údajov

Napriek tomu, že zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám je účinný už desať rokov je nutné podotknúť, že pri zbere údajov z verejnej správy prostredníctvom subdodávateľských kontraktov je možné naraziť na limity tohto zákona a určitú neochotu orgánov štátnej správy a územnej samosprávy sprístupňovať dostupné informácie. V rámci tejto poznámky je nevyhnutné poznamenať, že zníženie regulačného zaťaženia MSP je dosiahnuteľné len v úzkej súčinnosti súkromného sektora s verejnou správou. Verejná správa sa tak dostáva do nekončiaceho kruhu, kedy na jednej strane existuje záujem vytvárať vhodné podnikateľské prostredie, na strane druhej však existuje neochota poskytovať údaje smerujúce k lepšiemu popisu existujúcich problémov.

II. Analýza zákonov

Všeobecné informácie

V rámci metodického postupu sme považovali každý zákon za samostatný celok, ktorý bol týmto spôsobom i posudzovaný. Pod samostatným posudzovaním zákona je nutné chápať posudzovanie všetkých regulácií a s nimi spojených nákladov, ktoré daný zákon prináša, t.j. nielen priame náklady spojené so stanovenými reguláciami, ale i náklady súvisiace na prípravu podkladov, z ktorej predmetná právna úprava logicky vyplýva. Prioritne sa jedná o zákony súvisiace so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a to o zákony:

a) Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,
b) Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,
c) Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,
d) Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,
e) Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,

V týchto zákonoch tvorí účtovnícka agenda pripravovaná podľa zákona č. 431/2002 Z. z. jednoznačný a nevyhnutný podklad pre hodnotenie daných zákonov a bola v rámci nich i započítaná. V rámci posudzovania zákonov sme nerealizovali žiadnu konsolidáciu nákladov medzi jednotlivými zákonmi. V prípade konsolidácie týchto výdavkov je nevyhnutné následne posúdiť rozsah vstupných údajov z účtovníctva pre potreby toho ktorého vyššie stanoveného zákona a zákon o účtovníctve medzi tieto zákony rozpočítať.

Počítanie nákladov regulácií vzhľadom na niektoré obmedzenia uvedené v poznámkach k metodike

Vzhľadom na uvedené poznámky k aktuálnemu stavu zisťovania nákladov jednotlivých zákonov sme realizovali v niektorých prípadoch len individuálne meranie nákladov a prepočet na celú ekonomiku bol zrealizovaný modelovo a ktorý vychádzal z expertného odhadu. To znamená, že sme vypočítali náklady na jedného podnikateľa a následne sme k danej regulácií pripravili jednoduchý model prepočtu v predpokladaných intervaloch počtu podnikateľov v ekonomike.

V niektorých prípadoch však nebolo možné stanoviť prepočet na celú ekonomiku ani modelovým spôsobom a preto je uvedený len individuálny prepočet, vzhľadom na absolútne individualizovanú povahu nákladov spojenú s danou reguláciou.

Štatistická vzorka a prieskum

Zber dát z prostredia malých a stredných podnikov pre účely hodnotenia stanovených zákonov sa realizoval na celkovej vzorke 53 podnikov. Táto vzorka bola primerane požitá pre všetky čiastkové plnenia diela.

Vzorka podnikateľov je popísaná v nasledujúcich tabuľkách s označením AN1., AN2 a AN3. Tabuľka AN1 zobrazuje rozloženie anketovaných subjektov podľa krajov, tabuľka

AN2 zobrazuje rozloženie anketovaných subjektov podľa právnej formy a tabuľka AN3 zobrazuje počet subjektov podľa právnej formy a počtu ich zamestnancov[1].

Tabuľka AN1, počet subjektov vzorky podľa krajov

Samosprávny kraj	Počet subjektov
Banskobystrický kraj	7
Bratislavský kraj	14
Košický kraj	4
Nitriansky kraj	8
Prešovský kraj	3
Trenčiansky kraj	9
Trnavský kraj	3
Žilinský kraj	5
Spolu	**53**

Tabuľka AN2, počet subjektov podľa právnej formy

Právna forma	Počet subjektov
Spoločnosť s ručením obmedzeným	18
Akciová spoločnosť	3
Ostatné obchodné spoločnosti	1
Družstvá	2
Podnikatelia - FO (fyzické osoby)	29
Spolu	**53**

Tabuľka AN3, počet subjektov podľa právnej formy a počtu zamestnancov

Právna forma	do 10 zamestnancov	od 11 do 50 zamestnancov	od 50 do 250 zamestnancov
Spoločnosť s ručením obmedzeným	7	9	2
Akciová spoločnosť	0	2	1
Ostatné obchodné spoločnosti	0	1	0
Družstvá	1	1	0
Podnikatelia - FO (fyzické osoby)	24	5	0
Spolu	**32**	**18**	**3**

Pomocným nástrojom pre posudzovanie regulačného zaťaženia malých a stredných podnikateľov v rámci tejto analýzy bol reprezentatívny prieskum, realizovaný agentúrou MVK. Prieskum bol zameraný na zistenie všeobecných názorov podnikateľov na kvalitu podnikateľského prostredia v SR. Prieskum bol realizovaný od 1. decembra 2009 do 31. januára 2010.

1 Za zamestnancov boli v tomto prípade považované i osoby, ktoré nie sú zamestnané podľa zákona č. 311/2001 Z. z.

Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.,

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika zákonnej úpravy obchodného práva v SR

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (v znení č. 264/1992 Zb., 600/1992 Zb., 27/1993 Z. z., 278/1993 Z. z., 249/1994 Z. z., 106/1995 Z. z., 171/1995 Z. z., 58/1996 Z. z., 317/1996 Z. z., 373/1996 Z. z., 11/1998 Z. z., 127/1999 Z. z., 263/1999 Z. z., 238/2000 Z. z., 147/2001 Z. z., 500/2001 Z. z., 426/2002 Z. z., 510/2002 Z. z., 526/2002 Z. z., 530/2003 Z. z., 432/2004 Z. z., 315/2005 Z. z., 19/2007 Z. z., 84/2007 Z. z., 657/2007 Z. z., 659/2007 Z. z., 429/2008 Z. z., 454/2008 Z. z., 477/2008 Z. z., 276/2009 Z. z., 487/2009 Z. z., 492/2009 Z. z.) je základným predpisom obchodného práva. Upravuje postavenie obchodníkov (podnikateľov), hospodársku súťaž, obchodné spoločnosti, obchodné záväzkové vzťahy ako aj niektoré iné vzťahy, ktoré súvisia s podnikaním.

Obchodný zákonník je súkromnoprávny predpis kódexového typu. Nadobudol účinnosť 1. januára 1992. Vzhľadom na hektickú dobu, v ktorej vznikal a potreby rýchlo sa transformujúceho hospodárstva, bol predpis novelizovaný 32-krát. Spomedzi noviel možno vyzdvihnúť zákon č. 500/2001 Z. z., ktorým sa do Obchodného zákonníka zapracoval obsah šiestich obchodných smerníc Rady EÚ. Jeho najdôležitejšími vykonávacími predpismi sú: Nariadenie vlády SR č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku a vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 526/2004 Z. z. o určení výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.

Vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom „lex specialis" ku „lex generalis" (teda osobitného a všeobecného predpisu). Inými slovami, ak niektoré vzťahy, podliehajúce režimu Obchodného zákonníka, nemožno riešiť podľa tohto predpisu, použijú sa predpisy občianskeho práva. Popri Obchodnom zákonníku ako primárnom prameni a predpisoch občianskeho práva ako sekundárnom prameni obchodného práva, sa ako terciárny zdroj používajú aj obchodné zvyklosti. Ide o právne uzancie, ktoré sú všeobecne rešpektované a zažité dlhotrvajúcou opakovanou praxou, pričom ich použitie predpokladá Obchodný zákonník najmä v prípadoch, kedy nemožno použiť iné normy obchodného a občianskeho práva. V tejto analýze sme sa sústredili výlučne na regulačné zaťaženie, ktoré u MSP vytvára samotný Obchodný zákonník spolu s nariadením vlády o Obchodnom vestníku.

Ďalší vykonávací predpis, v podobe vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR o určení výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, odvíja základ pre určenie odmeny likvidátora od majetkového zostatku, ktorý môže byť v jednotlivých prípadoch veľmi variabilný. Vzhľadom nato, že táto vyhláška sama o sebe neobsahuje priame regulácie malého a stredného podnikania a jej náklady na mikro- i makroúrovni sú len ťažko vyčísliteľné, nevenujeme jej osobitnú pozornosť. V rámci analýzy Obchodného zákonníka však venujeme pozornosť aj nákladom likvidácie.

Obchodný zákonník vychádza zo širších súkromnoprávnych zásad ako je ochrana vlastníckeho práva, zmluvná voľnosť, ochota dodržiavať podstúpené záväzky, sloboda podnikania, či ochrana hospodárskej súťaže. Jeho normy charakterizuje rovnosť strán, neformálnosť úkonov a široká miera dispozitívnosti. To znamená, že viaceré ustanovenia Obchodného zákonníka pripúšťajú odchýlnu úpravu vzájomných práv a povinností strán, čo je vyjadrené najmä častou formuláciou: „pokiaľ nie je dohodnuté inak..."

Vzhľadom na tieto skutočnosti Obchodný zákonník medzi anketovanými MSP nevyvoláva väčšie protesty. Väčšina jeho noriem, najmä 3. časť, upravujúca obchodné záväzkové vzťahy, nepredstavuje ani tak regulačnú záťaž, skôr pôsobí ako „právna infraštruktúra", vďaka ktorej sú obchod a podnikanie medzi súkromnými subjektmi vôbec možné. Vychádza priamo z logiky podnikateľskej činnosti. Podobne ustanovenia o hospodárskej súťaži v 1. časti. Z pohľadu MSP môžu byť najproblematickejšie ustanovenia 2. časti o obchodných spoločnostiach, najmä povinnosti spojené s Obchodným registrom, Obchodným vestníkom pri zápise, výmaze, či zmene údajov spoločnosti a pod.

2. Kvantifikácia regulačných povinností Obchodného zákonníka

Pri vyčíslovaní regulačných povinností Obchodného zákonníka sme narazili na niekoľko problémov. Keďže ide o súkromnoprávny predpis, najmä nefinančné povinnosti sú len ťažko kvantifikovateľné, vzhľadom na širokú variabilitu subjektov a vzťahov, na ktoré sa aplikujú. Na mikroúrovni ovplyvňuje veľké množstvo premenných ako sa zákonné ustanovenie napokon použije v praxi. Variabilita nákladov v jednotlivých prípadoch, sa odvíja od nasledujúcich okolností:

- Počet spoločníkov
- Počet a rozsah zmien v obchodnom registri
- Kompetentný orgán spoločnosti, rozhodujúci o zmenách (predstavenstvo, valné zhromaždenie, konateľ, dozorná rada)

- Obsah spoločenskej zmluvy, zakladateľskej listiny, zakladateľskej zmluvy alebo stanov
- Výška základného imania
- Podoba akcií a ich druh pri akciových spoločnostiach
- Použitie svojpomoci alebo využitie kvalifikovanej právnej pomoci (najmä pri príprave zmlúv a zmenách v Obchodnom registri)
- Zverenie splnenia povinnosti internému oddeleniu alebo externému spolupracovníkovi
- Odvetvie, v ktorom podnik pôsobí
- Zvolený spôsob odmeňovania advokáta (dohoda, tarifa, podiel, ich kombinácia...)
- Subjektívny prvok v rámci obchodných vzťahov (osobný vzťah advokáta/klienta, resp. obchodného partnera, vzájomný barter, protislužba, trvalosť obchodného vzťahu a pod.)

Variabilita vstupných údajov na mikroúrovni je sprevádzaná nedostatočnou informačnou základňou na makroúrovni. Údaje o výskytoch niektorých povinností v rámci obchodného práva nie sú zozbierané a nie sú ani zozbierateľné. To platí najmä pre jednotlivé zmluvné typy podľa 3. časti Obchodného zákonníka, ktorých počet nikto nepozná.

Písomnú formu, ktorá sa pre časť zmluvných typov vyžaduje, vnímajú najmä niektorí živnostníci a mikropodniky ako nepatrnú záťaž. Tvrdia, že ich podnikanie funguje na ústnych dohodách a písomné zmluvy nepotrebujú. Na strane druhej, podmienka písomnosti slúži právnej istote obchodných vzťahov a opäť ju možno zabezpečiť rôznymi formami – od svojpomocného vytvorenia zmluvy, cez zmluvné vzory, až po obrátenie sa na advokáta – z čoho vyplýva široká variabilita nákladov. Otázka, do akej miery napr. povinnosť písomnej formy niektorých typov zmlúv podľa Obchodného zákonníka zaťažuje podnikateľa a do akej miery naopak slúži istote jeho obchodných vzťahov, je dobrým príkladom dvojznačnej podstaty väčšiny regulácií podľa tohto kódexu.

Ďalším problémom, s ktorým sme sa stretli pri snahe vyčísliť dopady niektorých povinností na makroúrovni, bolo nedostatočné rozlíšenie štatistík. Dostupná štatistika obchodného registra[2] rozlišuje akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným a družstvá, ale komanditná spoločnosť a verejná obchodná spoločnosť sú vykazované v jednej skupine spolu so združeným podnikom. Samozrejme, tieto údaje nie sú členené na kategórie mikropodnikov, malých a stredných podnikov. Navyše, štatistika

[2] Štatistika Obchodného registra. Ministerstvo spravodlivosti SR. [WWW DOCUMENT] <http://www.justice.gov.sk/wfn.aspx?pg=r3&htm=r3/stor.htm> (16. 12. 2009)

obchodného registra rozlišuje len medzi prvozápismi, zmenami a výmazmi z obchodného registra. Zmeny nie sú rozčlenené na jednotlivé druhy zmien podľa zákonných ustanovení a v takomto rozlíšení nezbierajú údaje ani samotné registrové súdy. Takisto výmazy nie sú špecifikované podľa spôsobov, ktorým môže spoločnosť zaniknúť. Vzhľadom na tieto obmedzenia bude väčšina zistených regulačných povinností podľa Obchodného zákonníka vyčísliteľná len na mikroúrovni, prípadne nevyčísliteľná vôbec.

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia Obchodného zákonníka sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[3] ako aj na makroúrovni[4], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1 - Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník	296	160
Nariadenie vlády SR č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku	5	1

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 4 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy, prípadne zaťaženie vyvolávajú, ale toto je buď zanedbateľné alebo nevyčísliteľné. Časť z týchto regulácií sú **účtovné povinnosti**, ktorých náklady sú osobitne rozobrané a vyčíslené v analýze k zákonu č 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Iná časť z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej

[3] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[4] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné, všeobecné povinnosti a všeobecné pravidlá o účtovníctve sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 – Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, Nariadenie vlády SR č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku (druh kumulatívne kvantifikovateľných regulácií podľa možností ich vyčíslenia)	**Počet**
Priamo kvantifikovateľné regulácie	15
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	72
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	58
Účtovné povinnosti	16
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**161**

2.2 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, všeobecné štatistické dáta, vrátane štatistiky Obchodného registra a konzultácie s praktizujúcimi právnikmi, zaoberajúcimi sa obchodným právom. Tu treba poznamenať, že jednotkové náklady na povinnosti, k splneniu ktorých podnikateľ potrebuje právnu asistenciu alebo by takáto pomoc bola výhodou, uvádzame priamo v kapitole 2.3, aby sme zabránili zbytočnej duplicite vymenúvania nákladov. Jednotkové náklady sa tu totiž kryjú s individuálne kvantifikovateľnými reguláciami.

Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou. Nasledujú zistené údaje (tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu	Priemerný náklad zistený v MIP (0-9 zamestnancov)	Priemerný náklad zistený v MAP (10-49 zamestnancov)	Priemerný náklad zistený v SP (50-249 zamestnancov)
Náklady, spojené s povinnosťou podnikateľov uvádzať špecifické údaje ako obchodné meno, sídlo, miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo a pod. na objednávkach, obchodných listoch, v písomnom úradnom styku, na internetovej stránke, pri označovaní sídla, organizačnej zložky alebo prevádzkarne.[5]	54 eur	1100 eur	3000 eur
Ročné výdavky spojené s vytváraním rezervného fondu v prípade a.s. a s.r.o. alebo nedeliteľného fondu v prípade družstva.[6]	1,50 eur	1,50 eur	1,50 eur
Ročné náklady povinnosti s.r.o. viesť zoznam spoločníkov, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje a povinnosť vydať na žiadosť spoločníka výpis zo zoznamu.[7]	0,5 euro	0,5 euro	0,5 euro
Ročné náklady povinnosti družstva viesť zoznam členov a povinnosť vydať na žiadosť spoločníka výpis zo zoznamu.	1 euro	1 euro	1 euro
Ročné náklady povinnosti a.s. viesť zoznam akcionárov, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje.[8]	190 eur	331 eur	395 eur
Priemerné ročné náklady so zmenami údajov v obchodnom registri.	239 eur	411 eur	646 eur
Náklady na zvolanie a organizáciu jedného valného zhromaždenia v s.r.o.[9]	30 – 300 eur	30 - 300 eur	30 - 300 eur
Náklady na zvolanie a organizáciu jedného valného zhromaždenia v a.s.	50 - 500 eur	50 - 500 eur	50 - 500 eur
Náklady na vypracovanie správy o podnikateľskej			

5 Náklad je pri založení spoločnosti, ktorý narastá pri rozširovaní prevádzok, zmene niektorého z povinne uvádzaných údajov alebo pri rebrandingu. Náklad sa v praxi vyskytuje ako výdavok na pečiatky, vizitky, hlavičkový papier alebo samolepky, ktorými sa označuje sídlo, či prevádzkareň a pod.

6 Podnikatelia vytváranie rezervného fondu považujú za formálnu povinnosť, ktorá sa preukazuje čisto účtovne.

7 Podnikatelia väčšinou pri s.r.o. a družstve udávali náklady povinnosti viesť zoznam členov ako zanedbateľné. U tých, ktorí uviedli konkrétnu sumu, sa táto pohybovala vždy okolo symbolických 40 centov až 1 euro.

8 Rozdielnosť nákladov oproti povinnosti družstva viesť zoznam svojich členov a povinnosti s.r.o. viesť zoznam spoločníkov sú spôsobené skutočnosťou, že tento zoznam vydáva Centrálny depozitár cenných papierov a je spoplatnený.

9 Ide o priemerné náklady. V praxi sa valné zhromaždenia u malých s.r.o. robia často formálne. Individuálny náklad závisí od počtu spoločníkov, náročnosti prejednávanej agendy a pod. Rozdelenie podľa počtu zamestnancov má len minimálny vplyv na náklady spojené s valným zhromaždením.

činnosti a stave jej majetku, ktorá je súčasťou výročnej správy	33 – 47 eur	33 - 47 eur	33 - 47 eur
Náklady na písomné vypracovanie zámerov obchodného vedenia a.s. na budúce obdobie, ktoré predstavenstvo predkladá dozornej rade	33 - 47 eur	33 - 47 eur	33 - 47 eur
Náklady sprostredkovateľa uschovať doklady pred potrebu záujemcu pri zmluve o sprostredkovaní	Zanedbateľné	Zanedbateľné	Zanedbateľné
Náklady obchodného zástupcu uschovať doklady pre potrebu zastúpeného pri zmluve o zastúpení	Zanedbateľné	Zanedbateľné	Zanedbateľné

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov (tabuľka č. 4).

Tabuľka č. 4 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[10]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov – k 31.12.2008	5 692
Počet akciových spoločností (PAS) k 31.12.2008	5 227
Počet spoločností s ručením obmedzeným (PSRO) k 31.12.2008	106 017
Počet ostatných obchodných spoločností (POOS) k 31.12.2008	907
Počet družstiev (PD) k 31.12.2008	1 535
Počet prvozápisov s. r. o. v Obchodnom registri za rok 2008[11]	16 522
Počet prvozápisov a. s. v Obchodnom registri za rok 2008	860
Počet prvozápisov ostatných obchodných spoločností v Obchodnom registri za rok 2008	191
Počet prvozápisov družstiev v Obchodnom registri za rok 2008	325
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[12]	4, 71 euro
Náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (ND)[13]	1 euro
Náklady 4-5 riadkového inzerátu (najmenší možný) v dennej tlači[14]	143 euro
Poplatok za výpis z registra trestov	3 euro
Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne	0, 05 euro
Overenie 1 podpisu u notára	2, 84 euro

10 Zdroj: databáza Slovstat

11 Keďže štatistika Obchodného registra udáva len počet prvozápisov (19 112 v roku 2008), rozdelenie podľa formy obchodných spoločností je odhadnuté na základe percentuálnych podielov jednotlivých foriem na celkovom počte zapísaných subjektov. Platí to pre udaný počet prvozápisov s. r. o., a. s., ostatných obchodných spoločnosti (v. o. s. , k. s.) a družstiev.

12 Zdroj: databáza Slovstat

13 Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na zaslanie zásielky a jej vyhotovenie (obálka).

14 Oddelenie inzercie Hospodárskych novín

Náklady založenia s. r. o. (ako balík na kľúč)	350 eur a viac
Náklady založenia a. s. (ako balík na kľúč)	1 660 eur a viac
Náklady založenia v. o. s. (ako balík na kľúč)	200 eur
Náklady založenia k. s. (ako balík na kľúč)	350 eur
Náklady založenia družstva (ako balík na kľúč)	1 000 eur a viac
Náklady vyhotovenia jednoduchej spoločenskej zmluvy v s.r.o. právnikom	200 eur
Cena odborného prekladu 1 strany A4 ekonomicko-právneho textu	10 eur a viac
Súhrnná suma vybratá za zverejnenie informácií v Obchodnom vestníku za rok 2008[15]	661 674 eur

15 Zdroj: Ministerstvo spravodlivosti SR

2.3 Výpočet

Výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3 a 4.

Tabuľka č. 5 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa Obchodného zákonníka

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
1-9, 11	Priamo kvantifikovateľná	PMIP (470 333) x Náklady, spojené s povinnosťou podnikateľov uvádzať špecifické údaje ako obchodné meno, sídlo, miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo a pod. v MIP (54 eur) + PMAP (54 682) x Náklady... v MAP (1100 eur) + PSP (5 692) x Náklady... (3000 eur)	54 - 3000	102 624 182
21, 22, 70	Priamo kvantifikovateľná	Počet prvozápisov s.r.o. (16522) x počet povinných podpisov v 2-osobovej s.r.o. (7) x notárske overenie 1 podpisu (2,84 eur)[16]	19, 88	328 457,36
36	Priamo kvantifikovateľná	Počet prvozápisov s.r.o. (16522) + počet prvozápisov a.s. (860) + počet prvozápisov ostatných obchodných spoločností (191) x (Max. 1 hod. x PHM 4,71 eur)	4,71	82 768, 83
37, 81, 193, 239	Priamo kvantifikovateľná	PAS (5227) + PSRO (106017) + PD (1535) x Ročné výdavky spojené s vytváraním rezervného fondu (1,50 eur)	1, 50	169 168,50
67, 68	Priamo kvantifikovateľná	Náklady vyhotovenia jednoduchej spoločenskej zmluvy s.r.o. (200 eur) x Počet prvozápisov s.r.o. v roku 2008 (16522)[17]	200	3 304 400
78	Priamo kvantifikovateľná	Náklady vedenia zoznamu spoločníkov v s.r.o. (0,5 euro) x PSRO (106017)	1	53 008,50
82-92	Priamo kvantifikovateľná	Náklady na zvolanie a organizáciu VZ v s.r.o. (30 až 300 eur) x PSRO	30 - 300	3 180 510 – 31 805 100

[16] Náklad modelujeme na 2-osobovej s.r.o. Náklady a.s. na overovanie podpisov pri založení sú zarátané v cene notárskej zápisnice.

[17] Samozrejme, nie všetci podnikatelia si spoločenskú zmluvu nechajú vyhotoviť právnikom. Pri vyčíslení tejto povinnosti však vychádzame z úvahy, že aj keď náklady na právne služby môžu byť vyššie ako cena času, stráveného svojpomocným vyhotovením spoločenskej zmluvy, odborná erudícia právnika šetrí náklady podnikateľa v prípade potenciálneho sporu a zaručuje kvalifikované odvedenie práce.

		(106017)		
105, 146	Priamo kvantifikovateľná	PAS (5227) x Náklady na vypracovanie správy o podnikateľskej činnosti a stave jej majetku, ktorá je súčasťou výročnej správy (33 až 47 eur)	33 - 47	172 491 – 245 669
130-140	Priamo kvantifikovateľná	Náklady na zvolanie a organizáciu jedného valného zhromaždenia v a.s. (50 až 500 eur) x PAS (5227)	50 - 500	261 350 – 2 613 500
147	Priamo kvantifikovateľná	PAS (5227) x Náklady na písomné vypracovanie zámerov obchodného vedenia a.s. na budúce obdobie, ktoré predstavenstvo predkladá dozornej rade (33 až 47 eur)	33 - 47	172 491 – 245 669
227-233	Priamo kvantifikovateľná	Náklady založenia družstva (1000 eur) + súdny poplatok (331,50 eur) x počet prvozápisov družstiev v OR za rok 2008 (325)	1 331, 50	432 737, 50
234	Priamo kvantifikovateľná	Ročné náklady povinnosti družstva viesť zoznam členov a povinnosť vydať na žiadosť spoločníka výpis zo zoznamu (1 euro) x PD (1535)	1	1 535
278	Priamo kvantifikovateľná	Náklady sprostredkovateľa uschovať doklady pre potrebu záujemcu pri zmluve o sprostredkovaní (zanedbateľné)	(zanedbateľné)	(zanedbateľné)
282	Priamo kvantifikovateľná	Náklady obchodného zástupcu uschovať doklady pre potrebu zastúpeného pri zmluve o zastúpení (zanedbateľné)	(zanedbateľné)	(zanedbateľné)
296-301	Priamo kvantifikovateľná	Súhrnná suma vybratá za zverejnenie informácií v Obchodnom vestníku za rok 2008	(podľa cenníka Obchodného vestníka)	661 674
Spolu				**111 444 774 - 142 567 870**

Zdroj: vlastný prepočet

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených individuálne kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3 a 4. Tam, kde neuvádzame špecifický postup výpočtu, ale priamo náklad povinnosti, sme túto sumu zistili na základe konzultácie s odborníkmi z oblasti advokátskej, či notárskej praxe. Vo viacerých prípadoch sme spôsobené náklady odvíjali od minimálnych sadzieb, ktoré si advokáti,

notári, či likvidátori účtujú - či už na základe trhovej situácie alebo podľa sadzobníkov tej–ktorej profesie.

Tabuľka č. 6 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa Obchodného zákonníka

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
23, 65, 69, 107	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť vytvárať základné imanie v s.r.o. (min. 5000 eur) a a.s. (min. 25000 eur)[18]	5 000, resp. 25 000
26	Individuálne kvantifikovateľná	ND (1 euro) + Tlač 2 stránok A4 (po 0,05 eura)	1, 10
27, 219	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady znaleckého posudku, ktorým sa určí hodnota nepeňažného vkladu môžu mať 2 podoby: a) hnuteľná vec (napr. dodávka), znalecký posudok môže stáť približne 200 eur; b) nehnuteľná vec, cena znaleckého posudku sa počíta ako cca 1% východiskovej hodnoty.	Min. 200
29-31	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady znaleckého posudku, ktorým sa určí hodnota nepeňažného vkladu môžu mať 2 podoby: a) hnuteľná vec (napr. dodávka), znalecký posudok môže stáť asi 200 eur; b) nehnuteľná vec, cena znaleckého posudku sa počíta ako cca 1% východiskovej hodnoty. + Náklady VZ (od 30 do 500 eur)	Min. 230
32	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05) + ND (1 euro)	5, 81
33	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05) + ND (1 euro)	5, 81
34	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + 1 x A4 (0,05) + ND (1 euro)	3,41
38, 194, 195	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie zmluvy o splynutí/zlúčení spoločnosti u právnika	Min. 500
39	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie projektu rozdelenia spoločnosti	1 000
41-44, 49, 196	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady právnych služieb v súvislosti so zápisom splynutia/zlúčenia spoločnosti	1 700 – 3 000
45	Individuálne kvantifikovateľná	Zmluva o cezhraničnom splynutí/zlúčení spoločnosti	Min. 1000
46, 47	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady zverejnenia špecifických údajov pri cezhraničnom splynutí/zlúčení spoločností na internetovej stránke slovenskej spoločnosti: Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur)	4, 71

[18] Je diskutabilné, v akej miere možno chápať povinnosť základného imania ako záťažovú reguláciu, keďže spoločnosť ho môže hospodársky využívať. Na strane druhej, ide o istý druh prekážky pre najmenších podnikateľov.

48	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie notárskej zápisnice, ktorou notár preskúmava súladnosť cezhraničného splynutia/zlúčenia spoločnosti s Obchodným zákonníkom	Min. 200
50, 51	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie písomnej správy, ktorá ekonomicky a právne zdôvodní zmenu právnej formy 8 hod. x PHM (4,71 eur) + Náklad dvojnásobného zverejnenia v Obchodnom vestníku (2 x 19,91 eur)	77, 50
52	Individuálne kvantifikovateľná	Oznámenie a zverejnenie vstupu spoločnosti do likvidácie (náklad na zverejnenie v Obchodnom vestníku 19,91 eur)	19, 91
53	Individuálne kvantifikovateľná	Pri internom účtovníkovi 16 hod. x PHM (4,71 eur); pri externom účtovníkovi 200 až 500 eur	75 - 500
54-56	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady zostavenia účtovnej závierky likvidátorom, konečnej správy a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku, ktoré sa prikladajú k návrhu na výmaz spoločnosti z OR	3 000
57	Individuálne kvantifikovateľná	Odmena likvidátora sa spravuje vyhláškou č. 526/2004 Z. z. o určení výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.	33, 19 – 16 597
58	Individuálne kvantifikovateľná	Overenie 1 podpisu na obecnom úrade 0,50 eur, u notára 2,84 eur	0,50 - 2,84
59	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na zvolanie a organizáciu valného zhromaždenia vo v.o.s. sú približne rovnaké ako pri s.r.o.	30 - 300
60	Individuálne kvantifikovateľná	Návrh na zápis zmeny údajov v OR	66
61	Individuálne kvantifikovateľná	Vkladová povinnosť komanditistu v k. s.	Min. 250
62	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie spoločenskej zmluvy komanditistu sú súčasťou celkového balíka pri založení k. s.	250 - 350
66	Individuálne kvantifikovateľná	Vkladová povinnosť spoločníka v s.r.o.	Min. 750
71	Individuálne kvantifikovateľná	Max. 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	5, 81
72-75	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie zmluvy a osvedčenie podpisov o prevode obchodných podielov právnikom: jednoduchý prevod (cca 200 eur) + poplatok za zápis zmeny do OR (66 eur) + osvedčenie min. 7 podpisov, potrebných pri prevode z jedného spoločníka na druhého (7 x 2,84 eur)	285, 88
76, 77	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie zmluvy o zriadení záložného práva na obchodný podiel a na osvedčenie podpisov pod ňou: právne služby (cca 200 eur) + poplatok za zápis zmeny do OR (66 eur) +	280, 20

		osvedčenie 5 podpisov pri jednom vlastníkovi obchodného podielu a jednom záložnom veriteľovi (5 x 2,84 eur)	
79	Individuálne kvantifikovateľná	Zápis zmeny osoby spoločníka s.r.o. do OR	66
93	Individuálne kvantifikovateľná	Písomné vyhlásenie 2 x A4 (0,05 eur) + 2 hod. x PHM (4,71 euro) + osvedčenie podpisu (2,84 eur)	12, 36
94	Individuálne kvantifikovateľná	Návrh na zápis zvýšenia základného imania s.r.o. v OR: právne služby (200 eur) + súdny poplatok za návrh na zápis zmeny údajov (66 eur) + 3 overené podpisy pri 1-osobovej s.r.o. (3 x 2,84 eur)	274, 52
95	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady zverejnenia zníženia základného imania v s.r.o. dva krát po sebe v Obchodnom vestníku (2 x 19,91 eur).[19]	39, 82
96	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na valné zhromaždenie s.r.o.	30 - 300
98	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie rozhodnutia o tom, že spoločnosť prestáva byť verejnou a.s. (300 eur a viac) + ND (1 euro) + min. náklady inzerátu (143 euro)	444
99, 100, 103	Individuálne kvantifikovateľná	Anketované a.s. udávali sumy od 190 do 395 eur. Náklad podľa cenníka Centrálneho depozitára cenných papierov začína už pri sume 157,30 eur, ak je požadovaný len jeden ISIN	Min. 157,30
101, 102	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie písomného rozhodnutia spoločnosti o udelení alebo neudelení súhlasu akcionárovi na prevod akcií. Ak rozhoduje predstavenstvo: Príprava podkladov (0,5 hod. x PHM 4,71 eur) + náklady stretnutia predstavenstva + ND súhlasu akcionárovi (1 euro)	Min. 3, 36
106, 108-114, 117, 119, 120-125	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie zakladateľskej zmluvy resp. listiny a.s., rovnako ako výzva na upisovanie akcií a náklady na povinnosti, s tým spojené, sú neoddeliteľnou súčasťou balíka nákladov na právne služby pri založení a.s. , ktorého cena začína pri 1660 euro (z toho 1000 eur len stanovy) + súdny poplatok OR za návrh na prvý zápis a.s. (829,50 eur)	Min. 2 489, 50
115, 116, 171	Individuálne kvantifikovateľná	Notárska zápisnica z ustanovujúceho valného zhromaždenia a.s., podľa sadzobníka vyhlášky č. 31/1993 Z. z. Ministerstva spravodlivosti SR o odmenách a náhradách notárov (osvedčenie o priebehu valných zhromaždení a schôdzí právnických osôb stojí 165,97 eur, k čomu treba prirátať variabilné, od počtu strán závislé náklady za	Min. 200

[19] Náklady na zápis zníženia základného imania do OR sú rovnaké ako návrh na zápis jeho zvýšenia v rámci povinnosti č. 94

		uloženie textu notárskej zápisnice do Notárskeho centrálneho archívu listín a poplatok notárskeho registra)	
118	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na zmenu stanov v a.s.: Ak ide o zmenu stanov bez nutnosti vyhotovenia notárskej zápisnice je to min. 200 eur na právne služby + súdny poplatok za návrh na zápis zmeny v OR (66 eur)	Min. 266
151	Individuálne kvantifikovateľná	Vypracovanie zápisnice o priebehu zasadania predstavenstva: závisí od jeho dĺžky, náročnosti prerokúvanej agendy a pod. (Min 1 hod. x PHM 4,71 eur)	4, 71
155, 156, 158-175, 177-180	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na povinnosti, súvisiace so zvýšením základného imania v a.s.: Vypracovanie podkladov u advokáta (min. 1660 eur ako pri založení) + súdny poplatok za návrh na zápis zmeny v OR (66 eur)	Min. 1 726
157	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady znaleckého posudku, ktorým sa určí hodnota nepeňažného vkladu môžu mať 2 podoby: a) hnuteľná vec (napr. dodávka), znalecký posudok môže stáť asi 200 eur; b) nehnuteľná vec, cena znaleckého posudku sa počíta ako cca 1% východiskovej hodnoty.	Min. 200
176	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady zvýšenia menovitej hodnoty zaknihovaných akcií prostredníctvom zmeny zápisu o výške ich menovitej hodnoty v evidencii cenných papierov: náklady podľa cenníka CDCP (99 eur + 0,03 eur za každú akciu, avšak nie viac ako 6635 eur spolu) + variabilné náklady na reálnu výmenu akcií (v prípade listinných akcií)	100 – 7 000
181-192	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na povinnosti, súvisiace so znížením základného imania v a.s.: Vypracovanie podkladov u advokáta (min. 1300 eur) + súdny poplatok za návrh na zápis zmeny v OR (66 eur) + dvojnásobné zverejnenie v Obchodnom vestníku (2 x 19,91 eur)	Min. 1 405, 82
197	Individuálne kvantifikovateľná	Podrobná písomná správa, ktorou predstavenstvo ekonomicky a právne odôvodní potrebu splynutia/zlúčenia spoločnosti. Môže byť variabilné. Suma určená kvalifikovaným expertným odhadom so zreteľom na MSP.	800
199	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na zvolanie min. 2 valných zhromaždení a.s. (50-500 eur) + náklady notárskej zápisnice (min. 200 eur)	250 - 700
200-202	Individuálne kvantifikovateľná	Prístup zástupcov zamestnancov a akcionárov k dokumentom pri splynutí/zlúčení a.s. Náklady sú variabilné. Suma je určená kvalifikovaným expertným odhadom so zreteľom na MSP.	20
203	Individuálne	Preklad dokumentov pri cezhraničnom	1 000

	kvantifikovateľná	splynutí/zlúčení do štátneho jazyka. Cena odborného prekladu 1 strany A4 ekonomicko-právneho textu je min. 10 eur. Výsledná suma je za odhadovaný priemerný počet 100 strán.	
204	Individuálne kvantifikovateľná	Zabezpečenie výmeny akcií pri splynutí/zlúčení a.s. môžu byť variabilné. Rozmedzie je určené kvalifikovaným odborným odhadom so zreteľom na MSP.	0 - 200
206	Individuálne kvantifikovateľná	Upozorňovacia povinnosť, ktorej náklady sú zanedbateľné a začínajú pri ND (1 euro) pozvánky 1 akcionárovi	Min. 1
207	Individuálne kvantifikovateľná	Zaslanie návrhu zmluvy o odkúpení akcií oprávnenému akcionárovi: ND (1 euro)	Min. 1
209-218	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na osobitný vyjednávací orgán pri cezhraničnom zlúčení a splynutí a.s. sú extrémne variabilné. Povinnosť väčšinou nebude zaťažovať MSP. Člen osobitného vyjednávacieho orgánu a člen výboru zamestnancov majú v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom právo na ochranu pred diskrimináciou a právo na pracovné voľno s náhradou mzdy. Suma je určená kvalifikovaným expertným odhadom.	1 000
221-222	Individuálne kvantifikovateľná	Odmena likvidátora sa spravuje vyhláškou č. 526/2004 Z. z. o určení výšky výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.	33, 19 – 16 597
223	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť minimálnej výšky základného imania v družstve.	1 250
235	Individuálne kvantifikovateľná	Dohoda o prevode členských práv a povinností v družstve (200 eur) + náklady zasadania predstavenstva (variabilné)	200
236	Individuálne kvantifikovateľná	Predloženie zmluvy o prevode členstva príslušnému družstvu 2 x ND (1 euro)	2
237	Individuálne kvantifikovateľná	Písomné oznámenie o vystúpení člena z družstva: náklady na 1 x A4 (0,05 eura) + ND (1 euro)	1, 05
240	Individuálne kvantifikovateľná	Vypracovanie splnomocnenia, ktoré právnická osoba ako člen družstva, dáva fyzickej osobe, konajúcej za ňu v orgáne družstva: Max. 0,5 hod x PHM (4,71 eur)	2, 36
241-244, 254	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na zabezpečenie právnych podkladov, spojených s usporiadaním členskej schôdze družstva (napr. pri rozhodovaní o splynutí, zlúčení a rozdelení družstva)	Min. 200
251	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady na vypracovanie výročnej správy družstva (sú variabilné): 8 hod. x PHM (4,71 eur)	37, 68
252, 253	Individuálne kvantifikovateľná	Výmaz družstva je bez poplatku. Cena notárskej zápisnice, ktorou sa osvedčuje osvedčenie členskej schôdze o zrušení družstva sa vypočíta podľa	Min. 180

		sadzobníka vyhlášky č. 31/1993 Z. z. Ministerstva spravodlivosti SR o odmenách a náhradách notárov (osvedčenie o priebehu valných zhromaždení a schôdzí právnických osôb stojí 165,97 eur, k čomu treba prirátať variabilné, od počtu strán závislé náklady za uloženie textu notárskej zápisnice do Notárskeho centrálneho archívu listín a poplatok notárskeho registra)	
255	Individuálne kvantifikovateľná	Oznámenie člena družstva o vystúpení: 1 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	1, 05
256	Individuálne kvantifikovateľná	Návrh na rozdelenie likvidačného zostatku v družstve (5 hod. x PHM 4,71)	23, 55
262-264	Individuálne kvantifikovateľná	Zápisnica o prevzatí pri zmluve o kúpe a predaji podniku (4 hod. x PHM 4,71). Časový údaj môže byť variabilný.	18, 84
268	Individuálne kvantifikovateľná	Doručenie písomného oznámenia pri zmluve o kúpe prenajatej veci: ND (1 euro) + 1 x A4 (0,05 eur)	1, 05
271	Individuálne kvantifikovateľná	Podanie správy poskytovateľovi pri licenčnej zmluve na predmety duševného vlastníctva: ND (1 euro) + 1 x A4 (0,05 eur)	1, 05
273	Individuálne kvantifikovateľná	Písomné potvrdenie skladovateľa o prevzatí pri zmluve o skladovaní: 1 x A4 (0,05 eur)	0, 05
280	Individuálne kvantifikovateľná	Spísanie plnomocenstva pri zmluve o obchodnom zastúpení (0,5 hod x 4,71)	2, 36
281	Individuálne kvantifikovateľná	Zaslanie písomného potvrdenia zastúpeného voči obchodnému zástupcovi: ND (1 euro) pri zmluve o obchodnom zastúpení	1
286	Individuálne kvantifikovateľná	Zaslanie písomného oznámenia o otvorení akreditívu: ND (1 euro)	1
287	Individuálne kvantifikovateľná	Zaslanie písomného oznámenia o zrušení akreditívu: ND (1 euro)	1
288	Individuálne kvantifikovateľná	Spísanie plnomocenstva pri zmluve o bankovom uložení veci (0,5 hod x 4,71)	2, 36
290	Individuálne kvantifikovateľná	Písomné zaslanie oznámenia o výške zostatku účtu ku koncu kalendárneho roku: ND (1 euro)	1

Zdroj: vlastný prepočet

Nasleduje zoznam všeobecných povinností bez kvantifikácie (tabuľka č. 7).

Tabuľka č. 7 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	Počet regulácií
10, 24, 25, 35, 40, 63, 64, 80, 97, 104, 126, 127, 128, 129, 141, 148, 149, 150, 152, 153, 154, 198, 205, 208, 220, 224, 225, 226, 238, 245, 246, 247, 257, 258, 259, 260, 261, 265, 266, 267, 269, 270, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 283, 284, 285, 289, 291, 292, 293, 294, 295	**58**

Zo znenia zákonných ustanovení, ktoré obsahujú dané regulácie, je zrejmé, že sú spôsobilé vyvolávať záťaž u malých a stredných podnikateľov. Ich vyčíslenie je však buď nemožné, uskutočniteľné iba s veľkou námahou alebo s prílišným skreslením. Dôvod, prečo Obchodný zákonník obsahuje taký veľký počet nekvantifikovateľných regulácií spočíva nielen v rozsahu tohto predpisu (obsahuje 775 paragrafov), ale aj vo všeobecnom znení mnohých ustanovení. Táto všeobecnosť vyplýva zo snahy zákonodarcu, aby sa do paragrafového znenia Obchodného zákonníka vmestilo celé spektrum typovo podobných, no individuálne veľmi rôznorodých situácií, ktoré môžu v obchodných a podnikateľských vzťahoch nastať.

Účtovné povinnosti sme na tomto mieste nekvantifikovali. Z nich vyplývajúce povinnosti a nimi vyvolané náklady sú riešené v rámci analýzy k zákonu č 431/2002 Z. z. o účtovníctve. V regulačných mapách sa ustanovenia o týchto účtovných povinnostiach nachádzajú pod nasledujúcimi číslami (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 – Účtovné povinnosti

Číslo regulácie	Počet regulácií
12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 142, 143, 144, 145, 248, 249, 250	**16**

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich z Obchodného zákonníka sme zistili výšku priamo kvantifikovateľných nákladov v intervale **111 444 774 - 142 567 870 eur** spolu v roku 2008. Realita sa pravdepodobne bude blížiť k nižšiemu číslu, kým vyššie číslo bude odrážať maximálny záťažový potenciál zákona. Avšak väčšina povinností, ktoré z predpisu vyplývajú, sú buď kvantifikovateľné iba individuálne alebo úplne nekvantifikovateľné. Medzi konkrétne príčiny nemožnosti kvantifikácie regulácií v rámci Obchodného zákonníka patrí:

- Prílišná variabilita vstupných údajov na mikroúrovni pri neexistencii dát o početnosti danej povinnosti na makroúrovni
- Všeobecnosť povinnosti, ktorej konkrétny spôsob uvedenia do praxe je ponechaný na podnikateľovi
- Zakotvenie povinnosti, ktorá nastáva len ak je splnená nejaká špecifická, extrémne zriedkavá podmienka alebo súbor podmienok
- Ustanovenie obsahuje všeobecnú úpravu vzťahov medzi orgánmi spoločnosti
- Ide o podmienku písomnej formy zmluvy[20]
- Ide o kombináciu niektorých z vyššie vymenovaných dôvodov

Nemožnosť vyčísliť mnohé povinnosti, ktoré ukladá podnikateľom Obchodný zákonník síce spôsobujú analytické problémy pri štúdiách ako je táto, no na strane druhej, dobrý právny predpis je taký, ktorého normy sú pokiaľ možno abstraktné, aplikovateľné čo najuniverzálnejšie, účelovo slepé a nezamotávajúce sa v prílišnej snahe detailne postihnúť každý jednotlivý aspekt regulovanej oblasti. V tomto zmysle je Obchodný zákonník jedným z menej zaťažujúcich predpisov medzi nami skúmanými zákonmi.

Obchodný zákonník ukladá podnikateľom povinnosť na svojich objednávkach, obchodných listoch, v písomnom úradnom styku, na svojej internetovej stránke, pri označovaní organizačnej zložky alebo prevádzkarne – uvádzať špecifické údaje spojené s podnikateľom ako obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu, identifikačné číslo a pod. Z celkovej sumy nákladov priamo kvantifikovateľných regulácií spadá absolútna väčšina, až 102 624 182 eur, práve na túto povinnosť. Je zrejmé, že podnikatelia by svoje obchodné meno uvádzali na dokumentoch, súvisiacich s ich podnikaním, aj bez zákonnej úpravy. Za zváženie stojí zredukovanie zákonom vyžadovaných údajov, ktoré treba opakovane uvádzať (viac v kapitole č. 4).

Z rozloženia nákladov v kategórií individuálne kvantifikovateľných regulácií najväčšiu záťaž spôsobovali tie povinnosti, ktoré si od podnikateľa vyžadujú prizvanie kvalifikovaného právneho odborníka v podobe advokáta, či notára. Ide najmä o štádiá založenia a zániku spoločnosti, prípadne zmien v jej fungovaní. Najmä u anketovaných akciových spoločností sme sa stretli s názorom, že právna agenda okolo nich je „prenotarizovaná". Pre malé a stredné podniky predstavuje nutnosť sústavne sa obracať na právnu pomoc a zo znenia zákona vyplývajúcu závislosť na notároch, citeľnú záťaž. Je

[20] Zjavne vyvoláva náklady napr. podnikateľom, ktorí by chceli daný typ zmluvy uzatvoriť len ústne, ale nedá sa odhadnúť aké, keďže podmienku písomnosti možno splniť na jednej strane svojpomocne a na druhej strane, aj cena za vypracovanie toho istého zmluvného typu u advokáta môže byť veľmi individuálna vzhľadom na predmet zmluvy, jej rozsah, náročnosť, či spôsob odmeny právnika.

tiež zarážajúce, že kým v 90. rokoch a prvej polovici posledného desaťročia (teda v období ekonomickej a spoločenskej transformácie) bol Obchodný zákonník novelizovaný priemerne dva krát ročne, v rokoch 2009 a 2008 to už bolo po tri krát a v roku 2007 dokonca štyri krát. Sústavné zásahy do tohto dôležitého súkromnoprávneho predpisu neprospievajú stabilite právneho prostredia.

4. Odporúčania

V súvislosti s informáciami, ktoré podnikateľ uvádza na svojich obchodných dokumentoch, odporúčame **vypustiť ustanovenie o uvádzaní rozsahu splatenia základného imania** (v prípade, že výšku základného imania uvádza). Dochádza totiž k častému nedodržiavaniu tejto povinnosti. V súčasnosti sú podnikatelia v registroch verejnej správy označovaní veľkým množstvom identifikátorov (IČO, DIČ, atď.). Náklady verejnej správy i podnikateľov by znížilo **používanie jedného identifikátora**. Zredukovanie zákonom vyžadovaných údajov, ktoré treba opakovane udávať by spôsobilo úsporu najmä pri „rebrandingu" a pri zmene údajov.

Navrhujeme tiež **zrušiť povinnosť vytvárať rezervný fond** v akciových spoločnostiach a spoločnostiach s ručením obmedzeným, rovnako ako nedeliteľný fond v družstvách. Pre väčšinu anketovaných podnikateľov išlo o čisto účtovnú záležitosť. Navyše, prostriedky z rezervného fondu v prípade, že sa spoločnosť dostane do problémov, spravidla nestačia na krytie väčších strát. Malým a stredným podnikateľom by sa tak ušetrilo spolu asi 170 000 eur ročne, ktoré majú s účtovným vytváraním RF.

Podobným problémom je aj základné imanie v s.r.o., a.s., družstve a komanditnej spoločnosti. Pri prechode na euro sa znížilo v akciovej spoločnosti z milióna korún na 25 000 eur, v spoločnosti s ručením obmedzeným z 200 000 korún na 5000 eur. Išlo o krok správnym smerom. Základné imanie nepredstavuje záťaž v pravom zmysle slova. Podnikateľ ho môže využívať pri svojej podnikateľskej činnosti. Preto sme aj ustanovenia o ňom zaradili medzi individuálne kvantifikovateľné regulácie. Vysoká požiadavka na **základné imanie však predstavuje bariéru pre začatie podnikania**. V uplynulých rokoch znížili alebo úplne zrušili požiadavky na základné imanie pri niektorých právnych formách napr. Nemecko, Poľsko, Albánsko alebo Bulharsko. Keďže základné imanie sa ospravedlňuje cieľom zvýšiť právnu istotu veriteľov kapitálových spoločností, navrhujeme postup v dvoch krokoch:

- V 1. fáze znížiť požiadavku na základné imanie v s.r.o. a a.s. na polovicu.

- V 2. fáze (v prípade pozitívnej spätnej väzby podnikateľskej verejnosti) zredukovať v s.r.o. požiadavku základného imania na symbolické 1 euro.

Vďaka navrhovanému opatreniu sa citeľne znížia bariéry pre vstup nových malých a stredných podnikateľov do biznisu, ktorým v založení spoločnosti doteraz bránila výška základného imania.
Malým a stredným podnikateľom by tiež znížilo náklady **kompletné presunutie agendy Obchodného registra na internet** a **zjednodušenie vykonávania zápisov, zmien a výmazov**. Ušetrilo by to čas a prostriedky podnikateľov ako aj čas úradníkov a umožnilo by to zníženie poplatkov. Namiesto výpisu z Obchodného registra, nie staršieho ako tri mesiace, **by mal stačiť on-line výpis na internetovej stránke registra**. Obchodný register by si mal **vyčistiť katalóg spoločností od nefunkčných firiem**, ktoré nevykonávajú činnosť a takých, ktoré neplnia zákonné povinnosti. Ak nič iné, tieto spoločnosti blokujú obchodné meno.

Súdny poplatok za návrh na zápis zmeny vo výške 66 eur by sa mal vzťahovať aj na prvozápisy, prípadne by bolo možné zvážiť úplné odstránenie poplatkov pri zakladaní spoločností. Iná možnosť je **odstránenie súdnych poplatkov aj pri zmenách**, čo by ročne podnikateľom **ušetrilo až 2,5 milióna eur**. Vyžadovalo by si to zmenu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Podobne sumy úhrad za zverejnenie v Obchodnom vestníku zjednotiť na 19, 91 eur, prípadne ďalej znížiť. Krajiny, ktoré sa vydali cestou zlepšovania regulácií podnikateľského prostredia nahrádzajú rozlične vysoké sadzby rôznych registračných poplatkov jedným paušálnym, nízkym poplatkom.

Namiesto vytvárania indukovaného dopytu po advokátskych a notárskych službách by štát mal vytvoriť **štandardizované formuláre pre malých a stredných podnikateľov**, ak spoločnosť zakladá jediný spoločník alebo akcionár. Tie by zredukovali nutnosť obracať sa na právnych odborníkov pri vzniku a zmenách v spoločnosti. Existencia jednoduchých a štandardizovaných formulárov by tiež obmedzila chyby, ktoré vedú k predlžovaniu registračných konaní. Naopak, asistencia notára alebo advokáta je želateľná pri zakladaní spoločnosti viacerými spoločníkmi, kedy je expertná pomoc nutná z dôvodu odbornej úpravy vzájomných práv a povinností. Takýto prístup by jednak napomohol predchádzaniu neskorších rozporov medzi spoločníkmi a znamenal by tiež jednoduchšie riešenie súdnych sporov.

Najmä podnikatelia z kategórie mikropodnikov často volali po zrušení povinnosti vykonávať v s.r.o. valné zhromaždenie aspoň raz ročne. V malých spoločnostiach, ak sú napr. len dvaja spoločníci sa aj tak táto povinnosť odbavuje formálne. Obchodný zákonník by mohol ďalej postúpiť **v dispozitívnosti úpravy orgánov obchodných spoločností**.

Pokiaľ ide o záväzkovú časť Obchodného zákonníka, existujú úvahy v rámci pripravovanej rekodifikácie súkromného práva vytvoriť **tzv. integrovaný zmluvný systém**. To znamená, že by občianske i obchodné zmluvy boli upravené výlučne v novom Občianskom zákonníku, kým Obchodný zákonník by naďalej obsahoval úpravu obchodných spoločností, hospodárskej súťaže a všeobecné ustanovenia o podnikaní. K navrhovanému modelu sa prikláňame aj my z dôvodu, že jednotný systém záväzkového práva by bol ucelenejší, prehľadnejší a v konečnom dôsledku funkčnejší, než súčasná dvojkoľajová úprava. Okrem iného by sa tým predišlo predlžovaniu súdnych konaní, napr. z dôvodu problematického určovania, či ide o obchodný alebo neobchodný vzťah. Vypadla by tiež duplicita pri premlčaní, zodpovednosti, či omeškaní a tiež duplicitná úprava niektorých zmluvných typov (napr. kúpnej zmluvy).

Ako už bolo zdôraznené, Obchodný zákonník nie je dnes Achillovou pätou malého a stredného podnikania v SR. Vo všeobecnosti by však realizácia nami navrhovaných opatrení viedla k odhadovanej úspore 25 – 45% z regulačného zaťaženia, ktoré spôsobuje dnešné znenie tohto predpisu.

Regulačná mapa - Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.,

P.č.	§	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	2	3	...Právnická osoba alebo fyzická osoba musí preukázať, že má k nehnuteľnosti alebo jej časti, ktorej adresa je ako jej sídlo alebo miesto podnikania zapísaná v obchodnom registri alebo v živnostenskom registri, alebo v inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom, vlastnícke právo alebo užívacie právo, ktoré užívanie nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania nevylučuje, alebo súhlas vlastníka nehnuteľnosti alebo jej časti so zápisom nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania do obchodného registra, živnostenského registra alebo inej evidencie ustanovenej osobitným zákonom.	Povinnosť v širšom ustanovení, ktoré definuje, čo sa považuje za sídlo podnikateľa.		1	1	Príležitostná	Podnikajúce FO i PO
2	3a	1	Každý podnikateľ je povinný na svojich obchodných listoch a objednávkach vyhotovených v písomnej alebo elektronickej forme (ďalej len „obchodné dokumenty“) uvádzať obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu právnickej osoby a identifikačné číslo, ak je pridelené.			1		Sústavná	Podnikajúce FO i PO (každý podnikateľ)

3	3a	1	Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri alebo v inej evidencii podnikateľov uvádzajú aj označenie registra, ktorý podnikateľ zapísal, a číslo zápisu.	Pokiaľ ide o zahraničnú osobu, ustanovenie § 3a je rozšírené ustanovením § 21 ods. 7: Na obchodných dokumentoch týkajúcich sa podniku zahraničnej osoby alebo jeho organizačnej zložky je zahraničná osoba povinná okrem údajov podľa § 3a uvádzať aj údaj o zápise podniku alebo organizačnej zložky podniku do obchodného registra. Tento údaj je zahraničná osoba povinná uvádzať aj na svojej internetovej stránke, ak ju má zriadenú.		1		Sústavná	Podnikatelia zapísaní v obch. registri.
4	3a	1	Ak podnikateľ na svojich obchodných dokumentoch uvádza výšku základného imania, musí uviesť aj rozsah jeho splatenia.	Pokiaľ ide o zahraničnú osobu, ustanovenie § 3a je rozšírené ustanovením § 21 ods. 8: Na obchodných dokumentoch týkajúcich sa podniku zahraničnej osoby alebo jeho organizačnej zložky sa uvádza označenie zahraničného obchodného registra alebo inej evidencie, do ktorej sa zahraničná osoba zapisuje, a údaj o zápise zahraničnej osoby do tohto registra alebo do inej evidencie, ak právo štátu, ktorým sa zahraničná osoba spravuje, povinnosť zápisu do obchodného registra alebo do inej evidencie ukladá. Odsek 9 potom hovorí: Údaje podľa odsekov 7 a 8 je zahraničná osoba povinná uvádzať aj v písomnom úradnom styku, ak sa týka podniku alebo organizačnej zložky podniku.		1		Sústavná	Podnikatelia zapísaní v obch. registri.
5	3a	2	Údaje podľa odseku 1 je podnikateľ povinný uvádzať aj v písomnom úradnom styku.			1	1	Sústavná	Podnikatelia zapísaní v obch. registri.

6	3a	3	Údaje podľa odseku 1 je podnikateľ povinný uvádzať aj na svojej internetovej stránke, ak ju má zriadenú.			1		Sústavná	Podnikatelia zapísaní v obch. registri.
7	7	1	Organizačnou zložkou podniku sa rozumie odštepný závod alebo iný organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Odštepný závod je organizačná zložka podniku, ktorá je ako odštepný závod zapísaná v obchodnom registri. Pri prevádzkovaní odštepného závodu sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o odštepný závod.	Odštepný závod musí byť zapísaný v obchodnom registri a pri jeho prevádzkovaní sa musí používať obchodné meno podnikateľa a dodatok.		1	1	Sústavná	Podnikatelia v prípade odštepného závodu.
8	7	3	Prevádzkárňou sa rozumie priestor, v ktorom sa uskutočňuje určitá podnikateľská činnosť. Prevádzkáreň musí byť označená obchodným menom podnikateľa, ku ktorému sa môže pripojiť názov prevádzkárne alebo iné rozlišujúce označenie.	Označovacia povinnosť.		1		Sústavná	Podnikatelia v prípade prevádzkarne.
9	9	4	Podnikateľ je povinný uvádzať obchodné meno spolu s dodatkom označujúcim jeho súčasný právny stav, najmä s dodatkom „v likvidácii“, „v konkurze“ alebo „v reštrukturalizácii“.	Označovacia povinnosť.		1		Sústavná	Podnikatelia, ktorí sú v likvidácií, konkurze alebo reštrukturalizácií.
10	10	3	...Ak má fyzická osoba rovnaké meno a priezvisko ako iný podnikateľ v tom istom mieste podnikania, je povinná doplniť svoje obchodné meno uvedením dodatku, ktorý sa týka mena alebo druhu podnikania tak, aby sa obchodné mená dali vzájomne odlíšiť.	Povinnosť doplniť svoje obchodné meno.		1		Príležitostná	Podnikatelia v prípade zhody mien.
11	11	1	Kto zdedí podnik po podnikateľovi, ktorý bol fyzickou osobou, môže podnikať pod doterajším obchodným menom s dodatkom označujúcim nástupníctvo a meno nástupcu; to isté platí pri nadobudnutí podniku na základe zmluvy od podnikateľa, ktorý je fyzickou osobou, za podmienok ustanovených v § 481 ods. 2.	Čiže ak chce podnikateľ podnikať pod doterajím obchodným menom, je povinný označiť ho dodatkom o nástupníctve. § 481 ods. 2 hovorí: Ak sa podnik predáva medzi fyzickými osobami, môže kupujúci používať obchodné meno predávajúceho, ak to zmluva určuje, a to len s dodatkom označujúcim nástupníctvo v podnikaní. Ustanovenia o obchodnom mene sú však veľmi ťažko kvantifikovateľné.		1		Príležitostná.	Podnikatelia v prípade dedenia podniku.

12	35		Podnikatelia sú povinní viesť účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným osobitným zákonom.	Mienený je zákon o účtovníctve.		1		Sústavná	Všetci podnikatelia.
13	36		Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri (ďalej len „zapísaní podnikatelia“) účtujú v sústave podvojného účtovníctva o stave a pohybe obchodného majetku a záväzkov, čistého obchodného imania, o nákladoch, výnosoch a zisku alebo strate podniku.			1		Sústavná	Podnikatelia, zapísaní v obchodnom registri.
14	37	1	Pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak, účtujú podnikatelia, ktorí nie sú zapísaní v obchodnom registri, v sústave jednoduchého účtovníctva o príjmoch a výdavkoch, obchodnom majetku, ako aj o záväzkoch tak, aby bolo možné zistiť čisté obchodné imanie a výsledok hospodárenia.			1		Sústavná	Podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri.
15	39	1	Akciové spoločnosti musia mať riadnu a mimoriadnu účtovnú závierku overenú audítorom podľa osobitného predpisu. Ostatné obchodné spoločnosti a družstvá majú túto povinnosť, len pokiaľ tak ustanovuje osobitný zákon.			1		Sústavná	Akciové spoločnosti
16	39	2	Podnikateľ je povinný pripraviť a poskytnúť audítorovi všetky účtovné písomnosti a vysvetlenia potrebné na overovanie podľa odseku 1.			1		Sústavná	Akciové spoločnosti
17	39	3	Náklady spojené s audítorskou činnosťou uhrádza podnikateľ, ktorého účtovná závierka sa overuje.	Ide o finančný náklad, ale platba smeruje k súkromným osobám, nie k inštitúciám verejnej správy. Preto bolo ustanovenie zaradené medzi nefinančné náklady.		1		Sústavná	Akciové spoločnosti
18	40	1	Akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, družstvo a štátny podnik ukladajú riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku do zbierky listín po jej schválení príslušným orgánom. Iná zapísaná osoba má túto povinnosť, len ak jej to ukladá osobitný zákon. Príslušný orgán akciovej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstva a štátneho podniku je povinný predložiť riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku na schválenie do šiestich mesiacov po uplynutí účtovného obdobia.			1	1	Sústavná	A.s., s.r.o. a družstvá

19	40	2	Ak príslušný orgán akciovej spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstva a štátneho podniku neschváli účtovnú závierku predloženú podľa odseku 1 do troch mesiacov od predloženia, ukladá sa do zbierky listín obchodného registra neschválená účtovná závierka. V tomto prípade je akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, družstvo a štátny podnik povinný uložiť neschválenú účtovnú závierku do 30 dní od márneho uplynutia trojmesačnej lehoty.			1	1	Sústavná	A.s., s.r.o. a družstvá
20	40	3	Ak osobitný zákon zapísanej osobe ukladá povinnosť overiť účtovnú závierku audítorom, ukladá sa do zbierky listín účtovná závierka overená audítorom spolu s audítorskou správou, menom, bydliskom fyzickej osoby alebo obchodným menom, sídlom a identifikačným číslom právnickej osoby a s evidenčným číslom zápisu overujúceho audítora v zozname audítorov. Ak je audítorom právnická osoba, uvádza sa aj meno a bydlisko fyzických osôb, ktoré za audítora vykonali audit. Ak osobitný zákon zapísanej osobe ukladá povinnosť vyhotoviť výročnú správu a táto výročná správa obsahuje účtovnú závierku overenú audítorom, účtovná závierka môže byť uložená ako súčasť výročnej správy.			1		Sústavná	A.s., s.r.o. a družstvá
21	57	1	Ak z iných ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné, zakladá sa spoločnosť spoločenskou zmluvou podpísanou všetkými zakladateľmi. Pravosť podpisov zakladateľov musí byť úradne overená.	Povinnosť úradného overenia podpisov (týka sa aj plnomocenstva podľa odseku 2).		1		Jednorazová	verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť a viacosobová spoločnosť s ručením obmedzeným
22	57	3	Ak tento zákon pripúšťa, aby spoločnosť založil jediný zakladateľ, spoločenskú zmluvu nahrádza zakladateľská listina. Zakladateľská listina musí obsahovať rovnaké podstatné časti ako spoločenská zmluva alebo zakladateľská zmluva.			1		Jednorazová	jednoosobové spoločnosti akciové a s ručením obmedzeným

23	58	2	Základné imanie sa vytvára povinne v spoločnosti s ručením obmedzeným a v akciovej spoločnosti. Jeho výška sa zapisuje do obchodného registra.	Je diskutabilné, do akej miery je povinnosť vytvárať základné imanie vôbec nákladom, keďže podnikateľ ním naďalej môže disponovať. Na strane druhej, povinnosť vytvárať ho predstavuje istú bariéru pre začatie podnikania.		1	1	Jednorazová	s.r.o. a a.s.
24	59	2	Nepeňažným vkladom môže byť len majetok, ktorého hospodárska hodnota sa dá určiť. Vklady spočívajúce v záväzku vykonať práce alebo poskytnúť služby sa zakazujú.	Ťažko merateľné		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
25	59	2	Nepeňažný vklad musí byť splatený pred zápisom výšky základného imania do obchodného registra.	Ťažko merateľné		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
26	59	2	Ak spoločnosť nenadobudne právo k predmetu nepeňažného vkladu, je spoločník, ktorý sa zaviazal vložiť do spoločnosti tento vklad, povinný zaplatiť jeho hodnotu v peniazoch a spoločnosť je povinná predmet nepeňažného vkladu spoločníkovi vrátiť. Spoločnosť vyzve písomne spoločníka, aby zaplatil hodnotu nepeňažného vkladu, ku ktorému spoločnosť nenadobudla právo, a spoločník je povinný splniť túto povinnosť do 90 dní odo dňa doručenia výzvy.			1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
27	59	3	Nepeňažný vklad do spoločnosti a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, sa musia uviesť v spoločenskej zmluve, zakladateľskej zmluve alebo v zakladateľskej listine, ak tento zákon neustanovuje inak. Hodnota nepeňažného vkladu sa určí znaleckým posudkom, ktorý musí obsahovať aj opis nepeňažného vkladu, spôsob jeho ocenenia, údaj o tom, či jeho hodnota zodpovedá emisnému kurzu upísaných akcií splácaných týmto vkladom alebo hodnote prevzatého záväzku na vklad do spoločnosti.	Povinnosť uviesť údaje vo vymenovaných listinách, povinnosť určiť hodnotu znaleckým posudkom (s povinnými náležitosťami).		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)

28	59	6	Ak v čase zápisu výšky základného imania do obchodného registra nedosiahne hodnota nepeňažného vkladu sumu určenú pri prevzatí záväzku na vklad, je spoločník, ktorý sa zaviazal vložiť do spoločnosti nepeňažný vklad, povinný doplatiť spoločnosti tento rozdiel v peniazoch.	Ťažko merateľné		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
29	59a	1	Ak spoločnosť nadobúda majetok na základe zmluvy uzatvorenej s jej zakladateľom alebo spoločníkom za protihodnotu vo výške najmenej 10 % hodnoty základného imania, musí byť hodnota predmetu zmluvy určená znaleckým posudkom. Táto zmluva nemôže nadobudnúť účinnosť skôr, ako bude uložená spolu so znaleckým posudkom v zbierke listín. Ak je na účinnosť zmluvy potrebný zápis do osobitnej evidencie podľa osobitného zákona, musí byť zmluva spolu so znaleckým posudkom uložená do zbierky listín pred zápisom do osobitnej evidencie.	Povinnosť obrátiť sa na znalca a komunikovať so zbierkou listín... Sa vzťahujú na spoločnosť s ručením obmedzeným a na akciovú spoločnosť. Rozširuje odsek 3.		1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
30	59a	2	Ak spoločnosť uzatvára zmluvu podľa odseku 1 v lehote dvoch rokov odo dňa vzniku spoločnosti, musí návrh tejto zmluvy vopred schváliť valné zhromaždenie spoločnosti.	Sa vzťahujú na spoločnosť s ručením obmedzeným a na akciovú spoločnosť. Rozširuje odsek 3.		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
31	59a	3	Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa primerane použijú aj na zmluvy, ktoré spoločnosť uzatvára s osobami, ktoré sú blízke zakladateľom alebo spoločníkom spoločnosti alebo ktoré sú ovládajúcimi osobami alebo ovládanými osobami zakladateľov alebo spoločníkov spoločnosti, a ak spoločnosť nadobúda majetok za protihodnotu vo výške najmenej 10 % hodnoty základného imania.	Rozširujúce ustanovenie. Sa vzťahujú na spoločnosť s ručením obmedzeným a na akciovú spoločnosť.		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
32	59b	4	Štatutárny orgán vyhotoví písomnú správu, ktorá musí obsahovať opis nepeňažného vkladu, spôsob jeho ocenenia, údaj o tom, či jeho hodnota zodpovedá aspoň emisnému kurzu upísaných akcií splácaných týmto vkladom pri akciovej spoločnosti alebo hodnote prevzatého záväzku na vklad do spoločnosti a vyhlásenie, že nenastali okolnosti, ktoré by výrazne zmenili hodnotu nepeňažného vkladu vyjadrenú v pôvodnom ocenení. Štatutárny orgán uloží správu podľa predchádzajúcej vety do zbierky listín do 30	Dve povinnosti: vyhotovenie písomnej správy a jej uloženie do zbierky listín.		1	1	Jednorazová	Akciové spoločnosti

			dní odo dňa splatenia vkladu.						
33	60	2	Ak je nepeňažným vkladom nehnuteľnosť alebo podnik, prípadne časť podniku, ktorého súčasťou je nehnuteľnosť, je vkladateľ povinný odovzdať správcovi vkladu písomné vyhlásenie podľa odseku 1 pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra. Odovzdaním tohto vyhlásenia správcovi vkladu sa vklad považuje za splatený.	V odseku 1 sa zakotvuje, že: Časti vkladov spoločníkov splatené pred vznikom spoločnosti spravuje zakladateľ, ktorý je tým poverený v spoločenskej zmluve (ďalej len „správca vkladu“). Ak sa na prevod práva k predmetu nepeňažného vkladu vyžaduje zápis do osobitnej evidencie podľa osobitného zákona, je štatutárny orgán spoločnosti povinný podať návrh na zápis do tejto evidencie do 15 dní od vzniku spoločnosti.		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
34	60	4	Osoba spravujúca vklady podľa odseku 1 je povinná vydať písomné vyhlásenie o splatení vkladu alebo jeho častí jednotlivými spoločníkmi, ktoré sa prikladá k návrhu na zápis do obchodného registra. Ak správca vkladu uvedie vo vyhlásení vyššiu sumu, než je splatená, ručí do výšky tohto rozdielu voči spoločnosti za splnenie povinnosti spoločníka splatiť vklad a v rovnakej výške voči veriteľom spoločnosti za záväzky spoločnosti. Ručenie správcu vkladu voči veriteľom spoločnosti zaniká splatením vkladov, ktorých sa uvedenie vyššej sumy vo vyhlásení týkalo.	Povinnosť písomného vyhlásenia o splatení vkladu.		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)
35	63		Právne úkony týkajúce sa založenia, vzniku, zmeny, zrušenia alebo zániku spoločnosti musia mať písomnú formu; zákon ustanovuje, pre ktoré úkony sa vyžaduje forma notárskej zápisnice.	Všeobecná povinnosť, ktorá je ťažko merateľná.		1		Všeobecná	obchodné spoločnosti, vytvárajúce základné imanie (s.r.o., a.s., k.s., družstvo)

36	64	3	Osoby, ktoré konali v mene spoločnosti pred jej vznikom, sú povinné vyhotoviť zoznam právnych úkonov, ktoré má spoločnosť schváliť tak, aby boli schválené v lehote podľa odseku 1. Ak spôsobili porušením tejto povinnosti škodu, zodpovedajú za ňu veriteľom spoločne a nerozdielne.	Povinnosť vyhotoviť zoznam právnych úkonov v rámci konania v mene spoločnosti pred jej vznikom.		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti,
37	67	2	Ak zákon neustanovuje povinnosť vytvoriť rezervný fond už pri vzniku spoločnosti, vytvára rezervný fond povinne spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť zo zisku bežného účtovného obdobia vykázaného v schválenej riadnej individuálnej účtovnej závierke (ďalej len „čistý zisk"). Rezervný fond možno vytvoriť už pri vzniku spoločnosti alebo pri zvyšovaní základného imania príplatkami spoločníkov nad výšku vkladov alebo nad menovitú hodnotu akcií.	Povinnosť vytvoriť rezervný fond u s.r.o. a a.s. Odsek 1 hovorí, že: Ak tento zákon vyžaduje zriadenie rezervného fondu, možno ho použiť v rozsahu, v ktorom sa vytvára podľa tohto zákona povinne, iba na krytie strát spoločnosti, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Odsek 3 hovorí: Podiel na zisku spoločnosti možno určiť až po doplnení rezervného fondu v súlade s týmto zákonom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami.		1		Jednorazová	s.r.o. a a.s.

38	69	6	Na splynutie spoločností alebo zlúčenie spoločností sa vyžaduje schválenie návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností, ktorá, ak zákon neustanovuje inak, obsahuje najmä a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené, splývajúcich alebo zlučujúcich sa spoločností; v prípade splynutia aj právnu formu, obchodné meno a sídlo spoločnosti, ktorá vznikne splynutím, b) podiely spoločníkov spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení spoločností v nástupníckej spoločnosti, prípadne výšku vkladov spoločníkov v nástupníckej spoločnosti, c) návrh spoločenskej zmluvy, prípadne zakladateľskej zmluvy a stanov spoločnosti, ktorá vznikne splynutím, d) určenie dňa, od ktorého sa úkony zanikajúcich spoločností považujú z hľadiska účtovníctva za úkony vykonané na účet nástupníckej spoločnosti, e) určenie času, odkedy nadobudnú spoločníci zanikajúcich spoločností právo na podiel na zisku ako spoločníci nástupníckej spoločnosti, f) určenie členov štatutárneho orgánu, prípadne dozornej rady spoločnosti, ktorá vznikne splynutím, ak je nástupníckou spoločnosťou spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť.	Vyžaduje sa schválenie návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností, ktorá, ak zákon neustanovuje inak, obsahuje vymenované náležitosti. Súvisí s odsekom 8, podľa ktorého: V návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení možno dohodnúť, že niektorí spoločníci zanikajúcich spoločností sa nestanú spoločníkmi nástupníckej spoločnosti; obdobné právo majú i spoločníci spoločnosti, na ktorú prechádza imanie zanikajúcich spoločností. Nástupnícka spoločnosť je povinná spoločníkom vyplatiť vyrovnací podiel. Na platnosť tejto dohody sa vyžaduje súhlas dotknutých spoločníkov.		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti
39	69	9	Na rozdelenie spoločnosti sa vyžaduje schválenie projektu rozdelenia spoločnosti. Projekt rozdelenia musí obsahovať presný popis a určenie častí obchodného majetku a záväzkov zanikajúcej spoločnosti, ktoré prechádzajú na jednotlivé nástupnícke spoločnosti, a pravidlá rozdelenia podielov jednotlivých nástupníckych spoločností medzi spoločníkov. Na obsah projektu rozdelenia a jeho schválenie sa inak vzťahujú primerane ustanovenia odsekov 6 až 8.			1		Príležitostná	obchodné spoločnosti

40	69	10	Ak zlúčenie alebo rozdelenie spoločnosti zlúčením vyžaduje zmeny spoločenskej zmluvy alebo stanov nástupníckej spoločnosti a tieto zmeny nie sú súčasťou návrhu zmluvy o zlúčení alebo projektu rozdelenia pri rozdelení spoločnosti zlúčením, musí ich nástupnícka spoločnosť schváliť spolu s návrhom zmluvy o zlúčení alebo s projektom rozdelenia spoločnosti zlúčením; pri rozhodovaní o schválení zmien spoločenskej zmluvy alebo stanov platí ustanovenie odseku 7.	Ťažko merateľné		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti
41	69a	3, písm. a)	Pri splynutí, zlúčení alebo rozdelení spoločnosti sa do obchodného registra zapisuje pri každej zo zanikajúcich spoločností údaj o tom, že zanikla splynutím, zlúčením alebo rozdelením, s uvedením obchodného mena, sídla a identifikačného čísla nástupníckej spoločnosti alebo všetkých nástupníckych spoločností,			1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti
42	69a	3, písm. b)	Pri splynutí, zlúčení alebo rozdelení spoločnosti sa do obchodného registra zapisuje pri splynutí alebo rozdelení spoločnosti pri každej z novovzniknutých nástupníckych spoločností okrem údajov zapisovaných pri vzniku spoločnosti aj údaj, že vznikla splynutím alebo rozdelením, s uvedením obchodného mena, sídla a identifikačného čísla všetkých spoločností zanikajúcich splynutím alebo rozdelením,			1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti
43	69a	3, písm. c)	Pri splynutí, zlúčení alebo rozdelení spoločnosti sa do obchodného registra zapisuje pri zlúčení alebo rozdelení spoločnosti zlúčením pri každej nástupníckej spoločnosti údaj o tom, že je právnym nástupcom, s uvedením obchodného mena, sídla a identifikačného čísla všetkých spoločností zanikajúcich zlúčením alebo rozdelením spoločnosti zlúčením.			1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti

44	69a	4	Návrh na zápis splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti do obchodného registra podávajú súčasne všetky zanikajúce spoločnosti a nástupnícke spoločnosti. Za novovznikajúce nástupnícke spoločnosti podávajú tento návrh a sú oprávnení konať vo všetkých veciach súvisiacich s ich vznikom členovia štatutárnych orgánov novovznikajúcich spoločností, ktorí sú určení v schválenej zmluve o splynutí alebo v schválenom projekte rozdelenia spoločnosti.			1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti
45	69aa	2	Zúčastnené spoločnosti vypracujú návrh zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí spoločností, ktorý musí okrem údajov podľa § 69 ods. 6 obsahovať... (nasleduje výpočet obsahových náležitostí)			1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, ktorých sa týka cezhraničné zlúčenie alebo splynutie

46	69aa	3	Slovenská zúčastnená spoločnosť zabezpečí súčasne s uložením návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí spoločností do zbierky listín zverejnenie týchto údajov... (nasleduje výpočet údajov)	Výpočet údajov: a) obchodné meno, právnu formu a sídlo každej zúčastnenej spoločnosti, b) názov obchodného registra alebo inej evidencie, do ktorej je každá zúčastnená spoločnosť zapísaná, a identifikačné číslo organizácie v obchodnom registri alebo inej evidencii, ak jej toto bolo pridelené, alebo iné číslo zápisu v obchodnom registri alebo inej evidencii, ak právo štátu, ktorým sa zúčastnená spoločnosť spravuje, ukladá zúčastnenej spoločnosti povinnosť zápisu do obchodného registra alebo inej evidencie, c) odkaz na opatrenia prijaté na zabezpečenie ochrany práv veriteľov a menšinových spoločníkov s uvedením poštovej adresy a adresy internetovej stránky, ak je zriadená, na ktorej možno bezplatne získať všetky uvedené informácie vrátane informácií uvedených v odseku 4.		1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti, ktorých sa týka cezhraničné zlúčenie alebo splynutie

47	69aa	4	Každá slovenská zúčastnená spoločnosť musí vo svojom sídle alebo aj na ďalšej adrese, ako aj na internetovej stránke zverejnenej podľa odseku 3 najneskôr 60 dní pred hlasovaním o schválení návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí zverejniť... (nasleduje výpočet informácií, ktoré musia byť zverejnené)	Výpočet informácii: a) informáciu, že spoločnosť v dôsledku cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia premiestni svoje sídlo mimo územia Slovenskej republiky, ak sa navrhuje, aby nástupnícka spoločnosť mala sídlo mimo územia Slovenskej republiky, b) informáciu v štátnom jazyku o právnej forme nástupníckej spoločnosti spolu s odkazom na konkrétne ustanovenia právnych predpisov, ktoré túto právnu formu upravujú, ak bude mať nástupnícka spoločnosť sídlo mimo územia Slovenskej republiky, c) účtovné závierky všetkých zúčastnených spoločností, prípadne ich právnych predchodcov za posledné po sebe idúce tri roky, ak niektorá zo spoločností vznikla neskôr a nemala právneho predchodcu za všetky roky jej trvania, d) priebežnú účtovnú závierku vyhotovenú ku dňu, ktorý nesmie byť skorší ako prvý deň tretieho mesiaca predchádzajúceho vyhotoveniu návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí spoločností, ak posledná riadna účtovná závierka je vyhotovená ku dňu, od ktorého do vyhotovenia návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí uplynulo viac ako šesť mesiacov, e) meno a priezvisko notára, ktorý bude vydávať osvedčenie podľa odseku 7, adresu jeho notárskeho úradu, prípadne aj jeho ďalšie kontaktné údaje.		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, ktorých sa týka cezhraničné zlúčenie alebo splynutie

48	69aa	7	Splnenie požiadaviek ustanovených pre cezhraničné zlúčenie alebo cezhraničné splynutie pri slovenskej zúčastnenej spoločnosti pred zápisom cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia do obchodného registra preskúma notár a vydá jej o tom osvedčenie podľa osobitného predpisu vo forme notárskej zápisnice. Notár môže vydať osvedčenie, ak súdne konania podľa odseku 5, o ktorých ho informovali veritelia, boli právoplatne ukončené alebo ak návrh zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí obsahuje dohodu o právomoci súdu a o rozhodnom práve, na základe ktorej by veritelia, ktorí mali voči slovenskej zúčastnenej spoločnosti pred cezhraničným zlúčením alebo cezhraničným splynutím pohľadávky, mohli uplatniť svoje právo voči nástupníckej spoločnosti na slovenskom súde a na základe slovenského práva. Ak prebiehajú súdne konania začaté podľa odseku 5, notár v osvedčení uvedie, že také konania prebiehajú. Právomoc slovenského súdu v takých konaniach zostáva zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia podľa odseku 8.	Povinnosť obrátiť sa za účelom preskúmania na notára.		1		Príležitostná	obchodné spoločnosti, ktorých sa týka cezhraničné zlúčenie alebo splynutie
49	69aa	8	V obchodnom registri sa vykoná výmaz zanikajúcej slovenskej zúčastnenej spoločnosti a zápis spoločnosti vzniknutej splynutím alebo zápis zlúčenia pri nástupníckej spoločnosti k tomu istému dňu, ak nástupnícka spoločnosť bude mať sídlo na území Slovenskej republiky. Inak sa v obchodnom registri vykoná výmaz zanikajúcej slovenskej zúčastnenej spoločnosti bez zbytočného odkladu po doručení oznámenia zahraničného registra alebo inej evidencie, do ktorej sa zapisuje nástupnícka spoločnosť, že cezhraničné zlúčenie alebo cezhraničné splynutie nadobudlo účinnosť, a to ku dňu nadobudnutia účinnosti cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia.			1	1	Príležitostná	obchodné spoločnosti, ktorých sa týka cezhraničné zlúčenie alebo splynutie

50	69b	4	Ak mení právnu formu akciová spoločnosť alebo spoločnosť s ručením obmedzeným, je štatutárny orgán spoločnosti povinný vypracovať písomnú správu, v ktorej z právneho a ekonomického hľadiska vysvetlí a odôvodní zmenu právnej formy. Správa musí byť poskytnutá spoločníkom na nahliadnutie v sídle spoločnosti najmenej v lehote, ktorú ustanovuje zákon alebo určuje spoločenská zmluva alebo stanovy na zaslanie pozvánky alebo na uverejnenie oznámenia o konaní valného zhromaždenia; ustanovenie § 218c ods. 4 sa použije primerane. Dozorná rada, ak je zriadená, preskúma správu štatutárneho orgánu a predloží svoje vyjadrenie k zamýšľanej zmene právnej formy.	Povinnosť vypracovať písomnú správu a nadväzujúce povinnosti.		1		Príležitostná	s.r.o. a a.s.
51	69b	8	Ak mení právnu formu spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť a ak po zmene právnej formy spoločnosť nevytvára základné imanie alebo vytvára nižšie základné imanie ako pred zmenou právnej formy, je štatutárny orgán spoločnosti povinný zmenu právnej formy oznámiť do 30 dní od účinnosti zmeny právnej formy známym veriteľom spoločnosti, ktorým vznikli pohľadávky voči spoločnosti pred dňom zverejnenia oznámenia o zápise zmeny právnej formy, a zverejniť ju dvakrát za sebou najmenej s tridsaťdenným odstupom spolu s výzvou, aby veritelia prihlásili svoje pohľadávky, ktoré majú voči spoločnosti a ktoré neboli oprávneným ku dňu nadobudnutia účinnosti zmeny právnej formy voči tretím osobám splatné; ustanovenie § 215 ods. 3 platí primerane. Spoločníkom nemožno po zmene právnej formy poskytnúť žiadne plnenie v súvislosti so zmenou právnej formy ani vyplatiť podiel na zisku pred uplynutím lehôt podľa § 215 ods. 3, ak všetkým veriteľom spoločnosti, ktorí včas uplatnili právo podľa § 215 ods. 3, sa neposkytlo dostatočné zabezpečenie. Ustanovenie § 215 ods. 6 platí primerane.	Oznamovacia povinnosť voči veriteľom a povinnosť zverejniť 2x spolu s výzvou na prihlásenie pohľadávok.		1		Príležitostná	s.r.o. a a.s.

52	73		Likvidátor oznámi vstup spoločnosti do likvidácie všetkým známym veriteľom. Zároveň je povinný zverejniť, že spoločnosť vstúpila do likvidácie s výzvou, aby veritelia spoločnosti a iné osoby a orgány, ktoré sú tým dotknuté, prihlásili svoje pohľadávky, prípadne iné práva v lehote, ktorá nesmie byť kratšia než tri mesiace.	Oznamovacia a zverejňovacia povinnosť.		1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie
53	74		Likvidátor zostaví ku dňu vstupu spoločnosti do likvidácie likvidačnú účtovnú súvahu a je povinný zaslať prehľad o imaní spoločnosti každému spoločníkovi, ktorý o to požiada.			1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie
54	75	1	Ku dňu skončenia likvidácie zostaví likvidátor účtovnú závierku a predloží ju spoločníkom alebo orgánu spoločnosti, ktorý je oprávnený rozhodovať o zrušení spoločnosti na schválenie spolu s konečnou správou o priebehu likvidácie a návrhom na rozdelenie majetkového zostatku, ktorý vyplynie z likvidácie (likvidačný zostatok), medzi spoločníkov. Likvidátor je oprávnený zvolať valné zhromaždenie spoločnosti na účel predloženia účtovnej závierky, konečnej správy a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku. Ustanovenia tohto zákona alebo stanov o zvolávaní valného zhromaždenia sa použijú primerane. Spoločníci alebo príslušný orgán spoločnosti rozhodujú o návrhoch predložených likvidátorom spôsobom a väčšinou hlasov určenou na prijatie rozhodnutia o zrušení spoločnosti.			1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie
55	75	2	Likvidátor uloží likvidačný zostatok do úschovy podľa osobitného zákona. Uložením likvidačného zostatku do úschovy sa považuje likvidácia za skončenú. Účtovnú závierku a konečnú správu spolu s návrhom na rozdelenie likvidačného zostatku likvidátor priloží k návrhu na výmaz spoločnosti z obchodného registra súdu. Účtovná závierka a konečná správa spolu s návrhom na rozdelenie likvidačného zostatku sa uložia do zbierky listín.			1	1	Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie
56	75	5	Do 90 dní po schválení účtovnej závierky, konečnej správy o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku podá likvidátor registrovému súdu návrh na výmaz spoločnosti z obchodného registra.			1	1	Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie

57	75	6	Odmenu likvidátora určuje orgán spoločnosti, ktorý likvidátora vymenoval. Likvidátor vymenovaný súdom má nárok na náhradu primeraných výdavkov a na odmenu za výkon funkcie. Ak nedôjde k dohode medzi spoločnosťou a likvidátorom vymenovaným súdom o výške odmeny, určí na návrh likvidátora výšku výdavkov a odmenu za výkon funkcie súd uznesením, ktoré doručí likvidátorovi a spoločnosti. Odmena likvidátora je pohľadávkou likvidátora voči spoločnosti a uhrádza sa z majetku spoločnosti.			1		Jednorazová	obchodné spoločnosti, ktoré vstúpili do likvidácie
58	88a	2	Rozhodnutie musí spoločník urobiť do jedného mesiaca odo dňa, keď nastal dôvod podľa odseku 1, inak toto právo zaniká a zrušená spoločnosť vstupuje do likvidácie. Rozhodnutie spoločníka podľa odseku 1 musí mať písomnú formu s osvedčeným podpisom.	Povinnosť písomnej formy a osvedčeného podpisu. Ustanovenie upresňuje znenie odseku 1: Ak nastanú dôvody zrušenia spoločnosti podľa § 88 ods. 1 písm. a), c), d), e), f) a g) pri jednom spoločníkovi alebo pri viacerých spoločníkoch a ak v spoločnosti zostáva iba jeden spoločník, môže sa tento spoločník rozhodnúť, že prevezme ako právny nástupca imanie zrušenej spoločnosti bez jej likvidácie.		1		Jednorazová	v.o.s.
59	88a	3	Ak je spoločníkom spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť, vyžaduje sa na rozhodnutie podľa odseku 1 súhlas valného zhromaždenia. Lehota podľa odseku 2 sa predlžuje o čas ustanovený týmto zákonom alebo určený spoločenskou zmluvou alebo stanovami na zvolanie valného zhromaždenia.			1		Jednorazová	v.o.s.

60	88a	4	Účinky prevzatia imania spoločnosti spoločníkom nastávajú zápisom do obchodného registra. Zápisom do obchodného registra prechádzajú na spoločníka aj práva a povinnosti zaniknutej spoločnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov.	Nadväzuje odsek 5: Do obchodného registra sa zapisuje a) pri zanikajúcej spoločnosti údaj o tom, že imanie spoločnosti prevzal spoločník, s uvedením jeho obchodného mena, sídla a identifikačného čísla alebo mena, bydliska a rodného čísla, b) pri spoločníkovi, ktorý prevzal imanie spoločnosti, údaj o tom, že prevzal imanie spoločnosti, s uvedením jej obchodného mena, sídla a identifikačného čísla, iba ak je zapísaný v obchodnom registri. A odsek 6: Návrh na zápis do obchodného registra podáva spoločník. Ak je spoločník, ktorý prevzal imanie spoločnosti, zapísaný v obchodnom registri, vykonajú sa zápisy podľa odseku 5 k tomu istému dňu.		1	1	Jednorazová	v.o.s.
61	93	3	Komanditista je povinný vložiť do spoločnosti vklad vo výške určenej spoločenskou zmluvou, najmenej však vo výške 250 eur. Vklad je povinný splatiť v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak bez zbytočného odkladu po vzniku spoločnosti, prípadne po vzniku svojej účasti v spoločnosti.	Vkladová povinnosť komanditistu.		1		Jednorazová	komanditná spoločnosť
62	94		Spoločenská zmluva musí obsahovať: a) obchodné meno a sídlo spoločnosti, b) určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby, c) predmet podnikania, d) určenie, ktorí zo spoločníkov sú komplementári a ktorí komanditisti; pri osobách, ktoré sú komplementármi, sa uvádza aj rodné číslo fyzickej osoby alebo identifikačné číslo právnickej osoby, ak bolo pridelené; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, e) výšku vkladu každého komanditistu.	Náležitosti spoločenskej zmluvy - sú podobné pri všetkých typoch obchodných spoločností.		1		Jednorazová	komanditná spoločnosť

63	96		Návrh na zápis komanditnej spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci.	Opäť ustanovenie, aké sa nachádza aj pri verejnej obchodnej spoločnosti. Aby sa zabránilo zbytočnej duplicite, povinnosť uvádzame len tu, pri V.O.S. sme ju vynechali.		1		Jednorazová	komanditná spoločnosť
64	98		Komanditista je oprávnený nahliadať do účtovných kníh a účtovných dokladov spoločnosti a má právo na vydanie rovnopisu ročnej účtovnej závierky.	Nepatrné náklady môže vyvolávať uplatnenie tohto práva.		1		Príležitostná	komanditná spoločnosť
65	108	1	Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 5 000 eur.	Nadväzujúci odsek 2: Spoločník nemôže jednostranným právnym úkonom započítať svoju pohľadávku voči spoločnosti proti pohľadávke spoločnosti na splatenie vkladu, ku ktorému sa zaviazal; ustanovenie § 106 tým nie je dotknuté.		1		Jednorazová	s.r.o.
66	109	1	Hodnota vkladu spoločníka musí byť aspoň 750 eur.			1		Jednorazová	s.r.o
67	109	3	Ak sa spoločník zaväzuje vložiť do spoločnosti nepeňažný vklad, musí spoločenská zmluva obsahovať určenie predmetu nepeňažného vkladu a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, ku ktorému sa zaviazal.			1		Jednorazová	s.r.o.

68	110	1	Spoločenská zmluva musí obsahovať: (nasleduje výpočet povinných náležitostí)	Ide o: a) obchodné meno a sídlo spoločnosti, b) určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby, c) predmet podnikania (činnosti), d) výšku základného imania a výšku vkladu každého spoločníka a výšku splatených vkladov pri založení spoločnosti včítane spôsobu a lehoty splácania vkladu, a pokiaľ ide o nepeňažné vklady, aj ich predmet a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na vklad spoločníka, ku ktorému sa zaviazal, e) mená a bydliská a rodné čísla prvých konateľov spoločnosti a spôsob, akým konajú v mene spoločnosti; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, f) mená a bydliská a rodné čísla členov prvej dozornej rady, pokiaľ sa zriaďuje; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, g) určenie správcu vkladov podľa § 60 ods. 1, h) výšku rezervného fondu, ak spoločnosť vytvára rezervný fond pri svojom vzniku, a výšku, do ktorej je spoločnosť povinná rezervný fond dopĺňať, a spôsob dopĺňania, i) výhody poskytnuté osobám podieľajúcim sa na založení spoločnosti alebo na činnostiach smerujúcich k nadobudnutiu oprávnenia na jej činnosť, j) predpokladané náklady spoločnosti súvisiace so založením a vznikom spoločnosti, k) ďalšie údaje, ak tak ustanovuje zákon.		1		Jednorazová	s.r.o.
69	111	1	Pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra musí sa na každý peňažný vklad splatiť najmenej 30%. Celková hodnota splatených peňažných vkladov spolu s hodnotou odovzdaných nepeňažných vkladov musí však byť aspoň 50 % zo zákonom ustanovenej minimálnej			1		Jednorazová	s.r.o.

			výšky základného imania podľa § 108 ods. 1.						
70	112		Návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci konatelia spoločnosti.			1		Jednorazová	s.r.o.
71	113	1	Spoločník je povinný splatiť vklad za podmienok a v lehote ustanovenej zákonom, prípadne určenej v spoločenskej zmluve, najneskôr však do piatich rokov od vzniku spoločnosti alebo od jeho vstupu do spoločnosti alebo od prevzatia záväzku na nový vklad. Tejto povinnosti nemožno spoločníka zbaviť. Konatelia oznámia registrovému súdu bez zbytočného odkladu splatenie celého vkladu každého spoločníka.	Dva povinnosti: 1. povinnosť spoločníka splatiť vklad, 2. povinnosť konateľov informovať o tom registrový súd. Tu sa prejavuje nekonzistentnosť zákonnej úpravy, pretože rozsah splatenia vkladu každého spoločníka je povinne zapisovaným údajom do obchodného registra a v zmysle § 5 ods. 5 zákona o obchodnom registri sú konatelia spoločnosti povinní najneskôr do 30 dní odo dňa, keď nastali účinky právnej skutočnosti (deň, keď došlo k zmene rozsahu splatenia vkladu spoločníka, ktoré sa registrovému súdu preukazuje písomným vyhlásením konateľa o zmene rozsahu splatenia vkladu spoločníka) podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov. Konatelia teda nemajú oznamovaciu povinnosť voči registrovému súdu len v prípade splatenia celého vkladu spoločníka, ale aj v prípade každej čiastočnej úhrady vkladu, ku ktorému sa spoločník zaviazal.		1	1	Jednorazová	s.r.o.
72	113	5	Obchodný podiel (§ 114) vylúčeného spoločníka prechádza na spoločnosť, ktorá ho môže previesť na iného spoločníka alebo			1		Príležitostná	s.r.o.

			tretiu osobu. O prevode rozhoduje valné zhromaždenie.						
73	113	6	Ak sa neprevedie obchodný podiel podľa odseku 5, rozhodne valné zhromaždenie do šiestich mesiacov odo dňa, keď bol spoločník vylúčený, o znížení základného imania o vklad vylúčeného spoločníka; inak môže súd spoločnosť aj bez návrhu zrušiť a nariadiť jej likvidáciu.			1		Príležitostná	s.r.o.
74	115	3	Zmluva o prevode obchodného podielu musí mať písomnú formu a podpisy na zmluve sa musia osvedčiť. Nadobúdateľ, ktorý nie je spoločníkom, v nej musí vyhlásiť, že pristupuje k spoločenskej zmluve, prípadne stanovám, ak boli prijaté. Prevodca ručí za splácanie vkladu nadobúdateľom tohto podielu.	Povinnosť písmnej formy a odvedčenia podpisov.		1		Príležitostná	s.r.o.
75	117	1	Rozdelenie obchodného podielu je možné len pri jeho prevode alebo prechode na dediča alebo právneho nástupcu spoločníka. Na rozdelenie podielu je potrebný súhlas valného zhromaždenia.	Potreba súhlasu VZ		1		Príležitostná	s.r.o.
76	117a	2	Zmluva o zriadení záložného práva na obchodný podiel musí byť písomná a podpisy na nej musia byť osvedčené.	Povinnosť písomnej formy a osvedčenia podpisov.		1		Príležitostná	s.r.o.
77	117a	4	Záložné právo na obchodný podiel vzniká zápisom do obchodného registra. Návrh na zápis alebo výmaz záložného práva zriadeného zmluvou je oprávnený podať záložný veriteľ alebo záložca.			1	1	Príležitostná	s.r.o.
78	118	1	Spoločnosť vedie zoznam spoločníkov, do ktorého sa zapisuje meno, bydlisko a rodné číslo fyzickej osoby spoločníka alebo obchodné meno, alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby spoločníka s uvedením výšky vkladu a rozsahu jeho splatenia. V prípade zahraničnej právnickej osoby sa identifikačné číslo uvádza, ak je pridelené; pri zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza jej dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené. Každý spoločník má právo nahliadať do zoznamu spoločníkov; spoločnosť je povinná na žiadosť spoločníka vydať mu výpis zo zoznamu spoločníkov.	1. povinnosť spoločnosti viesť zoznam, 2. povinnosť spoločnosti vydať na žiadosť spoločníká výpis zo zoznamu.		1		Príležitosná	s.r.o.

79	118	2	Zmena osoby spoločníka sa zapisuje do zoznamu spoločníkov a do obchodného registra. Zápisom do obchodného registra prechádza ručenie doterajšieho spoločníka za záväzky spoločnosti na nadobúdateľa obchodného podielu.			1	1	Príležitostná	s.r.o.
80	119		Ak sa všetky obchodné podiely spoja v rukách jedného spoločníka, je spoločník povinný do troch mesiacov od spojenia obchodných podielov splatiť úplne všetky peňažné vklady alebo previesť časť obchodného podielu na inú osobu. Ak spoločník poruší túto povinnosť, súd spoločnosť aj bez návrhu zruší a nariadi jej likvidáciu.		?	1		Príležitostná	s.r.o.
81	124	1	Spoločnosť vytvára rezervný fond (§ 67) v čase a vo výške, ktorú určuje spoločenská zmluva; ak sa rezervný fond nevytvorí už pri vzniku spoločnosti, je spoločnosť povinná ho vytvoriť z čistého zisku vykázaného v riadnej účtovnej závierke za rok, v ktorom sa zisk po prvý raz vytvorí, a to vo výške najmenej 5 % z čistého zisku, nie však viac ako 10 % základného imania. Tento fond je povinná každoročne dopĺňať o sumu určenú v spoločenskej zmluve alebo v stanovách, najmenej však vo výške 5 % z čistého zisku vyčísleného v ročnej účtovnej závierke, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určenej v spoločenskej zmluve alebo v stanovách, najmenej však do výšky 10 % základného imania.	Odsek 2: O použití rezervného fondu rozhodujú konatelia v súlade s ustanovením § 67 ods. 1.		1		Sústavná	s.r.o.
82	127a	2	Zápisnica o valnom zhromaždení obsahuje a) obchodné meno a sídlo spoločnosti, b) miesto a čas konania valného zhromaždenia, c) meno predsedu valného zhromaždenia a zapisovateľa, d) opis prerokovania jednotlivých bodov programu valného zhromaždenia, e) rozhodnutie valného zhromaždenia s uvedením výsledku hlasovania.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
83	127a	3	Zápisnicu o valnom zhromaždení podpisuje predseda valného zhromaždenia a zapisovateľ. K zápisnici sa priložia návrhy a vyhlásenia predložené na valnom zhromaždení na prerokovanie a listina prítomných spoločníkov.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.

84	128	1	Ak zákon, spoločenská zmluva, prípadne stanovy neustanovujú kratšiu lehotu, zvolávajú valné zhromaždenie konatelia najmenej raz za rok.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
85	129	1	Termín a program valného zhromaždenia treba oznámiť spoločníkom v lehote určenej spoločenskou zmluvou, inak najmenej 15 dní pred dňom jeho konania. Valné zhromaždenie sa zvoláva písomnou pozvánkou, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
86	132	1	Ak má spoločnosť jediného spoločníka, vykonáva tento spoločník pôsobnosť valného zhromaždenia. Rozhodnutie jediného spoločníka urobené pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia musí mať písomnú formu a musí ho podpísať, ak tento zákon neustanovuje inak.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
87	132	2	Zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťou a jej jediným spoločníkom, ak tento spoločník súčasne koná v mene spoločnosti, musia mať písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	s.r.o.
88	134		Na rozhodnutie o obchodnom vedení spoločnosti, ktoré patrí do pôsobnosti konateľov, sa vyžaduje súhlas väčšiny konateľov, ak spoločenská zmluva neurčí vyšší počet hlasov.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
89	135	1	Konatelia sú povinní zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti.	Povinnosti: 1. zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie, 2. zabezpečiť riadne vedenie účtovníctva, 3. viesť zoznam spoločníkov, 4. informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti		1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
90	135	2	Konatelia predkladajú valnému zhromaždeniu na schválenie riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát v súlade so spoločenskou zmluvou a stanovami.			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.
91	135	2	Ak osobitný zákon ukladá spoločnosti povinnosť vyhotoviť výročnú správu, konatelia predkladajú valnému zhromaždeniu na prerokovanie spolu s riadnou alebo mimoriadnou individuálnou účtovnou			1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o.

			závierkou výročnú správu.						
92	143	2	Ak sa má základné imanie zvyšovať nepeňažnými vkladmi, schvaľuje valné zhromaždenie nepeňažný vklad a výšku peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započíta na vklad spoločníka.			1		Príležitostná	s.r.o.
93	143	3	Záväzok na nový vklad sa preberá písomným vyhlásením, v ktorom záujemca, ktorý nie je spoločníkom spoločnosti, musí vyhlásiť, že pristupuje k spoločenskej zmluve; podpis záujemcu musí byť úradne overený.			1		Príležitostná	s.r.o.
94	145		Konatelia sú povinní bez zbytočného odkladu podať návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra.			1	1	Príležitostná	s.r.o.
95	147	1	Konatelia sú povinní zverejniť zníženie základného imania a jeho výšku do 15 dní po rozhodnutí dvakrát po sebe s časovým odstupom 30 dní. V oznámení sa vyzvú veritelia spoločnosti, aby prihlásili svoje pohľadávky v lehote do 90 dní po poslednom oznámení.	Odsek 3: Zníženie základného imania zapíše súd do obchodného registra, len ak je preukázané, že zníženie základného imania sa oznámilo spôsobom uvedeným v odseku 1 a veriteľom sa poskytlo zabezpečenie podľa odseku 2, pokiaľ ich pohľadávky neboli uspokojené.		1		Príležitostná	s.r.o.
96	152a	2	O schválení návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností rozhodujú na návrh konateľov valné zhromaždenia všetkých zanikajúcich spoločností, v prípade zlúčenia aj valné zhromaždenie nástupníckej spoločnosti. Rozhodnutie valného zhromaždenia sa prijíma dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých spoločníkov, ak spoločenská zmluva nevyžaduje vyšší počet hlasov.			1		Príležitosná	s.r.o.

97	152a	4	Listiny podľa § 218c ods. 2 sa zasielajú spoločníkom spoločnosti spolu s pozvánkou na valné zhromaždenie. Tieto listiny sa nemusia poskytnúť k nahliadnutiu v sídle spoločnosti; ustanovenia § 218a ods. 6 a § 218c ods. 4 sa nepoužijú. Konatelia spoločnosti sú povinní od zvolania valného zhromaždenia poskytnúť každému spoločníkovi na požiadanie podstatné informácie a vysvetlenia, ktoré sa týkajú splynutia alebo zlúčenia spoločností; na toto právo musia byť spoločníci upozornení v pozvánke na valné zhromaždenie.	1. povinnosť zaslať spoločníkom vybrané listiny, 2. informačná povinnosť. Odsek 5: Ak spoločnosť nemá ustanovenú dozornú radu, ustanovenie § 218b ods. 2 sa nepoužije. Vypracovanie správy konateľov sa nevyžaduje, ak sa všetci spoločníci písomne alebo do zápisnice z valného zhromaždenia vzdajú práva na jej predloženie.		1		Najmenej jeden krát ročne.	s.r.o
98	154	4	...Rozhodnutie o tom, že spoločnosť prestáva byť verejnou akciovou spoločnosťou sa ukladá do zbierky listín a spoločnosť je povinná uverejniť oznámenie o prijatí tohto rozhodnutia v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcej burzové správy...	Je tu vypísaná len relevantná časť rozsiahlejšieho ustanovenia.		1		Príležitostná	a.s.
99	156	6	Pri akciách na meno zabezpečuje spoločnosť vedenie zoznamu akcionárov podľa tohto zákona a osobitných predpisov. Do zoznamu akcionárov sa zapisuje číselné označenie akcie, jej druh a menovitá hodnota, obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, alebo meno, bydlisko a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá je akcionárom. Ak je akcionárom zahraničná fyzická osoba, uvádza sa dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené. Práva spojené s akciou na meno je voči spoločnosti oprávnená vykonávať osoba zapísaná v zozname akcionárov. Zoznam akcionárov nie je verejný. Akcionár má právo na vlastné náklady požadovať výpis zo zoznamu akcionárov v časti, v ktorej sa ho týka.	Znenie odseku 8: Ustanovenia odsekov 6 a 7 sa nepoužijú, ak podľa zákona alebo stanov evidencia zaknihovaných cenných papierov vedená podľa osobitného zákona nahrádza zoznam akcionárov.		1		Všeobecná povinnosť	a.s.
100	156	7	Na účinnosť prevodu akcie na meno voči spoločnosti sa vyžaduje zápis zmeny osoby akcionára v zozname akcionárov. Spoločnosť je povinná zabezpečiť vykonanie zmeny zápisu v zozname akcionárov bezodkladne potom, čo jej bude zmena v osobe akcionára preukázaná. Spoločnosť zodpovedá za škodu, ktorá vznikne akcionárovi, ktorý akciu na meno prevádza, a nadobúdateľovi akcie porušením tejto	Povinnosť vykonať zmenu v zozname akcionárov. Odsek 8: Ustanovenia odsekov 6 a 7 sa nepoužijú, ak podľa zákona alebo stanov evidencia zaknihovaných cenných papierov vedená podľa osobitného zákona nahrádza zoznam akcionárov.		1		Všeobecná povinnosť	a.s.

			povinnosti.						
101	156	9	Stanovy môžu obmedziť, nie však vylúčiť prevoditeľnosť akcií na meno. Ak stanovy podmienia prevoditeľnosť akcií na meno súhlasom spoločnosti, musia ustanoviť aj dôvody, pre ktoré môže spoločnosť odmietnuť udelenie súhlasu a lehotu, v ktorej je spoločnosť povinná rozhodnúť o žiadosti akcionára na udelenie súhlasu a oznámiť toto rozhodnutie akcionárovi. O udelení súhlasu na prevod akcií na meno rozhoduje predstavenstvo, ak stanovy neurčujú inak. Rozhodnutie spoločnosti o udelení alebo neudelení súhlasu akcionárovi na prevod akcií oznámi spoločnosť akcionárovi v písomnej forme. Ak príslušný orgán spoločnosti nerozhodne o žiadosti akcionára o udelenie súhlasu v lehote ustanovenej stanovami, platí, že bol súhlas udelený. Spoločnosť zodpovedá za škodu, ktorá vznikne akcionárovi porušením týchto povinností a v prípade neudelenia súhlasu je zároveň povinná na žiadosť akcionára tieto akcie odkúpiť za cenu primeranú ich hodnote. Právo na odkúpenie akcie môže akcionár uplatniť do jedného mesiaca odo dňa doručenia odmietnutia súhlasu na prevod akcií, inak toto právo zaniká. Stanovy spoločnosti, ktorej akcie prijala burza na obchodovanie na trhu cenných papierov, nemôžu obmedziť prevoditeľnosť akcií.			1		Príležitostná	a.s.

102	156	10	Ak stanovy podmienia prevoditeľnosť akcií na meno súhlasom spoločnosti, vyžaduje sa súhlas spoločnosti aj na zriadenie záložného práva k týmto akciám, inak záložné právo nevznikne; na udelenie a oznámenie súhlasu spoločnosti platí odsek 9 primerane. Ak podľa stanov sa na prevod akcií na meno vyžaduje splnenie inej podmienky, vyžaduje sa splnenie tejto podmienky aj na vznik záložného práva. Na prevod založených akcií na meno pri výkone záložného práva sa súhlas spoločnosti, prípadne splnenie inej podmienky, nevyžaduje.			1		Príležitostná	a.s.
103	156a	2	Zoznam osôb oprávnených vykonávať voči spoločnosti práva akcionára spojené so zaknihovanými akciami je spoločnosť povinná zaobstarať na vlastné náklady.			1		Príležitostná	a.s.
104	161b	2	Akcie nadobudnuté podľa odseku 1 písm. b) až f) je spoločnosť povinná previesť do troch rokov od ich nadobudnutia; to neplatí, ak menovité hodnoty všetkých vlastných akcií nadobudnutých spoločnosťou vrátane akcií, ktoré získala osoba konajúca vo vlastnom mene, ale na účet spoločnosti, nepresahujú 10 % základného imania spoločnosti. Ak spoločnosť tieto akcie v ustanovenej lehote neprevedie, je povinná znížiť základné imanie o sumu rovnajúcu sa ich menovitej hodnote a tieto akcie vziať z obehu. Ak spoločnosť nesplní povinnosť znížiť základné imanie, môže ju súd aj bez návrhu zrušiť a nariadiť jej likvidáciu; ustanovenia § 68 ods. 6 a 7 sa použijú primerane.			1		Príležitostná	a.s.

105	161d	2	Ak spoločnosť alebo osoby konajúce vo vlastnom mene, ale na účet spoločnosti, nadobudnú vlastné akcie spoločnosti, spoločnosť je povinná v správe podľa § 192 ods. 2 uviesť a) dôvody nadobudnutia vlastných akcií spoločnosťou alebo osobou konajúcou v mene a na účet spoločnosti v priebehu účtovného roka, b) počet a menovitú hodnotu vlastných akcií, ktoré spoločnosť alebo osoba konajúca vo vlastnom mene, ale na účet spoločnosti v priebehu účtovného roka nadobudla a previedla na inú osobu, ako aj podiel ich menovitých hodnôt na základnom imaní spoločnosti, c) pri odplatnom nadobudnutí alebo prevode vlastných akcií na inú osobu aj protihodnotu, za ktorú spoločnosť akcie nadobudla alebo previedla, d) počet a menovitú hodnotu akcií, ktoré spoločnosť alebo osoba konajúca vo vlastnom mene, ale na účet spoločnosti nadobudla a má vo svojom majetku, ako aj podiel ich menovitej hodnoty na základnom imaní spoločnosti.	V 192 ods. 2 sa hovorí o výročnej správe.		1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
106	162	2	Ak spoločnosť zakladajú dvaja alebo viacerí zakladatelia, uzavrú zakladateľskú zmluvu. Ak spoločnosť zakladá jeden zakladateľ, nahrádza zakladateľskú zmluvu zakladateľská listina. Zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina musí sa vyhotoviť vo forme notárskej zápisnice o právnom úkone. Súčasťou zakladateľskej zmluvy a zakladateľskej listiny je návrh stanov.	§ 163 ods. 1 a 2 určujú, čo všetko má zakladateľská zmluva obsahovať.		1		Jednorazová	a.s.
107	162	3	Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 25 000 eur.			1		Jednorazová	a.s.
108	164	2	Výzva na upisovanie akcií sa vhodným spôsobom uverejní a jej obsah možno meniť až po márnom uplynutí lehoty ustanovenej pre upisovanie akcií.	V rámci ustanovení o založení spoločnosti na základe výzvy na upisovanie akcií.		1		Jednorazová	a.s.
109	164	3	Návrh stanov musí byť na nahliadnutie v každom upisovacom mieste.			1		Jednorazová	a.s.

110	165	1	K upísaniu akcie dochádza zápisom do listiny upisovateľov alebo doručením písomného prejavu vôle upisovateľa. Zápis do listiny upisovateľov alebo iný písomný prejav vôle upisovateľa musí obsahovať aspoň a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, alebo meno, bydlisko a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá upisuje akcie; ak je upisovateľom zahraničná fyzická osoba, uvádza sa dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, b) počet, menovitú hodnotu, formu, prípadne druh upisovaných akcií, c) emisný kurz upisovaných akcií, d) lehoty na splácanie upísaných akcií, e) podpis upisovateľa.			1		Jednorazová	a.s.
111	165	3	Ak ide o peňažné vklady, je upisovateľ povinný splatiť aspoň 10 % menovitej hodnoty upísaných akcií v čase a na účet v banke, ktoré sú určené zakladateľovi vo výzve na upisovanie. Ak upisovateľ nesplní túto povinnosť, je upísanie neúčinné.			1		Jednorazová	a.s.
112	168	1	Upisovatelia sú povinní splácať upísané akcie v lehotách ustanovených v listine upisovateľov. Aspoň 30% menovitej hodnoty upísaných akcií, ktoré sa majú splatiť peňažnými vkladmi, sú upisovatelia povinní splatiť najneskôr do začatia ustanovujúceho valného zhromaždenia.			1		Jednorazová	a.s.
113	168	2	Pred zápisom spoločnosti do obchodného registra sú zakladatelia povinní vydať upisovateľovi akcií písomné potvrdenie o splatení vkladu alebo jeho časti, ktoré obsahuje najmä a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak je pridelené, alebo meno, bydlisko a rodné číslo fyzickej osoby, ktorá upisuje akcie; ak je upisovateľom zahraničná fyzická osoba, uvádza sa dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, b) počet, menovitú hodnotu, formu, prípadne druh upísaných akcií, c) emisný kurz upísaných akcií, d) rozsah splatenia vkladov, e) lehoty na splácanie upísaných akcií, f) podpis zakladateľa alebo zakladateľov.			1		Jednorazová	a.s.

114	168	3	Po zápise spoločnosti do obchodného registra spoločnosť vymení toto potvrdenie za dočasný list alebo za akciu, ak je splatená celá jej menovitá hodnota.			1		Jednorazová	a.s.
115	171	3	O konaní ustanovujúceho valného zhromaždenia sa vyhotovuje zápisnica, ktorá má formu notárskej zápisnice. Zápisnica z konania ustanovujúceho valného zhromaždenia musí obsahovať uznesenia prijaté ustanovujúcim valným zhromaždením a úplné znenie schválených stanov. Prílohu zápisnice tvorí listina prítomných upisovateľov. Pre obsah listiny prítomných upisovateľov platí primerane ustanovenie § 185 ods. 1.			1		Jednorazová	a.s.
116	172	2	Ak sa spoločnosť zakladá bez výzvy na upisovanie akcií, musí zakladateľská zmluva obsahovať rozhodnutia zakladateľov podľa § 171 ods. 1. Notárska zápisnica, v ktorej je vyhotovená zakladateľská zmluva, obsahuje aj schválené stanovy.			1		Jednorazová	a.s.
117	173	1	Stanovy musia obsahovať:... (nasleduje výpočet povinných obsahových náležitostí)			?		Jednorazová	a.s.
118	173	3	Predstavenstvo je povinné po každej zmene stanov vyhotoviť bez zbytočného odkladu úplné znenie stanov, za ktorého úplnosť a správnosť zodpovedá. V prípade podmieneného zvýšenia základného imania vyhotoví predstavenstvo úplné znenie stanov s uvedením výšky základného imania, ktorá vyplynula z uplatnenia práv spojených s vymeniteľnými dlhopismi alebo prioritnými dlhopismi ich majiteľmi v priebehu predchádzajúceho kalendárneho roka do jedného mesiaca po skončení kalendárneho roka.			1		Príležitostná	a.s.
119	175	1	Pred vznikom spoločnosti musí byť upísaná celá hodnota základného imania a splatených najmenej 30 % z peňažných vkladov; ustanovenie § 59 ods. 2 tým nie je dotknuté.		?	?		Jednorazová	a.s.
120	175	2	Návrh na zápis do obchodného registra podáva predstavenstvo a podpisujú ho všetci členovia predstavenstva.			1		Jednorazová	a.s.

121	176	1	Ak upisovateľ nesplatil pred zápisom do obchodného registra celý emisný kurz akcií, vydá spoločnosť bezodkladne po zápise spoločnosti do obchodného registra akcionárovi dočasný list.	Obsahové náležitosti sú v odseku 2.		1		Príležitostná	a.s.
122	176	5	Dočasný list vymení spoločnosť akcionárovi za akcie po splatení menovitej hodnoty akcií, ktoré dočasný list nahrádza.			1		Príležitostná	a.s.
123	177	1	Akcionár je povinný splatiť emisný kurz akcií, ktoré upísal, v čase určenom v stanovách najneskôr do jedného roka od vzniku spoločnosti. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 59 ods. 2 a § 170 ods. 1.	Odsek 3: Pri porušení povinnosti splatiť emisný kurz akcií alebo jeho časti podľa odseku 1 je akcionár povinný zaplatiť úroky z omeškania zo sumy, s ktorou je akcionár v omeškaní, určené v stanovách, inak vo výške 20 % ročne.	?	1		Príležitostná	a.s.
124	177	4	Ak je akcionár v omeškaní so splácaním emisného kurzu akcií alebo jeho časti, vyzve ho predstavenstvo písomne, aby svoju povinnosť splnil v lehote určenej stanovami, inak v lehote 60 dní od doručenia výzvy predstavenstva. Výzva obsahuje aj upozornenie na vylúčenie podľa odseku 5.			1		Príležitostná	a.s.
125	177	5	Po márnom uplynutí lehoty podľa odseku 4 spoločnosť vylúči akcionára zo spoločnosti. O vylúčení akcionára zo spoločnosti rozhoduje predstavenstvo. Rozhodnutie o vylúčení akcionára zo spoločnosti predstavenstvo doručí akcionárovi a uloží do zbierky listín. Doručením rozhodnutia o vylúčení akcionára zo spoločnosti prechádzajú akcie vylúčeného akcionára na spoločnosť.			1		Príležitostná	a.s.
126	180	3	Predstavenstvo je povinné každému akcionárovi poskytnúť na požiadanie na valnom zhromaždení úplné a pravdivé informácie a vysvetlenia, ktoré súvisia s predmetom rokovania valného zhromaždenia. Ak predstavenstvo nie je schopné poskytnúť akcionárovi na valnom zhromaždení úplnú informáciu alebo ak o to akcionár na valnom zhromaždení požiada, je predstavenstvo povinné poskytnúť ich akcionárovi písomne najneskôr do 30 dní od konania valného zhromaždenia. Písomnú informáciu zasiela predstavenstvo			1		Príležitostná	a.s.

			akcionárovi na adresu ním uvedenú, inak ju poskytne v mieste sídla spoločnosti.						

127	181	2	Predstavenstvo zvolá mimoriadne valné zhromaždenie tak, aby sa konalo najneskôr do 40 dní odo dňa, keď mu bola doručená žiadosť o jeho zvolanie. Predstavenstvo nie je oprávnené meniť navrhovaný program valného zhromaždenia. Predstavenstvo je oprávnené navrhovaný program valného zhromaždenia doplniť iba so súhlasom osôb, ktoré požiadali o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia podľa odseku 1.	Odsek 1, na ktorý ustanovenie nadväzuje: Akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5 % základného imania, môžu s uvedením dôvodov písomne požadovať zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia na prerokovanie navrhovaných záležitostí. Stanovy môžu určiť, že toto právo má tiež akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota je menšia ako 5 % základného imania. Odsek 3: Ak predstavenstvo nesplní povinnosť podľa odseku 2, rozhodne súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa odseku 1 o tom, že ich poveruje zvolať v lehote podľa odseku 2 mimoriadne valné zhromaždenie a poveruje ich na všetky s tým súvisiace úkony. Súčasne súd na návrh akcionárov určí predsedu valného zhromaždenia, ktorý bude viesť valné zhromaždenie do zvolenia jeho predsedu. Ak spoločnosť vydala akcie na meno, súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa odseku 1 uloží členom predstavenstva povinnosť poskytnúť na zabezpečenie konania valného zhromaždenia povereným akcionárom zoznam akcionárov. Ak tak predstavenstvo v lehote určenej súdom neurobí, použijú sa primerane ustanovenia osobitného zákona.		1		Príležitostná	a.s.
128	182	1, písm. a)	Na žiadosť akcionárov uvedených v § 181 ods. 1:predstavenstvo zaradí nimi určenú záležitosť na program rokovania valného zhromaždenia; valné zhromaždenie je povinné túto záležitosť prerokovať,			1		Príležitostná	a.s.

129	182	1, písm. b)	Na žiadosť akcionárov uvedených v § 181 ods. 1: ak žiadosť o zaradenie nimi určenej záležitosti bola doručená po zaslaní pozvánky na valné zhromaždenie alebo po uverejnení oznámenia o konaní valného zhromaždenia, zašle alebo uverejní predstavenstvo doplnenie programu valného zhromaždenia spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia najmenej desať dní pred konaním valného zhromaždenia; ak takéto oznámenie doplnenia programu valného zhromaždenia nie je možné, možno zaradiť určenú záležitosť na program rokovania valného zhromaždenia len podľa § 185 ods. 2,			1		Príležitostná	a.s.
130	184	2	Valné zhromaždenie sa koná najmenej raz za rok v lehote určenej stanovami a zvoláva ho predstavenstvo, ak zákon neustanovuje inak, a to spôsobom a v lehotách určených stanovami. Ak zákon ustanovuje povinnosť zvolať valné zhromaždenie a predstavenstvo sa na jeho zvolaní bez zbytočného odkladu neuznieslo alebo dlhší čas nie je schopné uznášať sa, valné zhromaždenie je oprávnený zvolať ktorýkoľvek člen predstavenstva.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
131	184	3	Pri spoločnosti s akciami na meno zasiela predstavenstvo pozvánku všetkým akcionárom na adresu sídla alebo bydliska uvedenú v zozname akcionárov najmenej 30 dní pred konaním valného zhromaždenia. Pri spoločnosti s akciami na doručiteľa sa uverejňuje v tejto lehote oznámenie o konaní valného zhromaždenia v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcej burzové správy, ak stanovy neurčujú periodickú tlač s celoštátnou pôsobnosťou. Stanovy môžu určiť aj iný spôsob uverejňovania. Spoločnosť zašle doporučeným listom majiteľovi akcie na doručiteľa oznámenie o konaní valného zhromaždenia v tej istej lehote na ním uvedenú adresu a na jeho náklady, ak majiteľ akcie na doručiteľa zriadil ako zábezpeku na úhradu nákladov s tým spojených záložné právo v prospech	Odsek 4 upravuje náležitosti pozvánky.		1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

			spoločnosti aspoň na jednu akciu spoločnosti. Verejné akciové spoločnosti sú povinné uverejňovať oznámenie o konaní valného zhromaždenia v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou uverejňujúcej burzové správy.						
132	184	6	Ak je v programe valného zhromaždenia zaradená zmena stanov, pozvánka na valné zhromaždenie alebo oznámenie o jeho konaní musí obsahovať aspoň podstatu navrhovaných zmien. Návrh zmien stanov a ak má byť na programe valného zhromaždenia voľba členov orgánov spoločnosti mená osôb, ktoré sa navrhujú za členov jednotlivých orgánov spoločnosti, musia byť akcionárom poskytnuté na nahliadnutie v sídle spoločnosti v lehote určenej na zvolanie valného zhromaždenia.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
133	185	1	Prítomní akcionári sa zapisujú do listiny prítomných, ktorá obsahuje názov a sídlo právnickej osoby alebo meno a bydlisko fyzickej osoby, ktorá je akcionárom, prípadne splnomocnenca, čísla listinných akcií a menovitú hodnotu akcií, ktoré ju oprávňujú na hlasovanie, prípadne údaj o tom, že akcie neoprávňujú na hlasovanie. Správnosť listiny prítomných potvrdzujú svojimi podpismi predseda valného zhromaždenia a zapisovateľ zvolení podľa stanov. Ak spoločnosť odmietne vykonať zápis určitej osoby do listiny prítomných, uvedie túto skutočnosť do listiny prítomných spolu s dôvodmi odmietnutia. Listina prítomných je			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

			prílohou zápisnice z konania valného zhromaždenia.						
134	187	2	Na schválenie rozhodnutia valného zhromaždenia o zmene stanov, zvýšení alebo znížení základného imania, o poverení predstavenstva na zvýšenie základného imania podľa § 210, vydaní prioritných dlhopisov alebo vymeniteľných dlhopisov, zrušení spoločnosti alebo zmene právnej formy je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov a musí sa o tom vyhotoviť notárska zápisnica...	Je tu vypísaná len relevantná časť rozsiahlejšieho ustanovenia.		1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
135	188	2	Zápisnica o valnom zhromaždení obsahuje: a) obchodné meno a sídlo spoločnosti, b) miesto a čas konania valného zhromaždenia, c) meno predsedu valného zhromaždenia, zapisovateľa, overovateľov zápisnice a osôb poverených sčítaním hlasov, d) opis prerokovania jednotlivých bodov programu valného zhromaždenia, e) rozhodnutie valného zhromaždenia s uvedením výsledku hlasovania, f) obsah protestu akcionára, člena predstavenstva alebo dozornej rady týkajúceho sa rozhodnutia valného zhromaždenia, ak o to protestujúci požiada.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
136	188	3	K zápisnici sa priložia návrhy a vyhlásenia predložené na valnom zhromaždení na prerokovanie.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
137	189	1	Predstavenstvo zabezpečuje vyhotovenie zápisnice o valnom zhromaždení do 30 dní od jeho ukončenia. Zápisnicu podpisuje zapisovateľ a predseda zasadania valného zhromaždenia a dvaja zvolení overovatelia.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

138	189	3	Zápisnice o valnom zhromaždení spolu s oznámením o konaní valného zhromaždenia alebo s pozvánkou na valné zhromaždenie a zoznam prítomných akcionárov spoločnosť uschováva po celý čas jej trvania. Pri zániku spoločnosti bez právneho nástupcu ich spoločnosť odovzdá príslušnému štátnemu archívu.			1	1	Sústavná	a.s.
139	190	1	Ak má spoločnosť len jediného akcionára, vykonáva pôsobnosť valného zhromaždenia tento akcionár. Tento akcionár môže kedykoľvek zvolať valné zhromaždenie, ktorého pôsobnosť vykonáva, pričom neplatí § 184 ods. 3. Rozhodnutie jediného akcionára urobené pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia musí mať písomnú formu a musí ho podpísť; notárska zápisnica sa vyžaduje v prípadoch ustanovených v § 187 ods. 2; ustanovenie § 189 ods. 3 platí primerane.			1		Príležitostná	a.s.
140	190	2	Jediný akcionár je oprávnený požadovať, aby sa rozhodovania podľa odseku 1 zúčastnilo predstavenstvo a dozorná rada. Písomné rozhodnutie jediného akcionára podľa odseku 1 sa musí doručiť predstavenstvu a dozornej rade.			1		Príležitostná	a.s.
141	190	3	Zmluvy uzatvorené medzi spoločnosťou a jej jediným akcionárom, ak tento akcionár súčasne koná v mene spoločnosti, musia mať písomnú formu.			1		Príležitostná	a.s.
142	192	1	Táto závierka sa zasiela akcionárom, ktorí vlastnia akcie na meno najmenej 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
143	192	1	Ak spoločnosť vydala akcie na doručiteľa, hlavné údaje tejto účtovnej závierky sa v tej istej lehote uverejnia spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
144	192	1	Účtovná závierka sa musí tiež akcionárom poskytnúť na nahliadnutie v sídle spoločnosti v lehote ustanovenej zákonom a určenej stanovami na zvolanie valného zhromaždenia.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

145	192	1	Akcionár, ktorý je majiteľom akcií na doručiteľa a ktorý zriadil na akcie spoločnosti záložné právo v prospech spoločnosti podľa § 184 ods. 3, má právo vyžiadať si zaslanie kópie účtovnej závierky na svoj náklad a nebezpečenstvo na ním uvedenú adresu. Na tieto práva musia byť akcionári upozornení v pozvánke na valné zhromaždenie alebo v oznámení o konaní valného zhromaždenia. Stanovy môžu určiť aj ďalší spôsob, akým je spoločnosť povinná poskytnúť akcionárom účtovnú závierku.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
146	192	2	Predstavenstvo predkladá valnému zhromaždeniu na prerokovanie spolu s riadnou individuálnou účtovnou závierkou alebo mimoriadnou individuálnou účtovnou závierkou výročnú správu vyhotovenú podľa osobitného predpisu. V lehotách určených stanovami, najmenej však jedenkrát ročne, ako súčasť výročnej správy predkladá predstavenstvo valnému zhromaždeniu na prerokovanie správu o podnikateľskej činnosti spoločnosti a o stave jej majetku.	Pozri aj § 161d ods. 2		1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
147	193	1	Predstavenstvo je povinné písomne predložiť dozornej rade najmenej raz do roka informácie o zásadných zámeroch obchodného vedenia spoločnosti na budúce obdobie, ako aj o predpokladanom vývoji stavu majetku, financií a výnosov spoločnosti a na žiadosť a v lehote určenej dozornou radou písomnú správu o stave podnikateľskej činnosti a o majetku spoločnosti v porovnaní s predpokladaným vývojom.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
148	193	1	Predstavenstvo je tiež povinné bezodkladne informovať dozornú radu o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu podstatne ovplyvniť vývoj podnikateľskej činnosti a stav majetku spoločnosti, najmä jej likviditu.			1		Všeobecná informačná povinnosť.	a.s.
149	193	1	Členovia predstavenstva sú povinní na požiadanie dozornej rady alebo jej členov zúčastniť sa zasadnutia dozornej rady a podať jej členom v požadovanom rozsahu doplňujúce informácie k predloženým správam.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

150	193	2	Predstavenstvo zvolá mimoriadne valné zhromaždenie, ak zistí, že strata spoločnosti presiahla hodnotu jednej tretiny základného imania alebo to možno predpokladať a predloží valnému zhromaždeniu návrhy opatrení. O týchto skutočnostiach upovedomí bez odkladu dozornú radu.			1		Príležitostná	a.s.
151	195	1	O priebehu zasadania predstavenstva a o jeho rozhodnutiach sa vyhotovujú zápisnice podpísané predsedom predstavenstva a zapisovateľom.			1		Príležitostná	a.s.
152	198		Dozorná rada preskúmava účtovné závierky, ktoré je spoločnosť povinná vyhotovovať podľa osobitného predpisu a návrh na rozdelenie zisku alebo na úhradu strát a predkladá svoje vyjadrenie valnému zhromaždeniu.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.
153	200	2	Členovia dozornej rady sa volia na dobu určenú stanovami, ktorá však nesmie byť dlhšia ako päť rokov. Pri voľbe členov dozornej rady sa hlasuje o návrhoch jednotlivých osôb za členov dozornej rady súčasne. Zo všetkých predložených návrhov za členov dozornej rady sa zostavuje listina kandidátov. Akcionári volia členov dozornej rady tak, že určia počet hlasov z celkového počtu svojich hlasov, ktorými hlasujú za jednotlivých kandidátov, pričom môžu hlasovať najviac za taký počet kandidátov, koľko členov dozornej rady má byť na valnom zhromaždení zvolených. Členmi dozornej rady sa stávajú kandidáti, ktorí získali najväčší počet hlasov v poradí; ustanovenie § 186 ods. 1 sa nepoužije. Stanovy môžu určiť iný spôsob voľby členov dozornej rady.			1		Raz za 5 rokov a častejšie	a.s.
154	201	3	Dozorná rada rozhoduje väčšinou hlasov svojich členov určenou stanovami, inak väčšinou hlasov všetkých jej členov. O zasadaní dozornej rady sa vyhotovuje zápisnica podpísaná jej predsedom. V zápisnici sa uvedú aj stanoviská menšiny členov, ak títo o to požiadajú; vždy sa uvedie rozdielny názor členov dozornej rady zvolených zamestnancami spoločnosti.			1		Najmenej jeden krát ročne.	a.s.

155	202	1	O zvýšení základného imania rozhoduje valné zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných akcionárov. Ak bolo vydaných viac druhov akcií, vyžaduje sa táto väčšina hlasov u prítomných akcionárov každého druhu akcií. Uznesenie valného zhromaždenia o zvýšení základného imania sa ukladá do zbierky listín. Uznesenie valného zhromaždenia možno uložiť do zbierky listín najneskôr spolu s návrhom na zápis zvýšenia základného imania v obchodnom registri.			1	1	Príležitostná	a.s.
156	202	2	V pozvánke na valné zhromaždenie alebo oznámení o konaní valného zhromaždenia sa okrem náležitostí podľa § 184 ods. 4 uvedú... (nasleduje výpočet náležitostí)	Súvisí s tým aj odsek 3.		1		Príležitostná	a.s.
157	202	3	Valnému zhromaždeniu sa predloží znalecký posudok, ktorý preukazuje, že hodnota nepeňažného vkladu zodpovedá emisnému kurzu akcií, ktoré sa majú splatiť týmto vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak.			1		Príležitostná	a.s.
158	202	4	Účinky zvýšenia základného imania nastávajú odo dňa jeho zápisu do obchodného registra, ak zákon neustanovuje inak.			1	1	Príležitostná	a.s.
159	203	2	Uznesenie valného zhromaždenia o zvýšení základného imania upísaním akcií obsahuje najmä... (nasleduje desaťbodový rozpis náležitostí)			1		Príležitostná	a.s.
160	203	4	Po upísaní navrhovaného základného imania predstavenstvo ďalšie upisovanie odmietne, ak valné zhromaždenie nerozhodne inak. Ak uznesenie valného zhromaždenia o zvýšení základného imania pripúšťa upísanie akcií prevyšujúcich navrhované základné imanie, použijú sa primerane ustanovenia § 163 ods. 2 písm. b) a § 166 ods. 2 a táto skutočnosť sa musí uviesť vo výzve na upisovanie akcií.			1		Príležitostná	a.s.
161	203	5	Výzvu na upisovanie akcií predstavenstvo vhodným spôsobom uverejní, ak sa základné imanie zvyšuje na základe verejnej výzvy na upisovanie akcií. Výzva na upisovanie akcií musí obsahovať údaje z uznesenia valného zhromaždenia o zvýšení základného imania podľa odseku 2, prípadne skutočnosti podľa odsekov 3 a 4.			1		Príležitostná	a.s.

162	204	2	Ak sa upisovateľ zaviazal k peňažnému vkladu, je povinný splatiť časť menovitej hodnoty ním upísaných akcií v lehote a vo výške určenej uznesením valného zhromaždenia, najmenej však vo výške 30 % menovitej hodnoty akcií na účet v banke, ktorý určí upisovateľom predstavenstvo. Pri spoločnostiach, ktorých akcie burza prijala na obchodovanie, vyžaduje sa v tejto lehote splatenie celého emisného kurzu akcií.		?	1		Príležitostná	a.s.
163	204a	2	Výzvu na uplatnenie práva na prednostné upisovanie akcií predstavenstvo zverejní. Ak spoločnosť vydala všetky akcie ako akcie na meno, predstavenstvo namiesto zverejnenia zašle výzvu všetkým akcionárom. Výzva musí obsahovať údaje z uznesenia valného zhromaždenia o zvýšení základného imania podľa § 203 ods. 2, najmä spôsob, miesto a lehotu na uplatnenie práva na prednostné upisovanie akcií.			1		Príležitostná	a.s.
164	204a	5	...Ak sa navrhuje obmedziť alebo vylúčiť právo akcionárov na prednostné upísanie akcií, musí predstavenstvo predložiť valnému zhromaždeniu písomnú správu, v ktorej odôvodní návrh na obmedzenie alebo vylúčenie prednostného práva na upísanie akcií a navrhovanú výšku emisného kurzu akcií; predstavenstvo je povinné v čase medzi zvolaním valného zhromaždenia, ktoré o obmedzení alebo vylúčení práva rozhoduje, a jeho konaním bezodkladne na požiadanie akcionára poskytnúť mu túto písomnú správu, inak pred otvorením tohto valného zhromaždenia. Ustanovenia § 184 ods. 6 až 8 sa použijú primerane.	Je tu vypísaná len relevantná časť rozsiahlejšieho ustanovenia.		1		Príležitostná	a.s.

165	205	1	Ak sa všetci akcionári písomne dohodnú o rozsahu ich účasti na celom zvýšení základného imania, táto dohoda nahrádza listinu upisovateľov. Ustanovenie § 202 tým nie je dotknuté, ustanovenia § 203 a 204 platia obdobne.	Odsek 2: Dohoda akcionárov podľa odseku 1 obsahuje určenie počtu, druhu, formy, podoby a menovitej hodnoty akcií upisovaných každým akcionárom, výšku emisného kurzu a lehotu na jeho splatenie. Ak sa má základné imanie zvyšovať nepeňažnými vkladmi, dohoda obsahuje aj určenie predmetu nepeňažného vkladu a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava na plnenie emisného kurzu upísaných akcií.		1		Príležitostná	a.s.
166	206	1	Predstavenstvo môže podať návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra po upísaní akcií zodpovedajúcich tomuto zvýšeniu a splatení aspoň 30 % ich menovitej hodnoty, ak ide o peňažné vklady.	Odsek 3: Ak predstavenstvo nepodá návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra do 90 dní odo dňa upísania akcií, upísanie akcií je neúčinné, zanikajú práva a povinnosti upisovateľa z upísania akcií a spoločnosť je povinná vrátiť upisovateľovi vklad alebo časť vkladu splatenú pri upísaní akcií; pri peňažnom vklade spolu s úrokom vo výške úroku obvykle poskytovaného bankami v mieste sídla spoločnosti podľa zmluvy o bežnom účte ku dňu vzniku povinnosti vrátiť zaplatenú sumu.		1		Príležitostná	a.s.
167	206	4	Ak spoločnosť zvyšuje základné imanie výlučne peňažnými vkladmi a sú splnené podmienky podľa § 203 ods. 3, zvyšuje sa základné imanie splatením menovitej hodnoty upísaných akcií alebo jej časti upisovateľom podľa § 204 ods. 2. Predstavenstvo je povinné podať návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra do 30 dní odo dňa uplynutia lehoty určenej uznesením valného			1	1	Príležitostná	a.s.

			zhromaždenia na splatenie menovitej hodnoty upísaných akcií alebo jej časti; odsek 3 sa nepoužije.						
168	207	3	Uznesenie valného zhromaždenia o podmienenom zvýšení základného imania obsahuje:... (nasleduje výpočet asi tucta obsahových náležitostí)			1		Príležitostná	a.s.
169	207	5	Rozhodnutie o podmienenom zvýšení základného imania s uvedením výšky podmieneného zvýšenia základného imania sa zapisuje do obchodného registra; ustanovenie § 202 ods. 1 tým nie je dotknuté. Pred zápisom rozhodnutia o zvýšení základného imania do obchodného registra nemôže spoločnosť začať vydávať akcie za vymeniteľné dlhopisy alebo upisovať akcie za prioritné dlhopisy.			1	1	Príležitostná	a.s.
170	207	9	Pred účinnosťou zvýšenia základného imania podľa odsekov 7 a 8 nesmie spoločnosť vydať majiteľom vymeniteľných dlhopisov alebo prioritných dlhopisov akcie. Predstavenstvo je povinné najneskôr do jedného mesiaca po ukončení kalendárneho roka podať návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra v rozsahu, v akom sa základné imanie v priebehu predchádzajúceho kalendárneho roka zvýšilo podľa odsekov 7 a 8.			1	1	Príležitostná	a.s.
171	208	3	Uznesenie valného zhromaždenia o zvýšení základného imania z majetku spoločnosti obsahuje a) sumu, o ktorú sa zvyšuje základné imanie, b) označenie vlastného zdroja spoločnosti, ktorý sa použije na zvýšenie základného imania, c) určenie, či sa zvýši menovitá hodnota akcií s uvedením, o koľko sa zvýši, alebo či budú vydané nové akcie s uvedením počtu a menovitej hodnoty nových akcií spoločnosti, d) určenie lehoty na výmenu akcií alebo vyznačenie vyššej menovitej hodnoty na akciách, ak spoločnosť			1		Príležitostná	a.s.

			vydala listinné akcie a zvýšenie základného imania sa vykoná zvýšením menovitej hodnoty doterajších akcií.						
172	209	2	Zvýšenie menovitej hodnoty doterajších listinných akcií sa vykoná buď ich výmenou, alebo vyznačením vyššej menovitej hodnoty na doterajších akciách s podpisom člena alebo s podpismi členov predstavenstva oprávnených konať za spoločnosť. Predstavenstvo vyzve akcionárov spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia, aby predložili akcie na účel ich výmeny alebo vyznačenia zvýšenia ich menovitej hodnoty.	Výzva akcionárov.		1		Príležitostná	a.s.
173	209	3	Ak akcionár v lehote podľa § 208 ods. 3 písm. d) akcie nepredloží, predstavenstvo vyzve akcionárov spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia, aby predložili akcie na účel výmeny alebo vyznačenia zvýšenia ich menovitej hodnoty v dodatočnej primeranej lehote, ktorú určí, s upozornením, že inak budú akcie vyhlásené za neplatné.			1		Príležitostná	a.s.
174	209	4	Predstavenstvo vyhlási akcie, ktoré neboli napriek výzve v dodatočnej lehote predložené, za neplatné a vydá za ne nové akcie. Vyhlásenie akcií za neplatné predstavenstvo zverejní a oznámi akcionárom, ktorých akcie boli vyhlásené za neplatné, spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia.			1		Príležitostná	a.s.

175	209	5	Nové akcie vydané namiesto akcií, ktoré boli vyhlásené za neplatné, predá predstavenstvo iným osobám bez zbytočného odkladu. Výťažok z predaja akcií po započítaní pohľadávok spoločnosti, ktoré jej vznikli v súvislosti s vyhlásením akcií za neplatné a s ich predajom, spoločnosť bez zbytočného odkladu vyplatí dotknutej osobe, ktorej akcie boli vyhlásené za neplatné, alebo výťažok uloží do úschovy podľa osobitného zákona.			1		Príležitostná	a.s.
176	209	6	Zvýšenie menovitej hodnoty zaknihovaných akcií sa vykoná zmenou zápisu o výške ich menovitej hodnoty v evidencii cenných papierov ustanovenej osobitným zákonom.			1	1	Príležitostná	a.s.
177	209a	2	Uznesenie valného zhromaždenia o kombinovanom zvýšení základného imania obsahuje... (nasleduje výpočet povinných náležitostí)			1		Príležitostná	a.s.
178	210	1	...Rozhodnutie valného zhromaždenia o poverení predstavenstva zvýšiť základné imanie sa zapisuje do obchodného registra s uvedením schválenej výšky základného imania; uznesenie valného zhromaždenia sa ukladá do zbierky listín. Predstavenstvo nemôže rozhodnúť o zvýšení základného imania pred zápisom rozhodnutia valného zhromaždenia o poverení predstavenstva zvýšiť základné imanie do obchodného registra.	Je tu vypísaná len relevantná časť rozsiahlejšieho ustanovenia.		1	1	Príležitostná	a.s.
179	210	3	Rozhodnutie predstavenstva o zvýšení základného imania sa ukladá do zbierky listín. Na postup pri zvyšovaní základného imania sa inak použijú primerane ustanovenia § 203 až 209a, ak zákon neustanovuje inak.			1		Príležitostná	a.s.
180	210	5	Pred účinnosťou zvýšenia základného imania podľa odseku 4 nesmie spoločnosť vydať upisovateľom akcie. Predstavenstvo je povinné najneskôr do jedného mesiaca po ukončení kalendárneho roka podať návrh na zápis zvýšenia základného imania do obchodného registra v rozsahu, v akom sa základné imanie v priebehu kalendárneho roka zvýšilo podľa odseku 4.			1	1	Príležitostná	a.s.

181	211	2	V rozhodnutí valného zhromaždenia o znížení základného imania podľa odseku 1 sa uvedie... (nasleduje výpočet náležitostí)	Odsek 1: O znížení základného imania rozhoduje, ak osobitný zákon neustanovuje inak, na návrh predstavenstva valné zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných akcionárov. Ak bolo vydaných viac druhov akcií, vyžaduje sa táto väčšina hlasov prítomných akcionárov každého druhu akcií.		1		Príležitostná	a.s.
182	211	4	Uznesenie valného zhromaždenia o znížení základného imania sa ukladá do zbierky listín. Uznesenie valného zhromaždenia možno uložiť do zbierky listín najneskôr spolu s návrhom na zápis zníženia základného imania do obchodného registra.			1	1	Príležitostná	a.s.
183	212		V pozvánke na valné zhromaždenie alebo v oznámení o konaní valného zhromaždenia sa okrem náležitostí podľa § 184 ods. 4 uvedú najmä: a) dôvod a účel navrhovaného zníženia základného imania, b) navrhovaný rozsah zníženia základného imania, c) navrhovaný spôsob zníženia základného imania, d) spôsob použitia zdrojov získaných znížením základného imania. Ak je súčasťou pozvánky na valné zhromaždenie alebo oznámenia o konaní valného zhromaždenia návrh uznesenia valného zhromaždenia o znížení základného imania, v pozvánke alebo v oznámení sa nemusia osobitne uviesť náležitosti podľa písmen a) až d).			1		Príležitostná	a.s.
184	212	3	Zníženie menovitej hodnoty zaknihovaných akcií sa vykoná zmenou zápisu o výške ich menovitej hodnoty v evidencii cenných papierov ustanovenej osobitným zákonom.			1	1	Príležitostná	a.s.
185	213	7	Akcie v zaknihovanej podobe sa vezmú z obehu ich zrušením v evidencii zaknihovaných cenných papierov ustanovenej osobitným zákonom. Zrušenie zaknihovaných akcií zabezpečí predstavenstvo bez zbytočného odkladu po zápise zníženia základného imania do obchodného registra.			1	1	Príležitostná	a.s.

186	214	1	Predstavenstvo vyzve akcionárov spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia, aby predložili akcie na ich výmenu alebo vyznačenie zníženia ich menovitej hodnoty, alebo na účel ich vzatia z obehu.			1		Príležitostná	a.s.
187	214	2	Predstavenstvo vyhlási listinné akcie, ktoré neboli v lehote podľa § 211 ods. 2 písm. f) predložené spoločnosti na účel vzatia z obehu, za neplatné. Vyhlásenie akcií za neplatné predstavenstvo zverejní a oznámi akcionárom, ktorých akcie boli vyhlásené za neplatné, spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia.			1		Príležitostná	a.s.
188	214	3	Ak akcionár nepredloží v lehote určenej uznesením valného zhromaždenia akcie na výmenu alebo vyznačenie zníženia ich menovitej hodnoty, predstavenstvo vyzve akcionárov spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia, aby predložili akcie v dodatočnej primeranej lehote, s upozornením, že inak budú akcie vyhlásené za neplatné.			1		Príležitostná	a.s.
189	214	4	Predstavenstvo vyhlási akcie, ktoré neboli napriek výzve podľa odseku 3 v dodatočnej lehote predložené, za neplatné a vydá za ne nové akcie. Vyhlásenie akcií za neplatné predstavenstvo zverejní a oznámi akcionárom, ktorých akcie boli vyhlásené za neplatné, spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia.			1		Príležitostná	a.s.
190	215	1	Predstavenstvo je povinné do 30 dní odo dňa zverejnenia oznámenia o uložení uznesení valného zhromaždenia o znížení základného imania do zbierky listín oznámiť známym veriteľom spoločnosti, ktorým vznikli pohľadávky voči spoločnosti pred zverejnením, zníženie základného imania a jeho rozsah spolu s upovedomením o ich právach podľa odseku 3.			1	1	Príležitostná	a.s.
191	215	2	Oznámenie podľa odseku 1 sa okrem toho zverejní najmenej dvakrát za sebou s aspoň tridsaťdenným odstupom.			1	1	Príležitostná	a.s.

192	215c	2	Uznesenia valného zhromaždenia o znížení základného imania a o jeho zvýšení podľa odseku 1 sa uložia do zbierky listín súčasne so zápisom zvýšenia základného imania do obchodného registra. Do obchodného registra sa zapisuje len výška základného imania podľa uznesenia valného zhromaždenia o zvýšení základného imania; účinky zníženia základného imania nastávajú súčasne s účinkami zvýšenia základného imania. Ustanovenie § 216 ods. 2 sa nepoužije.			1	1	Príležitostná	a.s.
193	217	1	Spoločnosť vytvára pri svojom vzniku rezervný fond vo výške najmenej 10 % základného imania. Tento fond je povinná každoročne dopĺňať o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10 % z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určenej v stanovách, najmenej však do výšky 20 % základného imania.			1		Všeobecná povinnosť	a.s.
194	218a	1	Zmluva o splynutí alebo zmluva o zlúčení spoločností musí byť vyhotovená vo forme notárskej zápisnice o právnom úkone a okrem údajov podľa § 69 ods. 6 musí obsahovať... (nasleduje výpočet siedmych povinných náležitostí)			1		Príležitostná	a.s.

195	218a	2	Návrh zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností musí pre každú zo spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení preskúmať audítor nezávislý od spoločnosti vymenovaný na návrh predstavenstva súdom. Na základe spoločného návrhu predstavenstiev spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení môže súd vymenovať jedného audítora alebo viacerých spoločných audítorov pre všetky spoločnosti.	Odsek 3: Audítor vyhotoví o výsledku preskúmania návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností písomnú správu, ak bol vymenovaný jeden audítor, alebo viacerí spoloční audítori môžu vypracovať spoločnú správu pre všetky splývajúce alebo zlučujúce sa spoločnosti. Písomná správa musí obsahovať najmä a) stanovisko audítora, či výmenný pomer akcií a prípadné doplatky sú primerané, b) stanovenie metódy alebo metód, na ktorých základe bol určený výmenný pomer akcií, c) vyjadrenie, či použitá metóda alebo metódy sú pre daný prípad primerané, a určenie výmenného pomeru podľa každej z použitých metód; stanovisko k tomu, aký význam bol priznaný jednotlivým metódam pri určovaní výmenného pomeru, d) uvedenie osobitných ťažkostí pri určovaní výmenného pomeru, ak sa také vyskytli.		1		Príležitostná	a.s.
196	218a	6	Návrh zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností sa ukladá do zbierky listín pre každú zo spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení. Oznámenie o uložení návrhu zmluvy o zlúčení alebo zmluvy o splynutí spoločností v zbierke listín musí byť zverejnené najneskôr 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o jej schválení.			1		Príležitostná	a.s.

197	218b	1	Predstavenstvo každej zo spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení je povinné vypracovať podrobnú písomnú správu, v ktorej z právneho a ekonomického hľadiska vysvetlí a odôvodní splynutie alebo zlúčenie spoločností, údaje návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností, najmä výmenný pomer akcií. V správe musí uviesť osobitné ťažkosti pri určovaní výmenného pomeru akcií, ak sa také vyskytli. Písomná správa, ktorú pri cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí vypracúva predstavenstvo každej slovenskej zúčastnenej spoločnosti, musí okrem vysvetlení podľa prvej vety obsahovať aj vysvetlenie predpokladaných dôsledkov vyplývajúcich z cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia pre akcionárov, veriteľov a zamestnancov slovenských zúčastnených spoločností.			1		Príležitostná	a.s.
198	218b	2	Dozorná rada každej zo spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení preskúma zamýšľané splynutie alebo zlúčenie spoločností, návrh zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností a správu predstavenstva podľa odseku 1 a predkladá svoje vyjadrenie o zamýšľanom splynutí alebo zlúčení spoločností valnému zhromaždeniu.			1		Príležitostná	a.s.
199	218c	1	O schválení návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností rozhodujú na návrh predstavenstiev valné zhromaždenia všetkých zanikajúcich spoločností, v prípade zlúčenia aj nástupníckej spoločnosti. Rozhodnutie musí schváliť dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov a musí sa o ňom vyhotoviť notárska zápisnica...			1		Príležitostná	a.s.

200	218c	2	V sídle každej zo spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení musia mať akcionári a v prípade cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia aj zástupcovia zamestnancov a ak v spoločnosti zamestnanci nemajú vymenovaných svojich zástupcov, priamo zamestnanci najmenej 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o splynutí alebo zlúčení spoločností, na nahliadnutie a) návrh zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností, b) účtovné závierky a správy podľa § 192 ods. 2 všetkých spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení, c) priebežná účtovná závierka vyhotovená ku dňu, ktorý nesmie byť skorší ako prvý deň tretieho mesiaca predchádzajúceho vyhotoveniu návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností, d) správy predstavenstiev všetkých spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení podľa § 218b ods. 1, e) správy audítorov pre všetky spoločnosti podieľajúce sa na splynutí alebo zlúčení, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 218a ods. 5) alebo spoločná správa audítorov podľa § 218a ods. 3.	Odsek 3: Priebežná účtovná závierka podľa odseku 2 písm. c) sa vyhotovuje podľa rovnakých metód a v rovnakom členení ako posledná riadna účtovná závierka pred vyhotovením návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností.		1		Príležitostná	a.s.
201	218c	4	Každý akcionár spoločností podieľajúcich sa na splynutí alebo zlúčení má právo vyžiadať si kópie dokumentov podľa odseku 2 alebo ich častí, prípadne požadovať ich zaslanie na adresu ním uvedenú a spoločnosť je povinná akcionárovi tieto dokumenty bezplatne poskytnúť.			1		Príležitostná	a.s.
202	218c	4	Na tieto práva musia byť akcionári upozornení v pozvánke na valné zhromaždenie alebo v oznámení o konaní valného zhromaždenia. Stanovy môžu určiť aj ďalší spôsob, akým je predstavenstvo povinné poskytnúť akcionárom dokumenty podľa odseku 2.			1		Príležitostná	a.s.
203	218c	4	Pri cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí je predstavenstvo slovenskej zúčastnenej spoločnosti povinné zabezpečiť preklad dokumentov podľa odseku 2, ktoré sa týkajú zahraničnej zúčastnenej spoločnosti, do štátneho jazyka.			1		Príležitostná	a.s.

204	218e	1	Po zápise splynutia alebo zlúčenia spoločností do obchodného registra predstavenstvo nástupníckej spoločnosti zabezpečí bezodkladne výmenu akcií nástupníckej spoločnosti za akcie zaniknutých spoločností alebo vyplatenie doplatku v peniazoch. Na výmenu akcií sa použijú primerane ustanovenia § 213 ods. 6 a 7 a § 214 o vzatí akcií z obehu.			1		Príležitostná	a.s.
205	218h	3	Rozhodnutie súdu o vyslovení neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia o splynutí alebo zlúčení a o schválení návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností sa ukladá do zbierky listín.	Povinnosť nepredstavuje záťaž malých a stredných podnikateľov. Vykonáva súd.		1		Príležitostná	a.s.
206	218i	1	Ak nie sú výmenný pomer akcií a prípadné doplatky v peniazoch určené zmluvou o splynutí alebo zmluvou o zlúčení spoločností primerané, každý akcionár, ktorý bol akcionárom niektorej zo spoločností podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí, má právo, aby mu nástupnícka spoločnosť doplatila primeraný peňažný doplatok. Na toto právo a podmienky jeho uplatnenia musia byť akcionári upozornení v pozvánke na valné zhromaždenie alebo v oznámení o konaní valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o schválení návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností.	Upozorňovacia povinnosť		1		Príležitostná	a.s.
207	218j	2	Nástupnícka spoločnosť je povinná zaslať oprávnenému akcionárovi návrh zmluvy o odkúpení akcií najneskôr v lehote 30 dní od zápisu zlúčenia alebo splynutia spoločností do obchodného registra.	Obsahové náležitosti návrhu zmluvy sú uvedené v odseku 3.		1		Príležitostná	a.s.
208	218ja	4	Pri úkonoch notára súvisiacich s vydaním osvedčenia sú akcionári, ako aj slovenská zúčastnená spoločnosť, povinní poskytnúť notárovi náležitú súčinnosť.			1		Príležitostná	a.s.

209	218lb	2	Osobitný vyjednávací orgán a štatutárne orgány zúčastnených spoločností určia spôsob účasti zamestnancov na riadení písomnou dohodou.	Ide o účasť zamestnancov na riadení pri cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí spoločností. Odsek 1: Osobitný vyjednávací orgán je zložený zo zástupcov zamestnancov zúčastnených spoločností a zo zástupcov zamestnancov ich organizačných zložiek, ktorých zastupuje na rokovaniach o účasti zamestnancov na riadení.		1		Príležitostná	a.s.
210	218lb	4, písm. a)	Štatutárny orgán každej zo zúčastnených spoločností je povinný bez zbytočného odkladu po zverejnení návrhu zmluvy o cezhraničnom splynutí alebo zmluvy o cezhraničnom zlúčení spoločností prijať opatrenia nevyhnutné na začatie rokovaní so zástupcami zamestnancov zúčastnených spoločností a ich organizačných zložiek o budúcej účasti zamestnancov na riadení,			1		Príležitostná	a.s.
211	218lb	4, písm. b)	Štatutárny orgán každej zo zúčastnených spoločností je povinný bez zbytočného odkladu po zverejnení návrhu zmluvy o cezhraničnom splynutí alebo zmluvy o cezhraničnom zlúčení spoločností poskytnúť zástupcom zamestnancov, prípadne všetkým zamestnancom, informácie o sídle a právnej forme všetkých zúčastnených spoločností a ich organizačných zložiek, o počte všetkých zamestnancov ku dňu zverejnenia návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí, o počte zamestnancov, ktorí majú právo ovplyvňovať zloženie orgánov zúčastnených spoločností, a o spôsobe a rozsahu tohto ovplyvňovania.			1		Príležitostná	a.s.

212	218lc	1	Počet miest v osobitnom vyjednávacom orgáne sa určí tak, že na každých aj začatých 10 % zamestnancov zúčastnených spoločností a zamestnancov ich organizačných zložiek, ktorí sú zamestnaní v tom istom členskom štáte, počítaných z celkového počtu zamestnancov zúčastnených spoločností a ich organizačných zložiek vo všetkých členských štátoch, pripadne jeden člen osobitného vyjednávacieho orgánu pre príslušný členský štát; vychádza sa pritom z počtu zamestnancov ku dňu zverejnenia návrhu zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo zmluvy o cezhraničnom splynutí.			1		Príležitostná	a.s.
213	218lc	7	Rozdelenie miest v osobitnom vyjednávacom orgáne sa vykoná spôsobom, aby bolo zrejmé, koľko zamestnancov každý člen osobitného vyjednávacieho orgánu zastupuje. Člen osobitného vyjednávacieho orgánu oznámi osobitnému vyjednávaciemu orgánu bez zbytočného odkladu po jeho ustanovení, koľko zamestnancov zastupuje, v ktorom členskom štáte, v ktorých zúčastnených spoločnostiach a v ktorých organizačných zložkách sú títo zamestnanci zamestnaní.			1		Príležitostná	a.s.
214	218lc	11	Spoločnosti podieľajúce sa na cezhraničnom splynutí alebo cezhraničnom zlúčení sú v rámci rozpočtu povinné vopred vyčleniť zodpovedajúci objem finančných prostriedkov na náhradu nevyhnutných výdavkov, najmä na organizačné zabezpečenie rokovania osobitného vyjednávacieho orgánu, preklady a tlmočenie, cestovné, ubytovanie, stravné a náklady na odborných poradcov prizvaných na rokovanie podľa § 218ld.			1		Príležitostná	a.s.
215	218ld		Osobitný vyjednávací orgán môže na rokovania prizvať odborných poradcov. Bez ohľadu na počet prizvaných odborných poradcov spoločnosti podieľajúce sa na cezhraničnom splynutí alebo cezhraničnom zlúčení uhradia náklady len na jedného odborného poradcu pre príslušnú oblasť.			1		Príležitostná	a.s.

216	218lf	2	Dohodu o účasti zamestnancov na riadení uzatvára osobitný vyjednávací orgán so štatutárnymi orgánmi zúčastnených spoločností. Dohoda o účasti zamestnancov na riadení musí byť písomná a obsahuje najmä... (nasleduje výpočet náležitostí)			1		Príležitostná	a.s.
217	218lh	4	O rozdelení miest v dozornej rade, ktoré pripadnú zástupcom zamestnancov z jednotlivých členských štátov podľa odseku 3, prípadne o spôsobe, akým môžu zamestnanci nástupníckej spoločnosti odporúčať alebo namietať proti vymenovaniu členov dozornej rady, rozhodne výbor zamestnancov.	Odsek 5: Výbor zamestnancov je orgán zastupujúci zamestnancov, ktorý je zložený zo zamestnancov alebo zástupcov zamestnancov. Ustanovenia o zložení osobitného vyjednávacieho orgánu sa primerane použijú na zloženie výboru zamestnancov.		1		Príležitostná	a.s.
218	218lj	2	Ochrana zástupcov zamestnancov sa vzťahuje najmä na účasť na zasadnutiach osobitného vyjednávacieho orgánu, na zasadnutiach výboru zamestnancov a na zasadnutiach dozornej rady. Člen osobitného vyjednávacieho orgánu a člen výboru zamestnancov majú v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom právo na ochranu pred diskrimináciou a právo na pracovné voľno s náhradou mzdy. Pracovné voľno s náhradou mzdy poskytuje splývajúca alebo zlučujúca sa spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, aj keď nástupnícka spoločnosť bude mať sídlo na území iného členského štátu.			1		Príležitostná	a.s.
219	218n	1	Na nepeňažné vklady do nástupníckych spoločností musia byť vyhotovené znalecké posudky podľa § 59 ods. 3, ak tento zákon neustanovuje inak. Taký posudok môže vyhotoviť aj audítor alebo audítori, ak sú vymenovaní súdom na preskúmanie projektu rozdelenia spoločnosti podľa § 218a ods. 2 a nevykonávajú činnosť súdneho znalca; posudok audítora musí mať náležitosti podľa § 59 ods. 3.			1		Príležitostná	a.s.

220	218n	3	Predstavenstvo spoločnosti zanikajúcej rozdelením je v prípade rozdelenia spoločnosti zlúčením povinné informovať valné zhromaždenie zanikajúcej spoločnosti a predstavenstvá nástupníckych spoločností o každej podstatnej zmene obchodného majetku a záväzkov spoločnosti, ktorá nastala v období medzi vyhotovením projektu rozdelenia spoločnosti a dňom konania valného zhromaždenia spoločnosti zanikajúcej rozdelením, ktoré rozhoduje o schválení projektu rozdelenia spoločnosti.			1		Príležitostná	a.s.
221	220a	1	Ak spoločnosť vydala listinné akcie, likvidátor po schválení účtovnej závierky, konečnej správy o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku vyzve akcionárov spôsobom ustanoveným zákonom a určeným stanovami na zvolávanie valného zhromaždenia, aby v ustanovenej lehote predložili akcie na zničenie. Predložením akcií vzniká akcionárovi nárok na vyplatenie podielu na likvidačnom zostatku. Predložené akcie likvidátor zničí.			1		Príležitostná	a.s.
222	220a	3	Ak spoločnosť vydala zaknihované akcie, likvidátor po schválení účtovnej závierky, konečnej správy o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku zabezpečí ich zrušenie v evidencii zaknihovaných cenných papierov ustanovenej osobitným zákonom. Zrušením akcií v evidencii cenných papierov ustanovenej osobitným zákonom vzniká akcionárovi nárok na vyplatenie podielu na likvidačnom zostatku.			1		Príležitostná	a.s.
223	223	3	Stanovy určujú výšku základného imania družstva, ktoré sa zapisuje do obchodného registra (zapisované základné imanie). Zapisované základné imanie musí byť najmenej 1 250 eur.			1	1	Jednorazová	družstvo
224	223	7	Člen je povinný splatiť členský vklad presahujúci vstupný vklad do troch rokov, ak stanovy neurčia kratšiu lehotu. Stanovy môžu určiť, že členovia sú povinní, ak to vyžaduje strata družstva, splatiť na základe rozhodnutia členskej schôdze nesplatenú časť členského vkladu ešte pred dobou jej		?	1		Jednorazová	družstvo

			splatnosti.						
225	223	10	V prípade smrti fyzickej osoby, ktorá je členom družstva, družstvo zníži základné imanie o vklad tohto člena, ak členstvo neprešlo na dediča, prípadne na inú právnickú osobu alebo fyzickú osobu. Pri zániku právnickej osoby, ktorá je členom družstva, družstvo zníži základné imanie o vklad tohto člena, ak členstvo neprešlo na inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu.	Nemerateľné.		1		Príležitostná	družstvo
226	223	11	Družstvo zníži základné imanie o členské vklady, ktoré spočívali v majetkových právach alebo v iných peniazmi oceniteľných hodnotách, ak člen na požiadanie družstva nepreukázal, že ich nadobudol v súlade s právnym poriadkom.			1		Príležitostná	družstvo
227	224	1	Na založenie družstva sa vyžaduje konanie ustanovujúcej schôdze družstva.	Odsek 2: Ustanovujúca schôdza družstva: a) určuje zapisované základné imanie, b) schvaľuje stanovy, c) volí predstavenstvo a kontrolnú komisiu.		1		Jednorazová	družstvo
228	224	3	Na ustanovujúcej schôdzi družstva sú oprávnené hlasovať osoby, ktoré podali prihlášku do družstva. Pred rozhodovaním o veciach uvedených v odseku 2 zvolí ustanovujúca členská schôdza svojho predsedajúceho. Do jeho zvolenia vedie schôdzu zvolávateľ.	Povinnosť podať prihlášku do družstva a povinnosť zvoliť predsedajúceho.		1		Jednorazová	družstvo
229	224	5	Ustanovujúca schôdza družstva vedie k jeho založeniu, ak sa na nej uchádzači o členstvo zaviazali k členským vkladom dosahujúcim určenú sumu zapisovaného základného imania. Základný členský alebo vstupný vklad sa musí splatiť do 15 dní od konania ustanovujúcej schôdze družstva určenému členovi predstavenstva spôsobom určeným členskou schôdzou.	Povinnosť splatiť členský vklad v určenej lehote.		1		Jednorazová	družstvo

230	224	6	Priebeh ustanovujúcej schôdze družstva sa osvedčuje notárskou zápisnicou, ktorá obsahuje aj zoznam členov a výšku jednotlivých členských vkladov, ku ktorým sa na schôdzi družstva zaviazali. Prílohu zápisnice tvoria stanovy v schválenom znení.			1		Jednorazová	družstvo
231	225	1	Družstvo vzniká dňom zápisu do obchodného registra. Pred podaním návrhu na tento zápis musí byť splatená aspoň polovica zapisovaného základného imania.			1	1	Jednorazová	družstvo
232	225	2	Návrh na zápis je povinné podať predstavenstvo. Návrh na zápis podpisujú všetci členovia predstavenstva.			1	1	Jednorazová	družstvo
233	226	1	Stanovy družstva musia obsahovať:.. (nasleduje výpočet povinných náležitostí)			1		Jednorazová	družstvo
234	228		Družstvo vedie zoznam všetkých svojich členov. Do zoznamu sa zapisuje okrem názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby ako člena aj výška jej členského vkladu a výška, v ktorej bol splatený. Do zoznamu sa bez zbytočného odkladu vyznačia všetky zmeny evidovaných skutočností. Predstavenstvo umožní každému, kto osvedčí právny záujem, aby do zoznamu nahliadol. Člen družstva má právo do zoznamu nahliadať a družstvo je povinné na žiadosť člena vydať mu osvedčenie o členstve a o obsahu jeho zápisu v zozname.			1		Všeobecná povinnosť	družstvo
235	229	1	Členské práva a povinnosti môže člen previesť na iného člena družstva, pokiaľ to stanovy nevylučujú. Dohoda o prevode členských práv a povinností na inú osobu podlieha súhlasu predstavenstva. Stanovy môžu určiť dôvody, ktoré prevod vylučujú. Proti zamietavému rozhodnutiu sa môže člen odvolať na členskú schôdzu. Rozhodnutím predstavenstva alebo členskej schôdze o schválení dohody o prevode členských práv a povinností sa stáva nadobúdateľ členských práv a povinností členom družstva v rozsahu práv a povinností prevádzajúceho člena.			1		Príležitostná	družstvo

236	230		Prevod práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve na základe dohody nepodlieha súhlasu predstavenstva. Členské práva a povinnosti spojené s členstvom prechádzajú na nadobúdateľa vo vzťahu k družstvu predložením zmluvy o prevode členstva príslušnému družstvu alebo neskorším dňom uvedeným v tejto zmluve. Tie isté účinky ako predloženie zmluvy o prevode členstva nastávajú, len čo príslušné družstvo dostane písomné oznámenie doterajšieho člena o prevode členstva a písomný súhlas nadobúdateľa členstva.			1		Príležitostná	družstvo
237	231	2	Vystúpením zaniká členstvo v čase určenom stanovami, najdlhšie však uplynutím šiestich mesiacov odo dňa, keď člen písomne oznámil vystúpenie predstavenstvu družstva.	Povinnosť písomnej formy.		1		Príležitostná	družstvo
238	232	1	Členstvo fyzickej osoby zaniká smrťou. Dedič členských práv a povinností poručiteľa môže požiadať družstvo o členstvo. Zákon alebo stanovy môžu určiť, kedy predstavenstvo nesmie dedičovo členstvo odmietnuť alebo kedy sa nevyžaduje súhlas predstavenstva s nadobudnutím členských práv a povinností dedičom.	Vyžaduje sa súhlas predstavenstva, hoci v prípade bytového družstva nie.		1		Príležitostná	družstvo
239	235	1	Družstvo je povinné pri svojom vzniku zriadiť nedeliteľný fond najmenej vo výške 10 % zapisovaného základného imania. Tento fond družstvo dopĺňa najmenej o 10 % ročného čistého zisku, a to až do doby, než výška nedeliteľného fondu dosiahne sumu rovnajúcu sa polovici zapisovaného základného imania družstva. Stanovy môžu určiť, že sa vytvára vyšší nedeliteľný fond alebo ďalšie zabezpečovacie fondy.	Odsek 2: Nedeliteľný fond sa nesmie použiť za trvania družstva na rozdelenie medzi členov. Nedeliteľný fond možno použiť v rozsahu, v ktorom sa podľa tohto zákona vytvára povinne, iba na hospodárske účely určené stanovami družstva, na prekonanie nepriaznivého priebehu hospodárenia družstva alebo na krytie strát družstva, ak osobitný zákon neustanovuje inak. O použití nedeliteľného fondu rozhoduje predstavenstvo družstva.		1		Všeobecná povinnosť	družstvo
240	238	2	Ak je členom družstva právnická osoba, je povinná splnomocniť fyzickú osobu konať za ňu v orgáne družstva.			1		Všeobecná povinnosť	družstvo

241	239	2	Členská schôdza sa schádza v lehotách určených stanovami, najmenej raz za rok. Zvolanie členskej schôdze sa musí členom oznámiť spôsobom určeným stanovami.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
242	239	3	Členská schôdza sa musí zvolať, ak o to požiada písomne aspoň jedna tretina všetkých členov družstva, kontrolná komisia, ako aj v ďalších prípadoch, ak tak určujú stanovy.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
243	241	1	O každej členskej schôdzi sa vyhotovuje zápisnica, ktorá musí obsahovať:... (nasleduje výpočet obsahových náležitostí)	Odsek 2: Prílohu zápisnice tvorí zoznam účastníkov schôdze, pozvánka na ňu a podklady, ktoré boli predložené k prerokúvaným bodom.		1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
244	241	3	Každý člen má právo vyžiadať si zápisnicu a jej prílohy na nahliadnutie.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
245	243	3	Predstavenstvo plní uznesenia členskej schôdze a zodpovedá jej za svoju činnosť. Ak zo stanov nevyplýva niečo iné, za predstavenstvo koná navonok predseda alebo podpredseda. Ak je však pre právny úkon, ktorý robí predstavenstvo, predpísaná písomná forma, je potrebný podpis aspoň dvoch členov predstavenstva.	Relevantná je posledná veta.		1		Všeobecná povinnosť	družstvo
246	244	2	Kontrolná komisia sa vyjadruje k účtovným závierkam, ktoré je družstvo povinné vyhotovovať podľa osobitného predpisu a k návrhu na rozdelenie zisku alebo k návrhu úhrady straty družstva.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
247	244	6	Kontrolná komisia je oprávnená vyžadovať si u predstavenstva akékoľvek informácie o hospodárení družstva. Predstavenstvo je povinné bez zbytočného odkladu oznámiť kontrolnej komisii všetky skutočnosti, ktoré môžu mať závažné dôsledky v hospodárení alebo postavení družstva a jeho členov. To isté platí aj vo vzťahu k riaditeľovi.	Odsek 7: Na jednotlivé úkony môže kontrolná komisia poveriť jedného alebo viacerých členov, ktorí v tejto veci majú oprávnenie žiadať informácie v rozsahu oprávnení kontrolnej komisie.		1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
248	252	1	Družstvo je povinné zostaviť individuálnu účtovnú závierku.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo

249	252	2	Predstavenstvo predkladá členskej schôdzi na schválenie riadnu individuálnu účtovnú závierku, mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát v súlade so stanovami.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
250	252	3	Členovia družstva si môžu vyžiadať riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku a úhrady strát na nahliadnutie.			1		Príležitostná	družstvo
251	253		Ak osobitný zákon ukladá družstvu povinnosť vyhotoviť výročnú správu, predstavenstvo predkladá členskej schôdzi na prerokovanie spolu s riadnou individuálnou účtovnou závierkou alebo mimoriadnou individuálnou účtovnou závierkou výročnú správu. Ak tak určujú stanovy, predstavenstvo zabezpečí vypracovanie výročnej správy o hospodárení družstva, ktorá obsahuje prehľad obchodnej činnosti v uplynulom roku a predpoklady jeho ďalšieho podnikania, ako aj ďalšie skutočnosti určené stanovami. Výročnú správu o hospodárení družstva predkladá predstavenstvo spolu s riadnou individuálnou účtovnou závierkou alebo mimoriadnou individuálnou účtovnou závierkou na prerokovanie členskej schôdzi. Výročnú správu predkladá predstavenstvo spolu s ročnou účtovnou závierkou na prerokovanie členskej schôdzi.			1		Najmenej jeden krát ročne.	družstvo
252	254	1	Družstvo zaniká výmazom z obchodného registra.			1	1	Jednorazová	družstvo
253	254	3	Rozhodnutie členskej schôdze o zrušení sa osvedčuje notárskou zápisnicou.			1		Jednorazová	družstvo
254	255	1	Uznesenie členskej schôdze o zlúčení, splynutí alebo rozdelení družstva musí obsahovať určenie právneho nástupcu a vymedzenie imania, ktoré na neho prechádza. Pri rozdelení družstva členská schôdza určí, ako sa imanie družstva a jeho členovia rozdelia. Pri tomto určení sa vezme zreteľ na oprávnené záujmy jednotlivých členov.			1		Jednorazová	družstvo

255	255	2	Člen, ktorý nesúhlasí so zlúčením, splynutím alebo rozdelením družstva, môže z družstva vystúpiť ku dňu, keď má k tomu prevodu dôjsť, ak to oznámi predstavenstvu do jedného týždňa po uznesení členskej schôdze. Nárok na vyrovnací podiel podľa § 233 je povinný uhradiť členovi, ktorý z družstva vystúpil, právny nástupca družstva do jedného mesiaca odo dňa, keď na neho prešlo imanie družstva.			1		Príležitostná	družstvo
256	259	2	Likvidátori sú povinní vypracovať pred rozdelením likvidačného zostatku návrh na jeho rozdelenie, ktorý prerokúva členská schôdza. Návrh na rozdelenie sa musí na požiadanie predložiť každému členovi družstva.			1		Jednorazová	družstvo
257	269	3	Dohoda o určitej časti zmluvy sa môže nahradiť dohodou strán o spôsobe umožňujúcom dodatočné určenie obsahu záväzku, ak tento spôsob nezávisí len od vôle jednej strany. Ak má chýbajúcu časť zmluvy určiť súd alebo určitá osoba, vyžaduje sa, aby dohoda mala písomnú formu, a platí obdobne § 291.	Povinnosť písomnej formy.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
258	289	2	Zmluva (o budúcej zmluve) vyžaduje písomnú formu.	Ťažko vyčísliteľné, lebo nepoznáme počet ani charakter zmluv, ktoré tieto strany uzatvárajú.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
259	408a	2	Zmluva, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, musí byť vyhotovená v písomnej forme.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
260	408a	5	Zmluvu, ktorá obsahuje záväzok podriadenosti, nemožno, ak ide o záväzok podriadenosti, meniť ani dopĺňať, odstúpiť od nej pred uplynutím lehoty na plnenie, meniť čas jej platnosti, ak bola uzavretá na určitý čas, ani meniť čas jej platnosti z určitého času na čas neurčitý.	Všeobecná povinnosť, ktorú nemožno vyčísliť.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.

261	476	2	Zmluva (o predaji podniku) vyžaduje písomnú formu a osvedčené podpisy predávajúceho a kupujúceho.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
262	483	1	Ku dňu účinnosti zmluvy je povinný predávajúci odovzdať a kupujúci prevziať veci zahrnuté do predaja. O prevzatí sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami.	Povinnosť spísať zápisnicu.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
263	484		Predávajúci je povinný najneskôr v zápisnici spísanej podľa § 483 ods. 1 upozorniť kupujúceho na všetky vady prevádzaných vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, o ktorých vie alebo musí vedieť, inak zodpovedá za škody, ktorým bolo možné týmto upozornením zabrániť.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
264	485		V zápisnici o prevzatí vecí spísanej podľa § 483 ods. 1 sa uvedú chýbajúce veci a vadné veci. Za chýbajúce sa považujú veci, ktoré predávajúci neodovzdal kupujúcemu, hoci tieto veci podľa účtovnej evidencie a zmluvy majú byť súčasťou imania predávaného podniku. Pri posudzovaní vadnosti vecí sa prihliadne na ich schopnosť slúžiť prevádzke podniku a na dobu ich používania podľa účtovných záznamov.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
265	488	1	Ak predá podnik osoba zapísaná v obchodnom registri, navrhne vykonanie zápisu o predaji podniku alebo jeho časti v tomto registri.			1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
266	488	2	Právnická osoba, ktorá predala podnik tvoriaci jej imanie, môže ukončiť svoju likvidáciu a byť vymazaná z obchodného registra až po uplynutí jedného roka po tomto predaji, ak sa v tejto dobe nezačalo súdne konanie podľa § 478, alebo neskôr, keď sa zabezpečili alebo uspokojili nároky, ktoré boli v tomto konaní úspešne uplatnené.			1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.

267	489	2	Zmluva o kúpe prenajatej veci vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
268	490		Ak nájomca je oprávnený podľa zmluvy na kúpu prenajatej veci počas platnosti nájomnej zmluvy, doručením písomného oznámenia o uplatnení tohto práva v súlade so zmluvou o kúpe prenajatej veci nájomná zmluva zaniká, aj keď bola dojednaná na určitú dobu.	Nutnosť písomného oznámenia.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
269	508	2	Licenčná zmluva na predmety priemyselného vlastníctva vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
270	509	1	Ak tak ustanovuje osobitný predpis, vyžaduje sa na výkon práva poskytnutého na základe zmluvy zápis do príslušného registra týchto práv.	Ide o register práv duševného vlastníctva.		1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
271	514	1	Ak nadobúdateľa obmedzujú vo výkone práva iné osoby alebo ak zistí, že iné osoby toto právo porušujú, je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu poskytovateľovi.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
272	514	2	Poskytovateľ je povinný bez zbytočného odkladu urobiť potrebné právne opatrenia na ochranu výkonu práva nadobúdateľom. Pri týchto opatreniach je nadobúdateľ povinný poskytnúť poskytovateľovi potrebné spolupôsobenie.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
273	528	1	Skladovateľ je povinný vec prevziať pri jej odovzdaní ukladateľom a prevzatie tovaru písomne potvrdiť.	Písomná požiadavka - týka sa zmluvy o skladovaní.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich

									podnikateľskej činnosti.
274	592	1	Vykonávateľ kontroly je povinný vykonať kontrolu nestranným spôsobom a zistený stav opísať v kontrolnom osvedčení.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
275	626		Odosielateľ je povinný poskytnúť dopravcovi správne údaje o obsahu zásielky a jeho povahe a zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi porušením tejto povinnosti.	Všeobecná povinnosť, ktorá je ťažko merateľná.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
276	630	2	Zmluva o nájme dopravného prostriedku vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
277	638	2	Zmluva o prevádzke dopravného prostriedku vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
278	648		Sprostredkovateľ je povinný pre potrebu záujemcu uschovať doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, a to po dobu, po ktorú môžu byť tieto doklady významné pre ochranu záujmov záujemcu.	Týka sa zmluvy o sprostredkovaní.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
279	652	4	Zmluva o obchodnom zastúpení musí mať písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.

280	654	3	Bez udeleného plnomocenstva nie je obchodný zástupca oprávnený v mene zastúpeného uzavierať obchody, čokoľvek pre neho prijímať alebo robiť iné právne úkony.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
281	660	4	Zastúpený vydá obchodnému zástupcovi aj bez jeho požiadania najneskôr v posledný deň mesiaca, ktorý nasleduje po skončení štvrťroka, v ktorom sa stala provízia splatnou, písomné potvrdenie s rozpisom hlavných položiek potrebných na výpočet provízie. Tým nie je dotknuté oprávnenie obchodného zástupcu požadovať informácie dostupné zastúpenému a potrebné na kontrolu výpočtu provízie.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
282	663	3	Obchodný zástupca je povinný pre potrebu zastúpeného uschovať doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so svojou činnosťou, a to po dobu, po ktorú tieto doklady môžu byť významné pre ochranu záujmov zastúpeného.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
283	673	2	Zmluva o tichom spoločenstve vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
284	675	2	Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie informácie o podnikateľskom zámere na budúce obdobie a o predpokladanom vývoji stavu majetku a financií týkajúcich sa podnikania, na ktorom sa tichý spoločník podieľa svojím vkladom podľa zmluvy o tichom spoločenstve. Podnikateľ je povinný na požiadanie poskytnúť tichému spoločníkovi kópiu účtovnej závierky, ak zákon ukladá podnikateľovi povinnosť mať účtovnú závierku overenú audítorom, a výročnú správu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.

285	682	2	Zmluva o otvorení akreditívu vyžaduje písomnú formu.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
286	683	1	Banka v súlade so zmluvou písomne oznámi oprávnenému, že v jeho prospech otvára akreditív, a oznámi mu jeho obsah. V akreditívnej listine musí byť určené plnenie, na ktoré sa banka zaväzuje, doba platnosti akreditívu a akreditívne podmienky, ktoré má oprávnený v tejto dobe splniť preto, aby sa mohol domáhať plnenia voči banke.	Náležitosti akreditívnej listiny.		1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
287	686	3	Zmeniť alebo zrušiť akreditív možno iba písomne.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
288	702	2	Uložiteľ je povinný banke vystaviť plnomocenstvo, ktoré je potrebné na právne úkony uvedené v odseku 1, a uhradiť výdavky, ktoré banke vznikli pri plnení jej povinnosti.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
289	708	2	Na uzavretie zmluvy o bežnom účte sa vyžaduje písomná forma.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
290	715	4	Banka je povinná oznámiť bez zbytočného odkladu majiteľovi účtu výšku zostatku jeho účtu ku koncu kalendárneho roka.			1		Raz ročne	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.

291	716	3	Na uzavretie zmluvy o vkladovom účte sa vyžaduje písomná forma.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
292	731	1	Dlžník je povinný riadne požiadať o vývozné povolenie, povolenie tranzitu alebo iné úradné povolenie, ktoré sa vyžaduje pre splnenie jeho záväzku v mieste plnenia.			1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261 a 729, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
293	731	2	Veriteľ je povinný riadne požiadať o dovozné povolenie alebo iné úradné povolenie, ktoré sa vyžaduje na prijatie plnenia v určenom mieste plnenia.			1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261 a 729, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
294	731	4	Ak je žiadateľovi právoplatne zamietnutá žiadosť o udelenie povolenia, nastávajú účinky nemožnosti plnenia. Strana, ktorá o povolenie neúspešne požiadala, je povinná druhej strane nahradiť škodu spôsobenú zánikom záväzku, ibaže zmluva bola uzavretá s odkladacou podmienkou udelenia povolenia.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261 a 729, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
295	742	2	Toto dojednanie (o obmedzení predaja) vyžaduje písomnú formu a jeho platnosť je závislá od platnosti kúpnej zmluvy, ktorej je súčasťou alebo v súvislosti s ktorou bolo dohodnuté.			1		Všeobecná povinnosť	Okruh osôb podľa § 261 a 729, najmä podnikatelia ak sa zmluvné vzťahy týkajú ich podnikateľskej činnosti.
296	769		Povinnosť zverejnenia údajov ustanovená týmto zákonom je splnená ich zverejnením v Obchodnom vestníku.			1		Všeobecná povinnosť	Podnikatelia podľa pôsobnosti tohto zákona

297	Nariadene vlády SR č. 42/2004, o Obchodnom vestníku § 4	4	Podkladom na zverejnenie alebo uverejnenie údajov orgánov verejnej moci a údajov podnikateľov sú podklady vyhotovené v listinnej podobe. Podnikatelia môžu spolu s listinnými podkladmi na zverejnenie alebo uverejnenie údajov predložiť aj podklady vyhotovené v elektronickej podobe. V prípade odlišného znenia listinnej a elektronickej podoby podkladov je pre zverejnenie alebo uverejnenie rozhodujúca listinná podoba podkladov. Jednotné vzory na vyhotovenie niektorých podkladov na zverejnenie alebo uverejnenie údajov podnikateľov sa ustanovujú v prílohe č. 1.	Ide o nariadenie vlády SR č. 42/2004 o Obchodnom vestníku.		1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb, ktoré zverejňujú v Obchodnom vestníku údaje, rozhodnutia a oznámenia podľa Obchodného zákonníka a iných predpisov.
298	Nariadene vlády SR č. 42/2004, o Obchodnom vestníku, § 5	2	Podklady na zverejnenie alebo uverejnenie údajov podľa § 4 ods. 2 až 4 sa spolu s kópiou dokladu o zaplatení úhrady, ak sa úhrada podľa tohto nariadenia vyžaduje, doručujú vydavateľovi osobne alebo sa mu zasielajú poštou alebo telefaxom na adresu alebo telefaxové číslo, ktoré sú uvedené v tiráži Obchodného vestníka. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením alebo zaslaním jeho originálu. Na podanie, ktoré nebolo v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.	Ide o nariadenie vlády SR č. 42/2004 o Obchodnom vestníku.		1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb, ktoré zverejňujú v Obchodnom vestníku údaje, rozhodnutia a oznámenia podľa Obchodného zákonníka a iných predpisov.
299	Nariadene vlády SR č. 42/2004, o Obchodnom vestníku, § 6	2	Podmienkou zverejnenia alebo uverejnenia údajov podľa § 1 v Obchodnom vestníku je predloženie dokladu o zaplatení úhrady za ich zverejnenie alebo uverejnenie spôsobom podľa § 5 ods. 2, ak sa úhrada podľa tohto nariadenia vyžaduje. Z dokladu o zaplatení úhrady musia vyplývať identifikačné údaje osoby, ktorá žiada o zverejnenie alebo uverejnenie údajov, číslo účtu vydavateľa, variabilný symbol, ktorým je identifikačné číslo osoby, ktorá žiada o zverejnenie alebo uverejnenie údajov, ak je pridelené, špecifický symbol a sumu úhrady. Špecifický symbol a suma úhrady sa určujú podľa prílohy č. 2 k tomuto nariadeniu. Ak je osoba, ktorá žiada o zverejnenie alebo uverejnenie údajov, fyzickou osobou, ktorá nemá pridelené identifikačné číslo, alebo ak o zverejnenie alebo uverejnenie údajov žiada iná osoba ako osoba, ktorej sa údaje týkajú, uvedie ako variabilný symbol identifikačné	Ide o nariadenie vlády SR č. 42/2004 o Obchodnom vestníku.		1	1	Všeobecná povinnosť	Okruh osôb, ktoré zverejňujú v Obchodnom vestníku údaje, rozhodnutia a oznámenia podľa Obchodného zákonníka a iných predpisov.

			číslo osoby, ktorej sa zverejnený údaj týka. Číslo účtu vydavateľa je uvedené v tiráži Obchodného vestníka.						
300	Nariadene vlády SR č. 42/2004, o Obchodnom vestníku, § 8	1	Suma úhrady za zverejnenie alebo uverejnenie údajov v Obchodnom vestníku sa uvádza v prílohe č. 2.	Ide o nariadenie vlády SR č. 42/2004 o Obchodnom vestníku.	1			Všeobecná povinnosť	Okruh osôb, ktoré zverejňujú v Obchodnom vestníku údaje, rozhodnutia a oznámenia podľa Obchodného zákonníka a iných predpisov.
301	Nariadene vlády SR č. 42/2004, o Obchodnom vestníku, § 8	2	Sumu úhrady za zverejnenie alebo uverejnenie údajov v Obchodnom vestníku uhrádza osoba, ktorá žiada o zverejnenie alebo uverejnenie údajov.	Ide o nariadenie vlády SR č. 42/2004 o Obchodnom vestníku.	1			Všeobecná povinnosť	Okruh osôb, ktoré zverejňujú v Obchodnom vestníku údaje, rozhodnutia a oznámenia podľa Obchodného zákonníka a iných predpisov.

Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy živnostenského podnikania

Problematika živnostenského podnikania je v SR v súčasnosti upravená Živnostenským zákonom(zákon NR SR č. 455/1991 Zb) s ním súvisiacimi relevantnými vykonávacími predpismi (Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 277/2008 Z.z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried, Vyhláška Ministerstva vnútra č. 323/2001 Z.z. o podrobnostiach obsahu teoretických vedomostí a praktických znalostí, ktoré sa vyžadujú pri prevádzkovaní živnosti, spôsobe vykonania kvalifikačnej skúšky a pri vydaní osvedčenia o jej vykonaní a Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č.109/2009 Z.z., ktorou sa ustanovuje výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach sociálnych služieb vykonávajú zamestnanci zariadenia sociálnych služieb).

Vo všeobecnosti živnostenský zákon upravuje podmienky živnostenského podnikania a kontrolu dodržiavania týchto podmienok (§1 živnostenského zákona). Živnosť je v živnostenskom zákone definovaná ako sústavná, samostatná činnosť, vykonávaná vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom zisku podľa živnostenského zákona. Predstavu o približnom počte dotknutých subjektov je možné urobiť si z tabuľky č.1

Tabuľka č.1- počet ekonomických subjektov, podľa vybraných právnych foriem a veľkostnej kategórie podľa počtu zamestnancov

Právna forma	Spolu	v tom s počtom zamestnancov					
		0-9	10-49	50-249	250-499	500-999	1000 a viac
Spolu	588 181	287 170	34 707	4 483	478	222	152
Akciové spoločnosti	5 227	2 593	1 328	689	145	83	66
Spoločnosti s.r.o.	106 017	77 485	18 632	2 015	184	78	38
Ostatné obchodné spoločnosti	907	720	117	11	3	-	3
Družstvá	1 535	680	541	230	14	14	1
Štátne podniky	23	2	2	10	6	-	3
Príspevkové organizácie	751	188	308	228	11	4	-
Rozpočtové organizácie	6592	1 701	3 729	1056	74	15	15
Živnostníci	392 841	150 141	8 180	76	1	1	-
Slobodné povolania	17 189	14 027	229	1	-	-	-
Samostatne hospodáriaci roľníci	8 191	4 611	65	-	-	-	-
Ostatné právne formy	48 908	35 022	1 576	167	40	27	26

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podľa štatistiky Štatistického úradu - databáza Slovstat, je počet podnikateľských subjektov k 31.12.2008 zobrazený v tabuľke č.2.

Tabuľka č.2 - počet podnikateľských subjektov slovenské osoby

Právna forma podnikateľských subjektov	Počet podnikateľských subjektov v roku 2008
Obchodné spoločnosti	112 151
Družstvá	1535
Štátne podniky	23
FO - podnikatelia spolu	418 221
Spolu	**531 930**

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza Slovstat

Nie všetky podnikateľské subjekty[21] z celkového počtu však uviedli podľa tabuľky č.1 aj počet svojich zamestnancov. Z celkového počtu podnikateľských subjektov počet zamestnancov uviedlo len 283 025 subjektov. Z tohto počtu podnikov s počtom zamestnancov menším ako 250 bolo 282 385, čo je 99,77%. Pokiaľ budeme aplikovať tento percentuálny počet na celkový počet podnikateľov - 531 930 (teda aj na tých, ktorí v štatistickom zisťovaní neuviedli počet svojich zamestnancov, a preto nemohli byť klasifikovaný v tabuľke 1 v položkách podľa počtu zamestnancov) počet malých a stredných podnikateľov bude 530 707 podnikateľských subjektov v celej ekonomike.

Kategóriu malých a stredných podnikov môžeme ďalej členiť na mikropodniky (0-9 zamestnancov) malé podniky (10 - 49 zamestnancov) a stredné podniky (50 - 249 zamestnancov). Z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktoré uviedli v štatistickom zisťovaní počty svojich zamestnancov - 283 025, do kategórie 0-9 zamestnancov patrilo 250 259 podnikateľských subjektov (88,42%), do kategórie 10 až 49 zamestnancov patrilo 29 094 podnikateľských subjektov (10,28%) a do kategórie 50 až 249 zamestnancov patrilo 3032 podnikateľských subjektov (1,07%). Pri zachovaní týchto percentuálnych pomerov aplikovaných na všetky podnikateľské subjekty (teda na súbor podnikateľských subjektov - 531 930, vrátane podnikateľov, ktorý neuviedli v štatistických zisťovaniach počty zamestnancov), počet mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov zobrazuje tabuľka č.3[22]

Tabuľka č. 3 - Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov prepočítané podľa dát k 31.12.2008

[21] Za podnikateľské subjekty podľa tabuľky č.1 považujeme položky - akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstvá, ostatné obchodné spoločnosti, štátne podniky, živnostníkov, slobodné povolania a samostatne hospodáriacich roľníkov. Do položky podnikateľské subjekty nezaraďujeme rozpočtové a príspevkové organizácie a takzvané ostatné právne formy.

[22] Vzhľadom k použitej metóde výpočtu môže dôjsť k istému skresleniu, pretože je pravdepodobné, že podniky s väčším počtom zamestnancov si splnia svoju povinnosť a dodajú štatistickému úradu požadované dáta. Počet mikropodnikov je teda pravdepodobne väčší ako prepočítaná hodnota.

Typ podniku	**Počet podnikov daného typu**
Mikropodniky	470 333
Malé podniky	54 682
Stredné podniky	5692
Spolu	**530 707**

Zdroj: vlastné prepočty

Subjekty, na ktoré sa vzťahuje úprava podľa živnostenského zákona sú zahrnuté v položkách - živnostníci, akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstvá. Vzhľadom na charakter a rozsah úpravy živnostenského podnikania sa bude živnostenský zákon vzťahovať na podstatnú časť z nich. Prehľad relevantných analyzovaných predpisov je obsiahnutý v tabuľke č.4

Tabuľka č. 4 - Prehľad relevantných analyzovaných právnych predpisov v oblasti živnostenského podnikania

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
455/1991 Z.z.	Živnostenský zákon		všeobecná úprava živnostenského podnikania
323/2001 Z.z.	Vyhláška Ministerstva vnútra, o podrobnostiach obsahu teoretických vedomostí a praktických znalostí, ktoré sa vyžadujú pri prevádzkovaní živnosti, spôsobe vykonania kvalifikačnej skúšky a pri vydaní osvedčenia o jej vykonaní	§22 ods.5 zákona č. 455/1991 Zb Živnostenský zákon	špecifikácia ustanovení o kvalifikačnej skúške
277/2008 Z.z.	Vyhláška Ministerstva hospodárstva ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried	§30 ods.2 zákona č. 455/1991 Zb Živnostenský zákon	klasifikácia ubytovacích zariadení, stanovuje ako postupovať pri označovaní prevádzkárne v oblasti poskytovania služieb ubytovania
109/2009 Z.z.	Vyhláška Ministerstva zdravotníctva ktorou sa ustanovuje výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach sociálnych služieb vykonávajú zamestnanci zariadenia sociálnych služieb		špecifikuje potrebnú špecializáciu pracovníkov vykonávajúcich zdravotné výkony v jednotlivých typoch zariadení sociálnych služieb

Zdroj: www.epi.sk

2. Charakteristika regulácií v oblasti živnostenského podnikania v SR

Právna regulácia v oblasti živnostenského podnikania je špecifická v dvoch oblastiach. Prvým špecifikom je jej prevažne administratívny charakter[23], po splnení požadovaných administratívnych povinností, vyvoláva u veľkej časti podnikateľských subjektov len minimálne náklady. Druhým špecifikom súčasnej úpravy živnostenského podnikania, je časové rozloženie nákladov v priebehu existencie podnikateľa. Regulácie živnostenského zákona vyvolávajú naklady pri rozbehu podnikania, pri ukončení podnikania a v jeho priebehu náklady nie sú až také veľké. Prehľad relevantných právnych predpisov v oblasti živnostenského podnikania obsahuje tabuľka č.4.

[23] Živnostenský zákon samozrejme obsahuje ustanovenia, ktoré vyvolávajú priame náklady, napr. v podobe ustanovení, ktoré prikazujú povinnosť ustanoviť prevádzkáreň, alebo povinnosť ustanoviť zodpovedného zástupcu, v prípade ak podnikateľ nedisponuje vyžadovanou odbornou spôsobilosťou

2.1. Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[24] ako aj na makroúrovni[25], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 5).

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií je merateľná len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie. Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie nie je možné kvantifikovať.

[24] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[25] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Tabuľka č.5 - Počet regulácií (povinností) v jednotlivých predpisoch upravujúcich oblasť živnostenského podnikania

Názov predpisu	**Počet čiastkových regulácií**	**Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií**
Živnostenský zákon č.455/1991 Zb	50	28
Vyhláška Ministerstva vnútra č.323/2001 Z.z., o podrobnostiach obsahu teoretických vedomostí a praktických znalostí, ktoré sa vyžadujú pri prevádzkovaní živnosti, spôsobe vykonania kvalifikačnej skúšky a pri vydaní osvedčenia o jej vykonaní	3	3
Vyhláška Ministerstva hospodárstva č.277/2008 Z.z. ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried	1	1
Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č.109/2009 Z.z. ktorou sa ustanovuje výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach sociálnych služieb vykonávajú zamestnanci zariadenia sociálnych služieb	3	0

Zdroj: vlastné prepočty

Prostredníctvom analýzy živnostenského zákona sme zistili, že z celkového počtu 30 kumulatívne kvantifikovateľných regulácií je 25 regulácií kvantifikovateľných priamo a 3 regulácie sú kvantifikovateľné individuálne. Ostatných 22 regulácií predstavujú všeobecné povinností, bez možností kvantifikácie. Regulácie obsiahnuté vo vykonávacích predpisoch sme priamo priradili k ustanoveniam živnostenského zákona, ktoré sa prostredníctvom nich vykonávajú.

2.2. Štatistické dáta a premenné

Pri kalkulácií nákladov sme použili štatistické dáta a premenné obsiahnuté v tabuľke č.6. Použité údaj pochádzajú zo štatistík poskytnutých Ministerstvom vnútra SR a zo štatistík Štatistického úradu SR. Údaje o priemerných nákladoch, a priemernom množstve času potrebnom na splnenie jednotlivých povinností nám poskytli anketovaní podnikatelia.

Tabuľka č.6 - štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov podľa živnostenského zákona k 31.12.2008

Štatistický údaj / premenná	Hodnota
priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[26]	4,71 euro
priemerné náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (PND)[27]	1 euro
priemerné náklady na tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne (PNT)	0.05 euro
počet FO, ktorým vzniklo právo k podnikaniu za rok 2008	46 992
počet PO, ktorým vzniklo právo k podnikaniu za rok 2008	17 788
počet vydaných živnostenských listov za rok 2008	372 095
počet vydaných koncesných listín za rok 2008	2 141
počet rozhodnutí o zrušení oprávnenia na vlastnú žiadosť za rok 2008	734
počet rozhodnutí o zrušení oprávnenia z úradnej moci za rok 2008	178
počet rozhodnutí o zmene podmienok v koncesnej listine za rok 2008	428
počet rozhodnutí o pozastavení prevádzkovania živnosti za rok 2008	42 253
počet rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o vydanie koncesnej listiny za rok 2008	4
počet rozhodnutí o nevzniknutí živnostenského oprávnenia za rok 2008	494
počet zánikov ŽL na základe oznámenia podnikateľom za rok 2008	38 265
počet iných zmien vykonaných bez rozhodnutia za rok 2008	83 493
počet živnostenských kontrol za rok 2008	31 124
počet uložených sankcií za rok 2008	8 341
počet podaných žiadostí o uznanie odbornej praxe za rok 2008	89
počet potvrdených žiadostí o uznanie odbornej kvalifikácie za rok 2008	0

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR

Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu, preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné.

2.3. Výpočet regulačného zaťaženia

Výpočet regulačného zaťaženia podľa živnostenského zákona obsahujú tabuľka č.7 a č.8. Pri priamo kvantifikovateľných reguláciách určujeme jednotkový náklad tak, že vynásobíme priemernú hodinovú mzdu časovým koeficientom zisteným na základe

[26] Zdroj: Štatistický úrad, databáza Slovstat

[27] Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na zaslanie zásielky a jej vyhotovenie (obálka).

prieskumu medzi podnikateľmi a k tejto sume prirátame fixné náklady na danú činnosť (tlač podaní, náklady doručenia, správne poplatky)

Tabuľka č.7 - Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa Živnostenského zákona a Vyhlášky Ministerstva vnútra 323/2001 Z.z.

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady	Celkové náklady
15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 35, 38,	priamo kvantifikovateľná	počet zmien vykonaných bez rozhodnutia (83 493) x ((PHM x časový koeficient 4) + PND + PNT 3 strany A4 + správny poplatok 1,5 euro[28])	21, 49 euro	1 794 265 euro
24, 25, 26, 36, 37	priamo kvantifikovateľná	(počet podaných ohlásení (62 639)[29] x ((PHM x časový koeficient 10) + PND + PNT 10 strán A4)) + priemerná suma správneho poplatku[30] v jednom konaní - 32, 67 euro	81,27 euro	5 090 672 euro
39, 40	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení žiadostí o vydanie koncesnej listiny (2141)[31] x (PHM x časový koeficient 24) + PND + PNT 10 strán A4 + správny poplatok 33 euro	147,54 euro	315 883 euro
41	priamo kvantifikovateľná	počet zmien koncesnej listine t.j. rozhodnutí o zmene podmienok v KL (428) x ((PHM x časový koeficient 6,5) + PND + PNT 5 strán A4 + správny poplatok 1,5 euro[9])	33,37	14 282 euro
42	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení o ukončení podnikania (38 265) x ((PHM x časový koeficient 0,25) + PND + PNT 1 strana A4 + správny poplatok 4,5 euro)	6,73 euro	257 523 euro
43	priamo	počet rozhodnutí o uznaní zrušení	6,73 euro	4 940 euro

[28] Podľa zákona o správnych poplatkoch sú spoplatnené len zmeny, ktoré si vyžadujú zmenu živnostenského listu alebo koncesnej listiny - Zákon o správnych poplatkoch č.145/1995 Z.z., položka 148, písm. f), pre účely našej analýzy sme správny poplatok stanovili len expertným odhadom na 1,5 euro, nakoľko nie všetky zmeny údajov zapísaných v živnostenskom registri si vyžadujú zmenu živnostenského listu, alebo koncesnej listiny.

[29] Premennú sme stanovili sčítaním počtu fyzických a právnických osôb, ktorým vzniklo právo k podnikaniu, od ktorej sme odčítali počet vydaných koncesných listín (predpokladáme, že každá koncesná listina bola vydaná v samostatnom konaní)

[30] Podľa zákona o správnych poplatkoch je vydanie 1 živnostenského listu spoplatnené sumou 3 eurá a vydanie 1 živnostenského listu na remeselnú alebo viazanú živnosť je spoplatnené sumou 16,5 eura Zákon o správnych poplatkoch č.145/1995 Z.z., položka 148, písm. f). Vzhľadom na to, že prevažná časť z živností sú voľné sme priemerný správny poplatok na 1 živnostenský list stanovili expertným odhadom na sumu 5,5 euro.

[31] V štatistikách poskytnutých Ministerstvom vnútra sa vedie len počet vydaných koncesných listín. Pri vyčísľovaní nákladov tejto regulácie budeme predpokladať, že jedna koncesná listina zodpovedá jednému samostatnému konaniu na jej vydanie (vzhľadom na použité štatistiky nie je možné použiť iný postup, hoci s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou tento predpoklad neplatí v plnom rozsahu).

	kvantifikovateľná	živnostenského oprávnenia na vlastnú žiadosť (734) x (PHM x časový koeficient 0,25) + PND + PNT 1 strana A4 + správny poplatok 4,5 euro)		
44	priamo kvantifikovateľná	počet rozhodnutí o uznaní zrušení živnostenského oprávnenia na vlastnú žiadosť (42 253)[32] x (PHM x časový koeficient 0,16) + PND + PNT 1 strana A4 + správny poplatok 6,5 euro)	8,3 euro	350 700 euro
47, 48	priamo kvantifikovateľná	počet vykonaných kontrol (31 124) x (priemerná dĺžka kontroly v hodinách uvádzaná podnikateľmi (3) x PHM)	14,13 euro[33]	439 782 euro
50	priamo kvantifikovateľná	počet žiadostí o uznanie odbornej praxe (89) x ((PHM x časový koeficient 40) + PND + PNT 10 strán A4) + správny poplatok 16,5 euro	206,4 euro	18 370 euro
Spolu				8 286 417 euro

Zdroj: vlastné prepočty

Pri výpočte zaťaženia z individuálne kvantifikovateľných regulácií určujeme jednotkové náklady na základe priemerovania údajov zistených podnikateľmi.

Tabuľka č.8 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa živnostenského zákona

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady
7	individuálne kvantifikovateľná	priemerné úplné náklady práce za rok 2008 za jedného zamestnanca v eurách[34]	12 812,75 euro[35]
31	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady zistené anketovaním vzorky podnikateľov	11,5 euro
34	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady zistené anketovaním vzorky podnikateľov	minimálne do 1 eura

Zdroj: vlastné prepočty

32 Štatistika v rozdelení na rozhodnutia vydané na vlastnú žiadosť a vydané z úradnej povinnosti sa nevedie. Počet rozhodnutí o prerušení vydaných z úradnej povinnosti je podľa poznatkov praxe zanedbateľný.

33 Nezahŕňa náklady vyplývajúce z prípadného uloženia sankcie

34 Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza Slovstat

35 V prípade zriaďovania živnosti sa môžu vyskytnúť ďalšie náklady na spísanie pracovnej zmluvy (vyčíslené v Analýze Zákonníka práce), registráciu zamestnanca v Sociálnej poisťovni (vyčíslené v Analýze zákona o sociálnom poistení) a náklady na spracovanie miezd (v závislosti od veľkosti firmy).

3. Analytické závery

Analýzou regulácií vyplývajúcich zo **živnostenského zákona** a s ním súvisiacich vykonávacích predpisov sme zistili pri priamo kvantifikovateľných reguláciách výšku nimi spôsobených nákladov **8 286 417 euro**. Náš odhad spôsobených nákladov je možné vzhľadom na predpoklady a dostupné podklady analýzy považovať za konzervatívny. Je potrebné poznamenať, že náklady podnikateľov sú nevyhnutne subjektívne, a objektivizácia vyžadovaná pre potreby tejto analýzy má nutne len približný charakter (obmedzenej schopnosti podnikateľov úplne presne vyčísliť dopady jednotlivých povinností nakoľko podnikatelia ich vnímajú ako celok, z dôvodu absencie vedenia štatistík v niektorých oblastiach a podobne).

4. Odporúčania

Živnostenský zákon sa dotýka veľmi širokého súboru podnikateľských subjektov a umožňuje podnikania nielen domácim, ale aj zahraničným osobám s osobitnými ustanoveniami pre fyzické osoby a právnické osoby z členských štátov Európskej únie, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie. Odchýlky pre tento typ osôb, v porovnaní s režimom tuzemských osôb spočívajú hlavne v preukazovaní bezúhonnosti, odbornej spôsobilosti a odbornej kvalifikácie. **Za problematické vo vzťahu k týmto osobám možno považovať konanie o preukazovaní odbornej spôsobilosti a odbornej kvalifikácie, ako súčasť procesu získania živnostenského oprávnenia**. V prípade týchto osôb v procese získania živnostenského oprávnenia dva orgány verejnej správy - Ministerstvo vnútra a príslušný obvodný úrad (živnostenský úrad). Nakoľko sa jedná o proces založený na posudzovaní jednotlivých listín bolo by možné uvažovať o **prenesení právomoci a kompetencie v konaniach o uznávaní odbornej spôsobilosti a odbornej kvalifikácie na úroveň živnostenských úradov** s ministerstvom vnútra ako odvolacím orgánom, čím by celé konania prebiehalo na jednom orgáne verejnej správy, čo by celý proces nadobúdania živnostenského oprávnenia pre tieto osoby zrýchlilo a zefektívnilo. **Lehoty** na rozhodnutie v konaniach o uznaní odbornej kvalifikácie a odbornej spôsobilosti taktiež považujeme za **neprimerane dlhé** (1 mesiac na potvrdenie prijatia žiadosti, 4 mesiace od doručenia žiadosti na rozhodnutie), **a bolo by potrebné ich skrátiť.**

Úprava všeobecných podmienok živnostenského podnikania, a prekážok výkonu živnostenského podnikania je vyhovujúca a nespôsobuje praktické problémy. Súčasný režim v oblasti živností, člení živnosti na ohlasovacie a koncesované, pričom ohlasovacie ďalej člení na voľné, viazané a remeselné. Perspektívne **by bolo možné uvažovať o**

rozšírenie zoznamu voľných živností, o niektoré živnosti v súčasnosti klasifikované ako viazané (napr. výučba cudzích jazykov, masérske služby, vyučovanie na umeleckej škole a pod.) **a zlúčenie remeselných a viazaných živností do jednej spoločnej kategórie. V oblasti koncesovaných živností[36] by bolo možné uvažovať o ich úplnom vyňatí z režimu živnostenského zákona, prípadne o zrušení samostatnej kategórie koncesovaných živností a spojení so spoločnou kategóriou živností viazaných a remeselných.**

Potenciálne zlepšenie by bolo možné aj pri živnostiach, výkon ktorých je viazaný na autorizáciu, akreditáciu, oprávnenie, osvedčenie, alebo preskúšanie iným orgánom štátnej správy. Pri tomto type živností by bolo možné uvažovať o tom, že **zloženie požadovanej skúšky, alebo získanie požadovaného osvedčenia by znamenalo, v prípade ak o to budúci živnostník požiada, že dotyčný orgán oznámi danú skutočnosť príslušnému živnostenskému úradu, čím by sa automaticky začalo na živnostenskom úrade konanie**, výsledkom ktorého by bola registrácia živnosti.

Potenciálne zmeny a zlepšenia živnostenského zákona, vidíme tiež **v zjednotení funkcie živnostenského a obchodného registra** do jednej inštitúcie, čo by prinieslo nielen úsporu pri zakladaní podnikania (napríklad v podobe odstránenia duplicitného predkladania tých istých dokumentov rôznym orgánom - napr. predkladanie spoločenských zmlúv v prípade zakladania obchodnej spoločnosti), ale by aj zjednodušilo činnosť orgánom verejnej správy. Kriticky vnímaným bodom medzi podnikateľmi je výkon živnostenskej kontroly v súvislosti s kontrolnou činnosťou ostatných orgánov verejnej správy. Do budúcnosti by bolo potrebné uvažovať o zavedení koordinácie medzi jednotlivými orgánmi kontroly. Viacero kontrolných orgánov by malo skontrolovať podnikateľa súčasne, čím by sa znížili náklady podnikateľov v súvislosti s výkonom kontrolnej činnosti. Potenciálne negatívum tohto zlepšenia by však mohlo spočívať v kumulácií sankcií za porušenie právnych predpisov od viacerých orgánov súčasne, čo by spolu s nákladmi na odstránenie nedostatkov vo viacerých oblastiach súčasne mohlo mať nepriaznivé až likvidačné následky hlavne pre drobných podnikateľov.

Zefektívniť činnosť jednotných kontaktných miest, tak aby od podnikateľa nepožadovali údaje, ktoré ešte nemôže poskytnúť - pre účely registrácie na jednotlivé poistenia a na daň sa v príslušnom formulári vyžaduje uvedenie čísla účtu,

[36] V právnej literatúre je možné nájsť rozporné názory, o tom či je na vydanie koncesie právny nárok. Pokiaľ po splnení ustanovených podmienok na koncesiu je právny nárok nemá samostatná kategória koncesovaných živností opodstatnenie, pokiaľ na koncesiu právny nárok nie je - nepovažujeme za správne, aby napriek splneniu všeobecne definovaných podmienok, bola možnosť podnikať v obore (vstup na trh) viazaná na rozhodnutie správneho orgánu.

ktorý podnikateľ ešte nemôže zriadiť. V tomto prípade navrhujeme úpravu jednotlivých formulárov, prípadne postupov jednotlivých inštitúcií tak, aby bolo možné platbu na sociálne alebo daňové účely identifikovať napr. prostredníctvom rodného čísla (pri fyzickej osobe) alebo identifikačného čísla podnikateľa (v prípade právnických osôb).

Úsporu a zefektívnenie konania by bolo možné dosiahnuť aj prostredníctvom ďalšej **elektronizácie konania.** Je empiricky preukázané, že možnosť vyplnenia potrebných formulárov elektronicky konanie zrýchľuje a znižuje počet chýb v jednotlivých dokumentoch. Predpokladom pre ďalšiu elektronizáciu je zjednodušenie podmienok v zákone na získanie elektronického podpisu. Súčasne je potrebné zjednodušiť a sprehľadniť živnostenský zákon tak, aby bola možná orientácia v elektronických formulároch aj bez konzultácie s pracovníkmi živnostenského úradu.

Úsporu pri realizácií navrhovaných opatrení odhadujeme na 12 - 17%.

Regulačná mapa - Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Frekvencia povinnosti	Počet podnikateľov	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vyplňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	5		Ustanovenie vymedzuje okruh osôb, ktoré môžu prevádzkovať živnosť na území SR (PO/FO tiež zahraničné osoby)			Nemerateľné – nie je možné stanoviť alternatívne náklady bez znalosti konkrétnej alternatívy			
2	6	1	Ustanovenie vymedzuje všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti – vek 18 rokov, spôsobilosť na právne úkony a bezúhonnosť.			V prípade PO musí podmienky splniť osoba, ktorá je členom štatutárneho orgánu, v prípade zahraničný osôb, vedúci podniku alebo vedúci organizačnej zložky. Nemerateľné – nie je možné stanoviť alternatívne náklady bez znalosti konkrétnej alternatívy			
3	8	1 až 3 a 5	Ustanovenie vymedzuje okruh osôb, ktoré nemôžu prevádzkovať živnosť			Z dôvodu konkurzu/vyrovnania, a súvisiacich skutočností, alebo z dôvodu zákazu činnosti. Nemerateľné – nie je možné stanoviť alternatívne náklady bez znalosti konkrétnej alternatívy			
4	10	1	Ustanovenie stanovuje deň vzniku živnostenského oprávnenia			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu		1	
5	10	2	Ustanovenie vymedzuje doklady, ktorými sa podnikateľ preukazuje ako osoba disponujúca živnostenským oprávnením.			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu	1		
6	10	6	Ustanovenie zakazuje prevod živnostenského oprávnenia na inú osobu, ak zákon neustanovuje inak			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu			
7	11	1	Povinnosť podnikateľa, aby bol zodpovedný zástupca v pracovnom pomere k nemu – neplatí pre ustanovený okruh výnimiek.	Permanentne počas trvania živnosti a pracovného pomeru	štatistika nie je dostupná	nemerateľné v makre je možné stanoviť jednotkový náklad		1	
8	11	2	Povinnosť zodpovedného zástupcu spĺňať všeobecné i osobitné podmienky prevádzkovania živnosti			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu			

9	11	3	Povinnosť zodpovedného zástupcu mať trvalé bydlisko na území SR, alebo mať iné povolenie na pobyt podľa osobitného zákona			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu			
10	11	4	Ustanovenie vymedzuje okruh osôb, ktoré nemôžu byť zodpovednými zástupcami			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu			
11	11	5	Ustanovenie zakazuje vykonávať funkciu zodpovedného zástupcu vo viacerých prevádzkárňach súčasne – výnimku môže povoliť v opodstatnených prípadoch živnostenský úrad			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu		1	1
12	11	6	Povinnosť podnikateľa ustanoviť zodpovedného zástupcu v prípade viazanej, remeselnej alebo koncesovanej živnosti			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu		1	
13	11	7	Povinnosť podnikateľa FO ustanoviť zodpovedného zástupcu, v prípade FO je povinnosť ustanoviť zodpovedného zástupcu len ak podnikateľ nespĺňa osobitné podmienky na prevádzkovanie živnosti, alebo nemá trvalé bydlisko alebo iné povolenie na pobyt podľa osobitného zákona.			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu		1	
14	11	8	Povinnosť podnikateľa ustanoviť v prípade viacerých prevádzkarní zodpovedného zástupcu pre každú prevádzkáreň samostatne (nesmie ísť o tú istú osobu – ak nie je výnimka podľa ods.5), ak nejde o podnikateľa podľa ods.12 (v takom prípade netreba ustanoviť zodpovedného zástupcu ak možno odbornú alebo inú spôsobilosť preukázať len dokladom vydaným na meno podnikateľa), funkciu zodpovedného zástupcu v jednej prevádzkárni môže vykonávať podnikateľ osobne			Nemerateľné – všeobecná úprava bez merateľného dopadu		1	
15	11	9	Povinnosť podnikateľa oznámiť živnostenskému úradu ustanovenie zodpovedného zástupcu, alebo ukončenie výkonu jeho funkcie do 15 dní	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané pri oznámení o zmenách, alebo pri ohlásení/žiadosti o vydanie koncesie		1	1
16	11	10	Povinnosť podnikateľa v prípade ak zodpovedný zástupca prestane vykonávať funkciu ustanoviť nového zodpovedného zástupcu v lehote 15 dní. Podnikateľ môže pokračovať vo výkone činnosti počas plynutia tejto lehoty len ak tým neohrozí život, zdravie a bezpečnosť ľudí.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané pri oznámení o zmenách, alebo pri ohlásení/žiadosti o vydanie koncesie		1	1
17	13	2	Povinnosť dedičov, alebo správcu dedičstva oznámiť Živnostenskému úradu pokračovanie vo výkone činnosti v lehote jedného mesiaca od úmrtia podnikateľa (v prípade správcu dedičstva v lehote jedného mesiaca od ustanovenia do funkcie)	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1

					podľa údajov v poznámke				
18	13	3 a 4	Povinnosť osôb podľa §13 ods.1 (dedičia, pozostalý manžel) alebo správcu dedičstva, v prípade ak sami nespĺňajú podmienky prevádzkovania živnosti ustanoviť za seba zodpovedného zástupcu	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
19	13	5	Povinnosť osôb uvedených v §13 ods.1 po skončení konania o dedičstve ak nadobudli majetkový podiel používaný na prevádzkovanie živnosti a plánujú pokračovať v prevádzkovaní živnosti oznámiť pokračovanie živnostenskému úradu v lehote jedného mesiaca po skončení dedičského konania.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
20	13	7	Povinnosť pozostalého manžela ak pokračuje v prevádzkovaní živnosti a sám je podnikateľom oznámiť živnostenskému úradu do jedného mesiaca po skončení dedičského konania obchodné meno, pod ktorým bude pokračovať vo výkone živnosti a ďalšie údaje potrebné na vydanie živnostenského listu alebo koncesnej listiny.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
21	14	3	Povinnosť podnikateľa – osôb konajúcich v mene rozdeľovanej spoločnosti, v prípade rozdelenia obchodnej spoločnosti, pričom na nástupnícke spoločnosti prešli jednotlivé prevádzkárne oznámiť do 15 dní odo dňa výmazu rozdeľovanej spoločnosti z obchodného registra oznámiť živnostenskému úradu v akom rozsahu bude každá z novovzniknutých spoločností v prevádzkovaní živnosti pokračovať – oznámi tiež ďalšie údaje, ktoré sa zapisujú do obchodného registra.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
22	17	5 a 7	Povinnosť podnikateľa, v prípade ak zriadi novú prevádzkáreň oznámiť túto skutočnosť živnostenskému úrad najneskôr v deň jej vzniku.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené podľa údajov v poznámke	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
23	17	6 a 7	Povinnosť podnikateľa oznámiť živnostenskému úradu zrušenie prevádzkárne do 15 dní od jej zrušenia	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1

					podľa údajov v poznámke				
24	21 a 22 ods.1		Povinnosť podnikateľa preukázať odbornú spôsobilosť na výkon remeselnej živnosti výučným listom, alebo iným dokladom o riadnom ukončení učebného/študijného odboru.	jednorazovo pri začatí podnikania		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených s podaním ohlásenia živnosti	1	1	1
25	22	5	Povinnosť podnikateľa v prípade ak sa rozhodne nahradiť doklady podľa §21 osvedčením o vykonaní kvalifikačnej skúšky zaplatiť úhradu za vykonanie tejto skúšky	Jednorazová povinnosť		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených s podaním ohlásenia živnosti	1		
26	24		Povinnosť podnikateľa preukázať odbornú spôsobilosť na výkon viazanej živnosti	jednorazovo pri začatí podnikania		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených s podaním ohlásenia živnosti	1	1	1
27	27	1	Povinnosť podnikateľa preukázať odbornú spôsobilosť na výkon koncesovanej živnosti	jednorazovo pri začatí podnikania		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených so získaním koncesie	1	1	1
28	27	2	Povinnosť podnikateľa preukázať spoľahlivosť na výkon koncesovanej živnosti	jednorazovo pri začatí podnikania		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených so získaním koncesie		1	1
29	27	3	Povinnosť podnikateľa dodržiavať pri prevádzkovaní koncesovanej živnosti osobitné podmienky uložené živnostenským úradom			Nemerateľné – nie je dostupná presná štatistika		1	
30	29	2	Povinnosť podnikateľa prevádzkovať živnosť riadne, poctivo a odborne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov			
31	30	1	Povinnosť podnikateľa označiť prevádzkáreň	Jednorazová povinnosť		Nemerateľné – je možné kvantifikovať jednotkový náklad		1	
32	30	3	Povinnosť podnikateľa hodnoverne preukázať spôsob nadobudnutia tovaru a materiálu			Nemerateľné – všeobecná povinnosť odkazuje na dodržiavania ostatných právnych predpisov, bez kvantifikovateľných dopadov			
33	30	4	Povinnosť podnikateľa zabezpečiť, aby jeho zamestnanci mali potrebnú odbornú spôsobilosť na výkon živnosti (povolania) a boli znalý bezpečnostných a hygienických predpisov, ak to povaha práce vyžaduje zamestnávateľ zodpovedá za to, aby sa jeho zamestnanci podrobili prehliadkam podľa predpisov o ochrane pred prenosnými chorobami.			Nemerateľné vo vzťahu k živnostenskému zákonu, čiastočne kvantifikované v analýze predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci		1	
34	30	5	Povinnosť podnikateľa zabezpečiť, aby doklady, alebo ich kópie o ustanovení zodpovedného zástupcu a jeho odbornej spôsobilosti boli k dispozícií v danej prevádzkárni.	Permanentne počas trvania živnosti a pracovného pomeru		Nemerateľné – je možné kvantifikovať jednotkový náklad		1	

35	34	2	Povinnosť podnikateľa, v prípade ak sa rozhodne umiestniť automaty obsluhované zákazníkom mimo prevádzkarne (po predchádzajúcom súhlase obce) vopred oznámiť túto skutočnosť živnostenskému úradu. Automaty musia byť označené rovnako ako prevádzkáreň.	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené v položke zmeny	náklady sú započítané v kategórií zmeny		1	1
36	45	1	Povinnosť osoby, ktorá hodlá prevádzkovať ohlasovaciu živnosť ohlásiť to živnostenskému úradu miestne príslušnému podľa sídla danej osoby (zahraničná osoba oznamuje na živnostenskom úrade v sídle kraja).	Jednorazová povinnosť		náklady sú započítané do celkových nákladov spojených s podaním ohlásenia živnosti	1	1	1
37	46		Ustanovenie definuje požadované prílohy k ohláseniu ohlasovacej živnosti			náklady sú započítané do celkových nákladov spojených s podaním ohlásenia živnosti	1	1	1
38	49	1	Povinnosť podnikateľa oznámiť príslušnému živnostenskému úradu všetky zmeny a doplnky týkajúce sa zmeny údajov a dokladov vyžadovaných pre ohlásenie živnosti a preukázať tieto zmeny dokladmi podľa §46	Jednorazová povinnosť	presný počet subjektov neznámy, náklady vyčíslené v položke zmeny	náklady sú započítané v kategórií zmeny	1	1	1
39	50	1	Povinnosť toho, kto hodlá prevádzkovať koncesovanú živnosť požiadať o vydanie koncesnej listiny	Jednorazová povinnosť	počet vydaných koncesných listín – 2141	náklady sú započítané do celkových nákladov spojených so získaním koncesie	1	1	1
40	50	3	Povinnosť podnikateľa preukázať odbornú spôsobilosť podnikateľa/zodpovedného zástupcu na prevádzkovanie koncesovanej živnosti	Jednorazová povinnosť	počet vydaných koncesných listín – 2141	náklady sú započítané do celkových nákladov spojených so získaním koncesie	1	1	1
41	56	1	Povinnosť podnikateľa oznámiť príslušnému živnostenskému úradu všetky zmeny a doplnky týkajúce sa zmeny údajov a dokladov vyžadovaných pre vydanie koncesnej listiny a preukázať tieto zmeny dokladmi do 15 dní od vzniku zmien	Jednorazová povinnosť	počet zmien koncesnej listiny – 428		1	1	1
42	57	1 písm. g)	Povinnosť podnikateľa, v prípade ak chce ukončiť podnikanie ohlásiť túto skutočnosť živnostenskému úradu	Jednorazová povinnosť	v roku 2008 bolo podaných 38 265 oznámení o ukončení podnikania				
43	58	1 a 2	Povinnosť podnikateľa, v prípade ak chce ukončiť podnikanie – koncesovaná živnosť ohlásiť túto skutočnosť živnostenskému úradu	Jednorazová povinnosť	v roku 2008 bolo podaných 734 rozhodnutí o zrušení				

					živnostenských o oprávnenia na vlastnú žiadosť				
44	58	1 a 2	Povinnosť podnikateľa v prípade ak chce oficiálne pozastaviť prevádzkovanie živnostenského oprávnenia podať podnet živnostenskému úradu	Jednorazová povinnosť	v roku 2008 bolo vydaných 42 253 rozhodnutí o pozastavení živnostenských oprávnenia				
45	58	4	Ustanovenie znemožňuje osobe, ktorej bolo zrušené živnostenské oprávnenie z dôvodu, že podnikateľ osobitne závažným spôsobom porušuje záväzné právne predpisy, alebo ak podnikateľ porušuje podmienky ustanovené koncesnou listinou,ohlásiť ohlasovaciu živnosť, alebo požiadať o vydanie koncesie v období troch rokov od zrušenia živnostenského oprávnenia.						
46	62	2	Povinnosť osôb vykonávajúcich predmet živnosti preukázať totožnosť pri výkone kontroly			Nemerateľné – náklad nie je možné kvantifikovať, náklad je zanedbateľný			
47	62	5	Povinnosť podnikateľa splniť opatrenia uložené Živnostenským úradom na odstránenia nedostatkov zistených pri živnostenskej kontrole	Jednorazová povinnosť	v roku 2008 vykonaných 31 124 kontrol	spoločne ods.5 a 6, rieši sa uložením sankcie		1	
48	62	6	Povinnosť podnikateľa a osôb zodpovedných za činnosť prevádzkárne poskytnúť súčinnosť pri výkone kontroly, najmä preukázať svoju totožnosť, umožniť kontrolórom vstup do prevádzkárne a poskytnúť potrebné doklady, informácie a vysvetlenia.	Jednorazová povinnosť	v roku 2008 vykonaných 31 124 kontrol	spoločne ods.5 a 6		1	
49	63 až 65c		Ustanovenia vymedzujú skutkové podstaty správnych deliktov v oblasti živnostenského podnikania		v roku 2008 bolo uložených 8341 sankcií	Nemerateľné – štatistika o výške uložených sankcií nebola poskytnutá	1		
50	66e až 66n		Ustanovenia upravujú mierne odlišnosti vzťahujúce sa na osoby, iného členského štátu EÚ, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie		v roku 2008 podľa štatistík 89 žiadostí o uznanie odbornej praxe				
51	Príloha č.1		Zoznam remeselných živností						
52	Príloha č.2		Zoznam viazaných živností						
53	Príloha č.3		Zoznam koncesovaných živností						

Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy účtovníctva

Problematika vedenia účtovníctva je v SR v súčasnosti upravená zákonom č. 431/2002 Z.z. Zákon o účtovníctve a súvisiacimi vykonávacími predpismi, uvedenými v časti *Charakteristika regulácií v oblasti účtovníctva v SR* (zahŕňa len relevantné vykonávacie predpisy vzťahujúce sa na podnikateľské subjekty) a Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 243, 11.09.2002) a Nariadením Komisie (ES) č. 1725/2003 z 29. septembra 2003 o prijatí určitých medzinárodných účtovných noriem v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1606/2002 (Úradný vestník Európskej únie L 261, 13.10.2003) v znení neskorších predpisov. Uvedené predpisy upravujú účtovanie podľa medzinárodných účtovných noriem a štandardov.

Predmetom úpravy zákona o účtovníctve a jeho vykonávacích predpisov je rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva a rozsah, spôsob vedenia a preukázateľnosť účtovnej závierky (§1 zákon o účtovníctve). Ustanovenia zákona o účtovníctve sa vzťahujú na právnické osoby, ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky, zahraničné osoby, ak na území Slovenskej republiky podnikajú, alebo vykonávajú zárobkovú činnosť podľa iných predpisov a na fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov a podľa osobitného predpisu, s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitného predpisu. Nie všetky subjekty tohto druhu však musia byť podnikateľskými subjektmi. Podľa štatistík Štatistického úradu SR počet ekonomických subjektov, podľa vybraných právnych foriem a veľkostnej kategórie podľa počtu zamestnancov vyjadruje tabuľka č.1. Podľa tejto štatistiky budú spadať do kategórie osôb, na ktoré sa vzťahuje zákon o účtovníctve nasledovné typy podnikateľských subjektov: akciová spoločnosť, spoločnosť s.r.o., ostatné obchodné spoločnosti, družstvá, štátne podniky, živnostníci, slobodné povolania a samostatne hospodáriaci roľníci.

Tabuľka č.1- počet ekonomických subjektov, podľa vybraných právnych foriem a veľkostnej kategórie podľa počtu zamestnancov

Právna forma	Spolu	v tom s počtom zamestnancov					
		0-9	10-49	50-249	250-499	500-999	1000 a viac
Spolu	588 181	287 170	34 707	4 483	478	222	152
Akciové spoločnosti	5 227	2 593	1 328	689	145	83	66
Spoločnosti s.r.o.	106 017	77 485	18 632	2 015	184	78	38
Ostatné obchodné spoločnosti	907	720	117	11	3	-	3
Družstvá	1 535	680	541	230	14	14	1
Štátne podniky	23	2	2	10	6	-	3
Príspevkové organizácie	751	188	308	228	11	4	-
Rozpočtové organizácie	6592	1 701	3 729	1056	74	15	15
Živnostníci	392 841	150 141	8 180	76	1	1	-
Slobodné povolania	17 189	14 027	229	1	-	-	-
Samostatne hospodáriaci roľníci	8 191	4 611	65	-	-	-	-
Ostatné právne formy	48 908	35 022	1 576	167	40	27	26

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podľa štatistiky Štatistického úradu - databáza Slovstat, je počet podnikateľských subjektov k 31.12.2008 zobrazený v tabuľke č.2. Databáza Slovstat síce v rámci organizačnej štatistiky obsahuje položku zahraničné osoby, ale keďže nešpecifikuje či sa jedná o podnikateľské subjekty, alebo nie je možné ju použiť. Preto bez zahraničných osôb sa bude pre účely tejto analýzy používať celkový počet podnikateľských subjektov 531 930.

Tabuľka č.2 - počet podnikateľských subjektov slovenské osoby

Právna forma podnikateľských subjektov	Počet podnikateľských subjektov v roku 2008
Obchodné spoločnosti	112 151
Družstvá	1535
Štátne podniky	23
FO - podnikatelia spolu	418 221
Spolu	**531 930**

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza Slovstat

Nie všetky podnikateľské subjekty[37] z celkového počtu však uviedli podľa tabuľky č.1 aj počet svojich zamestnancov. Z celkového počtu podnikateľských subjektov počet zamestnancov uviedlo len 283 025 subjektov. Z tohto počtu podnikov s počtom zamestnancov menším ako 250 bolo 282 385, čo je 99,77%. Pokiaľ budeme aplikovať tento percentuálny počet na celkový počet podnikateľov - 531 930 (teda aj na tých, ktorí v štatistickom zisťovaní neuviedli počet svojich zamestnancov, a preto nemohli byť klasifikovaný v tabuľke 1 v položkách podľa počtu zamestnancov) počet malých a stredných podnikateľov bude 530 707 podnikateľských subjektov v celej ekonomike.

Kategóriu malých a stredných podnikov môžeme ďalej členiť na mikropodniky (0-9 zamestnancov) malé podniky (10 - 49 zamestnancov) a stredné podniky (50 - 249 zamestnancov). Z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktoré uviedli v štatistickom zisťovaní počty svojich zamestnancov - 283 025, do kategórie 0-9 zamestnancov patrilo 250 259 podnikateľských subjektov (88,42%), do kategórie 10 až 49 zamestnancov patrilo 29 094 podnikateľských subjektov (10,28%) a do kategórie 50 až 249 zamestnancov patrilo 3032 podnikateľských subjektov (1,07%). Pri zachovaní týchto percentuálnych pomerov aplikovaných na všetky podnikateľské subjekty (teda na súbor podnikateľských subjektov - 531 930, vrátane podnikateľov, ktorý neuviedli v štatistických zisťovaniach počty zamestnancov), počet mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov zobrazuje tabuľka č.3[38]

Tabuľka č. 3 - Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov prepočítané podľa dát k 31.12.2008

[37] Za podnikateľské subjekty podľa tabuľky č.1 považujeme položky - akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstvá, ostatné obchodné spoločnosti, štátne podniky, živnostníkov, slobodné povolania a samostatne hospodáriacich roľníkov. Do položky podnikateľské subjekty nezaraďujeme rozpočtové a príspevkové organizácie a takzvané ostatné právne formy.

[38] Vzhľadom k použitej metóde výpočtu môže dôjsť k istému skresleniu, pretože je pravdepodobné, že podniky s väčším počtom zamestnancov si splnia svoju povinnosť a dodajú štatistickému úradu požadované dáta. Počet mikropodnikov je teda pravdepodobne väčší ako prepočítaná hodnota.

Typ podniku	**Počet podnikov daného typu**
Mikropodniky	470 333
Malé podniky	54 682
Stredné podniky	5692
Spolu	**530 707**

Zdroj: vlastné prepočty

Predmetom úpravy zákona o účtovníctve je vedenie účtovníctva, účtovné sústavy, účtovné doklady, účtovné zápisy a účtovné knihy, účtovná závierka, spôsoby oceňovania, inventarizácia, účtovná dokumentácia. Právna úprava týchto oblastí je rozdelená do zákona o účtovníctve a 9 pre podnikateľov relevantných vykonávacích predpisov[39], z ktorých niektoré upravujú a spresňujú úpravu vedenia účtovníctva všeobecne (podrobnosti o vedení jednoduchého a podvojného účtovníctva) a jednak konkretizujú úpravu účtovníctva pre osobitné subjekty (banky, zdravotné poisťovne, obchodníci s cennými papiermi, správcovské spoločnosti a podobne). Právna úprava v oblasti účtovníctva je predmetom pomerne častých noviel, len od roku 2002 bol zákon o účtovníctve novelizovaný 11 krát (z toho trikrát v roku 2007 a trikrát v roku 2008), v oblasti vykonávacích predpisov je situácia obdobná.

[39] Ďalšie vykonávacie predpisy upravujú vedenie účtovníctva pre iné ako podnikateľské subjekty, napr. nadácie, alebo neziskové inštitúcie.

Tabuľka č.4 - Prehľad relevantných analyzovaných právnych predpisov v oblasti vedenia účtovníctva.

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
431/2002 Z.z.	Zákon o účtovníctve		všeobecná úprava vedenia účtovníctva
644/2002 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy.	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z. Zákon o účtovníctve	podrobnosti o účtovaní bankových subjektov
740/2002 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnosti o účtovaní v systéme podvojného účtovníctva
123/2003 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnosti o účtovaní v systéme podvojného účtovníctva
628/2007 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov.	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnosti o účtovaní v systéme jednoduchého účtovníctva
641/2007 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní	§4 ods.2 zákona č.	podrobnosti o účtovaní

	opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie, o rámcovej účtovej osnove a postupoch účtovania pre obchodníkov s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a o zmene a doplnení niektorých opatrení.	431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	obchodníkov s cennými papiermi
646/2007 Z.z.	Oznámenie Ministerstva financií SR o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie, o rámcovej účtovej osnove a postupoch účtovania pre podielové fondy, dôchodkové fondy a doplnkové dôchodkové fondy.	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnosti o účtovaní podielových fondov, dôchodkových fondov a doplnkových dôchodkových fondov
	Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 30. novembra 2005 č. MF/22930/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre zdravotné poisťovne v znení opatrenia z 13. decembra 2007 č. MF/25864/2007-74, opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24442/2008-74 a opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10208/2009-74	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnejšia úprava účtovníctva zdravotných poisťovní
	Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 14. decembra 2005 č. MF/22933/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre zdravotné poisťovne v znení opatrenia z 13. decembra 2007 č. MF/25864/2007-74 a opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24443/2008-74	§4 ods.2 zákona č. 431/2002 Z.z zákon o účtovníctve	podrobnejšia úprava účtovníctva zdravotných poisťovní

Zdroj: www.epi.sk, www. finance.gov.sk

Zákon o účtovníctve zakladá pre podnikateľské subjekty tri rôzne typy účtovných režimov, a to režim jednoduchého účtovníctva, režim podvojného účtovníctva a režim

účtovania podľa medzinárodných účtovných štandardov a medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo.

Režim účtovania v jednoduchom účtovníctve sa podľa zákona o účtovníctve vzťahuje na:

- podnikateľov, ktorým to umožňuje osobitný predpis, fyzické osoby, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov a podľa osobitného predpisu, s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitného predpisu
- ďalšie subjekty, ktoré však nie sú podnikateľmi t.j. nevykonávajú svoju činnosť podľa definície podnikania obsiahnutej v Občianskom zákonníku.

Do tejto kategórie patrí 418 221 subjektov, evidovaných v databáze Slovstat. Tieto subjekty však podľa platnej slovenskej legislatívy, môžu ak sa tak rozhodnú účtovať aj v systéme podvojného účtovníctva, preto nie je možné z dostupných dát určiť presný počet subjektov účtujúcich v sústave jednoduchého a podvojného účtovníctva. Je však možné predpokladať vzhľadom na to, že účtovanie v systéme jednoduchého účtovníctva je pre dané subjekty relatívne výhodnejšie, že značná časť z 418 221 subjektov FO-podnikateľov bude účtovať v systéme jednoduchého účtovníctva. Systémom podvojného účtovníctva je povinný účtovať zvyšok podnikateľov minimálne 113 709 subjektov čiastočne znížený o tie subjekty - účtovné jednotky, ktoré účtujú podľa medzinárodných účtovných štandardov. Podľa informácií poskytnutých Daňovým riaditeľstvom v roku 2008 vykazovalo výsledok hospodárenia z medzinárodných účtovných štandardov a medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo 122 daňových subjektov.

2. Charakteristika regulácií v oblasti účtovníctva v SR

Regulácie v oblasti práva, ktoré upravuje vedenie účtovníctva sú špecifické v troch oblastiach. Po prvé nejedná sa o reguláciu sui generis, nakoľko vedenie účtovníctva by podnikatelia s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou robili aj keby im to zákon neprikazoval (čo sa prakticky prejavuje v tom, že podnikatelia v prieskume mali veľmi málo výhrad k tomuto predpisu). Po druhé povinnosti v oblasti účtovníctva sa vyznačujú vysokou mierou všeobecnosti a mnohé z nich sa na rozdiel od iných regulácií vzťahujú na všetky podnikateľské subjekty v SR. Po tretie oblasť účtovníctva sa vyznačuje pomerne značným množstvom povinností, kladených na podnikateľov, ale len veľmi málo z nich spôsobuje merateľné náklady, napr. v podobe povinnosti vyhotoviť dokument, alebo zabezpečiť jeho ochranu a úschovu. Naopak väčšina povinností, je bez merateľného

dopadu, nakoľko stanovia napr. ako postupovať pri vedení účtovníctva. Počet regulácií (povinností) a ich rozčlenenie medzi jednotlivé predpisy zobrazuje tabuľka č.4.

2.1. Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia Zákonníka prác sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. Čiastkové regulácie zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[40] ako aj na makroúrovni[41], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. kumulatívne kvantifikovateľných regulácií (viď. tabuľka č. 5). Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Niektoré z týchto regulácií sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie.

[40] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[41] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Tabuľka č.5 - Počet regulácií (povinností) v jednotlivých predpisoch upravujúcich oblasť účtovníctva

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 431/2002 Z.z.	118	56
Oznámenie Ministerstva financií SR č. 644/2002 Z.z. o vydaní opatrenia ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy.	35	1
Oznámenie Ministerstva financií SR č. 646/2007 Z.z. o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie, o rámcovej účtovej osnove a postupoch účtovania pre podielové fondy, dôchodkové fondy a doplnkové dôchodkové fondy.	39	1
Oznámenie Ministerstva financií SR č. 641/2007 Z.z. o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie, o rámcovej účtovej osnove a postupoch účtovania pre obchodníkov s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a o zmene a doplnení niektorých opatrení.	39	1
Oznámenie Ministerstva financií SR č. 628/2007 Z.z. o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov.	23	1
Oznámenie Ministerstva financií SR č.123/2003 Z.z. o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva	5	1
Oznámenie Ministerstva financií SR č740/2002 o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného	82	0

účtovníctva		
Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 30. novembra 2005 č. MF/22930/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre zdravotné poisťovne v znení opatrenia z 13. decembra 2007 č. MF/25864/2007-74, opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24442/2008-74 a opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10208/2009-74	65	0
Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 14. decembra 2005 č. MF/22933/2005-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre zdravotné poisťovne v znení opatrenia z 13. decembra 2007 č. MF/25864/2007-74 a opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24443/2008-74	3	1

Zdroj: vlastná analýza

Z celkového počtu 56 kumulatívne kvantifikovateľných regulácií obsiahnutých v zákone o účtovníctve, je priamo kvantifikovateľných 37 a individuálne kvantifikovateľných 19regulácií. Zostávajúcich 62 regulácií považujeme za všeobecné povinnosti bez kvantifikácie. Pri vyčísľovaní nákladov sme regulácie z vykonávacích predpisov vyčísľovali spolu s ustanoveniami, ktoré vykonávajú.

2.2. Štatistické dáta a premenné

Pri kalkulácií nákladov sme použili štatistické dáta a premenné, ktoré obsahuje tabuľka č.6. Zdrojom týchto údajov boli databázy Štatistického úradu, informácie z Daňového riaditeľstva SR a Úradu pre dohľad nad výkonom auditu. Zdrojom údajov, na základe ktorých sme stanovili časové koeficienty pri výpočtoch dopadu regulácií boli anketovaní podnikatelia.

Tabuľka č.6 - štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008	531 930
priemerná hodinová mzda (PHM) za rok 2008[42]	4,71 euro
priemerné náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (PND)[43]	1 euro
priemerné náklady na tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne (PNT)	0.05 euro
medziročná zmena v počte subjektov účtujúcim v účtovnom období hospodársky rok[44]	+ 243
počet prípadov odvolania audítora v kalendárnom roku 2008[45]	4
počet konsolidovaných účtovných závierok zverejnených v roku 2008 v Obchodnom vestníku[46]	76
počet účtovných jednotiek s povinnosťou uložiť účtovnú závierku do Zbierky listín[47]	113 707
počet účtovných jednotiek, ktoré mali v účtovnom období kalendárneho roku 2008 povinnosť auditu[48]	13 864
približná priemerná cena auditu u malého a stredného podnikateľa[49]	2-3 tis. euro
počet účtovných jednotiek, ktoré v roku 2008 emitovali cenné papiere[50]	110
počet subjektov verejného záujmu podľa **§ 2 ods. 14 zákona č. 540/2007 Z.z. písm. q)51**	129
počet subjektov verejného záujmu podľa **§ 2 ods. 14 zákona č. 540/2007 Z.z. písm. r)52**	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, Daňové riaditeľstvo SR, Úrad pre dohľad nad výkonom auditu

Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu,

42 Zdroj: databáza Slovstat

43 Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na dodanie zásielky pošte a jej vyhotovenie zásielky (obálka).

44 Zdroj: Informácia poskytnutá Daňovým riaditeľstvom SR, prostredníctvom elektronickej pošty dňa 09.11.2009

45 Zdroj: Výročná správa Úradu pre dohľad nad výkonom auditu za rok 2008, [WWW DOCUMENT], www.udva.sk , dňa 19.01.2010

46 Zdroj: Obchodný vestník SR ročník 2008, prostredníctvom http://www.justice.gov.sk/yyyy.aspx

47 Zdroj: prepočet VUPOR s.r.o.

48 Zdroj: Informácia poskytnutá Úradom pre dohľad nad výkonom auditu dňa 18.01.2010

49 Zdroj: prieskum trhu vykonaný VUPOR s.r.o. na vzorke audítorských spoločností, cena sa individualizuje vzhľadom na charakter a rozsah podnikania auditovanej spoločnosti

50 Zdroj: Informácia poskytnutá Úradom pre dohľad nad výkonom auditu dňa 18.01.2010

51 Zdroj: Informácia poskytnutá Úradom pre dohľad nad výkonom auditu dňa 18.01.2010

52 Zdroj: Informácia poskytnutá Úradom pre dohľad nad výkonom auditu dňa 18.01.2010

preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné

2.3. Výpočet regulačného zaťaženia

Výpočet regulačného zaťaženia spôsobeného priamo kvantifikovateľnými reguláciami je obsiahnutý v tabuľke č.7. Pri vyčísľovaní dopadov priamo kvantifikovateľných regulácií sa násobí štatistický údaj o výskyte kvantifikovaného javu (napr. povinnosť auditu) priemernými nákladmi, alebo množstvom potrebného času, ktoré udal podnikateľ.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o účtovníctve

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady	Celkové náklady
1	priamo kvantifikovateľná	súčet nákladov na splnenie ostatných uložených povinností	-	-
2, 24, 32, 33, 34, 36, 39, 41, 42, 43, 46, 50, 80, 81, 82, 97, 100, 112[53],	priamo kvantifikovateľná	pre mikropodniky: počet mikropodnikov x priemerné náklady udávané anketovanými podnikateľmi (mikropodniky - 555 euro)	555 euro	262 312 315 euro
2, 24, 32, 33, 34, 36, 39, 41, 42, 43, 46, 50, 80, 81, 82, 97, 100, 112[14],	priamo kvantifikovateľná	pre malé podniky: počet malých podnikov x priemerné náklady udávané anketovanými podnikateľmi (malé podniky - 8314 euro)	8 314 euro	454 626 148 euro
2, 24, 32, 33, 34, 36, 39, 41, 42, 43, 46, 50, 80, 81, 82, 97, 100, 112[14],	priamo kvantifikovateľné	pre stredné podniky: počet stredných podnikov x priemerné náklady udávané anketovanými podnikateľmi (stredné podniky - 64 650 euro)	64 650 euro	367 987 800 euro
7,8,9	priamo kvantifikovateľná	medziročná zmena v počte subjektov účtujúcich v období hospodárskeho roku (+243) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT - 1 strana A4)	3,405 euro	827 euro

53 Tento súbor povinností v sebe zahŕňa celkové náklady na vedenie účtovníctva, vrátane účtovníctva vedeného na účely daní, sociálneho a zdravotného poistenia, ktoré nie je možné oddeliť od vedenia "čistého účtovníctva", pre malé a stredné podnikanie. Túto sumu pre účely výpočtov nákladov spôsobených zákonmi o sociálnom poistení, zdravotnom poistení a daňovými predpismi konsolidujeme. Celkové náklady spôsobené účtovníctvom pre všetky podnikateľské subjekty sú spolu 1 084 926 263 euro, čo predstavuje v pomere k HDP za rok 2008, približne 1,6 % HDP za rok 2008

53	priamo kvantifikovateľná	počet účtovných jednotiek, ktoré majú povinnosť auditu (13 864) x priemerná cena 1 auditu (2000 - 3000 euro)[54]	2000 - 3000 euro	27 772 800 - 41 592 000 euro
54	priamo kvantifikovateľná	počet účtovných jednotiek, ktoré majú povinnosť auditu (13864) x náklady na valné zhromaždenie (1 euro)[55]	1 euro[16]	13 864 euro
55	priamo kvantifikovateľná	počet prípadov odvolania/odstúpenia audítora (4) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PNT + 1 strana A4)	3,405 euro	14 euro
60, 62	priamo kvantifikovateľná	počet účtovných jednotiek s povinnosťou auditu (13 864) x ((PHM x časový koeficient 40) + PNT 25 strán A4	189,65 euro	2 629 308 euro
63	priamo kvantifikovateľná	počet účtovných jednotiek, ktoré emitovali cenné papiere na prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu (110) x (PHM x časový koeficient 20) + PNT 10 strán A4	94,7 euro	10 417 euro
64	priamo kvantifikovateľná	počet subjektov s povinnosťou zverejniť účtovnú závierku(113 707) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT - 20 strán A4)	4,355 euro	495 194 euro
65, 70	priamo kvantifikovateľná	počet účtovných jednotiek s povinnosťou auditu (13 864) + ((PHM x časový koeficient 0,66) + PND + PNT 15 strán A4 + správny poplatok 99,58 euro)	104,44 euro	1 447 956 euro
67	priamo kvantifikovateľná	počet konsolidovaných účtovných závierok a konsolidovaných výročných správ zverejnených v Obchodnom vestníku (76) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 50 strán A4)	5,855 euro	445 euro
68	priamo kvantifikovateľná	počet konsolidovaných účtovných závierok zverejnených v Obchodnom vestníku (76) x ((PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 20 strán A4 + ND +správny poplatok - 99,58 euro)	104, 69 euro	7956 euro
76,77	priamo kvantifikovateľná	počet konsolidovaných účtovných závierok zverejnených v Obchodnom	567,7 euro	43 145 euro

54 Náklady značne kolíšu podľa charakteru jednotlivých účtovných jednotiek

55 Náklady na organizáciu valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti sa vyčísľujú v Analýze Obchodného zákonníka. Pri kvantifikácií predpokladáme, že valné zhromaždenie spoločnosti sa nezvoláva len za účelom vymenovania audítora, a toto rozhodnutie nie je možné oddeliť od ostatných rozhodnutí, na ktorých sa valné zhromaždenie uznieslo pre potreby nášho výpočtu sme náklady na vymenovanie audítora stanovili na symbolické 1 euro

		vestníku (76) x (PHM x časový koeficient 120) + PNT 50 strán A4		
78	priamo kvantifikovateľná	(76 (počet konsolidovaných účtovných závierok zverejnených v Obchodnom vestníku) x náklady na audítorské služby 3000 euro[56]	3000 euro	228 000 euro
118	priamo kvantifikovateľná	celkový výnos z pokút uložených daňovými úradmi na základe porušenia ustanovení zákona o účtovníctve	neoddeliteľné od ostatných uložených pokút, náklad je započítaný do nákladov spôsobených daňovými predpismi	-
Spolu			1 117 576 189 - 1 131 395 389 euro	

Zdroj: vlastné prepočty

Jednotkové náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sú vyčíslené v tabuľke č.8. Pri individuálne kvantifikovateľných reguláciách sme ako podklady pre priemernú časovú náročnosť, alebo pre priemerné náklady použili údaje poskytnuté anketovanými podnikateľmi.

[56] V tomto prípade sme použili hornú hranicu odhadovaného rozsahu, pretože povinnosť zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky sa vzťahuje najmä na veľké podniky, prípadne najväčšie z kategórie stredných podnikov (jednou z podmienok, ktorá podmieňuje povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku je aj počet zamestnancov vyšší ako 250). Pri tejto veľkostnej kategórií predpokladáme väčšiu náročnosť auditu. Presnú cenu nemožno zistiť. Sumu 3000 euro za audit konsolidovanej účtovnej závierky považujeme za jednu z nižších a výhodnejších cien na trhu.

Tabuľka č.8 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o účtovníctve

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady
20	individuálne kvantifikovateľná	priemerná cena prekladu á 1 normostrana - 10 euro	10 euro za jednu stranu dokumentov
31	individuálne kvantifikovateľná	prieskumom medzi podnikateľmi zistený jednotkový náklad v priemernej výške - 93 euro	93 euro
58, 59	individuálne kvantifikovateľná	náklady na valné zhromaždenie + náklady na zabezpečenie nezávislého člena výboru pre audit (predpoklad - plat 100 PHM)	471 euro +
104, 114, 115, 116, 115[57]	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady uvádzané anketovanými podnikateľmi z kategórie mikropodnikov	403 euro
104, 114, 115, 116, 115[18]	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady uvádzané anketovanými podnikateľmi z kategórie malých podnikov	638 euro
104, 114, 115, 116, 115[18]	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady uvádzané anketovanými podnikateľmi z kategórie stredných podnikov	875 euro

Zdroj: vlastné prepočty

Náklady vyplývajúce z regulácií podľa jednotlivých vykonávacích predpisov, sú zahrnuté v analýze daňových predpisov, nakoľko analyzované vykonávacie predpisy, ako jedinú kvantifikovateľnú reguláciu obsahujú povinnosť doručiť účtovnú závierku orgánom daňovým orgánom, alebo špecifickým orgánom vykonávajúcim dohľad nad daným typom subjektov. Ostatných 62 regulácií podľa zákona o účtovníctve považujeme za nekvantifikovateľné[58], z dôvodov uvedených v Regulačnej mape, ktorá je prílohou tejto analýzy.

[57] V tejto položke hodnotíme náklady na úschovu a archiváciu všetkých dokumentov, dokladov a evidencií vyžadovaných jednotlivými predpismi od podnikateľov. Vzhľadom na fakt, že podnikatelia skladujú a uchovávajú všetky potrebné doklady spoločne nie je možné určiť náklady súvisiace len s evidenciou účtovných dokladov. Takisto je nemožné konsolidovať sumu uvedených dokladov, preto požiadavku na evidenciu iných typov dokladov zahŕňame do tejto položky. Regulácia je zaradená do individuálne kvantifikovateľných, nakoľko sa náklady medzi jednotlivými typmi malých a stredných podnikateľov značne líšia a preto nie je vhodné ich generalizovať

[58] Je potrebné zdôrazniť, že zaradenie regulácie medzi nekvantifikovateľné neznamená, že daná regulácia nespôsobuje náklady.

3. Analytické závery

Analýzou regulácií vyplývajúcich zo **zákona o účtovníctve** sme zistili výšku spôsobených nákladov vo výške **1 117 576 189 -1 131 395 389** euro pri priamo kvantifikovateľných reguláciách. Z tejto sumy náklady na samotné vedenie účtovníctva, vyhotovovanie účtovných dokladov, vedenie účtovných kníh, potrebných evidencií (vrátane tvorby dokumentov v oblasti daní, zdravotného a sociálneho zabezpečenia) dosiahli výšku 1 084 926 263 euro v oblasti malého a stredného podnikania, čo tvorí približne 1,66% HDP z roku 2008.

4. Odporúčania

Zákon o účtovníctve sa svojím charakterom vzťahuje na každého podnikateľa v SR. V priebehu zberu dát od podnikateľov sme zistili niektoré výhrady voči zákonu o účtovníctve, ku ktorým je ale potrebné poznamenať, že anketovaní podnikatelia vnímajú zákon o účtovníctve v súvislosti s horeuvedenými daňovými predpismi a predpismi z oblasti zdravotného a sociálneho poistenia. Preto veľmi málo výhrad smeruje len k zákonu o účtovníctve ako takému, čo je podmienené aj charakterom regulácie obsiahnutej v zákone, ktorá prikazuje podnikateľom viesť účtovníctvo, čo by podnikatelia, vzhľadom na ich potrebu informácií o svojej finančnej a ekonomickej situácií robili, aj keby im to zákon neprikazoval.

V súvislosti s horeuvedenými predpismi sú podnikateľmi **veľmi citlivo vnímané zmeny hlavne v oblasti daňovej a odvodovej legislatívy**, ktoré spôsobujú náklady, v podobe času stráveného štúdiom zmien týchto predpisov a štúdiom potrebnej odbornej literatúry, nákladmi vynaloženými na aktualizáciu účtovného softvéru. Kriticky sú vnímané aj vykonávacie predpisy k zákonu o účtovníctve. Ako bolo uvedené v časti 2 tejto analýzy, zákon o účtovníctve a jeho vykonávacie predpisy obsahujú veľké množstvo povinností, ktoré podnikateľovi prikazujú viesť účtovníctvo istým spôsobom (napr. upravujú postup ako inventarizovať, oceňovať a účtovať). Je potrebné ďalej **skvalitniť účtovné vykonávacie predpisy**, tak aby reflektovali potreby praxe v oblasti účtovníctva, čo prispeje k ďalšiemu znižovaniu nákladov v oblasti vedenia účtovníctva. Ako v praxi nedostatočná bola anketovanými podnikateľmi hodnotená úprava, popisujúca niektoré problémy, ktoré vznikajú pri účtovaní zásob, inventarizácií, alebo oceňovaní. Podnikateľov zaťažujú aj náklady súvisiace s výkonom auditu a odporúčajú **sprísniť podmienky, za ktorých má podnikateľ povinnosť vykonať audit, tak aby sa táto povinnosť vzťahovala na nižší počet podnikateľov** (je možné napríklad zrušiť

kritérium počtu zamestnancov, a nahradiť ho kritériom počtu spoločníkov v danej účtovnej jednotke).

Celkovo oslovení podnikatelia neidentifikovali v zákone o účtovníctve významnejšie prekážky pre ich podnikanie, pretože ako omnoho závažnejší problém bola identifikovaná výška daňového a odvodového zaťaženia. Podľa vyjadrenia viacerých podnikateľov, zníženie daňových sadzieb na 19% pri dani z príjmu spôsobilo, že sa zmenšil počet prípadov "kreatívneho" účtovníctva a účtovných podvodov. Súčasne je potrebné pri zmenách legislatívy v oblasti účtovníctva prihliadať aj na vývoj v oblasti medzinárodných účtovných štandardov, tak aby slovenská legislatíva bola medzinárodne kompatibilná a v súlade s požiadavkami európskeho práva. **Pri realizácií navrhovaných opatrení odhadujeme možné úspory na približne 5% ročne**

Regulačná mapa - Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie paragrafu/povinnosti	Frekvencia povinnosti	Počet podnikateľov	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vyplňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	2	1	povinnosť kontinuálneho vedenia účtovníctva	permanentne	všetci podnikatelia	na toto ustanovenia sú naviazané de facto všetky ustanovenia zákona o účtovníctve – časovo špecifikované v §4 ods.1		1	
2	2	3	Povinnosť účtovnej jednotky zostaviť účtovnú závierku, tiež ustanovené v §6 ods.4, §17 ods.1 (v systéme podvojného účtovníctva v rozsahu – súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky, v systéme jednoduchého účtovníctva – výkaz o príjmoch a výdavkoch a výkaz o majetku a záväzkoch).	raz do roka, okrem subjektov, ktorým osobitný zákon prikazuje zostaviť aj priebežné účtovné závierky	všetci podnikatelia			1	
3	3	1	Povinnosť vykázať účtovné prípady v danom účtovnom období, s ktorým časovo a vecne súvisia /v účtovnom období keď sa skutočne zistili			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
4	3	2	Povinnosť účtovať náklady a výnosy v období, v ktorom vznikli bez ohľadu na deň ich úhrady – č			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

5	3	2	Povinnosť účtovať príjmy a výdavky v období, v ktorom došlo k ich úhrade			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
6	3	5	Povinnosť obmedzujúca možnosť zmeny účtovného obdobia len k prvému dňu kalendárneho mesiaca			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
7	3	6	Povinnosť oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu uplatnenie ustanovení §3. ods. 4 – účtovanie v hospodárskom roku (HR), ktorý sa nekryje s kalendárnym rokom v lehote 30 od vzniku účtovnej jednotky, alebo v lehote 15 dní pred zmenou účtovného obdobia. Analogicky sa postupuje aj pri zmene HR na kalendárny rok a zmene HR na iný HR	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	1
8	3	6	Povinnosť oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu zmenu hospodárskeho roka na kalendárny rok	jednorazovo	všetci podnikatelia				
9	3	6	Povinnosť oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu zmenu hospodárskeho roka na iný hospodársky rok	jednorazovo	všetci podnikatelia				
10	3	7	Zákaz uplatniť účtovné obdobie v podobe hospodárskeho roka, ak nie je táto zmena oznámená v lehote podľa §3 ods.6			Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
11	3	7	Povinnosť uplatňovať účtovné obdobie v podobe hospodárskeho roka aspoň jedno účtovné obdobie – č			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

12	3	8	Zákaz uplatnenia ustanovení o hospodárskom roku pre orgány verejnej správy a FO, ktoré podnikajú alebo majú inú samostatnú zárobkovú činnosť			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
13	4	1	Povinnosť právnickej osoby viesť účtovníctvo podľa zákona o účtovníctve odo dňa svojho vzniku do dňa svojho zániku (likvidácia alebo zrušenie bez likvidácie) -kontinuálne vedenie účtovníctva			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
14	4	1	Povinnosť FO viesť účtovníctvo po dobu, ktorú podniká – kontinuálne vedenie účtovníctva			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
15	4	3	Povinnosť nástupníckej účtovnej jednotky prevziať vedenie účtovníctva po účtovnej jednotke, ktorá zaniká bez likvidácie dňom zrušenia bez likvidácie, ak nástupnícka účtovná jednotka ešte nevznikla zanikajúca účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo až do vzniku nástupníckej jednotky			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
16	4	4	Povinnosť viesť účtovníctvo a zostaviť účtovnú závierku za účtovnú jednotku ako celok.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom. Výnimku z tejto povinnosti upravuje zákon o kolektívnom			

						investovaní			
17	4	5	Povinnosť viesť účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov spôsobom definovaným v §31 ods.2 – v písomnej alebo technickej forme (elektronicky)			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
18	4	7	Povinnosť účtovnej jednotky viesť účtovníctvo a zostaviť závierku v mene euro, v prípade účtovných položiek vyjadrených v cudzej mene je povinná účtovať v eurách aj v cudzej mene			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
19	4	8	Povinnosť viesť účtovníctvo a zostaviť účtovnú závierku za účtovnú jednotku v štátnom jazyku.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
20	4	8	Účtovné doklady v inom ako štátnom jazyku musia spĺňať požiadavku zrozumiteľnosti	jednorazovo	všetci podnikatelia	hypotetické náklady spojené s prekladom účtovných dokladov		1	
21	5	2	Ustanovenie zakladá právnu zodpovednosť účtovnej jednotky bez ohľadu na to, kto ju zostavuje – zodpovednosť účtovnej jednotky za vedenie účtovníctva.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje			

						daňovým úradom.			
22	6	1	Povinnosť doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
23	6	2	Povinnosť vykonať účtovný zápis len na základe účtovných dokladov			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
24	6	3	Povinnosť vykonať inventarizáciu majetku, záväzkov a rozdielu medzi nimi.	peňažné prostriedky najmenej 4x ročne, ostatný majetok najmenej 1x ročne pri tvorbe účtovnej závierky (riadnej/mimoriadnej),hmotný majetok (okrem zásob a peňažných prostriedkov) najmenej 1x za 2 roky	všetci podnikatelia			1	
25	7	1	Povinnosť účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o účtovných skutočnostiach a finančnej situácií účtovnej jednotky			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

26	7	3	Povinnosť používať v danom účtovnom období rovnaké účtovné postupy a zásady, nové postupy a zásady je možné používať len od prvého dňa nového účtovného obdobia, účtovná jednotka je povinná uviesť tento fakt v účtovnej závierke			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
27	7	4	Povinnosť použiť postupy a zásady, ktoré vychádzajú z predpokladu pokračovania v činnosti účtovnej jednotky v budúcnosti (obdobie 12 mesiacov od zostavenia závierky). Ak má účtovná jednotka informácie, že nebude môcť pokračovať vo svojej činnosti je povinná prispôsobiť tomu svoje metódy a postupy a zverejniť to v poznámkach účtovnej závierky			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
28	7	5	Povinnosť účtovať majetok-záväzky, náklady-výnosy a výdavky- príjmy a zobraziť ich v účtovnej závierke bez ich vzájomného započítania.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom. Výnimku predstavuje NBS a správcovské spoločnosti podľa zákona o kolektívnom investovaní			
29	8	1	Povinnosť účtovnej jednotky viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne a zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvanlivosť účtovných záznamov			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom. Výnimku predstavuje NBS a správcovské spoločnosti podľa zákona o kolektívnom investovaní			

30	9	1	Povinnosť účtovať v sústave podvojného účtovníctva, výnimkou osôb uvedených v §9 ods.2			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
31	9	3	Povinnosť prechodu zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva, ak účtovná jednotka nespĺňa predpoklady pre využívanie sústavy jednoduchého účtovníctva. Prechod je možné uskutočniť len k prvému dňu účtovného obdobia, ktoré nasleduje po účtovnom období, v ktorom účtovná jednotka zistila, že existuje povinnosť alebo dôvod na zmenu účtovnej sústavy	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	
32	10	2	Povinnosť účtovnej jednotky vyhotoviť účtovný doklad bez zbytočného odkladu	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	
33	11	1	Povinnosť zaznamenať účtovný zápis do účtovných kníh	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	
34	11	2	Povinnosť priebežného zaznamenávania účtovných zápisov	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	
35	11	3	Zákaz viesť účtovné záznamy mimo účtovných kníh			Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
36	12	1	Povinnosť účtovnej jednotky účtujúcej v sústave podvojného účtovníctva viesť účtovné knihy a to denník a hlavnú knihu ustanoveným spôsobom	permanentne	všetci podnikatelia			1	
37	12	5	Povinnosť vykonať účtovné zápisy, ktoré sa nevykonávajú v účtovných knihách v systéme podvojného účtovníctva na podsúvahových účtoch			Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
38	12	6	Zákaz účtovania na účtoch, ktoré nie sú uvedené v účtovnom rozvrhu a zriaďovať účty mimo účtovných kníh			Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
39	13	2	Povinnosť účtovnej jednotky zostaviť účtovný rozvrh	raz ročne	všetci podnikatelia			1	

40	14	1,2	Špecifikácia požiadavky na správnosť účtovníctva			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
41	14	3	Povinnosť viesť zoznam účtovných kníh a zoznam skratiek, znakov a symbolov uvedených v účtovných knihách s uvedením ich významu	jednorazovo pri vzniku účtovnej jednotky, robí to poskytovateľ účtovníctva, štandardizované	všetci podnikatelia			1	
42	15	1	Povinnosť účtovnej jednotky účtujúcej v systéme jednoduchého účtovníctva viesť účtovné knihy a to peňažný denník, knihu pohľadávok, knihu záväzkov, prípadne aj pomocné knihy	permanentne	všetci podnikatelia, ktorým je umožnené účtovať v jednoduchom účtovníctve			1	
43	16	1 až 12	Ustanovuje povinnosti súvisiace s otvorením a uzavretím účtovných kníh a ich zmenou po ich uzavretí, alebo po ich schválení, prípadne po ich schválení – ustanovuje ku ktorému dňu je účtovná jednotka povinná otvoriť alebo uzatvoriť účtovné knihy a postup pri ich prípadnej revízií	jednorazovo	všetky novovzniknuté účtovné jednotky	bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom. Preveriť so špecialistom			
44	17	5	Povinnosť zostaviť účtovnú závierku v lehote do 6 mesiacov od dátumu, ku ktorému sa závierka zostavuje			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

45	17	6	Povinnosť zostaviť účtovnú závierku vždy pri uzavretí účtovných kníh			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
46	17	7	Ustanovenia zakladá povinnosť vypracovať otváraciu súvahu k stanovenému dňu (vznik, vstup do likvidácie, účinnosť vyhlásenia konkurzu, zánik bez likvidácie)	jednorazovo	všetci podnikatelia			1	
47	17	8	Povinnosť uvádzať v účtovnej závierke informácie ku dňu jej zostavenia			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
48	17	9	Povinnosť uvádzať v účtovnej závierke informácie užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
49	17a		Ustanovenie zakladá druhovo určeným subjektom (ods.1 banka, pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka, správcovská spoločnosť, pobočka správcovskej spoločnosti, poisťovňa okrem zdravotnej poisťovne,pobočka zahraničnej poisťovne, zaisťovňa, pobočka zahraničnej zaisťovne, Slovenská kancelária poisťovateľov, dôchodková správcovská spoločnosť, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, Burza cenných a papierov, Železnice Slovenskej republiky, ods.2 – obchodná spoločnosť okrem uvedených v ods.1 ak spĺňa aspoň dve z uvedených podmienok – celková suma majetku po ocenení presahuje 165 969 594,40 eur, čistý obrat presahuje 165 969 594,40, priemerný prepočítaný počet zamestnancov v účtovnom období presiahol 2000) a subjektom, ktorým to zákon umožňuje ak sa tak rozhodnú zostaviť účtovnú závierku podľa			faktické obmedzenie pôsobnosti zákona o účtovníctve a povinnosť zostaviť účtovnú závierku (prípadne aj iné účtovné dokumenty podľa európskeho práva)		1	

			ustanovení európskeho práva (nariadenie EP a Rady ES č. 1606/2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem, nariadenie Komisie ES o prijatí určitých medzinárodných účtovných noriem). Zákon o účtovníctve sa na tieto subjekty vzťahuje ak uvedené predpisy európskeho alebo vnútroštátneho práva neustanovujú inak.						
50	18	1	Povinnosť zostaviť priebežnú účtovnú závierku pre subjekty, ktorým to ustanovuje osobitný predpis – podľa zákona o bankách.	podľa zákona o bankách polročne		Priebežná účtovná závierka musí byť zostavená v rozsahu riadnej účtovnej závierky		1	
51	18	3,4,5	Ustanovenie určuje rozsah informácií obsiahnutých v súvahe, výkaze ziskov a strát a poznámkach v prípade riadnej, mimoriadnej a priebežnej účtovnej závierky.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
52	18	6	Povinnosť účtovnej jednotky uviesť v poznámkach účtovnej závierky náklady za overenie účtovnej závierky audítorom, iné uisťovacie služby, daňové poradenstvo, iné súvisiace služby poskytnuté účtovnej jednotke týmto audítorom alebo audítorskou spoločnosťou			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

53	19	1,4	Povinnosť overenia riadnej účtovnej závierky audítorom pre nasledovné subjekty – akciové spoločnosti, subjekty, ktoré zostavujú závierku podľa §17a, účtovná jednotka ktorá je obchodnou spoločnosťou (okrem akciových spoločností) ak povinne vytvára základné imanie, alebo je družstvom a spĺňa súčasne aspoň dve z nasledovných podmienok – celková suma majetku po ocenení presiahla 1 000 000 eur, čistý obrat presiahol 2 000 000 eur, priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období presiahol 30. Povinnosť auditu sa vzťahuje aj na právnické osoby, ktorých suma ročného podielu prijatej dane (daňová asignácia) presahuje 33 192,92 eura za účtovné obdobie – ide o neinvestičné fondy, a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby	raz ročne	povinnosť majú spoločnosti, ktoré majú povinnosť auditu – 13 864			1	
54	19	2	Povinnosť ustanoviť – schváliť/odvolať audítora valným zhromaždením alebo členskou schôdzou.	raz ročne	povinnosť majú spoločnosti, ktoré majú povinnosť auditu – 13 864			1	
55	19	2	Povinnosť účtovnej jednotky informovať v prípade odvolania alebo odstúpenia auditora v priebehu výkonu auditu o týchto skutočnostiach Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	príležitostne	v roku 2008 - 4 prípady			1	1
56	19	2	Zákaz odvolania audítora dôvodu rozdielnosti názorov na použitie postupov pri zostavovaní účtovnej závierky a použitia postupov pri výkone auditu			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
57	19	3	Povinnosť účtovnej jednotky nechať overiť účtovnú závierku audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia za ktoré sa zostavuje.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

58	19a	1	Zákonom stanovené účtovné jednotky a to účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, banka, pobočka zahraničnej banky, Exportno-importná banka, poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, správcovská spoločnosť, pobočka správcovskej spoločnosti, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, má povinnosť zriadiť výbor pre audit, s výnimkou účtovných jednotiek stanovených v zákone (ods.4) a to ak je účtovná jednotka dcérskou účtovnou jednotkou a jej materská účtovná jednotka má zriadený výbor pre audit, ktorý vykonáva činnosť aj pre dcérsku účtovnú jednotku, účtovná jednotka má sídlo v inom členskom štáte EÚ a má vytvorený orgán vykonávajúci činnosť ako výbor pre audit, alebo v štáte, ktorý je stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, dozorná rada účtovnej jednotky vykonáva funkcie výboru pre audit, je ministerstvom, je NBS	raz ročne	štatistika počtu subjektov sa nevedie	povinnosť č. 55 a č.56 sa zvyčajne realizuje jedným rozhodnutím valného zhromaždenia súčasne		1	
59	19a	2	Povinnosť účtovnej jednotky vymenovať členov výboru pre audit rozhodnutím valného zhromaždenia. V prípade ak má účtovná jednotka dozornú radu môže byť pre výbor pre audit zložený z členov dozornej rady. Minimálne jeden z členov výboru pre audit musí byť nezávislý – definícia v §19a ods.2	raz ročne	štatistika počtu subjektov sa nevedie	povinnosť č. 55 a č.56 sa zvyčajne realizuje jedným rozhodnutím valného zhromaždenia súčasne		1	
60	20	1	Účtovná jednotka, ktorá má povinnosť auditu podľa §19, má povinnosť vypracovať výročnú správu zloženú z účtovnej závierky a správy audítora k tejto účtovnej závierke so stanoveným informačným obsahom (§20 ods.1,2,5,6,7), ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť overený audítorom	raz ročne	povinnosť majú spoločnosti, ktoré majú povinnosť auditu - **13 864 účtovných jednotiek**	Pozn. preveriť či vznikajú dodatočné náklady pri tvorbe výročnej správy emitentov cenných papierov - §20 ods.6 a ods.7		1	
61	20	3	Povinnosť účtovnej jednotky vypracovať výročnú správu tak, aby poskytovala verný a pravdivý obraz o stave účtovnej jednotky.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

62	20	3	Povinnosť účtovnej jednotky zabezpečiť overenie výročnej správy a jej súladu s účtovnou závierkou jednotky audítorom v lehote do jedného roka od skončenia účtovného obdobia.	raz ročne	povinnosť majú spoločnosti, ktoré majú povinnosť auditu - **13 864 účtovných jednotiek**			1	
63	20	8	Povinnosť členov predstavenstva účtovnej jednotky, ktorá emitovala cenné papiere prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu predložiť valnému zhromaždeniu vysvetľujúcu správu k obsahovým náležitostiam výročnej správy	raz ročne	podľa Úradu pre dohľad nad výkonom auditu – 110 subjektov			1	
64	21	1	Povinnosť obchodnej spoločnosti, družstva, štátneho podniku a Exportno-importnej banky uložiť v Zbierke listín príslušného registrového (krajského) súdu riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku v lehote 30 dní po jej schválení	raz ročne	podľa ŠÚ SR **113 707**	Masívne porušované, neefektívne a to aj na strane súdov. Porušenie povinnosti môže byť sankcionované podľa ustanovení zákona o Obchodnom registri, zákon č. 530/2003 Z.z., §11 ods.1, prípadne podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ktoré umožňuje zrušiť obchodnú spoločnosť z dôvodu porušenia povinnosti podľa §68 ods.6, písm. f)	1	1	1
65	21	2	Povinnosť účtovnej jednotky podliehajúcej auditu podľa §19 zverejniť v Obchodnom vestníku súvahu a výkaz ziskov a strát z individuálnej riadnej/mimoriadnej účtovnej závierky v lehote 30 dní po jej schválení – zverejnenie neúplnej účtovnej závierky.	raz ročne	spoločnosti s povinnosťou auditu – **13 864 účtovných jednotiek**		1	1	1
66	21	2	Zákaz zverejniť v Obchodnom vestníku celý názor auditora len jeho typ (vysvetlenie v poznámke), účtovná jednotka je tiež povinná zverejniť informácie, ktoré chcel audítor zdôrazniť, ale ktoré nemali vplyv na vyjadrenie jeho názoru (vzťahuje sa aj na účtovnú jednotku, ktorá zverejňuje neúplnú konsolidovanú účtovnú závierku podľa § 21 ods.4			Zákon o audite rozlišuje 4 typy názoru auditora – podmienený, nepodmienený, záporný a odmietavý. Uvedený môže byť len ich typ, ale nie celý názor (odôvodnenie). Ustanovenie bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku zverejnenia. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré			

						zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
67	21	3	Povinnosť účtovných jednotiek, ktoré sú povinné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, uložiť v lehote jedného roka od skončenia účtovného obdobia do zbierky listín príslušného registrového (krajského) súdu riadnu/mimoriadnu konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu.	raz ročne	spoločnosti podľa §22 ods.3	Porušenie povinnosti môže byť sankcionované podľa ustanovení zákona o Obchodnom registri, zákon č. 530/2003 Z.z., §11 ods.1	1	1	1
68	21	4	Povinnosť účtovnej jednotky, ktorá má podľa §22 zákona o účtovníctve povinnosť vypracovať konsolidovanú účtovnú závierku, zverejniť v Obchodnom vestníku súvahu a výkaz ziskov a strát z individuálnej riadnej/mimoriadnej konsolidovanej účtovnej závierky v lehote do 1 roka od skončenia účtovného obdobia – zverejnenie neúplnej účtovnej závierky.	raz ročne	spoločnosti podľa §22 ods.3		1	1	1
69	21	5	Účtovná jednotka, ktorá má povinnosť zostaviť účtovnú závierku podľa ustanovení §17a ods.1 a 2 je povinná zverejniť na svojej internetovej stránke svoju úplnú účtovnú závierku v rozsahu a v lehote, v akej má byť uložené v Zbierke listín. Účtovná závierka musí byť zverejnená minimálne po dobu jedného roka.	raz ročne	spoločnosti podľa §22 ods.3			1	
								1	1
70	21	5	Účtovná jednotka, ktorá má povinnosť zostaviť účtovnú závierku podľa ustanovení §17a ods.1 a 2 je povinná zverejniť v Obchodnom vestníku internetovú adresu, na ktorej je zverejnená účtovná závierka	raz ročne	spoločnosti podľa §22 ods.3				
71	21	6	Povinnosť subjektov podliehajúcich zákonu o bankách (ustanovenie sa vzťahuje aj na nadácie), zverejňovať svoju závierku spôsobom ustanoveným osobitným zákonom (de facto v rámci poskytovania údajov NBS)	raz ročne	spoločnosti podľa §22 ods.3			1	1
72	21	7	Zákaz účtovnej jednotke, ktorá podlieha povinnosti auditu zverejniť informácie, ktoré neboli overené audítorom spôsobom, ktorý by mohol viesť k omylu, že overené boli.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje			

						daňovým úradom.			
73	21	8	Povinnosť účtovnej jednotky zaradenej podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností zverejnenej štatistickým úradom vo vyhláške č. 552/2002 do kategórie D – priemyselná výroba, a ktorej čistý obrat za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie bol väčší ako 250 000 000 eur, predložiť ministerstvu výročnú správu a záznamy z valných zhromaždení, ktoré sa uskutočnili v období obsiahnutom vo výročnej správe, v lehote do piatich dní od prerokovania výročnej správy, najneskôr do ôsmich mesiacov po skončení účtovného obdobia. Povinnosť sa vzťahuje aj na ďalšie súvisiace informácie. Povinnosť sa vzťahuje aj na účtovné jednotky, v ktorých má orgán verejnej správy väčšinový podiel na hlasovacích právach (a to aj prostredníctvom ovládaných osôb).	raz ročne	vymedzený súbor podnikateľov	povinnosť nekvantifikovaná – nevzťahuje sa na malých a stredných podnikateľov		1	1
74	21	8	Povinnosť účtovnej jednotky podľa §21 ods.8 predložiť aj ďalšie informácie, o ktoré ministerstvo požiada	raz ročne	vymedzený súbor podnikateľov	povinnosť nekvantifikovaná – nevzťahuje sa na malých a stredných podnikateľov			
75	22	1	Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku podľa metód a zásad obsiahnutých v medzinárodných účtovných štandardoch			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

76	22	2 a 10	Povinnosť materskej účtovnej jednotky zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu – pojem materská účtovná jednotka je definovaný v §22 ods.3, povinnosti sa nevzťahujú na materské účtovné jednotky definované v §22 ods.8,9. Povinnosť sa vzťahuje na materské účtovné jednotky, ktoré (ods.10) v nasledujúcom účtovnom období, podľa údajov individuálnych účtovných závierok materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek na všetkých úrovniach konsolidácie v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach boli splnené aspoň dve z týchto podmienok: 1. celková suma majetku všetkých zahrnutých účtovných jednotiek zisteného zo súvah po náležitom ocenení podľa tohto zákona presiahla 17 000 000 eur, 2. čistý obrat všetkých zahrnutých účtovných jednotiek je vyšší ako 34 000 000 eur, 3. priemerný prepočítaný počet zamestnancov všetkých zahrnutých účtovných jednotiek presiahol 250	raz ročne	vymedzený súbor podnikateľov			1	
77	22	11	Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku pre materskú účtovnú jednotku, ak ona, alebo niektorá z jej dcérskych účtovných jednotiek emitovala cenné papiere a tieto boli prijaté na obchodovanie na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu EÚ, alebo štátu, ktorý je členom Európskeho hospodárskeho priestoru. Ustanovenie podľa §22 ods.10 sa v tomto prípade nepoužije a nie je možné využiť ani oslobodenie vypracovať túto závierku podľa §22 ods.8	raz ročne	vymedzený súbor podnikateľov			1	
78	22	12	Povinnosť overiť konsolidovanú účtovnú závierku auditorom	raz ročne	vymedzený súbor podnikateľov			1	
79	22	13,14	Povinnosť materskej účtovnej jednotky včas oznámiť dcérskym účtovným jednotkám, že má povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku (ods. 13) a povinnosť dcérskych účtovných jednotiek poskytnúť včas materskej účtovnej jednotka svoje individuálne účtovné závierky a ostatné potrebné informácie			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
80	24	1	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť majetok a záväzky ku dňu ocenenia spôsobom ustanoveným podľa §25	najmenej raz ročne	všetky účtovné jednotky			1	
81	24	1	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť majetok a záväzky ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka spôsobom podľa §27	najmenej raz ročne	všetky účtovné jednotky			1	

82	24	1	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť majetok a záväzky k inému dňu účtovného obdobia ak to vyžaduje osobitný predpis spôsobom podľa §27 (podľa zákona o bankách, zákona o cenných papieroch a zákona o kolektívnom investovaní)	najmenej raz ročne	podľa osobitného predpisu			1	
83	24	2	Povinnosť účtovnej jednotky prepočítať majetok a záväzky v cudzej mene k týmto ustanovením stanovenému dňu podľa referenčného výmenného kurzu stanoveného ECB alebo NBS ak tento zákon neustanovuje inak			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
84	24	3,4	Povinnosť účtovnej jednotky pri kúpe a predaji cudzej meny za menu euro použiť kurz, za ktoré boli tieto hodnoty nakúpené, alebo predané (vzťahuje sa aj na prevody z účtov - ods.4). Ak bola cudzia mena nakúpená za iný kurz ako ten, ktorý ponúka banka, pobočka zahraničnej banky, alebo zmenáreň v kurzovom lístku použije sa kurz uvedený v kurzovom lístku. Ak sa kúpa alebo predaj cudzej meny za menu euro nerealizuje prostredníctvom banky, pobočky zahraničnej banky, alebo zmenárne, použije sa referenčný výmenný kurz vyhlásený ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu vysporiadania obchodu.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
85	24	6	Zákaz použiť ustanovenie §24 ods.2 pri prijatých preddavkoch a poskytnutých preddavkoch ku dňu zostavenia účtovnej závierky			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
86	25	1	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť daný druh aktív spôsobom ustanoveným v tomto ustanovení.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

87	25	2	Povinnosť účtovnej jednotky, ktorá je fondom podľa zákona o kolektívnom investovaní, a ktorá je fondom a vyplýva jej to zo zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zo zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení oceniť pohľadávky ich súčasnou hodnotou.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
88	26	1	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť zásoby v čistej realizačnej hodnote ak ich hodnota ku dňu zostavenia účtovnej závierky bude nižšia (ekonomické úžitky zásob budú nižšie) ako hodnota uvedená v účtovníctve			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
89	26	2	Povinnosť účtovnej jednotky oceniť záväzky vo zvýšenom ocenení ak je ku dňu zostavenia účtovnej závierky ich hodnota vyššia ako ich výška v účtovníctve, v prípade fondu (fondom podľa zákona o kolektívnom investovaní, a fondom podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zo zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení) povinnosť prehodnotiť diskontný faktor.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
90	26	3	Povinnosť účtovnej jednotky ku dňu zostavenia účtovnej závierky upraviť ocenenie hodnoty majetku, vytvoriť rezervy a odpisovať majetok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
91	26	4	Povinnosť účtovnej jednotky upraviť ocenenie majetku účtovnými položkami ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu. Zmeniť výšku opravných položiek alebo ich zrušiť je možné len ak nastane zmena predpokladu zníženia hodnoty.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

92	26	7	Povinnosti podľa odsekov §26 ods. 1 až 4 sa nevzťahujú na účtovnú jednotku, ktorá účtuje v systéme jednoduchého účtovníctva. Táto jednotka, musí tieto ustanovenia použiť v prípade ak ide o odpisovanie majetku a tvorbu rezerv, ktoré sú uznaným daňovým výdavkom podľa zákona o dani z príjmov			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
93	27	1	Povinnosť účtovnej jednotky ku dňu ocenenia, ktorým je deň zostavenia účtovnej závierky, alebo deň alebo k inému dňu ak to vyžaduje osobitný predpis (podľa zákona o bankách, zákona o cenných papieroch a zákona o kolektívnom investovaní) oceniť jednotlivé zložky majetku a záväzkov spôsobom obsiahnutým v tomto ustanovení.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
94	28	1	Ustanovuje povinnosť účtovnej jednotky odpisovať hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami ak nie je ustanovené inak.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
95	28	1	Povinnosť účtovnej jednotky účtovať a odpisovať majetok v prípade výpožičky, počas doby zabezpečenia záväzku prevodom práva, alebo ak sa vlastnícke právo nadobúda inak ako prevzatím veci (všetky tri prípady definované v Občianskom a Obchodnom zákonníku), alebo v prípadoch ustanovených osobitným predpisom len ak táto účtovná jednotka tento majetok používa (užíva).			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
96	28	2	Zákaz odpisovania pozemkov, predmetov z drahých kovov a iný majetok vymedzený osobitným predpisom (napr. Autorským zákonom).			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

97	28	3	Povinnosť účtovnej jednotky podľa §28 ods.1 zostaviť si odpisový plán majetku – vzťahuje sa k povinnosti číslo 90	generuje sa účtovníckym softvérom pri každom zaevidovaní DHM, zahrnuté v cene účtovníctva	všetky účtovné jednotky			1	
98	28	3	Povinnosť účtovnej jednotky odpisovať majetok len do výšky jeho ocenenia v účtovníctve			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
99	28	4	Povinnosť odpisovať kategórie majetku uvedené v tomto ustanovení len spôsobom uvedeným v tomto ustanovení a v stanovených lehotách.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
100	29	2	Povinnosť účtovnej jednotky vykonať ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku inventarizáciu (v prípade zostavovania priebežnej účtovnej závierky len na účely vyjadrenia ocenenia), a to vyhotovením inventúrneho súpisu §30 ods.2 a jeho porovnania s inventarizačným zápisom §30 ods.3	najmenej raz ročne	všetky účtovné jednotky			1	
101	29	3	Povinnosť účtovnej jednotky vykonať inventarizáciu hmotného majetku, okrem zásob a peňažných prostriedkov aspoň raz za dva roky.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			

102	29	3	Povinnosť účtovnej jednotky inventarizovať peňažné prostriedky v hotovosti najmenej štyrikrát do roka.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
103	30	7	Povinnosť účtovnej jednotky zaúčtovať inventarizačný rozdiel do účtovného obdobia, za ktoré sa overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
104	31	3	Povinnosť účtovnej jednotky mať k dispozícií účtovné záznamy, ktorými dokladuje formu vedenia účtovníctva.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
105	31	3	Povinnosť účtovnej jednotky zabezpečiť pri zmene formy účtovného záznamu identitu záznamu v novej forme s obsahom pôvodného záznamu (formu účtovného záznamu upravuje §31 ods.2)	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
106	31	5	Povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vedie účtovné záznamy v technickej forme disponovať takými technickým prostriedkami, nosičmi a vybavením, ktoré umožňujú vykonať prevod účtovných záznamov do takej formy, aby boli čitateľné pre fyzickú osobu	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
107	31	5	Povinnosť účtovnej jednotky po dobu, počas ktorej je povinná uchovávať a viesť účtovné záznamy umožniť oprávnený osobám – audítorovi, pre potreby zverejňovania účtovných záznamov §21, a daňovému úradu, oboznámiť sa s obsahom účtovných záznamov v písomnej i technickej forme.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
108	31	6	Povinnosť účtovnej jednotky poskytnúť audítorovi účtovné záznamy v ním požadovanej forme, ak nimi v tejto forme disponuje.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
109	33		Povinnosť účtovnej jednotky zabezpečiť pri prenose účtovného záznamu tento záznam pred jeho zneužitím, poškodením, zničením, neoprávnenými zásahmi a neoprávneným prístupom k nemu.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
110	34	1	Povinnosť účtovnej jednotky v prípade neúplnosti, nezrozumiteľnosti, nepreukázateľnosti alebo nesprávnosti účtovného záznamu bez zbytočného	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	

			odkladu vykonať jeho opravu						
111	34	2	Povinnosť vykonať opravu účtovného záznamu tak, aby bolo možné určiť osobu, ktorá opravu vykonala, deň opravy a obsah záznamu pred opravou i po nej. Oprava nesmie viesť k nepreukázateľnosti, neúplnosti, nezrozumiteľnosti alebo nesprávnosti účtovníctva			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
112	34	3	Povinnosť účtovnej jednotky na opravu účtovného zápisu vždy vyhotoviť účtovný doklad.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
113	34	4	Povinnosť zaznamenať deň v účtovnom zázname s takou presnosťou, aby neistota v určení času nemala za následok neistotu v určení obsahu účtovných záznamov.			bez podstatných vplyvov – povinnosť sa vzťahuje na formálnu stránku vedenia účtovníctva. Porušenie tejto povinnosti však môže byť sankcionované na základe sankčných právomocí, ktoré zákon o účtovníctve zveruje daňovým úradom.			
114	35	1	Povinnosť účtovnej jednotky zabezpečiť ochranu účtovných záznamov proti strate, zničeniu, odcudzeniu alebo poškodeniu, účtovná jednotka je tiež povinná zabezpečiť ochranu použitých technických prostriedkov, nosičov informácií a programového vybavenia pred ich zneužitím, poškodením, stratou, neoprávneným prístupom k nim, neoprávnenými zásahmi do nich, zničením alebo stratou	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
115	35	2,3	Povinnosť účtovnej jednotky archivovať účtovnú dokumentáciu po stanovenú dobu (ods.3) podľa tohto zákona a zákona o archívoch a registratúrach	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	
116	35	4	Povinnosť účtovnej jednotky zabezpečiť uchovanie účtovných záznamov pred svojím zánikom, skončením podnikania, alebo inej zárobkovej činnosti	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky	Pravdepodobne v nadväznosti na zákon o archívoch a registratúrach odovzdaním do štátneho archívu		1	
117	36	1 až 4	Povinnosť účtovnej jednotky archivovať stanovené kategórie účtovných záznamov po týmto ustanovením stanovenú dobu ustanoveným spôsobom.	kontinuálne počas existencie účtovnej jednotky	všetky účtovné jednotky			1	

118	38	1 a 2	Ustanovenie zakladá sankčnú právomoc daňových úradov vo veci porušenia povinností podľa tohto zákona. Ods.1 – všeobecná právomoc sankcionovať akékoľvek porušenie povinnosti podľa tohto zákona, sankciu až do výšky 1% z hodnoty majetku účtovnej jednotky. Ods.2 – vymedzuje špecifické ustanovenia za porušenie ktorých je možné uložiť sankciu do výšky 3% hodnoty majetku			Ustanovenia, v ktorých bola vymedzená regulačná záťaž v stĺpci F sú sankcionovateľné nielen podľa tohto právneho predpisu, ale aj iných právnych predpisov. Akékoľvek porušenie ktorejkoľvek povinnosti uvedené v tomto zozname je možné postihnúť uvedeným spôsobom na základe tohto ustanovenia.	1		

Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika zákonnej úpravy daní z príjmov v SR

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (v znení č. 43/2004 Z. z., 177/2004 Z. z., 191/2004 Z. z., 391/2004 Z. z., 538/2004 Z. z., 539/2004 Z. z., 659/2004 Z. z., 68/2005 Z. z., 314/2005 Z. z., 534/2005 Z. z., 660/2005 Z. z., 688/2006 Z. z., 76/2007 Z. z., 209/2007 Z. z., 519/2007 Z. z., 530/2007 Z. z., 561/2007 Z. z., 621/2007 Z. z., 653/2007 Z. z., 168/2008 Z. z., 465/2008 Z. z., 514/2008 Z. z., 563/2008 Z. z., 567/2008 Z. z., 60/2009 Z. z., 184/2009 Z. z., 185/2009 Z. z., 504/2009 Z. z., 563/2009 Z. z.) upravuje daň z príjmov fyzickej osoby (či už v podobe príjmov zo závislej činnosti alebo z podnikania) a právnickej osoby, rovnako ako spôsob platenia a vyberanie dane.

Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2004, odkedy bol 29 krát novelizovaný, čo je priemerne skoro 5 novelizácií za rok. Najviac noviel (po sedem) bolo schválených v rokoch 2004 a 2007. Predpis je výnimočný tým, že už jeho samotné časté menenie vyvíja nemalé finančné i časové nároky na firemných ekonómov, účtovníkov a ďalšie osoby v jeho pôsobnosti s udržiavaním odbornej spôsobilosti, oboznamovaním sa s obsahom noviel a aktualizáciou poznatkov. Zákon o dani z príjmov vykonáva vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 161/2006 Z. z. ktorou sa ustanovuje rozsah a výška tvorby technických rezerv a opravných položiek k pohľadávkam, ktoré je možné zahrnúť do daňových výdavkov zdravotných poisťovní. Tento predpis sme pri vyčíslovaní regulácií nebrali v úvahu, keďže sa nedotýka priamo malých a stredných podnikateľov. Ministerstvo financií SR tiež vydáva opatrenia, ktorými sa ustanovujú vzory daňových priznaní k dani z príjmov.

Daň z príjmov patrí medzi jeden z najdôležitejších zdrojov, z výberu ktorého štát financuje svoje aktivity. Vzhľadom na medzinárodnú daňovú konkurenciu medzi členskými krajinami OECD, existuje trend znižovania daňových sadzieb, rozširovania daňových základov a aplikácie len jednej dane na daňový základ. Vlády tiež hľadajú spôsoby ako čo najlepšie zefektívniť výber daní, zabrániť daňovým únikom a zjednodušiť daňovníkom ich platenie. Pri prihliadaní na potrebu štátu financovať verejné statky by sa však nemalo zabúdať ani na schopnosť daňovníkov dostáť svojim daňovým povinnostiam. Daň z príjmu odčerpáva z hospodárstva kapitál, ktorý by fyzické a súkromné právnické

osoby mohli využiť na spotrebu, úspory, či investície. Za určitých okolností môže mať likvidačný dopad na podnikanie, vrátane negatívneho vplyvu na zamestnanosť, motiváciu fyzických osôb pracovať a tým v konečnom dôsledku aj na príjmy štátneho rozpočtu.

V tomto zmysle väčšina nami oslovených malých a stredných podnikateľov na zákone o dani z príjmov intuitívne podrobila kritike najskôr príliš vysokú sadzbu. Ako problém bol však identifikovaný aj vplyv úpravy platenia preddavkov na peňažné toky spoločnosti. S tým súvisí aj nejednoznačnosť niektorých jeho ustanovení, ktoré sťažuje dlhodobé podnikateľské plánovanie, kostrbatá a nezrozumiteľná formulácia paragrafov, či odlišnosti medzi zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a zákonom o dani z príjmov, na ktoré treba prihliadať pri daňovom priznaní. Podnikateľ si tiež nie je istý, čo všetko si bude môcť uplatniť v rámci výdavkov.

Pre objektivitu treba však dodať, že medzi anketovanými malými a strednými podnikateľmi sa našla aj časť takých, ktorí predpis nepovažujú za zdroj vážnejšej záťaže pre svoju podnikateľskú činnosť. Išlo najmä o podnikateľov, ktorí svoju daňovú agendu riešia cez spoluprácu s externými účtovníkmi. Oceňujú lineárnu sadzbu dane, stúpajúcu efektivitu daňových úradov i administratívne zjednodušenia (napr. jednotné kontaktné miesta pri zakladaní živnosti), realizované v uplynulých rokoch. Nami oslovení účtovníci zase vyzdvihli uľahčenie práce v podobe softvérových aplikácií, ktoré sa stali štandardom ich profesie a sú voľne predajné na našom trhu. Väčší dôraz na internetizáciu a informatizáciu celého systému správy daní a odvodov by podľa nich nemal obísť ani príslušné štátne orgány.

2. Kvantifikácia regulačných povinností zákona o dani z príjmov

Pri vyčíslovaní regulačnej záťaže, vyplývajúcej zo zákona o dani z príjmov, treba rozlišovať na jednej strane daň z príjmov právnickej osoby a daň z príjmov fyzických osôb z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, kým na druhej strane daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti. Za finančný náklad regulácií tohto zákona z hľadiska podnikateľov možno považovať sumu vybratých daní, ktoré ročne zaplatia právnické osoby a podnikatelia z radov fyzických osôb. Naproti tomu, nefinančné a administratívne regulácie, vyplývajúce z predpisu, sú najmä:

- náklady na vypracovávanie a podávanie daňových priznaní právnických i fyzických osôb,
- podávanie prehľadov o zrazených a odvedených preddavkoch na daň,

- povinnosť zamestnávateľa zasielať správcovi dane hlásenia o vyúčtovaní dane z príjmov jeho zamestnancov,
- povinnosť zamestnávateľa viesť a uchovávať mzdové listy, výplatné listiny, prípadne evidenciu svojich zamestnancov,
- povinnosť zamestnávateľa vystaviť a doručiť zamestnancovi doklad o súhrnných údajoch uvedených na mzdovom liste alebo v evidencii,
- povinnosť vykonať oznámenie platiteľa príjmu správcovi dane pri zabezpečení dane,
- povinnosť prevádzkovateľa alebo organizátora hry oznámiť výhercovi hodnotu nepeňažnej výhry pre daňové potreby,
- oznamovacia povinnosť voči správcovi dane, keď podnikateľ ukončil podnikanie,
- poznamenanie zmien pri daňovom bonuse na mzdovom liste zamestnanca,
- povinnosti zamestnávateľa, spojené s ročným zúčtovaním,
- povinnosť zamestnávateľa vystaviť na žiadosť zamestnanca potvrdenie o zaplatení dane na účely 2%-nej daňovej asignácie, atď.

Zákon o dani z príjmov obsahuje celý rad povinností, o ktorých je zrejmé, že náklady spôsobujú, no tieto sa nedajú vyčísliť. Ide napríklad o všeobecné povinnosti o podávaní daňového priznania, povinnosť zamestnávateľa „prihliadať" na zamestnancom predložené dokumenty pri uplatňovaní nezdaniteľnej časti základu dane, zamestnaneckej prémie, či daňového bonusu a všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane.

Nemožnosť samostatného vyčíslenia týchto regulácií je spôsobená tým, že upravujú celý kognitívny proces, ktorý vedie k správnemu vypočítaniu dane, nezdaniteľnej časti jej základu, či daňovej straty. Navyše, riadne plnenie povinností podľa zákona o dani z príjmov je podmienené plnením povinností podľa zákona o účtovníctve. Čo rovnako vytvára prepojenie medzi nákladmi regulácií obidvoch predpisov. Obmedzení sme boli taktiež podobou existujúcich štatistických údajov, ktoré väčšinou nerozlišujú medzi malými a strednými podnikateľmi.

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia zákona o dani z príjmov sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie

a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[59] ako aj na makroúrovni[60], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1 - Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov	147	84

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 3 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy. Časť z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné a všeobecné povinnosti sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 - Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov	Počet
Priamo kvantifikovateľné regulácie	9
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	9
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	66
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**84**

2.2 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, dáta vyžiadané od Daňového riaditeľstva SR, konzultácie s odborníkmi z oblasti daní a všeobecné štatistické dáta.

[59] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[60] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje o výskyte daného javu za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou (tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu	**Priemerný náklad zistený v MIP (0-9 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v MAP (10-49 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v SP (50-249 zamestnancov)**
Priemerné ročné náklady spoločnosti na agendu, spojenú s daňou z príjmov v prípade, že je zabezpečovaná z vnútorných zdrojov firmy.[61]	1 200	4 600	42 400
Priemerné ročné náklady spoločnosti na agendu, spojenú s daňou z príjmov v prípade, že je zabezpečovaná z externých zdrojov.[62]	1 380	6 747	-
Priemerné ročné náklady spoločnosti s evidenciou hmotného a nehmotného majetku, s jeho zaraďovaním do odpisových skupín a so samotným odpisovaním pre potreby daňových výdavkov.	172	312	437
Priemerné ročné náklady spoločnosti, spojené s vypracovaním a podaním ročného zúčtovania za svojich zamestnancov.	80	515	1421

Údaje, poskytnuté Daňovým riaditeľstvom SR zahŕňajú nasledovné informácie za rok 2008 (tabuľka č. 4).

61 Vyjadrené priemernými hrubými mzdovými nákladmi na podiel mzdy zamestnancov, vzhľadom na čas, ktorý strávia s agendou spojenou s daňou z príjmov.

62 Podľa podielu zo sumy, platenej externému účtovníkovi, ktorá spadá na daň z príjmov. Je nutné poznamenať, že jedna spoločnosť môže mať tak výdavky na interného ako aj na externého účtovníka. Navyše, nenašli sme spoločnosť nad 50 zamestnancov, ktorá by neriešila agendu spojenú s daňou z príjmov mimo svojich interných firemných kapacít.

Tabuľka č. 4 – Podklady poskytnuté Daňovým riaditeľstvom SR

Názov informácie	**Stav v roku 2008**
Výber dane z príjmov FO z podnikania	202 350 129 eur
Výber dane z príjmov PO	2 155 978 225 eur
Počet registrovaných daňových subjektov z radov obchodných spoločností[63] a družstiev	151 076
Počet registrovaných daňových subjektov z radov FO - podnikateľov	557 826
Počet podaných a spracovaných daňových priznaní k dani z príjmov PO	141 258
Počet podaných a spracovaných daňových priznaní k dani z príjmov FO	890 134
Počet podaných a spracovaných hlásení o vyúčtovaní dane z príjmov zo závislej činnosti	160 166
Počet podaných a spracovaných prehľadov o zrazených a odvedených preddavkoch na daň	599 567
Počet PO, ktoré poukázali 2%	26 691
Počet FO, ktoré poukázali 2%	449 909
Počet daňovníkov FO, ktorí platili preddavky štvrťročne	13 249
Počet daňovníkov FO, ktorí platili preddavky mesačne	848
Počet daňovníkov PO, ktorí platili preddavky štvrťročne	17 796

63 Ide o spoločnosť s ručením obmedzeným, akciovú spoločnosť, komanditnú spoločnosť a verejnú obchodnú spoločnosť.

Počet daňovníkov PO, ktorí platili preddavky mesačne	8 148
Počet FO, ktoré zrážali preddavky na zabezpečenie dane	1 661
Počet PO, ktoré zrážali preddavky na zabezpečenie dane	672

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov nasledujú v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[64]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	5 692
Počet zamestnancov v mikropodnikoch, malých a stredných podnikoch (PZMSP)[65]	906 247
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[66]	4, 71 euro
Náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (ND)[67]	1 euro
Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne	0, 05 euro

2.3 Výpočet

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami (tabuľka č. 6) s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie

64 Zdroj: databáza Slovstat
65 Tamtiež
66 Tamtiež
67 Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na zaslanie zásielky a jej vyhotovenie (obálka).

daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými účtovníkmi a pracovníkmi ekonomických oddelení firiem. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách. Číslovanie regulácií je podľa regulačnej mapy zákona o daniach z príjmov, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy.

Tabuľka č. 6 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o dani z príjmov

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
16	Priamo kvantifikovateľná	19% sadzba dane ako finančná regulácia: Výber dane z príjmov FO z podnikania (202350129 eur) + Výber dane z príjmov PO (2155978225 eur)	-	2358 328 354
72-75	Priamo kvantifikovateľná	Podanie daňového priznania FO: (0,25 hod. x PHM 4,71 eur) + ND (1 euro) x Počet podaných a spracovaných daňových priznaní k dani z príjmov FO (890 134)	2, 18	1 940 492
82-92, 114	Priamo kvantifikovateľná	Zasielanie prehľadov o zrazených a odvedených preddavkoch na daň: (0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)) x Počet podaných a spracovaných prehľadov o zrazených a odvedených preddavkoch na daň (599 567)	3, 46	2 074 502
115	Priamo kvantifikovateľná	Zasielanie hlásenia o vyúčtovaní dane z príjmov zo závislej činnosti: (1 hod x PHM (4,71) + 3 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)) x Počet podaných a spracovaných hlásení o vyúčtovaní dane z príjmov zo závislej činnosti (160166)	5, 86	938 573
108, 109, 113	Priamo kvantifikovateľná	Povinnosť zamestnávateľa viesť a uchovávať mzdové listy, výplatné listiny, resp. evidenciu zamestnancov: náklady vedenia (sú zanedbateľné, robí softvér	Zanedbateľný	Zanedbateľný

		automaticky) + náklady vedenia (variabilné, v závislosti od veľkosti firmy a počtu zamestnancov)		
110	Priamo kvantifikovateľná	Povinnosť zamestnávateľa vystaviť a doručiť zamestnancovi doklad o súhrnných údajoch uvedených v mzdovom liste, resp. evidencii: (0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + 1 x A4 (0,05) + ND (1 euro)) x PZMSP (906 247)	3, 41	3 090 302
117-119	Priamo kvantifikovateľná	Podanie daňového priznania PO: (0,3 hod. x PHM 4,71 eur) + ND (1 euro) x Počet podaných a spracovaných daňových priznaní k dani z príjmov PO (141258)[68]	2, 41	340 432
134-136	Priamo kvantifikovateľná	Oznámenie platiteľa dane správcovi dane o odvedení sumy na zabezpečenie dane: 0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro) x (Počet FO, ktoré zrážali preddavky na zabezpečenie dane (1661) + Počet PO, ktoré zrážali preddavky na zabezpečenie dane(672))	3, 46	8 072
51-67	Priamo kvantifikovateľná	Odpisy hmotného a nehmotného majetku: Priemerné ročné náklady MIP (172 eur) x PMIP (470333) + priemerné ročné náklady MAP (312 eur) x PMAP (54682) + priemerné ročné náklady SP (437 eur) x PSP (5692)	172 - 437	100 445 464
Spolu				**2 467 166 191**

Zdroj: vlastný prepočet

[68] Výpočet nezahŕňa náklad na prípravu podkladov, ktorý je variabilný.

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených individuálne kvantifikovateľnými reguláciami (tabuľka č. 7) s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými účtovníkmi a pracovníkmi ekonomických oddelení firiem. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o dani z príjmov

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
15	Individuálne kvantifikovateľná	Oznamovacia povinnosť prevádzkovateľa alebo organizátora hry, oznámiť výhercovi hodnotu nepeňažnej výhry pre daňové potreby: 0,5 h x PHM (4,71 eur) + 1 x A4 (0,05)	2, 40
68-71	Individuálne kvantifikovateľná	Podanie dodatočného daňového priznania pri úľave na dani pre príjemcov investičnej pomoci: (0,3 hod. x PHM 4,71 eur) + ND (1 euro)	2, 41
81	Individuálne kvantifikovateľná	Oznámenie voči správcovi dane, keď daňovník ukončil podnikanie: Náklady nevznikajú. Agendu prevzali jednotné kontaktné miesta, ktoré odhlasujú automaticky.	0
77-80, 120-133	Individuálne kvantifikovateľná	Platenie štvrťročných a mesačných preddavkov na daň FO – podnikateľov. Samotná platba už náklad nevyvoláva. Bankový prevod, uskutočnený cez internet banking je u väčšiny slovenských bánk bezplatný. Náročnosť na čas: 0,25 hod. x PHM (4,71 eur)	1, 18
98	Individuálne kvantifikovateľná	Poznamenanie zmeny pri daňovom bonuse na mzdovom liste zamestnanca: 0,2 hod x PHM (4,71 eur)	0, 94
100-107	Individuálne kvantifikovateľná	Vykonanie ročného zúčtovania jedného zamestnanca: 0,5 hod. (ak sú dáta priebežne nahadzované) x PHM (471 eur)	2, 36
111	Individuálne kvantifikovateľná	Vydanie doplneného dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní zamestnancovi na jeho žiadosť: 0,3 hod. x PHM (4,71 eur)	1, 41

112	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť zamestnávateľa vystaviť na žiadosť zamestnanca potvrdenie o zaplatení dane na účely 2%-nej daňovej asignácie: 0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur)	2, 46
116	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady doručenia dokumentov správcovi dane, ak zamestnávateľ nemôže zraziť nedoplatok dane zo mzdy	1

Nasleduje zoznam všeobecných povinností bez kvantifikácie (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	**Počet regulácií**
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 48, 50, 76, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147	**66**

2.4 Dopad častých novelizácií zákona o dani z príjmov na modelového účtovníka

Ako už bolo spomenuté v kapitole 1, zákon o dani z príjmov bol od svojho vzniku 29 krát novelizovaný. Časté zmeny predpisu možno považovať za zdroj citeľných nákladov pre účtovnícke spoločnosti ako aj pre interné ekonomické oddelenia firiem. Rozloženie ročných nákladov u modelového účtovníka (SZČO), ktorý účtuje podvojne 5 malých podnikov (10 – 49 zamestnancov) a stará sa príležitostne o daňovú agendu 20 mikropodnikov a živnostníkov, vyzerá približne takto:

- Aktualizácia programu počas roka (zapracovanie zmien DzPFO a DzPO + DPH) je súčasťou paušálu 550 eur (z toho asi 360 eur je podiel legislatívnych zmien).
- Minimálne 6 školení ročne (cena 1 školenia je cca 35 eur).
- Náklady na odbornú literatúru (cca 50 eur).

Sústavné zmeny zákona o dani z príjmu (zohľadnený je aj zákon o DPH) vyjdú modelového účtovníka ročne na **približne 620 eur**. Účtovníci nie sú povinne organizovaní a preto nie sú známe ich počty za celú SR. Slovenská komora certifikovaných účtovníkov má 747 členov a kvalifikované expertné odhady hovoria, že spolu by ich na Slovensku mohlo byť okolo 3 000. Ak by sa náš modelový príklad zovšeobecnil, mohli by sa **celkové náklady na časté novelizácie** zákona o dani z príjmov a zákona o DPH **pohybovať v intervale od 463 140 do 1 860 000 eur**. Skutočné náklady neustálych novelizácií sa zrejme budú blížiť vyššej z oboch súm.

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich zo zákona o dani z príjmov sme zistili **výšku priamo kvantifikovateľných nákladov v sume 2 467 166 191 eur** spolu v roku 2008. Ak sa od tejto sumy odpočíta finančný náklad v podobe výberu dane z príjmov FO z podnikania (202 350 129 eur) a výberu dane z príjmov PO (2 155 978 225 eur), vyjde nám **náklad nefinančného a administratívneho zaťaženia vo výške 108 837 837 eur**. Na tomto mieste považujeme za nutné poznamenať, že samotné podanie daňového priznania a zasielanie rôznych dokumentov správcovi dane sú len vyústením nákladov, ktoré súvisia so zhromažďovaním podkladov. Tieto náklady sa prekrývajú zo zákonom o účtovníctve a nie sú predmetom tejto analýzy, prípadne sú len ťažko vyčísliteľné.

Dopady veľkej časti povinností (tabuľka č. 8, všeobecné povinnosti bez kvantifikácie) sme neboli schopní vyčísliť z nasledujúcich dôvodov:

- Ide o všeobecné ustanovenia o základe dane.
- Týkajú sa zamestnaneckej prémie, ktorá sa prvý krát uplatní v roku 2010.
- Ide o všeobecnú povinnosť zamestnávateľa „prihliadnuť" na zamestnancom predložené dokumenty pri uplatňovaní nezdaniteľnej časti základu dane, zamestnaneckej prémie a daňového bonusu.
- Ide o všeobecné povinnosti v súvislosti s daňovým priznaním.

Z analýzy je zrejmé, že najväčšie náklady vyvoláva samotná sadzba dane z príjmov a s ňou súvisiace administratívne povinnosti (od podávania daňových priznaní, cez zasielanie hlásení a rôznych iných dokumentov). Podľa prieskumu, ktorý realizovala agentúra MVK, výška daňových sadzieb je problémom pre 46,2% podnikateľov, kým „byrokraciu a papierovanie" označilo za problém 48,6% oslovených. Rebríček prieskumu však vedú časté zmeny, ktorých dopad sme demonštrovali na modelovom príklade účtovníka a ktoré trápia až 54,8% podnikateľov.

4. Odporúčania

Náklady častých zmien zákona o dani z príjmov nespočívajú len v nutnosti oboznamovať sa s jeho novelizovanými zneniami. Sekundárnym dôsledkom môžu byť spätne vyrubené sankcie za povinnosti, o ktorých podnikatelia nevedeli. Obáva sa ich až 39,1% opýtaných.[69] Odhadujeme, že 75% nákladov, spojených so zmenou predpisu by odpadlo, keby sa realizovali nasledujúce opatrenia:

- Novelizovať **všetky daňovo-odvodové zákony** zásadne len raz ročne, k 1. januáru.
- Predĺžiť legisvakačnú dobu (teda dobu medzi platnosťou a účinnosťou predpisu) pri daňovo-odvodových zákonoch.
- Zvážiť odloženie sankcionovania novelizovaných ustanovení tak, aby sa zmeny mohli zažiť v praxi.

Navrhujeme tiež **zmeniť podmienky platenia preddavkov** a **skrátiť lehotu na ich vrátenie**. Preddavky na jednej strane zabezpečujú štátu priebežný prísun finančných prostriedkov, na strane druhej, zasahujú do hotovostného toku firiem. Napríklad, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je daňovník pri platení preddavkov na daň povinný vypočítať si daňovú povinnosť za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Urobí to tak, že daň za časť predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia sa vydelí počtom mesiacov odo dňa vzniku daňovníka do konca tohto zdaňovacieho obdobia a vynásobí sa dvanástimi. Pokiaľ podnikateľ zaznamenal v prvých mesiacoch existencie vysoké tržby avšak neskôr, v novom kalendárnom roku sa mu už darilo menej, môžu preddavky vážne ohroziť jeho hospodárenie. Reforma platenia preddavkov by mohla mať pozitívny vplyv na zakladanie nových spoločností a ich prežitie v prvých rokoch existencie, kedy sú najohrozenejšie tak vývojom na trhu ako aj regulačným bremenom zo strany štátu.

Ministerstvo financií by tiež malo **vypracovať vzory tlačív** tam, kde to doposiaľ neurobilo. Príkladom sú mzdové listy, ktoré sa síce predávajú v obchodnej sieti, v praxi však môže nastať situácia, že takéto formuláre neobsahujú všetky povinné náležitosti. V súvislosti s platením daní podporujeme ich **jednotný výber**, spoločne s odvodmi, rovnako ďalšie rozšírenie a zjednodušenie možnosti **komunikovať s daňovými úradmi elektronicky**.

[69] Zdroj: prieskum MVK

Všetky dane a odvody by sa mali platiť daňovému úradu a ten by ich potom rozdeľoval Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam. **Daňové úrady by tiež viedli jednotný informačný systém**, kam by sa zasielali všetky prihlášky, odhlášky a výkazy o zamestnancoch tak, aby sa zamedzilo dvojitému plneniu týchto povinností. Sociálna poisťovňa a zdravotné poisťovne by čerpali informácie z tohto systému. K zníženiu administratívneho zaťaženia malých a stredných podnikateľov by tiež prispelo, keby daňové úrady v rámci elektronickej komunikácie podnikateľom dopredu zasielali vzor príslušného tlačiva daňového priznania a aj týmto spôsobom ich upozornili na daňovú povinnosť. Obmedzilo by to podávanie daňových priznaní na nesprávnych tlačivách, či opomínanie povinnosti podávať daňové priznanie. Efekt takéhoto preventívneho pôsobenia daňových úradov by sa ešte znásobil v prípade realizácie projektu spoločného výberu daní a odvodov.

Odhadujeme, že realizovaním týchto opatrení by sa administratívne a regulačné zaťaženie malých a stredných podnikateľov mohlo znížiť až o dvadsať miliónov eur, bez nutnosti znižovania sadzby.

Regulačná mapa - Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	4	1	Základ dane sa zistí ako súčet čiastkových základov dane podľa jednotlivých druhov príjmov uvedených v § 5 až 8.	Ustanovenie o základe dane. Spomenutý § 5 sa týka príjmov zo závislej činnosti, § 6 príjmov z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu, § 7 príjmov z kapitálového majetku a § 8 iných príjmov. Pre túto analýzu sú relevantné najmä paragrafy 6 až 8. Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.	1	1	1	Pravidelná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
2	4	4	Výdavky vynaložené na zásoby a iné nevyhnutne vynaložené výdavky spojené so začatím činnosti vynaložené v kalendárnom roku, ktorý predchádzal roku, v ktorom daňovník s príjmami podľa § 6 začal túto činnosť vykonávať, sa zahrnú do základu dane, počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom začal túto činnosť vykonávať.	Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.		1		Pri začatí činnosti.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
3	4	5	Príjem z predaja nehnuteľností a hnuteľných vecí, ktoré boli zahrnuté do obchodného majetku a ktoré daňovník využíval len sčasti na podnikanie alebo na inú samostatnú zárobkovú činnosť alebo ich daňovník prenajímal len sčasti, ktorý nie je oslobodený od dane podľa § 9 ods. 1 písm. a) až d), sa zahrnie do základu dane len v tom pomere, v akom daňovník tento majetok využíval na uvedené činnosti.	Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
4	4	6	Príjem, z ktorého sa daň vyberá zrážkou podľa § 43, sa zahŕňa do základu dane, ak vybraním zrážky nie je splnená daňová povinnosť alebo ak daňovník, ktorý nie je povinný tieto príjmy účtovať, využil možnosť odpočítať daň vybranú zrážkou ako preddavok na daň podľa § 43 ods. 7.	Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.

5	4	8	Príjmy uvedené v § 6 ods. 3, § 7 a 8, ktoré plynú manželom z ich bezpodielového spoluvlastníctva, sa zahŕňajú do základu dane v rovnakom pomere u každého z nich, ak sa nedohodnú inak; v tom istom pomere sa zahŕňajú do základu dane výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie alebo udržanie týchto príjmov.	Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
6	4	9	U daňovníka s príjmami z podnikania (§ 6) sa základ dane zisťuje vždy za kalendárny rok, a to aj vtedy, ak bol na daňovníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie alebo povolená reštrukturalizácia; na tento účel je daňovník povinný zostaviť účtovnú závierku k poslednému dňu kalendárneho roka, pričom povinnosť zostaviť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu týmto nie je dotknutá.	Ustanovenie o základe dane - samostatne nemerateľné.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
7	6	10	...Ak daňovník uplatní výdavky podľa tohto odseku, v sumách výdavkov sú zahrnuté všetky daňové výdavky daňovníka okrem zaplateného poistného a príspevkov, ktoré je daňovník povinný platiť, ak toto poistné a príspevky neboli zahrnuté do základu dane v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach; toto poistné a príspevky si môže daňovník uplatniť vo výdavkoch v preukázanej výške. Daňovník počas uplatňovania výdavkov týmto spôsobom je povinný viesť evidenciu o príjmoch v časovom slede, o zásobách a o pohľadávkach.	Časť ustanovenia o možnosti uplatniť si paušálne výdavky. Daňovník je povinný viesť evidenciu o príjmoch v časovom slede, o zásobách a o pohľadávkach. Povinnosť je nevyčísliteľná, kvôli extrémnej variabilite okolností, ktoré na ňu vplývajú na mikroúrovni.		1	1	Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.

8	6	11	Ak daňovník uplatňuje pri príjmoch uvedených v odseku 3 preukázateľne vynaložené daňové výdavky, vedie počas celého zdaňovacieho obdobia evidenciu o a) príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede, b) hmotnom majetku a nehmotnom majetku, ktorý možno odpisovať, c) zásobách, pohľadávkach a záväzkoch.	Príjmami podľa odseku 3 sa rozumejú príjmy z prenájmu nehnuteľností.		1	1	Sústavná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
9	6	12	Evidenciu podľa odseku 11 je daňovník povinný uchovávať po dobu, v ktorej zanikne právo daň vyrubiť alebo dodatočne vyrubiť podľa osobitného predpisu.			1		Sústavná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
10	6	15	Ak daňovník v priebehu zdaňovacieho obdobia nedodrží podmienky ustanovené v odseku 14, pokračuje vo vedení daňovej evidencie už len v tomto zdaňovacom období. V bezprostredne nasledujúcom zdaňovacom období je tento daňovník povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu alebo evidenciu podľa odseku 10. Daňovník, ktorý sa rozhodne viesť evidenciu podľa odseku 14, je povinný túto evidenciu viesť počas celého zdaňovacieho obdobia a uchovávať ju po dobu, v ktorej zanikne právo vyrubiť daň alebo dodatočne vyrubiť daň.	Odsek 14 je koncipovaný ako možnosť: Daňovník vykonávajúci podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť podľa odsekov 1 a 2 za podmienok, že túto činnosť vykonáva samostatne bez zamestnanca, dosiahol z tejto činnosti v bezprostredne predchádzajúcom zdaňovacom období príjmy (výnosy) nepresahujúce sumu 170 000 eur a uplatňuje pri týchto príjmoch (výnosoch) preukázateľné daňové výdavky, môže viesť počas celého zdaňovacieho obdobia daňovú evidenciu o a) príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede vrátane prijatých a vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov, b) hmotnom majetku a nehmotnom majetku, využívaných na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť, c) zásobách, pohľadávkach a záväzkoch.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.

11	6	16	Hnuteľné veci a nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré využívajú na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov podľa odsekov 1 až 3 obaja manželia, zahrnie do obchodného majetku jeden z manželov. Výdavky súvisiace s využívaním týchto hnuteľných vecí a nehnuteľností sa rozdelia medzi oboch manželov v pomere, v akom ich využívajú pri svojej činnosti; v takomto pomere sa rozdelí aj príjem z ich predaja.	Príjmami podľa odseku 1 sa rozumejú príjmy z podnikania (teda: príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva, príjmy zo živnosti, príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov, príjmy spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komanditnej spoločnosti). Príjmami podľa odseku 2 sa rozumejú príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti (z práv duševného vlastníctva a autorských práv, z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním, znalcov a tlmočníkov, a príjmy z činností sprostredkovateľov podľa osobitných predpisov, ktoré nie sú živnosťou). podľa odseku 3 sa rozumejú príjmy z prenájmu nehnuteľností. MÁ CHAR. ÚČT. OPERÁCIE		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
12	8	2	Do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahŕňa zdaniteľný príjem znížený o výdavky preukázateľne vynaložené na jeho dosiahnutie. Ak sú výdavky spojené s jednotlivým druhom príjmu uvedeným v odseku 1 vyššie ako príjem, na rozdiel sa neprihliada.	Odsek 1 definuje ostatné príjmy. Ide o: a) príjmy z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnuteľných vecí, b) príjmy z prevodu vlastníctva nehnuteľností, c) príjmy z predaja hnuteľných vecí, d) príjmy z prevodu opcií, e) príjmy z prevodu cenných papierov, f) príjmy z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva, g) príjmy zo zdedených práv z priemyselného a iného duševného vlastníctva vrátane autorských práv a práv príbuzných autorskému právu, h) dôchodky a podobné opakujúce sa požitky, i) výhry v lotériách a iných podobných hrách a výhry z reklamných súťaží a žrebovaní, j) ceny z verejných súťaží, ceny zo súťaží, v ktorých je okruh súťažiacich obmedzený podmienkami súťaže, alebo ak ide o súťažiacich vybratých usporiadateľom súťaže, a ceny zo športových súťaží, ak nejde o daňovníka, ktorý športovú činnosť vykonáva v rámci inej samostatnej zárobkovej činnosti [§ 6 ods. 2 písm. b)], k) príjmy z derivátových operácií.	1	1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.

13	8	3	Do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahŕňajú zdaniteľné príjmy neznížené o výdavky, ak ide o a) príjmy podľa odseku 1 písm. i) a j), ktoré plynú zo zdrojov v zahraničí, b) dôchodky.		1	1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
14	8	4	Do základu dane (čiastkového základu dane) sa zahrnie príjem z predaja nehnuteľnosti podľa odseku 1 písm. b) až v tom zdaňovacom období, v ktorom sa prijal, bez ohľadu na to, v ktorom zdaňovacom období nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti kupujúci. Príjmy uvedené v odseku 1 písm. b) až f), vyplácané v splátkach na základe kúpnej zmluvy alebo inej zmluvy, ktorou sa prevádza vlastníctvo, alebo prijaté preddavky dohodnuté týmito zmluvami, alebo prijaté na základe zmluvy o budúcom predaji alebo inom prevode, sa zahrnú do základu dane (čiastkového základu dane), a to v tom zdaňovacom období, v ktorom boli prijaté.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.
15	8	10	Z príjmov podľa odseku 1 písm. i) a j), okrem nepeňažnej výhry alebo ceny, plynúcich zo zdrojov na území Slovenskej republiky sa daň vyberá podľa § 43. Pri poskytnutí nepeňažnej výhry alebo ceny je prevádzkovateľ alebo organizátor hry, súťaže alebo žrebovania povinný oznámiť výhercovi hodnotu výhry alebo ceny, ktorou je obstarávacia cena alebo vlastné náklady prevádzkovateľa alebo organizátora hry, súťaže alebo žrebovania, alebo poskytovateľa výhry alebo ceny. Ak v cene z verejnej súťaže je zahrnutá odmena za použitie diela alebo výkonu, zníži sa táto cena o sumu pripadajúcu na túto odmenu, pričom táto suma sa zahrnie do príjmov uvedených v § 6.	Oznamovacia povinnosť prevádzkovateľa, resp. organizátora hry sama o sebe vyvoláva zanedbateľné náklady.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy.

16	15		Sadzba dane je 19 % zo základu dane a) fyzických osôb zníženého o daňovú stratu a o nezdaniteľné časti základu dane (§ 11), b) právnických osôb zníženého o daňovú stratu.		1			Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
17	17	1, písm. a)	Pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty sa vychádza u daňovníka účtujúceho v sústave jednoduchého účtovníctva alebo u daňovníka, ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 10 alebo ods. 11 alebo 14, z rozdielu medzi príjmami a výdavkami,	V odseku 3 je ďalej vymenované, čo sa podľa odseku 1 do základu dane nezahŕňa. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
18	17	1, písm. b)	Pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty sa vychádza u daňovníka účtujúceho v sústave podvojného účtovníctva z výsledku hospodárenia,	V odseku 3 je ďalej vymenované, čo sa podľa odseku 1 do základu dane nezahŕňa. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

19	17	1, písm. c)	Pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty sa vychádza u daňovníka, ktorý na základe povinnosti podľa osobitného predpisu vykazuje výsledok hospodárenia v individuálnej účtovnej závierke podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo, z tohto výsledku hospodárenia, upraveného spôsobom ustanoveným vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo"), alebo z výsledku hospodárenia, ktorý by vyčíslil, ak by účtoval v sústave podvojného účtovníctva, pričom na účely zistenia tohto výsledku hospodárenia je povinný viesť evidenciu v rozsahu a spôsobom ustanoveným pre sústavu podvojného účtovníctva a uchovávať ju podľa osobitného predpisu; ak pri zisťovaní základu dane daňovník uplatnil postup, pri ktorom sa vychádza z výsledku hospodárenia vykázanom v individuálnej účtovnej závierke podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo upravenom spôsobom ustanoveným vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom ministerstvom, takto uplatnený postup je daňovník povinný uplatňovať aj v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach.	V odseku 3 je ďalej vymenované, čo sa podľa odseku 1 do základu dane nezahŕňa. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
20	17	2, písm. a)	Výsledok hospodárenia alebo rozdiel medzi príjmami a výdavkami podľa odseku 1 pri zisťovaní základu dane sa zvýši o sumy, ktoré nemožno podľa tohto zákona zahrnúť do daňových výdavkov alebo ktoré boli do daňových výdavkov zahrnuté v nesprávnej výške,	Nemerateľné. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

21	17	2, písm. b)	Výsledok hospodárenia alebo rozdiel medzi príjmami a výdavkami podľa odseku 1 pri zisťovaní základu dane sa zvýši o sumy, ktoré nie sú súčasťou výsledku hospodárenia, ale podľa tohto zákona sú zahrnované do základu dane,	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
22	17	2, písm. c)	Výsledok hospodárenia alebo rozdiel medzi príjmami a výdavkami podľa odseku 1 pri zisťovaní základu dane sa zníži o sumy, ktoré sú súčasťou výsledku hospodárenia, ale podľa tohto zákona sa nezahrnú do základu dane.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
23	17	4	Súčasťou základu dane je aj príjem, z ktorého sa daň vyberá zrážkou podľa § 43, ak vybraním zrážky nie je splnená daňová povinnosť alebo ak daňovník, ktorý je fyzickou osobou a nie je povinný tieto príjmy účtovať, využil možnosť odpočítať daň vybranú zrážkou ako preddavok na daň podľa § 43 ods. 7. Súčasťou základu dane daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou je aj výnos z dlhopisov a pokladničných poukážok.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
24	17	7	Základ dane daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou, ktorý vykonáva činnosť na území Slovenskej republiky prostredníctvom stálej prevádzkarne, vykázaný podľa odseku 1, nemôže byť nižší, ako by bol dosiahnutý, keby ako nezávislá osoba vykonávala rovnaké alebo podobné činnosti nezávisle od jej zriaďovateľa. Na úpravu základu dane stálej prevádzkarne sa primerane použije postup podľa § 18... (je tu vypísaná len časť dlhšieho ustanovenia)	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

25	17	8, písm. a)	Základ dane v zdaňovacom období, v ktorom dochádza k zrušeniu daňovníka s likvidáciou (§ 41 ods. 3) alebo v ktorom bol na daňovníka vyhlásený konkurz (§ 41 ods. 5), alebo v ktorom dochádza k skončeniu podnikania daňovníka (§ 6) alebo k skončeniu inej samostatnej zárobkovej činnosti, alebo prenájmu (§ 6), upraví daňovník, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 , o cenu nespotrebovaných zásob, zostatky vytvorených rezerv podľa § 20 ods. 9 písm. b), d) a e) a opravných položiek k nadobudnutému majetku, výšku záväzkov, ktorých úhrada sa považuje za daňový výdavok podľa § 19, a výšku pohľadávok, ktorých inkaso sa považuje za zdaniteľný príjem, okrem pohľadávok uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) prvom až piatom bode a písm. i) a o pomernú výšku nájomného, ktorá pripadá na príslušné zdaňovacie obdobie alebo jeho časť; pri ďalšom predaji nespotrebovaných zásob sa zahrnie do základu dane iba rozdiel, o ktorý prevyšuje cena, za ktorú boli nespotrebované zásoby predané, cenu nespotrebovaných zásob už zahrnutých do základu dane,	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

26	17	8, písm. b)	Základ dane v zdaňovacom období, v ktorom dochádza k zrušeniu daňovníka s likvidáciou (§ 41 ods. 3) alebo v ktorom bol na daňovníka vyhlásený konkurz (§ 41 ods. 5), alebo v ktorom dochádza k skončeniu podnikania daňovníka (§ 6) alebo k skončeniu inej samostatnej zárobkovej činnosti, alebo prenájmu (§ 6), upraví daňovník, ktorý účtuje v sústave podvojného účtovníctva, o zostatky vytvorených rezerv a opravných položiek, príjmov budúcich období, výnosov budúcich období, výdavkov budúcich období a nákladov budúcich období s výnimkou tých, ktoré preukázateľne súvisia s obdobím likvidácie alebo konkurzu,	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
27	17	8, písm. c)	Základ dane v zdaňovacom období, v ktorom dochádza k zrušeniu daňovníka s likvidáciou (§ 41 ods. 3) alebo v ktorom bol na daňovníka vyhlásený konkurz (§ 41 ods. 5), alebo v ktorom dochádza k skončeniu podnikania daňovníka (§ 6) alebo k skončeniu inej samostatnej zárobkovej činnosti, alebo prenájmu (§ 6), upraví daňovník, ktorý uplatňuje výdavky podľa § 6 ods. 10, o cenu nespotrebovaných zásob a o výšku pohľadávok s výnimkou pohľadávok uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) a i).	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
28	17	10	Daňovník, ktorý zmenil spôsob uplatňovania výdavkov podľa § 19 na spôsob podľa § 6 ods. 10 alebo ak začal účtovať po období, v ktorom nebol účtovnou jednotkou, upraví základ dane podľa odseku 8 za zdaňovacie obdobie, ktoré predchádzalo tejto zmene.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

29	17	11	Do základu dane daňovníka, ktorý predáva podnik alebo jeho časť, sa zahrnie aj rozdiel, o ktorý príjem z predaja podniku v dohodnutej kúpnej cene zvýšenej o záväzky a zníženej o stav prevádzaných peňažných prostriedkov na bankových účtoch alebo v hotovosti prevyšuje hodnotu predávaného podniku alebo jeho časti zahŕňanú do daňových výdavkov. Daňovník, ktorý vedie jednoduché účtovníctvo alebo, ktorý vedie daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 14, zahrnie do daňových výdavkov aj hodnotu záväzkov vzťahujúcich sa na výdavky, ktoré, ak by boli uhradené pred predajom podniku, boli by u predávajúceho daňovým výdavkom. Príjem z predaja podniku alebo jeho časti sa zahrnie do základu dane daňovníka v zdaňovacom období, v ktorom nastane účinnosť zmluvy o predaji podniku.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
30	17	12, písm. a)	Základ dane daňovníka s príjmami podľa § 6, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 10 alebo ods. 11 alebo 14, sa zvýši o hodnotu pohľadávky pri jej vklade do obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo pri jej postúpení, a to aj ak ide o pohľadávku, ktorú daňovník vložil alebo postúpil za cenu nižšiu, ako je jej menovitá hodnota; pri vklade pohľadávky alebo jej postúpení za cenu vyššiu, ako je jej menovitá hodnota, sa za príjem považuje táto vyššia cena,	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

31	17	12, písm. b)	Základ dane daňovníka s príjmami podľa § 6, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 10 alebo ods. 11 alebo 14, sa zvýši pri vyradení pohľadávky z účtovníctva alebo z evidencie o sumu vo výške odpisu menovitej hodnoty pohľadávky alebo pri pohľadávke nadobudnutej postúpením vo výške jej obstarávacej ceny okrem pohľadávok uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) prvom až piatom bode a písm. i),	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
32	17	12, písm. c)	Základ dane daňovníka s príjmami podľa § 6, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 10 alebo ods. 11 alebo 14, sa zníži pri vyradení pohľadávky z účtovníctva alebo z evidencie o sumu vo výške zaplatenej obstarávacej ceny pohľadávky nadobudnutej postúpením pri splnení podmienok uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) prvom až piatom bode a písm. i),	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
33	17	12, písm. d)	Základ dane daňovníka s príjmami podľa § 6, ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo ktorý vedie evidenciu podľa § 6 ods. 10 alebo ods. 11 alebo 14, sa zníži o sumu vo výške zaplatenej obstarávacej ceny pohľadávky nadobudnutej postúpením v zdaňovacom období, v ktorom došlo k úhrade dlžníkom alebo postupníkom pri jej ďalšom postúpení, najviac však do výšky príjmov plynúcich z tejto úhrady.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

34	17	13	Pri zrušení daňovníka účtujúceho v sústave podvojného účtovníctva bez likvidácie sa základ dane ku dňu jeho zrušenia upraví o zostatky vytvorených rezerv a opravných položiek vrátane opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku, príjmov budúcich období, výnosov budúcich období, výdavkov budúcich období a nákladov budúcich období okrem tých položiek, ktoré preberá právny nástupca zaniknutej obchodnej spoločnosti alebo družstva, ak sa preukázateľne vzťahujú k právam a záväzkom právneho nástupcu daňovníka podľa § 2 písm. d) druhého bodu. Rovnaký postup sa uplatní pri splynutí, zlúčení a rozdelení obchodnej spoločnosti alebo družstva, ak súčasťou splynutia, zlúčenia a rozdelenia obchodnej spoločnosti alebo družstva je aj majetok obchodnej spoločnosti alebo družstva so sídlom v členských štátoch Európskej únie;	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
35	17	14	Súčasťou základu dane daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou je aj základ dane stálej prevádzkarne umiestnenej v zahraničí s výnimkou, ak základom dane stálej prevádzkarne je daňová strata, o ktorú podľa daňovej legislatívy štátu, v ktorom je zdroj príjmu, možno znižovať základ dane. Pri jeho zisťovaní sa postupuje podľa odseku 1 s výnimkou výdavkov, ktoré je daňovník povinný uhrádzať podľa právnych predpisov platných v štáte, v ktorom je zdroj príjmu, ktoré možno uplatniť do daňových výdavkov v rozsahu ustanovenom v týchto právnych predpisoch.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

36	17	15	Pri zrušení opravných položiek a zrušení rezerv na účet nerozdelený zisk minulých rokov sa základ dane zvyšuje o zaúčtovanú výšku zostatkov týchto účtov, ak ich tvorba je považovaná za daňový výdavok. Opravy chýb minulých účtovných období, ak ide o náklady (výdavky) uznané za daňový výdavok alebo výnosy (príjmy) zahrnované do zdaniteľných príjmov, sa zahrnujú do základu dane toho zdaňovacieho obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia, bez ohľadu na to, či sa účtujú do nákladov, výnosov alebo na účet nerozdelený zisk minulých rokov.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
37	17	17	Ak daňovník pred začatím zdaňovacieho obdobia doručí správcovi oznámenie o nezahrnovaní kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve z dôvodu nezrealizovaného inkasa pohľadávok alebo neuhradených platieb záväzkov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, do základu dane v období, v ktorom o nich účtuje, zahrnú sa tieto rozdiely do základu dane v tom zdaňovacom období, v ktorom došlo k inkasu alebo odpisu pohľadávky alebo platbe alebo odpisu záväzku. V zdaňovacom období, v ktorom tento daňovník doručí správcovi dane oznámenie o ukončení nezahrnovania týchto kurzových rozdielov do základu dane, zahrnie do základu dane aj kurzové rozdiely vyčíslené v účtovníctve, nezahrnuté do základu dane v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu. Daňovému riaditeľstvu nie je známe, koľko bolo prípadov doručenia oznámenia o ukončení nezahrnovania týchto kurzových rozdielov do základu dane.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

38	17	17	Daňovník za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol, uplatní postup o nezahrnovaní kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve do základu dane, ak doručí oznámenie správcovi dane v lehote najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovník vznikol.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1	1	Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
39	17	17	Právny nástupca daňovníka zaniknutého zrušením bez likvidácie môže pokračovať v postupe nezahrnovania kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve do základu dane bez doručenia oznámenia správcovi dane, ak právnym nástupcom je novozaložená obchodná spoločnosť alebo ak tento postup už uplatňoval aj daňovník, ktorý je právnym nástupcom daňovníka zaniknutého zrušením bez likvidácie.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
40	17	20	Súčasťou základu dane je aj daň z pridanej hodnoty, a) na ktorú si platiteľ dane z pridanej hodnoty uplatnil nárok na odpočítanie pri registrácii podľa osobitného predpisu s výnimkou podľa odseku 3 písm. d), b) ktorá je dodatočne odpočítateľná alebo dodatočne neodpočítateľná, ak platiteľ dane z pridanej hodnoty zmenil účel použitia hmotného majetku podľa osobitného predpisu.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
41	17	21	Zmluvné pokuty, poplatky z omeškania a úroky z omeškania okrem úrokov z omeškania z úverov platených bankám a prijatých bankami a úrokov v prípade vzniku nepovoleného debetného zostatku na bežnom účte platených bankám a prijatých bankami, sa zahrnú do základu dane u veriteľa po prijatí úhrady alebo u dlžníka po ich zaplatení.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

42	17	22	Súčasťou základu dane je aj nepeňažný príjem prenajímateľa, ktorý je vlastníkom prenajatej veci, a to vo výške výdavkov vynaložených nájomcom, po predchádzajúcom písomnom súhlase prenajímateľa, na technické zhodnotenie tejto veci nad rámec povinností dohodnutých v nájomnej zmluve a neuhradených prenajímateľom, a to v zdaňovacom období, v ktorom a) bolo technické zhodnotenie uvedené do užívania, ak o hodnotu technického zhodnotenia vlastník zvýšil vstupnú (zostatkovú) cenu tohto majetku, b) došlo k skončeniu nájmu; nepeňažný príjem sa určí vo výške zostatkovej ceny, ktorú by malo technické zhodnotenie pri použití rovnomerného odpisovania (§ 27).	Odsek 23 dopĺňa, že: Nepeňažným príjmom prenajímateľa sú aj výdavky vynaložené nájomcom na opravy prenajatého hmotného majetku zahrnuté do daňových výdavkov nájomcu nad rámec povinností nájomcu dohodnutých v nájomnej zmluve. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
43	17	26	Základ dane nájomcu v zdaňovacom období, v ktorom došlo a) k porušeniu podmienok finančného prenájmu podľa § 2 písm. s), sa upraví o rozdiel už uplatnených odpisov podľa § 26 ods. 8 v daňových výdavkoch a odpisov, ktoré by uplatnil ako vlastník podľa § 27 alebo § 28, b) po skončení nájmu okrem finančného prenájmu ku kúpe prenajatej veci za kúpnu cenu nižšiu, ako je zostatková cena, ktorú by vec mala pri odpisovaní podľa § 27 alebo § 28, sa upraví o rozdiel už uplatneného nájomného v daňových výdavkoch a odpisov, ktoré by uplatnil vlastník podľa § 27 alebo § 28.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

44	17	29, písm. a)	Základ dane zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa zvýši o výšku záväzku prislúchajúceho k výdavku (nákladu), ktorý je podľa § 19 daňovým výdavkom, a to aj k výdavku (nákladu) prislúchajúcemu k odpisovanému a neodpisovanému majetku, zásobám a inému majetku, pri ktorom vzniká výdavok (náklad) pri jeho zaradení alebo vyradení zo spotreby alebo z používania, alebo neuhradenej časti takého záväzku ako aj o výšku záväzku účtovaného ako zníženie výnosu (príjmu), a to v tom zdaňovacom období, v ktorom od jeho splatnosti uplynula doba 36 mesiacov s výnimkou daňovníka podľa osobitného predpisu. Ak po tomto období dôjde k úhrade záväzku alebo jeho časti, základ dane sa zníži o výšku uhradeného záväzku v tom zdaňovacom období, v ktorom bol záväzok alebo jeho časť uhradený,	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

45	17	29, písm. b)	Základ dane zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa zvýši o výšku záväzku prislúchajúceho k výdavku (nákladu), ktorý je podľa § 19 daňovým výdavkom, a to aj k výdavku (nákladu) prislúchajúcemu k odpisovanému a neodpisovanému majetku, zásobám a inému majetku, pri ktorom vzniká výdavok (náklad) pri jeho zaradení alebo vyradení zo spotreby alebo z používania, alebo neuhradenej časti takého záväzku ako aj o výšku záväzku účtovaného ako zníženie výnosu (príjmu), a to v tom zdaňovacom období, v ktorom od jeho splatnosti uplynula doba 36 mesiacov s výnimkou daňovníka podľa osobitného predpisu. Ak po tomto období dôjde k premlčaniu alebo zániku tohto záväzku, základ dane sa zníži o výšku zaúčtovaného výnosu v tom zdaňovacom období, v ktorom sa o výnose účtuje.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
46	17	30, písm. a)	Základ dane zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa v zdaňovacom období, v ktorom dôjde k postúpeniu pohľadávky, zvýši o sumu opravnej položky, ktorej tvorba bola uznaná za daňový výdavok podľa § 20, a súčasne zníži o výdavok (náklad) podľa § 19 ods. 3 písm. h),	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.		1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
47	17	30, písm. b)	Základ dane zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa v zdaňovacom období, v ktorom dôjde k odpisu pohľadávky, zvýši o sumu opravnej položky, ktorej tvorba bola uznaná za daňový výdavok podľa § 20, a súčasne zníži o výdavok (náklad) podľa § 19 ods. 2 písm. h) a r),	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	?	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
48	17	30, písm. c)	Základ dane zistený podľa § 17 ods. 1 písm. b) a c) sa v zdaňovacom období, v ktorom dôjde k čiastočnému zaplateniu pohľadávky, upraví o časť opravnej položky podľa § 20.	Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	?	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné

									príjmy aj PO.
49	17	31	Ak daňovník v príslušnom zdaňovacom období zahrnul do výsledku hospodárenia vyššie výnosy (príjmy), ako mu vyplýva z osobitného predpisu alebo v príslušnom zdaňovacom období zahrnul do výsledku hospodárenia nižšie náklady (výdavky), ako mu vyplýva z osobitného predpisu a z tohto dôvodu vykázal vyšší základ dane a odviedol vyššiu daň, úprava výsledku hospodárenia alebo nerozdeleného zisku minulých rokov alebo neuhradenej straty minulých rokov v nasledujúcich účtovných obdobiach už nebude mať vplyv na výšku základu dane a daňovej povinnosti; ak sa daňovník rozhodne pre takýto postup v príslušnom zdaňovacom období, neuplatní sa úprava základu dane podľa odseku 15.	Z toho vyplýva, že keď daňovník zaplatil viacej, už mu to nevrátia. Ide o všeobecné ustanovenia o zisťovaní základu dane pri dani z príjmu PO. Ak ide o fyzické osoby, vzťahuje sa len na príjmy dosiahnuté z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti a na príjmy z prenájmu.	1	1		Všeobecná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

50	18	4	Daňovník môže písomne požiadať správcu dane o vydanie rozhodnutia o odsúhlasení použitia konkrétnej metódy podľa odseku 2 alebo odseku 3 (ďalej len „rozhodnutie o odsúhlasení metódy ocenenia"). Prílohou žiadosti je dokumentácia podľa odseku 1. Správca dane vydá rozhodnutie o odsúhlasení metódy ocenenia najviac na päť zdaňovacích období. Na žiadosť daňovníka, podanú najmenej 30 dní pred uplynutím lehoty uvedenej v rozhodnutí o odsúhlasení metódy ocenenia, správca dane môže vydať rozhodnutie o odsúhlasení metódy ocenenia najviac na päť ďalších zdaňovacích období, ak daňovník preukáže, že nedošlo k zmene podmienok, na základe ktorých bolo predchádzajúce rozhodnutie o odsúhlasení metódy ocenenia vydané.	Týka sa úpravy základu dane zahraničných závislých osôb. Daňovník je povinný uchovávať dokumentáciu a podľa potreby ju predkladať správcovi dane alebo ministerstvu. Daňové riaditeľstvo neeviduje, koľko daňovníkov požiadalo správcu dane o vydanie rozhodnutia podľa tohto ustanovenia.		1	1	Príležitostná.	Vzťahuje sa na zahraničné závislé osoby.
51	22	4	Súborom hnuteľných vecí je súhrn samostatných hnuteľných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie. Súborom hnuteľných vecí so samostatným technicko-ekonomickým určením je aj časť výrobného alebo iného celku. Súbor hnuteľných vecí sa účtuje alebo eviduje podľa § 6 ods. 11 alebo 14 samostatne tak, aby boli preukázateľne zabezpečené technické a hodnotové údaje o jednotlivých veciach zaradených do súboru, o určení hlavnej funkčnej veci a o všetkých zmenách súboru, napríklad prírastkoch a úbytkoch vrátane údajov o dátume vykonanej zmeny, o rozsahu zmeny, o vstupných a zostatkových cenách jednotlivých prírastkov a úbytkov, o celkovej cene súboru hnuteľných vecí, o sume odpisov vrátane ich zmien vyplývajúcich zo zmeny vstupnej ceny súboru hnuteľných vecí.	V ustanovení je určené ako sa účtuje súbor hnuteľných vecí. Odsek je súčasťou paragrafu s názvom Odpisy hmotného majetku a nehmotného majetku		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

52	22	8	Nehmotný majetok sa odpíše v súlade s účtovnými predpismi, najviac do výšky vstupnej ceny (§ 25).	Týmto účtovným predpisom je zákon o účtovníctve.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
53	22	12	Pri vyradení hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného podľa § 26 ods. 6 až 9 uplatní daňovník odpis vo výške pripadajúcej na počet celých mesiacov, počas ktorých daňovník majetok účtoval alebo majetok evidoval podľa § 6 ods. 11 alebo 14.	Odkaz na zákon o účtovníctve.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
54	22	13	Daňovník, ktorý sa zrušuje bez likvidácie, uplatní z vypočítaného ročného odpisu alikvotnú časť pripadajúcu na celé mesiace, počas ktorých daňovník majetok účtoval. Zvyšnú časť ročného odpisu prepočítaného na kalendárne mesiace uplatní právny nástupca zaniknutého daňovníka; zvyšná časť ročného odpisu sa uplatňuje už v mesiaci, v ktorom bol majetok zaevidovaný v majetku právneho nástupcu. Rovnako sa postupuje aj pri prevode správy majetku štátu, obce alebo vyššieho územného celku.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
55	24	1, písm. a)	Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje aj daňovník, ktorý nemá vlastnícke právo k tomuto majetku, ak účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 o hmotnom majetku pri prevode vlastníckeho práva z dôvodu zabezpečenia záväzku prevodom práva na veriteľa, ak sa pôvodný vlastník (dlžník) písomne dohodne s veriteľom na výpožičke tohto majetku počas trvania zabezpečenia záväzku,			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

56	24	1, písm. b)	Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje aj daňovník, ktorý nemá vlastnícke právo k tomuto majetku, ak účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 o dlhodobom hmotnom hnuteľnom majetku, ku ktorému vlastnícke právo prechádza na kupujúceho až úplným zaplatením kúpnej ceny a do nadobudnutia vlastníckeho práva majetok kupujúci užíva,			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
57	24	1, písm. c)	Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje aj daňovník, ktorý nemá vlastnícke právo k tomuto majetku, ak účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 o nehnuteľnej veci obstaranej na základe zmluvy, pri ktorej sa vlastnícke právo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností, ak do nadobudnutia vlastníckeho práva nehnuteľnosť užíva,			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
58	24	1, písm. d)	Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje aj daňovník, ktorý nemá vlastnícke právo k tomuto majetku, ak účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 o hmotnom majetku prenajatom formou finančného prenájmu,			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

59	24	1, písm. e)	Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje daňovník, ktorý má k tomuto majetku vlastnícke právo. Hmotný majetok a nehmotný majetok odpisuje aj daňovník, ktorý nemá vlastnícke právo k tomuto majetku, ak účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 alebo 14 o hmotnom majetku a nehmotnom majetku štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorý bol zverený do správy rozpočtovej organizácie, príspevkovej organizácie alebo inej právnickej osobe.	Podmienka evidencie pri odpise (aj vyššie)		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
60	24	2	Technické zhodnotenie prenajatého hmotného majetku uhradené nájomcom môže odpisovať nájomca na základe písomnej zmluvy s vlastníkom, ak vlastník nezvýšil vstupnú cenu hmotného majetku o tieto výdavky. Pri odpisovaní technického zhodnotenia postupuje nájomca spôsobom ustanoveným pre hmotný majetok. Nájomca zaradí technické zhodnotenie do odpisovej skupiny, v ktorej je zaradený prenajatý hmotný majetok. Rovnakým spôsobom sa odpisuje iný majetok uvedený v § 22 ods. 6 písm. e).	Z regulácie vyplýva nutnosť uzavretia písomnej zmluvy.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
61	24	3	Hmotný majetok a nehmotný majetok, ktorý je v spoluvlastníctve, odpisuje každý zo spoluvlastníkov zo vstupnej ceny, a to pomerne podľa výšky spoluvlastníckeho podielu.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
62	24	4	Pri odpisovaní hmotného majetku a nehmotného majetku, ktorý sa iba sčasti používa na zabezpečenie zdaniteľného príjmu, sa do výdavkov na zabezpečenie zdaniteľného príjmu zahŕňa pomerná časť odpisov.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

63	24	5	Daňovník, ktorý je fyzickou osobou, pri preradení hmotného majetku a nehmotného majetku z osobného užívania do obchodného majetku a daňovník nezaložený alebo nezriadený na podnikanie pri začatí používania majetku na činnosť, z ktorej príjmy sú predmetom dane, odpisujú tento majetok ako v ďalších rokoch odpisovania zo vstupnej ceny ustanovenej v § 25 ods. 1 písm. d).			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
64	24	6	Hmotný majetok a nehmotný majetok individuálne určený a poskytnutý združeniu bez právnej subjektivity na spoločné využitie účastníkov združenia odpisuje ten účastník združenia, ktorý majetok poskytol na spoločné užívanie účastníkom združenia.	Myslené je tu združenie podľa § 833 OZ.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
65	26	1	V prvom roku odpisovania zaradí daňovník hmotný majetok v triedení podľa Klasifikácie produkcie a klasifikácie stavieb do odpisových skupín uvedených v prílohe. Doba odpisovania je v prvej odpisovej skupine 4 roky, v druhej odpisovej skupine 6 rokov, v tretej odpisovej skupine 12 rokov a v štvrtej odpisovej skupine 20 rokov.	Ustanovenie o postupe pri odpisovaní hmotného majetku.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
66	26	ň	Hmotný majetok, ktorý nemožno zaradiť do odpisových skupín podľa prílohy a ktorého doba použiteľnosti nevyplýva z iných predpisov, sa na účely odpisovania zaradí do odpisovej skupiny 2; to neplatí pre hmotný majetok podľa odsekov 6 až 9. Súbor hnuteľných vecí sa zaraďuje do odpisovej skupiny podľa hlavného funkčného celku. Pri postupe uplatnenom podľa § 22 ods. 15 sa jednotlivé oddeliteľné súčasti zaradia do rovnakej odpisovej skupiny, v ktorej je zaradený tento hmotný majetok s výnimkou jednotlivých oddeliteľných súčastí budov a stavieb, ktoré sú zaradené v prílohe č. 1.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

67	26	3	Daňovník odpisuje hmotný majetok metódou rovnomerného odpisovania (§ 27) alebo metódou zrýchleného odpisovania (§ 28). Spôsob odpisovania určí daňovník pre každý novoobstaraný hmotný majetok a nemožno ho zmeniť po celú dobu jeho odpisovania. Právny nástupca daňovníka pokračuje v odpisovaní začatom pôvodným vlastníkom.	Nemožnosť zmeniť spôsob odpisovani po celú dobu odpisovania. Spôsob rovnomerného a zrýchleného odpisovania majetku je popísaný v § 27 a 28.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
68	30a	3, písm. b)	daňovník je povinný počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, odpočítať od základu dane daňovú stratu alebo časť daňovej straty, o ktorú v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, a to vo výške základu dane; ak je základ dane vyšší ako výška daňovej straty, o ktorú sa v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, zníži sa základ dane o výšku tejto straty,	Povinnosť v rámci ustanovenia o úľave na dani pre príjemcov investičnej pomoci		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
69	30a	3, písm. d)	daňovník je povinný pri vyčíslení základu dane vo vzájomnom obchodnom vzťahu so závislou osobou postupovať podľa § 18 a dodržiavať princíp nezávislého vzťahu.	Povinnosť v rámci ustanovenia o úľave na dani pre príjemcov investičnej pomoci. § 18 je o úprave základu dane zahraničných závyslých osôb.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

70	30a	8	Ak daňovník nedodrží niektorú zo všeobecných podmienok stanovených osobitným predpisom alebo niektorú z osobitných podmienok uvedených v odseku 3 okrem podmienky uvedenej v odseku 3 písm. a) a b), nárok na úľavu na dani podľa odseku 1 zaniká a daňovník je povinný podať dodatočné daňové priznanie za všetky zdaňovacie obdobia, v ktorých úľavu na dani uplatnil. Daň, na ktorú bola uplatnená úľava na dani a ktorá bola priznaná v dodatočnom daňovom priznaní, je splatná do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo podané dodatočné daňové priznanie.	Povinnosť v rámci ustanovenia o úľave na dani pre príjemcov investičnej pomoci		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
71	30a	9	Ak daňovník nedodrží podmienku uvedenú v odseku 3 písm. a) alebo b), stráca nárok na úľavu na dani v príslušnom zdaňovacom období a je povinný podať dodatočné daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom podmienku nedodržal. Daň priznaná v dodatočnom daňovom priznaní je splatná v lehote podľa odseku 8.	Povinnosť podať dodatočné daňové priznanie v rámci ustanovenia o úľave na dani pre príjemcov investičnej pomoci		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

72	32	1	Daňové priznanie za zdaňovacie obdobie je povinný podať daňovník, ak za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy presahujúce 50 % sumy podľa § 11 ods. 2 písm. a), s výnimkou uvedenou v odseku 4. Daňové priznanie je povinný podať aj daňovník, ktorého zdaniteľné príjmy za zdaňovacie obdobie nepresiahli 50 % sumy podľa § 11 ods. 2 písm. a), ale vykazuje daňovú stratu. Do sumy zodpovedajúcej 50 % sumy podľa § 11 ods. 2 písm. a) sa nezahŕňajú príjmy, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43, ak a) vybraním tejto dane je splnená daňová povinnosť (§ 43 ods. 6) alebo b) daňovník neuplatní postup podľa § 43 ods. 7.	Ustanovenie určuje, kto je povinný podať daňové priznanie.		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
73	32	6	Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie, je povinný uviesť v tomto daňovom priznaní okrem výpočtu daňovej povinnosti alebo zamestnaneckej prémie aj osobné údaje v tomto členení: a) priezvisko, meno, b) titul, rodné číslo, adresa trvalého pobytu alebo adresa bydliska, ak ide o daňovníka, ktorý sa na území Slovenskej republiky obvykle zdržiava, a to ulica, číslo, poštové smerové číslo, obec, štát, d) priezvisko, meno a rodné čísla osôb, na ktoré daňovník uplatňuje zníženie základu dane [§ 11 ods. 3] a daňový bonus (§ 33).	Povinné obsahové náležitosti.		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
74	32	8	Ak daňové priznanie podáva za daňovníka zákonný zástupca, právny nástupca alebo zástupca, uvedie v daňovom priznaní osobné údaje o daňovníkovi podľa odsekov 6 a 7, za ktorého podáva daňové priznanie, a svoje osobné údaje podľa odsekov 6 a 7.			1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

75	32	10	Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie a uplatňuje daňový bonus podľa § 33, je povinný preukázať nárok na jeho uplatnenie dokladom alebo potvrdením podľa § 37 ods. 2, ktoré je súčasťou daňového priznania, s výnimkou zamestnanca, ktorému zamestnávateľ vyplatil daňový bonus podľa § 33 v plnej sume, na ktorú mal nárok.			1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
76	32a	7	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zodpovedá za vyplatenie zamestnaneckej prémie v správnej výške a v lehote podľa tohto zákona.	Zamestnaneckou prémiou sa zaoberá celý § 32a. Ide o povinnosť zamestnávateľa voči zamestnancovi. Zamestnávateľ bude zodpovedať za správne vyplatenie zamestnaneckej prémie. Ako sa píše v odseku 5: Zamestnancovi, ktorému vznikol za príslušné zdaňovacie obdobie nárok na zamestnaneckú prémiu a ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykoná ročné zúčtovanie, zamestnaneckú prémiu prizná a vyplatí na jeho žiadosť tento zamestnávateľ.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
77	34	1	Preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 1 659,70 eura, pričom preddavkové obdobie je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období. Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.		1			Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

78	34	2	Daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 1 659,70 eura a nepresiahla 16 596,96 eura, platí štvrťročné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Štvrťročné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho štvrťroka.	Štvrťročné platenie preddavkov	1			Štvrťročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
79	34	3	Daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 16 596,96 eura, platí mesačné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Mesačné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho mesiaca.	Mesačné platenie preddavkov	1			Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
80	34	4	V odôvodnených prípadoch môže správca dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak, ak suma preddavkov nezodpovedá predpokladanej výške dane, na ktorú sú platené.	Nutnosť daňovníka obracať sa na úrad so žiadosťou.		1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
81	34	8	Ak daňovník skončil podnikanie, inú samostatnú zárobkovú činnosť, prenájom (§ 17 ods. 9) a výkon závislej činnosti a poberanie príjmov (§ 5), z ktorých sa platia preddavky na daň podľa odsekov 6 a 7, nie je povinný platiť preddavky na daň, a to od platby preddavku, ktorá je splatná po dni, v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností; tieto skutočnosti oznámi daňovník správcovi dane.	Oznamovacia povinnosť voči úradu.		1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

82	35	1	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vyberie preddavok na daň zo zdaniteľnej mzdy s výnimkou uvedenou v odseku 8. Zdaniteľnou mzdou je úhrn zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti zúčtovaných a vyplatených zamestnancovi za kalendárny mesiac alebo zdaňovacie obdobie, znížený o a) sumy zrazené na poistné a príspevky, ktoré je povinný platiť zamestnanec, b) nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)]; základ dane na výpočet preddavku na daň za kalendárny mesiac sa zníži o sumu zodpovedajúcu 1/12 nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)]; na nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11 ods. 2 písm. b), ods. 3, 4 a 7 zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihliadne až pri ročnom zúčtovaní za zdaňovacie obdobie.	Povinnosť na strane zamestnávateľa.		1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
83	35	2	Preddavok na daň zo zdaniteľnej mzdy zaokrúhlenej podľa § 47, zúčtovanej a vyplatenej za kalendárny mesiac alebo zdaňovacie obdobie je 19 %. Tento preddavok na daň sa zníži o sumu zodpovedajúcu sume daňového bonusu podľa § 33 ods. 1.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

84	35	3, písm. a)	Preddavok na daň sa zrazí pri výplate alebo pri poukázaní, alebo pri pripísaní zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru bez ohľadu na to, za ktoré obdobie sa táto zdaniteľná mzda vypláca. Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonáva vyúčtovanie príjmov zo závislej činnosti mesačne, zrazí preddavok na daň pri vyúčtovaní zdaniteľnej mzdy za uplynulý kalendárny mesiac. Zamestnancovi, ktorého zdaniteľná mzda spočíva len v nepeňažnom plnení alebo nepeňažné plnenie tvorí väčšiu časť zdaniteľnej mzdy, keď nemožno zrážku vykonať, preddavok na daň sa zrazí dodatočne pri najbližšom peňažnom plnení alebo sa daň vyrovná pri ročnom zúčtovaní (§ 38) alebo pri podaní daňového priznania (§ 32), alebo ak zamestnancovi nevznikne povinnosť podať daňové priznanie podľa § 32, daň sa v termíne na podanie daňového priznania (§ 49) považuje za vysporiadanú,			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

85	35	3, písm. b)	Preddavok na daň sa zrazí pri výplate alebo pri poukázaní, alebo pri pripísaní zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru bez ohľadu na to, za ktoré obdobie sa táto zdaniteľná mzda vypláca. Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonáva vyúčtovanie príjmov zo závislej činnosti mesačne, zrazí preddavok na daň pri vyúčtovaní zdaniteľnej mzdy za uplynulý kalendárny mesiac. Zamestnancovi, ktorého príjem zo závislej činnosti a náhrada tohto príjmu za dovolenku je zložený z eurovej časti a z časti v cudzej mene, preddavok na daň sa zrazí zo zdaniteľnej mzdy vypočítanej zo súčtu eurovej časti a časti v cudzej mene prepočítanej na eurá; ustanovenia osobitného predpisu o zrážkach preddavku na daň sa nepoužijú,			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
86	35	3, písm. c)	Preddavok na daň sa zrazí pri výplate alebo pri poukázaní, alebo pri pripísaní zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru bez ohľadu na to, za ktoré obdobie sa táto zdaniteľná mzda vypláca. Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonáva vyúčtovanie príjmov zo závislej činnosti mesačne, zrazí preddavok na daň pri vyúčtovaní zdaniteľnej mzdy za uplynulý kalendárny mesiac. Zamestnancovi, ktorému zamestnávateľ poskytuje k príjmu zo závislej činnosti zahraničný príspevok podľa osobitného predpisu, preddavok na daň sa zrazí zo zdaniteľnej mzdy vypočítanej zo súčtu eurovej časti a zahraničného príspevku prepočítaného na eurá.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

87	35	5	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zníži preddavok na daň o sumu daňového bonusu zamestnancovi, ktorý u neho podal vyhlásenie podľa § 36 ods. 6, ak úhrn zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti vyplatených týmto zamestnávateľom v príslušnom kalendárnom mesiaci je u tohto zamestnanca aspoň vo výške polovice minimálnej mzdy. O túto sumu zníži zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvod preddavkov na daň za príslušný kalendárny mesiac. Ak sa na zamestnanca vzťahujú ustanovenia o minimálnej mzde podľa osobitného predpisu, zohľadní sa táto minimálna mzda aj za mesiac, v ktorom zamestnanec, ktorý si uplatňuje nárok na daňový bonus, dosiahne 16 rokov veku alebo v ktorom mladistvý zamestnanec nadobudne plnoletosť alebo v ktorom sa zamestnanec stal poberateľom invalidného dôchodku alebo prestal byť poberateľom invalidného dôchodku.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
88	35	6	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvedie preddavky na daň znížené o úhrn daňového bonusu podľa odseku 5 najneskôr do piatich dní po dni výplaty, poukázania alebo pripísania zdaniteľnej mzdy zamestnancovi k dobru, ak správca dane na žiadosť zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, neurčí inak.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

89	35	7	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane,zodpovedá za vyplatenie daňového bonusu. Ak je suma preddavku na daň zamestnanca, ktorý poberal za kalendárny mesiac zdaniteľný príjem zo závislej činnosti aspoň vo výške polovice minimálnej mzdy od zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, u ktorého podal vyhlásenie podľa § 36 ods. 6, nižšia ako suma daňového bonusu alebo ak zdaniteľná mzda tohto zamestnanca spočíva len v nepeňažnom plnení, alebo nepeňažné plnenie tvorí väčšiu časť zdaniteľnej mzdy, keď nemožno zrážku preddavku na daň vykonať, vyplatí zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, tomuto zamestnancovi sumu daňového bonusu alebo jeho časť z úhrnnej sumy preddavkov na daň a dane vrátane dane vybranej podľa § 43 zrazenej všetkým zamestnancom.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
90	35	7	Ak je úhrnná suma preddavkov na daň a dane vrátane dane vybranej podľa § 43 zrazená všetkým zamestnancom nižšia ako úhrnná suma daňového bonusu pre oprávnených zamestnancov, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, pri výplate, pripísaní alebo poukázaní mzdy zamestnancovi k dobru vyplatí zamestnancovi daňový bonus alebo jeho časť do výšky ustanovenej týmto zákonom za príslušný kalendárny mesiac zo svojich prostriedkov.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

91	35	7	V tomto prípade zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, požiada na tlačive podľa § 39 ods. 9 písm. a), v lehote podľa § 49 ods. 2 miestne príslušného správcu dane o poukázanie sumy vo výške rozdielu medzi sumou daňového bonusu pre oprávnených zamestnancov a úhrnnou sumou preddavkov na daň a dane vrátane dane vybranej podľa § 43, ktoré zrazil všetkým zamestnancom. Správca dane je povinný sumu rozdielu uvedenú v žiadosti poukázať zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, najneskôr do 15 pracovných dní od doručenia žiadosti; na tieto účely správca dane nevydáva rozhodnutie podľa osobitného predpisu.			1	1	Štvrťročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
92	35	9	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, ktorý vypláca zdaniteľnú mzdu naraz za viac kalendárnych mesiacov príslušného zdaňovacieho obdobia, vypočíta preddavok na daň a prizná a vyplatí daňový bonus tak, ako by bola zdaniteľná mzda vyplatená v jednotlivých mesiacoch, ak je tento spôsob zdanenia pre zamestnanca výhodnejší.			1		Mesačná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

93	36	1	Zamestnanec, ktorý si uplatňuje daňový bonus u zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, je povinný preukázať tomuto zamestnávateľovi splnenie podmienok na priznanie daňového bonusu najneskôr do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom tieto podmienky spĺňa. Na predložené doklady zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihliadne, začínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, preukážu; ak zamestnanec nastúpi do zamestnania, na predložené doklady zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihliadne už v kalendárnom mesiaci, v ktorom zamestnanec nastúpil do zamestnania, ak ich preukáže do konca tohto kalendárneho mesiaca a neuplatnil si ich v tomto kalendárnom mesiaci u iného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane.	Povinnosť zamestnávateľa prihliadnuť na zamestnancom predložené dokumenty v stanovenom čase.		1		Mesačná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
94	36	2	Ak sa zamestnancovi narodí dieťa, dieťa si osvojí alebo dieťa prevezme do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, naň prihliadne už v kalendárnom mesiaci, v ktorom táto skutočnosť nastala, ak zamestnanec predloží doklad o preukázaní splnenia podmienok na uplatnenie daňového bonusu do 30 dní odo dňa, keď táto skutočnosť nastala. Rovnaký postup sa uplatní aj pri začatí sústavnej prípravy dieťaťa na povolanie.	Povinnosť zamestnávateľa prihliadnuť na zamestnancom predložené dokumenty v stanovenom čase.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

95	36	3	Ak zamestnanec poberá v kalendárnom mesiaci zdaniteľnú mzdu súčasne alebo postupne od viacerých zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane, prihliadne na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)] a na daňový bonus iba jeden zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, u ktorého zamestnanec uplatní nároky podľa odsekov 1 a 2.	Povinnosť zamestnávateľa prihliadnuť na zamestnancom predložené dokumenty v stanovenom čase.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
96	36	4	Ak zamestnanec neuplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a nepreukáže splnenie podmienok na uplatnenie daňového bonusu v priebehu zdaňovacieho obdobia, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, uplatní nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a prihliadne na preukázané podmienky na priznanie daňového bonusu dodatočne pri ročnom zúčtovaní, ak ich zamestnanec preukáže najneskôr do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré si uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a daňový bonus, alebo si ich zamestnanec uplatní pri podaní daňového priznania.	Povinnosť zamestnávateľa prihliadnuť na zamestnancom predložené dokumenty v stanovenom čase.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

97	36	6	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihliadne na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)] a na daňový bonus, ak zamestnanec podá do konca mesiaca, v ktorom nastúpil do zamestnania, a každoročne najneskôr do konca januára alebo v priebehu zdaňovacieho obdobia písomné vyhlásenie o tom, a) že uplatňuje daňový bonus a že spĺňa podmienky na jeho priznanie, prípadne kedy a ako sa zmenili, b) že súčasne za rovnaké zdaňovacie obdobie neuplatňuje nárok na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)] a daňový bonus u iného zamestnávateľa a že právo na daňový bonus na tie isté osoby súčasne za rovnaké zdaňovacie obdobie neuplatňuje iný daňovník, c) či je poberateľom dôchodku uvedeného v § 11 ods. 7.	Povinnosť zamestnávateľa prihliadnuť na zamestnancom predložené dokumenty v stanovenom čase.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
98	36	7	Ak dôjde v priebehu zdaňovacieho obdobia k zmene podmienok rozhodujúcich na priznanie daňového bonusu, zamestnanec je povinný oznámiť tieto skutočnosti písomne, napríklad zmenou vo vyhlásení podľa odseku 6 zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, u ktorého si daňový bonus uplatňuje, najneskôr posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom zmena nastala. Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, poznamená zmenu na mzdovom liste zamestnanca.	Povinnosť zamestnávateľa poznamenať zmenu na mzdovom liste zamestnanca.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

99	36	9	Ak zamestnanec preukáže nárok na zamestnaneckú prémiu zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, najneskôr do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré si zamestnaneckú prémiu uplatňuje, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, postupuje podľa § 32a ods. 5.	Znenie § 32a ods. 5: Zamestnancovi, ktorému vznikol za príslušné zdaňovacie obdobie nárok na zamestnaneckú prémiu a ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykoná ročné zúčtovanie, zamestnaneckú prémiu prizná a vyplatí na jeho žiadosť tento zamestnávateľ. Ak boli tomuto zamestnancovi zrazené preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti (§ 35), zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, pri vykonaní ročného zúčtovania použije postup podľa § 38 ods. 6.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
100	38	2	Ročné zúčtovanie vykonáva zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, na žiadosť zamestnanca uvedeného v odseku 1. Ak zamestnanec v zdaňovacom období neuplatňoval nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a daňový bonus u žiadneho zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, môže požiadať o vykonanie ročného zúčtovania ktoréhokoľvek z nich a tento zamestnávateľ na ne prihliadne dodatočne pri ročnom zúčtovaní, ak zamestnanec preukáže, že na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a na daňový bonus mal nárok.	Znenie odseku 1: Zamestnanec, ktorý poberal zdaniteľné príjmy len zo závislej činnosti uvedené v § 5 a nepoberal príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43, pri ktorých uplatnil postup podľa § 43 ods. 7, uvedené v § 5 ods. 1 písm. i) a v § 6 až 8 a nie je povinný zvýšiť základ dane z dôvodu, že neboli splnené podmienky na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane podľa § 11 ods. 9 až 11, môže najneskôr do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia písomne požiadať o vykonanie ročného zúčtovania z úhrnnej sumy zdaniteľnej mzdy od všetkých zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane, posledného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, u ktorého si uplatňoval nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka a daňový bonus		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

101	38	4	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykoná výpočet dane a súčasne prihliadne na úhrady zdravotníckeho pracovníka za jeho ďalšie vzdelávanie vzdelávacej ustanovizni preukázateľne zaplatené v príslušnom zdaňovacom období za podmienok a do výšky ustanovenej osobitným predpisom na zrazené preddavky na daň, na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka podľa § 11 ods. 2 písm. a) alebo písm. b), na nezdaniteľnú časť základu dane na manželku (manžela) podľa § 11 ods. 3, na nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11 ods. 4, na nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka uvedeného v § 11 ods. 7, na zamestnaneckú prémiu a na daňový bonus, ak zamestnanec do 15. februára po uplynutí zdaňovacieho obdobia žiada o vykonanie ročného zúčtovania a podpíše vyhlásenie, ktorého vzor určí ministerstvo.			1		Všeobecné pravidlo	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

102	38	5	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykoná ročné zúčtovanie podľa odsekov 1 a 2 na základe údajov o zdaniteľnej mzde (§ 35 ods. 1), ktoré je povinný viesť podľa tohto zákona (§ 39), dokladov preukazujúcich úhrady zdravotníckeho pracovníka za jeho ďalšie vzdelávanie vzdelávacej ustanovizni preukázateľne zaplatené v príslušnom zdaňovacom období za podmienok a do výšky ustanovenej osobitným predpisom nárok na zníženie základu dane a na daňový bonus a potvrdení o úhrne zúčtovaných a vyplatených príjmov zo závislej činnosti a o zrazených preddavkoch na daň a zrazenej dani, ak zamestnanec použije postup podľa § 43 ods. 7, z týchto príjmov, o nedoplatku dane z nepeňažných zdaniteľných príjmov a o priznanom a vyplatenom daňovom bonuse od všetkých zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane. Zamestnanec je povinný doklady za uplynulé zdaňovacie obdobie predložiť zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, najneskôr do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia. Ak zamestnanec požiada zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, o vykonanie ročného zúčtovania a nepredloží požadované doklady v ustanovenom termíne, je povinný podať daňové priznanie (§ 32).			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

103	38	6	Ročné zúčtovanie a výpočet dane vykoná zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, najneskôr do 31. marca roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia. Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi po vykonaní ročného zúčtovania, najneskôr však pri zúčtovaní mzdy za apríl v roku, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva, vráti rozdiel medzi vypočítanou daňou a úhrnom zrazených preddavkov na daň v prospech zamestnanca a vyplatí zamestnaneckú prémiu (§ 32a) a daňový bonus alebo jeho časť (§ 33) do výšky ustanovenej týmto zákonom. O vrátený rozdiel z ročného zúčtovania zníži zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvod preddavkov na daň (dane) najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo sa uplatní postup podľa § 35 ods. 7. Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, postupoval podľa § 36 ods. 5, zníži odvod preddavku na daň (dane) aj o sumu daňového bonusu najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo uplatní postup podľa § 35 ods. 7. Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane a ktorý postupoval podľa § 32a ods. 5, zníži odvod preddavkov na daň (dane) aj o sumu zamestnaneckej prémie najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo uplatní postup podľa § 35 ods. 7. Správca dane použije postup podľa § 40 ods. 8.	1. Povinnosť zamestnávateľa vykonať ročné zúčtovanie a výpočet dane, 2. povinnosť vrátiť zamestnancovi v stanovenej lehote rozdiel medzi vypočítanou daňou a preddavkami, 3. povinnosť vyplatiť zamestnaneckú prémiu a bonus alebo jeho časť, 4. povinnosť znížiť odvod preddavkov o vrátený rozdiel, atď.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
104	38	7	Daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania presahujúci sumu 3,32 eura zráža zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi zo zdaniteľnej mzdy najneskôr do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa vykonalo ročné zúčtovanie.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

105	38	7	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvedie zrazený daňový nedoplatok alebo zrazenú časť daňového nedoplatku správcovi dane v najbližšom termíne na odvod preddavkov na daň.			1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
106	38	7	Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, postupoval podľa § 36 ods. 5, daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania zníži o sumu daňového bonusu a zohľadní daňový nedoplatok aj v sume 3,32 eura alebo nižšej ako 3,32 eura.			1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
107	38	7	Ak zamestnanec uplatní postup podľa § 50, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi, v prípade, ak nebol daňový nedoplatok zaplatený v správnej výške znížením sumy daňového bonusu, zrazí aj daňový nedoplatok v sume 3,32 eura alebo nižšej ako 3,32 eura najneskôr do 30. apríla po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa vykonalo ročné zúčtovanie.			1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
108	39	1	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný viesť pre zamestnancov mzdové listy s výnimkou uvedenou v odseku 4 a výplatné listiny vrátane ich rekapitulácie za každý kalendárny mesiac aj za celé zdaňovacie obdobie.	Obsahové náležitosti mzdového listu sú vymenované v odseku 2: Mzdový list musí na daňové účely obsahovať a) meno a priezvisko zamestnanca, a to aj predchádzajúce, b) rodné číslo zamestnanca, c) adresu trvalého pobytu zamestnanca, d) mená, priezviská a rodné čísla osôb, na ktoré zamestnanec uplatňuje nezdaniteľnú časť základu dane [§ 11 ods. 3] a daňový bonus, e) výšku jednotlivých nezdaniteľných častí základu dane s uvedením dôvodu ich priznania, f) za každý kalendárny mesiac 1. počet dní výkonu práce, 2. úhrn vyplatených zdaniteľných miezd bez ohľadu na to, či ide o peňažné plnenie alebo o nepeňažné plnenie, 3. sumy oslobodené od dane, 4. sumy poistného a príspevku, ktoré je povinný platiť zamestnanec, 5. základ dane, nezdaniteľné časti základu dane, zdaniteľnú mzdu, preddavok na daň, 6. sumu daňového		1		Mesačná i ročná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

				bonusu, 7. výška úhrad zdravotníckeho pracovníka za jeho ďalšie vzdelávanie vzdelávacej ustanovizni preukázateľne zaplatených v príslušnom zdaňovacom období za podmienok a do výšky ustanovenej osobitným predpisom. g) za zdaňovacie obdobie súčet jednotlivých údajov uvedených v písmene f), h) sumu vyplatenej zamestnaneckej prémie (§ 32a). Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný kópie dokladov uchovávať podľa § 39 ods. 8.					
109	39	4	Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, nevedie pre zamestnancov, ktorí poberajú len nepeňažné príjmy uvedené v § 5 ods. 3 alebo príjmy uvedené v § 43 ods. 3 písm. j), mzdové listy, je povinný viesť evidenciu (zoznam) obsahujúcu meno a priezvisko zamestnanca, a to aj predchádzajúce, jeho rodné číslo, adresu trvalého pobytu, údaj o trvaní pracovnej činnosti a úhrn nepeňažných príjmov uvedených v § 5 ods. 3 alebo príjmov uvedených v § 43 ods. 3 písm. j).	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný kópie dokladov uchovávať podľa § 39 ods. 8. UPOZORNENIE: Vzory mzdových listov neexistujú, neboli z úrovne MF SR vydané. Zákon to „neukladá". Z uvedeného dôvodu je potrebné čo do obsahu držať sa tohto zákona a overiť kúpené tlačivá. V obchodnej sieti sa predáva množstvo tzv. mzdových listov a niektoré z nich potrebné náležitosti neobsahujú.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

110	39	5	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný za obdobie, za ktoré zamestnancovi vyplácal zdaniteľnú mzdu, vystaviť doklad o súhrnných údajoch uvedených na mzdovom liste, prípadne v evidencii podľa odseku 4, ktoré sú rozhodujúce na výpočet zdaniteľnej mzdy, preddavkov na daň, dane a na priznanie zamestnaneckej prémie a na priznanie daňového bonusu za príslušné zdaňovacie obdobie a doručiť zamestnancovi najneskôr do a) 10. marca zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa podáva daňové priznanie, alebo b) konca apríla roku, v ktorom zamestnancovi zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie alebo c) do 10. februára po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom alebo za ktoré zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vyplatil príjem zo závislej činnosti zamestnancovi, ktorý žiada o vykonanie ročného zúčtovania iného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, ak o vystavenie dokladu požiada najneskôr do 5. februára po skončení zdaňovacieho obdobia.			1		Ročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
111	39	6	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný na žiadosť zamestnanca, ktorému vykonal ročné zúčtovanie, do desiatich dní od doručenia tejto žiadosti vydať doplnený doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní, a to o údaj o vysporiadaní daňového nedoplatku alebo preplatku alebo daňového bonusu vyplývajúceho z tohto ročného zúčtovania.	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný kópie dokladov uchovávať podľa § 39 ods. 8.		1		Ročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
112	39	7	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný na žiadosť zamestnanca vystaviť aj potvrdenie o zaplatení dane na účely § 50, pričom vzor tohto potvrdenia určí ministerstvo.	§ 50 upravuje asignáciu 2% daní.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné

									príjmy aj PO.
113	39	8	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný kópie dokladov uvedených v odsekoch 1 a 4 až 6 uchovávať po dobu ustanovenú osobitným predpisom.			1		Sústavná povinnosť	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
114	39	9, písm. a)	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný predkladať miestne príslušnému správcovi dane v lehote podľa § 49 prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň a dani vyberanej podľa § 43 z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny štvrťrok (ďalej len „prehľad“),	Prehľad a hlásenie podľa odseku 9 sa predkladá na tlačive, ktorého vzor určí ministerstvo.		1	1	Štvrťročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

115	39	9, písm. b)	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný predkladať miestne príslušnému správcovi dane v lehote podľa § 49 hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti znížených o sumy podľa § 5 ods. 8, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse (ďalej len „hlásenie“), poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či ide o peňažné alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie, a o zrazených preddavkoch na daň; hlásenie obsahuje aj meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu osoby, ktorej bol príjem poskytnutý, jej rodné číslo, výšku zrazeného preddavku na daň, sumu priznaného a vyplateného daňového bonusu, vyplatenú sumu zamestnaneckej prémie a zrazenú daň a základ dane, ak nejde o osoby, na ktoré sa vzťahujú osobitné spôsoby vykazovania údajov podľa osobitného predpisu.	Prehľad a hlásenie podľa odseku 9 sa predkladá na tlačive, ktorého vzor určí ministerstvo.		1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

116	40	5	Ak nemôže zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zraziť zo zdaniteľnej mzdy zamestnanca nedoplatok dane z dôvodu podľa odseku 4 písm. a) a nedoplatok dane, ktorý vyplýva z ročného zúčtovania, alebo ak nemôže vybrať od zamestnanca daňový bonus podľa odseku 4 písm. b) a vyššiu sumu daňového bonusu, ako je ustanovená týmto zákonom, ktorá vyplýva z ročného zúčtovania, z dôvodu, že mu už nevypláca mzdu, alebo z dôvodu, že nemožno zamestnancovi podľa osobitných predpisov zrážku vykonať, vyberie nedoplatok dane alebo sumu rozdielu daňového bonusu správca dane príslušný podľa trvalého pobytu zamestnanca. Na tento účel zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zašle všetky potrebné doklady do 30 dní odo dňa, keď táto skutočnosť nastala alebo keď ju tento zamestnávateľ zistil...			1	1	Ročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

117	41	1	Daňové priznanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie je povinný podať daňovník v lehote podľa § 49. Daňovník, ktorý nie je založený alebo zriadený na podnikanie, Národná banka Slovenska a Fond národného majetku Slovenskej republiky nemusia podať daňové priznanie, ak majú iba príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, a príjmy, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43. Občianske združenia nemusia podať daňové priznanie, ak majú iba príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, príjmy, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43, a príjmy oslobodené od dane podľa § 13 ods. 2 písm. b). Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie nemusia podať daňové priznanie, ak majú okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43, len príjmy oslobodené od dane.	Relevantná je najmä prvá veta tohto odseku. § 41, odseky 1 a 2 spolu súvisia.		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
118	41	2	Zo zdaniteľných príjmov daňovníka, ktorý zanikol bez likvidácie, podáva daňové priznanie jeho právny nástupca. Ak ide o daňovníka, na ktorého bol vyhlásený konkurz, daňové priznanie podáva správca konkurznej podstaty.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
119	41	10	Ak daňovník mení zdaňovacie obdobie z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak, je povinný podať daňové priznanie za zdaňovacie obdobie ukončené dňom predchádzajúcim dňu zmeny v lehote podľa § 49 ods. 2.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

120	42	1	Daňovník, ktorého daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa odseku 6 presiahla 16 596,96 eura, je povinný platiť, počnúc prvým mesiacom nasledujúceho zdaňovacieho obdobia, mesačné preddavky na daň vo výške 1/12 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, a to vždy do konca príslušného mesiaca. Daňovník vyrovná celoročnú daň v lehote na podanie daňového priznania.		1	1		Mesačná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
121	42	2	Daňovník, ktorého daň v predchádzajúcom zdaňovacom období vypočítaná podľa odseku 6 presiahla 1 659,70 eura a nepresiahla 16 596,96 eura, platí štvrťročné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Štvrťročné preddavky na daň sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrťroka. Daňovník vyrovná celoročnú daň v lehote na podanie daňového priznania.		1	1		Štvrťročná	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
122	42	4, písm. b)	Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol. Daňovník, ktorý počas roka vznikol splynutím, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane daňovníkov zaniknutých splynutím za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníkov,	Súvisí s odsekom 2.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

123	42	4, písm. c)	Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol. Daňovník, ktorý počas roka sa zlúčil s iným daňovníkom, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane 1. daňovníka zaniknutého zlúčením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka, 2. daňovníka, s ktorým sa zlúčil zaniknutý daňovník, za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zlúčeniu,	Súvisí s odsekom 2.		1		Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
124	42	4, písm. d)	Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol. Daňovník, ktorý počas roka vznikol rozdelením, platí preddavky na daň v pomernej výške vypočítanej z dane daňovníka zaniknutého rozdelením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka, zodpovedajúcej pomeru vlastného imania zaniknutého daňovníka prevzatého daňovníkom vzniknutým rozdelením.	Súvisí s odsekom 2.		1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

125	42	5	Ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je daňovník pri platení preddavkov na daň povinný vypočítať si daňovú povinnosť za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Výpočet sa vykoná tak, že daň za časť predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia sa vydelí počtom mesiacov odo dňa vzniku daňovníka do konca tohto zdaňovacieho obdobia a vynásobí sa dvanástimi. Ak daňovník existoval v predchádzajúcom zdaňovacom období menej ako tri mesiace, platí preddavky na daň na základe predpokladanej dane, ktorej výšku je povinný nahlásiť do konca tretieho mesiaca zdaňovacieho obdobia, na ktoré sú platené preddavky na daň, pričom preddavky na daň za toto obdobie sú splatné v termíne, v ktorom je povinný nahlásiť predpokladanú daň.	Povinnosť vypočítať si daň a nahlasovacia povinnosť. Povinnosť škodí začínajúcim podnikateľom!		1	1	Jednorazová	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
126	42	7	Do lehoty na podanie daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, platí daňovník preddavky na daň vypočítané z dane na základe poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím. Pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa postupuje rovnako ako pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vrátane použitia sadzby dane platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky. Daňovník, ktorý platí preddavky na daň podľa odseku 4 písm. b) a c), do lehoty na podanie daňového priznania platí preddavky na daň v termíne a vo výške určenej na základe predpokladanej dane.	Odsek 9: Ak zaplatené preddavky na daň podľa odseku 7 sú nižšie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, daňovník je povinný zaplatiť rozdiel vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia do 30 dní po lehote na podanie daňového priznania. Ak sú zaplatené preddavky na daň vyššie, použijú sa na budúce preddavky alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vrátia.	1	1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

127	42	8	Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň. Sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vyrovná v lehote na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
128	42	12	Ak daň vypočítaná v daňovom priznaní je vyššia ako zaplatené preddavky na daň, daňovník je povinný zaplatiť rozdiel v lehote na podanie daňového priznania.		1	1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

129	43	10	Zrážku dane je povinný vykonať platiteľ dane pri výplate, poukázaní alebo pri pripísaní úhrady v prospech daňovníka. Za pripísanie úhrady v prospech daňovníka pri výnosoch z cenných papierov plynúcich príjemcovi od správcovských spoločností sa nepovažuje zahrnutie výnosu do aktuálnej ceny už vydaného podielového listu, ktorým je splnená povinnosť každoročného vyplácania výnosu z majetku podielového fondu. Pri vyplatení (vrátení) podielového listu sa vykoná zrážka dane z kladného rozdielu medzi vyplatenou nezdanenou sumou a vkladom podielnika, ktorým je predajná cena podielového listu pri jeho vydaní; ak ide o príjemcu, ktorým je podielový fond, zrážka dane sa nevykoná a ak ide o príjemcu, ktorým je obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi držiaci podielové listy vo svojom mene pre svojich klientov v rámci poskytovania investičnej služby na území Slovenskej republiky prostredníctvom svojej pobočky alebo bez zriadenia pobočky, zrážka dane sa nevykoná a platiteľom dane vyberanej zrážkou z vyplatenia (vrátenia) podielového listu je obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi. Rovnaký postup sa použije aj v prípade, ak vypláca podielové listy alebo obdobné cenné papiere zahraničný subjekt kolektívneho investovania alebo zahraničná správcovská spoločnosť.	Ide o záťaž pre banky, DSS-ky, novinárov a pod.		1		Mesačne, resp. príležitostne.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

130	43	11	Platiteľ dane je povinný zrazenú daň odviesť správcovi dane najneskôr do pätnásteho dňa každého mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac. Túto skutočnosť je platiteľ dane súčasne povinný oznámiť správcovi dane, ak správca dane na žiadosť platiteľa dane neurčí inak.	Odsek 10 a 11 súvisia. Odovzdáva sa na tlačive podľa § 39 ods. 9, písm. a) v lehote podľa § 49 ods. 2		1	1	Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
131	43	11	Platiteľ dane, ktorý vykonal zrážku z príjmov zo závislej činnosti podľa odseku 3 písm. j), je povinný hlásenie o vykonaní zrážky a odvedení zrazenej dane oznámiť správcovi dane na tlačive podľa § 39 ods. 9 písm. a), v lehote podľa § 49 ods. 2. Zrážka dane sa vykonáva zo sumy úhrady alebo pripísania dlžnej sumy v prospech daňovníka. Za úhradu sa považuje aj nepeňažné plnenie.	Odsek 10 a 11 súvisia.		1	1	Ročne, pri podávaní daňového poznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
132	43	12	Ak platiteľ dane nevykoná zrážku dane alebo zrazenú daň včas neodvedie, bude sa od neho vymáhať rovnako ako ním nezaplatená daň. Podobne sa postupuje, ak platiteľ dane nezrazí daň v správnej výške.	Sankčné ustanovenie.	1			Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
133	43	14	Platiteľom dane z príjmov uvedených v odseku 3 písm. g) je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov domu uzatvorili zmluvu o výkone správy. Tento platiteľ dane je povinný daň odviesť správcovi dane najneskôr do pätnásteho dňa po uplynutí kalendárneho roka, v ktorom boli tieto príjmy poukázané alebo pripísané v prospech účtu fondu prevádzky, údržby a opráv.	Špecifické ustanovenie, týkajúce sa vlastníkov bytov.	1	1		Ročne, pri podávaní daňového poznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

134	44	2	Na zabezpečenie dane zo zdaniteľných príjmov okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou, sú platitelia príjmu, ktorí vyplácajú, poukazujú alebo pripisujú úhrady v prospech daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou s výnimkou daňovníka podľa § 2 písm. t), povinní zrážať na zabezpečenie dane sumu zodpovedajúcu sadzbe dane podľa § 15 z peňažného plnenia, najviac však do výšky podľa medzinárodnej zmluvy, okrem prípadov, keď sa zráža preddavok na daň podľa § 35.			1		Všeobecné pravidlo	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
135	44	2	Ak ide o podiel daňovníka, ktorý je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komplementárom komanditnej spoločnosti alebo členom európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov, suma na zabezpečenie dane sa zráža bez ohľadu na vyplatenie podielu na zisku najneskôr do troch mesiacov nasledujúcich po uplynutí zdaňovacieho obdobia. Ak ide o príjem z prenájmu nehnuteľností, plynúci daňovníkovi fyzickej osobe, na účely výpočtu sumy na zabezpečenie dane sa použije zdaniteľný príjem znížený o výdavok vo výške ustanoveného percenta pre tento príjem podľa § 6 ods. 10.			1		Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
136	44	3	Sumy na zabezpečenie dane podľa odsekov 1 a 2 sa odvádzajú do pätnásteho dňa každého kalendárneho mesiaca za predchádzajúci kalendárny mesiac príslušnému správcovi dane. Túto skutočnosť je platiteľ príjmu povinný oznámiť miestne príslušnému správcovi dane daňovníka, ak tento správca dane na žiadosť platiteľa dane neurčí inak.			1	1	Mesačne	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

137	45	2	Ak plynú daňovníkovi príjmy zo zdrojov v zahraničí, ktorého zdaňovacie obdobie je iné ako v Slovenskej republike, a v lehote na podanie daňového priznania podľa § 49 nemá doklad o zaplatení dane od správcu dane v zahraničí, uvedie v daňovom priznaní predpokladanú výšku príjmov plynúcich zo zdrojov v zahraničí a daň pripadajúcu na tieto príjmy za zdaňovacie obdobie, za ktoré podáva daňové priznanie.	Detaily ohľadne zamedzenia dvojitého zdanenia sa nachádzajú v odseku 1.		1		Ročne, pri podávaní daňového poznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
138	49	1	Daňové priznanie (§ 32 a 41), prehľad [§ 39 ods. 9 písm. a)] alebo hlásenie [§ 39 ods. 9 písm. b)] podáva daňovník miestne príslušnému správcovi dane.			1	1	Všeobecné pravidlo	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
139	49	2	Daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak; prehľad sa podáva do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho štvrťroka. V lehote na podanie daňového priznania je daňovník povinný daň aj zaplatiť.			1	1	Ročne, pri podávaní daňového poznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
140	49	4	Ak daňovník zomrie, daňové priznanie za príslušnú časť roka je povinný podať dedič. Ak je dedičov viac, podáva daňové priznanie ten, ktorému to vyplynie z dohody dedičov. Ak sa nedohodnú, ktorý z nich priznanie podá, určí ho správca dane. Ak je dedičom Slovenská republika, daňové priznanie sa nepodáva. Daňové priznanie sa podáva do troch mesiacov po smrti daňovníka, pričom správca dane môže túto lehotu na žiadosť dediča predĺžiť, ak žiadosť dedič podá najneskôr 15 dní pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania podľa tohto odseku.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

141	49	6	Ak zaniká daňovník bez likvidácie, je daňovník alebo jeho právny nástupca povinný podať daňové priznanie v lehote uvedenej v odseku 2 počítanej od jeho zrušenia za časť zdaňovacieho obdobia, ktoré sa končí dňom jeho zrušenia. Majetok a záväzky vzniknuté odo dňa zrušenia daňovníka bez likvidácie do dňa jeho zániku sú súčasťou majetku jeho právneho nástupcu.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
142	49	7	Ak daňovník zrušuje stálu prevádzkareň na území Slovenskej republiky, je povinný podať daňové priznanie alebo hlásenie najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zrušil stálu prevádzkareň, a to za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
143	49	8	Ak vznikne stála prevádzkareň daňovníka podľa tohto zákona alebo zmluvy až v zdaňovacom období, ktoré nasleduje po zdaňovacom období, v ktorom začal vykonávať činnosť, je povinný podať daňové priznanie za toto zdaňovacie obdobie do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikla podľa tohto zákona alebo zmluvy stála prevádzkareň. Za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňovník pokračuje v činnosti, postupuje pri podávaní daňového priznania podľa odseku 2.			1	1	Príležitostná.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
144	49	9	Daňovník je povinný v daňovom priznaní si daň vypočítať sám a uviesť tiež prípadné výnimky, oslobodenia, zvýhodnenia, úľavy a vyčísliť ich výšku.			1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

145	49	11	Na účely podania daňového priznania je daňovník povinný zostaviť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu ku koncu zdaňovacieho obdobia podľa tohto zákona a predložiť ju správcovi dane v termíne na podanie daňového priznania.	Osobitným predpisom sa tu rozumie zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Povinnosť je vyčíslená v analýze k tomuto predpisu.		1	1	Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
146	51a	1	Daňovník, ktorý zmení spôsob uplatňovania výdavkov podľa § 6 ods. 10 na uplatňovanie preukázateľných výdavkov podľa § 6 ods. 14 a naopak, upraví základ dane postupom, ktorý určí ministerstvo.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.
147	51a	2	Daňovník, ktorý v zdaňovacom období uplatňoval výdavky podľa § 6 ods. 14 a po tomto zdaňovacom období začal účtovať v sústave podvojného účtovníctva alebo daňovník, ktorý v zdaňovacom období účtoval v sústave podvojného účtovníctva a po tomto zdaňovacom období začal uplatňovať výdavky podľa § 6 ods. 14, upraví základ dane postupom, ktorý určí ministerstvo.			1		Ročne, vždy pri podávaní daňového priznania.	FO, ktoré (pre potreby tejto analýzy) majú príjmy z podnikania, inej samostatnej zárobkovej činnosti a podnájmu, príjmy z kapitálového majetku a ostatné príjmy aj PO.

Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika zákonnej úpravy DPH v SR

Zákon č.222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (v znení č. 350/2004 Z. z., 651/2004 Z. z., 340/2005 Z. z., 523/2005 Z. z., 656/2006 Z. z., 215/2007 Z. z., 593/2007 Z. z., 378/2008 Z. z., 465/2008 Z. z., 83/2009 Z. z., 258/2009 Z. z., 471/2009 Z. z., 563/2009 Z. z.) upravuje daň z pridanej hodnoty, ktorá je nepriamou, univerzálnou daňou, zaťažujúcou spotrebu tovarov a služieb. Vyberá sa v každom článku distribučného kanála.

Hoci zákon o dani z pridanej hodnoty nadobudol účinnosť až 1. mája 2004, samotná daň z pridanej hodnoty sa u nás uplatňuje od roku 1993. Krajiny západnej Európy ju však začali zavádzať už na prelome 60. a 70. rokov 20. storočia. Vykonávacím predpisom zákona je opatrenie Ministerstva financií SR č. 500/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje vzor súhrnného výkazu k dani z pridanej hodnoty. Keďže opatrenie obsahuje len vzor tlačiva, nevyvoláva žiadne ďalšie povinnosti nad rámec zákona a preto ani nie je ďalej rozoberané v tejto analýze.

Zákon o dani z pridanej hodnoty bol doposiaľ 13 krát novelizovaný, pričom najvyšší počet (4 novely) pripadá na rok 2009. Z tohto dôvodu je tento zákon terčom podobnej kritiky ako ostatné predpisy, upravujúce oblasť daní a odvodov: často sa mení a jeho plnenie je administratívne náročné. O čo viac je DPH výhodná pre štát z hľadiska nízkej miery vyžadovanej byrokracie, o to väčším bremenom je pre malých a stredných podnikateľov. Predpis je koncepčne zle napísaný, nezrozumiteľný a obsahuje množstvo medzier. Komplikácie vyvoláva napr. určenie miesta dodania v EÚ. Dodržiavanie zákona je veľmi ťažko kontrolovateľné z hľadiska možného vystavovania fiktívnych faktúr. Že DPH sa z pohľadu daňových únikov javí ako najrizikovejší druh dane, konštatuje aj Daňové riaditeľstvo SR.[70]

Sadzba dane z pridanej hodnoty je príliš vysoká, čo v niektorých odvetviach oslabuje konkurencieschopnosť slovenských výrobcov oproti producentom v iných krajinách EÚ. 47,5% podnikateľov uviedlo, že jej zníženie by významne pomohlo ich spoločnosti pri podnikaní. Je to viac ako respondentov, ktorí podobný názor uviedli pri dani z príjmov (46,2%).[71] Na druhej strane, možnosť štátu upravovať základnú sadzbu je limitovaná

---

[70] Výročná správa o činnosti daňových orgánov 2008. Daňové riaditeľstvo SR. [WWW DOCUMENT] <http://www.drsr.sk/drsr/slovak/informacny_servis/vyrocna_sprava/data/vs_2008.pdf> (10.12.2009), s. 40

[71] Zdroj: prieskum MVK

minimálnou základnou sadzbou 15%, harmonizovanou Európskou úniou[72]. Zjednocovanie právnej úpravy DPH v EÚ sa odôvodňuje zaistením fungovania jednotného trhu. Pri službách kultúrnej alebo sociálnej povahy je možné zaviesť zníženú sadzbu, aká sa uplatňuje aj v SR napr. na lieky, či zdravotné pomôcky.

Terčom kritiky malých a stredných podnikateľov je aj nízka suma obratu, od ktorej sú fyzické a právnické osoby povinné registrovať sa pre DPH. Pozitívne bolo vnímané jej zvýšenie z 35 tisíc eur na 49 790 eur s účinnosťou od 1. júla 2009. Avšak aj túto hranicu vnímajú stále ako príliš nízku. Nami oslovení malí a strední podnikatelia podrobili kritike aj zle vypracované tlačivá k dani. K zákonu sa tiež viažu neúmerné povinnosti v súvislosti s vedením evidencie a uchovávaním všemožných dokumentov (vrátane faktúr) a to až po dobu 10 rokov, nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú. V tejto súvislosti mimoriadne absurdne vyznieva požiadavka, aby osoby, ktoré sú povinné uchovávať faktúry, zabezpečili po celý čas ich čitateľnosť. Tieto súvislosti zákona o dani z pridanej hodnoty a úpravy DPH všeobecne, je nutné mať na pamäti aj vzhľadom na všeobecný trend štátov prechádzať zo zdaňovania príjmu na zdaňovanie spotreby svojich občanov.

2. Kvantifikácia regulačných povinností zákona o dani z pridanej hodnoty

Za finančný náklad regulácií tohto zákona z hľadiska podnikateľov možno považovať sumu vybratých daní, ktoré platia zdaniteľné osoby štvrťročne a mesačne. Naproti tomu, nefinančné a administratívne regulácie, vyplývajúce z predpisu, sú najmä:

- povinnosti zdaniteľnej osoby v súvislosti s podaním žiadosti o registráciu pre daň,
- vypracúvanie a podávanie daňových priznaní, vrátane povinností, spojených s nadmerným odpočtom alebo daňovou povinnosťou,
- povinnosti vystavovať faktúry s DPH a viesť daňovú evidenciu,
- povinnosti, spojené so súhrnným výkazom,
- zrušenie registrácie (spojené s povinnosťou odovzdať osvedčenie o registrácii) a pod.

Pri získavaní dát sme mali problém s tým, že ani Daňové riaditeľstvo SR nesleduje počet niektorých špecifických dokumentov, ktorých príležitostné podávanie predpokladá zákon. Ide napr. o počet písomných oznámení zo strany osôb, povinných platiť daň, o rozhodnutí používať kurz platný podľa colných predpisov. Daňové riaditeľstvo nesleduje ani údaj o počte fyzických a právnických osôb, registrovaných ako zdaniteľné osoby, či informácie

[72] Harmonizácia vychádza zo Šiestej smernice Rady č. 77/388/EHS a nadväzujúcich právnych aktov.

o počtoch zrušení registrácie platiteľa DPH. A samozrejme, štatistiky sa nevedú so zreteľom na oblasť malého a stredného podnikanie. Absencia dát za celé hospodárstvo viedla k nemožnosti vyčísliť náklady niektorých regulácií inak ako na mikroúrovni. Podobne ako pri zákone č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, aj pri tomto predpise množstvo povinností zostalo nevyčíslených. Dôvod väčšinou spočíva v tom, že len všeobecne upravujú nejakú povinnosť alebo opisujú myšlienkový postup pri vypočítaní dane, ktorý je sám o sebe nekvantifikovateľný.

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia zákona o dani z príjmov sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[73] ako aj na makroúrovni[74], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1 - Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty	103	51

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 3 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy. Časť z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**.

[73] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[74] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje o výskyte daného javu za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné a všeobecné povinnosti sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 - Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty	**Počet**
Priamo kvantifikovateľné regulácie	5
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	11
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	35
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**51**

2.2 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, dáta vyžiadané od Daňového riaditeľstva SR, konzultácie s odborníkmi z oblasti daní a všeobecné štatistické dáta. Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou (tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu	**Priemerný náklad zistený v MIP (0-9 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v MAP (10-49 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v SP (50-249 zamestnancov)**
Priemerné náklady platiteľa DPH s vedením daňovej evidencie a uchovávaním rôznych dokladov podľa tohto zákona.[75]	1 235	2 074	2 913
Priemerné ročné náklady s vykazovaním fakturovania do zahraničia	148	210	768
Vystavenie jedného daňového priznania[76]	5, 34	6, 25	7, 40

[75] Ide o povinnosť viesť podrobné záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období o dodaných tovaroch a službách a o prijatých tovaroch a službách, vrátane povinnosti uchovávať ich po dobu desať rokov, nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú. Udávané náklady boli veľmi rôznorodé. Podnikatelia tu uvádzali tak časť sumy za účtovníctvo ako aj náklady na uchovávanie dokumentov v podobe súm za prenájom archívnych miestností, či v podobe ceny skríň, v ktorých majú dokumenty uskladnené.

[76] Náklady na vystavenie súhrnného výkazu sú rovnaké ako pri daňovom priznaní.

Údaje, poskytnuté Daňovým riaditeľstvom SR zahŕňajú nasledovné informácie za rok 2008 (tabuľka č. 4).

Tabuľka č. 4 – Podklady poskytnuté Daňovým riaditeľstvom SR

Názov informácie	**Stav v roku 2008**
Počet podaných a spracovaných daňových priznaní k DPH	1 168 238
Počet platiteľov DPH	181 877
Počet nadobúdateľov DPH	369
Počet štvrťročných platiteľov DPH	131 392
Počet mesačných platiteľov DPH	55 805
DPH – výber dane[77]	8 460 864 369 eur
Počet daňovníkov DPH, ktorí si uplatnili nadmerný odpočet	303 964
Počet oslobodení od dane pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu	117 646
Počet podaných súhrnných výkazov	58 610

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov nasledujú v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[78]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	5 692
Počet zamestnancov v mikropodnikoch, malých a stredných podnikoch (PZMSP)[79]	906 247
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[80]	4, 71 euro
Náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (ND)[81]	1 euro
Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne	0, 05 euro

2.3 Výpočet

V tabuľke č. 6 nasleduje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými účtovníkmi a pracovníkmi ekonomických oddelení

77 Suma zahŕňa aj vrátený nadmerný odpočet vo výške 6 192 591 117 eur. Aj keď sa nadmerný odpočet vracia podnikateľom, považujeme ho za náklad, keďže zasahuje do peňažných tokov ich spoločností.

78 Zdroj: databáza Slovstat

79 Tamtiež

80 Tamtiež

81 Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na zaslanie zásielky a jej vyhotovenie (obálka).

firiem. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách. Číslovanie regulácií je podľa regulačnej mapy zákona o daniach z príjmov, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy.

Tabuľka č. 6 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o dani z pridanej hodnoty

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
26	Priamo kvantifikovateľná	Základná sadzba (19%) a znížená sadzba (10%) DPH ako regulácia finančného charakteru: vyčíslené cez výber DPH (vrátane nadmerného odpočtu)	-	8460 864 369
28-30	Priamo kvantifikovateľná	Preukázanie oslobodenia od dane potvrdením: vytlačenie kópie faktúry ((max. 0,1 hod x PHM 4,71) + 2 x A4 (0,05) + ND (1 euro)) x počet oslobodení od dane pri dodaní z tuzemska do iného členského štátu (117646)[82]	1, 57	Min. 184 704
36, 37, 40, 45, 59-65, 79, 80-83, 84	Priamo kvantifikovateľná	Rozsah priemerných ročných nákladov platiteľa DPH s vedením daňovej evidencie a uchovávaním rôznych dokladov (1235 až 2913 eur) x počet platiteľov DPH (181877)	1 235 – 2 913	224 618 095 –529 807 701
85-92	Priamo kvantifikovateľná	Podanie daňového priznania: Vystavenie jedného daňového priznania ((5,34 až 7,40 eur) + ND (1 euro)) x počet podaných daňových priznaní v r. 2008 (1 168 238)	6, 34 – 8, 40	7 406 629 – 9 813 199
93-97	Priamo kvantifikovateľná	Podanie súhrnného výkazu: ((5,34 až 7,40 eur) + ND (1 euro)) x počet podaných súhrnných výkazov v r. 2008 (58 610)	6, 34 – 8, 40	371 587 – 492 324
Spolu				**8 693 445 384 – 9 001 162 297**

Zdroj: vlastný prepočet

V tabuľke č. 7 nasleduje výpočet nákladov spôsobených individuálne kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými účtovníkmi a pracovníkmi ekonomických oddelení firiem. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách.

[82] Výsledná suma celkových nákladov je najnižšia možná, ak by sa každé oslobodenie týkalo len jednej faktúry. Samozrejme, že počet takýchto faktúr môže byť extrémne variabilný.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o dani z pridanej hodnoty

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
1, 4–6, 11	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť zdaniteľnej osoby podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň: Náklad v podobe cesty na daňový úrad a vyplnenie 2 stranového A4 formuláru (max. 1 hod x PHM 4,71 eur).	4, 71
2, 3	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť zdaniteľných osôb, ktoré podnikajú na základe zmluvy o združení podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň: Náklad v podobe cesty na daňový úrad a vyplnenie 2 stranového A4 formuláru (max. 1 hod x PHM (4,71 eur)) + predloženie zmluvy o združení + predloženie písomného poverenia (1 x A4 (0,05 eur) + 0,25 hod. x PHM 4,71 eur) + predloženie zoznamu členov (1 x A4 (0,05 eur) + 0,25 hod x PHM (4,71 eur))[83]	7, 17
7, 8	Individuálne kvantifikovateľná	Vrátenie osvedčenia o registrácií pre daň pri registrácií člena skupiny: ND (1 euro).	1
9, 10	Individuálne kvantifikovateľná	Podanie žiadosti o zmenu registrácie skupiny pri vystúpení člena zo skupiny alebo jeho zániku: tlač 3 x A4 (0,05 eur.) + vyplnenie tlačiva (0,25 hod. x PHM 4,71 eur) + ND (1 euro)	2, 33
12	Individuálne kvantifikovateľná	Rozhodnutie o zdaňovaní nadobudnutia tovaru: 1 x A4 (0,05 eur) + 0,30 hod x PHM (4,71 eur) + ND (1 euro)	2, 46
24	Individuálne kvantifikovateľná	Písomná dohoda medzi platiteľmi pri základe dane: jednoduchá zmluva (0,75 hod. x PHM 4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur)	3, 63
25	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť písomne oznámiť DÚ rozhodnutie používať prepočítavací kurz, platný podľa colných predpisov: 1 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro) + 0,25 hod x PHM (4,71 eur)	2, 23
31	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť platiteľa mať colné vyhlásenie pri oslobodení od dane pri vývoze tovaru a služieb: poplatok (3 eurá) + 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 4 x A4 (0,05 eur)	7, 91
66-76, 78	Individuálne kvantifikovateľná	Náklad na vyhotovenie 1 faktúry: 0,25 hod x PHM (4,71 eur)	1, 18
77	Individuálne kvantifikovateľná	Zabezpečenie prekladu faktúry do slovenského jazyka: na 1 stranu A4 (približne 10 eur obyčajný preklad/20 eur preklad na úradné účely)	10 – 20
98-103	Individuálne kvantifikovateľná	Zrušenie registrácie: Napísanie a odoslanie žiadosti o zrušenie registrácie (0,5 hod. x PHM 4,71 eur) + 1 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro) + vrátenie osvedčenia o registrácií pre daň (ND 1 euro) + podanie daňového priznania za posledné zdaňovacie obdobie (6,34 až 8,40 eur)	10,75 – 12,8

Zdroj: vlastný prepočet

[83] Pri tejto regulácií odhliadame od ostatných všeobecných povinností poverenej osoby (ako vyhotovovanie faktúr za združenie, vedenie osobitných záznamov, uvádzanie údajov za združenie vo svojom daňovom priznaní, uvádzanie údajov za združenie v súhrnnom výkaze), o ktorých hovorí daný odsek.

Nasleduje zoznam všeobecných povinností bez kvantifikácie (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	Počet regulácií
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58	**35**

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich zo zákona o dani z pridanej hodnoty sme zistili **výšku priamo kvantifikovateľných nákladov vo výške 8 693 445 384 – 9 001 162 297 eur** spolu v roku 2008. Ak sa od tejto sumy odpočíta finančný náklad v podobe výberu dane z pridanej hodnoty (8460 864 369), vyjde nám **náklad nefinančného a administratívneho zaťaženia vo výške 232 581 015 – 540 297 928 eur**. Je teda zjavné, že najvyššiu záťaž spôsobuje samotná sadzba.

Ďalším významným nákladom je suma, vynaložená na **vedenie evidencie a dlhodobé uchovávanie rôznych dokladov k dani z pridanej hodnoty (224 618 095 – 529 807 701)**. Realita sa pravdepodobne bude blížiť **k nižšiemu číslu**. Je nutné poznamenať, že jednotliví podnikatelia na našu otázku o tomto type nákladov udávali najrôznejšie sumy od stoviek do tisícov eur. Rozdielnosti sa v rôznych firmách odvíjajú od takých faktorov ako je využívanie interných/externých zdrojov alebo firemný manažment daní a odvodov. Navyše, nepoznáme rozloženie zastúpenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov na počte platiteľov DPH. Vyššie číslo bude z týchto dôvodov zrejme príliš nadsadené.

Problémy s vyčíslením individuálne kvantifikovateľných regulácií sú spôsobené najmä **nevedením súhrnných štatistík**. Hoci náklady na jednotlivé povinnosti tvoria len niekoľko eur, na makroúrovni môže ísť o vysoké čísla. Samotný administratívny proces, vychádzajúci z jednotlivých ustanovení zákona o dani z pridanej hodnoty, nemusí byť byrokraticky náročný. Zmätky vznikajú skôr **s nejednoznačným určením, na koho sa vzťahuje dané ustanovenie** a na koho nie, či problémy s dodržiavaním lehôt. Je zrejmé, že podnikatelia ich vnímajú ako stresujúcu záťaž, no ťažko ich vyčísliť. Medzi všeobecnými povinnosťami bez kvantifikácie sa nachádzajú napr. ustanovenia o základe dane, o osobách povinných platiť daň správcovi dane alebo **osobitná úprava** uplatňovania dane pre **cestovné kancelárie** a **cestovné agentúry**. Zástupcovia cestovných kancelárii spomedzi anketovaných podnikateľov označili osobitný režim pri

DPH za výrazne výhodnejší. Odhadli, že oproti normálnemu režimu im **zjednodušuje agendu približne o 20%**.

V analýze zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov je možné nájsť dopad častých novelizácií predpisu na modelového účtovníka. **V ročných nákladoch 620 eur** na aktualizáciu softvéru, odborné školenia a daňovú literatúru **je zahrnutý aj náklad novelizácií zákona o dani z pridanej hodnoty**.

4. Odporúčania

51,2% podnikateľov odpovedalo kladne na otázku: „Znížili by sa vaše náklady, keby sa povinnosti, týkajúce sa DPH, plnili raz ročne?"[84] Sme si vedomí toho, že daň z pridanej hodnoty je pre SR významným zdrojom priebežných príjmov. Navyše, problematika DPH podlieha vysokému stupňu harmonizácie na úrovni EÚ. Na strane druhej, podnikatelia v istom zmysle cez DPH úverujú štát. Dokazuje to aj stúpajúci percentuálny podiel vráteného nadmerného odpočtu na výbere dane (tabuľka č. 9).

Tabuľka č. 9 – Podiel vráteného nadmerného odpočtu na výbere DPH[85]

Rok	Percentuálny podiel
2006	65%
2007	70%
2008	73%

Zdroj: Daňové riaditeľstvo SR a vlastný prepočet

Napriek snahe urýchľovať proces vrátenia DPH, takto odčerpané peniaze vo firme chýbajú. Z tohto dôvodu navrhujeme zahájiť aspoň odbornú debatu o možnosti plniť povinnosti, vyplývajúce zo zákona o dani z pridanej hodnoty len raz ročne. Anketovaní malí a strední podnikatelia tiež volajú po:

- znížení základnej sadzby,
- oslobodení niektorých tovarov a služieb od DPH,
- preradením vybraných tovarov a služieb pod zníženú sadzbu,
- zvýšenie hranice, od ktorej je zdaniteľná osoba povinná registrovať sa na DPH.

84 Zdroj: prieskum MVK

85 Výročná správa o činnosti daňových orgánov 2008. Daňové riaditeľstvo SR. [WWW DOCUMENT] <http://www.drsr.sk/drsr/slovak/informacny_servis/vyrocna_sprava/data/vs_2008.pdf> (10.12.2009), s. 28

Avšak každé z týchto opatrení by malo citeľný vplyv na štátny rozpočet. Opatrenia ako podávanie súhrnného výkazu elektronickou formou (podľa novely, účinnej od 1. januára 2010) možno vnímať ako krok k informatizácií verejnej správy, súbežne by však mala byť riešená otázka zjednodušenia ťažkopádneho zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise. Inak môže dôjsť k situácií, kedy podnikateľom vzniknú ďalšie náklady so zabezpečením elektronického podpisu alebo byrokracia, spojená s uzavretím písomnej dohody o spôsobe doručovania súhrnného výkazu s daňovým úradom.

Navrhujeme tiež skrátiť dobu uchovávania daňových dokumentov o polovicu (z 10 na 5 rokov). Zákonodarca by nemal podnikateľa stavať do úlohy archivára. Písomnosti, súvisiace s DPH môžu tvoriť až 60% všetkých dokumentov, ktoré sú podnikatelia povinní uchovávať.

Podobne ako pri **všetkých daňovo-odvodových zákonoch**, aj v súvislosti so zákonom o dani z pridanej hodnoty odporúčame:

- Novelizovať predpis zásadne len raz ročne, k 1. januáru.
- Predĺžiť legisvakačnú dobu (teda dobu medzi platnosťou a účinnosťou predpisu).
- Zvážiť odloženie sankcionovania novelizovaných ustanovení tak, aby sa zmeny mohli zažiť v praxi.

Úsporu nami navrhovaných opatrení odhadujeme na 2 - 5 miliónov eur.

Regulačná mapa - Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	4	1	Zdaniteľná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku, a ak nemá takéto miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň. Zdaniteľná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla obrat podľa prvej vety.	Ustanovenie o registračnej povinnosti. Obsahuje však v podstate dve povinnosti: jednak povinnosť podať žiadosť na registráciu na daňovom úrade, jednak povinnosť podať túto žiadosť v zákonnej lehote.		1	1	Príležitostná - Žiadosť o registráciu pre daň sa podáva do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zdaniteľná osoba dosiahla obrat 49 790 eur.	FO alebo PO, ak táto osoba dosiahla za najbližších najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur.
2	4	2	Zdaniteľné osoby, ktoré majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku a ktoré spoločne podnikajú na základe zmluvy o združení alebo inej obdobnej zmluvy (ďalej len „zmluva o združení“), sú povinné podať žiadosť o registráciu pre daň, ak za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov dosiahnu celkový obrat 49 790 eur. Do celkového obratu sa započítavajú obraty jednotlivých osôb a obrat z ich spoločného podnikania. Zdaniteľné osoby sú povinné podať jednotlivo žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahli obrat 49 790 eur. Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom dane, uzavrie zmluvu o združení s platiteľom dane, je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň najneskôr do desiatich dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy.	Ustanovenie obsahuje jednak povinnosť podať žiadosť o registráciu, a jednak sú tu dva prípady lehôt, v ktorých to majú urobiť.		1	1	Príležitostná - Žiadosť o registráciu pre daň sa podáva do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zdaniteľná osoba dosiahla obrat 49 790 eur.	FO alebo PO, ak táto osoba dosiahla za najbližších najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur.

3	4	3	Zdaniteľné osoby podľa odseku 2 sú povinné súčasne so žiadosťou o registráciu pre daň predložiť daňovému úradu písomnú zmluvu o združení a poveriť písomne jedného z účastníkov združenia vedením záznamov podľa § 70 za združenie. Poverená osoba je povinná predložiť daňovému úradu poverenie, zoznam účastníkov združenia s uvedením sídla alebo miesta podnikania a miestne príslušného daňového úradu každého účastníka združenia; ak dôjde k zmenám týchto skutočností, je poverená osoba povinná každú túto zmenu oznámiť daňovému úradu do 20 dní odo dňa, keď zmena nastala. Poverená osoba vyhotovuje za združenie faktúry, vedie za združenie osobitne záznamy podľa § 70 a vo svojom daňovom priznaní a súhrnnom výkaze uvádza údaje za združenie. Za daň vzťahujúcu sa na spoločné podnikanie zodpovedajú účastníci združenia spoločne a nerozdielne.	Ustanovenie zakotvuje dodatočné povinnosti v podobe 1. nutnosti predloženia písomnej zmluvy o združení, a 2. nutnosti poveriť písomne poverenú osobu. Ďalej zakotvuje povinnosti tejto poverenej osoby: 3. predložiť daňovému úradu poverenie, 4. predložiť mu zoznam účastníkov združenia s ustanovenými údajmi (vrátane 5. povinnosti ohlásiť ich prípadnú zmenu v stanovenej lehote), 6. vyhotovovanie faktúr za združenie, 7. vedenie osobitných záznamov, 8. uvádzanie údajov za združenie vo svojom daňovom priznaní, 9. uvádzanie údajov za združenie v súhrnnom výkaze.		1	1	Príležitostná - Žiadosť o registráciu pre daň sa podáva do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zdaniteľná osoba dosiahla obrat 49 790 eur.	FO alebo PO, ak táto osoba dosiahla za najbližších najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur.
4	4	4	Žiadosť o registráciu pre daň môže podať aj zdaniteľná osoba, ktorá nedosiahla obrat podľa odseku 1 alebo 2. Ak sa jeden z účastníkov združenia, ktorý podniká spoločne na základe zmluvy o združení, rozhodne registrovať pre daň pred dosiahnutím obratu podľa odseku 2, sú povinní podať žiadosť o registráciu pre daň všetci účastníci tohto združenia k rovnakému dňu.	Záťaž vyvoláva povinnosť ostatných členov združenia registrovať sa, keď sa rozhodne jeden.		1	1	Príležitostná	FO alebo PO
5	4	6	Platiteľom sa stáva aj právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nadobudne v tuzemsku podnik alebo časť podniku platiteľa tvoriacu samostatnú organizačnú zložku podľa všeobecného predpisu, a to odo dňa nadobudnutia podniku alebo jeho časti. Platiteľom sa stáva aj obchodná spoločnosť alebo družstvo, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie, a to odo dňa, keď sa stala právnym nástupcom. Títo platitelia sú povinní oznámiť daňovému úradu skutočnosť, na základe ktorej sa stali platiteľom, do desiatich dní odo dňa vzniku tejto skutočnosti. Daňový úrad je povinný platiteľa registrovať pre daň, vydať mu osvedčenie o registrácii pre daň a prideliť mu identifikačné	Oznamovacia povinnosť vo vzťahu k úradu.		1	1	Príležitostná	Fo a PO, ktorá nadobudne v tuzemsku podnik alebo časť podniku platiteľa tvoriacu samostatnú organizačnú zložku. Aj obchodná spoločnosť alebo družstvo, ak je právnym nástupcom platiteľa, ktorý zanikol bez likvidácie

			číslo pre daň bezodkladne, najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia oznámenia skutočnosti, na ktorej základe sa stal platiteľom.						
6	4b	1	Členovia skupiny môžu požiadať o registráciu skupiny pre daň (ďalej len „registrácia skupiny"). Žiadosť o registráciu skupiny musí obsahovať a) obchodné meno a adresu sídla, miesta podnikania alebo prevádzkarne každého člena skupiny, b) identifikačné číslo pre daň každého člena skupiny, ak je mu pridelené v tuzemsku, c) miestne príslušný daňový úrad každého člena skupiny, d) obchodné meno a adresu sídla, miesta podnikania alebo prevádzkarne člena skupiny, ktorý bol určený členmi skupiny na zastupovanie skupiny na účely uplatňovania tejto dane (ďalej len „zástupca skupiny"), e) podpisy štatutárnych zástupcov všetkých členov skupiny.	Povinné obsahové náležitosti žiadosti o registráciu.		1	1	Vždy pri registrácií.	FO a PO, ktoré sú členom skupiny.
7	4b	2	Žiadosť o registráciu skupiny sa podáva daňovému úradu, ktorý je miestne príslušný pre zástupcu skupiny. Ak zdaniteľné osoby preukážu splnenie podmienok podľa § 4a, daňový úrad zaregistruje skupinu, pridelí jej identifikačné číslo pre daň a každému členovi skupiny vydá osvedčenie o registrácii pre daň. Dňom registrácie skupiny sa skupina stáva platiteľom a zaniká platnosť osvedčení o registrácii pre daň a identifikačných čísiel pre daň jednotlivých členov skupiny. Členovia skupiny sú povinní do desiatich dní odo dňa registrácie skupiny odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň. Pre skupinu je miestne príslušný daňový úrad, v ktorého územnom obvode má zástupca skupiny sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň.	Povinnosť členov skupiny v zákonnej lehote od registrácie odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň.		1	1	Vždy pri registrácií.	FO a PO, ktoré sú členom skupiny.

8	4b	5	...Člen skupiny, ktorý pristúpil do skupiny, je povinný do desiatich dní odo dňa zmeny registrácie skupiny odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň. Práva a povinnosti zdaniteľnej osoby, ktorá pristúpila do skupiny, vyplývajúce z tohto zákona prechádzajú na skupinu dňom zmeny registrácie skupiny.	Kvôli rozsahu odseku je tu citovaná len relevantná časť ustanovenia.		1	1	Príležitostná - pri zmene registrácie.	FO a PO, ktoré sú členom skupiny.
9	4b	6	Ak sa člen skupiny rozhodne vystúpiť zo skupiny alebo musí vystúpiť zo skupiny z dôvodu neplnenia podmienok podľa § 4a, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny...	Kvôli rozsahu odseku je tu citovaná len relevantná časť ustanovenia. Povinnosť zástupcu sa nachádza aj pri ustanovení vyššie, pričom posudzované by tieto povinnosti mali byť súhrnne.		1	1	Príležitostná - pri vystúpení zo skupiny.	FO a PO, ktoré sú členom skupiny.
10	4b	7	Ak niektorý z členov skupiny zanikne bez likvidácie a na právneho nástupcu prechádza majetok zanikajúceho člena skupiny, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny. Ak právny nástupca spĺňa podmienky podľa § 4a, vykoná daňový úrad zmenu registrácie skupiny ku dňu zápisu právneho nástupcu do obchodného registra. Ak právny nástupca nespĺňa podmienky podľa § 4a, prechádzajú práva a povinnosti vyplývajúce z tohto zákona z člena skupiny, ktorý zanikol bez likvidácie, na jeho právneho nástupcu v rozsahu, v akom sa vzťahujú na plnenia uskutočnené a prijaté zaniknutým členom skupiny, a to ku dňu zániku člena skupiny bez likvidácie; daňový úrad ku dňu zmeny registrácie skupiny vydá právnemu nástupcovi osvedčenie o registrácii pre daň a pridelí mu identifikačné číslo pre daň.			1	1	Príležitostná - pri zmene registrácie.	FO a PO, ktoré sú členom skupiny.
11	7	1	Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred nadobudnutím tovaru, ktorým celková hodnota tovaru bez dane nadobudnutého z iných členských štátov dosiahne v kalendárnom roku 13 941,45 eura.	Povinnosť podať žiadosť o registráciu.		1	1	Príležitostná	FO a PO, ktorá podniká so zahraničím.

12	11	7	Nadobúdateľ podľa odseku 4 písm. b) sa môže rozhodnúť, že bude zdaňovať nadobudnutie tovaru pred dosiahnutím hodnoty 13 941,45 eura a toto svoje rozhodnutie oznámi písomne daňovému úradu pri podaní žiadosti o registráciu pre daň (§ 7). Zdaňovanie nadobudnutia tovaru je nadobúdateľ povinný uplatňovať najmenej po dobu dvoch kalendárnych rokov.	Odsek 4, písm. b) hovorí: Nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu nie je predmetom dane, ak nadobúdateľom je zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom a ktorá nie je registrovaná pre daň podľa § 7, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a ktorá nie je registrovaná pre daň podľa § 7, a súčasne celková hodnota nadobudnutého tovaru nedosiahla 13 941,45 eura za predchádzajúci kalendárny rok a ani v prebiehajúcom kalendárnom roku túto hodnotu nedosiahne.		1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
13	22	1	Základom dane pri dodaní tovaru alebo služby je všetko, čo tvorí protihodnotu, ktorú dodávateľ prijal alebo má prijať od príjemcu plnenia alebo inej osoby za dodanie tovaru alebo služby, zníženú o daň. Do základu dane sa zahŕňa aj dotácia alebo príspevok, ktorý dodávateľ prijal alebo má prijať k cene tovaru alebo služby.		1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
14	22	2	Do základu dane podľa odseku 1 sa zahŕňajú aj a) iné dane, clá a poplatky vzťahujúce sa na tovar alebo službu, b) súvisiace náklady (výdavky), ako napríklad provízia, náklady na balenie, náklady na prepravu a náklady poistenia požadované dodávateľom od kupujúceho alebo zákazníka.	Nadväzujúci odsek 3 hovorí: Do základu dane podľa odseku 1 sa nezahŕňajú výdavky platené v mene a na účet kupujúceho alebo zákazníka, ktoré dodávateľ požaduje od kupujúceho alebo zákazníka (ďalej len „prechodné položky“). Pri dodaní tovaru v zálohovaných obaloch sa do základu dane podľa odseku 1 nezahŕňa záloha na zálohované obaly, ktoré sú dodané spolu s tovarom. Spresňuje odsek 4.	1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona

15	22	5	Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 3 je základom dane cena, za ktorú bol tovar nadobudnutý vrátane nákladov súvisiacich s nadobudnutím, a ak bol tovar vytvorený vlastnou činnosťou, základom dane sú náklady na vytvorenie tovaru vlastnou činnosťou; pri dodaní tovaru, ktorý je podľa osobitného predpisu odpisovaným majetkom, je základom dane zostatková cena majetku zistená podľa osobitného predpisu. Pri dodaní služby podľa § 9 ods. 2 a 3 sú základom dane náklady na službu.		1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
16	22	6	Základom dane pri premiestnení tovaru podľa § 8 ods. 4 je cena, za ktorú bol tovar nadobudnutý vrátane nákladov súvisiacich s nadobudnutím, a ak bol tovar vytvorený vlastnou činnosťou, základom dane sú náklady na vytvorenie tovaru vlastnou činnosťou, pričom pri určení základu dane sa primerane uplatnia odseky 2 a 3.		1	1		Príležitostná - vždy pri vypracúvaní daňového priznania.	FO a PO podľa tohto zákona
17	22	7	Pri dodaní tovarov a dodaní služieb v rámci predaja podniku alebo časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku sa základ dane určí na základe dohodnutej ceny vzťahujúcej sa na jednotlivý prevádzaný hmotný majetok a nehmotný majetok a jednotlivé iné majetkovo využiteľné hodnoty. Základ dane sa nemôže znížiť o záväzky, ktoré prechádzajú na kupujúceho.		1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
18	24	1 a 2	(1) Základom dane pri dovoze tovaru je hodnota určená na colné účely podľa colných predpisov. (2) Ak nie sú zahrnuté do hodnoty určenej na colné účely, zahŕňajú sa do základu dane pri dovoze tovaru aj a) dane, clá a iné platby splatné v zahraničí a splatné pri dovoze tovaru okrem dane, ktorá sa má vymerať, b) súvisiace náklady (výdavky), ako napríklad provízia, náklady na balenie, náklady na prepravu a náklady poistenia vzniknuté do prvého miesta určenia v tuzemsku.		1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
19	24	4	Do základu dane sa zahŕňajú aj náklady (výdavky) podľa odseku 2 písm. b), ktoré sa týkajú prepravy tovaru na iné miesto určenia na území Európskych spoločenstiev, ako je tuzemsko, ak toto miesto je pri dovoze tovaru známe.	Ako pokračuje odsek 5: Do základu dane sa nezahŕňa zľava z ceny tovaru a zľava za skoršiu úhradu ceny tovaru.	1	1		Príležitostná - pri vypracúvaní daňového priznania.	FO a PO podľa tohto zákona

20	25	1	Základ dane pri dodaní tovaru alebo služby a pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu sa opraví a) pri úplnom alebo čiastočnom zrušení dodávky tovaru alebo služby a pri úplnom alebo čiastočnom vrátení dodávky tovaru, b) pri znížení ceny tovaru alebo služby po vzniku daňovej povinnosti, c) pri zvýšení ceny tovaru alebo služby.	V odseku 2 sa píše, že: Ak sa po nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu vráti nadobúdateľovi spotrebná daň zaplatená v členskom štáte, z ktorého bol tovar odoslaný alebo prepravený, základ dane sa zníži o sumu vrátenej spotrebnej dane.	1	1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
21	25	3	Rozdiel medzi pôvodným základom dane a opraveným základom dane a rozdiel medzi pôvodnou daňou a opravenou daňou sa uvedie v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom sa vyhotovil doklad o oprave základu dane, a pri oprave základu dane pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu alebo pri dodaní tovaru alebo služby, keď je povinný platiť daň nadobúdateľ tovaru alebo príjemca služby, rozdiel sa uvedie v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadobúdateľ tovaru alebo príjemca služby obdržal doklad o oprave základu dane.			1	1	Práležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
22	25	4	Colný orgán vráti alebo odpustí daň pri dovoze tovaru na základe žiadosti v prípadoch podľa čl. 235 až 242 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/1992 s výnimkou prípadu, ak žiadateľ môže odpočítať daň z dovezeného tovaru v plnom rozsahu; táto výnimka sa nevzťahuje na prípad podľa čl. 236 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/1992.	Nutnosť vypracúvať žiadosť.		1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
23	25	5	Ak pri dovoze tovaru vznikne daňová povinnosť v tuzemsku právnickej osobe z iného členského štátu, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, colný orgán vráti tejto osobe daň zaplatenú pri dovoze, ak a) ide o tovar odoslaný alebo prepravený z územia tretieho štátu a miestom určenia tovaru je iný členský štát ako tuzemsko a b) táto osoba preukáže, že nadobudnutie tovaru bolo predmetom dane v členskom štáte určenia tovaru.	Nutnosť preukazovať, že nadobudnutie tovaru bolo predmetom dane v členskom štáte určenia tovaru.		1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona

24	25	6	Základ dane a daň sa nemusí opraviť, ak platiteľ zníži cenu tovaru alebo služby po vzniku daňovej povinnosti voči inému platiteľovi za predpokladu, že na takom postupe sa obidve strany písomne dohodli.	Povinnosť vypracovať dohodu písomne. V odseku 7 sa ďalej píše: Pri oprave základu dane sa použije sadzba dane, ktorá bola platná v čase vzniku daňovej povinnosti pri zdaniteľnom obchode, na ktorý sa oprava základu dane vzťahuje.		1		Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
25	26	1	Ak sa požaduje platba pri dodaní tovaru, dodaní služby alebo nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu v cudzej mene, prepočíta sa na účely určenia základu dane na eurá referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu vzniku daňovej povinnosti. Osoba povinná platiť daň môže používať na prepočet cudzej meny na eurá kurz platný podľa colných predpisov v deň vzniku daňovej povinnosti; rozhodnutie používať kurz platný podľa colných predpisov sa musí písomne oznámiť daňovému úradu pred jeho prvým použitím a je záväzné počas celého kalendárneho roka. Pri oprave základu dane podľa § 25 sa použije kurz, ktorý sa použil pri vzniku daňovej povinnosti.	Z ustanovenia vyplýva niekoľko povinností: 1. prepočítanie na eurá, 2. povinnosť písomne oznámiť rozhodnutie používať kurz platný podľa colných predpisov daňovému úradu, 3. povinnosť použiť pri oprave základu dane kurz, ktorý sa použil pri vzniku daňovej povinnosti.		1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
26	27	1	Základná sadzba dane na tovary a služby je 19 % zo základu dane. Na tovary uvedené v prílohe č. 7 sa uplatňuje znížená sadzba dane 10 % zo základu dane.	V prílohe č. 7 sú vymenované najmä lieky, knihy a zdravotnícke pomôcky.	1			Štvrťročne/mesačne	FO a PO podľa tohto zákona
27	27	2	Na účely správneho zatriedenia tovaru do číselného kódu podľa prílohy č. 7 sa použije záväzná informácia o nomenklatúrnom zatriedení tovaru vydaná colným orgánom podľa osobitného predpisu.			1		Všeobecné pravidlo	FO a PO podľa tohto zákona
28	43	5	Platiteľ je povinný preukázať, že sú splnené podmienky oslobodenia od dane podľa odsekov 1 až 4. Platiteľ je povinný preukázať dodanie tovaru do iného členského štátu kópiou faktúry, a a) ak prepravu tovaru zabezpečí dodávateľ alebo odberateľ inou osobou, prepravným dokladom alebo iným dokladom o odoslaní, v ktorom je uvedené miesto určenia, b) ak prepravu tovaru vykoná dodávateľ, písomným potvrdením prijatia tovaru odberateľom alebo osobou ním poverenou, c) ak prepravu tovaru	Ustanovenie sa týka oslobodenia od dane pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu.		1	1	Príležitostná	Predávajúci, ak nadobúdateľ je podľa ods. 1 osobou identifikovanou pre daň v inom členskom štáte.

			vykoná odberateľ, písomným vyhlásením odberateľa alebo ním poverenej osoby, že tovar prepravil do iného členského štátu, d) inými dokladmi, ako napríklad zmluvou o dodaní tovaru, dodacím listom, dokladom o prijatí platby za tovar.						
29	43	7	Platiteľ je povinný preukázať oslobodenie od dane podľa odseku 6 potvrdením na úradnom tlačive na oslobodenie od dane, ktoré je vyhotovené príslušným štátnym orgánom iného členského štátu a ktoré odberateľ odovzdal platiteľovi.	V odseku 6 sa píše, že: Oslobodené od dane je a) dodanie tovaru a dodanie služby pre diplomatické misie, a konzulárne úrady iných štátov ako Slovenskej republiky a medzinárodné organizácie zriadené na území iného členského štátu a ich pracovníkov, ktorí nie sú občanmi Slovenskej republiky a nemajú trvalý pobyt v Slovenskej republike, okrem dodania nového dopravného prostriedku (§ 11 ods. 12), b) dodanie tovaru a dodanie služby do iného členského štátu pre ozbrojené sily členského štátu, ktorý je stranou Severoatlantickej zmluvy, určené na použitie týmito ozbrojenými silami alebo civilnými zamestnancami, ktorí ich sprevádzajú, a na zásobenie ich stravovacích zariadení, ak tieto ozbrojené sily nie sú ozbrojenými silami štátu určenia dodávok a ak sa podieľajú na spoločnom obrannom úsilí.		1	1	Príležitostná	Osoby v závislosti od znenia odseku 6.

30	43	8	Ak prepravu tovaru z tuzemska do iného členského štátu vykoná odberateľ alebo ju zabezpečí odberateľ inou osobou, platiteľ je povinný mať doklady podľa odseku 5 písm. a) alebo c) do konca šiesteho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení kalendárneho mesiaca, v ktorom sa uskutočnilo dodanie tovaru. Ak platiteľ nemá doklady podľa odseku 5 písm. a) alebo c) v lehote podľa prvej vety, uvedie dodanie tovaru bez oslobodenia od dane do daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynula táto lehota.	Ustanovenie súvisí s vyššie spracovaným odsekom 5.		1	1	Mesačná/štvrťročná	Predávajúci, ak nadobúdateľ je podľa ods. 1 osobou identifikovanou pre daň v inom členskom štáte.
31	47	3	Odoslanie alebo prepravenie tovaru do miesta určenia na území tretieho štátu podľa odsekov 1 a 2 je platiteľ povinný preukázať colným vyhlásením, v ktorom je colným orgánom potvrdený výstup tovaru z územia Európskych spoločenstiev, a dokladom o odoslaní alebo preprave tovaru; platiteľ musí mať colné vyhlásenie, v ktorom je potvrdený výstup tovaru z územia Európskych spoločenstiev, najneskôr do konca šiesteho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom uplatnil oslobodenie od dane.	Ustanovenie o oslobodení od dane pri vývoze tovaru a služieb.		1	1	Príležitostná.	FO alebo PO v pozícií platiteľa pri odosielaní alebo prepravení tovaru do tretieho štátu.
32	47	4	Oslobodené od dane je dodanie tovaru v daňovom sklade povolenom podľa osobitného predpisu v tranzitnom priestore medzinárodných letísk a prístavov a na palubách lietadiel výlučne fyzickým osobám, ktoré bezprostredne opustia, prípadne opustia s medzipristátím v inom členskom štáte, ak je pri takom medzipristátí zamedzené opustenie tranzitného priestoru, územie spoločenstva. Tovar oslobodený od dane smie byť predaný týmto osobám až po overení, že ich cieľové letisko alebo cieľový prístav je v treťom štáte. Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá uskutočňuje taký predaj, je povinná zabezpečiť, aby na predajnom doklade bolo vyznačené meno a priezvisko fyzickej osoby, číslo letu alebo plavby, cieľové letisko alebo prístav kupujúceho, obchodný názov tovaru a cena tovaru.	Povinnosť označiť špecifické údaje na predajnom doklade.		1		Príležitostná	Osoby, predávajúce v tranzitnom priestore medzinárodných letísk a prístavov a na palubách lietadiel.

33	59	4	Vrátenie dane sa uplatňuje u platiteľa, ktorý tovar predal, alebo u osoby, ktorú platiteľ poveril vrátením dane.			1		Príležitostná - Platiteľ dane sa sám rozhodne, či využije možnosť uplatňovať systém refundácie dane.	FO a PO, ktorá je platiteľom alebo ním bola poverená
34	60	1	Platiteľ môže pri predaji tovaru na požiadanie vydať tlačivo na vrátenie dane, v ktorom uvedie tieto údaje: a) svoje obchodné meno a identifikačné číslo pre daň, b) dátum predaja tovaru, c) druh a množstvo predaného tovaru, d) predajnú cenu s daňou, sadzbu dane a sumu dane, e) meno, priezvisko a bydlisko cestujúceho.	Hoci platiteľovi sa dáva možnosť, údaje už sú záväzné.		1		Príležitostná - Platiteľ dane sa sám rozhodne, či využije možnosť uplatňovať systém refundácie dane.	FO a PO, ktorá je platiteľom alebo ním bola poverená
35	60	2	Po overení oprávnenosti nároku na vrátenie dane (§ 59 ods. 3 až 5) sa vráti daň na základe predloženého dokladu o kúpe tovaru a tlačiva na vrátenie dane, v ktorom je potvrdený vývoz tovaru colným úradom.	Povinnosť platiteľa vrátiť daň. Nemerateľné.	1			Príležitostná	FO a PO, ktorá je platiteľom alebo ním bola poverená
36	60	3	Daň vrátenú podľa odseku 2 uvedie platiteľ v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom bola daň vrátená. Vrátenú daň je platiteľ povinný evidovať podľa jednotlivých zdaňovacích období. V evidencii uvádza platiteľ poradové číslo tlačiva na vrátenie dane a sumu dane.			1	1	Príležitostná	FO a PO, ktorá je platiteľom alebo ním bola poverená
37	60	4	Tlačivo na vrátenie dane uchováva platiteľ počas desiatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom vrátenú daň uplatnil v daňovom priznaní.			1		Sústavná	FO a PO, ktorá je platiteľom alebo ním bola poverená
38	65	1	Platiteľ, ktorý obstaráva od iných zdaniteľných osôb služby cestovného ruchu a pri predaji vystupuje voči zákazníkom vo vlastnom mene (ďalej len „cestovná kancelária"), je povinný postupovať podľa odsekov 2 až 9. Služby cestovného ruchu obstarané od iných zdaniteľných osôb, vlastné služby cestovnej kancelárie a prirážka cestovnej kancelárie sa považujú za dodanie jednej služby cestovnou kanceláriou zákazníkovi.			1		Príležitostná	Cestovné kancelárie a cestovné agentúry

39	65	4	Ak cestovná kancelária dodáva vlastnú službu, na účely výpočtu dane podľa odseku 3 zahrnie do celkovej predajnej ceny požadovanej od zákazníka túto službu s daňou, pričom pri dodaní vlastnej služby jej vzniká osobitne daňová povinnosť.	Ustanovenie odseku 3 znie: Základom dane pri predaji služieb cestovného ruchu je kladný rozdiel medzi celkovou predajnou cenou požadovanou od zákazníka a súčtom cien služieb cestovného ruchu obstaraných od iných osôb vrátane vlastnej služby cestovnej kancelárie. Tento rozdiel predstavuje prirážku cestovnej kancelárie, ktorá sa považuje za cenu s daňou.		1		Príležitostná	Cestovné kancelárie a cestovné agentúry
40	65	9	Platiteľ, ktorý prevádzkuje cestovnú kanceláriu a postupuje podľa odsekov 1 až 7, je povinný viesť podrobné záznamy o obstaraných a predaných službách cestovného ruchu na účely určenia základu dane podľa odseku 3.			1		Príležitostná	Cestovné kancelárie a cestovné agentúry
41	66	2	Obchodník pri predaji umeleckých diel, zberateľských predmetov, starožitností a použitého tovaru, ktoré mu boli dodané na území Európskych spoločenstiev, je povinný uplatňovať osobitnú úpravu, ak uvedené tovary boli dodané a) osobou, ktorá nie je identifikovaná pre daň v tuzemsku ani v inom členskom štáte, b) osobou, ktorá je identifikovaná pre daň v tuzemsku alebo v inom členskom štáte, a dodanie tovaru bolo oslobodené od dane podľa § 42 alebo podľa zodpovedajúceho ustanovenia zákona platného v inom členskom štáte, c) iným obchodníkom, ktorý uplatňuje daň podľa osobitnej úpravy tohto zákona alebo zákona platného v inom členskom štáte.			1		Príležitostná	FO a PO pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare
42	66	3	Základom dane pri predaji tovaru podľa odseku 2 je kladný rozdiel medzi predajnou cenou a kúpnou cenou znížený o daň. Ak ide o predaj použitého tovaru podľa odseku 1 písm. e), základ dane podľa prvej vety sa rozdelí pomerne podľa výšky jednotlivých splátok a na daňovú povinnosť sa vzťahuje § 19 ods. 3.	Odsek 4 ďalej definuje, čo sa považuje za predajnú a kúpnu cenu u umeleckých diel, starožitností a pod.	1	1		Príležitostná	FO a PO pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare

43	66	5	Osobitnú úpravu uplatňovania dane môže obchodník použiť aj pri dodaní a) umeleckých diel, zberateľských predmetov a starožitností, ktoré doviezol; v tých prípadoch sa kúpnou cenou podľa odseku 4 rozumie všetko, čo tvorí základ dane pri dovoze tovaru, a daň vymeraná colným orgánom, b) umeleckých diel, ktoré mu dodal autor umeleckého diela alebo jeho právny nástupca.			1		Príležitostná	FO a PO pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare
44	66	6	Ak sa obchodník v prípadoch podľa odseku 5 rozhodne pre osobitnú úpravu uplatňovania dane, je povinný tento postup uplatňovať najmenej dva kalendárne roky.			1		Príležitostná	FO a PO pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare
45	66	9	Obchodník, ktorý uplatňuje osobitnú úpravu, je povinný na účely určenia základu dane podľa odseku 3 viesť osobitne záznamy o predajných cenách a kúpnych cenách tovarov.			1		Príležitostná	FO a PO pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare
46	69	1	Platiteľ, ktorý dodáva tovar alebo službu v tuzemsku, je povinný platiť daň.		1			Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.

47	69	2	Zdaniteľná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň alebo bydlisko v tuzemsku, je povinná platiť daň pri službe a pri tovare dodanom s inštaláciou alebo montážou, ktoré jej dodala zahraničná osoba z iného členského štátu alebo z tretieho štátu, ak ide o službu alebo tovar s miestom dodania v tuzemsku; zdaniteľná osoba nie je povinná platiť daň, ak je zahraničná osoba platiteľom.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
48	69	3	Zdaniteľná osoba je povinná platiť daň pri službách podľa § 15 ods. 8, ktoré jej dodala zahraničná osoba z iného členského štátu alebo z tretieho štátu.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
49	69	4	Platiteľ alebo osoba registrovaná pre daň podľa § 7 je povinná platiť daň pri službách podľa § 16 dodaných zahraničnou osobou z iného členského štátu, ak službu objednala pod identifikačným číslom pre daň prideleným tejto osobe v tuzemsku.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.

50	69	5	Ak osoba, ktorá nie je platiteľom, uvedie vo faktúre alebo v inom doklade o predaji daň, je povinná zaplatiť túto daň.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
51	69	6	Pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu je povinná platiť daň osoba, ktorá tovar nadobudne podľa § 11 a § 11a.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
52	69	7	Pri trojstrannom obchode podľa § 45 je povinná platiť daň osoba, ktorá je druhým odberateľom.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.

53	69	8	Pri dovoze tovaru je povinná platiť daň osoba, ktorá je dlžníkom podľa colných predpisov, alebo príjemca tovaru, ak pri dovoze tovaru je dlžníkom podľa colných predpisov zahraničná osoba, ktorá je držiteľom jednotného povolenia podľa osobitného predpisu28a) vydaného colným orgánom iného členského štátu, a tento dlžník nepoužije dovezený tovar na účely svojho podnikania.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
54	69	9	Platiteľ alebo osoba registrovaná pre daň podľa § 7, ktorej je dodaný tovar podľa § 13 ods. 1 písm. e) a f), je povinný platiť daň pri tomto tovare, ak je dodaný zahraničnou osobou.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
55	69	10	Pri dodaní zlata vo forme suroviny alebo polotovaru o rýdzosti 325 tisícin alebo vyššej je povinný platiť daň z tohto tovaru platiteľ, ktorému je takéto zlato dodané. Ak dodanie zlata podľa prvej vety sprostredkuje sprostredkovateľ, ktorý koná v mene a na účet inej osoby, osobou povinnou platiť daň je platiteľ, ktorý je príjemcom sprostredkovateľskej služby.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.

56	69	11	Pri dodaní investičného zlata podľa § 67 ods. 1 písm. a) platiteľom, ktorý využil možnosť zdanenia podľa § 67 ods. 4, je povinný platiť daň platiteľ, ktorému je takéto zlato dodané. Ak dodanie zlata podľa prvej vety sprostredkuje sprostredkovateľ, ktorý koná v mene a na účet inej osoby, osobou povinnou platiť daň je platiteľ, ktorý je príjemcom sprostredkovateľskej služby.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
57	69	12	Pri dodaní kovového odpadu a kovového šrotu v tuzemsku je povinný platiť daň platiteľ, ktorému je tento tovar dodaný. Na účely tohto zákona sa kovovým odpadom a kovovým šrotom rozumie kovový odpad a šrot z výroby alebo z mechanického opracovania kovov a kovové predmety ďalej už nepoužiteľné vzhľadom na ich zlomenie, rozrezanie, opotrebenie alebo z podobných dôvodov.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
58	69	13	Osoba, ktorá nesplnila povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň alebo podala žiadosť o registráciu pre daň oneskorene a toto oneskorenie je viac ako 30 dní, je za obdobie, v ktorom mala byť platiteľom, povinná platiť daň z dodania tovarov a služieb v tuzemsku, ktoré dodala v tomto období, s výnimkou, ak osobou povinnou platiť daň je podľa odsekov 2 až 4 príjemca.		1	1		Príležitostná	Osoby povinné platiť daň správcovi dane - ide napr. o tuzemské FO a PO, pre ktoré zahraničná a tu nezaregistrovaná osoba vykonala službu alebo tovar. V týchto prípadoch platí DPH tuzemská a nie zahraničná osoba.
59	70	1	Platiteľ je povinný viesť podrobné záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období o dodaných tovaroch a službách a o prijatých tovaroch a službách; osobitne vedie záznamy o dodaní tovarov a služieb do iného členského štátu, o nadobudnutí tovaru z iného členského			1		Sústavná	Platiteľ DPH

			štátu, o prijatí služieb z iného členského štátu a o dovoze tovaru.						
60	70	1	V záznamoch sa uvádzajú údaje rozhodujúce pre správne určenie dane. Na účely odpočítania dane vedie platiteľ záznamy v členení na tovary a služby s možnosťou odpočítania dane, bez možnosti odpočítania dane a s možnosťou pomerného odpočítania dane,v záznamoch platiteľ uvedie zdaňovacie obdobie, v ktorom vykonal odpočítanie dane alebo pomerné odpočítanie dane.			1		Sústavná	Platiteľ DPH
61	70	1	Platiteľ vedie záznamy aj o platbách prijatých pred dodaním tovarov a služieb a o platbách poskytnutých pred dodaním tovarov a služieb. Člen skupiny je povinný viesť osobitne záznamy o dodaní tovarov a služieb ostatným členom skupiny.	Záznamy sa uchovávajú do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.		1		Sústavná	Platiteľ DPH
62	70	2	Platiteľ vedie osobitne záznamy o tovare podľa § 8 ods. 4, ktorý bol odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu, a o tovare podľa § 11 ods. 8, ktorý bol odoslaný alebo prepravený do tuzemska z iného členského štátu.	Záznamy sa uchovávajú do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.		1		Sústavná	Platiteľ DPH
63	70	3	Platiteľ vedie osobitne záznamy potrebné na identifikáciu hnuteľného hmotného majetku z iného členského štátu, na ktorom vykoná práce alebo ho oceňuje, ak tieto práce vykonáva pre osobu identifikovanú pre daň v inom členskom štáte (§ 16 ods. 7).	Záznamy sa uchovávajú do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.		1		Sústavná	Platiteľ DPH
64	70	4	Osoba registrovaná pre daň podľa § 7 je povinná viesť záznamy o nadobudnutých tovaroch z iného členského štátu.	Záznamy sa uchovávajú do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.		1		Sústavná	Zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu
65	70	5	Platiteľ, ktorému vzniká daňová povinnosť zo zálohovaných obalov podľa § 19 ods. 10, vedie na účely určenia základu dane osobitne záznamy o počte všetkých zálohovaných obalov uvedených spolu s tovarom na trh v tuzemsku a	Záznamy sa uchovávajú do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.		1		Sústavná	Platiteľ DPH

			o počte všetkých prázdnych zálohovaných obalov vrátených z trhu v tuzemsku.						
66	71	1	Pri každom dodaní tovaru a dodaní služby v tuzemsku pre zdaniteľnú osobu a pre právnickú osobu, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, je platiteľ povinný vyhotoviť faktúru. Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru aj v prípade, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru a predtým, ako je poskytovanie služby skončené. Platiteľ vyhotoví faktúru najneskôr do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti. Ak v kalendárnom mesiaci vznikne platiteľovi daňová povinnosť prijatím jednej alebo viacerých platieb a zároveň aj dodaním tovaru alebo dodaním služby, na ktoré prijal jednu alebo viac platieb, môže platiteľ vyhotoviť jednu faktúru, a to najneskôr do 15 dní od vzniku poslednej daňovej povinnosti vzťahujúcej sa na toto dodanie tovaru alebo dodanie služby v tomto kalendárnom mesiaci. Platiteľ nie je povinný na účely dane vyhotoviť faktúru, ak ide o tovar alebo službu, ktorá je dodaná s oslobodením od dane podľa § 28 až 42.	Obsahové náležitosti faktúry sa nachádzajú v nasledujúcom odseku 2. O tom, čo sa tiež považuje za faktúru pojednávajú odseky 3, 4 a 5.		1		Príležitostná	Platiteľ DPH
67	71	7	Ak platiteľ uplatňuje osobitnú úpravu podľa § 65 alebo § 66, musí vo faktúre uviesť odkaz na túto úpravu, odkaz na článok 306 alebo 313 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty v znení smernice Rady 2006/138/ES z 19. decembra 2006 alebo informáciu, že uplatňuje osobitnú úpravu. Ak platiteľ dodá investičné zlato oslobodené od dane podľa § 67 ods. 3, musí vo faktúre uviesť odkaz na § 67 ods. 3, na článok 346 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty alebo informáciu, že dodáva investičné zlato oslobodené od dane. Ak platiteľ dodá tovar alebo službu, pri ktorej je povinný platiť daň príjemca tovaru alebo služby podľa § 69 ods. 10, 11 alebo 12, musí vo faktúre uviesť odkaz na § 69 ods. 10, 11 alebo 12, na článok 198 ods. 2 alebo článok 199 ods. 1 písm. d) smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra	Celá fakturácia je ťažko merateľná.		1		Ťažko merateľné	Ťažko merateľné

			2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty alebo informáciu, že osobou povinnou platiť daň je osoba, ktorej je tovar alebo služba dodaná.						
68	71	8	Pri zásielkovom predaji je platiteľ povinný vyhotoviť pre zákazníka faktúru s údajmi podľa odseku 2. Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru aj v prípade, ak je celá platba alebo jej časť prijatá pred dodaním tovaru. Platiteľ vyhotoví faktúru najneskôr do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti.			1		Príležitostná	Platiteľ DPH pri zásielkovom predaji
69	71	9	Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 3 a dodaní služby podľa § 9 ods. 2 a 3 je platiteľ povinný do pätnástich dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti vyhotoviť doklad. Doklad musí obsahovať náležitosti primerane podľa odseku 2 a na účely tohto zákona sa považuje za faktúru. Platiteľ, ktorému vznikne daňová povinnosť podľa § 19 ods. 10, je povinný do 15 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti vyhotoviť doklad o použití, ktorý musí obsahovať náležitosti podľa odseku 2 písm. a), e), g), h) a i), a tento doklad sa považuje za faktúru.			1		Príležitostná	Platiteľ DPH
70	71	10	Ak tovar alebo službu dodáva skupina, uvedie sa vo faktúre ako údaj podľa odseku 2 písm. a) meno a adresa sídla, miesta podnikania, prípadne prevádzkarne člena skupiny, ktorý dodáva tovar alebo službu, a identifikačné číslo pre daň skupiny.			1		Príležitostná	Člen skupiny, ktorý dodáva tovar alebo službu

71	72	1	Pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte, je platiteľ povinný vyhotoviť faktúru. Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru aj v prípade, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru. Platiteľ vyhotoví faktúru najneskôr do 15 dní od dodania tovaru alebo prijatia platby.	Náležitosti faktúry sa nachádzajú v odseku 2.		1		Príležitostná	Platiteľ DPH - dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte
72	72	3	Pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu podľa § 8 ods. 4 je platiteľ povinný vyhotoviť bezodkladne doklad o premiestnení tovaru. Doklad musí obsahovať náležitosti podľa odseku 2 a na účely tohto zákona sa považuje za faktúru.			1		Príležitostná	Platiteľ DPH
73	72	4	Každá osoba, ktorá dodá nový dopravný prostriedok z tuzemska do iného členského štátu, je povinná vyhotoviť faktúru najneskôr do 15 dní od dodania nového dopravného prostriedku alebo odo dňa prijatia platby za nový dopravný prostriedok, ak bola platba prijatá pred dodaním nového dopravného prostriedku. Faktúra musí obsahovať náležitosti primerane podľa odseku 2 a údaje o dodanom novom dopravnom prostriedku podľa § 11 ods. 12.			1		Príležitostná	Každá osoba, ktorá dodá nový dopravný prostriedok z tuzemska do iného členského štátu
74	72	5	Ak tovar z tuzemska do iného členského štátu dodáva skupina, uvedie sa vo faktúre ako údaj podľa odseku 2 písm. a) meno a adresa sídla, miesta podnikania, prípadne prevádzkarne člena skupiny, ktorý dodáva tovar, a identifikačné číslo pre daň skupiny.			1		Príležitostná	Člen skupiny, ak tovar z tuzemska do iného členského štátu dodáva skupina
75	73	1	Pri dodaní služby, pri ktorej vzniká povinnosť platiť daň zákazníkovi v inom členskom štáte, je platiteľ povinný vyhotoviť faktúru. Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru aj v prípade, ak je platba prijatá predtým, ako je poskytovanie služby skončené. Platiteľ vyhotoví faktúru najneskôr do 15 dní od dodania služby alebo prijatia platby.	Obsahové náležitosti faktúry sa nachádzajú v nasledujúcom odseku 2 a 3.		1		Príležitostná	Platiteľ DPH pri dodaní služby, pri ktorej vzniká povinnosť platiť daň zákazníkovi v inom členskom štáte

76	74		Osoba povinná platiť daň pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu (§ 69 ods. 6) alebo pri prijatí služby alebo tovaru dodaného s inštaláciou alebo montážou zo zahraničia (§ 69 ods. 2 až 4) musí mať faktúru od dodávateľa. Vo faktúre môže osoba povinná platiť daň doplniť prepočet ceny bez dane na eurá, sadzbu dane, prípadne oslobodenie od dane, a výšku dane v eurách.			1		Príležitostná	Osoba povinná platiť daň pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu (§ 69 ods. 6) alebo pri prijatí služby alebo tovaru dodaného s inštaláciou alebo montážou zo zahraničia (§ 69 ods. 2 až 4)
77	75	5	Ak je faktúra vyhotovená alebo prijatá v cudzom jazyku, je platiteľ povinný na požiadanie daňového úradu zabezpečiť jej preklad do slovenského jazyka.			1		Príležitostná	Platiteľ DPH
78	75	6	Faktúra môže byť vyhotovená písomne alebo so súhlasom zákazníka elektronicky. Vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu elektronicky vyhotovenej faktúry musí byť zaručená elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu.	Povinnosť elektronického podpisu a formy.		1		Príležitostná	Platiteľ DPH
79	76	1	Platiteľ je povinný uchovávať kópie faktúr, ktoré vyhotovil alebo ktoré boli vyhotovené v jeho mene zákazníkom alebo inou osobou, originály všetkých prijatých faktúr a faktúr podľa § 71 ods. 9 a § 72 ods. 3 po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.			1		Sústavná	Platiteľ DPH
80	76	2	Uchovávať prijaté faktúry je povinná aj zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, a právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.			1		Sústavná	Zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, a právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou
81	76	3	Každá osoba, ktorá predá nový dopravný prostriedok do iného členského štátu, a každá osoba, ktorá kúpi nový dopravný prostriedok z iného členského štátu, je povinná uchovať faktúru o predaji alebo kúpe nového dopravného prostriedku po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom došlo k predaju alebo kúpe.			1		Sústavná	Osoba, ktorá predá nový dopravný prostriedok do iného členského štátu, a každá osoba, ktorá kúpi nový dopravný prostriedok z iného členského štátu
82	76	4	Osoby podľa odsekov 1 až 3 sú povinné pri uchovávaní faktúr zaručiť vierohodnosť pôvodu,			1		Všeobecné pravidlo	Platiteľ DPH

			neporušenosť obsahu a čitateľnosť faktúry po celú dobu úschovy.						
83	76	5	Elektronicky vyhotovené faktúry po dobu úschovy musia byť čitateľné a nesmú byť menené.			1		Všeobecné pravidlo	Platiteľ DPH a ďalšie osoby
84	76	6	Platiteľ je povinný uchovávať dovozné a vývozné doklady potvrdené colným orgánom do konca kalendárneho roka, v ktorom uplynie desať rokov od skončenia roka, ktorého sa týkajú.			1		Sústavná	Platiteľ DPH
85	78	1	Platiteľ je povinný do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia podať daňové priznanie a v tej istej lehote zaplatiť vlastnú daňovú povinnosť. Platiteľ registrovaný podľa § 5 a 6 nie je povinný podať daňové priznanie, ak mu nevznikla v zdaňovacom období daňová povinnosť alebo právo na odpočítanie dane, s výnimkou platiteľa, ktorý je povinný platiť preddavok na daň podľa § 78a, a s výnimkou platiteľa, ktorý v zdaňovacom období dodal tovar oslobodený od dane podľa § 43 alebo podľa § 47 alebo dodal tovar podľa § 45.	Dve povinnosti: 1. podať daňové priznanie, 2. zaplatiť daň	1	1	1	Všeobecné pravidlo	Platiteľ DPH
86	78	3	Ak osobe, ktorá nie je platiteľom, vznikne povinnosť platiť daň (§ 69), je táto osoba povinná podať daňové priznanie do 25 dní po skončení kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikla daňová povinnosť, a v tej istej lehote zaplatiť daň s výnimkou podľa odseku 4.	Dve povinnosti: 1. podať daňové priznanie, 2. zaplatiť daň	1	1	1	Všeobecné pravidlo	Platiteľ DPH
87	78	4	Osoba, ktorá nie je registrovaná pre daň podľa § 4 až 7, pri nadobudnutí nového dopravného prostriedku z iného členského štátu je povinná podať daňové priznanie do siedmich dní od nadobudnutia nového dopravného prostriedku a v tej istej lehote zaplatiť daň.	Dve povinnosti: 1. podať daňové priznanie, 2. zaplatiť daň	1	1	1	Príležitostná	Osoba, ktorá príležitostne nadobudne nový dopravný prostriedok z iného členského štátu
88	78	5	Každá osoba, ktorá príležitostne nadobudne nový dopravný prostriedok z iného členského štátu, je povinná priložiť k daňovému priznaniu aj úradne overenú kópiu dokladu o kúpe nového dopravného prostriedku a na požiadanie daňového úradu poskytnúť ďalšie informácie potrebné na správne určenie dane.			1	1	Príležitostná	Osoba, ktorá príležitostne nadobudne nový dopravný prostriedok z iného členského štátu

89	78	6	Osoba, ktorá nie je platiteľom a príležitostne dodá nový dopravný prostriedok do iného členského štátu, uplatňuje odpočítanie dane v daňovom priznaní. Daňový úrad vráti uplatnenú odpočítanú daň do 30 dní od podania daňového priznania.			1	1	Príležitostná	Osoba, ktorá príležitostne nadobudne nový dopravný prostriedok z iného členského štátu
90	78	9	Osoba, ktorá nesplnila povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň alebo podala žiadosť o registráciu pre daň oneskorene, je povinná podať jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mala byť platiteľom, do 60 dní odo dňa zistenia daňovým úradom, že osoba nesplnila povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň, alebo do 60 dní od podania oneskorenej žiadosti o registráciu pre daň, ak toto oneskorenie je viac ako 30 dní. V daňovom priznaní osoba prizná daň, ktorú je povinná platiť podľa § 69 ods. 13, a v lehote na podanie daňového priznania je povinná túto daň zaplatiť po odpočítaní dane podľa § 55 ods. 3; ak odpočítanie dane podľa § 55 ods. 3 prevyšuje daň, ktorú je povinná platiť podľa § 69 ods. 13, daňový úrad vykoná kontrolu a daň vráti v lehote desiatich dní od skončenia kontroly.			1	1	Príležitostná	Osoba, ktorá nesplnila povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň alebo podala žiadosť o registráciu pre daň oneskorene,
91	79	1	Ak v zdaňovacom období vznikne platiteľovi nadmerný odpočet, odpočíta platiteľ nadmerný odpočet od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období s výnimkou podľa odseku 2. Ak platiteľ nemôže odpočítať nadmerný odpočet od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období, daňový úrad vráti neodpočítaný nadmerný odpočet alebo jeho neodpočítanú časť do 30 dní od podania daňového priznania za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol alebo do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, ak platiteľ nebol povinný podať daňové priznanie (§ 78 ods. 1) za zdaňovacie obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol. Na účely tohto zákona sa nadmerným odpočtom rozumie prevýšenie celkovej výšky odpočítateľnej dane za príslušné zdaňovacie obdobie nad celkovou výškou dane za príslušné zdaňovacie obdobie okrem dane pri dovoze tovaru.		1	1	1	Príležitostná	Platiteľ DPH

92	79	3	Platiteľ, ktorý spĺňa podmienky podľa odseku 2, vyznačí túto skutočnosť v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol.	Podmienky podľa odseku 2: Daňový úrad vráti nadmerný odpočet do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, ak a) zdaňovacím obdobím platiteľa je kalendárny mesiac, b) platiteľ bol platiteľom najmenej 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, a c) platiteľ nemal v období 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, daňové nedoplatky a colné nedoplatky voči daňovému úradu a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poistného podľa osobitných predpisov.		1	1	Príležitostná	platiteľ DPH
93	80	1	Platiteľ, ktorý dodal tovar oslobodený od dane (§ 43) z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte, alebo dodal tovar podľa § 8 ods. 4, je povinný podať súhrnný výkaz za obdobie kalendárneho štvrťroka do 25 dní po skončení kalendárneho štvrťroka.	Odsek 2: Súhrnný výkaz podľa odseku 1 je povinný podať aj platiteľ, ktorý je prvým odberateľom pri trojstrannom obchode (§ 45), ak sa v príslušnom kalendárnom štvrťroku zúčastnil na trojstrannom obchode. Odsek 3: Platiteľ je povinný v súhrnnom výkaze uviesť tovar, ktorý je oslobodený od dane, dodaný z tuzemska do iných členských štátov za obdobie kalendárneho štvrťroka.		1	1	Štvrťročne	Platiteľ, ktorý dodal tovar oslobodený od dane (§ 43) z tuzemska do iného členského štátu osobe, ktorá je identifikovaná pre daň v inom členskom štáte
94	80	5	Pri oprave základu dane podľa § 25 uvedie platiteľ v súhrnnom výkaze sumu, o ktorú sa základ dane opravil, a to za kalendárny štvrťrok, v ktorom bola oprava základu dane oznámená nadobúdateľovi tovaru.			1	1	Príležitostná	platiteľ DPH

95	80	6	Ak platiteľ zistí, že údaje uvedené v súhrnnom výkaze sú neúplné alebo nesprávne, podá opravný súhrnný výkaz. Opravný súhrnný výkaz môže platiteľ podať pred uplynutím lehoty na podanie súhrnného výkazu. Ak platiteľ po uplynutí lehoty na podanie súhrnného výkazu zistí, že údaje v súhrnnom výkaze sú neúplné alebo nesprávne, podá dodatočný súhrnný výkaz, v ktorom uvedie len doplnené alebo opravené údaje.			1	1	Príležitostná	Platiteľ DPH
96	80	7	Súhrnný výkaz sa podáva na tlačive, ktorého vzor ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo financií Slovenskej republiky a ktoré sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením jeho úplného znenia.			1	1	Všeobecné pravidlo	Platiteľ DPH
97	80	8	Platiteľ môže podať súhrnný výkaz aj elektronicky. Elektronicky podaný súhrnný výkaz musí obsahovať zaručený elektronický podpis podľa osobitného predpisu. Elektronicky podaný súhrnný výkaz nemusí obsahovať zaručený elektronický podpis, ak platiteľ uzavrie s daňovým úradom písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia a ak platiteľ písomne oznámi daňovému úradu údaje potrebné na doručovanie na tlačive podľa vzoru uverejneného na internetovej stránke Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky.			1	1	Príležitostná	Platiteľ DPH
98	81	5	Daňový úrad pri zrušení registrácie pre daň určí platiteľovi posledné zdaňovacie obdobie. Skončením posledného zdaňovacieho obdobia platiteľ prestáva byť platiteľom a zaniká platnosť jeho osvedčenia o registrácii pre daň a platnosť identifikačného čísla pre daň. Platiteľ je povinný do desiatich dní od skončenia posledného zdaňovacieho obdobia odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii.			1	1	Jednorazová	Platiteľ DPH

99	81	6	V poslednom zdaňovacom období vzniká platiteľovi daňová povinnosť vzťahujúca sa na majetok, pri ktorého nadobudnutí alebo vytvorení vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítaná, a na majetok, ktorý nadobudol bez dane (§ 10 ods. 1) a pri ktorého nadobudnutí alebo vytvorení vlastnou činnosťou bola daň u predchádzajúceho vlastníka úplne alebo čiastočne odpočítaná. Daň sa vypočíta zo zostatkovej ceny majetku zistenej podľa osobitného predpisu ku dňu skončenia posledného zdaňovacieho obdobia a z ceny zásob zistenej podľa osobitného predpisu ku dňu skončenia posledného zdaňovacieho obdobia. Platiteľ, ktorý nie je účtovnou jednotkou, použije pri výpočte odvodu dane postup ako platiteľ, ktorý je účtovnou jednotkou.			1		Jednorazová	Platiteľ DPH
100	81a	3	Platnosť osvedčenia o registrácii skupiny a jej identifikačného čísla pre daň zaniká ku dňu zrušenia registrácie skupiny. Členovia skupiny sú povinní do desiatich dní od zrušenia registrácie skupiny odovzdať daňovému úradu osvedčenia o registrácii pre daň.			1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
101	82	2	Daňový úrad zruší registráciu pre daň na žiadosť osoby podľa odseku 1, ak zistí, že sú splnené podmienky na zrušenie registrácie. Zrušením registrácie zaniká platnosť osvedčenia o registrácii pre daň a platnosť identifikačného čísla pre daň. Osoba je povinná do desiatich dní od zrušenia registrácie odovzdať daňovému úradu osvedčenie o registrácii pre daň.			1	1	Príležitostná	FO a PO podľa tohto zákona
102	83	1	Fyzická osoba, ktorá pokračuje v živnosti podľa osobitného predpisu po úmrtí platiteľa (ďalej len „osoba pokračujúca v živnosti“), požiada najneskôr do 15 dní odo dňa úmrtia platiteľa príslušný daňový úrad poručiteľa, aby vyznačil v osvedčení o registrácii pre daň zomretého platiteľa dodatok, v ktorom uvedie meno, priezvisko a bydlisko osoby pokračujúcej v živnosti. Osvedčenie o registrácii pre daň s vyznačením dodatku je platné do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa skončí konanie o dedičstve.			1	1	Príležitostná	FO v prípade úmrtia podnikateľa

103	83	3	Ak sa po úmrtí platiteľa nepokračuje v podnikaní, podá jeho právny nástupca daňové priznanie do troch mesiacov po skončení posledného zdaňovacieho obdobia. V daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie, ktorým je zdaňovacie obdobie, v ktorom došlo k úmrtiu platiteľa, vzniká právnemu nástupcovi daňová povinnosť podľa § 81. Uplynutím posledného zdaňovacieho obdobia zaniká platnosť osvedčenia o registrácii pre daň a platnosť identifikačného čísla pre daň.			1	1	Príležitostná	FO v prípade úmrtia podnikateľa

Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika v oblasti pracovného práva

Najdôležitejším predpisom v oblasti pracovného práva je v súčasnosti v podmienkach SR Zákonník práce č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Niektoré ustanovenia zákonníka práce sú ďalej špecifikované vo vykonávacích predpisoch k tomuto predpisu, a to konkrétne v Nariadení vlády SR č. 272/2004 Z.z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien a Nariadení vlády SR č. 286/2004 Z.z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní mladistvých zamestnancov.

Predmetom úpravy Zákonníka práce je najmä problematika vzniku a skončenia pracovného pomeru a podmienky jeho vzniku a skončenia, úprava jednotlivých typov pracovných zmlúv, úprava pracovného času a času potrebného na odpočinok a zotavenie zamestnanca, problematika miezd, prekážok v práci, čiastočne tiež úprava v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, kolektívneho pracovného práva, postavenia a pôsobenia odborových organizácií na pracovisku.

Zákonník práce a jeho vykonávacie právne predpisy sa vzťahujú na značný počet subjektov a preto majú tieto predpisy značný dopad na celú ekonomiku SR. Podľa údajov poskytnutých Ústredím Sociálnej poisťovne[86] bolo k 31.12.2008 zaregistrovaných v príslušných registroch Sociálnej poisťovne zaregistrovaných 150 806 zamestnávateľov (definovaných v §7 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.). Štatistický úrad SR 2 094 200 zamestnancov. Ďalším typom subjektov, na ktoré sa vzťahujú regulácie obsiahnuté v Zákonníku práce sú odborové organizácie, ktorých je podľa registra vedeného Ministerstvom vnútra SR 1851[87],[88]. Prehľad relevantných právnych predpisov v oblasti pracovného práva obsahuje tabuľka č. 1

---

86 Zdroj: Rozhodnutie Ústredia sociálnej poisťovne o sprístupnení informácií č. BA--8856/2009/Sprís.

87 Zdroj: Register Ministerstva vnútra SR, údaj získaný prostredníctvom internetu cez http://portal.ives.sk/registre/startodz.do

88 Je potrebné poznamenať, že nie všetky zaregistrované organizácie musia nevyhnutne vyvíjať činnosť, do registra sú totiž zahrnuté aj odborové organizácie v likvidácií. Štruktúra odborových organizácií zapísaných do registrov ukazuje, že veľká väčšina odborových organizácií existuje pri štátnych orgánoch a organizáciách. Keďže sa ustanovenia Zákonníka

Tabuľka č.1 - Prehľad relevantných analyzovaných právnych predpisov v oblasti pracovného práva

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úprav
311/2001 Z.z.	Zákonník práce		všeobecná úprava individuálneho pracovného práva
272/2004 Z.z.	Nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien	§161 ods.1 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce	úprava v oblasti zamestnávania tehotných žien, matiek do skončenia 9 mesiaca po pôrode a dojčiacich žien
286/2004 Z.z.	Nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní mladistvých zamestnancov	§175 ods.3 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce	úprava v oblasti zamestnávania mladistvých

Zdroj: www.epi.sk

Na tomto mieste je však potrebné poznamenať, že v oblasti pracovného práva je právny systém SR ovplyvňovaný aj predpismi EÚ (vymedzené v prílohe č.2 Zákonníka práce[89]) medzinárodnými zmluvami a aktmi Medzinárodnej organizácie práce. Prípadne zmeny pracovnoprávnej legislatívy sú tak limitované požiadavkou rešpektovať záväzky SR na európskej a medzinárodnej úrovni. Zákonník práce od svojho prijatie do 01.07.2009 prešiel za sledovaných 8 rokov 17 novelami (najčastejšie bol novelizovaný v roku 2005, v priebehu ktorého bol novelizovaný 4 krát).

2. Charakteristika regulácií v oblasti pracovného práva

Zákonník práce ako predpis je charakteristický kombináciou súkromnoprávnych prvkov právnej úpravy (napríklad úprava náležitostí pracovných zmlúv, ich foriem a pod.) a verejnoprávnych prvkov (napr. v podobe úpravy pracovného času, výmeru dovolenky, oprávnení zástupcov zamestnancov voči zamestnávateľovi). Základnou požiadavkou kladenou na predpisy typu Zákonníka práce je skĺbiť v sebe dispozitívnosť

práce vzťahujú aj na štát, pokiaľ je zamestnávateľom, budeme pri vyčísľovaní regulácií počítať s týmto číslom, hoci reálne sú náklady spôsobené podnikateľským subjektom rádovo nižšie. Je teda paradoxom, že posilňovanie právomocí odborov voči zamestnávateľom spôsobuje náklady hlavne štátnym orgánom a organizáciám. Ďalej je potrebné poznamenať, že do registra sa zapisujú aj konfederácie a asociácie odborových združení a preto čo počet organizácií, ktoré reálne vyvíjajú činnosť ďalej zmenšuje.

89 V znení platnom a účinnom k 07.02.2010

súkromnoprávnych vzťahov, prejavujúcich sa najmä v požiadavke maximálneho rozsahu zmluvnej slobody oboch strán - zamestnanca i zamestnávateľa pri úprave svojho vzťahu a súčasne dosiahnuť deklarovaný verejný záujem v podobe ochrany práv zamestnancov, ktorý sú vo všeobecnosti považovaný za slabšiu stranu v pracovno-právnych vzťahoch.

Tento charakter právnej úpravy spôsobuje viaceré problémy v procese kvantifikácie nákladov spôsobených Zákonníkom práce a súvisiacimi vykonávacími predpismi. Pri *ustanoveniach verejnoprávneho charakteru* je možné vykonať niektoré odhady, omnoho častejšia je však situácia, keď dané ustanovenie vytvára právne prostredie, ktoré neumožňuje presne vyčísliť spôsobené náklady. Ako príklad môžeme použiť ustanovenie Zákonníka práce, ktoré ustanovuje dĺžku pracovného času na 40 hodín týždenne. Nie je možné presne vyčísliť dopady 40 hodinového pracovného týždňa na podnikateľov (resp. ani sami podnikatelia dopad tohto ustanovenia nevedia vyčísliť, a berú ho ako "konštantu" v právnom rámci podnikania v SR), ale je možné porovnať náklady spôsobené rozličnými alternatívami k súčasnému zneniu návrhu.

Problémy v oblasti vyčísľovania dopadu ustanovení *súkromnoprávnej povahy* spočívajú najmä v charaktere ustanovení regulujúcich zmluvy v oblasti pracovného práva. Z podstaty zmluvnej voľnosti vyplýva, že subjekty si, až na zákonné výnimky môžu svoje vzťahy upraviť vzájomnou dohodou, ktorá je špecifická pre daný prípad. Súčasne sa nevedie štatistika, ktorá by vypovedala v akom rozsahu a akým spôsobom sa zamestnávatelia odchyľujú od minimálneho štandardu stanoveného zákonníkom práce (napr. minimálna výmera dovolenky podľa Zákonníka práce sú 4 týždne, ale zo štatistík nie je možné zistiť, aké množstvo zamestnávateľov v rámci firemných sociálnych politík a zamestnaneckých benefitov poskytuje zamestnancom dlhšiu výmeru dovolenky). Z týchto dôvodov je hodnota výpočtov nákladov, spôsobených týmito ustanoveniami nutne len relatívna. **Najdôležitejšie skutočnosti, ktoré majú vplyv na výšku individuálnych nákladov spôsobených Zákonníkom práce sú:**

- **počet zamestnancov spoločnosti**
- **počet a charakter zmluvných záväzkov zamestnancov** (pracovná zmluva, dohoda, zmluva na dobu určitú/neurčitú)
- **fluktuácia zamestnancov u zamestnávateľa**
- **predmetu činnosti:** (výrobná/nevýrobná spoločnosť)
- **spôsob rozdelenia a rozvrhnutia práce** (napr. nočná práca, viaczmenná prevádzka)
- **úprava podnikovej sociálnej politiky a zamestnaneckých benefitov**

- **organizovanosť zamestnancov v odboroch alebo iných formách zastúpenia zamestnancov**

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia Zákonníka prác sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[90] ako aj na makroúrovni[91], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 2).

Tabuľka č. 2 - Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií v oblasti pracovného práva

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákonník práce č. 311/2001 Z.z.	394	126
Nariadenie vlády č. 272/2004 Z.z.	6	2
Nariadenie vlády č. 286/2004 Z.z.	7	3
Spolu	407	131

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií je merateľná len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné je vyjadrené v tabuľke č. 3. Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie nie je možné kvantifikovať.

[90] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[91] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Tabuľka č. 3 – Rozdelenie regulácií podľa jednotlivých typov možností ich vyčíslenia v Zákonníku práce[92]

Zákonník práce č.311/2001 Z.z., Nariadenie vlády č. 272/2004 a Nariadenie vlády č. 286/2004	**Počet**
Priamo kvantifikovateľné	38
Individuálne kvantifikovateľné	88
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	268
Spolu	394

2.2. Štatistické dáta a premenné

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, všeobecné štatistické dáta publikované Štatistickým úradom SR a inými štátnymi orgánmi a organizáciami (najmä Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny) a informácie vyžiadané od ostatných štátnych orgánov na základe Zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Ako už bolo horeuvedené vzhľadom k tomu, že Zákonník práce obsahuje značné množstvo ustanovení, ktoré majú charakter predpisov súkromného práva, *nie je možné veľké množstvo regulácií vyčísliť, pretože neexistuje štatistika, ktorá by mohla poslúžiť ako podklad pre tieto výpočty*. Použité štatistické dáta a premenné obsahuje tabuľka č.4. V takýchto prípadoch je často nutné agregovať, čím môže dôjsť k istým skresleniam v celkovej nameranej sume.

Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu, preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné

92 Náklady spôsobené zákonníkom práce boli priradené k jednotlivým ustanoveniam, ktoré vykonávajú a kvantifikované spolu s nimi.

Tabuľka č.4 - Štatistické dáta a premenné za rok 2008 (k 31.12.2008)

Štatistický údaj/premenná	**Počet**
počet zamestnávateľov[93]	150 806
počet evidenčný počet zamestnancov	2 094 200
počet registrovaných odborových organizácií[94]	1851
počet zamestnancov zamestnaných na plný pracovný čas	2 034 700
počet zamestnancov zamestnaných na kratší pracovný čas	59 500
počet zamestnaných zamestnancov so zdravotným postihnutím	41 040
počet zamestnaných na dobu určitú	152 546
počet zamestnaných na základe dohôd o vykonaní práce	308 824
priemerná výška mzdového zvýhodnenia za nadčasy, mesačne, v eurách/1 zamestnanca	12,02 euro
priemerná výška mzdového zvýhodnenia nadčasy, ročne, v eurách/1 zamestnanca	144,36 euro
priemerná výška miezd poskytnutých v naturáliach, mesačne/1 zamestnanec	0,5 euro
priemerná výška miezd poskytnutých v naturáliach, ročne/1 zamestnanec	5,84 euro
priemerná výška náhrad miezd, mesačne / 1 zamestnanec	90,85 euro
priemerná výška náhrad miezd, ročne/ 1 zamestnanec	1090,32 euro
priemerná výška náhrad miezd za výluky a prestoje, mesačne/1 zamestnanec	0,90 euro
priemerná výška náhrad miezd za výluky a prestoje, ročne /1 zamestnanec	10,89 euro
priemerná výška náhrady miezd za dovolenku mesačne / 1 zamestnanec	70,04 euro
priemerná výška náhrady miezd za dovolenku ročne / 1 zamestnanec	840,3 euro
priemerná výška náhrad za voľné dni podľa Zákonníka práce a KZ, mesačne / 1 zamestnanec	6,47 euro
priemerná výška náhrad za voľné dni podľa Zákonníka práce a KZ, ročne/1 zamestnanec	77,84 euro
priemerná výška mzdového zvýhodnenia za platené sviatky, mesačne / 1 zamestnanec	11,82 euro
priemerná výška mzdového zvýhodnenia za platené sviatky ročne / 1 zamestnanec	141,90 euro
priemerná výška náhrad za pracovnú pohotovosť, mesačne / 1 zamestnanec	2,69 euro
priemerná výška náhrad za pracovnú pohotovosť, ročne / 1 zamestnanec	32,36 euro
priemerná výška odstupného, v mesačných nákladoch práce na 1 zamestnanca	4,55 euro
priemerná výška odstupného, v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca	54,70 euro
priemerná výška príspevkov na stravovanie v mesačných nákladoch práce na 1 zamestnanca	12,35 euro
priemerná výška príspevkov na stravovanie v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca	148,04 euro
priemerné náklady na školenie zamestnancov v mesačných nákladoch práce na 1 zamestnanca	6,01 euro
priemerné náklady na školenie zamestnancov v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca	72,23 euro
priemerná výška príplatkov doplatkov v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca	443,87 euro
počet prípadov platobnej neschopnosti zamestnávateľa nahlásených pobočkám Sociálnej poisťovne v kalendárnom roku 2008	63
prítok zamestnancov so zdravotným postihnutím do evidencie nezamestnaných	5487
počet hromadných prepúšťaní	192
priemerné náklady na doručenie 1 písomnosti prostredníctvom pošty[95]	1 euro

93 Zdroj: Rozhodnutie Ústredia sociálnej poisťovne o sprístupnení informácií č. BA--8856/2009/Sprís.

94 Zdroj: Zdroj: Register Ministerstva vnútra SR, údaj získaný prostredníctvom internetu cez http://portal.ives.sk/registre/startodz.do

95 Priemerné náklady doručenia zahŕňajú náklady na dodanie zásielky pošte (práca zamestnanca), poštovné, obálku a pod.

priemerné náklady na tlač 1 strany A4	0,05 euro
priemerné náklady na tlač 1 diskrétnej výplatnej pásky	0,1 euro

Zdroj: Štatistický úrad SR[96], Sociálna poisťovňa, Ministerstvo vnútra SR, ÚPSVaR

2.3. Výpočet regulačného zaťaženia.

Tabuľka č.5 obsahuje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami, t.j. reguláciami, pri ktorých je možné spoľahlivo určiť jednotkový náklad a počet subjektov, na ktoré majú dopad.

Tabuľka č.5 - Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami v Zákonníku práce

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkový náklad	Celkový náklad
22	priamo kvantifikovateľná	počet prípadov platobnej neschopnosti (63) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PNT 3 strana A4)	2,37 euro	148 euro
102, 104	priamo kvantifikovateľná	počet hromadných prepúšťaní (192) x (PHM x časový koeficient 5) + PNT 5 strán A4	259,3 euro	49 786 euro
103	priamo kvantifikovateľná	počet hromadných prepúšťaní (192) x PND (náklady na doručenie správy podľa regulácie č.102)	1 euro	192 euro
106	priamo kvantifikovateľná	počet hromadných prepúšťaní x (192) (PHM x časový koeficient 2)	9,42 euro	1 809 euro
112,113, 115	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerné ročné náklady na odstupné pre 1 zamestnanca (54,7 euro)	54,7 euro na 1 zamestnanca	114 552 740 euro
161, 162, 163, 164	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerné ročné náklady na pracovnú pohotovosť za 1 zamestnanca (32,36 euro)	32,36 euro/1 zamestnanec	67 768 312 euro
181, 182, 183, 184, 186, 195, 196,	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerné náhrady miezd za dovolenku za 1 zamestnanca ročne (840,3 euro)	840,3 euro na 1 zamestnanca	1 759 756 260 euro
203, 204, 205	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerná výška mzdového zvýhodnenia nadčasy, ročne, v eurách na 1 zamestnanca (144,36 euro)	144,36 euro na 1 zamestnanca	302 318 712 euro
206, 207, 208	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerná výška mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok (141,90 euro)	141,90 euro na 1 zamestnanca	297 166 980 euro
209, 210	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerná výška príplatkov a doplatkov v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca (443,87 euro)	443,87 euro na 1 zamestnanca	929 552 554 euro
222	priamo kvantifikovateľná	12 x (počet zamestnancov (2 094 200) x priemerné náklady na tlač výplatnej pásky (0,1 euro za kus)	0,1 euro/výtlačok	2 513 040 euro

[96] Zdroj: databáza Slovstat, údaje boli získané pomocou metodiky Výberového zisťovania pracovných síl

249, 250, 251, 252, 253	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerná výška náhrad miezd za výluky a prestoje, ročne na 1 zamestnanca (10,89 euro)	10,89 euro na 1 zamestnanca	22 805 308 euro
266, 267, 268	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerná výška príspevkov na stravovanie v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca (148,04 euro)	148,04 euro na 1 zamestnanca	310 025 368 euro
272, 273	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnancov (2 094 200) x priemerné náklady na školenie zamestnancov v ročných nákladoch práce na 1 zamestnanca (72,23 euro)	72,23 euro na 1 zamestnanca	151 264 066 euro
Spolu			**3 957 775 275 euro**	

Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami sme vyčíslili na 3 957 775 275 euro (pričom do tejto sumy sme nazarátavali výšku vyplatených miezd, pretože povinnosť platiť mzdu nepovažujeme za reguláciu, ale za základ spravodlivých a prirodzených vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom[97]). Zamestnávateľovi vznikajú náklady aj na základe iných právnych predpisov, nielen Zákonníka práce (napr. príspevky na sociálne poistenie, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, príspevky zo sociálneho fondu a pod.)

Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sú vyčíslené v tabuľke č.6. Pri kvantifikácií regulácií sme postupovali, tak, že sme priemernú hodinovú mzdu v hospodárstve za rok 2008 prenásobili údajmi o časovej náročnosti (časový koeficient), ktoré nám poskytli jednotlivý podnikatelia, prípadne sme ich zistili kvalifikovaným odhadom.

97 Reguláciu miezd a stanovenie minimálnej mzdy však už za reguláciu považovať treba.

Tabuľka č.6 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami v Zákonníku práce

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkový náklad[98]
10	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1) + PNT 2 strany A4	4,81 euro
11	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 1 strana A4	3,15 euro
12	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5) + PNT 3 strany A4	7,21 euro[99]
14	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 3)	14,13 euro[100]
15	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 3)	14,13 euro
16	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5) + PNT 3 strany A4	7,21 euro
18	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,355 euro
24, 32, 52,	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
28	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,35 euro
29	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro
30	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro
36	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
43,45, 68, 69	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 5)	23,55 euro[101]
57, 61	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2.35 euro
60	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,25)	1,18 euro
62	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2) + priemerné náklady na lekárske vyšetrenie zamestnanca (16,6 euro)	26,02 euro
75	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2)	9,42 euro
78	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,35 euro
81	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75)	3,53 euro
87	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
93	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro

98 Pokiaľ nie je v poznámke pod čiarou uvedené inak ide o jednotkový náklad na 1 zamestnanca, alebo na 1 konanie predvídané zákonom.

99 Zahŕňa len náklady na vypracovanie jednoduchej zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť. Do tejto sumy nerátame náklady na registráciu záložného práva v notárskych registroch.

100 Zákonník práce v tomto prípade neustanovuje povinnosť informovať zamestnancov písomnou formou, preto predpokladáme, že zamestnávateľ si povinnosť splní inak ako písomne

101 Jednotkový náklad za rok

94	individuálne kvantifikovateľná	((PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT 1 strana A4)	5, 76 euro
99	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,35 euro
108	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro
109, 111	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1) + PNT 2 strany A4	4,81 euro
110, 111	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5) + PNT 2 strany A4	2,46 euro
119, 120	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5) + PNT 1 strana A4	2,4 euro
121	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2,5)	11,78 euro
129	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75) + PND + PNT 1 strana A4	4,58 euro
130[102]	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 15)	70,65 euro
132, 135, 136	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 3)	14,13 euro
137	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,25)	1,18 euro
139	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro
140	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2) + PNT 4 strany A4	9,62 euro
142	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,36 euro
145	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,36 euro
148	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
157	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
170	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,065 euro
173	individuálne kvantifikovateľná		
174	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady udávané anketovanými podnikateľmi - zabezpečenie v podobe 1 lekárničky na pracovisku	52 euro
175	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,06 euro
177	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75) + PND + PNT 2 strana A4	4,63 euro
179	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,06 euro
180	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 15)	70,65 euro
187	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75)	3,53 euro
188	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2.36 euro

102 Vyčíslené v časti vedenie evidencie.

227	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,06 euro
230, 231	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2)	9,42 euro
248[103]	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,36 euro
269	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1 hodina)	4,71 euro
273[104], 274	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75) + PNT 6 strany A4	3,83 euro
278	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5) + PNT 4 strany A4	2,55 euro
280	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
303	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 10)	47,1 euro
304	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,25)	1,18 euro
310	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2) + priemerné náklady na lekárske vyšetrenie zamestnanca (16,6 euro)	26,02 euro
315	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 8 strán A4	3,5 euro
321	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro
322	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 6 strán A4	3,4 euro
323	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,35 euro
334	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,35 euro
342, 343	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 15)	70,65 euro
347	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 6 strán A4	3,4 euro
350	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 6 strán A4	3,4 euro
352	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,66) + PNT 6 strán A4	3,4 euro
354, 355, 362, 363, 364, 365, 366, 368, 369	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 30)	141,3 euro
377	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,06 euro

103 Reguláciu vyčísľujeme v časti prerokovanie so zástupcami zamestnancov

104 Reguláciu č. 273 vyčísľujeme ako individuálne kvantifikovateľnú v časti regulujúcej písomnú formu zmluvy o zvyšovaní kvalifikácie.

3. Analytické závery

V procese analýzy **Zákonníka práce** a s ním súvisiacich vykonávacích predpisov sme identifikovali celkovo *407 regulácií* (pričom kvantifikáciu 13 regulácií sme spojili s relevantnými ustanoveniami Zákonníka práce). Pri p*riamo kvantifikovateľných reguláciách*, ktorých je v Zákonníku práce *38* sme zistili **celkové náklady za rok 2008 vo výške 3 957 775 275 euro.** Podstatnú časť tejto hodnoty tvoria náklady v podobe náhrady mzdy, mzdových zvýhodnení za prácu nadčas, v noci, za sťažených podmienok, a príplatkov a doplatkov, odstupného a platby za pracovnú pohotovosť k mzdám zamestnancov, čiže vlastne ide o náklady (nad rámec miezd samotných) zahrnutých do platieb zamestnancom. Tieto náklady sú nákladmi spôsobenými všetkým zamestnávateľom (vrátane subjektov verejnej správy).

Tieto celkové náklady môžeme ďalej konsolidovať, na základe predpokladu, že pomer počtu zamestnancov verejnej správy, k celkovému počtu zamestnancov je ekvivalentný pomeru nákladov vynaložených na zamestnancov verejnej správy. Štatistický úrad, v databáze Slovstat[105] eviduje v položke O: Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie, v kvartálnom priemere za rok 2008, *166 950 zamestnancov* čo predstavuje 7,97% z celkového počtu zamestnancov. Keďže štatistický úrad nevedie štatistiku o presnom počte zamestnancov zamestnaných v občianskych združeniach, nadáciách, neziskových organizáciách nie je možné vyčísliť presný dopad len na podnikateľský sektor. **Po vykonaní konsolidácie o náklady vynaložené verejnou správou dosiahnu náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami sumu 3 642 340 585 euro.**

Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sme vyčíslili v tabuľke č.6 tejto analýzy. Súkromnoprávna povaha niektorých ustanovení Zákonníka práce spôsobuje, že nie je možné tieto regulácie presne kvantifikovať pretože chýbajú podklady a štatistiky, ktoré by takúto kvantifikáciu umožňovali. Veľký počet samostatne kvantifikovaných regulácií je spôsobený našou snahou o vyčíslenie dopadov regulácií, ktoré ustanovujú vyčíslenie nákladov spôsobených zamestnávateľovi povinnosťou dosiahnuť dohodu, prerokovať, alebo oznámiť zákonom predpokladané informácie odborovej organizácií. V tomto bode sa do istej miery prejavujú limity použitej metodiky, nakoľko rokovanie s odborovými organizáciami väčšinou vedie niektorí z vyššie postavených zamestnancov, ktorého priemerná hodinová mzda je vyššia ako národný

[105] Zdroj: Štatistický úrad, databáza Slovstat, tabuľka zamestnanci podľa ekonomických činností (SK NACE) a pohlavia v tis. osobách)

priemer. Na druhej strana, pri plnení týchto povinností je možné spojiť viaceré agendy do jedného stretnutia, čo náklady zase znižuje.

Náklady spôsobené kvantifikovateľnými reguláciami nie sú jediným typom nákladov, ktoré Zákonník práce spôsobuje. Viaceré regulácie, označené ako nekvantifikovateľné - všeobecné povinnosti bez merateľného dopadu majú nepochybne vplyv na podnikanie, ale tento vplyv nie je ďalej možné kvantifikovať. Súčasne Zákonník práce nie je jediným právnym predpisom, ktorý spôsobuje náklady v súvislosti so zamestnávaním zamestnancov. V tzv. úplných nákladoch práce s prejaví vplyv ďalších predpisov, ktoré spôsobujú ďalšie náklady ako napr. povinné platby podľa zákona o sociálnom poistení. Ďalšie náklady spôsobujú v súčinnosti so Zákonníkom práce aj predpisy, ktoré nemusia mať priamy finančný dopad, ktorý by sa prejavil vo veľkosti úplných nákladov práce zamestnanca, ale spôsobujú podnikateľovi náklady nefinančného charakteru ako je napr. Zákon o kolektívnom vyjednávaní č.2/1991 Zb. Zdrojom nákladov sú aj zmeny v legislatíve, ktorým sa treba prispôsobovať napr. zmenami v organizačnej štruktúre, prepracovaním niektorých zmlúv a iných dokumentov. Zákonník práce od svojho prijatie do 01.07.2009 prešiel za sledovaných 8 rokov 17 novelami (najčastejšie bol novelizovaný v roku 2005, v priebehu ktorého bol novelizovaný 4 krát).

Približný dopad Zákonníka práce na malé a stredné podnikanie zobrazuje graf č.1, ktorá porovnáva úplne náklady práce na zamestnanca za 1 mesiac u podnikateľov podľa počtu zamestnancov.

Graf č.1 - Úplne mesačné náklady práce na 1 zamestnanca v podnikoch podľa veľkostnej štruktúry podnikov za rok 2008

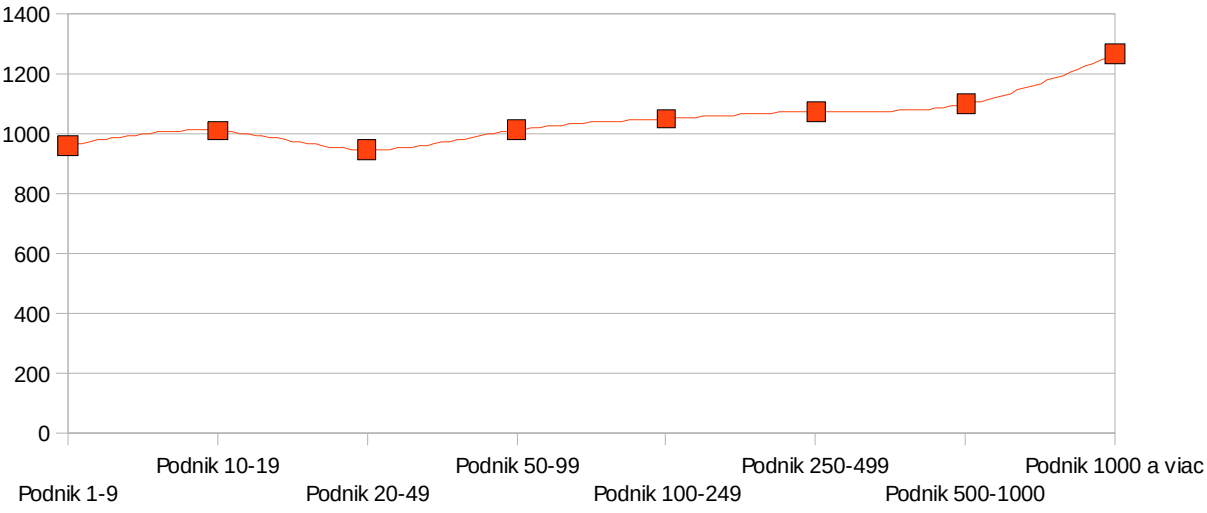

Zdroj: Štatistický úrad, databáza Slovstat

Ako vidno z grafu č.1 úplné mesační náklady práce na 1 zamestnanca v roku 2008 boli spočiatku vysoké u malých podnikateľov, následne mierne klesli v kategórií stredných podnikateľov a následne zase začali rásť u veľkých podnikateľov. Nárast nákladov u veľkých podnikateľov môžeme vysvetliť vyššími platmi a odmenami vo veľkých podnikoch spojených s poskytovaním zamestnaneckých benefitov a podnikovou sociálnou politikou. Počiatočný pokles krivky u malých a stredných podnikateľov však ukazuje, že práve na najmenšie podnikateľské subjekty - zamestnávateľov vplývajú povinnosti Zákonníka práce relatívne najťažšie.

4. Odporúčania

Zákonník práce ako predpis, ktorý ma sčasti charakter verejného práva a sčasti aj charakter súkromnoprávnych je pre vecný rozsah a počet dotknutých subjektov jeden z najcitlivejšie vnímaných predpisov a to rovnako podnikateľmi ako aj verejnosťou. Každá navrhovaná zmena Zákonníka práce ma teda citlivý politický rozmer, ale súčasne vzhľadom na záväzky, ktoré Slovenskej republike vyplývajú z európskeho a medzinárodného práva. Požiadavka zmysluplne a racionálne skĺbiť verejnoprávny rozmer, ktorý ma za cieľ ochranu zamestnancovi ako údajne slabšej strany pracovnoprávneho vzťahu, so súkromnoprávnym rozmerom, v podobe maximálneho rozsahu zmluvnej slobody. Tieto otázky je potrebné riešiť v širšom kontexte a neuvažovať o Zákonníku práce ako o izolovanom predpise, ale chápať jeho pôsobenie a vplyvy v súlade s ostatnými predpismi nielen v oblasti pracovného práva (zákon o kolektívnom

vyjednávaní), ale aj v oblasti práva sociálneho zabezpečenia (zákon o sociálnom poistení, zákon o službách zamestnanosti), živnostenského práva (živnostenský zákon) a obchodného práva (Obchodný zákonník).

Posledné významné a dôležité zmeny sa v Zákonníku práce udiali v roku 2007. Napriek niektorým prínosom tejto novely, ku ktorým patrilo napr. definovanie pojmu závislej práce, definovanie telepráce a zosúladenie slovenskej legislatívy s európskymi smernicami v oblasti pracovnej pohotovosti a prechodu a prevodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov, opätovné zavedenie dohody o pracovnej činnosti a zvýšenia množstva hodín pri dohodách o výkone práce z 300 hodín na 350, je táto novela anketovanými podnikateľmi vnímaná kriticky.

Náklady spôsobené Zákonníkom práce závisia od viacerých faktorov, špecifikovaných v tejto analýze. Týmito faktormi je následne podmienený aj vplyv Zákonníka práce na jednotlivých podnikateľov a prístup k nemu. Najčastejšími výhradami voči Zákonníku práce je jeho rigidita pri prepúšťaní zamestnancov, dĺžka výpovednej doby, lehoty aplikujúce pri prepúšťaní zamestnacom, nemožnosť reťazenia pracovných pomerov na dobu určitú, a problematika minimálnej mzdy.

Vzhľadom k uvedenému navrhujeme v znení Zákonníka práce nasledovné zmeny:

- **posilnenie dispozitívnosti zmluvných vzťahov** voči vymedzeným ustanoveniam Zákonníka práce (ustanovenie o dovolenke, pracovnom čase, nadčasoch) úpravou súčasného znenia v nasledovnom zmysle: "Zmluvné strany sa pri úprave pracovnoprávnych vzťahov podľa tohto zákona môžu odchýliť od ustanovení tohto zákona. Ak dohodnutá úprava pracovnoprávnych vzťahov obsahuje nižší štandard práv zamestnanca, ako je štandard podľa Zákonníka práce zamestnanec musí byť na takéto odchýlenie sa od znenia Zákonníka práce v pracovnej zmluve výslovne upozornený. V takom prípade pracovná zmluva musí obsahovať úpravu mechanizmu kompenzácie zamestnanca za znížený štandard jeho práv. V prípade ak zmluva takýto mechanizmus neobsahuje postupuje sa pri realizácií pracovnoprávnych vzťahov podľa ustanovení Zákonníka práce."
- **skrátiť výpovednú dobu**
- **zaviesť ako výpovedný dôvod zamestnanca spôsobenie škody zamestnávateľovi v rozsahu väčšom ako 4 násobok priemernej mzdy zamestnanca v SR**
- **opätovne umožniť reťazenie pracovných pomerov na dobu určitú**

Ďalšími návrhmi na skvalitnenie podnikateľského prostredia v oblasti Zákonníka práce a súvisiacich predpisov **je zúžiť rozsah skutočností, o ktorých je potrebné informovať zástupcov zamestnancov**. Je pritom paradoxné, že z registrovaného počtu odborových organizácií, značné množstvo z nich zriadené napr. v oblasti polície alebo školstva, kde väčšie kompetencie odborov spôsobujú náklady verejnej správe. Dlhodobo pritom klesá podiel zamestnávateľov, u ktorých pôsobia zástupcovia zamestnancov, i počet členov odborov, a preto považujeme súčasnú legislatívnu úpravu právomocí odborov za predimenzovanú.

V nadväznosti na potrebu zamestnávania nízko kvalifikovaných zamestnancov **navrhujeme zrušiť zákon o minimálnej mzde a inštitút minimálnej mzdy**. **V nadväznosti na horeuvedené predpokladáme prínosy v podobe zefektívnenia pracovnoprávnych vzťahov a úsporu v rozsahu 10-20% súčasných nákladov.**

Regulačná mapa - Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,

Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Počet subjektov	Frekvencia povinnosti	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
						Finančné	Nefinančné	Napr. vypĺňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
13	1 a 2	Povinnosť zamestnávateľa v pracovnoprávnych vzťahoch zaobchádzať so zamestnancami v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania (zákaz diskriminácie)			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
13	3	Povinnosť zamestnávateľa (ale aj zamestnanca) postupovať pri výkone práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov v súlade s dobrými mravmi, zakazuje sa zneužitie týchto práv na škodu spoluzamestnancov alebo druhej strany pracovnoprávneho vzťahu. Nikto nesmie byť na pracovisku v súvislosti s výkonom pracovnoprávnych vzťahov prenasledovaný alebo postihovaný za podanie sťažnosti, žaloby alebo návrhu na začatie trestného stíhania na zamestnávateľa alebo iného zamestnanca			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
13	4	Povinnosť zamestnávateľa v prípade podanie sťažnosti zamestnanca na porušenie zásady rovnakého zaobchádzania túto sťažnosť bezodkladne odpovedať, vykonať nápravu, upustiť od takého konania alebo odstrániť následky takéhoto konania	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
16	1	Ustanovenie stanovuje, že na právne úkony, na ktoré je potrebná písomná forma, v prípade ak jedna zo strán nemôže písať alebo čítať, sa musia realizovať vo forme notárskej zápisnice alebo zápisnice potvrdenej dvoma súčasne prítomnými zamestnancami zamestnávateľa.	všetci zamestnávatelia za špecifických podmienok	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
17	1	Ustanovenie zakotvuje neplatnosť právneho úkonu, ktorým sa zamestnanec vopred vzdáva svojich práv			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
17	3	Ustanovenie stanovuje, že neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu ak neplatnosť nespôsobil sám. Ak vznikne zamestnancovi v dôsledku takéhoto úkonu škoda je zamestnávateľ povinný nahradiť mu ju.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
19	1	Ustanovenie upravuje právo zmluvnej strany od zmluvy odstúpiť ak konala v omyle, ktorý bol druhej strane známy, ak sa omyl týka skutočnosti, bez ktorej by k uzavretiu zmluvy nedošlo.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

19	2	Ustanovenie limituje možnosť odstúpenia od zmluvy na situáciu keď zamestnanec nenastúpi do práce hoci mu v tom nebráni prekážka v práci (definované v ďalších ustanoveniach), alebo ak zamestnanec do týždňa neupovedomí zamestnávateľa o tejto prekážke			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
20	1	Ustanovenie vymedzuje zabezpečovacie prostriedky, ktoré je možné použiť pri zabezpečení práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov – ručenie, zrážky zo mzdy a zabezpečenie zriadením záložného práva.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
20	2	Ustanovenie stanovuje povinnosť písomnej formy v prípade dohody o zrážkach zo mzdy na uspokojenie nárokov zamestnávateľa	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade vzniku záväzku	len individuálny odhad nákladov		1	
20	3	Ustanovenie stanovuje povinnosť písomného vyhlásenia ručiteľa v prípade ručenia za pohľadávku z pracovnoprávnych vzťahov (platí pre obe strany)	všetci zamestnávatelia/ zamestnanci	jednorazovo pri vzniku záväzku	len individuálny odhad nákladov		1	
20	4	Ustanovenie stanovuje povinnosť písomnej formy zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, ktorú zamestnanec vlastní, v prípade ak zamestnanec spôsobí zamestnávateľovi škodu úmyselne, alebo zamestnanec spôsobí škodu na zverených hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri vzniku záväzku	len individuálny odhad nákladov		1	
22		Ustanovenie stanovuje zamestnávateľovi, predbežnému správcovi konkurznej podstaty, alebo správcovi konkurznej podstaty písomne informovať zástupcov zamestnancov, a ak na pracovisku nepôsobia zástupcovia zamestnancov tak priamo zamestnancov o platobnej neschopnosti zamestnávateľa do desiatich dní od jej vzniku	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri vzniku platobnej neschopnosti			1	
29	1	Povinnosť zamestnávateľa v prípade prechodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov, najneskôr jeden mesiac pred tým ako dôjde k prechodu informovať zástupcov zamestnancov a ak u zamestnávateľa nepôsobia tak priamo zamestnancov o dátume alebo navrhovanom dátume prechodu, dôvodoch prechodu, pracovnoprávnych, ekonomických, sociálnych dôsledkoch prechodu na zamestnancov a plánovaných opatreniach prechodu týkajúcich sa zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade prechodu	len individuálny odhad nákladov		1	
29	2	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať, s cieľom dosiahnuť dohodu, opatrenia súvisiace s prechodom práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov, vzťahujúce sa na zamestnancov so zástupcami zamestnancov najneskôr mesiac pred uskutočnením daných opatrení	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade prechodu	len individuálny odhad nákladov		1	
32		Ustanovenie umožňuje riešiť sporné nároky medzi zamestnancom a zamestnávateľom uzavretím dohody o sporných nárokoch, ktorá musí byť v písomnej forme inak je neplatná	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade sporných nárokov	len individuálny odhad nákladov		1	

38	1 až 4	Povinnosť zamestnávateľa doručiť zamestnancovi písomnosti o vzniku, zmene a zániku pracovného pomeru, alebo o vzniku, zmene a zániku povinností zamestnanca z pracovnej zmluvy do vlastných rúk.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri vzniku, zmene a zániku pracovného pomeru	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
41	1	Povinnosť zamestnávateľa oboznámiť FO pred uzavretím pracovnej zmluvy o právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich o mzdových a pracovných podmienkach.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pred uzavretím pracovnej zmluvy	len individuálny odhad nákladov		1	
41	2	Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa v prípade výkonu prác, na ktoré osobitný zákon vyžaduje zdravotnú alebo psychickú spôsobilosť, alebo iný predpoklad. Zamestnávateľ môže uzatvoriť pracovnú zmluvu na výkon takýchto prác len s osobou spĺňajúcou zdravotné, psychické alebo iné predpoklady.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
41	3	Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa v prípade uzavretia zmluvy s mladistvým, v takom prípade je potrebné predchádzajúce lekárske vyšetrenie mladistvého			Nemerateľné – povinosť zamestnávateľa, ktorá mu nespôsobuje náklady, resp.náklady zanedbateľne malé			
41	4	Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa v prípade uzavretia zmluvy s mladistvým, v takom prípade je zamestnávateľ povinný vyžiadať si vyjadrenie zákonného zástupcu mladistvého			Nemerateľné – povinosť zamestnávateľa, ktorá mu nespôsobuje náklady, resp.náklady zanedbateľne malé		1	
41	5	Ustanovenie obmedzuje informácie, ktoré môže zamestnávateľ od fyzickej osoby vyžadovať – v prípade prvého zamestnania môže vyžadovať len informácie súvisiace s prácou, ktorú ma vykonávať.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
41	6	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi vyžadovať od FO informácie o jej tehotenstve, rodinných pomeroch, politickej, náboženskej a odborovej príslušnosti, a o jej bezúhonnosti (okrem prípadov keď je bezúhonnosť podmienkou výkonu povolania).			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
42		Povinnosť písomnej formy pracovnej zmluvy (podmienka založenia pracovného pomeru) – jedno vyhotovenie je zamestnávateľ povinný vydať zamestnancovi	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri uzavretí pracovného pomeru			1	
43	1	Ustanovenie upravuje povinné náležitosti, ktoré musia byť obsiahnuté v pracovnej zmluve – druh práce a jej stručná charakteristika, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce, mzdové podmienky ak nie sú dohodnuté v kolektívnej zmluve			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
43	2	Povinnosť zamestnávateľa uviesť v pracovnej zmluve okrem náležitostí podľa ods.1 aj výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej lehoty.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného			

					dopadu			
43	5	Povinnosť zamestnávateľa v prípade výkonu práce zamestnanca v cudzine uviesť dobu výkonu práce v cudzine, menu, v ktorej sa bude vyplácať mzda alebo jej časť, ďalšie plnenia spojené s výkonom práce v cudzine v peniazoch alebo naturáliách, prípadné podmienky návratu zamestnanca z cudziny.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
44	1	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak pracovná zmluva neobsahuje podmienky podľa ods. 2, 4, 5 je zamestnávateľ do jedného mesiaca od vzniku pracovného pomeru povinný vyhotoviť zamestnancovi písomné oznámenie, ktoré obsahuje tieto podmienky.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri uzavretí pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
44	2	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak sa pracovný pomer má skončiť do jedného mesiaca od nástupu do zamestnania vydať zamestnancovi písomné oznámenie o prijatí do zamestnania najneskôr do skončenia pracovného pomeru	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri uzavretí pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
44	3	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak je miesto výkonu práce v cudzine vydať oznámenie o prijatí do zamestnania zamestnancovi ešte pred vycestovaním do cudziny	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pred vycestovaním	len individuálny odhad nákladov		1	
45	1	Ustanovenie limituje zamestnávateľa v rozsahu skúšobnej doby najviac na tri mesiace			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
45	3	Povinnosť zamestnávateľa dohodnúť skúšobnú dobu so zamestnancom v písomnej forme.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri uzatváraní pracovného pomeru	súčasť pracovnej zmluvy		1	
45	4	Ustanovenie zakazuje dohodnúť skúšobnú dobu v prípade opätovne uzatváraných pracovných pomerov na dobu určitú			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
47	1	Povinnosť zamestnávateľa odo dňa vzniku pracovného pomeru prideľovať zamestnancovi prácu podľa pracovnej zmluvy			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
47	1	Povinnosť zamestnávateľa odo dňa vzniku pracovného pomeru utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a dodržiavať ostatné pracovné podmienky ustanovené pracovnou zmluvou, kolektívnou zmluvou a zákonom			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
47	2	Povinnosť zamestnávateľa oboznámiť zamestnanca pri nástupe do zamestnania s pracovným poriadkom, kolektívnou zmluvou, relevantnými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na daný typ práce, predpismi o BOZP a predpismi o rovnakom zaobchádzaní	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri nástupe do zamestnania			1	

47	3	Ustanovenie zakazuje posudzovať ako nesplnenie povinnosti z pracovnej zmluvy ak zamestnanec odmietne vykonať prácu alebo splniť pokyn, ktorý je v rozpore s právnymi predpismi, alebo bezprostredne a vážne ohrozujú život alebo zdravie zamestnanca alebo iných osôb.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	2	Ustanovenie limituje dĺžku uzavretia pracovného pomeru na dobu určitú najviac na 3 roky.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	2	Ustanovenie limituje zamestnávateľa v uzatváraní pracovného pomeru na dobu určitú, pracovný pomer na dobu určitú je možné opätovne dohodnúť alebo predĺžiť v rámci 3 rokov len raz			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	4	Ustanovenie stanovuje dôvody, za ktorých je možné ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na dobu určitú do troch rokov, alebo nad tri roky (zastupovanie zamestnanca, sezónne práce, výkon prác s prechodne zvýšeným počtom zamestnancov, ktoré netrvajú dlhšie ako 8 mesiacov, ak je tak dohodnuté v kolektívnej zmluve).			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	6	Ustanovenie definuje kategórie zamestnancov, pri ktorých je možné predĺženie pracovného pomeru na dobu určitú do troch rokov, alebo nad tri roky aj bez dôvodu uvedeného v §48 ods.4			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	7	Ustanovenie zakazuje zvýhodňovanie alebo obmedzovanie zamestnancov na dobu určitú v porovnaní s porovnateľným zamestnancom na neurčitý čas, a to najmä v oblasti BOZP			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
48	8	Povinnosť zamestnávateľa vhodným spôsobom informovať zamestnancov na dobu určitú a zástupcov zamestnancov o voľných pracovných miestach na dobu neurčitú, ktoré sa u neho uvoľnili	všetci zamestnávatelia	permanentne počas trvania pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
49	5	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi zvýhodňovať alebo obmedzovať zamestnanca na kratší pracovný čas v porovnaní so zamestnancom na ustanovený pracovný čas			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
49	8	Povinnosť zamestnávateľa zrozumiteľným spôsobom informovať zamestnancov a zástupcov zamestnancov o pracovných možnostiach na kratší pracovný čas a na ustanovený pracovný čas.	všetci zamestnávatelia	permanentne počas trvania pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
50		Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa v dohodnutí niekoľkých pracovných pomerov s tou istou osobou – je to možné len v prípade ak činnosť zamestnanca spočíva vo výkone odlišných druhov práce.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

52	2	Povinnosť zamestnávateľa v prípade telepráce zabezpečiť, nainštalovať a pravidelne udržiavať technické a programové vybavenie na výkon telepráce okrem prípadov keď zamestnanec používa vlastné vybavenie.			Nemerateľné – náklady extrémne variabilné, nie je možné objektivizovať bez skreslenia		1	
52	2	Povinnosť zamestnávateľa v prípade telepráce zabezpečiť najmä pokiaľ ide o softvér ochranu údajov používaných pri telepráci			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
52	2	Povinnosť zamestnávateľa v prípade telepráce informovať zamestnanca o všetkých obmedzeniach používania technického vybavenia, programového vybavenia ako aj o sankciách v prípade porušenia týchto obmedzení.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
52	3	Povinnosť zamestnávateľa prijať opatrenia, ktoré predchádzajú izolácií zamestnanca vykonávajúceho domácku prácu, alebo teleprácu od ostatných zamestnancov a dávajú mu možnosť stretávať sa s ostatnými zamestnancami			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
52	4	Ustanovenie zakazuje znevýhodňovanie pracovných podmienok zamestnanca pri domáckej práci, alebo telepráci v porovnaní s porovnateľným zamestnancom na pracovisku zamestnávateľa.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
53	1	Povinnosť zamestnávateľ, pre ktorého sa žiak pripravoval na povolanie, uzatvoriť po vykonaní záverečnej skúšky, maturitnej skúšky alebo po skončení štúdia so žiakom stredného odborného učilišťa, odborného učilišťa, alebo učilišťa pracovnú zmluvu a umožniť mu ďalší odborný rast – dohodnutý typ práce musí zodpovedať získanej kvalifikácií ak sa so žiakom nedohodne inak. Pracovnú zmluvu nemusí uzavrieť ak: len po prerokovaní so zástupcami zamestnancov ak nemá pre žiaka vhodnú prácu, pretože sa menia jeho úlohy, alebo pre zdravotnú nespôsobilosť žiaka.	všetci zamestnávatelia za špecifických podmienok	jednorazovo	zahrnuté v nákladoch na uzavretie pracovnej zmluvy		1	
53	1	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľom v prípade uzavretia zmluvy podľa §53 ods.1 v takejto zmluve dohodnúť skúšobnú dobu.			nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
53	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa rozhodne so žiakom učilišťa uzatvoriť dohodu, o tom, že po skončení štúdia u neho ten žiakom zotrvá v pracovnom pomere po určenú dobu (najviac tri roky), uzatvoriť túto dohodu pri spolu s pracovnou zmluvou a v písomnej forme	všetci zamestnávatelia za špecifických podmienok	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
53	3	Povinnosť zamestnávateľa, ku ktorému vznikol pracovný pomer, obdobný služobný pomer, alebo iný pracovnoprávny vzťah zamestnanca, ktorý sa zaviazal zotrvať v pracovnom pomere po určitý čas (ods.2), uhradiť predchádzajúcemu zamestnávateľovi tohto zamestnanca pomernú časť nákladov na výchovu zamestnanca v učebnom alebo			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať pomernú časť nákladov, ani určiť výskyt javu v ekonomike		1	

		študijnom odbore.						
53	4 a 5	Ustanovenie vymedzuje, kedy nevzniká povinnosť uhrádzať náklady podľa §53 ods.2			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať pomernú časť nákladov, ani určiť výskyt javu v ekonomike			
54		Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak sa dohodnú na zmene pracovných podmienok uzatvoriť dohodu o zmene pracovných podmienok v písomnej forme	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri zmene pracovných podmienok	len individuálny odhad nákladov		1	
55	2	Povinnosť zamestnávateľa preradiť zamestnanca na inú ako zmluvne dohodnutú prácu, alebo prácu na inom ako zmluvne dohodnutom mieste v prípade vymedzených kategórií zamestnancov (tehotné ženy, zamestnanci s lekárskym posudkom, podľa rozhodnutia súdu)			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať takto vyvolané náklady, ani určiť výskyt javu v ekonomike			
55	5	Povinnosť zamestnávateľa preradiť zamestnanca len na prácu zodpovedajúcu jeho zdravotnej spôsobilosti na výkon práce. Zamestnávateľ musí pritom prihliadnuť pri preradení na kvalifikáciu a schopnosti zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
55	6	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zamestnancom dôvod preradenia a dĺžku trvania preradenia	všetci zamestnávatelia	jednorazovo vopred pred preradením	len individuálny odhad nákladov		1	
55	6	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak dochádza preradením k zmene pracovnej zmluvy je zamestnávateľ povinný vydať zamestnancovi písomné potvrdenie o dôvodoch preradenia a jeho trvaní	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade preradenia	len individuálny odhad nákladov, v podstate ide o explicitné vymedzenie konať podľa regulácie č. 54, t.j. spísať dodatok k pracovnej zmluve		1	
56		Povinnosť zamestnávateľa pred uzavretím dohody o zmene pracovných podmienok, alebo pred preradením zamestnanca zabezpečiť jeho lekárske vyšetrenie. Od zamestnanca nemožno požadovať úhradu za takéto vyšetrenie.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo v prípade preradenia	len individuálny odhad nákladov		1	
57		Povinnosť zamestnávateľa získať súhlas zamestnanca pri vyslaní na pracovnú cestu mimo obvod obce pravidelného pracoviska, alebo bydliska zamestnanca na nevyhnutne potrebný čas.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
58	2	Ustanovenie vymedzuje obsah pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi zamestnancom a agentúrou dočasného zamestnávania.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

58	3	Ustanovenie vymedzuje povinné náležitostí dohody o dočasnom pridelení zamestnanca			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
58	4	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa, ku ktorému bol zamestnanec dočasne pridelený, ukladať zamestnancovi počas dočasného pridelenia pracovné úlohy, organizovať a riadiť jeho prácu, organizovať, riadiť a kontrolovať prácu zamestnanca, dávať pracovné pokyny, utvárať mu pracovné podmienky a zabezpečovať BOZP			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
58	6	Povinnosť zamestnávateľa a užívateľského zamestnávateľa zabezpečiť dočasne pridelenému zamestnancovi rovnako priaznivé podmienky ako u porovnateľného zamestnanca užívateľského zamestnávateľa ak nie je uvedené inak			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
58	11	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa poskytovať zamestnávateľovi alebo agentúre dočasného zamestnávanie informácie o pracovných podmienkach porovnateľného zamestnanca	všetci užívateľskí zamestnávatelia	permanentne počas zamestnávania pridelených zamestnancov	len individuálny odhad nákladov		1	
58	12	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa, ktorému bol dočasne pridelený zamestnanec agentúrou dočasného zamestnávania informovať zamestnanca informuje dočasne pridelených zamestnancov, tak aby im bola poskytnutá rovnaká príležitosť ako ostatným zamestnancom získať trvalé zamestnanie	všetci užívateľskí zamestnávatelia	permanentne počas zamestnávania pridelených zamestnancov	len individuálny odhad nákladov		1	
58	12	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa, ktorému bol dočasne pridelený zamestnanec agentúrou dočasného zamestnávania zabezpečiť dočasne pridelenému zamestnancovi prístup k svojim sociálnym službám, ak tomu nebránia objektívne dôvody			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
58	12	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa, ktorému bol dočasne pridelený zamestnanec agentúrou dočasného zamestnávania umožniť dočasne pridelenému zamestnancovi rovnaký prístup k vzdelávaniu ako svojím zamestnancom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
58	12	Povinnosť užívateľského zamestnávateľa, ktorému bol dočasne pridelený zamestnanec agentúrou dočasného zamestnávania poskytovať zástupcom zamestnancov informácie o využívaní dočasných zamestnancov, v rámci informácií o svojej situácií zamestnanosti	všetci užívateľskí zamestnávatelia	permanentne počas zamestnávania pridelených zamestnancov	len individuálny odhad nákladov		1	
58a	1	Ustanovenie upravuje možnosť dohody zamestnávateľa alebo agentúry dočasného zamestnávania s užívateľským zamestnávateľom o dočasnom pridelení zamestnanca na výkon práce za podmienky,že sú na to u zamestnávateľa objektívne prevádzkové dôvody			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

58a	2	Ustanovenie definuje náležitosti dohody o dočasnom pridelení			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
58a	3	Ustanovenie zakladá povinnosť uzavrieť dohodu o dočasnom pridelení v písomnej forme	všetci užívateľskí zamestnávatelia	permanentne počas zamestnávania pridelených zamestnancov			1	
59	1	Ustanovenie definuje spôsoby skončenia pracovného pomeru – dohoda, výpoveď, okamžité skončenie pracovného pomeru, skončenie v skúšobnej dobe			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
59	3	Ustanovenie definuje spôsoby skončenia pracovného pomeru cudzinca alebo osoby bez štátnej príslušnosti okrem dôvodov uvedených v §59 ods.1			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
60	2	Povinnosť uzavrieť dohodu o skončení pracovného pomeru v písomnej forme.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru			1	
60	2	Povinnosť uviesť v dohode o skončení pracovného pomeru dôvody skončenia ak to zamestnanec požaduje, alebo ak sa pracovný pomer skončil z dôvodu organizačných zmien			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
60	3	Povinnosť zamestnávateľa vydať jedno vyhotovenie dohody o skončení pracovného pomeru zamestnancovi			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
61	1	Povinnosť písomnej formy a doručenia výpovede pracovného pomeru pod sankciou neplatnosti	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
61	2	Ustanovenie obmedzuje možnosť výpovede zamestnávateľom len z dôvodov uvedených v tomto zákone – dôvod musí byť skutkovo vymedzený tak, aby bol nezameniteľný z inými dôvodmi a nemožno ho dodatočne meniť.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
61	3	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi, ktorý dal zamestnancovi výpoveď pre nadbytočnosť znovu vytvoriť toto pracovné miesto počas troch mesiacov od skončenia pracovného pomeru, alebo prijať na toto miesto iného zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
61	4	Ustanovenie upravuje možnosť odvolania doručenej výpovede len so súhlasom druhej strany. Odvolanie aj súhlas s odvolaním musí byť v písomnej forme			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného		1	

					dopadu			
62	1	Ustanovenie reguluje dĺžku výpovednej doby			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
62	2	Ustanovenie počítanie a plynutie výpovednej doby			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
62	3	Ustanovenie rieši situáciu ak zamestnanec počas výpovednej doby nezotrvá u zamestnávateľa – zamestnávateľ má právo na peňažnú náhradu ak sa tak so zamestnancom dohodol v pracovnej zmluve, dohoda o peňažnej náhrade musí byť písomná inak je neplatná.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov na uzavretie dohody o peňažnej náhrade		1	
63	1	Ustanovenie vymedzuje výpovedné dôvody, z ktorých môže dať zamestnávate zamestnancovi výpoveď.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
63	2	Ustanovenie obmedzuje možnosť výpovede zamestnávateľom, ak nejde o výpoveď kvôli neuspokojivým pracovným výsledkom, kvôli menej závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, alebo z dôvodov, pre ktoré možno okamžite skončiť pracovný pomer len ak zamestnávateľ nemá možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať ani na kratší pracovný čas v mieste dohodnutého výkonu práce, alebo ak zamestnanec nie je ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú prácu, ktorú mu zamestnávateľ ponúkol v dohodnutom mieste výkonu práce alebo sa podrobiť prechádzajúcej príprave na túto inú prácu			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
63	3 a 4	Ustanovenia stanovujú lehoty, v ktorých môže zamestnávateľ dať zamestnancovi výpoveď z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
63	5	Povinnosť zamestnávateľa, ktorý chce dať zamestnancovi výpoveď z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, oboznámiť zamestnanca s dôvodmi tejto výpoveď a dať mu možnosť sa k nim vyjadriť	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri výpovedi	len individuálny odhad nákladov		1	
64	1	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi dať zamestnancovi výpoveď v ochrannej dobe, ktorú definuje toto ustanovenie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
64	2	Ustanovenie upravuje špecifický prípad uplynutia výpovednej lehoty (jej predĺženie v prípade ak by sa mala skončiť v období, keď sa uplatňujú ustanovenia o zákaze výpovede).			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	

66		Ustanovenie obmedzuje možnosť zamestnávateľa dať výpoveď zamestnancovi so zdravotným postihnutím, s výpoveďou musí vopred súhlasiť príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny inak je výpoveď neplatná	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri výpovedi uvedeného typu zamestnanca	Neplatí ak zamestnanec dosiahol dôchodkový vek, alebo z dôvodov zrušenia alebo premiestnenia zamestnávateľ alebo jeho časti alebo z dôvodov, kedy je možné okamžité skončenie pracovného pomeru, alebo z dôvodov porušenia pracovnej disciplíny		1	1
68	1	Ustanovenie vymedzuje prípady, v ktorých je možné okamžité skončenie pracovného pomeru			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
68	2	Ustanovenie upravuje lehoty, v ktorých je možné okamžité skončenie pracovného pomeru			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
68	3	Ustanovenie vymedzuje kategórie zamestnancov, s ktorými zamestnávateľ nemôže skončiť pracovný pomer okamžitým skončením			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
69	4	Povinnosť zamestnávateľa v prípade okamžitého skončenia pracovného pomeru zamestnancom splniť jeho nárok, vyplývajúci z tohto ustanovenia na náhradu mzdy v sume priemerného mesačného zárobku za výpovednú dobu dvoch mesiacov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri okamžitom skončení pracovného pomeru	Nemerateľné – neexistuje štatistika o skončených pracovných pomeroch okamžitým skončením		1	
70		Povinnosť uzavrieť okamžité skončenie pracovného pomeru v písomnej forme s uvedením dôvodov skončenia, dôvod musí byť skutkovo vymedzený tak, aby bol nezameniteľný z inými dôvodmi a nemožno ho dodatočne meniť.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri okamžitom skončení pracovného pomeru			1	
		Povinnosť zamestnávateľa riadne doručiť okamžité skončenie pracovného pomeru			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
72	2	Povinnosť doručiť písomné oznámenie o skončení pracovného pomeru druhej strane aspoň tri dni pre dňom, kedy sa má pracovný pomer skončiť			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	

73	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade hromadného prepúšťania, prerokovať so zástupcami zamestnancov a ak tí na jeho pôsobisku nepôsobia priamo s dotknutými zamestnancami v lehote najmenej jedného mesiaca, s cieľom dosiahnuť dohodu, opatrenia umožňujúce predísť alebo obmedziť hromadné prepúšťanie, najmä možnosti práce na iných pracoviskách zamestnávateľa, prípadnú rekvalifikáciu a opatrenia na prípadné zmiernenie nepriaznivých dôsledkov. Zamestnávateľ je taktiež povinný písomne informovať zástupcov zamestnancov o vymedzenom okruhu skutočností.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri hromadnom prepúšťaní			1	
73	3	Odpis písomnej informácie poskytnutej zástupcom zamestnancom je zamestnávateľ povinný doručiť aj Národnému úradu práce.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri hromadnom prepúšťaní			1	1
73	4	Povinnosť zamestnávateľa po prerokovaní hromadného prepúšťania so zástupcami zamestnancov predložiť písomnú informáciu o výsledku prerokovania Národnému úradu práce a zástupcom zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri hromadnom prepúšťaní	Poznámka – spojené s ods.3		1	1
73	6	Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa, v prípade hromadného prepúšťania môže dať zamestnancovi výpoveď pre nadbytočnosť, alebo pre zrušenie/premiestnenie zamestnávateľa/jeho časti, alebo dať zamestnancovi návrh na uzavretie dohody o skončení pracovného pomeru z týchto dôvodov najskôr jeden mesiac odo dňa doručenia výsledkov prerokovania podľa ods.4			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
73	7	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať s Národným úradom práce opatrenia umožňujúce predísť alebo obmedziť hromadné prepúšťanie zamestnancov, najmä podmienky udržania zamestnanosti, možnosť zamestnať prepustených zamestnancov u iných zamestnávateľov, možnosti pracovného uplatnenia zamestnancov v prípade ich rekvalifikácie.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri hromadnom prepúšťaní			1	
73	9	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak dôjde pri hromadnom prepúšťaní zamestnancov k porušeniu povinnosti podľa §73 ods.2, ods.4 a ods.6, v prípade ak si zamestnanec uplatní nárok podľa tohto ustanovenia, splniť nárok zamestnanca na náhradu mzdy v sume najmenej dvojnásobku priemerného zárobku zamestnanca podľa §134			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
74		Povinnosť zamestnávateľa prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď, alebo okamžité skončenie pracovného pomeru – inak je výpoveď alebo skončenie neplatné	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri výpovedi alebo okamžitom skončení	len individuálny odhad nákladov		1	
75	1	Povinnosť zamestnávateľa vydať na žiadosť zamestnanca pracovný posudok do 15 dní od jeho vyžiadanie, ale nie skôr ako dva mesiace pred skončením pracovného pomeru.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	

75	2	Povinnosť zamestnávateľa vydať pri skončení pracovného pomeru potvrdenie o zamestnaní a uviesť v ňom stanovené údaje.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
75	3	Povinnosť zamestnávateľa upraviť potvrdenie o zamestnaní, alebo pracovný posudok, ak s ním zamestnanec nesúhlasí a úspešne sa domohol jeho úpravy súdnou cestou podľa tohto ustanovenia	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru	len individuálny odhad nákladov		1	
76	1	Povinnosť zamestnávateľa vyplatiť zamestnancovi, s ktorým ukončil pracovný pomer pre nadbytočnosť, alebo pre premiestnenie/zrušenie zamestnávateľa, alebo jeho časti, alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil podľa lekárskeho posudku spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, alebo ak sa skončil pracovný pomer dohodou z horeuvedených dôvodov, odstupné najmenej vo výške dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku (v prípade ak zamestnanec pracoval u zamestnávateľa najmenej 5 rokov, tak vo výške najmenej trojnásobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca).	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru z daných dôvodov			1	
76	2	Povinnosť zamestnávateľa vyplatiť zamestnancovi, s ktorým ukončil pracovný pomer výpoveďou alebo dohodou z dôvodov, že zamestnanec nemôže vykonávať prácu pre pracovný úraz, chorobu z povolania alebo ohrozenie chorobou z povolania, alebo ak dosiahol maximálnu prípustnú expozíciu určenú orgánom verejného zdravia, odstupné najmenej vo výške desaťnásobku jeho priemernej mesačnej mzdy	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru z daných dôvodov			1	
76	5	Povinnosť zamestnávateľa vyplatiť odstupné k najbližšiemu výplatnému termínu, ak sa so zamestnancom nedohodol inak			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
76	6	Povinnosť zamestnávateľa vyplatiť odchodné zamestnancovi, pri prvom skončení pracovného pomeru po vzniku nároku na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, alebo invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70%, vo výške najmenej v sume jeho priemerného mesačného zárobku, ak zamestnanec požiada o poskytnutia uvedeného dôchodku pred skončením pracovného pomeru, alebo bezprostredne po jeho skončení.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo pri skončení pracovného pomeru z daných dôvodov pri danej ktaegórií zamestnancov			1	

79	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak dal zamestnancovi neplatnú výpoveď, alebo s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite, alebo v skúšobnej dobe a zamestnanec mu oznámi, že trvá na tom, aby ho ďalej zamestnával je povinný poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške jeho priemerného zárobku za obdobie odo dňa keď mu zamestnanec oznámil, že trvá na ďalšom zamestnávaní do dňa, kým mu umožní pokračovať v práci, alebo ak súd rozhodne o skončení pomeru.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
79	4	Povinnosť zamestnávateľa, ak neplatne okamžite skončil pracovný pomer, alebo v skúšobnej dobe a zamestnanec netrvá na tom, aby ho ďalej zamestnával, vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške jeho priemernej mzdy za výpovednú dobu dvoch mesiacov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
80		Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi uplatňovať voči zamestnancovi náhradu škody z neplatnej dohody o skončení pracovného pomeru.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
83	1	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak ho zamestnanec požiada o súhlas na výkon zárobkovej činnosti, zhodný s predmetom činnosti pre zamestnávateľa, a zamestnávateľ sa rozhodne súhlas udeliť urobiť tak v písomnej forme.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
83	2	Povinnosť zamestnávateľa , v prípade ak sa rozhodne odvolať svoj súhlas podľa ods.1, urobiť tak v písomnej forme a uviesť dôvody odvolania súhlasu	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
84	1	Povinnosť zamestnávateľa, ak sa rozhodne vydať pracovný poriadok, urobiť tak so súhlasom zástupcov zamestnancov – inak je pracovný poriadok neplatný	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
84	4	Povinnosť zamestnávateľa oboznámiť každého zamestnanca s pracovným poriadkom a sprístupniť ho každému zamestnancovi.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
85	4	Ustanovenie limituje dĺžku pracovného času v priebehu 24 hodín maximálne na 8 hodín ak zákon neustanovuje inak			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
85	5	Ustanovenie limituje dĺžku pracovného času v priebehu týždňa maximálne na 40 hodín týždenne, ak zákon neustanovuje inak, v dvojzmennej prevádzke maximálne na 38,75 hodiny týždenne a v trojzmennej prevádzke na 37,5 hodiny týždenne			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
85	6	Ustanovenie limituje dĺžku pracovného času zamestnanca pracujúceho s ionizujúcim žiarením, alebo dokázaným chemickým karcinogénom na 33,5 hodiny týždenne			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie			

					konkrétnej alternatívy			
85	7	Ustanovenie limituje pracovný čas mladistvého zamestnanca mladšieho ako 16 rokov maximálne na 30 hodín týždenne aj keď pracuje pre viacerých zamestnávateľov súčasne a mladistvého zamestnanca staršieho ako 16 rokov maximálne na 37,5 hodiny aj keď pracuje pre viacerých zamestnávateľov súčasne. Maximálny pracovný čas mladistvého počas 24 hodín je 8 hodín			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
85	9	Ustanovenie limituje priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca aj s nadčasmi na 48 hodín týždenne			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
85a	1	Ustanovenie umožňuje v prípade zdravotníckych zamestnancov podľa osobitného predpisu, prekročenie priemerného týždenného pracovného času a nadčasov podľa §85 ods.9 a to maximálne na 56 hodín týždenne v priemere ak s tým zamestnanec súhlasí.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
85a	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodnutí pracovného času podľa ods.1 upovedomiť o tejto skutočnosti príslušný inšpektorát práce, alebo príslušný orgán dozoru v oblasti BOZP, ak tieto o to požiadajú	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	1
85a	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodnutí pracovného času podľa ods.1 viesť zoznamy týchto zamestnancov a predložiť tieto záznamy príslušnému inšpektorátu práce, alebo príslušnému orgánu dozoru v oblasti BOZP, ak tieto o to požiadajú	všetci zamestnávatelia	permanentne počas daného rozvrhnutia pracovného času	len individuálny odhad nákladov		1	1
85a	3	Ustanovenie zakazuje akýmkoľvek spôsobom prenasledovať, alebo postihovať zamestnanca, za to, že nesúhlasí s prekročením priemerného týždenného času 48 hodín			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
86	1	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať rovnomerné rozvrhnutie času so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
86	2	Ustanovenie upravuje rovnomerné rozvrhnutie pracovného času na jednotlivé týždne tak, že rozdiel dĺžky pracovného času pripadajúceho na jednotlivé týždne nepresiahne tri hodiny a dĺžka pracovného času v jednotlivých dňoch nepresiahne 9 hodín. Priemerný týždenný pracovný čas nesmie v určitom období, spravidla 4 týždňovom, presahovať hranicu pre ustanovený týždenný pracovný čas.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
86	3	Ustanovenie stanovuje, že pri rovnomernom rozvrhnutí pracovného času rozvrhuje zamestnávateľ pracovný čas			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez			

		spravidla na 5 dní v týždni.			objektivizovateľného dopadu			
87	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak povaha alebo podmienky práce nedovoľujú rovnomerné rozvrhnutie pracovného po dohode so zástupcami zamestnancov, alebo so zamestnancami rozvrhnúť pracovný čas nerovnomerne na jednotlivé týždne. Priemerný týždenný pracovný čas nesmie za obdobie 4 mesiacov presiahnuť ustanovený týždenný pracovný čas.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
87	2	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak ide o činnosti, pri ktorých sa v priebehu roka prejavuje rozdielna potreba práce, a zamestnávateľ chce ustanoviť nerovnomerný rozvrhnutie pracovného času na jednotlivé času na obdobie dlhšie ako 4 mesiace, najviac však na obdobie 12 mesiacov dohodnúť toto rozvrhnutie so zástupcami zamestnancov, alebo so zamestnancami (ak nie sú zástupcovia). Priemerný týždenný pracovný čas za toto obdobie nesmie presiahnuť ustanovený týždenný pracovný čas.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
87	3	Ustanovenie vymedzuje kategórie zamestnancov, s ktorými musí zamestnávateľ dohodnúť nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času priamo dohodou so zamestnancom	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
87	4	Ustanovenie stanovuje, že pracovný čas v priebehu 24 hodín nesmie pri nerovnomernom rozvrhnutí presiahnuť 12 hodín.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
88	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak chce z dôvodov zvýšenia efektívnosti práce, alebo lepšieho zabezpečenia potrieb zamestnancov zaviesť pružný pracovný čas dohodnúť jeho zavedenie so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
90	4	Povinnosť zamestnávateľa dohodnúť začiatok a koniec pracovného času a rozvrh pracovných zmien so zástupcami zamestnancov a oznámiť to písomne na dostupnom mieste v priestoroch zamestnávateľa.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
90	5	Ustanovenie stanovuje, že ranná zmena nesmie začínať v zásade pred 6.00 ráno a popoludňajšia zmena nesmie v zásade končiť po 22.00 večer			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
90	6	Povinnosť zamestnávateľa, ak sa rozhodne rozdeliť čas pracovnej zmeny na dve časti, dohodnúť sa o tom so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
90	8	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi rozvrhnúť pracovný čas, tak aby zamestnanec pracoval v nočných zmenách dva po sebe nasledujúce týždne, okrem prípadu ak povaha a podmienky práce neumožňujú iné rozvrhnutie práce.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

90	9	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť zamestnancom rozvrhnutie pracovného času zamestnancom najmenej týždeň vopred s platnosťou najmenej na týždeň	všetci zamestnávatelia	opakovane	Nemateľné – nie je možné objektivizovať		1	
90	10	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa rozhodne určiť čas potrebný na osobnú očistu po skončení práce, ktorý sa zamestnancovi započíta do pracovného času, dohodnúť sa v tejto veci so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
90	11	Povinnosť zamestnávateľa ak to jeho prevádzka dovoľuje, povoliť zamestnancovi zo zdravotných dôvodov, alebo z iných vážnych dôvodov vhodnú úpravu týždenného pracovného času, alebo ju dohodnúť v pracovnej zmluve			Nemateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu. Úprava pracovného času formou dodatku k zmluve vyčíslená v regulácií o dodatkoch k zmluvám			
91	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi, ktorého pracovná zmena je dlhšia ako 6 hodín prestávku na odpočinok a jedlo v dĺžke 30 minút, u mladistvého zamestnanca so zmenou dlhšou ako 4,5 hodiny v dĺžke 30 minút. Ak ide o práce, ktoré sa nemôžu prerušiť musí sa zamestnancovi zabezpečiť aj bez prerušenia prevádzky primeraný čas na odpočinok a jedenie.			nemateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
91	2	Povinnosť zamestnávateľa dohodnúť so zástupcami zamestnancov podrobnejšie podmienky poskytovania prestávok.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
91	3	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť zamestnancom prestávku na odpočinok a jedenie ustanoveným spôsobom.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Nemateľné – nie je možné objektivizovať		1	
91	4	Ustanovenie zakazuje poskytovať prestávky na začiatku a konci pracovnej zmeny			Nemateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
92	1	Povinnosť zamestnávateľa rozvrhnúť pracovný čas, tak aby zamestnanec mal medzi koncom jednej a začiatkom druhej zmeny minimálny odpočinok aspoň v trvaní 12 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín (mladistvý 14)			Nemateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
92	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak skráti nepretržitý denný odpočinok na 8 hodín zamestnancovi staršiemu ako 18 rokov (nepretržité prevádzky, turnusové práce, naliehavé opravárenské práce ak ide o odvrátenie nebezpečenstva ohrozujúce život a zdravie, alebo pri mimoriadnych udalostiach) poskytnúť zamestnancovi do 30 dní rovnocenný nepretržitý náhradný odpočinok.			Nemateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
92	3	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade zamestnanca, ktorý sa vrátil zo služobnej cesty po 24.00 poskytnúť nepretržitý odpočinok v rozsahu 8 hodín, a ak tento čas odpočinku spadá do pracovného času tak aj náhradu mzdy vo výške			Nemateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	

		jeho priemerného zárobku						
93	1 a 2	Povinnosť zamestnávateľa rozvrhnúť pracovný čas tak, aby mal zamestnanec raz za týždeň dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku, ktoré musia pripadať na sobotu a nedeľu, alebo nedeľu a pondelok. Ak to povaha práce a podmienky prevádzky neumožňujú poskytnú sa dni odpočinku v iných dňoch týždňa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
93	3	Povinnosť zamestnávateľa, ak povaha práce, alebo podmienky prevádzky neumožňujú poskytnutie dní odpočinku podľa ods.1 a 2, v prípade zamestnanca staršieho ako 18 rokov po dohode sa zástupcami zamestnancov, ak nie sú tak priamo so zamestnancom, rozvrhnúť pracovný čas tak, aby zamestnanec mal raz za týždeň aspoň 24 hodín nepretržitého odpočinku, ktorý by mal pripadnúť na nedeľu. Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi náhradný nepretržitý odpočinok v týždni do 8 mesiacov odo dňa, keď mal byť nepretržitý odpočinok v týždni poskytnutý			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
93	4	Povinnosť zamestnávateľa, ak to povaha práca, alebo podmienky práce neumožňujú rozvrhnúť pracovný čas, v prípade zamestnanca staršieho ako 18 rokov, po dohode so zástupcami zamestnancov, a ak nie sú tak so zamestnancami, tak aby mal zamestnanec raz za týždeň nepretržitý odpočinok v dĺžke aspoň 35 hodín pripadajúcich na nedeľu a časť nasledujúceho, alebo na časť predchádzajúceho dňa			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
94	2	Ustanovenie obmedzuje prácu v dňoch pracovného pokoja, zamestnávateľ môže nariadiť prácu v takýto deň len po prerokovaní so zástupcami zamestnancov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
94	3	Ustanovenie definuje kategórie nevyhnutných prác, ktoré možno nariadiť zamestnancovi v dňoch nepretržitého odpočinku v týždni (vo všeobecnosti soboty a nedele) ak ich nemožno vykonať v pracovné dni.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
94	4	Ustanovenie definuje kategórie prác, ktoré možno nariadiť zamestnancovi vo sviatok – práce, ktoré možno nariadiť v dňoch nepretržitého odpočinku v týždni (ods.3), práce v nepretržitej prevádzke a práce potrebné pri strážení objektov zamestnávateľa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
94	5	Ustanovenie zakazuje nariadiť, alebo dohodnúť so zamestnancom prácu vo vymedzené sviatky (1.1., 24.12 po 12.00, 25.12 a Veľkonočná nedeľa), ktorou je predaj tovaru konečné spotrebiteľovi s výnimkou maloobchodu vymedzeného v prílohe 1a tohto zákona, v takom prípade sa ods.3 a ods.4 nepoužijú.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

96	3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi, za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku pomernú časť základnej zložky mzdy, najmenej však vo výške minimálnej mzdy v eurách za hodinu pre prvý stupeň náročnosti práce.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
96	5	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti mimo pracoviska náhradu vo výške najmenej 20% minimálneho mzdového nároku za hodinu v eurách pre prvý stupeň náročnosti práce			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
96	6	Povinnosť zamestnávateľa preplácať aktívnu časť pracovnej pohotovosti ako prácu nadčas			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
96	7	Ustanovenie obmedzuje zamestnávateľa v rozsahu v akom môže nariadiť pracovnú pohotovosť najviac na 100 hodín ročne, maximálne 8 hodín v týždni, väčší rozsah pracovnej pohotovosti musí byť dohodnutý so zamestnancom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
97	2	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi nariadiť prácu nadčas zamestnancovi s kratším pracovným časom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
97	5	Ustanovenie vymedzuje kedy môže zamestnávateľ nariadiť prácu nadčas – v prípadoch prechodnej a naliehavej zvýšenej potreby práce, alebo ak je to vo verejnom záujme a to aj na čas nepretržitého odpočinku medzi dvoma zmenami, alebo na dni pracovného pokoja podľa §94 ods.2 až 4. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma pracovnými zmenami nesmie byť kratší ako 8 hodín.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
97	6	Ustanovenie zakazuje, aby práca nadčas presiahla v priemere 8 hodín týždenne počas obdobia 4 mesiacov, ak sa zamestnávateľ so zamestnancami nedohodne na dlhšom období, maximálne však 12 mesiacov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
97	7	Ustanovenie limituje dĺžku nadčasov, ktoré môže zamestnávateľ nariadiť maximálne na 150 hodín ročne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
97	8	Ustanovenie vymedzuje kategórie prác, ktoré sa nezapočítavajú do limitov práce nadčas (opravárenské práce, práce pri mimoriadnych udalostiach) ak za ne zamestnávateľ poskytol zamestnancovi pracovné voľno.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
97	9	Povinnosť zamestnávateľa určiť rozsah a podmienky práce nadčas dohodou so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
97	10	Ustanovenie limituje zamestnávateľa v dohadovaní práce nadčas so zamestnancom v rozsahu najviac 250 hodín ročne, a to len z vážnych dôvodov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			

97	11	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi nariadiť prácu nadčas zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikové práce. Ustanovenie vymedzuje kategórie prác, ktoré možno s takýmto zamestnancom dohodnúť, po predchádzajúcom súhlase zástupcov zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
98	3 a 4	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť, aby sa zamestnanec podrobil posúdeniu zdravotnej spôsobilosti na výkon nočnej práce: pred zaradením na nočnú prácu, pravidelne podľa potreby najmenej raz za rok, kedykoľvek v priebehu zaradenia na nočnú prácu pre zdravotné poruchy vyvolané výkonom nočnej práce, a ak o to požiada tehotná žena, alebo matka dieťaťa mladšieho ako 9 mesiacov. Náklady za posúdenie znáša zamestnávateľ podľa osobitného predpisu (ods.4)	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
98	5	Povinnosť zamestnávateľa vybaviť pracovisko, kde sa pracuje v noci prostriedkami prvej pomoci, vrátane prostriedkov umožňujúcich privolať rýchlu lekársku pomoc.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
98	6	Povinnosť zamestnávateľa pravidelne prerokúvať so zástupcami zamestnancov organizáciu práce v noci.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
98	6	Povinnosť zamestnávateľa zaistiť zamestnancom pracujúcim v noci zodpovedajúci štandard BOZP, zabezpečiť, aby ochranné a preventívne zariadenia alebo služby boli zamestnancom pracujúcim v noci vždy k dispozícií a aby boli rovnocenné s tými, čo sú k dispozícií ostatným zamestnancom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu		1	
98	7	Povinnosť zamestnávateľa, ktorý pravidelne zamestnáva zamestnancov pracujúcich v noci upovedomiť o tejto skutočnosti príslušný inšpektorát práce a zástupcov zamestnancov, ak si to vyžadujú.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	1
98	8	Povinnosť zamestnávateľa rozvrhnúť v prípade zamestnanca pracujúceho v noci ustanovený týždenný pracovný čas tak, aby priemerná dĺžka pracovnej zmeny neprekročila osem hodín v dobe 4 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov (pri rozvrhovaní sa vychádza z 5 dňového pracovného týždňa).			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
98	9	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť, aby v prípade zamestnanca vykonávajúceho ťažkú telesnú alebo duševnú prácu, alebo prácu pri ktorej by mohol byť ohrozený život a zdravie pracovný čas nepresiahol 8 hodín v priebehu 24 hodín. Zamestnávate vymedzí okruh takýchto prác po dohode so zástupcami zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
99		Povinnosť zamestnávateľa viesť evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce a aktívnej a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti tak, aby bolo možné určiť začiatok a koniec úseku, v ktorom bola vykonávaná práca alebo pracovná pohotovosť.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	

101		Ustanovenie definuje nárok zamestnanca na dovolenku za kalendárny rok, ak odpracoval u zamestnávateľa najmenej 60 dní počas nepretržitého trvania pracovného pomeru k zamestnávateľovi, a nárok na pomernú časť dovolenky (definovanú v §102) ak pracovný pomer netrval počas celého roka.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
103	1 až 3	Ustanovenie vymedzuje základnú výmeru dovolenky, ktorú je zamestnanec po vzniku nároku na dovolenku povinný poskytnúť – 4 týždne, 5 týždňov v prípade zamestnanca, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕši 15 rokov pracovného pomeru po 18 roku veku, a 8 týždňov v prípade školských zamestnancov.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy			
105		Ustanovenie definuje nárok zamestnanca na dovolenku za odpracované dni v prípade zamestnanca, ktorý nepracoval u zamestnávateľa aspoň 60 dní v kalendárnom roku.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
106		Ustanovenie vymedzuje kategórie zamestnancov, ktorí majú voči zamestnávateľovi nárok na dodatkovú dovolenku v rozsahu 1 týždňa, alebo na pomernú časť dodatkovej dovolenky			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
107		Ustanovenie zakazuje poskytovanie náhrady mzdy za dodatkovú dovolenku, takáto dovolenka sa musí vyčerpať prednostne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
109	3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi, ktorého pracovný pomer u neho trval počas celého kalendárneho roka aj po krátení dovolenky (definované v §109 ods.1) aspoň jeden týždeň dovolenky.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
111	1	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať so zástupcami zamestnancov plán dovoleniek a určiť čerpanie dovolenky po dohode so zamestnancom. Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnancovi čerpanie dovolenky v dĺžke najmenej 4 týždňov v kalendárnom roku, ak má na ne zamestnanec nárok a nebránia tomu prekážky na jeho strane.	všetci zamestnávatelia	opakovane pri čerpaní dovolenky			1	
111	2	Povinnosť zamestnávateľa dohodnúť sa na hromadnom čerpaní dovolenky so zástupcami zamestnancov. Ustanovenie obmedzuje hromadné čerpanie dovolenky na 2 týždne, v prípade umeleckých súborov z povolania na 4 týždne, v divadle, alebo inej umeleckej ustanovizni interpretujúcej hudobné diela možno určiť hromadné čerpanie v plnej výmere.	všetci zamestnávatelia	opakovane pri čerpaní dovolenky	len individuálny odhad nákladov		1	

111	3	Povinnosť zamestnávateľa určiť zamestnancovi čerpanie dovolenky, ak sa táto poskytuje v niekoľkých častiach, aspoň jednu časť v rozsahu najmenej 2 týždňov, ak sa so zamestnancom nedohodne inak. Zamestnávateľ je povinný oznámiť zamestnancovi čerpanie dovolenky najmenej 14 dní vopred, toto obdobie môže byť skrátené so súhlasom zamestnanca			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
112	1	Povinnosť zamestnávateľa nahradiť zamestnancovi náklady, ktoré mu vznikli bez jeho zavinenia tým, že mu zamestnávateľ zmenil čerpanie dovolenky, alebo ho odvolal z dovolenky			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
112	2	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi určiť čerpanie dovolenky na obdobie práceneschopnosti pre chorobu alebo úraz, materskej a rodičovskej dovolenky. Počas ostatných prekážok v práci na strane zamestnanca môže určiť čerpanie dovolenky na toto obdobie len na žiadosť zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
112	4	Povinnosť zamestnávateľa určiť deň náhradného voľna za prácu nadčas alebo vo sviatok, tak aby nepripadalo na deň dovolenky			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
113	2	Povinnosť zamestnávateľa , v prípade ak si zamestnanec nevyčerpá dovolenku v danom kalendárnom roku, pre prekážky na strane zamestnanca, alebo preto, že zamestnávateľ neurčí jej čerpanie poskytnúť čerpanie tejto nevyčerpanej dovolenky do konca nasledujúceho kalendárneho roka. Ak si zamestnanec nevyčerpá dovolenku kvôli čerpaniu rodičovskej alebo materskej dovolenky ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka nevyčerpanú dovolenku mu zamestnávateľ poskytne po skončení materskej/rodičovskej dovolenky			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
115		Povinnosť užívateľského zamestnávateľa poskytnúť dovolenku pridelenému zamestnancovi, ak ju tento do konca pridelenia nevyčerpá tak dovolenku poskytne zamestnávateľ, ktorý zamestnanca pridelil			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
116	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za vyčerpanú dovolenku náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
116	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za časť dovolenky presahujúcej 4 týždne, ktorú zamestnanec nevyčerpal ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
116	3	Ustanovenie zakazuje vyplatiť náhradu mzdy za nevyčerpané 4 týždne základnej výmery dovolenky, okrem prípadov, keď táto dovolenka nemohla byť vyčerpaná pre skončenie pracovného pomeru.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

119	1	Ustanovenie zakazuje poskytovanie nižšej mzdy ako minimálnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
119	2	Povinnosť dohodnúť mzdové podmienky so zástupcami zamestnancov v kolektívnej zmluve, alebo so zamestnancom priamo v pracovnej zmluve (u člena družstva aj uznesením členskej schôdze)			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
119	3	Povinnosť zamestnávateľa dohodnúť v mzdových podmienkach najmä: sumu základnej zložky mzdy, sumu ostatných zložiek a podmienky ich poskytovania.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
119a		Ustanovenie zakazuje mzdovú diskrimináciu podľa pohlavia			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
120	1	Povinnosť zamestnávateľa, u ktorého nie je odmeňovanie dohodnuté v kolektívnej zmluve poskytovať mzdu najmenej v sume minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce. Ak mzda v kalendárnom mesiaci nedosiahne hodnotu minimálnej mzdy zamestnávateľ poskytne doplatok v sume zodpovedajúcej rozdielu medzi mzdou a minimálnym mzdovým nárokom pre stupeň patriaci danému miestu.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
121	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za prácu nadčas mzdu a mzdové zvýhodnenie vo výške 25% jeho priemerného zárobku (v prípade rizikových prác je zvýhodnenie vo výške 35%).			nemerateľný dopad – neexistuje štatistika výkonu práce nadčas		1	
121	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za prácu nadčas náhradné voľno ak sa tak dohodli – v tom prípade zamestnancovi náhrada mzdy nepatrí. Ak náhradné voľno nie je poskytnuté do 3 kalendárnych mesiacov, alebo v inom dohodnutom období po práci nad čas patrí zamestnancovi mzdové zvýhodnenie.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
121	2	Povinnosť zamestnávateľa, ak sa rozhodne vymedziť si okruh zamestnancov, ktorým bude zohľadnená práca nadčas maximálne vo výške 150 hodín ročne, dohodnúť sa na tom v kolektívnej zmluve so zástupcami zamestnancov. Zamestnávateľ, ktorý nemá takýto okruh vymedzený v kolektívnej zmluve sa môže z vymedzenými kategóriami zamestnancov (vedúci zamestnanci, zamestnanci vykonávajúci zákonom vymedzené špecifické činnosti) dohodnúť v pracovnej zmluve nadčas v maximálnej výške 150 hodín platený v rámci mzdy. Takému to zamestnancovi za tieto nadčasy nepatrí mzdové zvýhodnenie ani náhradné voľno.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	

122	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi mzdu a mzdové zvýhodnenie vo výške 50% za prácu vo sviatok (platí aj keď sviatok pripadne na deň nepretržitého odpočinku v týždni)			Nemerateľné – neexistuje štatistika výkonu práce vo sviatok		1	
122	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za prácu počas sviatku náhradné voľno ak sa tak dohodli – v tom prípade zamestnancovi náhrada mzdy nepatrí. Ak náhradné voľno nie je poskytnuté do 3 kalendárnych mesiacov, alebo v inom dohodnutom období po práci nad čas patrí zamestnancovi mzdové zvýhodnenie.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
122	3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi, ktorý nepracoval, pretože sviatok pripadol na jeho obvyklý pracovný deň náhradu mzdy v sume priemerného zárobku, ak mu mzda ušla pre sviatok. V prípade zamestnancov odmeňovaných mesačnou mzdou sa sviatok, ktorý pripadne na jeho obvyklý pracovný deň, považuje za odpracovaný deň, za ktorý mu patrí mzda – takémuto zamestnancovi náhrada mzdy nepatrí, ak nie je v kolektívnej zmluve dohodnuté inak.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
123	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za každú hodinu nočnej práce mzdové zvýhodnenie vo výške 20% minimálneho mzdového nároku za hodinu pre prvý stupeň náročnosti práce	všetci zamestnávatelia	opakovane			1	
124	1 a 3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi mzdu a kompenzáciu za sťažený výkon práce vo výške 20% minimálneho mzdového nároku za hodinu pre prvý stupeň náročnosti práce.	všetci zamestnávatelia	opakovane	Podmienky sťaženého výkonu práce sú definované v §124 ods.2		1	
125	1	Povinnosť zamestnávateľa ak dôjde k preradeniu zamestnanca na inú prácu z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, karanténneho opatrenia, odvrátenia mimoriadnej udalosti, alebo na zmiernenie jej bezprostredných následkov, a ak zamestnanec po preradení dosiahne v prepočte na odpracovanú hodinu nižšiu mzdu ako pri výkone práce podľa pracovnej zmluvy patrí mu doplatok najmenej do sumy jeho priemerného zárobku, ktorý dosahoval pred preradením. Doplatok sa poskytuje počas preradenia, najdlhšie počas 12 mesiacov odo dňa preradenia			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	
125	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi doplatok pri ohrození chorobou z povolania aj vtedy ak zamestnanec nastúpi do pracovného pomeru, pretože doterajší zamestnávateľ pre neho nemá inú vhodnú prácu. Doplatok poskytuje zamestnávateľ, ktorý zamestnanca zamestnáva – takto spôsobené náklady je povinný uhradiť mu zamestnávateľ, u ktorého vzniklo ohrozenie chorobou z povolania.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	

127	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak chce poskytovať časť mzdy v naturáliách získať súhlas zamestnanca a za spoločne dohodnutých podmienok. V naturáliách nesmie byť vyplatená časť mzdy vo výške minimálnej mzdy			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
127	2	Ustanovenie zakazuje poskytovanie naturálnej mzdy vo forme liehovín, alebo iných návykových látok, za naturálnu mzdu sa nepovažuje zľava na cestovnom u zamestnanca dopravcu			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
127	4	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi, ktorý vo vlastných priestoroch zriadil zariadenia na predaj tovaru, alebo poskytovanie služieb, nútiť svojich zamestnancov, aby v týchto zariadeniach nakupoval tovar alebo služby. Ak z dôvodov odlúčenosti prevádzky nemožno používať iné zariadenia je zamestnávateľ povinný zabezpečiť, aby sa predaj tovaru, alebo poskytovanie služieb nevyužívali na dosiahnutie vlastného zisku, ale aby sa služby a tovary predávali za ceny obvyklé v mieste a čase predaja			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
129	1	Ustanovenie upravuje splatnosť mzdy – pozadu za mesačné obdobie najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo pracovnej zmluve dohodnuté inak.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
129	2	Povinnosť zamestnávateľa, ak zamestnanec požiada o vyplatenie mzdy ešte pred nástupom na dovolenku túto mzdu vyplatiť			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
129	3	Povinnosť zamestnávateľa, pri skončení pracovného pomeru vyplatiť mzdu splatnú za mesačné obdobie ku dňu skončenia pracovného pomeru ak sa nedohodli inak – najneskôr však v najbližšom výplatnom termíne nasledujúcom po skončení pracovného pomeru.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
130	1	Povinnosť zamestnávateľa zaokrúhliť mzdu na eurocent smerom nahor, ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo vo vnútornom predpise zamestnávateľa uvedený priaznivejší spôsob zaokrúhľovania pre zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
130	2	Povinnosť zamestnávateľa, vyplácať mzdu vo výplatných termínoch stanovených v pracovnej alebo kolektívnej zmluve.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
130	4	Povinnosť zamestnávateľa vyplatiť mzdu v pracovnom čase a na pracovisku ak sa v zmluve nedohodlo inak. Ak sa zamestnanec nemôže z vážnych dôvodov dostaviť po výplatu mzdy, alebo ak pracuje na vzdialenom pracovisku zašle mu zamestnávateľ mzdu tak, aby ju dostal vo výplatný deň, alebo najneskôr nasledujúci deň, a to na nebezpečenstvo a náklady zamestnávateľa ak nebolo dohodnuté inak.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

130	5	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pri vyúčtovaní mzdy písomný doklad obsahujúci jednotlivé zložky mzdy, vykonané zrážky a celkovú cenu práce. Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancovi na jeho žiadosť doklady, z ktorých bola celková cena práce vypočítaná.	všetci zamestnávatelia	Opakovane 12 x ročne			1	
130	7	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi akýmkoľvek spôsobom obmedzovať zamestnanca vo voľnom nakladaní so svojou mzdou.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
130	8	Povinnosť zamestnávateľa, po vykonaní zrážok poukazovať mzdu na zamestnancom určený účet/účty, ak o to zamestnanec písomne požiada, alebo sa na takom postupe dohodnú a to tak, aby boli prostriedky na účet pripísané najneskôr vo výplatnom termíne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
131	1	Ustanovenie vymedzuje pohľadávky, na ktoré zamestnávateľ zráža zo mzdy prednostne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
131	2	Ustanovenie vymedzuje ostatné zrážky zo mzdy, ktoré môže zamestnávateľ vykonať bez súhlasu zamestnanca			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
131	3	Ustanovenie stanovuje, že zamestnávateľ môže vykonať iné zrážky ako podľa ods.1 a ods.2 len na základe písomnej dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej so zamestnancom, alebo ak povinnosť vykonávať zrážky vyplýva z osobitného predpisu.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
131	8	Povinnosť nového zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy od dňa keď sa o dozvie od zamestnanca alebo doterajšieho zamestnávateľa o zrážkach a k akej pohľadávke sa vzťahujú. Poradie zrážok zostáva zachované aj u nového zamestnávateľa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
133	1	Povinnosť zamestnávateľa, ak sa rozhodne vydať normy spotreby práce, zohľadniť pracovné tempo primerané fyziologickým a neurologickým možnostiam, právne predpisy, normy BOZP, čas na osobnú očistu po skončení práce a čas na prirodzené potreby zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
133	2	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť, aby predpoklady na uplatnenie noriem spotreby práce boli splnené pred zahájením práce, normy sa musia oznámiť zamestnancom vopred a nesmú sa uplatňovať so spätnou účinnosťou.	všetci zamestnávatelia	príležitostne	len individuálny odhad nákladov			
133	3	Povinnosť zamestnávateľa, ak nie je v kolektívne zmluve dohodnuté inak, zavádzať normy a ich zmeny až po dohode so zástupcami zamestnancov – ak nedôjde k dohode do 15 dní od predloženia návrhu rozhodne príslušný inšpektorát práce podľa osobitného predpisu	všetci zamestnávatelia	príležitostne	len individuálny odhad nákladov		1	1

134 a 135		Ustanovenie upravuje postup zamestnávateľa pri výpočte priemerného zárobku na pracovnoprávne účely – relevantné pre minimálnu mzdu a určenie mzdových zvýhodnení pri práci nadčas, vo sviatok, v noci a za sťažených podmienok.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
136	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas na výkon verejných funkcií, občianskych povinností a iných úkonov vo verejnom záujme ak ich nemožno vykonať po pracovnom čase – zamestnancovi za tento čas nepatrí náhrada mzdy, ak nie je v kolektívnej zmluve, alebo v dohode so zamestnancom uvedené inak			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
136	2	Povinnosť zamestnávateľa dlhodobo uvoľniť zamestnanca na výkon verejnej a odborovej funkcie – náhrady mzdy sa neposkytuje			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
136	3	Povinnosť zamestnávateľa uvoľniť zamestnanca dlhodobo na výkon funkcie v odborovom orgáne pôsobiacom u zamestnávateľa za podmienok dohodnutých v kolektívnej zmluve a na výkon funkcie člena zamestnaneckej rady po dohode so zamestnaneckou radou.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
138	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas s náhradou mzdy v sume jeho priemerného zárobku, na účasť na rekondičných pobytoch, povinných lekárskych prehliadkach a účasť zástupcov zamestnancov na vzdelávaní			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
138	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas s náhradou mzdy v sume jeho priemerného zárobku na účasť na darovaní krvy, aferéze a inom odbere biologických materiálov – v čase potrebnom na cestu na a z odberu a čas potrebný na zotavenie (v prípade lekárskeho potvrdenia maximálne 96 hodín). V prípade ak sa odber neuskutoční poskytne sa pracovné voľno s náhradou mzdy len za preukázaný nevyhnutne potrebný čas neprítomnosti práci			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
139	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas zamestnancovi, ktorý sa má dostaviť v súvislosti s plnením brannej povinnosti spojenej s osobným dostavením sa na územnú vojenskú správu alebo lekárskym vyšetrením			Náklady za poskytnutú náhradu mzdy uhrádza územná vojenská správa. Nemerateľné – po zrušení povinnej vojenskej služby sa norma neuplatňuje		1	
139	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas zamestnancovi povinnému osobne sa dostaviť na odbornú prípravu do určeného vojenského útvaru			Náklady za poskytnutú náhradu mzdy uhrádza príslušný vojenský útvar. Nemerateľné – štatistika sa nevedie		1	

139	3	Povinnosť zamestnávateľa splniť zamestnancovi, ktorý ma nastúpiť na odbornú prípravu podľa ods.2 v mieste vzdialenom viac ako 6 hodín cesty, nárok zamestnanca na jeden deň pracovného voľna, ak o to zamestnanec požiada.			Náklady za poskytnutú náhradu mzdy uhrádza príslušný vojenský útvar. Nemerateľné – štatistika sa nevedie		1	
139	4	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy za čas odbornej prípravy v sume jeho priemerného zárobku najneskôr do konca kalendárneho mesiaca			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
139	5	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi jeden deň pracovného voľna na cestu z miesta odbornej prípravy do miesta bydliska/pracoviska za podmienok podľa ods.3			Náklady za poskytnutú náhradu mzdy uhrádza príslušný vojenský útvar. Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
139	6	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy za čas poskytnutého náhradného voľna, podľa ods. 1, 3 a 5.					1	
140	3	Ustanovenie upravuje rozsah poskytovaného náhradného voľna, ak sa ho zamestnávateľ rozhodne poskytovať v prípade zvyšovania kvalifikácie podľa §140 ods.2			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
141	1	Povinnosť zamestnávateľa ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci ak sa vyskytnú skutočnosti uvedené v tomto ustanovení (choroba, úraz, ošetrovanie chorého člena rodiny a pod.). Náhrada mzdy v týchto prípadoch zamestnancovi nepatrí			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
141	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca, alebo bez náhrady mzdy ak nastanú na strane zamestnanca prekážky v práci na strane zamestnanca uvedené v tomto ustanovení			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
141	6	Povinnosť zamestnávateľa ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci z dôvodu účasti na štrajku pri uplatňovaní svojich hospodárskych, sociálnych práv – ak sa neskôr súdne preukáže, že štrajk bol nezákonný, právoplatnosťou rozhodnutia sa absencia stane neospravedlnenou			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
141a		Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak je zamestnanec dôvodne podozrivý zo závažného porušenia pracovnej disciplíny a jeho ďalší výkon práce by ohrozoval dôležitý záujem zamestnávateľa a zamestnávateľ sa rozhodne zamestnancovi dočasne prerušiť výkon práce (maximálne 1 mesiac), prerokovať túto záležitosť so zástupcami zamestnancov. Počas prerušenia patrí zamestnancovi náhrada mzdy vo výške jeho priemerného zárobku.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	

142	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku ak nemohol prácu vykonávať pre prechodný nedostatok na strojovom zariadení, dodávke surovín alebo pohonnej sily, chybnými pracovnými podkladmi, alebo inými prevádzkovými príčinami (prestoj) a nebol preradený na inú prácu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
142	2	Povinnosť zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške najmenej 50% jeho priemerného zárobku ak nemohol vykonávať prácu pre nepriaznivé poveternostné vplyvy.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
142	3	Povinnosť zamestnávateľa, ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa poskytnúť náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
142	4	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancom náhradu mzdy v sume najmenej 60% priemerného zárobku, v prípade, prekážok na strane zamestnávateľa z prevádzkových dôvodov, ktoré vymedzil v písomnej dohode so zástupcami zamestnancov. Ustanovenie zakazuje nahradiť dohodu rozhodnutím zamestnávateľa.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
143	1	Povinnosť zamestnávateľa, poskytovať náhradu mzdy pre prekážky v práci na strane zamestnanca pracujúceho v režime pružného pracovného času, len v rozsahu, v akom prekážka zasiahla do základného pracovného času. V rozsahu v akom zasiahli do voliteľného pracovného času sa posudzujú ako ospravedlnená prekážka v práci, ale neposkytuje sa za ne náhrada mzdy a ani sa neposudzujú ako výkon práce.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
143	3	Ustanovenie stanovuje, že prekážky v práci na strane zamestnávateľa sa v prípade zamestnanca pracujúceho v režime pružného pracovného času posudzujú ako výkon práce za podmienok ustanovených v tomto ustanovení			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
144	2	Povinnosť zamestnávateľa umožniť zamestnancovi, ktorému sa pre prekážky v práci poskytuje pracovné voľno bez náhrady mzdy, nadpracovanie zameškaného času ak tomu nebránia závažné prevádzkové dôvody.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
144	7	Povinnosť zamestnávateľa rozhodovať o tom či sa jedná o neospravedlnené zameškanie práce po dohode so zástupcami zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
145	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytovať zamestnancovi cestovné náhrady, náhrady sťahovacích výdavkov a iných výdavkov podľa osobitného predpisu			upravené príslušnými osobitnými predpismi		1	

145	2	Povinnosť zamestnávateľa, ak sa tak dohodlo v kolektívnej zmluve, alebo ak sa tak dohodol so zamestnancom v pracovnej zmluve poskytovať zamestnancovi náhrady za použitie vlastného náradia, vlastného zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce ak ich využíva s jeho súhlasom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
146	5	Ustanovenie zakazuje spôsobiť odborným zamestnancom pre oblasť BOZP a zástupcom zamestnancov BOZP akúkoľvek ujmu za plnenie úloh v oblasti BOZP.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
147	1	Povinnosť zamestnávateľa v rozsahu svojej pôsobnosti sústavne zabezpečovať BOZP, na tento účel vykonávať potrebné opatrenia, zabezpečovať prevenciu, potrebné prostriedky a vhodné systémy riadenia a ochrany práce. Zamestnávateľ je povinný priebežne zlepšovať ochranu práce a prispôsobovať ju meniacim sa skutočnostiam,			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
148	1	Povinnosť zamestnávateľa informovať zamestnancov o nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
149	1	Povinnosť zamestnávateľa umožniť výkon kontroly BOZP odborovým orgánom.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
151	1	Povinnosť zamestnávateľa starať sa o zlepšovanie kultúry práce a pracovného prostredia, starať sa o vzhľad a úpravu pracovísk, sociálnych zariadení a zariadení na osobnú hygienu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
151	2	Povinnosť zamestnávateľa zriaďovať, udržiavať a zvyšovať úroveň sociálneho zariadenia, zariadení osobnej hygieny a zdravotníckych zariadení podľa osobitných predpisov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
151	3	Povinnosť zamestnávateľa zaistiť bezpečnú úschovu najmä zvrškov a osobných predmetov, ktoré zamestnanci obvykle nosia do zamestnania, ako aj obvyklých dopravných prostriedkov, ktoré zamestnanci používajú na cestu do a z práce, okrem motorových vozidiel. Túto povinnosť má aj voči ostatným osobám pre neho činným na jeho pracoviskách			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
152	1 a 2	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečovať zamestnancom vo všetkých zmenách zodpovedajúce stravovanie. Povinnosť sa nevzťahuje na zamestnancov vyslaných na pracovnú cestu – okrem zamestnancov, ktorí na svojom pracovisku odpracovali viac ako 4 hodiny, a zamestnancov vyslaných na zahraničnú pracovnú cestu pri výkone práce vo verejnom záujme. Spôsob poskytovania stravovania je vymedzený v ods.2 – jedno teplé jedlo denne. Nárok na stravu má zamestnanec, ktorý v rámci pracovnej zmeny odpracoval viac ako 4 hodiny.					1	

152	3	Povinnosť zamestnávateľa prispievať na stravovanie najmenej do výšky 55% z ceny jedla, najviac však na každé jedlo do výšky 55% stravného poskytovaného pri služobnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín, podľa osobitného predpisu. Okrem tohto je zamestnávateľ povinný poskytovať príspevky podľa osobitného predpisu.			Zamestnávateľ poskytuje príspevok len ak povinnosť zabezpečiť stravovanie vylučujú podmienky na pracovisku, alebo ak nemôže zabezpečiť stravovanie podľa ods.2, alebo ak zamestnanec nemôže využívať stravovanie poskytnuté zamestnávateľom zo zdravotných dôvodov (ods.5). Poskytuje sa aj zamestnancovi vykonávajúcemu domácku prácu a teleprácu (ods.6)		1	
152	4	Povinnosť zamestnávateľa, pri zabezpečovaní stravovania prostredníctvom PO alebo FO, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, prispievať zamestnancovi na stravovanie v podobe stravovacej poukážky, ktorá má hodnotu najmenej 75% stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu.					1	
153		Povinnosť zamestnávateľa starať sa o prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov. Zamestnávateľ je povinný prerokovať so zástupcami zamestnancov opatrenia zamerané na prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
154	1	Povinnosť zamestnávateľa voči zamestnancovi, ktorý vstupuje do pracovného pomeru bez kvalifikácie zabezpečiť takémuto zamestnancovi kvalifikáciu zaškolením, alebo zaučením – zamestnávateľ je povinný vydať o tom zamestnancovi potvrdenie.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Nemerateľné – všeobecná povinnosť, nemerateľné pre značnú variabilitu		1	
154	2	Povinnosť zamestnávateľa rekvalifikovať zamestnanca, ktorý prechádza na nové pracovisko, novú druh alebo spôsob práce, ak je to nevyhnutné pri zmenách v organizácií práce, alebo pri iných racionalizačných opatreniach.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Nemerateľné – všeobecná povinnosť, nemerateľné pre značnú variabilitu		1	
154	3	Povinnosť zamestnávateľa, ak uloží zamestnancovi zúčastniť sa na ďalšom vzdelávaní s cieľom prehĺbiť si kvalifikáciu, platiť zamestnancovi za účasť mzdu rovnako ako za výkon práce v danom čase.			Nemerateľné – štatistika neexistuje			

155	1	Ustanovenie prikazuje písomnú formu dohody medzi zamestnávateľom a zamestnancom, v ktorej sa zamestnávateľ zaväzuje prispievať na zvyšovanie kvalifikácie zamestnanca poskytovaním voľna, náhrady mzdy, ďalších nákladov spojených so štúdiom a zamestnanec sa zaviaže zotrvať po skončení štúdia u zamestnávateľa určitý čas, alebo mu uhradiť náklady súvisiace s jeho vzdelávaním			len individuálny odhad nákladov na uzavretie dohody		1	1
155	5	Ustanovenie vymedzuje podmienky uzavretia dohody analogicky k ods.1 týkajúcej sa prehlbovania kvalifikácie. V takom prípade nemožno zamestnancovi uložiť povinnosť prehlbovania si kvalifikácie						
157		Povinnosť zamestnávateľa, v prípade keď sa zamestnanec vráti do práce po skončení verejnej funkcie, funkcie v odborovom orgáne, po skončení mimoriadnej/alternatívnej služby, materskej/rodičovskej dovolenky, skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, alebo karanténneho opatrenia, zaradiť zamestnanca na jeho pôvodnú prácu a pracovisko, ak to nie je možné že sa už práca nevykonáva alebo je pracovisko zrušené, musí ich zaradiť na inú prácu zodpovedajúcu pracovnej zmluve.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
158	1	Povinnosť zamestnávateľa zamestnávať zamestnanca so zdravotným postihnutím na vhodných pracovných miestach a umožniť mu výcvikom alebo štúdiom zvyšovanie potrebnej kvalifikácie, utvárať podmienky pre zlepšovanie možností pracovného uplatnenia, zlepšovať vybavenie pracovísk, aby mohol dosahovať ak je to možné rovnaké pracovné výsledky ako ostatní zamestnanci, a aby mu bola práca čo najviac uľahčená.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
159	1	Povinnosť zamestnávateľa umožniť zamestnancovi so zdravotným postihnutím teoretickú prípravu, alebo praktickú prípravu (rekvalifikáciu), s cieľom zachovať, zvýšiť, alebo zmeniť doterajšiu kvalifikáciu, alebo ju prispôsobiť technickému rozvoju na udržanie zamestnanca v pracovnom pomere			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
159	2	Povinnosť zamestnávateľa vykonávať rekvalifikáciu zamestnanca so zdravotným postihnutím na základe písomnej dohody o rekvalifikácií	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
159	3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi za rekvalifikáciu zamestnanca so zdravotným postihnutím vykonávanú v pracovnom čase náhradu mzdy vo výške jeho priemerného zárobku (takáto rekvalifikácia – v pracovnom čase je prekážkou v práci na strane zamestnanca). Mimo pracovného času je rekvalifikáciu možné uskutočniť len ak je to nevyhnutné vzhľadom na spôsob jej zabezpečenia.			nemerateľný dopad – bolo by možné len porovnanie dopadov, v prípade ak by bolo známe znenie konkrétnej alternatívy		1	

159	4	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať so zástupcami zamestnancov opatrenia na utváranie pracovných podmienok pre zamestnávanie zamestnancov so zdravotným postihnutím a zásadné otázky starostlivosti o týchto zamestnancov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
160		Povinnosť zamestnávateľa zriaďovať, udržiavať a zvyšovať úroveň sociálneho zariadenia a zariadenia na osobnú hygienu pre ženy.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
161	1	Ustanovenie zakazuje zamestnávať ženy prácami, ktoré sú pre ne fyzicky neprimerané, škodia ich organizmu, a ktoré ohrozujú ich materské poslanie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
161	2	Tehotná žena, matka do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiaca žena, nesmie byť zamestnávaná prácami, ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo a spočívajú v jej osobe.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
162	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak tehotná žena vykonáva prácu, ktorá je tehotným ženám zakázaná, alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo vykonať dočasnú úpravu jej pracovných podmienok.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
162	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak úprava pracovných podmienok podľa ods.1 nie je možná, preradiť ženu dočasne na inú prácu, ktorá je pre ňu vhodná, a pri ktorej môže dosahovať rovnaký zárobok ako pri doterajšej práci v rámci pracovnej zmluvy a ak to nie je možné preradí ju po dohode aj na prácu iného druhu			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
162	3	Ustanovenie stanovuje, že ak žena pri práci, na ktorú bola preradená dosahuje bez svojho zavinenia nižší zárobok, ako pri doterajšej práci poskytuje sa jej na vyrovnanie tohto rozdielu vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve podľa osobitného predpisu.			Nemerateľné – rozsah nákladob je stanovený podľa osobitného predpisu			
162	4	Povinnosť zamestnávateľa, ak nie je možné preradiť ženu na pracovné miesto s dennou prácou, alebo na iné vhodné pracovné miesto, poskytnúť žene pracovné voľno s náhradou mzdy.			Nemerateľné – neexistuje štatistika		1	
164	1	Povinnosť zamestnávateľa prihliadať pri zaradení do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a mužov starajúcich sa o deti.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
164	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak požiada tehotná žena, alebo zamestnanec starajúci sa o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas, alebo inú vhodnú úpravu týždňového pracovného času, tejto žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody.			Nemerateľné – neexistuje štatistika			
164	3	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade tehotnej ženy, alebo zamestnanca starajúceho sa o dieťa do 15 rokov vykonávať prácu nadčas len na základe dohody (ergo zamestnávateľ nemôže nadčasy nariadiť). Pracovnú pohotovosť možno tiež			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

		len dohodnúť						
166	1	Povinnosť zamestnávateľa v súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o narodené dieťa poskytnúť žene materskú dovolenku v rozsahu 28 týždňov (v prípade osamelej matky a ženy čo porodila dvojčatá 37 týždňov). V súvislosti so starostlivosťou o narodené dieťa patrí rodičovská dovolenka aj mužovi v rozsahu v akom sa stará o narodené dieťa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu na zamestnávateľa		1	
166	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť na prehĺbenie starostlivosti o dieťa rodičovskú dovolenku až do troch rokov veku dieťaťa. V prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa poskytne zamestnávateľ mužovi alebo žene, ktorí o to požiadajú rodičovskú dovolenku až do šiestich rokov dieťaťa. Dovolenka sa poskytuje v rozsahu ich žiadosti.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu na zamestnávateľa		1	
167	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť žene, ktorá vyčerpá z materskej dovolenky pred pôrodom menej ako 6 týždňov, z dôvodov predčasného pôrodu, materskú dovolenku v rozsahu podľa §166 ods.1 odo dňa nástupu na materskú dovolenku až do uplynutia stanoveného času. Ak žena vyčerpá z materskej dovolenky pred pôrodom menej ako 6 týždňov z iného dôvodu poskytne sa jej materská dovolenka odo dňa pôrodu v rozsahu 22, resp. 31 týždňov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
168	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa preruší materská alebo rodičovská dovolenka, najskôr po uplynutí 6 týždňov od pôrodu, z dôvodu, že dieťa prevzal do starostlivosti dojčenecký ústav, alebo iný liečebný ústav a zamestnanec nastúpi do práce, poskytnúť zamestnancovi nevyčerpanú časť dovolenky odo dňa, keď opätovne prevzal dieťa do starostlivosti, najneskôr však do troch rokov od narodenia dieťaťa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
168	3	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa dieťa narodilo mŕtve, poskytnúť žene materskú dovolenku v rozsahu 14 týždňov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
168	4	Ustanovenie stanovuje, že materská dovolenka v súvislosti s pôrodom nemôže byť kratšia ako 14 týždňov, a nemôže sa skončiť ani prerušiť pred uplynutím 6 týždňov odo dňa pôrodu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
168	5	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť v prípade úmrtia dieťaťa v období keď je zamestnanec na materskej/rodičovskej dovolenke, túto dovolenku ešte počas 2 týždňov od úmrtia dieťaťa, najneskôr však do času, kedy by dieťa dosiahlo 1 rok vek.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

169	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť materskú a rodičovskú dovolenku zamestnancovi, ktorý prevzal na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, alebo ktoré mu bolo zverené na neskoršie osvojenie, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo dieťa, ktorého matka zomrela.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
169	2	Povinnosť poskytovať materskú alebo rodičovskú dovolenku zamestnancovi, ktorý prevzal dieťa podľa ods.1 v rozsahu 22, resp. 31 týždňov, najdlhšie však do dňa keď dieťa dosiahne 8 mesiacov veku. Rodičovská dovolenka sa poskytuje v trvaní 3 resp. 6 rokov veku, odo dňa prevzatia, najdlhšie do dňa, keď dieťa dosiahne 6 rokov veku.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
170	1 a 2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť matke, ktorá dojčí dieťa okrem prestávok v práci osobitné prestávky na dojčenie. Rozsah a spôsob poskytovanie je definovaný v ods.2			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
170	3	Povinnosť zamestnávateľa započítať prestávky na dojčenie do pracovného času a poskytovať za ne zamestnankyni náhradu mzdy v sume jej priemerného zárobku.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
171	1	Povinnosť zamestnávateľa utvárať priaznivé podmienky na všestranný rozvoj telesných a duševných schopností mladistvých zamestnancov osobitnou úpravou ich pracovných podmienok. Pri riešení dôležitých otázok, týkajúcich sa mladistvých úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami mladistvého.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
171	2	Povinnosť zamestnávateľa viesť evidenciu maloletých zamestnancov, ktorých zamestnáva. Evidencia obsahuje aj dátum narodenia mladistvých zamestnancov	všetci zamestnávatelia	permanentne	len individuálny odhad nákladov		1	
172		Povinnosť zamestnávateľa dať na vedomie zákonnému zástupcovi mladistvého zamestnanca skončenie pracovného pomeru výpoveďou alebo okamžitým skončením pracovného pomeru. Zamestnávateľ je povinný si vyžiadať vyjadrenie zákonného zástupcu v prípade ak mladistvý zamestnanec skončí pracovný pomer výpoveďou, okamžitým skončením, v skúšobnej dobe, alebo dohodou.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
173		Povinnosť zamestnávateľa zamestnávať mladistvých zamestnancov len prácami, ktoré sú primerané ich fyzickému a rozumovému vývoju a neohrozujú ich mravnosť. Zamestnávateľ je povinný venovať im pri práci zvýšenú starostlivosť.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

174	1	Ustanovenie zakazuje zamestnávať mladistvých zamestnancov prácou nadčas, nočnou prácou a nesmie im nariadiť alebo s nimi dohodnúť pracovnú pohotovosť. Výnimočne môže mladistvý zamestnanec vykonávať nočnú prácu nepresahujúcu 1 hodinu, ak je to potrebné pre ich výchovu pre povolanie – nočná práca musí bezprostredne nadväzovať na jeho prácu pripadajúcu podľa pracovného rozvrhu na denný čas.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
174	2	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi používať taký spôsob odmeňovania, ktorý by viedol pri zvyšovaní pracovných výkonov k ohrozeniu bezpečnosti a zdravia mladistvých zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
174	3	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak nemôže zamestnávať mladistvého na prácu, na ktorú získal kvalifikáciu, pretože táto je zakázaná mladistvým, alebo ju mladistvý nemôže vykonávať kvôli lekárskemu posudku, podľa ktorého ohrozuje ho zdravie, poskytnúť mu inú primeranú prácu, pokiaľ možno zodpovedajúcu jeho kvalifikácií.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
175		Ustanovenie vymedzuje práce zakázané mladistvým zamestnancom – detaily obsahuje nariadenie vlády o pracoviskách a prácach zakázaných mladistvým zamestnancom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
176	1	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť lekárske vyšetrenie mladistvého zamestnanca vždy pre preradením na inú prácu a pravidelne podľa potreby najmenej raz za rok, ak osobitný predpis neustanovuje inak.			len individuálny odhad nákladov		1	
176	3	Povinnosť zamestnávateľ riadiť sa pri ukladaní pracovných úloh mladistvému aj lekárskymi posudkami.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
177	1	Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť zamestnancom také pracovné podmienky, aby mohli riadne plniť svoje pracovné úlohy bez ohrozenia života, zdravia a majetku – ak zistí nedostatky je povinný urobiť opatrenia na ich odstránenie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
177	2	Povinnosť zamestnávateľa, počínať si pri kontrole vecí, ktoré zamestnanci vnášajú a vynášajú z pracoviska tak, aby nebola ponižovaná ľudská dôstojnosť a boli dodržané predpisy o ochrane osobnej slobody.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
181	1	Ustanovenie limituje zamestnávateľa vo výške požadovanej náhrady škody od zamestnanca, ktorý vedome neupozornil vedúceho zamestnanca na hroziacu škodu, alebo nezakročil proti hroziacej škode, hoci by sa tým zabránilo jej bezprostrednému vzniku – do výšky 4 násobku priemerného mesačného zárobku.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
182	2	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa rozhodne uzatvoriť so zamestnancom dohodu o hmotnej	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	

		zodpovednosti urobiť tak v písomnej forme.						
182	4	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak vzniknú nedostatky v pracovných podmienkach zamestnancov so spoločnou hmotnou zodpovednosťou z dôvodu, že bol na ich pracovisko zaradený iný zamestnanec alebo vedúci, alebo zástupca vedúceho, alebo ak niektorí zo zamestnancov od dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti odstúpil, tieto nedostatky odstrániť bez zbytočného odkladu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
184	1	Povinnosť zamestnávateľa vykonať inventarizáciu zverených hodnôt pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, pri jej zániku, pri preradení zamestnanca na iné pracovisko, alebo inú prácu, pri jeho preložení a pri skončení pracovného pomeru			Nemerateľné – povinnosť nie je možné objektivizovať, pre veľkú variabilitu		1	
184	2	Povinnosť zamestnávateľa vykonať inventarizáciu v prípade, ak je uzavretá dohoda o spoločnej hmotnej zodpovednosti v týmto ustanovením špecifikovaných prípadoch.			Nemerateľné – povinnosť nie je možné objektivizovať, pre veľkú variabilitu		1	
186	2	Ustanovenie limituje výšku náhrady škody, ktorú možno požadovať od zamestnanca ak bola škoda spôsobená z nedbanlivosti – do výšky 4 násobku priemerného mesačného zárobku zamestnanca pred porušením povinnosti, ktorým spôsobil škodu. To neplatí ak ide o niektorý z osobitných prípadov zodpovednosti podľa § 182 až 185 – strata zverených predmetov, schodok na zverených hodnotách, alebo ak bola škoda spôsobená pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
189	3	Ustanovenie obmedzuje výšku náhrady škody, od zamestnanca, ktorý spoločne zodpovedá za stratu, alebo schodok na zverených hodnotách a to tak, že škoda sa rozpočíta medzi spoločne zodpovedajúcich zamestnancov podľa pomeru ich priemerných zárobkov, pričom zárobok vedúceho a jeho zástupcu sa započíta v dvojnásobnej výške – dosiahnutá výška náhrady vyžadovaná od zamestnanca nesmie presiahnuť výšku priemerného mesačného zárobku. Ak je celková škoda väčšia zvyšok doplácajú vedúci a jeho zástupca podľa pomeru svojich priemerných zárobkov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
191	2	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať so zamestnancom požadovanú náhradu škody a oznámi mu ju najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď sa zistilo, že škoda vznikla a že zamestnanec za ňu zodpovedá.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
191	3	Povinnosť zamestnávateľa , v prípade ak sa zamestnanec uzná záväzok nahradiť škodu v určenej sume a zamestnávateľ s ním dohodne spôsob úhrady, uzavrieť takúto dohodu v písomnej forme. Osobitná dohoda nie je potrebná ak už bola škoda uhradená.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	

191	4	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov požadovanú náhradu škody a spôsob jej úhrady, okrem prípadov keď náhrada nepresahuje 33, 19 eura.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
192	1	Ustanovenia zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za škodu zamestnancovi spôsobenú porušením právnych povinností, alebo úmyselným konaním proti dobrým mravom pri plnení právnych povinností, alebo v priamej súvislosti s nimi.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
192	2	Ustanovenia zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi inými zamestnancami porušením právnych povinností v rámci plnenia úloh v jeho mene			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
193	1	Ustanovenie zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za škodu na veciach, ktoré si u neho zamestnanec odložil pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním na mieste na tom určenom, alebo na mieste kde sa obvykle odkladajú. Za veci, ktoré sa do zamestnania obvykle nenosia zamestnávateľ zodpovedá len ak ich prevzal do úschovy, inak najviac od výšky 165,97 euro.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
194		Ustanovenie zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za škodu, ktorú utrpel zamestnanec pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi, ak nebezpečenstvo sám úmyselne nevyvolal a počínal si spôsobom primeraným okolnostiam – zamestnávateľ zodpovedá za vecnú škodu a musí poskytnúť aj náhradu účelne vynaložených nákladov. Nárok má aj zamestnanec, ktorý odvracal nebezpečenstvo hroziace životu a zdraviu, ak by zaň inak zodpovedal zamestnávateľ. Ak pritom zamestnanec utrpí ujmu na zdraví posudzuje sa to ako pracovný úraz.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
195	1	Ustanovenie zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za poškodenie zdravia (pracovný úraz), alebo smrť zamestnanca v súvislosti s výkonom pracovnej činnosti			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
195	4	Ustanovenie zakladá zodpovednosť zamestnávateľa za chorobu z povolania zamestnanca. Zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bol zamestnanec postihnutý.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
195	6	Ustanovenie rozširuje prípady zodpovednosti zamestnávateľa aj na prípady keď zamestnávateľ dodržal povinnosti vyplývajúce mu z osobitných predpisov a predpisov BOZP, ak sa nezbaví zodpovednosti podľa §196.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

196	3	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak sa aspoň z časti zbavil zodpovednosti za škodu, z dôvodu, že zamestnanec síce neporušil bezpečnostné predpisy, ale počínal si v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, a správal sa ľahkomyseľne, hoci vedel s ohľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti, že si môže privodiť ujmu na zdraví, uhradiť zamestnancovi najmenej tretinu škody.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
197		Ustanovenie obmedzuje možnosť zamestnávateľa zbaviť sa zodpovednosti v prípadoch, ak zamestnanec utrpel pracovný úraz pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi, alebo pri odvracaní nebezpečenstva priamo ohrozujúceho život a zdravie ak zamestnanec tento stav sám úmyselne nevyvolal.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
198	1	Povinnosť zamestnávateľa uspokojiť uplatnený nárok zamestnanca, ktorý utrpel pracovný úraz, alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania, na poskytnutie náhrady za vecnú škodu v rozsahu v akom zamestnávateľ za škodu zodpovedá.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
198	2	Povinnosť zamestnávateľa prerokovať bez zbytočného odkladu rozsah zodpovednosti podľa ods.1 so zamestnancom a zástupcami zamestnancov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
214	3	214 ods.3 a) a b)			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
222	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak sa bezdôvodne obohatí na úkor zamestnanca bezdôvodné obohatenie vydať.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
223	2	Ustanovenie obmedzuje možnosť uzatvárať dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru s mladistvým – dohody možno uzatvárať len ak sa tým neohrozí jeho zdravý vývoj, bezpečnosť, mravnosť a príprava na povolanie			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
223	3	Ustanovenie zakazuje uzatvárať dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na činnosti, ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
224	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru utvárať zamestnancom primerané pracovné prostredie zabezpečujúce riadny a bezpečný výkon práce, najmä poskytovať potrebné základné prostriedky, materiál, náradie a ochranné prostriedky.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
224	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru oboznámiť zamestnancov s právnymi predpismi a ostatnými relevantnými predpismi, najmä o BOZP			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

224	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru poskytnúť zamestnancom za vykonanú prácu dohodnutú odmenu a dodržiavať ostatné dohodnuté podmienky – nároky alebo iné plnenia v prospech zamestnanca nemožno dohodnúť priaznivejšie ako sú nároky a plnenia vyplývajúce z pracovného pomeru.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
224	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru viesť evidenciu o uzavretých dohodách o prácach mimo pracovného pomeru v poradí v akom boli uzavreté.	všetci zamestnávatelia	opakovane	len individuálny odhad nákladov		1	
224	2	Povinnosť zamestnávateľa pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru viesť evidenciu pracovného času zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu na základe dohody o brigádnickej práci študentov a dohody o pracovnej činnosti	všetci zamestnávatelia	opakovane	len individuálny odhad nákladov		1	
225	1	Ustanovenie obmedzuje výšku náhrady škody z nedbanlivosti, ktorú spôsobil zamestnanec, vykonávajúci prácu na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru zamestnávateľovi – požadovaná náhrada nesmie presiahnuť tretinu skutočnej škody a nesmie presiahnuť tretinu odmeny dohodnutej za vykonanie tejto práce, okrem prípadov straty zverenej veci a schodku na zverených hodnotách			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
225	2	Ustanovenie stanovuje, že zamestnávateľ zodpovedá za škodu spôsobenú zamestnancovi, ktorú utrpel pri výkone práce, alebo v priamej súvislosti s ňou rovnako ako voči zamestnancovi v pracovnom pomere.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
226	1	Ustanovenie obmedzuje možnosť uzatvárania dohôd o vykonávaní práce len na prípady, kde predpokladaný rozsah práce neprekročí 350 hodín ročne, vrátane práce vykonávanej zamestnancom pre toho istého zamestnávateľa na základe inej dohody o vykonávaní práce.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
226	2	Povinnosť písomnej formy dohody o vykonaní práce, s nasledovným obsahom: pracovná úloha, dohodnutá odmena, doba, v ktorej sa má úloha vykonať, predpokladaný rozsah práce ak nevyplýva priamo z vymedzenia. Písomná dohoda musí byť uzavretá najmenej 1 deň pred dňom začatia výkonu práce.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
226	3	Povinnosť zamestnávateľa nahradiť zamestnancovi pracujúcemu na základe dohody o vykonaní práce škodu, ktorá mu vznikla tým, že mu zamestnávateľ nevytvoril vyhovujúce pracovné podmienky.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
227	1 a 2	Ustanovenie obmedzuje možnosť uzatvárania dohôd o brigádnickej práci študentov – dohodu možno uzavrieť len na práce, ktoré nepresahujú v priemere polovicu určeného týždenného pracovného času a len s osobou, ktorá má status študenta			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

228	1	Povinnosť písomnej formy dohody o brigádnickej práci študentov, s nasledovným obsahom: dohodnutá práca, dohodnutá odmena, dohodnutý rozsah pracovného času a doba, na ktorú sa uzatvára. Jedno vyhotovenie je zamestnávateľ povinný vydať zamestnávateľovi.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
228a	1	Ustanovenie obmedzuje vykonávanie dohôd o pracovnej činnosti – len na práce v rozsahu maximálne 10 hodín týždenne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
228a	2	Povinnosť písomnej formy dohody o pracovnej činnosti, s nasledovným obsahom: dohodnutá práca, dohodnutá odmena, dohodnutý rozsah pracovného času a doba, na ktorú sa uzatvára. Jedno vyhotovenie je zamestnávateľ povinný vydať zamestnávateľovi.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
229	1	Povinnosť zamestnávateľa umožniť zástupcom zamestnancov - odborovému orgánu, zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka, zúčastňovať sa na rozhodovaní zamestnávateľa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
229	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytovať zamestnancom informácie o hospodárskej a finančnej situácií zamestnávateľa a predpokladanom vývoji jeho činnosti v zrozumiteľnej forme a vo vhodnom čase. Zamestnanci majú právo sa k týmto informáciám vyjadriť a podávať svoje návrhy.	všetci zamestnávatelia	opakovane	len individuálny odhad nákladov		1	
229	3	Povinnosť zamestnávateľa so sídlom v SR, pôsobiacim na území viacerých členských štátov EÚ, poskytovať zamestnancom informácie na základe ustanovení §241 tohto zákona – právo na nadnárodné informácie.	všetci zamestnávatelia	opakovane	len individuálny odhad nákladov		1	
230	2	Povinnosť zamestnávateľa umožniť pôsobenie odborových orgánov na pracovisku			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
230	3	Povinnosť zamestnávateľa po dohode so zástupcami zamestnancov umožniť vstup do priestorov zamestnávateľa súvisiacich s účelom vstupu aj osobe, ktorá nie je zamestnancom zamestnávateľa ak táto osoba koná v mene odborovej organizácie, v ktorej je združený zamestnanec na účely ochrany práv zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
231	1	Ustanovenie zakladá pôsobnosť odborového orgánu dojednávať kolektívne zmluvy - ustanovenia pracovných zmlúv, ktoré zaručujú nižší štandard práv ako riadne uzavretá kolektívna zmluva sú neplatné.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

232	1	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak na pracovisku pôsobí niekoľko odborových organizácií a vec sa týka všetkých alebo väčšiny zamestnancov a všeobecne záväzné právne predpisy alebo kolektívna zmluva v danej veci vyžadujú prerokovanie alebo dohodu so zástupcami zamestnancov, prerokovať/dohodnúť sa so všetkými odborovými organizáciami, ak sa s nimi nedohodol inak. Ak sa orgány odborových organizácií do 15 dní odo dňa keď zamestnávateľ požiadania súhlasu nedohodli na udelení súhlasu je rozhodujúce stanovisko orgánu odborovej organizácie s najväčším počtom členov u zamestnávateľa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
234	1	Povinnosť zamestnávateľa umožniť voľby do zamestnaneckej rady, ak o to požiada najmenej 10% zamestnancov zamestnávateľa.			Poznámka – zistiť či musí byť umožnené pôsobenie zamestnaneckej rady			
234	7	Povinnosť zamestnávateľa uhradiť náklady na voľby členov zamestnaneckej rady a zamestnaneckého dôverníka.	všetci zamestnávatelia	opakovane	len individuálny odhad nákladov		1	
237	2	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov stav, štruktúru a predpokladaný vývoj zamestnanosti a opatrenia najmä ak je ohrozená zamestnanosť	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
237	2	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov zásadné otázky podnikovej a sociálnej politiky, opatrenia na zlepšenie hygieny pri práci a pracovného prostredia	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
237	2	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov rozhodnutia, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácií práce alebo v zmluvných podmienkach	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
237	2	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov organizačné zmeny – obmedzenie/zastavenie činnosti zamestnávateľa alebo jeho časti, zlúčenie, splynutie, rozdelenie a zmena právnej formy zamestnávateľa.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
237	2	Povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov opatrenia na predchádzanie vzniku úrazov a chorôb z povolania a na ochranu zdravia zamestnancov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	len individuálny odhad nákladov		1	
237	3	Povinnosť zamestnávateľa uskutočniť prerokovanie so zástupcami zamestnancov zrozumiteľným spôsobom vo vhodnom čase, s primeraným obsahom s cieľom dosiahnuť dohodu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
237	4	Povinnosť zamestnávateľa na účely prerokovania so zástupcami zamestnancov podľa ods.2 poskytovať zástupcom zamestnancov potrebné informácie, konzultácie a doklady a v rámci možností prihliada na návrhy zástupcov zamestnancov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

238	2	Povinnosť zamestnávateľa informovať zástupcov zamestnancov vo vhodnom čase a primeraným spôsobom o svojej hospodárskej a finančnej situácií a predpokladanom vývoji svojej činnosti			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
239		Povinnosť zamestnávateľa umožniť výkon kontrolnej činnosti, dodržiavania pracovnoprávnych predpisov, mzdových predpisov a záväzkov z kolektívnej zmluvy, zástupcami zamestnancov podľa §239 a to tým, že: umožní zástupcom zamestnancov, vykonávajúcim kontrolu vstup na pracoviská v dohodnutom čase a ak sa nedohodnú tak najneskôr do troch dní po oznámení zamestnávateľovi o vstupe na pracovisko, vyžadovať od vedúcich zamestnancov potrebné podklady a doklady, podávať návrhy na zlepšenie pracovných podmienok, vyžadovať od zamestnávateľa, aby dal pokyn na odstránenie zistených nedostatkov, navrhovať zamestnávateľovi, alebo inému poverenému orgánu dodržiavania pracovných predpisov, aby uplatnil vhodné opatrenia voči vedúcim zamestnancom porušujúcim pracovnoprávne predpisy, vyžadovať od zamestnávateľa informácie o tom, ako boli odstránené nedostatky zistené kontrolou.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
240	1	Povinnosť zamestnávateľa poskytovať zástupcovi zamestnancov mzdu za výkon činnosti, ktorá bezprostredne súvisí s plnením úloh zamestnávateľa.			Nemerateľné – neexistuje štatistika o počte zástupcov zamestnancov		1	
240	2	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zástupcom zamestnancov za výkon ich funkcie, alebo za účasť na vzdelávaní, ktoré zabezpečuje orgán príslušného odborového orgánu, zamestnanecká rada, alebo zamestnávateľ pracovné voľno, ak tomu nebránia závažné prevádzkové dôvody.			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať		1	
240	3	Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy na výkon funkcie na čas funkcie dohodnutý medzi zamestnávateľom a príslušným odborovým orgánom a na výkon funkcie člena zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka na čas dohodnutý so zamestnaneckou radou, alebo zamestnaneckým dôverníkom. Ak nedôjde k dohode zamestnávateľ povinný poskytnúť pracovné voľno s náhradou mzdy podľa znenia tohto ustanovenia (nasleduje počet hodín, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť a to podľa počtu zamestnancov, ktorých zamestnáva).			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať		1	
240	4	Povinnosť zamestnávateľa podľa svojich prevádzkových možností poskytovať zástupcom zamestnancov na nevyhnutnú prevádzkovú činnosť bezplatne v primeranom rozsahu miestnosti s nevyhnutným vybavením a uhrádza náklady spojené s ich údržbou a technickou prevádzkou.			Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, pre extrémnu variabilitu		1	

240	6	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi akýmkoľvek spôsobom postihovať alebo znevýhodňovať zástupcov zamestnancov za výkon ich funkcie.						
240	7	Ustanovenie zakazuje zamestnávateľovi akýmkoľvek spôsobom poškodzovať zástupcov zamestnancov počas ich funkčného obdobia a ďalej rok po jeho skončení – poškodzovanie zahŕňa aj skončenie pracovného pomeru.						
240	8	Povinnosť zamestnávateľa v prípade ak zamýšľa dať výpoveď alebo okamžite skončiť pracovný pomer s členom príslušného odborového orgánu, členom zamestnaneckej rady alebo so zamestnaneckým dôverníkom získať predchádzajúci súhlas týchto zástupcov zamestnancov. Tento súhlas môže byť využitý len v lehote dvoch mesiacov od jeho udelenia. Rovnaké podmienky podľa §240 ods.1,2 a 4 až 9 sa vzťahujú aj na zástupcov zamestnancov pre BOZP podľa osobitného predpisu.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
241	2	Povinnosť zamestnávateľa, alebo skupiny zamestnávateľov, so sídlom v SR, pôsobiacim na území viacerých členských štátov EÚ zriadiť európsku zamestnaneckú radu, alebo dohodne spôsob prerokovania a informovania zamestnancov s cieľom informovať a rokovať so zamestnancami za podmienok, spôsob a s účinkami ustanovenými týmto zákonom			Nemerateľné – nepodarilo sa nájsť slovenského zamestnávateľa, v prípade ktorého by sa tieto normy použili		1	
							1	
							1	
241	3	Povinnosť zamestnávateľa podľa ods.2 financovať zriadenie a činnosť osobitného vyjednávacieho orgánu, európskej zamestnaneckej rady, alebo dohodnutého postupu informovania a prerokovania a náklady na organizovanie rokovaní, tlmočenie, cestovné a ubytovanie členov osobitného vyjednávacieho orgánu, členov európskej zamestnaneckej rady, alebo členov pôsobiacich v rámci dohodnutého spôsobu informovania a prerokovania.						
							1	
							1	
							1	
242		Ustanovenie vymedzuje okruh subjektov, ktoré majú povinnosť poskytovania nadnárodných informácií a prerokovania.					1	
244	2	Povinnosť ústredného vedenia zamestnávateľa podľa §242 začať z vlastnej iniciatívy, alebo na základe písomnej žiadosti najmenej 100 zamestnancov najmenej dvoch zamestnávateľov, z najmenej dvoch členských štátov, alebo na základe písomnej žiadosti ich zástupcov, rokovanie o zriadení osobitného vyjednávacieho orgánu.						
244	5	Povinnosť ústredného vedenia zamestnávateľa zvolať zasadanie osobitného vyjednávacieho orgánu na účely uzavretia dohody podľa §245.					1	
244	8	Povinnosť ústredného vedenia uhradiť všetky výdavky súvisiace so zriadením európskej zamestnaneckej rady alebo postupu na prerokovanie a informovanie, tak aby osobitný vyjednávací orgán mohol primerane plniť svoje					1	

							1	
245	2	Povinnosť písomnej formy dohody uzatvorenej medzi ústredným vedením a osobitným vyjednávacím orgánom. Povinné náležitosti dohody vymedzuje toto ustanovenie					1	
245	4	Povinnosť písomnej formy dohody, v ktorej sa ústredné vedenie a osobitný vyjednávací orgán dohodnú, že namiesto európskej zamestnaneckej rady sa zriadi jeden alebo niekoľko postupov prerokovania a informovania zamestnancov – dohoda musí obsahovať predmet nadnárodných informácií a prerokovaní a spôsob a zabezpečenie práva zástupcov zamestnancov spoločne prerokovať informácie, ktoré im boli oznámené ústredným vedením.						
246		Povinnosť zriadiť európsku zamestnaneckú radu ak nastanú zákonom predvídané skutočnosti.						
247	5	Povinnosť ústredného vedenia, v prípade ak boli splnené podmienky pre založenie európske zamestnaneckej rady, zvolať zakladajúce zasadnutie európskej zamestnaneckej rady.						
247	8	Povinnosť ústredného vedenia kontrolovať každé dva roky, či sa nezmenili počty zamestnancov v jednotlivých členských krajinách tak, že to môže ovplyvniť počet členov zamestnaneckej rady z jednotlivých členských štátov. Ak sa tak stane ústredné vedenie zabezpečí, aby boli v štátoch, kde vznikol nárok na vyšší počet zástupcov vymenovaní noví zástupcovia.						
248	1	Povinnosť ústredného vedenia prerokovať s európskou zamestnaneckou radou najmenej raz za rok: organizačnú štruktúru zamestnávateľa, jeho ekonomickú a finančnú situáciu, predpokladaný vývoj činnosti, výroby a zamestnanosti, stav investícií, podstatné zmeny v organizácií práce a nových výrobných procesov, prevody zamestnávateľa, jeho zlúčenie, splynutie, rozdelenie, alebo zmenu jeho právnej formy a iné organizačné zmeny zamestnávateľa.						
248	2	Povinnosť ústredného vedenia v prípade mimoriadnych udalostí definovaných v ods.3, ktoré sa podstatne týkajú zástupcov zamestnancov včas informovať európsku zamestnaneckú radu, predložiť jej potrebné doklady a na jej žiadosť ich prerokovať.						
248	4	Povinnosť ústredného vedenia písomne informovať európsku zamestnaneckú radu a prerokovať s ňou záležitosti podľa ods.1 až 3 ak sa týkajú aspoň dvoch zamestnávateľov v aspoň dvoch členských štátoch únie.						

250		Povinnosť zamestnávateľa, zaručiť členom osobitného vyjednávacieho orgánu, európskej zamestnaneckej rady, alebo zástupcov zamestnancov zamestnávateľa zabezpečujúcich iný postup na nadnárodné informácie alebo prerokovanie ochranu vyplývajúcu z ustanovení §240 Zákonníka práce		Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu				
Príloha č.1		Charakteristiky stupňov náročnosti pracovných miest						
Príloha č.1a		Maloobchodný predaj, pri ktorom možno zamestnancovi nariadiť, alebo s ním dohodnúť prácu v dňoch ustanovených zákonom						

Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika zákonnej úpravy zdravotného poistenia v SR

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 718/2004 Z. z., 305/2005 Z. z., 352/2005 Z. z., 660/2005 Z. z., 282/2006 Z. z., 522/2006 Z. z., 673/2006 Z. z., 358/2007 Z. z., 518/2007 Z. z., 530/2007 Z. z., 594/2007 Z. z., 461/2008 Z. z., 581/2008 Z. z., 108/2009 Z. z., 192/2009 Z. z., 533/2009 Z. z.) ustanovuje zdravotné poistenie, právne vzťahy vznikajúce na základe zdravotného poistenia, ako aj prerozdeľovanie poistného na verejné zdravotné poistenie.

Predpis rozlišuje dva druhy zdravotného poistenia, a to verejné zdravotné poistenie a individuálne zdravotné poistenie. Kým individuálne zdravotné poistenie je v podstate fakultatívne a vzniká na základe občiansko-právnej poistnej zmluvy, verejné zdravotné poistenie sa delí na povinné a dobrovoľné. Práve na základe verejného zdravotného poistenia sa poistencom hradí zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom zákonom č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Z hľadiska právnej a ekonomickej teórie je však otázne, či vôbec povinné verejné zdravotné poistenie nazývať „poistením", keďže **má všetky atribúty dane**.

Vykonávacím predpisom zákona je vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 239/2006 Z. z. o podrobnostiach o vykazovaní preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie, o ročnom zúčtovaní poistného a povinnostiach pri ročnom zúčtovaní poistného a o vzoroch tlačív ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie. Vyhláška sama o sebe nespôsobuje regulačnú záťaž. Obsahuje najmä všeobecné povinnosti o údajoch, ktoré sa uvádzajú pri vykazovaní preddavkov a vzory tlačív ročného zúčtovania poistného.

Ďalším vykonávacím predpisom je vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 548/2005 Z. z. o poplatku za vydanie európskeho preukazu zdravotného poistenia. Tento poplatok bol najskôr stanovený na 100 Sk, ale v roku 2007 ho minister zdravotníctva znížil na 0 Sk.

Keďže ani jedna z týchto vyhlášok nespôsobuje podnikateľom záťaž nad rámec zákona, nebudeme ich ďalej v tejto analýze osobitne rozoberať.

Zákon o zdravotnom poistení nadobudol účinnosť 1. januára 2005 ako jeden zo šiestich zákonov, ktorými sa odštartovala tzv. zdravotnícka reforma.[106] Vzhľadom na komplexnosť zdravotnej problematiky a hĺbku reformných zámerov prax okamžite nastolila potrebu novelizácie týchto predpisov. Len zákon o zdravotnom poistení bol za svoju existenciu novelizovaný 16 krát, čo predstavuje priemerne 3 novelizácie z rok (prvá novela bola prijatá dokonca ešte pred tým ako zákon nadobudol účinnosť, dva mesiace po jeho schválení). Tieto časté zmeny sú terčom opakovanej kritiky zo strany malých a stredných podnikateľov.

Až 53,5% z nich sa vyjadrilo, že zdravotné poisťovne ich nútia navštevovať tieto inštitúcie príliš často alebo vypĺňať pre nich zdĺhavé a neprehľadné výkazy. Vyšší bol tento počet už len pri Sociálnej poisťovni (55,3%).[107] Kľúčové príčiny nespokojnosti so zákonom o zdravotnom poistení u malých a stredných podnikateľov sú nasledujúce:

- Zdravotné poisťovne, daňové úrady a Sociálna poisťovňa spolu nekomunikujú a tak často vyžadujú od podnikateľov údaje, ktoré môže získať jedna inštitúcia od druhej. Príkladom je povinnosť platiteľa poistného predložiť zdravotnej poisťovni rozhodnutie daňového úradu o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania.
- Od podnikateľov občas zaznievali sťažnosti, že informácie o zamestnancoch museli posielať na príliš veľa miest. Vzhľadom na zlučovanie dvoch štátnych a dvoch súkromných poisťovní sa ich počet zredukoval z piatich na tri, čím tento problém stratil svoju nástojčivosť.
- Vysoké zdravotné odvody, ktoré nezodpovedajú úrovni poskytovanej zdravotnej starostlivosti.
- Subjektívny pocit malých a stredných podnikateľov, že v zdravotných poisťovniach (najmä vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni) vládne zlá organizácia práce, nekoordinovanosť (ľavá ruka nevie, čo robí pravá), neschopnosť zamestnancov riešiť problémy poistencov, ktorých nemožno jednoducho zaradiť do šablón, s ktorými počíta zákon a pod.
- Samotná výška preddavkov môže vážne narušiť podnikanie SZČO.

[106] Išlo o zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 579/2004 Z. z. o záchrannej službe a o znení a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov

[107] Zdroj: prieskum MVK

- Povinnosť zamestnávateľa a SZČO viesť a uchovávať po dobu 10 rokov evidenciu o zamestnancoch, účtovné doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia.

V súvislosti s nákladmi, ktoré analyzovaný predpis vyvoláva u malých a stredných podnikateľov, je osobitnou kapitolou problematika ročného zúčtovania zdravotného poistenia, ktoré sa prvý krát podávalo v roku 2006. Hoci tento inštitút v priebehu posledných štyroch rokov priniesol do zdravotníctva viac peňazí, v praxi vyvoláva značnú kritiku. Podnikatelia mu vyčítajú, že:

- kladie vysoké administratívne nároky nielen na nich, ale aj na zamestnancov poisťovní, ktorí niekedy majú podobný problém vyznať sa v ňom ako oni,
- tlačivá sú často neprehľadné a vzniká otázka, pod ktorý typ osobu zaradiť,
- od roku 2010 vytvára spojenie dátumu na podanie daňového priznania i ročného zúčtovania zdravotného poistenia neprimeraný nápor povinností na kapacity podnikateľov.

2. Kvantifikácia regulačných povinností zákona o zdravotnom poistení

Pri zostavovaní regulačnej mapy zákona o zdravotnom poistení, ktorá je prílohou tejto analýzy, sme do nej zahrnuli nielen povinnosti samostatne zárobkovo činných osôb a povinnosti zamestnávateľov, ale aj povinnosti zdravotných poisťovní. Napokon sme však neprikročili k ich vyčíslovaniu, keďže najmenšia zdravotná poisťovňa Union k 31. 12. 2008 udáva počet zamestnancov 313, čo znamená, že tieto inštitúcie sa vymykajú kategórií malých a stredných podnikateľov.[108] Vypísanie ich povinností v regulačnej mape má teda len informačný charakter.

Navyše, pri získavaní podkladov pre túto analýzu za celú ekonomiku sme sa stretli s problémami, keďže Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou mnohými potrebnými informáciami nedisponuje. Preto sme sa náklady povinností, o ktorých početnom výskyte v celom hospodárstve SR nemáme relevantné údaje, pokúsili vyčísliť aspoň v jednotkovej forme. Pri vyčíslovaní nákladov nás zaujímali predovšetkým regulácie, týkajúce sa samostatne zárobkovo činných osôb a zamestnávateľov. Pokiaľ ide o druhú kategóriu, nie vždy dovoľovali údaje na makroúrovni z celej množiny zamestnávateľov vyčleniť práve malých a stredných podnikateľov.

108 Výročná správa za rok 2008. Union zdravotná poisťovňa, a. s. [WWW DOCUMENT] <http://www.unionzp.sk/index.php?www=sp_file&id_item=328> (10.1.2009), s. 1

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia zákona o zdravotnom poistení sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape, ktorá tvorí prílohu č. 1 tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[109] ako aj na makroúrovni[110], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1 - Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení	105	71

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 3 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy. Časť z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné a všeobecné povinnosti sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 - Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení	Počet
Priamo kvantifikovateľné regulácie	7
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	16
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	48
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**71**

[109] Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

[110] Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje o výskyte daného javu za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

2.2 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, dáta vyžiadané od Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, konzultácie s odborníkmi na oblasť odvodov a všeobecné štatistické dáta.

Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou (tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu (v eurách)	**Priemerný náklad zistený v MIP (0-9 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v MAP (10-49 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v SP (50-249 zamestnancov)**
Priemerné ročné náklady spoločnosti s vypracúvaním a podávaním ročného zúčtovania zdravotného poistenia za svojich zamestnancov.[111]	76	158	259
Priemerné náklady spoločnosti s mesačným platením a vykazovaním preddavkov zdravotnej poisťovni na jedného zamestnanca.	4, 75	4, 07	2, 17
Priemerné náklady spoločnosti s oznamovacími povinnosťami voči zdravotnej poisťovni počas jedného roka.	175	87	65
Cena za vypracovanie jedného ročného zúčtovania	5, 30 – 7, 50		

Údaje, poskytnuté Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zahŕňajú nasledovné informácie za rok 2008 (tabuľka č. 4).

111 Zahrnuté sú len odpovede tých podnikateľov, ktorí za svojich zamestnancov naozaj ročné zúčtovanie podali.

Tabuľka č. 4 – Podklady poskytnuté Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

Názov informácie	**Stav v roku 2008**
Poistné na zdravotné plnenie (SZČO)	152 627 873 eur
Poistné na zdravotné plnenie (zamestnávatelia)	1 470 138 034 eur
- z toho odhadované poistné odvedené zamestnávateľmi za zamestnancov, ktorí pracujú v podnikoch do 250 zamestnancov[112]	636 569 769 eur
Počet prípadov, kedy si zdravotné poisťovne uplatnili cez úrad nárok na úrok z omeškania voči platiteľovi poistného	3 631
- v sume	1 400 415 eur
Počet právoplatne uložených pokút na základe zákona o zdravotnom poistení	5 161
- v sume	350 282 eur
Počet oznámení o prijatých prihláškach na zmenu zdravotnej poisťovne[113]	186 618

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov nasledujú v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[114]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	5 692
Počet zamestnancov v mikropodnikoch, malých a stredných podnikoch (PZMSP)[115] - k 31.12.2008	906 247
Počet zamestnancov v mikropodnikoch (PZMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	134 459
Počet zamestnancov v malých podnikoch (PZMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	373 683
Počet zamestnancov v stredných podnikoch (PZSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	398 105
Počet SZČO[116]	418 221
Počet osôb, na ktoré sa v roku 2008 vzťahovala povinnosť podať ročné zúčtovanie	594 266
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[117]	4, 71 euro
Náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (ND)[118]	1 euro
Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne	0, 05 euro

112 Podľa databázy Slovstat, z 2 094 200 zamestnancov bolo 906 247 osôb v roku 2008 zamestnaných v podnikoch od 0 do 249 zamestnancov, čo je 43,3% všetkých zamestnancov. Odhadované poistné odvedené zamestnávateľmi za týchto zamestnancov sme získali ako percentuálny podiel z celkového poistného, ktoré odviedli zamestnávatelia.

113 Prepoistenie k 1. 1. 2009

114 Zdroj: databáza Slovstat

115 Tamtiež

116 Počet SZČO pre potrebu tejto analýzy stotožňujeme s počtom fyzických osôb – podnikateľov ako ho udáva Slovstat. Je zrejmé, že táto skupina sa čiastočne bude prekrývať s počtom mikropodnikov.

117 Tamtiež

118 Odhad nákladov zahŕňa náklady na poštové služby, čas potrebný na zaslanie zásielky a jej vyhotovenie (obálka).

2.3 Výpočet

V tabuľke č. 6 nasleduje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými odborníkmi na zdravotné odvody. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách. Číslovanie regulácií je podľa regulačnej mapy zákona o daniach z príjmov, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy.

Tabuľka č. 6 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o zdravotnom poistení

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
12, 63, 72	Priamo kvantifikovateľná	Povinnosť vrátiť preukaz poistenca pri zmene poisťovne: Počet oznámení o prijatých prihláškach na zmenu zdravotnej poisťovne (186618) x ND (1 euro)[119]	1	186 618
16, 17	Priamo kvantifikovateľná	Sadzba poistného pre SZČO a zamestnávateľov: Poistné na zdravotné plnenie SZČO (152 627 873) + odhadované poistné odvedené zamestnávateľmi za zamestnancov, ktorí pracujú v podnikoch do 250 zamestnancov (636 569 769)	-	789 197 642
26-29, 33	Priamo kvantifikovateľná	Povinnosť SZČO platiť preddavky: nastavenie trvalého príkazu v internet bankingu (0,1 hod. x PHM 4,71 eur) x počet SZČO (418 221)[120]	0, 47	196 982
40, 43	Priamo kvantifikovateľná	Nárok zdravotnej poisťovne na úrok z omeškania, pri neodvádzaní preddavkov (1400415 eur)	-	1 400 415
44-46, 50, 52, 56, 80	Priamo kvantifikovateľná	Náklady na ročné zúčtovanie: počet osôb, na ktoré sa vzťahuje povinnosť (594 266) x náklady na vypracovanie (5,30 až 7,50 eur + ND 1 euro)	6, 30 – 8, 50	3 743 876 - 5 051 261
25, 30, 32, 58	Priamo kvantifikovateľná	Povinnosť zamestnávateľov platiť a vykazovať preddavky za zamestnancov: 12 kalendárnych mesiacov x ((priemerné náklady spoločnosti s mesačným platením a vykazovaním preddavkov zdravotnej poisťovni na jedného zamestnanca u MIP	2, 17 – 4, 75	36 281 484

[119] Vzhľadom nato, že nevieme, koľko oznámení o prijatých prihláškach na zmenu zdravotnej poisťovne sa týka SZČO, daný náklad zaťažuje všetkých poistencov.

[120] Vyčíslené náklady nezahŕňajú sumu odvedených preddavkov. Tie sú súčasťou poistného na zdravotné plnenie SZČO.

		(4,75 eur) x PZMIP (134459) + priemerné náklady... u MAP (4,07 eur) x PZMAP (373 683) + Priemerné náklady u SP (2,17 eur) x PZSP (398105))		
97-100	Priamo kvantifikovateľná	Suma pokút, uložených úradom (350282 eur)	-	350 282
Spolu				**831 357 299 – 832 664 684**

Zdroj: vlastný prepočet

V tabuľke č. 7 nasleduje výpočet nákladov spôsobených individuálne kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Časové premenné za každú povinnosť sme zistili odmeraním času, potrebného na vyplnene tlačiva, vypracovanie daného dokumentu podľa zákonných náležitostí, prípadne na základe konzultácií s nami oslovenými účtovníkmi a pracovníkmi ekonomických oddelení firiem. Z dôvodu zabránenia zbytočnej duplicity sme ich neuvádzali osobitne v predchádzajúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o zdravotnom poistení

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
1, 11, 65	Individuálne kvantifikovateľná	Podanie prihlášky na verejné zdravotné poistenie: Návšteva pobočky zdravotnej poisťovne a vyplnenie prihlášky (max. 0,5 hod. x PHM 4,71 eur) + prefotenie živnostenského listu 2 x A4 (0,05 eur)[121]	2, 46
14	Individuálne kvantifikovateľná	Písomná žiadosť o európsky zdravotný preukaz: Návšteva pobočky zdravotnej poisťovne a vypísanie žiadosti (max 0,5 hod. x PHM 4,71 eur)	2, 36
31	Individuálne kvantifikovateľná	Písomná žiadosť SZČO o povolenie odvádzať inú výšku preddavkov: 1 x A4 (0,05 eur) + (0,6 hod. x PHM 4,71 eur) + ND (1 euro)	3, 88
34	Individuálne kvantifikovateľná	Písomná dohoda SZČO a zdravotnej poisťovne o platení preddavkov vopred: Návšteva pobočky zdravotnej poisťovne a uzavretie dohody (1 hod. x PHM 4,71 eur)	4, 71
35	Individuálne kvantifikovateľná	Preukázanie včas uskutočnenej platby preddavku: Návšteva pobočky zdravotnej poisťovne a predloženie výpisu z účtu (0,75 hod. x 4,71 eur)	3, 53
36-39	Individuálne kvantifikovateľná	Zaslanie námietok platiteľa pri uplatnení výkazu nedoplatkov: (1 hod. x PHM 4,71 eur) + 3 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	5, 86
41, 42	Individuálne kvantifikovateľná	Písomná žiadosť pri úroku z omeškania: 1 hod. x PHM (4,71 eur) + 2 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	5, 81
47-49	Individuálne kvantifikovateľná	Vystavenie a doručenie dokladu o úhrne príjmov zamestnancovi zo strany zamestnávateľa: softvér vytvorí automaticky (0,3 hod. x PHM 4,71 eur) + 4 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	2, 61
51	Individuálne kvantifikovateľná	Písomné oznámenie ostatným platiteľom poistného: softvér vytvorí tlačivo automaticky (1 x A4 (0,05 eur)) + 0,3 hod. x PHM (4,71 eur) + ND (1 euro)	2, 46
53	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť zamestnancovi výšku jeho nedoplatku/preplatku: 2 x A4 (0,05 eur) tlačivo + 0,25 hod. x PHM (4,71 eur)	1, 28
54	Individuálne kvantifikovateľná	Vyrovnanie preplatkov a nedoplatkov medzi zamestnávateľom a zamestnancom: vytvorí softvér: 3 x A4 (0,05 eur) + 1 hod. x PHM (4,71 eur) + ND (1 euro)	5, 85

[121] Túto povinnosť môže poistenec splniť pri získavaní oprávnenia na podnikanie aj na jednotnom kontaktnom mieste. V takom prípade mu osobitné náklady nevznikajú.

57	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť predložiť zdravotnej poisťovni rozhodnutie daňového úradu o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania: Prefotenie rozhodnutia, 0,25 hod. x PHM 4,71 eur + 2 x A4 (0,05 eur) + ND (1 euro)	2, 73
59	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť SZČO vykázať poisťovni výšku preddavku: Návšteva pobočky zdravotnej poisťovne (0,5 hod. x PHM 4,71 eur)	2, 36
60	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť SZČO písomne vykázať zdravotnej poisťovni výšku preddavku pri zmene zdravotnej poisťovne: výpis 1 x A4 (0,05 eur) + vyplnenie (0,25 hod. x PHM 4,71 eur) + sprievodný list (0,05 eur) + ND (1 euro)	2, 28
61	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť SZČO odovzdať odpis z ročného zúčtovania pri zmene zdravotnej poisťovne: Prefotenie zúčtovania (4 x A4 0,05 eur) + ND (1 euro) + 0,2 hod. x PHM (4,71 eur)	2, 14
67, 70, 71, 73, 74, 81, 88	Individuálne kvantifikovateľná	Povinnosť oznamovať poisťovni zmeny: 1 x A4 (0,05 eur) + 0,5 hod. x PHM (4,71 eur) + ND (1 euro)	3, 41

Zdroj: vlastný prepočet

Nasleduje zoznam všeobecných povinností bez kvantifikácie (tabuľka č. 8). Okrem ustanovení o vymeriavacom základe tu väčšinou ide o povinnosti, ktorými zákon o zdravotnom poistení reguluje činnosť zdravotných poisťovní. Tieto sme sa rozhodli nekvantifikovať, keďže zdravotné poisťovne nepatria medzi malé a stredné podniky. Uvádzame ich však v regulačnej mape, ktorá je prílohou tejto analýzy.

Tabuľka č. 8 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	**Počet regulácií**
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 55, 62, 64, 66, 68, 69, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 101, 102, 103, 104, 105	**48**

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich zo zákona o zdravotnom poistení sme zistili **výšku priamo kvantifikovateľných nákladov v sume 831 357 299 – 832 664 684 eur** spolu v roku 2008. Ak sa od tejto sumy odpočíta finančný náklad v podobe výberu zdravotného poistenia (789 197 642 eur), úroky z omeškania (1 400 415 eur), či pokuty (350 282 eur), vyjde nám **náklad nefinančného a administratívneho zaťaženia vo**

výške 40 408 960 – 41 716 345 eur. Je teda zjavné, že najvyššiu záťaž spôsobuje samotná sadzba.

Významnou položkou sú nefinančné a administratívne **náklady na ročné zúčtovanie zdravotného poistenia (3 743 876 - 5 051 261 eur)**. V roku 2008 prinieslo ročné zúčtovanie za rok 2007 do zdravotníctva dodatočných 707 400 000 slovenských korún[122] (asi 23 481 000 eur). To znamená, že ekvivalent 15,9 - 21,5% sumy, ktorá sa na ročnom zúčtovaní vyberie, sú len náklady na strane poistencov za samotný výber. Je možné, že keby sa sem započítali aj náklady zdravotných poisťovní na zmeny v informačných systémoch, či na preškoľovanie zamestnancov, vrátane ich pracovného času, ukázalo by sa, že až ekvivalent tretiny sumy, získanej z ročného zúčtovania, pohltí byrokracia s ním spojená.

Ešte citeľnejším nákladom sú administratívne povinnosti zamestnávateľov, spojené **s platením a vykazovaním preddavkov za ich zamestnancov (36 281 484 eur)**. Celý rad povinností sme nedokázali vyčísliť v ich dosahu na hospodárstvo SR, pretože nedisponujeme údajmi o ich počtoch. Je však zrejmé, že v oblasti zdravotného poistenia by odbúranie administratívnych a nefinančných nákladov umožnilo využiť viac prostriedkov na samotnú zdravotnú starostlivosť.

4. Odporúčania

Pokiaľ ide o povinnosť platiteľov poistného uchovávať vybrané dokumenty po dobu 10 rokov, navrhujeme skrátiť ju na polovicu. V súvislosti s nákladmi častých obsahových zmien by sa na zákon o zdravotnom poistení vzťahovali tieto tri legislatívne zásady:

- Novelizovať **všetky daňovo-odvodové zákony** zásadne len raz ročne, k 1. januáru.
- Predĺžiť legisvakačnú dobu (teda dobu medzi platnosťou a účinnosťou predpisu) pri daňovo-odvodových zákonoch.
- Zvážiť odloženie sankcionovania novelizovaných ustanovení tak, aby sa zmeny mohli zažiť v praxi.

Sťažnosti podnikateľov, že musia písomne komunikovať s príliš veľkým množstvom poisťovní by sa dali riešiť napr. vytvorením **jednotnej podateľne** alebo kontaktného

122 Správa o stave vykonávania verejného zdravotného poistenia za rok 2008. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. [WWW DOCUMENT] <http://www.udzs.sk/buxus/docs//vestniky/rocnik_2009/Ve_3-09_Sprava__VZP_2008_-_web.pdf> (10.2.2009), s. 20

miesta, ktoré by rozosielalo príslušné dokumenty ďalej. Neskôr by na toto opatrenie mali nadviazať:

- **jednotný výber daní, ciel a poistných odvodov**,
- vytvorenie **centralizovaného informačného systému** pre všetky tri oblasti,
- **zjednotenie potrebných formulárov** (v podobe jedného daňového priznania na dane i odvody), ktoré by sa **podávalo elektronickou formou**,
- a vytvorením **jednotného vymeriavacieho základu**.

Značne by to zjednodušilo platenie i výber daní, ciel a odvodov. Okrem iného by to umožnilo zrušiť ročné zúčtovanie zdravotného poistenia, či aspoň jeho prenesenie z pliec poistencov na finančnú správu. V krátkodobom horizonte by pomohlo aspoň vrátiť sa k stavu, kedy sa daňové priznanie podávalo v marci a ročné zúčtovanie ku koncu júna. Nami navrhované opatrenia by mohli priniesť odhadovanú úsporu 25 miliónov eur. Lepšia organizácia výberu daní a odvodov by v konečnom dôsledku vytvorila aj priestor pre **zníženie ich sadzieb**.

Navrhujeme tiež zmenu pri tých SZČO, ktoré sú popri živnosti, či výkone slobodného povolania aj poberateľmi starobného dôchodku. Ich odvodovú povinnosť možno považovať za diskriminačnú, keďže za iných dôchodcov platí odvody štát, preto ju navrhujeme zrušiť. Podnikateľské aktivity týchto osôb väčšinou súvisia s nedostatočnou výškou dôchodkov. Pre štát je prínosom, ak poberatelia starobných dôchodkov vykonávajú podnikateľskú činnosť, pretože platia daň z príjmov. V prípade, žeby sa odvodová povinnosť pre tieto osoby zrušila, mohlo by ich to viac motivovať k podnikateľskej činnosti, čo by malo pozitívny efekt aj na príjmy štátneho rozpočtu.

Regulačná mapa - Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	6	1	Poistenec je povinný podať prihlášku na verejné zdravotné poistenie (ďalej len „prihláška“) v zdravotnej poisťovni do ôsmich dní odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia (§ 4), ak ďalej nie je ustanovené inak.	Pre potreby tejto analýzy je ustanovenie relevantné, ak je poistencom SZČO. Ustanovenie súvisí s ods. 6. Podľa § 6 ods. 13: Povinnosť podľa odseku 1 môže poistenec splniť pri získavaní oprávnenia na podnikanie aj na jednotnom kontaktnom mieste.		1	1	Príležitostná	Poistenec
2	6	10, písm. a), bod 1	Zdravotná poisťovňa je povinná pri vzniku verejného zdravotného poistenia oznámiť prijatie prihlášky úradu do troch dní od jej prijatia vrátane dátumu a času prijatia,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
3	6	10, písm. a) bod 2	Zdravotná poisťovňa je povinná pri vzniku verejného zdravotného poistenia potvrdiť prihlášku do siedmich dní od jej prijatia, ak neodmietla jej potvrdenie podľa odseku 9,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
4	6	10, písm. a), bod 3	Zdravotná poisťovňa je povinná pri vzniku verejného zdravotného poistenia písomne oznámiť poistencovi, osobe, ktorá podala prihlášku za maloletého poistenca, alebo ústavu odmietnutie prihlášky bezodkladne po získaní informácie o potvrdení prihlášky inou zdravotnou poisťovňou,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
5	6	10, písm. b), bod 1	Zdravotná poisťovňa je povinná pri zmene zdravotnej poisťovne písomne oznámiť úradu do 10. októbra príslušného kalendárneho roka prijatie prihlášky, dátum a čas prijatia,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
6	6	10, písm. b), bod 2	Zdravotná poisťovňa je povinná pri zmene zdravotnej poisťovne potvrdiť prihlášku do 15. decembra príslušného kalendárneho roka, ak neodmietla jej potvrdenie podľa odseku 9,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne

7	6	10, písm. b), bod 3	Zdravotná poisťovňa je povinná pri zmene zdravotnej poisťovne písomne oznámiť poistencovi, osobe, ktorá podala prihlášku za maloletého poistenca, alebo ústavu odmietnutie prihlášky bezodkladne po získaní informácie o potvrdení prihlášky inou zdravotnou poisťovňou alebo o podaní prihlášky v inej zdravotnej poisťovni ako v prvej, najneskôr do 15. decembra,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
8	6	10, písm. c)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť úradu potvrdenie prihlášky do piatich dní od jej potvrdenia,	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
9	6	10, písm. d)	Zdravotná poisťovňa je povinná preukázateľne doručiť poistencovi preukaz poistenca do piatich dní odo dňa potvrdenia prihlášky.	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
10	6	12	Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná vyžiadať si od zdravotnej poisťovne, ktorá naposledy vykonávala verejné zdravotné poistenie poistenca, údaje z účtu poistenca v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom do dvoch mesiacov odo dňa začatia vykonávania verejného zdravotného poistenia pre poistenca.	Ustanovenie zaväzuje poisťovňu.		1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
11	7	2	Poistenec môže zmeniť príslušnú zdravotnú poisťovňu vždy len k 1. januáru nasledujúceho kalendárneho roka. Prihlášku možno podať najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka. V prípade zániku a vzniku verejného zdravotného poistenia podľa § 4 a 5 v priebehu toho istého kalendárneho roka musí poistenec podať prihlášku v tej zdravotnej poisťovni, v ktorej bol poistený naposledy.			1		Príležitostná	Poistenec, 3 zdravotné poisťovne.
12	7	4	Poistenec je povinný pri zmene zdravotnej poisťovne do ôsmich dní vrátiť preukaz poistenca zdravotnej poisťovni, ktorá bola jeho príslušnou zdravotnou poisťovňou.	Zaťažuje poistenca.		1		Príležitostná	Poistenec, 3 zdravotné poisťovne.
13	8	1	Prihláška musí mať písomnú formu a musí obsahovať... (nasleduje výpočet obsahových náležitostí)			1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
14	10a	1	Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná preukázateľne vydať poistencovi európsky preukaz zdravotného poistenia (ďalej len „európsky preukaz") do 30 dní od podania žiadosti; žiadosť musí byť písomná.	Ustanovenie obsahuje dve požiadavky. 1.) povinnosť preukázateľne vydať poistencovi eur. zdrav. preukaz. 2.) požiadavku písomného charakteru žiadosti poistenca.		1		Príležitostná	1. povinnosť zaťažuje 3 zdravotné poisťovne; 2. povinnosť zaťažuje podnikajúcu FO.

15	11	1	Podľa tohto zákona je povinný platiť poistné a) zamestnanec, b) samostatne zárobkovo činná osoba, c) zamestnávateľ, d) štát.	Pre potreby tejto analýzy sú zaujímavé písmená b) a c). Kto sa pre potreby tohto zákona považuje za SZČO definuje odsek 4 a kto za zamestnávateľa definuje odsek 5. Keďže toto postavenie zahŕňa podľa nasledujúcich paragrafov všetky tri druhy nákladov, zaradil som ho do všetkých troch kategórií.	1	1	1	Všeobecná povinnosť	SZČO a zamestnávateľ
16	12	1, písm. c)	Sadzba poistného je pre samostatne zárobkovo činnú osobu 14 % z vymeriavacieho základu; ak je samostatne zárobkovo činná osoba osoba so zdravotným postihnutím, sadzba poistného je 7 % z vymeriavacieho základu.		1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	SZČO
17	12	1, písm. d)	Sadzba poistného je pre zamestnávateľa 10 % z vymeriavacieho základu; ak zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím, sadzba poistného je za tieto osoby 5 % z vymeriavacieho základu,		1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	Zamestnávateľ
18	13	5	Zamestnanec, ktorý nie je samostatne zárobkovo činná osoba podľa § 11 ods. 4 a má príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu okrem vyňatých príjmov, má povinnosť platiť poistné aj z týchto príjmov. Vymeriavací základ pre odvod poistného z týchto príjmov je vo výške podielu základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu okrem vyňatých príjmov, dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14.	Ustanovenie o vymeriavacom základe. Ide o príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu podľa § 6 zákona č. 595/2003 o dani z príjmov.	1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	Zamestnanec, ktorý nie je samostatne zárobkovo činná osoba podľa § 11 ods. 4 a má príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu podľa § 6 zákona č. 595/2003 o dani z príjmov.
19	13	6	Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnej osoby je vo výške podielu základu dane z príjmu fyzických osôb podľa osobitného predpisu okrem vyňatých príjmov, dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o poistné na verejné zdravotné poistenie a 2,14.	Ustanovenie o vymeriavacom základe. Ide o príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu podľa § 6 zákona č. 595/2003 o dani z príjmov.	1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	SZČO

20	13	8	Vymeriavací základ poistenca, u ktorého dochádza v rozhodujúcom období postupne alebo súčasne k súbehu platiteľov poistného podľa § 11 ods. 1 písm. a) až c) a poistencov uvedených v § 11 ods. 2 je úhrn vymeriavacích základov podľa odsekov 1 až 7; v období, v ktorom je poistenec považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu a nie je považovaný za zamestnanca, sa do úhrnu vymeriavacieho základu započítava najmenej minimálny základ podľa odsekov 17 a 18 za každý kalendárny mesiac, počas ktorého má platiteľ povinnosť platiť poistné, a v období, v ktorom je poistenec považovaný za poistenca podľa § 11 ods. 2, sa do úhrnu vymeriavacieho základu započítava najmenej suma vypočítaná ako súčin koeficientu pre poistenca podľa § 11 ods. 2 a minimálneho základu podľa odsekov 17 a 18 za každý kalendárny mesiac, počas ktorého má platiteľ povinnosť platiť poistné.		1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	Poistenec, u ktorého dochádza v rozhodujúcom období postupne alebo súčasne k súbehu platiteľov poistného
21	13	10	Vymeriavacím základom zamestnávateľa pre platbu poistného za zamestnanca je vymeriavací základ každého zamestnanca podľa odsekov 1 až 4 za rozhodujúce obdobie upravený podľa odseku 9. Ak mal zamestnanec v rozhodujúcom období postupne alebo súbežne viac platiteľov poistného (odsek 8), do vymeriavacieho základu zamestnávateľa v rozhodujúcom období sa započíta pomerná časť vymeriavacieho základu poistenca. Pomerná časť sa určí ako súčin vymeriavacieho základu zamestnanca podľa odsekov 1 až 4 a podielu vymeriavacieho základu poistenca stanoveného podľa odseku 8 a upraveného podľa odseku 9 a vymeriavacieho základu poistenca stanoveného podľa odseku 8, neupraveného podľa odseku 9.	Súvisí s odsekmi 9 a 8.	1			Rozhodujúce obdobie je kalendárny rok.	Zaťažuje zamestnávateľa
22	16	1	Platiteľ poistného je povinný vypočítať, platiť a odvádzať preddavok na poistné na účet príslušnej zdravotnej poisťovne v každom kalendárnom mesiaci. Preddavok na poistné sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.	Ustanovenie obsahuje tri povinnosti: 1.) vypočítať, 2.) platiť, 3.) odvádzať preddavok na poistné na účet zdravotnej poisťovne. Spôsob výpočtu obsahujú vyššie uvedené ustanovenia o percente a vymeriavacom základe pre výpočet poistného.	1	1		Všeobecná otázka	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

23	16	2, písm. b)	Preddavok na poistné sú povinní vypočítať, platiť a odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak, samostatne zárobkovo činná osoba vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z podielu pomernej časti základu dane a 2,14 dosiahnutý v kalendárnom roku, ktorý 1. dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 1. januára do 30. júna, 2. jeden rok predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 1. júla do 31. decembra,		1	1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
24	16	2, písm. c)	Preddavok na poistné sú povinní vypočítať, platiť a odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak, zamestnávateľ vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z príjmu každého zamestnanca podľa § 13 ods. 1 až 4 dosiahnutého v príslušnom kalendárnom mesiaci,		1	1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
25	16	4	Preddavok na poistné z príjmu podľa odseku 2 písm. a) vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ.		1	1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
26	16	5	Ak samostatne zárobkovo činná osoba nevykonávala samostatnú zárobkovú činnosť v období uvedenom v odseku 2 písm. b) alebo jej základ dane v období uvedenom v odseku 2 písm. b) nie je známy, výšku preddavkov v uvedenom období si určí táto osoba sama.			1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
27	16	6	Ak je zamestnanec súčasne samostatne zárobkovo činnou osobou, preddavok na poistné podľa odseku 2 písm. b) vypočítava a odvádza sám.			1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
28	16	8, písm. b)	Výška preddavku na poistné samostatne zárobkovo činnej osoby, ktorá nie je súčasne zamestnancom ani osobou podľa § 11 ods. 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z minimálneho základu podľa § 13 ods. 17 a 18 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy,		1			Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

29	16	8, písm. c)	Výška preddavku na poistné samostatne zárobkovo činnej osoby, ktorá je súčasne zamestnancom alebo osobou podľa § 11 ods. 8 písm. a) až h), j), o), p) a u), je najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. c)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy,		1			Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
30	16	8, písm. d)	Výška preddavku na poistné zamestnávateľa je najmenej vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z minimálneho základu podľa § 13 ods. 15 a 16 a najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. d)] z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy za každého zamestnanca,		1			Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
31	16	10	Zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti samostatne zárobkovo činnej osoby povinnej odvádzať preddavky na poistné samostatne zárobkovo činnej osoby povoliť aj inú výšku preddavkov, ako ustanovuje tento zákon pre platobnú neschopnosť tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v ročnom zúčtovaní poistného bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného.	Nutnosť písomnej formy žiadosti.		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
32	17	1	Preddavok na poistné zamestnancov [§ 11 ods. 1 písm. a)] a zamestnávateľov [§ 11 ods. 1 písm. c)] je splatný v deň, ktorý je určený na výplatu príjmov zamestnancov za príslušný kalendárny mesiac. Ak je výplata príjmov zamestnancov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, preddavok na poistné je splatný v deň poslednej výplaty príjmov zamestnancov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je takýto deň určený, preddavok na poistné za príslušný kalendárny mesiac je splatný posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí preddavok na poistné.			1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
33	17	2	Preddavok na poistné samostatne zárobkovo činných osôb [§ 11 ods. 1 písm. b)] a platiteľov poistného podľa § 11 ods. 2 je splatný do ôsmeho dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.			1		Mesačná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
34	17	3	Samostatne zárobkovo činné osoby a poistenci podľa § 11 ods. 2 môžu na základe písomnej dohody so zdravotnou poisťovňou zaplatiť preddavok na poistné vopred.	Nutnosť písomnej formy dohody.		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné

									poisťovne
35	17	6	Platiteľ poistného je povinný bez zbytočného odkladu preukázať zdravotnej poisťovni na jej požiadanie včas uskutočnenú platbu preddavku na poistné podľa odseku 5.			1		V závislosti od vôle poisťovne	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 súrkomné zdravotné poisťovne
36	17a	1	Zdravotná poisťovňa môže dlžné poistné vyplývajúce z neodvedeného preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania uplatniť voči platiteľovi poistného výkazom nedoplatkov.	Obsahové náležitosti tohto výkazu sa nachádzajú v odseku 2		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
37	17a	6	Ak platiteľ poistného podá voči doručenému výkazu nedoplatkov námietky s vecnými dôvodmi a poisťovňa im nevyhovie v celom rozsahu, poisťovňa do 15 dní od ich doručenia podá úradu návrh na vydanie platobného výmeru spolu s námietkami platiteľa poistného a stručným stanoviskom poisťovne k námietkam. Podaním návrhu na vydanie platobného výmeru na úrad výkaz nedoplatkov stráca platnosť bez upovedomenia platiteľa poistného.	Vzťahuje sa k 17a ods. 4		1	1	Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
38	17a	7	Ak zdravotná poisťovňa námietkam platiteľa poistného v celom rozsahu vyhovie, vydá nový výkaz nedoplatkov, ktorým zruší predchádzajúci. Nový výkaz nedoplatkov je právoplatný a vykonateľný dňom doručenia platiteľovi poistného.			1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
39	17a	8	Zdravotná poisťovňa môže výkaz nedoplatkov zrušiť aj z vlastného podnetu, o čom písomne upovedomí platiteľa poistného.	Povinnosť písomne upovedomiť platiteľa poistného.		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

40	18	1	Ak platiteľ poistného neodvedie preddavok na poistné alebo nedoplatok riadne a včas, môže príslušná zdravotná poisťovňa uplatniť na úrade voči platiteľovi poistného okrem nároku na poistné (§ 17 ods. 7) aj nárok na úrok z omeškania. Úrok z omeškania sa vypočíta z dlžnej sumy poistného a počtu dní omeškania; na výpočet úroku z omeškania sa použije 2,5-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v deň splatnosti preddavku na poistné (§ 17 ods. 1 až 5) alebo nedoplatku [§ 19 ods. 10 písm. a)].		1	1	1	Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
41	18	2	Príslušná zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti osoby uvedenej v § 11 ods. 1 písm. b) a c) a v § 11 ods. 2, ktorá je povinná odvádzať preddavok na poistné, v prípade omeškania z dôvodu zaplatenia preddavku na poistné do inej ako príslušnej zdravotnej poisťovne, v prípade omeškania z dôvodu platobnej neschopnosti tejto osoby, ak možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako deväť mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy preddavku na poistné, a iných odôvodnených prípadoch znížiť alebo odpustiť úrok z omeškania podľa odseku 1. Na toto konanie sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.	V § 11 ods. 1 písm b) a c) sú uvedení zamestnávateľ a SZČO. Kým § 11 ods. 2 sa týka najmä rôznych umelcov, športovcov a pod., ktorí nespadajú pod iné kategórie. Tieto osoby zaťažuje povinnosť písomnej žiadosti. Ustanovenie je pravdepodobne nemerateľné.		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
42	18	3	Príslušná zdravotná poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti osoby uvedenej v § 11 ods. 1 písm. b) a c) a v § 11 ods. 2, ktorá je povinná odvádzať poistné, povoliť splátky dlžných súm preddavku na poistné, nedoplatku z ročného zúčtovania poistného a úrokov z omeškania z dôvodu platobnej neschopnosti tejto osoby, ak dôvodne možno predpokladať, že v období nie dlhšom ako deväť mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy preddavku na poistné, nedoplatku a úrokov z omeškania, a ak je už v čase rozhodovania o povolení splátok dlžných súm preddavku na poistné, nedoplatku a úrokov z omeškania schopná riadne plniť povinnosť platiť preddavky na poistné. Na konanie o povolení splátok sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.	V § 11 ods. 1 písm b) a c) sú uvedení zamestnávateľ a SZČO. Kým § 11 ods. 2 sa týka najmä rôznych umelcov, športovcov a pod., ktorí nespadajú pod iné kategórie. Tieto osoby zaťažuje povinnosť písomnej žiadosti. Ustanovenie je pravdepodobne nemerateľné.		1		Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

43	18	4	V prípade nedodržania termínu splátky určeného príslušnou zdravotnou poisťovňou pre jednotlivé splátky alebo zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila príslušná zdravotná poisťovňa, stáva sa splatnou celá suma dlžného preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania.		1			Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
44	19	1	Poistenec je povinný vykonať ročné zúčtovanie poistného za predchádzajúci kalendárny rok a podať ho v príslušnej zdravotnej poisťovni do konca marca nasledujúceho kalendárneho roka. Povinnosť sa nevzťahuje na poistenca, ktorý... (nasleduje výpočet, na koho sa táto povinnosť nevzťahuje)			1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
45	19	2	Poistenec, ktorý v rozhodujúcom období bol len zamestnancom podľa § 11 ods. 3 a mal len príjmy podľa § 13 ods. 1 až 4, môže písomne požiadať posledného zamestnávateľa podľa § 11 ods. 5 po uplynutí rozhodujúceho obdobia, najneskôr do 15. februára nasledujúceho kalendárneho roka, o vykonanie ročného zúčtovania poistného, ak je v čase podania žiadosti stále jeho zamestnancom. Ak mal poistenec v rozhodujúcom období súčasne viacerých posledných zamestnávateľov, môže požiadať ktoréhokoľvek z nich o vykonanie ročného zúčtovania poistného z úhrnnej sumy príjmov podľa § 13 ods. 1 až 4 od všetkých zamestnávateľov, ak je v čase podania žiadosti stále jeho zamestnancom. V takom prípade je povinný vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného a uhradiť prípadný nedoplatok z ročného zúčtovania poistného za zamestnanca tento zamestnávateľ. Uhradený nedoplatok predstavuje pohľadávku zamestnávateľa voči zamestnancovi a vrátený preplatok predstavuje záväzok zamestnávateľa voči zamestnancovi. Ak poistenec nie je v čase podania žiadosti zamestnancom ani u jedného z posledných zamestnávateľov, má povinnosť vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného sám.	Povinnosť zaťažuje zamestnávateľa.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

46	19	3	Ak poistenec požiada o vykonanie ročného zúčtovania poistného podľa odseku 2, je povinný predložiť zamestnávateľovi, ktorého požiadal o vykonanie ročného zúčtovania poistného v lehote podľa odseku 2, doklad s údajmi podľa odseku 5 od všetkých ostatných zamestnávateľov; uvedené neplatí, ak poistenec mal v rozhodujúcom období príjem podľa § 13 ods. 1 až 4 len od zamestnávateľa, ktorého požiadal o vykonanie ročného zúčtovania poistného.	Z ustanovenia vyplýva povinnosť ostatných zamestnávateľov poskytnúť ich bývalému zamestnancovi všetky údaje, potrebné pre podanie ročného zúčtovania.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 súrkomné zdravotné poisťovne
47	19	5	Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom poistného a nevykonáva ročné zúčtovanie poistného podľa odseku 2, je povinný po uplynutí rozhodujúceho obdobia vystaviť a doručiť zamestnancovi, ktorý ho o to požiada, najneskôr do 7. februára nasledujúceho kalendárneho roka alebo ak je žiadosť zamestnanca doručená zamestnávateľovi po 7. februári nasledujúceho kalendárneho roka, najneskôr do 15 kalendárnych dní od jej doručenia, doklad, v ktorom uvedie... (pokrač)	(pokrač.) a) úhrn príjmov podľa § 13 ods. 1 až 4 za rozhodujúce obdobie, b) údaj o výške minimálneho základu tohto zamestnanca stanovenej podľa § 13 ods. 15 a 16 za jednotlivé kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia, c) úhrn zaplatených preddavkov zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) a upravených podľa § 16 ods. 8 písm. a) za rozhodujúce obdobie a d) úhrn zaplatených preddavkov zamestnávateľa za tohto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c) a upravených podľa § 16 ods. 8 písm. d) za rozhodujúce obdobie. Poznámka: ide tu o povinnosť zamestnávateľa vystavovať a doručiť zamestnancovi doklad.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
48	19	7	Ak zaniká platiteľ poistného podľa § 11 ods. 5 bez likvidácie, je platiteľ poistného alebo jeho právny nástupca povinný vystaviť doklad podľa odseku 5 a doručiť ho všetkým poistencom, ktorí boli v rozhodujúcom období zamestnancami tohto platiteľa v lehote troch mesiacov od jeho zrušenia, najneskôr v lehote podľa odseku 2.	Ustanovenie rozširuje okruh subjektov, na ktoré sa vzťahuje odsek 5.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
49	19	8	Ak platiteľ poistného podľa § 11 ods. 5 zrušuje stálu prevádzkareň na území Slovenskej republiky, je povinný vystaviť doklad podľa odseku 5 a doručiť ho všetkým poistencom, ktorí boli v rozhodujúcom období zamestnancami tohto platiteľa, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zrušil stálu prevádzkareň.			1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

50	19	9	Poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, vykoná výpočet sumy poistného z vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 1 až 10 za všetkých platiteľov poistného okrem štátu za tohto poistenca a výpočet sumy preplatku na poistnom (ďalej len „preplatok") a nedoplatku v členení na jednotlivých platiteľov poistného okrem štátu. Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nadol.			1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
51	19	10	Poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, je povinný písomne oznámiť ostatným platiteľom poistného za poistenca výšku ich nedoplatku alebo preplatku do konca apríla kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva; toto neplatí, ak výška nedoplatku alebo preplatku nedosiahne najmenej 3 eurá.	Vytvára sa tu povinnosť písomne komunikovať s ostatnými platiteľmi poistného.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
52	19	11	Platiteľ poistného je povinný odviesť nedoplatok príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do 30. júna kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie poistného vykonalo; nedoplatok zamestnanca, za ktorého vykonal ročné zúčtovanie poistného zamestnávateľ, je povinný odviesť tento zamestnávateľ. Ustanovenie prvej vety neplatí, ak výška nedoplatku platiteľa poistného nedosiahne najmenej 3 eurá. Ustanovenia § 15 ods. 2 a 3 a § 17 ods. 4, 5 a 7 platia rovnako aj pre nedoplatok.		1			Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
53	19	13	Zamestnávateľ, ktorý vykonal ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca, je povinný v lehote ustanovenej v odseku 1 oznámiť zamestnancovi výšku jeho nedoplatku alebo preplatku a zúčtovať ho zamestnancovi najneskôr v lehote ustanovenej v odseku 11; toto neplatí, ak výška nedoplatku alebo preplatku nedosiahne najmenej 3 eurá.			1		Ročná	Zamestnávateľ

54	19	15	Zamestnávateľ vypočíta a vyrovná s príslušnou zdravotnou poisťovňou svoje preplatky a nedoplatky podľa odseku 11 a 12 tak, že spočíta preplatky a nedoplatky zamestnávateľa z ročných zúčtovaní poistného za zamestnancov, za ktorých vykonal ročné zúčtovanie poistného podľa odseku 2, a preplatky a nedoplatky zamestnávateľa, ktoré mu boli oznámené a doručené podľa odseku 10 ostatnými platiteľmi poistného. Súčasťou vyrovnania je oznámenie zamestnávateľa o preplatkoch a nedoplatkoch za jednotlivých zamestnancov, ktoré je zamestnávateľ povinný zaslať príslušnej zdravotnej poisťovni do konca mája kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo.	Povinnosť zamestnávateľa zaslať príslušnej poisťovni oznámenie o preplatkoch a nedoplatkoch za jednotlivých zamestnancov.		1		Ročná	Zamestnávateľ
55	19	16	Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná vykonať ročné zúčtovanie poistného plateného štátom za predchádzajúci kalendárny rok na základe údajov z centrálneho registra poistencov a podať ho ministerstvu zdravotníctva najneskôr do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. K ročnému zúčtovaniu priloží skutočný denný počet poistencov za predchádzajúci kalendárny rok. Na účely ročného zúčtovania poistného plateného štátom sa počet poistencov štátu zaokrúhľuje na celé čísla nadol a suma získaná vynásobením vymeriavacieho základu a sadzby poistného štátu sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.			1	1	Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

56	19	19	Po uplynutí lehoty na podanie ročného zúčtovania poistného poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, je povinný podať dodatočné ročné zúčtovanie poistného, ak zistí, že nedoplatok alebo preplatok platiteľa poistného je iný, ako bol uvedený v ročnom zúčtovaní poistného. Nedoplatok alebo preplatok z dodatočného ročného zúčtovania poistného je splatný do troch mesiacov odo dňa podania dodatočného ročného zúčtovania poistného. Ak nebude nedoplatok z dodatočného ročného zúčtovania poistného zaplatený ani v lehote podľa predchádzajúcej vety alebo ak poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, pred uplynutím lehoty na podanie ročného zúčtovania poistného ročné zúčtovanie poistného vôbec v príslušnej zdravotnej poisťovni nepodal, právo zdravotnej poisťovne uplatniť si úrok z omeškania (§ 18 ods. 1) počítaný od pôvodnej lehoty na odvedenie nedoplatku príslušnej zdravotnej poisťovni nie je podaním dodatočného ročného zúčtovania poistného dotknuté.	Povinnosť podať dodatočné ročné zúčtovanie zdravotných odvodov, ak sa zistí chyba.		1		Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne

57	19	20	Ak má platiteľ poistného na základe rozhodnutia daňového úradu predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, je povinný vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného najneskôr v deň podania daňového priznania. Rozhodnutie daňového úradu o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania je platiteľ poistného povinný predložiť zdravotnej poisťovni najneskôr v deň určený na podanie ročného zúčtovania podľa odseku 1. Nedoplatok alebo preplatok ročného zúčtovania poistného je splatný do troch mesiacov od tohto dňa. Ak nebude nedoplatok z ročného zúčtovania poistného zaplatený ani v lehote podľa predchádzajúcej vety alebo ak poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, ročné zúčtovanie poistného vôbec v príslušnej zdravotnej poisťovni nepodal, právo zdravotnej poisťovne uplatniť si úrok z omeškania (§ 18 ods. 1) počítaný od pôvodnej lehoty na odvedenie nedoplatku príslušnej zdravotnej poisťovni nie je podaním dodatočného ročného zúčtovania poistného dotknuté.	Je tu niekoľko povinnosti. 1.) Ak má platiteľ poistného na základe rozhodnutia daňového úradu predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, je povinný vykonať a podať ročné zúčtovanie poistného najneskôr v deň podania daňového priznania. 2.) Rozhodnutie daňového úradu o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania je platiteľ poistného povinný predložiť zdravotnej poisťovni najneskôr v deň určený na podanie ročného zúčtovania podľa odseku 1. 3.) Nedoplatok alebo preplatok ročného zúčtovania poistného je splatný do troch mesiacov od tohto dňa. 4.) Ak nebude nedoplatok z ročného zúčtovania poistného zaplatený ani v lehote podľa predchádzajúcej vety alebo ak poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonáva ročné zúčtovanie poistného za zamestnanca podľa odseku 2, ročné zúčtovanie poistného vôbec v príslušnej zdravotnej poisťovni nepodal, zdravotná poisťovňa má právo uplatniť si úrok z omeškania	1	1	1	Ročná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
58	20	1	Zamestnávateľ je povinný vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni preddavky na poistné za príslušný kalendárny mesiac v členení podľa jednotlivých zamestnancov, za ktorých odvádza poistné, spôsobom a formou, ktorú určuje úrad.			1		Mesačná	Zamestnávateľ
59	20	2, písm. a)	Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná písomne vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do ôsmich dní odo dňa vzniku povinnosti platiť poistné ako samostatne zárobkovo činná osoba,			1		Príležitostná	SZČO
60	20	2, písm. b)	Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná písomne vykázať príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do 8. januára kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 1. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu,			1		Príležitostná	SZČO
61	20	2, písm. c)	Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná odovzdať odpis z ročného zúčtovania poistného za predchádzajúci kalendárny rok do 30. júna kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 1. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu.			1		Príležitostná	SZČO

62	20	3	Príslušná zdravotná poisťovňa je oprávnená vyžiadať si od platiteľa poistného doklady potrebné na výpočet ročného zúčtovania poistného. Ak platiteľ poistného nepredloží požadované doklady, je príslušná zdravotná poisťovňa povinná bez zbytočného odkladu písomne informovať úrad.	Viacero povinností pohromade. Na jednej strane je tu možnosť zdravotnej poisťovne vyžiadať si od platiteľa poistného doklady. Splnenie povinnosti zaťažuje platiteľa. Ak ten doklady nepredloží, je poisťovňa povinná informovať písomne úrad.		1	1	Príležitostná	Platitelia poistného (SZČO a zamestnávatelia) a 3 zdravotné poisťovne
63	22	2, písm. b)	Poistenec je povinný preukázateľne vrátiť zdravotnej poisťovni preukaz poistenca, a ak mu zdravotná poisťovňa vydala európsky preukaz (§ 10a), aj európsky preukaz, pri zmene zdravotnej poisťovne (§ 7) alebo zániku skutočností zakladajúcich účasť na verejnom zdravotnom poistení,			1		Príležitostná	Poistenec SZČO
64	22	2, písm c)	Poistenec je povinný plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania podľa § 19,	Povinnosti podľa § 19 sú špecifikované vyššie.		1		Ročná	Poistenec
65	22	2, písm. d)	Poistenec je povinný plniť povinnosti podľa § 6 ods. 1,	Ide o podanie prihlášky na verejné zdravotné poistenie.		1		Príležitostná	Poistenec
66	22	2, písm. e)	Poistenec je povinný doplatiť poistné, ktoré bol povinný uhradiť odo dňa vzniku skutočnosti zakladajúcej vznik verejného zdravotného poistenia,		1			Príležitostná	Poistenec
67	22	2, písm. f)	Poistenec je povinný plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 1, 4 a 6,	Ide predovšetkým o zmenu mena, priezviska a zmenu trvalého pobytu, zmenu platiteľa poistného, skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia a vrátiť preukaz poistenca,		1	1	Príležitostná	Poistenec
68	22	2, písm. j)	Poistenec je povinný oznámiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, s ktorým má uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, zmenu zdravotnej poisťovne,			1		Príležitostná - pri zmene zdravotnej poisťovne	Poistenec
69	22	2, písm. k)	Poistenec je povinný poskytovať súčinnosť pri kontrole poskytnutej zdravotnej starostlivosti.			1		V závislosti od vôle poisťovne	Poistenec
70	23	1, písm. a)	Poistenec je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní zmenu mena, priezviska a zmenu trvalého pobytu,			1		Príležitostná	Poistenec
71	23	1, písm. b)	Poistenec je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní zmenu platiteľa poistného,			1		Príležitostná	Poistenec

72	23	1, písm. c)	Poistenec je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia (§ 5 ods. 2 a 3) a vrátiť preukaz poistenca,			1		Príležitostná	Poistenec
73	23	2	Povinnosti podľa odseku 1 písm. b) a d) sa nevzťahujú na zamestnanca, za ktorého tieto skutočnosti oznamuje zamestnávateľ podľa § 24.	Čiže tieto povinnosti sa presúvajú na zamestnávateľa.		1		Príležitostná	Zamestnávateľ
74	23	8	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu svojho názvu, sídla, bydliska, identifikačného čísla, čísla bankového účtu a zmenu dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov, do ôsmich dní odo dňa zmeny.	Oznamovacia povinnosť.		1		Príležitostná	Zamestnávateľ a SZČO
75	23	9, písm. a)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť poistencovi bez zbytočného odkladu dôvod odmietnutia potvrdenia prihlášky (§ 6 ods. 9),	Oznamovacia povinnosť.		1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
76	23	9, písm. b)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť úradu do 20. dňa v kalendárnom mesiaci údaje uvedené v § 27 ods. 2 a do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý sa uskutočnilo ročné zúčtovanie, údaje uvedené v § 27a ods. 2,	Oznamovacia povinnosť.		1	1	Ročná	3 zdravotné poisťovne
77	23	9, písm. c)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť ministerstvu zdravotníctva do desiateho dňa v kalendárnom mesiaci počet poistencov, za ktorých platí poistné štát (§ 11 ods. 8 až 10) k prvému dňu a k poslednému dňu predchádzajúceho kalendárneho mesiaca,	Oznamovacia povinnosť.		1	1	Mesačná	3 zdravotné poisťovne

78	23	9, písm. d)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiťministerstvu zdravotníctva počet poistencov podľa pohlavia a veku a počet poistencov, za ktorých platiteľom poistného nie je štát, a za ktorých platiteľom poistného je štát podľa pohlavia a veku členených podľa pohlavia a podľa vekovej štruktúry v kategóriách po piatich rokoch od narodenia do 80 rokov veku a v kategórii od 80 rokov veku vyššie (ďalej len „počet poistencov podľa pohlavia a veku a počet poistencov, za ktorých platiteľom poistného nie je štát, a za ktorých platiteľom poistného je štát podľa pohlavia a veku") a ďalšie údaje, ktoré sú potrebné na výpočet indexu rizika nákladov na zdravotnú starostlivosť podľa pohlavia a veku (ďalej len „index rizika nákladov"), raz ročne v termíne, ktorý určí ministerstvo zdravotníctva.	Oznamovacia povinnosť.		1	1	Ročná	3 zdravotné poisťovne
79	24	písm. a)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný vypočítať poistné, riadne a včas platiť a odvádzať preddavky na poistné a vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni (§ 15 až 17 a § 20),	Je tu niekoľko povinností: 1.) vypočítať poistné, 2.) riadne a včas platiť a odvádzať preddavky, 3.) vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni.	1	1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO
80	24	písm. b)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný plniť povinnosti v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania podľa § 19,	Keďže tieto povinnosti zahŕňajú aj platenie nedoplatku, zaradili sme toto ustanovenie aj do finančnej záťaže.	1	1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO
81	24	písm. c)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný písomne oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni spôsobom určeným úradom najneskôr do ôsmich pracovných dní zmenu platiteľa poistného okrem zmeny platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 8, ktorú treba oznámiť do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného, a okrem zmeny platiteľa poistného z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 9, ktorú treba oznámiť najneskôr v termíne pre podanie ročného zúčtovania za rozhodujúce obdobie, v ktorom došlo k zmene platiteľa poistného,			1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO

82	24	písm. d)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný viesť a uchovávať po dobu desiatich rokov účtovné doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia,			1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO
83	24	písm. e)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný viesť a uchovávať po dobu desiatich rokov evidenciu o zamestnancoch, ktorá musí obsahovať. meno a priezvisko, a to aj predchádzajúce, rodné číslo, u cudzinca sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nemá, adresu trvalého pobytu; údaje uvedené v tomto bode okrem rodného čísla sa neuvádzajú u osôb, na ktoré sa vzťahujú osobitné spôsoby vykazovania údajov podľa osobitných predpisov, 2. údaje o vzniku a zániku verejného zdravotného poistenia, 3. počet dní, za ktoré sa platí poistné v členení na jednotlivé kalendárne mesiace, 4. príjem podľa § 13 ods. 1 až 4 v členení na jednotlivé kalendárne mesiace, 5. údaj o výške minimálneho základu tohto zamestnanca stanoveného podľa § 13 ods. 15 a 16 za jednotlivé kalendárne mesiace, 6. úhrn zaplatených preddavkov zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) v členení na jednotlivé kalendárne mesiace, 7. úhrn zaplatených preddavkov zamestnávateľa za tohto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c) v členení na jednotlivé kalendárne mesiace,			1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO
84	24	písm. f)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný preukazovať príslušnej zdravotnej poisťovni skutočnosti potrebné na zistenie dodržania lehoty splatnosti preddavkov na poistné (§ 17),			1		Všeobecné ustanovenie	Zamestnávateľ a SZČO
85	24	písm. g)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný predkladať príslušnej zdravotnej poisťovni na požiadanie doklady potrebné na výpočet ročného zúčtovania poistného (§ 19),			1		V závislosti od vôle poisťovne	Zamestnávateľ a SZČO

86	24	písm. h)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný poskytovať súčinnosť pri výkone kontroly a predkladať príslušnej zdravotnej poisťovni pri výkone kontroly podľa osobitného predpisu účtovné doklady a iné doklady týkajúce sa platenia, odvádzania, ročného zúčtovania a vykazovania poistného a umožniť výkon kontroly zamestnancom zdravotnej poisťovne povereným vykonaním kontroly,			1		V závislosti od vôle poisťovne	Zamestnávateľ a SZČO
87	24	písm. i)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný predkladať úradu pri výkone dohľadu účtovné doklady a iné doklady týkajúce sa platenia, odvádzania, ročného zúčtovania a vykazovania poistného alebo ich na požiadanie zasielať a umožniť úradu výkon dohľadu podľa osobitného predpisu,			1	1	V závislosti od vôle poisťovne	Zamestnávateľ a SZČO
88	24	písm. j)	Platiteľ poistného, ktorý je zamestnávateľom, samostatne zárobkovo činnou osobou alebo platiteľom poistného podľa § 11 ods. 2, je povinný plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 8.	Ustanovenie § 23 ods. 8 je špecifikované vyššie.		1		Príležitostná	Zamestnávateľ a SZČO
89	25	1, písm. a)	Zdravotná poisťovňa je povinná plniť povinnosti podľa § 6 ods. 10 a 12,			1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
90	25	1, písm. b)	Zdravotná poisťovňa je povinná pri zmene zdravotnej poisťovne podľa § 7 ods. 2 oznámiť písomnou formou vznik poistného vzťahu predchádzajúcej príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich dní od potvrdenia prihlášky za dotknutého poistenca; oznámenie musí obsahovať údaje uvedené v § 8 ods. 1 písm. b) a d),			1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
91	25	1, písm. c)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť vznik poistného vzťahu predchádzajúcej príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich dní od potvrdenia prihlášky za dotknutého poistenca,			1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne

92	25	1, písm. d)	Zdravotná poisťovňa je povinná uverejňovať a aktualizovať vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci na internete 1. zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, s ktorými má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, 2. zoznam poistencov a zoznam platiteľov poistného, ktorí nezaplatili poistné za tri mesiace v kalendárnom roku, nedoplatok alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,			1		Mesačná	3 zdravotné poisťovne
93	25	1, písm. e)	Zdravotná poisťovňa je povinná plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 9,			1		Príležitostná, ročná, mesačná	3 zdravotné poisťovne
94	25	1, písm. g)	Zdravotná poisťovňa je povinná oznámiť úradu porušenie povinností uvedených v § 22 ods. 2, § 23 ods. 1, 4 až 6 a ods. 8 a § 24.			1	1	Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
95	25	2, písm. b)	Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná poskytnúť poistencovi na požiadanie informáciu, s ktorými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,			1		Príležitostná - na požiadanie poistenca	3 zdravotné poisťovne
96	25	2, písm. c)	Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná vydať poistencovi európsky preukaz podľa § 10a.			1		Príležitostná	3 zdravotné poisťovne
97	26	1, písm. a)	Úrad môže uložiť pokutu do výšky 165 eur poistencovi za nesplnenie povinností ustanovených v § 22 ods. 2 písm. a) až c) a e), alebo za porušenie ustanovenia § 6 ods. 5,		1			Podľa vôle úradu	Poistenec
98	26	1, písm. b)	Úrad môže uložiť pokutu do výšky 331 eur tomu, kto nesplnil oznamovacie povinnosti ustanovené v § 23 a kto nesplnil povinnosti podľa § 6 ods. 1,		1			Podľa vôle úradu	Poistenec
99	26	1, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu do výšky 3 319 eur platiteľovi poistného za nesplnenie povinností ustanovených v § 24 písm. a) až i).		1			Podľa vôle úradu	Zamestnávateľ a SZČO
100	26	3	Pri opakovanom porušení tej istej povinnosti úrad uloží pokutu vo výške dvojnásobku pokuty uloženej podľa odseku 1, ak k porušeniu povinnosti došlo do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.	Pokuty sú splatné do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o uložení pokuty. Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa zistenia porušenia povinnosti úradom, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti. Na konanie o pokutách sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.	1			Podľa vôle úradu	Zamestnávateľ a SZČO

101	27	2, písm. a)	Zdravotná poisťovňa je povinná do 20. dňa v kalendárnom mesiaci oznámiť úradu celkovú sumu zaplatených preddavkov na poistné podľa odseku 3,			1	1	Mesačná	3 zdravotné poisťovne
102	27	2, písm. b)	Zdravotná poisťovňa je povinná do 20. dňa v kalendárnom mesiaci oznámiť úradu celkovú sumu preddavkov na poistné, ktoré sú platitelia poistného povinní odviesť zdravotnej poisťovni za kalendárny mesiac, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva,			1	1	Mesačná	3 zdravotné poisťovne
103	27	2, písm. c)	Zdravotná poisťovňa je povinná do 20. dňa v kalendárnom mesiaci oznámiť úradu počet poistencov podľa pohlavia a veku za kalendárny mesiac, za ktorý sa mesačné prerozdeľovanie vykonáva.			1	1	Mesačná	3 zdravotné poisťovne
104	27a	2, písm. a)	Zdravotná poisťovňa je povinná do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po rozhodujúcom období, za ktoré sa uskutočnilo ročné zúčtovanie poistného, oznámiť úradu celkovú sumu poistného, ktoré je platiteľ poistného povinný odviesť zdravotnej poisťovni podľa § 15 za rozhodujúce obdobie (ďalej len „povinné poistné"),			1	1	Ročne	3 zdravotné poisťovne
105	27a	2, písm. b)	Zdravotná poisťovňa je povinná do 31. mája kalendárneho roka nasledujúceho po rozhodujúcom období, za ktoré sa uskutočnilo ročné zúčtovanie poistného, oznámiť úradu počet poistencov podľa pohlavia a veku za rozhodujúce obdobie.			1	1	Ročne	3 zdravotné poisťovne

Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy sociálneho poistenia

Problematika sociálneho poistenia je v podmienkach SR upravená zákonom NR SR č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Predmetom úpravy tohto zákona je problematika dávok nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti, podmienky ich vzniku, prerušenia a zániku, otázka právnych úkonov a spôsobilosti na ne v oblasti sociálneho poistenia, úprava konania orgánov verejnej správy v oblasti sociálneho poistenia, kontrolnej činnosti sociálnej poisťovne, práv a povinností jednotlivých subjektov v oblasti sociálneho poistenia, problematiku zodpovednosti, ukladania sankcií a penál. Predmetom vykonávacích predpisov k zákonu o sociálnom poistení je najmä hodnota všeobecného vymeriavacieho základu, dôchodkovej jednotky a percento zvýšenia dôchodkových dávok za daný kalendárny rok. Pôsobnosť zákona o sociálnom poistení sa vzťahuje na široký počet subjektov - zamestnávateľov, ktorí sú definovaný v §7 zákona, samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré sú definované v §5 a zamestnancov definovaných v §4 zákona. Zákon pri jednotlivých druhoch poistného ustanovuje, ktoré osoby sú považované za povinne poistené osoby. Rozčlenenie jednotlivých ekonomických subjektov podľa jednotlivých foriem obsahuje tabuľka číslo 1.

Tabuľka č.1- počet ekonomických subjektov, podľa vybraných právnych foriem a veľkostnej kategórie podľa počtu zamestnancov k 31.12.2008

Právna forma	Spolu	v tom s počtom zamestnancov					
		0-9	10-49	50-249	250-499	500-999	1000-<
Spolu	**588 181**	**287 170**	**34 707**	**4 483**	**478**	**222**	**152**
Akciové spoločnosti	5 227	2 593	1 328	689	145	83	66
Spoločnosti s.r.o.	106 017	77 485	18 632	2 015	184	78	38
Ostatné obchodné spoločnosti	907	720	117	11	3	-	3
Družstvá	1 535	680	541	230	14	14	1
Štátne podniky	23	2	2	10	6	-	3
Príspevkové organizácie	751	188	308	228	11	4	-
Rozpočtové organizácie	6592	1 701	3 729	1056	74	15	15
Živnostníci	392 841	150 141	8 180	76	1	1	-
Slobodné povolania	17 189	14 027	229	1	-	-	-
Samostatne hospodáriaci roľníci	8 191	4 611	65	-	-	-	-
Ostatné právne formy	48 908	35 022	1 576	167	40	27	26

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z danej tabuľky s pomocou a doplnkom z databázy Slovstat (tabuľka č.2) môžeme určiť počet podnikateľských subjektov. Celkový počet podnikateľských subjektov podľa daných databáz je 531 930.

Tabuľka č.2 - počet podnikateľských subjektov slovenské osoby

Právna forma podnikateľských subjektov	Počet podnikateľských subjektov v roku 2008
Obchodné spoločnosti	112 151
Družstvá	1535
Štátne podniky	23
FO - podnikatelia spolu	418 221
Spolu	**531 930**

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza Slovstat

Nie všetky podnikateľské subjekty[123] z celkového počtu však uviedli podľa tabuľky č.1 aj počet svojich zamestnancov, z celkového počtu podnikateľských subjektov počet zamestnancov uviedlo len 283 025 subjektov. Z tohto počtu podnikov s počtom

123 Za podnikateľské subjekty podľa tabuľky č.1 považujeme položky - akciové spoločnosti, spoločnosti s ručením obmedzeným, družstvá, ostatné obchodné spoločnosti, štátne podniky, živnostníkov, slobodné povolania a samostatne hospodáriacich roľníkov. Do položky podnikateľské subjekty nezaraďujeme rozpočtové a príspevkové organizácie a takzvané ostatné právne formy.

zamestnancov menším ako 250 bolo 282 385, čo je 99,77%. Pokiaľ budeme aplikovať tento percentuálny počet na celkový počet podnikateľov - 531 930 (teda aj na tých, ktorí v štatistickom zisťovaní neuviedli počet svojich zamestnancov, a preto nemohli byť klasifikovaný v tabuľke 1 v položkách podľa počtu zamestnancov) počet malých a stredných podnikateľov bude 530 707 podnikateľských subjektov v celej ekonomike.

Kategóriu malých a stredných podnikov môžeme ďalej členiť na mikropodniky (0-9 zamestnancov) malé podniky (10 - 49 zamestnancov) a stredné podniky (50 - 249 zamestnancov). Z celkového počtu podnikateľských subjektov, ktoré uviedli v štatistickom zisťovaní počty svojich zamestnancov - 283 025, do kategórie 0-9 zamestnancov patrilo 250 259 podnikateľských subjektov (88,42%), do kategórie 10 až 49 zamestnancov patrilo 29 094 podnikateľských subjektov (10,28%) a do kategórie 50 až 249 zamestnancov patrilo 3 032 podnikateľských subjektov (1,07%). Pri zachovaní týchto percentuálnych pomerov aplikovaných na všetky podnikateľské subjekty (teda na súbor podnikateľských subjektov - 531 930, vrátane podnikateľov, ktorý neuviedli v štatistických zisťovaniach počty zamestnancov), počet mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov zobrazuje tabuľka č.3

Tabuľka č. 3 - Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov v slovenskej ekonomike prepočítané podľa dát k 31.12.2008

Typ podniku	Počet podnikov daného typu
Mikropodniky	470 333
Malé podniky	54 682
Stredné podniky	5692

Zdroj: vlastné prepočty

Podľa informácií poskytnutých Sociálnou poisťovňou[124] bolo k 31.12.2008 v Sociálnej poisťovni zaregistrovaných 150 806 zamestnávateľov, 262 272 samostatne zárobkovo činných osôb , 103 358 dobrovoľne poistených osôb a 2 782 148 zamestnancov. Počet dotknutých podnikateľských subjektov (SZČO+zamestnávatelia) dosiahol 413 078 subjektov[125], t.j. 77,65% z celkového počtu registrovaných podnikateľských subjektov (podľa Štatistického úradu SR). Štruktúru podnikov registrovaných v Sociálnej poisťovni, v závislosti od veľkosti v už použitom členení na mikropodniky, malé a stredné podniky zobrazuje tabuľka č.4. Predpokladáme, že všetky malé a stredné podniky sú registrované

[124] Informácia poskytnutá dňa 27.01.2010, na základe Zákona o slobodnom prístupe k informáciám 211/2000 Z.z., číslo rozhodnutia BA--8856/2009/Sprís.

[125] Počet reálne dotknutých podnikateľských subjektov je pravdepodobne vyšší, pretože niektoré podnikateľské subjekty môžu byť zahrnuté v kategórií dobrovoľne poistených osôb (napr. živnostníci v prvom roku existencie).

ako zamestnávatelia. Zníženie nastáva v položke mikropodniky[126], kde nie všetky subjekty musia byť registrované v sociálnej poisťovni - napr. živnostníci v prvom roku existencie, niektoré obchodné spoločnosti, ktoré nie sú zamestnávateľmi, podniky, ktoré nie sú ekonomicky aktívne (a teda ani nezamestnávajú), ale neboli formálne zrušené, alebo vymazané z príslušných registrov (Obchodný register, Živnostenský register).

Tabuľka č.4 - Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov v slovenskej ekonomike z celkového počtu registrovaných subjektov podľa Zákona o sociálnom poistení k 31.12.2008

Typ podniku	Počet podnikov daného typu
Mikropodniky	352 704
Malé podniky	54 682
Stredné podniky	5 692

Zdroj: vlastné prepočty

Prehľad právnych predpisov v oblasti práva sociálneho zabezpečenia ponúka tabuľka č.5. Napriek veľkému množstvu vykonávacích predpisov, je pre potreby tejto analýzy za jediný relevantný predpis považovaný samotný zákon o sociálnom poistení.

Charakteristickým znakom zákona o sociálnom poistení (častým v slovenskom právnom prostredí) je slabá stabilita právnych predpisov. Zákon o sociálnom poistení bol v rokoch 2003 až 2009 novelizovaný celkovo 35 krát.

126 Mikropodnik definujeme ako jednotku, ktorá zamestnáva 0-9 zamestnancov.

Tabuľka č. 5 - prehľad právnych predpisov v oblasti sociálneho poistenia

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
461/2003 Z.z.	Zákon o sociálnom poistení		všeobecná úprava sociálneho poistenia
157/2004 Z.z.	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorým sa ustanovujú náležitosti informácie o stave individuálneho účtu poistenca a náležitosti informácie o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca	§226 ods.3 zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.	upravuje náležitosti informovania poistenca o stave jeho účtu
466/2004 Z.z., 229/2006 Z.z., 197/2007 Z.z., 136/2008 Z.z., 450/2008 Z.z., 413/2009 Z.z.	Opatrenia upravujú problematiku zvyšovania dôchodkových dávok	§293a ods.4 zákona o sociálnom poistení č.461/2003 Z.z.	upravuje percento zvýšenia dôchodkových dávok
163/2005 Z.z., 228/2006 Z.z, 196/2007 Z.z., 135/2008 Z.z., 154/2009 Z.z.	Opatrenia upravujú problematiku výšky všeobecného vymeriavacieho základu	§11 ods.4 zákona o sociálnom poistení č.461/2003 Z.z.	upravuje výšku všeobecného vymeriavacieho základu
602/2005 Z.z., 596/2007 Z.z.592/2008 Z.z., 551/2009 Z.z.	Opatrenia upravujú problematiku výšky dôchodkovej hodnoty za daný rok	§64 ods.7 zákona o sociálnom poistení č.461/2003 Z.z.	úpravuje výšku dôchodkovej hodnoty za daný rok

Zdroj: www.epi.sk

2. Charakteristika regulácií v oblasti sociálneho poistenia

Regulácia v oblasti sociálneho poistenia je charakteristická najmä značným množstvom ekonomických subjektov, na ktoré dopadá - podľa údajov poskytnutých ústredím Sociálnej poisťovne bolo k 31.12.2008 registrovaných 150 806 zamestnávateľov, 262 272 samostatne zárobkovo činných osôb, a 2 782 148 zamestnancov. Ostatné kategórie podľa zákona o sociálnom poistení zahrňujú dobrovoľne poistené osoby - 103 358 a osoby s viacerými poisteniami, ktorých počet Sociálna poisťovňa osobitne neeviduje. Regulácie obsiahnuté v zákone o sociálnom poistení, sú všetky administratívneho charakteru, spočívajú vo vypĺňaní tlačív, výkazov, prihlášok a iných požadovaných formulárov. Najväčšiu časť nákladov však spôsobujú samotné povinné platby, ktoré vyplývajú z daného predpisu.

Pre účely kvantifikácie regulačného zaťaženia v oblasti sociálneho poistenia je jediným relevantným právnym predpisom zákon o sociálnom poistení. Vykonávacie predpisy, ako ukazuje tabuľka č.4 obsahujú len hodnoty niektorých premenných, potrebných pre výpočty na účely zákona o sociálnom poistení (dôchodková hodnota, všeobecný vymeriavací základ...).

2.1. Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia Zákonníka prác sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-127 ako aj na makroúrovni128, prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií**.
V zákone o sociálnom poistení sme analýzou zistili **70 čiastkových regulácií.** Z celkového počtu 70 regulácií je možné kvantifikovať, teda označiť za kumulatívne kvantifikovateľné 51 regulácií (viaceré z nich však len vo vzájomných súvislostiach). Z uvedených 51 regulácií za **priamo kvantifikovateľné** považujeme **44 regulácií** (opäť niektoré len vo vzájomných súvislostiach) a za **individuálne kvantifikovateľné** považujeme **7 regulácií** (celkové náklady je možné pri nich stanoviť len odhadom). Dôvody, pre ktoré **nie je možné kvantifikovať** zvyšných **19 regulácií**, sú uvedené v prílohe k tejto správe - Regulačná mapa zákona o sociálnom poistení.

2.2. Štatistické dáta a premenné

Podklady pre kvantifikáciu sme získali oslovením pobočiek jednotlivých pobočiek Sociálnej poisťovne a následnou agregáciou získaných dát a údaje na základe dokumentov Národného inšpektorátu práce a Výročnej práce Sociálnej poisťovne v roku 2008. Pri vyčísľovaní individuálne kvantifikovateľných regulácií nám ako podklad pre zistenie časového koeficientu poslúžili údaje získané anketovaním podnikateľov. Použité dáta a premenné obsahuje tabuľka č. 6

127 Napr. z dôvodu, že vyčíslenie jednotkového nákladu regulácie závisí od príliš vysokého množstva premenných a okolností, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

128 Napr. z dôvodu, že údaje v dostupnej oficiálnej štatistike nie sú agregované požadovaným spôsobom. Alebo údaje za celé hospodárstvo nie sú dostupné vôbec.

Tabuľka č.6 - štatistické údaje a premenné použité pri kalkulácií nákladov podľa zákona o sociálnom poistení za rok 2008.

Štatistický údaj/premenná	Hodnota
Počet predložených výziev na predloženie podkladov potrebných na zistenie správnej sumy poistného (§144 ods.2 zákona o Sociálnom poistení)	89 400
Počet podaných žiadostí o povolenie splátok poisteného (146 ods.1 zákona o Sociálnom poistení)	8 427
Počet podaných prihlášok SZČO (podľa §228 ods.3 zákona o Sociálnom poistení)	45 750
Počet podaných odhlášok SZČO (podľa §228 ods.4 zákona o Sociálnom poistení)	38 723
Počet podaných zmien v registri SZČO podľa 228 ods.5 a ods.6 a ostatných súvisiacich predpisov	3 282
Počet podaných oznámení o prerušení nemocenského poistenia (podľa §228 ods.4 zákona o Sociálnom poistení)	3 465
Počet podaných prihlášok zamestnávateľov do registra zamestnávateľov (podľa §231 ods.1 písm. a zákona o Sociálnom poistení)	33 220
Počet podaných odhlášok zamestnávateľov z registra zamestnávateľov (podľa §231 ods.1 písm. a zákona o Sociálnom poistení)	34 107
Počet podaných prihlášok zamestnancov do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (podľa 231 ods.1 písm. b zákona o Sociálnom poistení)	2 333 080
Počet podaných odhlášok zamestnancov z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (podľa 231 ods.1 písm. b zákona o Sociálnom poistení)	2 280 036
Počet zmien údajov zamestnancov a v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (podľa § 231 ods. 1 písm. b zákona o Sociálnom poistení)	147 477
Počet podaných oznámení o prerušení nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca podľa §231 ods. 1 písm. c) zákona o Sociálnom poistení	195 880
Počet podaných výkazov podľa § 231 ods.1 písm. f) zákona o Sociálnom poistení	1 788 964
Počet vykonaných kontrol za účelom kontroly plnenia povinností zo sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia podľa zákona o Sociálnom poistení a ostatných relevantných predpisov[129]	14 497
Počet podaných oznámení o platobnej neschopnosti podaných zamestnávateľom, správcom konkurznej podstaty alebo predbežným správcom konkurznej podstaty podľa § 234 ods.1 zákona o Sociálnom poistení	63
Počet podaných oznámení o informáciách súvisiacich s poskytnutím dávky garančného poistenia podaných zamestnávateľom, správcom konkurznej podstaty alebo predbežným správcom konkurznej podstaty podľa § 234 ods.2 zákona o Sociálnom poistení	2230
Počet podaných potvrdení o nárokoch zamestnanca z pracovnoprávnych vzťahov podaných zamestnávateľom, správcom konkurznej podstaty alebo predbežným správcom konkurznej podstaty podľa § 234 ods.3 zákona o Sociálnom poistení	3943
Počet doručených vyplnených tlačív o informáciách vyžadovaných pre účely garančného poistenia podaných zamestnávateľom, správcom konkurznej podstaty alebo predbežným správcom konkurznej	3153

129 Zdroj: Výročná správa Sociálnej poisťovne za rok 2008

podstaty podľa § 234 ods.4 a ods.5 zákona o Sociálnom poistení	
Celková suma uložených pokút na základe sankčnej právomoci Sociálnej poisťovne podľa zákona o Sociálnom poistení a iných zákonov - položky dlžné poistné a sankcie	233 685 189 euro
Celkový počet predložených písomných správ o splnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov a vyvodenie zodpovednosti podľa §244 ods.4 zákona o Sociálnom poistení	3484
Počet nahlásených pracovných úrazov za rok 2008 [130]	16 946
Počet pracovných úrazov registrovaných podľa osobitného predpisu (BOZP)[131]	9 122
Počet ostatných pracovných úrazov	7 824
Počet nahlásených chorôb z povolania za rok 2008[132]	479
Počet registrovaných podnikateľských subjektov (SZČO + zamestnávatelia) podľa zákona o Sociálnom poistení	413 078
Priemerná hodinová mzda (PHM) v SR za rok 2008[133]	4,71 euro
Priemerné náklady doručenia (PND) jednej písomnosti prostredníctvom poskytovateľa poštovných služieb[134, 135]	1 euro
Priemerné náklady na tlač (PNT) jednej strany formát A4	0,05 euro
Priemerné náklady na realizáciu jednej bankovej transakcie prostredníctvom elektronického bankovníctva	0,05 euro

Zdroj: pobočky Sociálnej poisťovne, vlastné prepočty

130 Zdroj: Výročná správa Sociálnej poisťovne za rok 2008, [WWW DOCUMENT], http://www.socpoist.sk/vyrocne-spravy/1629s, str. 10, dňa 02.02.2010

131 Zdroj: Rozbor, pracovných úrazov, prevádzkových nehôd a chorôb z povolania, z organizácií v pôsobnosti orgánov Národného inšpektorátu práce za rok 2008, [WWW DOCUMENT], http://www.safework.gov.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=45&Itemid=96, str. 5, dňa 15.01.2010

132 Zdroj: Výročná správa Sociálnej poisťovne za rok 2008, [WWW DOCUMENT], http://www.socpoist.sk/vyrocne-spravy/1629s, str. 10, dňa 02.02.2010

133 Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza Slovstat

134 Nie je možné presne určiť aké množstvo podnikateľských subjektov komunikuje s pobočkami Sociálnej poisťovne prostredníctvom elektronických prostriedkov a zaručeného elektronického podpisu, pri príprave analýzy predpokladáme pri plnení administratívnych povinností využitie poštových služieb, čo je stále najbežnejší spôsob doručovania písomností. Reálne náklady sú pravdepodobne nižšie o náklady subjektov, ktorý komunikujú elektronicky.

135 Do priemerných nákladov doručenia zahŕňame náklady na obálku, poštovné a prácu zamestnanca vynaloženú na doručenie písomnosti najbližšej pošte

Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu, preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné. Pri kalkulácií nákladov sme použili nasledovné štatistické dáta a premenné z tabuľky č. 2

2.3 Výpočet spôsobených nákladov

Výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými a individuálne kvantifikovateľnými reguláciami s použití štatistických premenných podľa tabuľky č.6 obsahujú tabuľka č. 7 (priamo kvantifikovateľné regulácie) a tabuľka č.8 (individuálne kvantifikovateľné regulácie). Čísla regulácií obsiahnuté v doleuvedených tabuľkách korešpondujú s označením jednotlivých regulácií podľa Regulačnej mapy, ktorá je prílohou tejto analýzy. Pri výpočte nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami sme postupovali, tak že sme prenásobili premennú popisujúcu výskyt daného javu (napr. počet podaných tlačív) časom potrebným na ich vyplnenie. K sume sme pripočítali náklady na zaslanie daného tlačiva a náklady na jeho vytlačenie.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami obsiahnutými v zákone o sociálnom poistení

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady	Celkové náklady
1	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde nemocenského poistenia od zamestnávateľov a SZČO[136]		202 814 844 euro[137]
2	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde starobného poistenia od zamestnávateľov a SZČO		1 436 964 748 euro[138]
3	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde invalidného poistenia od zamestnávateľov a SZČO		440 151 364 euro[139]
4	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde úrazového poistenia od zamestnávateľov		120 493 925 euro[140]
5	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde garančného poistenia od zamestnávateľov		27 550 953 euro[141]
6	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde poistenia v nezamestnanosti od zamestnávateľov		130 120 162 euro[142]
7	priamo kvantifikovateľná	príjmy z poistného v základnom fonde rezervného fondu solidarity od zamestnávateľov a SZČO		685 454 423 euro[143]
11,12,13,14	priamo kvantifikovateľná	(počet prihlásených podnikateľských subjektov (413 078) x transakčný poplatok) x 12	0,05 euro mesačne, 0,6 euro ročne	247 847 euro
15	priamo kvantifikovateľná	počet výziev (89 400) x náklady na predloženie podkladov ((PHM x časový koeficient 2) + PND + PNT 5 strán A4)	10,67 euro[144]	953 898 euro
17	priamo kvantifikovateľná	počet žiadostí o povolenie splátok poistného (8427) x náklady na podanie žiadosti ((PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT 2 strany A4)	5,81euro	48 961 euro
28,29	priamo kvantifikovateľná	počet registrovaných SZČO x ((PHM x časový koeficient 0,2) + PND x PNT 1 strana A4)	1,99 euro	521 921 euro

136 Nezahŕňame sem platby zamestnancov, pretože sú obsiahnuté v ich hrubej mzde

137 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-nemocenskeho-poistenia/1363s>, (dňa 25.01.2008), prepočítane zo sumy 6,11 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

138 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-starobneho-poistenia/1582s>, (dňa 25.01.2008), prepočítané zo sumy 43,29 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

139 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-invalidneho-poistenia/1583s>, (dňa 25.01.2008), prepočítané zo sumy 13,26 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

140 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-urazoveho-poistenia/1584s>, (dňa 25.01.2008), prepočítané zo sumy 3,63 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

141 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-garancneho-poistenia/1366s>, (dňa 25.01.2008), prepočítané zo sumy 0,83 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

142 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-zakladneho-fondu-poistenia-v-nezamestnanosti/1590s>, (dňa 25.01.2008) prepočítané zo sumy 3,92 mld. Sk konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

143 Zdroj: Sociálna poisťovňa. WWW DOCUMENT] <http://www.socpoist.sk/tvorba-rezervneho-fondu-solidarity/1589s>, (dňa 25.01.2008), prepočítané zo sumy 20,65 mld., konverzným kurzom, zaokrúhlené na celé eurá

144 Množstvo administratívy bude závisieť od počtu zamestnancov, pri tomto výpočte rátame s mikropodnikom s 5 zamestnancami. Reálne spôsobené náklady v tejto fáze konania budú zrejme nižšie, niektoré subjekty je potrebné vyzývať opakovane, alebo na výzvu neodpovedia vôbec.

30	priamo kvantifikovateľná	(počet podaných prihlášok SZČO + odhlášok SZČO spolu 84 473) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4	3,405 euro	287 631 euro
31	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení o prerušení nemocenského a dôchodkového poistenia (3 465) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	11 798 euro
32,33, časť 27	priamo kvantifikovateľná	počet zmien v registri SZČO (3282) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	11 175 euro
34	priamo kvantifikovateľná	počet prihlášok a odhlášok zamestnávateľov z registra zamestnávateľov (67327) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1strana A4)	3,405 euro	229 248 euro
35,	priamo kvantifikovateľná	počet prihlášok a odhlášok zamestnancov do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (4 613 116) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	15 707 660 euro
35 a 47 (časť zmeny)	priamo kvantifikovateľná	počet vykonaných zmien údajov zamestnancov v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (147 477) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	502 159 euro
36	priamo kvantifikovateľná	(počet oznámení o prerušení nemocenského, dôchodkového a poistenia v nezamestnanosti (195 880) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	666 971 euro
39	priamo kvantifikovateľná	počet podaných výkazov (1 788 964) x ((PHM x časový koeficient 0,33) + PND + PNT 1 strana A4)	2,604 euro	4 658 462 euro
41	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení ostatných pracovných úrazov (7824) x ((PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT - 3 strany A4)	5,86 euro	45 849 euro
42	priamo kvantifikovateľná (časť pracovné úrazy)	(počet podaných oznámení o registrovaných pracovných úrazoch (9122) x ((PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT - 3 strany A4)) + (počet podaných správ o vyšetrovaní pracovného úrazu x ((PHM x časový koeficient 4) + PND + PNT - 5 strán A4)	oznámenie - 5,86 správa o vyšetrovaní - 20 euro	53 455 + 182 440 Spolu 235 895
42	priamo kvantifikovateľná (časť choroby z povolania)	(počet podaných hlásení o chorobách z povolania (479) x ((PHM x časový koeficient 0,75) + PND + PNT - 3 strany A4)	4,68 eura	2 242 euro
46	priamo kvantifikovateľná	počet podaných ohlásení o zmenách (2612) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 1 strana A4)	3,405 euro	8 894 euro
53	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení o platobnej neschopnosti zamestnávateľa (63) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT - 13 strán A4) + náklady na notárske overenie príloh - výpis z Obchodného registra notársky overený (predpoklad 2 strany) a notársky overená kópia návrhu na vyhlásenie konkurzu (predpoklad 10 strán), náklady na overenie jednej strany A4 - 1,33 euro, spolu po zaokrúhlení na celé eurá 16 euro	20,005 euro	1260 euro
54	priamo kvantifikovateľná	počet podaných oznámení o informáciách súvisiacich s výkonom garančného poistenia (2230) x ((PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT - 3 strany A4)	5,86 euro	13 068 euro

55	priamo kvantifikovateľná	počet potvrdení nárokov zamestnanca (3943) x ((PHM x časový koeficient 0,333) + PND + PNT - 2 strany A4)	2,58 euro	10 173 euro
56	priamo kvantifikovateľná	počet podaných tlačív (3153) x ((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 2 strany A4)	3,455 euro	10 894 euro
61, 62	priamo kvantifikovateľná	celková suma nákladov zistená sčítaním položiek dlžné poistné a sankcie v hospodárení jednotlivých základných fondov		233 685 189 euro
63, 64, 65 ,66, 67	priamo kvantifikovateľná	počet kontrol (15 707) x priemerné náklady udávané podnikateľmi (náklady udané podnikateľmi vo výške 11,2 osob./hodín x PHM)	52,752 euro	828 576 euro
68,69,70	priamo kvantifikovateľná	počet predložených písomných správ o splnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov a vyvodenie zodpovednosti (3494) x ((PHM x časový koeficient 2,5) + PND + PNT - 5 strán A4)	13,025 euro	45 509 euro
Spolu s výškou zaplatených odvodov a sankcií			3 302 285 699 euro[145]	
Spolu bez zaplatených odvodov[146] a sankcií			25 050 091 euro	

Zdroj: vlastné prepočty

Pri výpočte individuálne kvantifikovateľných regulácií sme postupovali tak, že sme sumu priemernej hodinovej mzdy prenásobili časovým koeficientom, ktorý na udali podnikatelia. Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sú obsiahnuté v tabuľke č.8.

145 V časti Analytické závery a odporúčania tejto analýzy túto sumu ďalej konsolidujeme.

146 Náklady zahŕňajú len náklady na administratívu a vypĺňanie tlačív a formulárov. Náklady na vedenie mzdového účtovníctva v zmysle zhromaždenia podkladov a údajov potrebných na správne vyplnenia formulárov sú obsiahnuté v časti o individuálne kvantifikovateľných reguláciách.

Tabuľka č.8 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákon o sociálnom poistení

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu / modelové predpoklady	Jednotkové náklady
8	individuálne kvantifikovateľné	(PHM x časový koeficient 0,33) + PND + PNT 1 strana A4	2,6 euro
10, 43, 45, 48[147]	individuálne kvantifikovateľná	**Model 1 - predpoklad:** Mzdové účtovníctvo zaberie z celkovej účtovnej agendy 10% času a nákladov **Spôsob výpočtu:** priemerné náklady na vedenie účtovníctva mikropodnikov x 0,1 priemerné náklady na vedenie účtovníctva malých podnikov x 0,1 priemerné náklady na vedenie účtovníctva stredných podnikov x 0,1	mikropodniky 55,5 euro ročne malé podniky 831.4 euro ročne stredné podniky 6465 euro ročne
		Model 2 - predpoklad: Mzdové účtovníctvo zaberie z celkovej účtovnej agendy 20% času a nákladov **Spôsob výpočtu:** priemerné náklady na vedenie účtovníctva mikropodnikov x 0,2 priemerné náklady na vedenie účtovníctva malých podnikov x 0,2 priemerné náklady na vedenie účtovníctva stredných podnikov x 0,2	mikropodniky 111 euro ročne malé podniky 1662,8 euro ročne stredné podniky 12 930 euro ročne
		Model 3 - predpoklad: Mzdové účtovníctvo zaberie z celkovej účtovnej agendy 25% času a nákladov **Spôsob výpočtu:** priemerné náklady na vedenie účtovníctva mikropodnikov x 0,25 priemerné náklady na vedenie účtovníctva malých podnikov x 0,25 priemerné náklady na vedenie účtovníctva stredných podnikov x 0,25	mikropodniky- 138,75 euro ročne malé podniky- 2078,5 euro ročne stredné podniky - 16 162,5 euro

16	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1) + PND + PNT - 3 strany A4[148]	5,86 euro
37	individuálne kvantifikovateľná	je možné kvantifikovať len v časti ohlásenia materskej dovolenky[149]: počet oznámení (72736) x ((PHM x časový koeficient 0,66) + PND + PNT - 2 strany A4)	3,405 euro
38	individuálne kvantifikovateľná	((PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT - 3 strany A4)	3, 405 euro

Zdroj: vlastné prepočty

Zostávajúce identifikované regulácie považujeme za nekvantifikovateľné z dôvodov, ktoré uvádzame v Regulačnej mape.

3. Analytické závery

Zákon o sociálnom poistení patrí podľa vyjadrení podnikateľov k predpisom, ktoré pre predstavujú pre malé a stredné podnikanie najväčšiu záťaž. Celkové zaťaženie vyplývajúce z priamo kvantifikovateľných regulácií sme **vyčíslili v sume 3 302 285 699** (zaplatených odvodov, sankcií a dlžného poistného), toho **náklady spojené len s plnením administratívnych povinností odhadujeme na 25 050 091 euro**. Tieto náklady je potrebné konsolidovať o výšku odvodov a administratívne zaťaženie, ktoré zákon o sociálnom poistení spôsobuje verejnej správe a ostatným subjektom, ktoré nie sú podnikateľmi. Štatistický úrad SR podľa použitej metodiky zaraďuje medzi tzv. netrhových výrobcov subjekty registrované v položkách Verejná správa a Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam. Celkový počet týchto subjektov je podľa Štatistického úradu SR[150] v položke verejná správa 7517 subjektov a v položke Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam 42 518 subjektov. Všetky subjekty zapísané v registri organizácií v položke verejná správa zamestnávajú aspoň jedného zamestnanca a preto budeme spôsobené náklady konsolidovať ich počtom 7517 subjektov. Z inštitúcií zapísaných v položke Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam je podľa nášho expertného odhadu zamestnávateľmi 6-8 tisíc z ich celkového počtu. Do konsolidácie nebudeme zahŕňať dobrovoľne poistené osoby, hoci ako bolo uvedené vyššie niektoré z nich môžu byť podnikateľmi, pretože predmetom našej analýzy boli len regulácie vzťahujúce sa na podnikateľov. Celkovo budeme pre potreby konsolidácie uvažovať o 13 500 až 15 500 subjektoch, ktoré sú taktiež zamestnávateľmi, ale nie sú podnikateľmi, ktorí vykonávajú svoju činnosť s cieľom dosiahnuť zisk. Pri výkone konsolidácie predpokladáme, že podiel týchto subjektov na celkových nákladoch je rovný ich percentuálnemu podielu z celkové počtu subjektov. Celkové náklady po konsolidáciu tohto typu je potrebné znížiť o 3,25 - 3,75%. **Celkové náklady (vrátane zaplatených odvodov a dlžného poistného a sankcií) sa tak znižujú na sumu 3 178 449 985 až 3 194 961 413 euro. Náklady**

bez odvodov, dlžného poistného a sankcií dosiahli sumu 24 110 712 až 24 235 963 euro[151].

4. Odporúčania

Zákon o sociálnom poistení patrí medzi najzaťažujúcejšie právne predpisy, ktoré ovplyvňujú podnikanie v SR. Jeho vplyv sa prejavuje aj v medzinárodných porovnaniach, kde napríklad v správe Doing Business 2010, v časti platenie daní (do tejto časti sú zahrnuté aj odvody) obsadilo Slovensko v svetovom hodnotení až 120. priečku.

Hlavné sťažnosti podnikateľov smerujú voči komplikovanosti zákona o sociálnom poistení, jeho vysokej administratívnej náročnosti, častým novelizáciám (po dobu platnosti doposiaľ 35 novelizácií). Možnosť redukcie administratívnej záťaže vidíme v celkovom a systémovom zjednodušení systému odvodov v SR. Možnosť zjednodušenia vidíme v zlúčení jednotlivých fondov, tak aby existoval len jeden odvod (prípadne zlúčiť tento odvod s platbou daní a platbou zdravotného poistenia), tak aby mohol podnikateľ vybaviť všetky relevantné povinnosti v jednej platbe. Odporúčame do slovenskej legislatívy zaviesť koncept "superhrubej mzdy". Za zbytočné považujeme delenie odvodovej záťaže v tých istých fondoch medzi zamestnávateľa a zamestnanca (v skutočnosti zamestnanec platí sumu aj v položke zamestnávateľ). Daná zmena by sa prejavila najmä v **zjednodušení používaných tlačív a formulárov**, ktoré by bolo možné vyplniť za kratší čas, ako je tomu dnes, čo by mohlo priniesť podstatné zníženie administratívnych nákladov, podľa nášho odhadu v rozsahu **40-50% dnes potrebného času**.

Podľa nášho názoru je potrebné **skvalitniť legislatívny proces** v oblasti práva sociálneho zabezpečenia a uviesť ho do súladu s predpismi pracovného práva, tak aby v tejto oblasti nedochádzalo k rozporom a tým pádom k spôsobovaniu zbytočných nákladov podnikateľom. Ako príklad takýchto rozporov, v tomto prípade medzi Zákonníkom práce a Zákonom o sociálnom poistení, môže poslúžiť ustanovenie §231 ods.1 písm. j) Zákona o sociálnom poistení, ktorý ukladá zamestnávateľovi povinnosť viesť evidenciu zamestnancov na účely sociálneho poistenia, v podobe vedenia evidenčných listov, ktoré treba odovzdať Sociálnej poisťovni do 3 dní, od vzniku nároku na dávku, alebo do 3 dní od skončenia pracovného pomeru. V prípade ak pracovný pomer skončí napr. 10. marca a výplatný termín je 1. apríla je nemožné odovzdať tlačivo včas a súčasne správne vyplnené[152], pretože zamestnanec ešte len obdrží mzdu, z ktorej budú zaplatené odvody, ktoré treba uviesť evidencii.

Ďalším príkladom nekvalitne legislatívy je povinnosť podnikateľa ohlásiť zmeny údajov zamestnancov Sociálnej poisťovni, pričom sám zamestnávate nemusí mať vedomosť o tom, že k zmene došlo. V prípade nesplnenia si tejto povinnosti je sankcionovaný zamestnávateľa to aj vtedy ak mu danú skutočnosť zamestnanec neohlásil. Zamestnávatelia tiež kriticky vnímajú povinnosť ohlasovať dočasnú práceneschopnosť, kde dochádza k duplikácií tlačív od zamestnávateľa a súčasne aj od zdravotníckeho zariadenia.

Náklady podnikateľom tiež spôsobujú neustále zmeny zákona o sociálnom poistení. Zákon o sociálnom poistení bol v rokoch 2003 až 2009 novelizovaný celkovo 35 krát, čo je podľa nášho názoru neprimerané množstvo. Tento typ nákladov spojený so štúdiom a neustálym prispôsobovaním sa meniacej legislatíve je možné len veľmi ťažko kvantifikovať, je ich však možné zmierniť nastavením legislatívneho procesu v tejto oblasti a to napríklad nasledovným typom zmien: zakotviť pravidlo **účinnosti zmien legislatívy v oblasti daní a odvodov** (dnešné daňové zákony, zdravotné a sociálne poistenie) **len k 1. januáru nasledujúceho roka**, zaviesť **povinnú legisvakačnú dobu predpisov v trvaní najmenej 30 dní**. Dôležitý je tiež prístup orgánov v oblasti sociálnej poistenia k porušovateľom právnych predpisov, ktoré je pri neustálych zmenách len ťažko dodržiavať.

Potrebné je ďalej **pokračovať v nastúpenom trende elektronizácie komunikácie** so Sociálnou poisťovňou, ktorá umožňuje značnú úsporu času i nákladov za poštové služby. V súvislosti s touto agendou je potrebné tiež uvažovať o zjednodušení slovenskej legislatívy upravujúcej problematiku elektronického podpisu, ktorá je značne nepružná, čo spôsobuje len malé rozšírenie elektronického podpisu v podmienkach Slovenskej republiky. Porovnanie so susednou Českou republikou ponúka správa Doing Business 2010[153], ktorá uvádza, že zavedením elektronickej komunikácie s daňovými orgánmi (štúdia Doing Business zaraďuje medzi daňové platby aj platby sociálneho poistenia v podmienkach SR) znížila priemerný čas komunikácie s príslušnými orgánmi **o 317 hodín ročne.** Súčasne dochádza k zníženiu chybovosti podaných formulárov, podľa skúsenosti z USA sa chyby v elektronických formulároch vyskytujú približne v 1% prípadov v porovnaní s približne 20% formulárov podaných v papierovej forme.[154] Keďže systémy elektronickej komunikácie sa javia ako jasne efektívnejšie spolu so značne rozšírenou praxou vedenia účtovníctva externou osobou, bolo by vhodné uvažovať o **zavedení povinnosti komunikovať so Sociálnou povinnosťou elektronickou formou. Úsporu** v prípade úplnej elektronizácie komunikácie odhadujeme v rozsahu **20-30% zo súčasných nákladov**.

V prípade živnostníkov, samostatne hospodáriacich roľníkov a slobodných povolaní poberajúcich starobný dôchodok navrhujeme zdobrovoľnenie platenia odvodov na starobné dôchodkové poistenie, pretože tieto sa im do celkovej výšky dôchodkov premietnu len minimálne. Súčasne by to tieto skupiny obyvateľstva motivovalo k ďalšej ekonomickej aktivite, čo by sa prejavilo v zvýšenom výnose daní.

Regulačná mapa - Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Počet dotknutých	Frekvencia	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vypĺňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	128	1	Ustanovenie definuje okruh platiteľov poistného nemocenského poistenia, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie v stanovenej výške – zamestnanec, zamestnávateľ, povinne nemocensky poistená SZČO, dobrovoľne nemocensky poistená osoba	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §130		1	
2	128	2	Ustanovenie definuje okruh platiteľov poistného starobného poistenia, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť platiť poistné na starobné poistenie v stanovenej výške – zamestnanec, zamestnávateľ, povinne dôchodkovo poistená SZČO, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, štát, Sociálna poisťovňa	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §131		1	
3	128	3	Ustanovenie definuje okruh platiteľov poistného invalidného poistenia, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť platiť poistné na invalidné poistenie v stanovenej výške – zamestnanec, zamestnávateľ, povinne dôchodkovo poistená SZČO, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, štát	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §132		1	
4	128	8	Ustanovenie definuje okruh platiteľov úrazového poistenia – zamestnávateľ	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §133		1	
5	128	9	Ustanovenie definuje okruh platiteľov garančného poistenia – zamestnávateľ	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §135		1	
6	128	10	Ustanovenie definuje okruh platiteľov poistného poistenia v nezamestnanosti, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť platiť poistné na poistenie v nezamestnanosti v stanovenej výške -	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §136		1	
7	128	11	Ustanovenie definuje okruh platiteľov poistného do rezervného fondu solidarity, ktorým zo zákona vyplýva povinnosť platiť poistné na poistenie do rezervného fondu solidarity v stanovenej výške – zamestnávateľ, povinne dôchodkovo poistená SZČO, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, štát	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	Sadzba poistného je určená v §137		1	
8	133	7	Povinnosť zamestnávateľa písomne oznámiť Sociálnej poisťovni zmenu vykonávaných prevažujúcich ekonomických činnosti pre potreby určenia triedy nebezpečnosti na účely úrazového poistenia a to v	zamestnávateľ/SZČO	príležitostne	nemerateľné, nie je dostupná štatistika počtu prípadov, je možné kvantifikovať		1	

			lehote 14 dní od tejto zmeny			jednotkový náklad			
9	134	5 a 6	Ustanovenie vymedzuje prirážky a zvýhodnenia na platbe úrazového poistenia v prípade zamestnávateľa, ktorý vykazuje znížený/zvýšený počet úrazov.			nemerateľné, alternatívne náklady nie je možné kvantifikovať			
10	138		Povinnosť zamestnávateľa/SZČO vypočítať vymeriavací základ zamestnanca	zamestnávateľ/SZČO	mesačne	zahrnuté v mzdovom účtovníctve		1	
11	141	1	Povinnosť FO alebo PO povinnej platiť poistné toto poistné odvádzať	zamestnávateľ/SZČO	mesačne			1	
								1	
12	141	2	Povinnosť zamestnávateľa odvádzať za zamestnanca poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, a poistenie v nezamestnanosti – poistenie sa odvádza prostredníctvom zrážky zo mzdy						
13	142		Ustanovenie upravuje spôsob platby poistného Sociálnej poisťovni						
14	143		Ustanovenie upravuje splatnosť jednotlivých druhov poistenia						
15	144	2	Povinnosť zamestnávateľa predložiť na výzvu Sociálnej poisťovne podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného	všetci zamestnávatelia	príležitostne			1	
16	145	1	Povinnosť PO/FO povinnej odvádzať poistné, ak požiada o vrátenie poisteného urobiť to na základe písomnej žiadosti	neznámy počet subjektov	príležitostne	nemerateľné, štatistika neexistuje/nebola poskytnutá, je možné určiť jednotkový náklad		1	1
17	146		Povinnosť PO/FO ak požiada o povolenie splátok poistného urobiť tak na základe písomnej žiadosti.	všetky povinné subjekty sociálneho poistenia	príležitostne			1	1
18	184	8	Povinnosť písomnej žiadosti na začatie konania v nedávkových veciach			nemerateľné, nie je možné určiť, ktoré z podaní sú vypracované podnikateľmi, variabilita podaní			
19	196		Povinnosť zamestnávateľa dokázať svoje tvrdenia v konaní podľa Zákona o sociálnom poistení.			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu		1	1
20	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky: preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, prerušenie a na zánik sociálneho poistenia.			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu		1	

21	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky: zúčastniť sa na kontrole posudzovania spôsobilosti na prácu počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu			
22	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky: zúčastniť sa na posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely poskytovania dôchodkových dávok a poklesu pracovnej schopnosti na účely poskytovania úrazových dávok.			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu			
23	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky zúčastniť sa na posudzovaní predpokladov na opätovné zaradenie do pracovného procesu na účely pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu			
24	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky dodržiavať liečebný režim určený ošetrujúcim lekárom počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti, zdržiavať sa počas dočasnej pracovnej neschopnosti na adrese uvedenej v žiadosti o priznanie nemocenského			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu			
25	227	2	Povinnosť poistenca a poberateľa dávky oznámiť Sociálnej poisťovni ukončenie dočasnej pracovnej neschopnosti do troch dní odo dňa skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť trvala viac ako desať dní			nemerateľné, nie je možné v štatistike odlíšiť podnikateľské subjekty SZČO a nepodnikateľské subjekty			
26	227	3	Povinnosť poistenca preukázať príslušne organizačnej zložke Sociálnej poisťovne skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu.			nemerateľné, náklady na dokazovanie nie je možné zovšeobecniť, pretože ich výška je individuálna v závislosti od charakteru prípadu		1	

27	227	4	Povinnosť poistenca alebo príjemcu dávky príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne do ôsmich dní písomne oznámiť zmenu mena a priezviska a príjemca dávky aj zmenu adresy, na ktorej sa zdržiava, poistenec uvedený v § 15 ods. 1 písm. c) až e) je povinný do ôsmich dní písomne oznámiť pobočke príslušnej podľa miesta svojho nového trvalého pobytu zmenu miesta trvalého pobytu a dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti sú povinné do ôsmich dní písomne oznámiť pobočke príslušnej podľa miesta ich trvalého pobytu alebo prechodného pobytu zmenu miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu alebo zrušenie povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt.		príležitostne	náklady zahrnuté vo vyčíslení nákladov všetkých zmien, regulácie, č 31,32,33		1	
28	228	1	Povinnosť SZČO ak tento zákon neustanovuje inak, predložiť príslušnej pobočke do 30. júna kalendárneho roka výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok; dodatočné daňové priznanie, ktoré má vplyv na vznik a zánik jej nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v bežnom roku, je povinná predložiť do ôsmich dní od jeho predloženia správcovi dane.	SZČO	raz ročne	spolu s §228 ods.2		1	
29	228	2	Povinnosť SZČO, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu, je povinná predložiť do 30. septembra kalendárneho roka príslušnej pobočke výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok, dodatočné daňové priznanie, ktoré má vplyv na vznik a zánik jej nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v bežnom roku, je povinná predložiť do ôsmich dní od jeho predloženia správcovi dane.	SZČO	raz ročne	vyčíslené spolu s §228 ods.1		1	
30	228	3	Povinnosť SZČO prihlásiť sa na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie najneskôr do ôsmich dní od vzniku týchto poistení a odhlásiť sa z týchto poistení do ôsmich dní od ich zániku.	SZČO	jednorazovo			1	

31	228	4	Povinnosť SZČO oznámiť príslušnej pobočke prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 2 do 30 dní od prerušenia, a to prostredníctvom ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody a prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 do ôsmich dní od prerušenia; splnenie povinnosti podľa odseku 3 sa nevyžaduje.	SZČO	príležitostne			1	
32	228	5	Povinnosť SZČO oznámiť príslušnej pobočke zmenu mena, priezviska, trvalého pobytu a zrušenie povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt do ôsmich dní od zmeny týchto skutočností.	SZČO	príležitostne	spolu s §228 ods.6		1	
33	228	6	Povinnosť SZČO pri plnení povinnosti podľa odseku 3 oznámiť pobočke štát, na ktorého území vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, ak túto činnosť vykonáva mimo územia Slovenskej republiky. Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť pobočke zmenu štátu, na ktorého území vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, do ôsmich dní od zmeny tejto skutočnosti.	SZČO	príležitostne	Vyčíslené polu s §228 ods.5		1	1
34	231	1 a)	Povinnosť zamestnávateľa prihlásiť sa do registra zamestnávateľov vedeného príslušnou pobočkou do ôsmich dní odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca, a odhlásiť sa z tohto registra do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nezamestnáva už žiadneho zamestnanca,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1

35	231	1 b)	Povinnosť zamestnávateľa prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia 1. zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c), 2. zamestnanca podľa § 4 ods. 2 na účely úrazového poistenia, garančného poistenia a na účely osobitného predpisu pred vznikom pracovnoprávneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 2 z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr v deň nasledujúci po skončení pracovnoprávneho vzťahu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) a b),	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
36	231	1 c)	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť pobočke prerušenie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca do ôsmich dní od tohto prerušenia; splnenie povinnosti podľa písmena b) sa nevyžaduje,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
37	231	1 d)	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť pobočke začiatok a skončenie čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky zamestnancom do ôsmich dní od začiatku čerpania a do ôsmich dni od skončenia čerpania materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	presná štatistika sa nevedie, je možné odhadnúť individuálne a modelovať		1	1
38	231	1 e)	Povinnosť zamestnávateľa odstúpiť pobočke tlačivo, na ktorom sa preukazuje dočasná pracovná neschopnosť zamestnanca, ak trvá dlhšie ako desať dní, do troch dní po 10. dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1

39	231	1 f)	Povinnosť zamestnávateľa predkladať pobočke výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie1) za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie1) v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, 1) invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevku na starobné dôchodkové sporenie.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
40	231	1 g)	Povinnosť zamestnávateľa poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne súčinnosť pri vykonávaní sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom bezplatne,			nie je možné presne vyčísliť obsah pojmu súčinnosť pri výkonávaní sociálneho poistenia, je možné vyčísliť v podobe kontrol		1	
41	231	1 h)	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť písomne pobočke pracovný úraz, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
42	231	1 i)	Povinnosť zamestnávateľa predkladať pobočke záznam o pracovnom úraze, ktorý podlieha evidencii a registrácii podľa osobitného predpisu, 101) najneskôr do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, a výsledky vyšetrovania pracovných úrazov a hlásenia o zistení chorôb z povolania do ôsmich dní od ich doručenia,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
43	231	1 j)	Povinnosť zamestnávateľa viesť o svojich zamestnancoch evidenciu na účely sociálneho poistenia a predložiť túto evidenciu pobočke do troch dní od uplatnenia nároku na dávku alebo od skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,	všetci zamestnávatelia	permanentne			1	
44	231	1 k)	Povinnosť zamestnávateľa umožniť povereným zamestnancom organizačných zložiek Sociálnej poisťovne vstup do svojich objektov, vykonanie kontroly a nazeranie do záznamov o príjmoch zamestnancov a do iných záznamov dôležitých na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom,	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	zahrnuté v §243 a tiež v súvislosti s §231 ods.1 písm. g)		1	
45	231	1	Povinnosť zamestnávateľa vydávať zamestnancom na ich žiadosť potvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	

			zákonom,						
46	231	1	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť pobočke zmenu svojho názvu, sídla a dňa určeného na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, do ôsmich dní od tejto zmeny	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	zahrnuté v kategórií zmeny		1	1
47	231	1	Povinnosť zamestnávateľa oznámiť organizačnej zložke zmenu mena a priezviska zamestnanca do ôsmich dní odo dňa, v ktorom sa o tejto zmene dozvedel	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	zahrnuté v kategórií zmeny, spolu s		1	1
48	232	1	Povinnosť zamestnávateľa viesť evidenciu zamestnanca na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom; táto evidencia sa vedie od vzniku sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia zamestnanca po celé obdobie, počas ktorého toto poistenie a sporenie trvá.	všetci zamestnávatelia	permanentne			1	
49	233	2	Povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: a) poskytovať výpis zo zdravotnej dokumentácie a zhodnotenie liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja a ďalšej liečby v súvislosti s vykonávaním sociálneho poistenia, a to do ôsmich dní od doručenia žiadosti Sociálnej poisťovne o tieto údaje; v odôvodnených prípadoch do 30 dní od doručenia žiadosti o tieto údaje, ak je potrebné doplniť zdravotnú dokumentáciu na účely posudzovania dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa a poklesu pracovnej schopnosti.	všetci poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	jednorazovo	plnenie daných povinností sme nevyčísľovali, pretože zákon síce ukladá zdravotníckemu zariadeniu tieto povinnosti, ale súčasne je daná činnosť bodovaná a preplácaná zo zdravotného poistenia, alebo priamo platená pacientmi		1	1
								1	1
								1	1
50	233	2	Povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: b) poskytovať pobočke hlásenie o pracovnom úraze a hlásenie o zistení choroby z povolania.	všetci poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	jednorazovo				
51	233	2	Povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: c) vykazovať pobočke zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia za kalendárny mesiac do 14. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca s identifikačnými údajmi určenými Sociálnou poisťovňou,	všetci poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	jednorazovo				
52	233	2	Povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti: d) potvrdzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a dočasnú nemožnosť výkonu zárobkovej činnosti z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti poistenca, potreby ošetrovania chorého člena rodiny, tehotenstva a materstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.	všetci poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	jednorazovo			1	1

53	234	1	Povinnosť zamestnávateľa, správcu konkurznej podstaty, alebo predbežného správcu konkurznej podstaty oznámiť pobočke Sociálnej poisťovne platobnú neschopnosť zamestnávateľa do ôsmich dní od jej vzniku.	vymenované povinné osoby	jednorazovo			1	1
54	234	2	Povinnosť zamestnávateľa, predbežného správcu konkurznej podstaty alebo správcu konkurznej podstaty a zamestnanca oznámiť príslušnej pobočke všetky informácie súvisiace s poskytnutím dávky garančného poistenia	vymenované povinné osoby	jednorazovo			1	1
55	234	3	Povinnosť zamestnávateľa, predbežného správcu konkurznej podstaty alebo správcu konkurznej podstaty potvrdiť zamestnancovi nároky z pracovnoprávneho vzťahu podľa § 102 ods. 1 za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo za posledné tri mesiace pred skončením pracovnoprávneho vzťahu. Potvrdenie o nárokoch zamestnanca z pracovnoprávneho vzťahu súčasne predloží príslušnej pobočke.	vymenované povinné osoby	jednorazovo			1	1
56	234	5	Povinnosť zamestnávateľa, predbežného správcu konkurznej podstaty alebo správcu konkurznej podstaty po vyplnení všetkých požadovaných údajov na tlačive uvedenom v odseku 4 potvrdiť ich správnosť a doručiť ho príslušnej pobočke do desiatich pracovných dní od doručenia tlačiva.	vymenované povinné osoby	jednorazovo			1	1
57	234	6	Povinnosť zamestnávateľa, v prípade ak súd rozhodol o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo zastavil konkurzné konanie z iného dôvodu ako pre nedostatok majetku, vrátiť Sociálnej poisťovni sumu vyplatenej dávky garančného poistenia zvýšenú o úrok vo výške diskontnej úrokovej sadzby platnej v deň jej vrátenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo o zastavení konkurzného konania.			nemerateľné, štatistika nebola poskytnutá		1	

58	235		Povinnosť PO a FO v žiadostiach, oznámeniach a podaniach adresovaných Sociálnej poisťovni uvádzať identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby, ktorej sa žiadosť, oznámenie alebo podanie týka, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia dieťaťa na účely nároku na materské a na účely podania prihlášky na dôchodkové poistenie z dôvodu riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) a b) na účely nároku na ošetrovné. Ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu jednostranne osiroteného dieťaťa, uvádza sa aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia žijúceho rodiča, a ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu obojstranne osiroteného dieťaťa, aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia zomretého rodiča, ktorý zomrel posledný. Zákonný zástupca uvádza identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, ktoré by bola povinná uvádzať fyzická osoba, ktorú zastupuje. Identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia je rodné číslo.			nemerateľné, nie je možné konkretizovať počet podaní, na ktoré sa ustanovenie vzťahuje		1	
59	236	1	Povinnosť príjemcu dávky vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak: a) nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom, b) prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, alebo c) vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.			nemerateľné, štatistika nebola poskytnutá		1	
60	237	1	Povinnosť FO alebo PO, ktorá plní povinnosti podľa tohto zákona, nesprávne potvrdila skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, nárok na jej výplatu alebo jej sumu a v dôsledku toho sa dávka poskytla neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila, je povinná nahradiť neprávom vyplatené sumy.			nemerateľné, štatistika nebola poskytnutá		1	
61	239		Ustanovenie zakladá sankčnú právomoc Sociálnej poisťovne v prípade porušenia povinností ustanovených v § 154 ods. 3, § 227 ods. 2, § 228 až 234, § 238, 244 a § 279 môže Sociálna poisťovňa uložiť pokutu až do 500 000 Sk. Pri ukladaní pokuty Sociálna poisťovňa zohľadní závažnosť porušenia povinnosti ustanovenej týmto zákonom.	vymenované povinné osoby	jednorazovo		1		
							1		

62	240	1	Ustanovenie zakladá sankčnú právomoc Sociálnej poisťovne voči fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0, 05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.						
63	243	1	Povinnosť kontrolovaných osôb umožniť zamestnancom Sociálnej poisťovne vykonávajúcim kontrolu výkon ich oprávnení a to konkrétne: a) vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov patriacich kontrolovaným subjektom, ak bezprostredne súvisia s predmetom kontroly; nedotknuteľnosť obydlia nesmie byť dotknutá výkonom tohto oprávnenia	vymenované povinné osoby	príležitostne			1	
64	243	1	Povinnosť kontrolovaných osôb umožniť zamestnancom Sociálnej poisťovne vykonávajúcim kontrolu výkon ich oprávnení a to konkrétne: b) vyžadovať od kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov, aby im v určenej lehote poskytli doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie vrátane technických nosičov údajov potrebné na výkon kontroly a prvopisy dokladov					1	
65	243	1	Povinnosť kontrolovaných osôb umožniť zamestnancom Sociálnej poisťovne vykonávajúcim kontrolu výkon ich oprávnení a to konkrétne: c) v odôvodnených prípadoch odoberať a aj mimo priestorov kontrolovaného subjektu premiestňovať prvopisy dokladov, písomné dokumenty a iné materiály, ktorých vydanie nie je všeobecne záväzným právnym predpisom zakázané, na účely zabezpečovania dôkazov, ako aj vykonať ďalšie nevyhnutné úkony súvisiace s kontrolou,						
66	243	1	Povinnosť kontrolovaných osôb umožniť zamestnancom Sociálnej poisťovne vykonávajúcim kontrolu výkon ich oprávnení a to konkrétne: d) vyžadovať súčinnosť kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov potrebnú na vykonanie kontroly. Túto súčinnosť možno vyžadovať len v nevyhnutnom rozsahu a vtedy, ak nemožno účel kontroly dosiahnuť inak a len s ich súhlasom. Súčinnosť nemožno vyžadovať, ak by tým bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak by sa porušila zákonom ustanovená povinnosť mlčanlivosti, ak nedošlo k jej oslobodeniu oprávneným orgánom.						

67	244	2	Povinnosť kontrolovaného subjektu vytvárať vhodné materiálne a technické podmienky na vykonanie kontroly a poskytnúť súčinnosť zodpovedajúcu oprávneniam zamestnancov kontroly						
68	244	3	Povinnosť vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú, sú povinní na požiadanie zamestnancov kontroly dostaviť sa na prerokovanie protokolu o výsledku kontroly	vymenované povinné osoby	jednorazovo			1	
								1	
69	244	4	Povinnosť kontrolovaného subjektu na základe výsledkov kontroly prijať v určenej lehote opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly a predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a o vyvodení dôsledkov voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.						
70	245	5	Povinnosť vedúcich zamestnancov kontrolovaného subjektu na základe zápisnice o prerokovaní protokolu o vykonanej kontrole: a) prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly, b) predložiť vedúcemu zamestnancovi kontroly správu o splnení opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin, c) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky					1	

Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy starobného dôchodkového sporenia

Problematika starobného dôchodkového sporenia je v súčasnosti v SR upravená zákonom o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z.z., ktorý je v oblasti samotného dôchodkového sporenia úzko prepojený so zákonom o sociálnom poistení. V súvislosti so zákonom o starobnom dôchodkovom sporení bolo vydaných niekoľko súvisiacich vykonávacích predpisov a to konkrétne: Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 183/2004 Z.z., Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 440/2004 Z.z., Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 87/2005 Z.z., Vyhláška NBS č. 567/2006 Z.z., Vyhláška NBS č. 91/2008 Z.z., Vyhláška NBS č. 101/2008 Z.z., Vyhláška NBS č. 246/2009 Z.z. Vyhláška NBS č. 267/2009 Z.z., a Opatrenie NS zo dňa 4. novembra 2008 č. 21/2008.

Predmetom úpravy zákona o starobnom dôchodkovom sporení okrem definície všeobecných pojmov je osobný rozsah starobného dôchodkového sporenia (definuje sa kategória povinných subjektov), problematika príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, dôchodkov, zriadenia dôchodkovej správcovskej spoločnosti, jej vnútornej organizácie, organizácie jednotlivých dôchodkových fondov, osobných dôchodkových účtov. Zákon tiež upravuje povinnosti depozitára, audítora, zakladá právomoc a kompetenciu orgánov dohľadu (súčasne so zákonom o dohľade nad finančným trhom, upravuje informačné povinnosti dôchodkových správcovských spoločností a problematiku propagácie a reklamy v oblasti starobného dôchodkového sporenia.

Vo vzťahu k predmetu úpravy by sme mohli zákon o starobnom dôchodkovom sporení rozdeliť na dva vzájomne vecne súvisiace celky a to na oblasť upravujúcu priebeh a výkon starobného dôchodkového poistenia a na oblasť dohľadu nad podnikaním dôchodkových správcovských spoločností. V oblasti priebehu a výkonu starobného dôchodkového sporenia zákon o starobnom dôchodkovom sporení vplýva na osoby povinné platiť príspevky na starobné dôchodkové poistenie a to: zamestnanec, zamestnávateľ, samostatne zárobkovo činná osoba, štát a Sociálna poisťovňa.
Podľa údajov poskytnutých Sociálnou poisťovňou[155], bolo k 31.12.2008 registrovaných:

- v registri zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení **1 483 840 zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení**
- **262 272 samostatne zárobkovo činných osôb**,
- **150 806 zamestnávateľov**,
- **103 358 dobrovoľne poistených osôb** (nielen dôchodkovo)
- **2 782 148 zamestnancov** (nie všetci z nich sú poistení v druhom pilieri starobného dôchodkového poistenia).

Zákon o starobnom dôchodkovom sporení ukladá horeuvedeným subjektom platiť príspevky na starobné dôchodkové poistenie. Keďže tieto príspevky sú platené v rámci povinností, ktoré subjektom vyplývajú zo zákona o sociálnom poistení, a platia sa Sociálnej poisťovni, ktorá ich neskôr zasiela jednotlivým dôchodkovým správcovským spoločnostiam, nevznikajú zo zákona o starobnom dôchodkovom sporení týmto subjektom žiadne dodatočné náklady, ktoré by už predtým neboli vyčíslené v Zákone o sociálnom poistení. Preto záťaž týchto subjektov nie je ďalej predmetom analýzy zákona o starobnom dôchodkovom sporení

V časti zákona o starobnom dôchodkovom sporení, ktorá upravuje výkon dohľadu a fungovanie dôchodkových správcovských spoločností sa zákon okrem štátnych orgánov (NBS a Sociálna poisťovňa) v súčasnosti vzťahuje najmä na 6 podnikateľských subjektov - dôchodkových správcovských spoločností. Zákon ukladá v tejto časti niektoré ďalšie povinnosti depozitárovi dôchodkovej správcovskej spoločnosti, jej audítorovi a niektorým vymedzeným kategóriám zamestnancov DSS. Po započítaní audítorských spoločností a depozitárov sa celkový počet dotknutých podnikateľských subjektov rozširuje na 18. Nakoľko povinnosti depozitára, alebo audítora sa nerealizujú súčasne s povinnosťami dôchodkovej správcovskej spoločnosti[156], počet reálne dotknutých subjektov pri žiadnej regulácií nie je vyšší ako 6.

Zákon č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení nadobudol platnosť dňa 31.1.2004. Za sledované obdobie (31.01.2004 - 01.07.2009) bol predpis novelizovaný celkovo 15 krát, čo predstavuje približne 3 novely za rok. Celkový prehľad právnej úpravy v oblasti starobného dôchodkového sporenia je obsiahnutý v tabuľke č.1.

Tabuľka č.1 - Prehľad relevantných analyzovaných predpisov v oblasti starobného dôchodkového sporenia

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
43/2004 Z.z.	Zákon o starobnom dôchodkovom sporení		všeobecná úprava starobného dôchodkového sporenia
183/2004 Z.z.	Vyhláška MPSVaR o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť DSS	§48 ods.9 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom	špecifikácia potrebných dokladov, podkladov a príloh potrebných na získanie povolenia na výkon činnosti

		sporení	DSS podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení
440/2004 Z.z.	Vyhláška MPSVaR, ktorou sa ustanovuje čo sa rozumie nepravdivou alebo zavádzajúcou informáciou, službou alebo plnením, ktoré nesúvisia so starobným dôchodkovým sporením	§112 ods.2 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	úprava reklamy a propagácie DSS
87/2005 Z.z.	Vyhláška MPSVaR, ktorou sa ustanovuje postup pri výpočte a zúčtovaní odplaty za správu dôchodkového fondu a odplaty za vedenie osobného dôchodkového účtu	§ 63 ods.4 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	výpočet a zúčtovanie odplaty za správu fondu a vedenie osobného dôchodkového účtu
567/2006 Z.z.	Vyhláška NBS, ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom DSS, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde	§ 109 ods.7 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	ustanovenie špecifikuje spôsob plnenia niektorých informačných povinností DSS
91/2008 Z.z.	Vyhláška NBS o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde DSS a jej depozitárom a o zmene Vyhlášky NBS č. 567/2006 Z.z.	§110 ods.3 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	upravuje a špecifikuje spôsob plnenia niektorých informačných povinností DSS
101/2008 Z.z.	Vyhláška NBS o vlastných zdrojoch DSS	§60 ods.3 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	upravuje problematiku vlastných zdrojov DSS
Oznámenie č. 465/2008 Z.z.	Opatrenie NBS č.21/2008 zo 4. novembra 2008 o predkladaní výkazov dôchodkovými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými správcovskými spoločnosťami na štatistické účely	§35 ods.2 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom	
74/2009 Z.z.	Vyhláška NBS č.74/2009 Z.z. o predkladaní oznámení o prekročení a zosúladení limitov v majetku dôchodkového fondu a doplnkového dôchodkového fondu	§109 ods.5 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	upravuje problematiku kontroly investícií DSS zo strany NBS
246/2009 Z.z.	Vyhláška NBS o spôsobe určenia hodnoty majetku v dôchodkovom fonde a doplnkovom dôchodkovom fonde a o zmene vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 217/2005 Z. z. o vlastných zdrojoch doplnkovej dôchodkovej spoločnosti a o metódach a postupoch stanovenia hodnoty majetku v doplnkových dôchodkových fondoch v znení neskorších predpisov	§72 ods.1 zákona č. 43/2004 Z.z. o starobnom dôchodkovom sporení	upravuje a špecifikuje spôsob oceňovania majetku v dôchodkovom fonde - účinnosťou od 01.07.2009

Zdroj: www.nbs.sk, www.epi.sk

2. Charakteristika regulácií v oblasti starobného dôchodkového sporenia

2.1. Počet a rozdelenie regulačných povinností

Regulácie upravené zákonom o starobnom dôchodkovom sporení je možné rozdeliť na regulácie upravujúce výkon dôchodkového poistenia (vyčíslené ako súčasť zákona o

starobnom dôchodkovom sporení) a regulácie upravujúce výkon dohľadu NBS nad podnikaním dôchodkových správcovských spoločností a povinnosti dôchodkových správcovských spoločností voči sporiteľom a poberateľom dôchodkov.

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[157] ako aj na makroúrovni[158], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií.** V zákone o starobnom dôchodkovom sporení sme identifikovali celkovo 267 čiastkových regulácií. Z celkového počtu regulácií je možné kvantifikovať 89 regulácií.

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií je merateľná len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**, ktorých sa v zákone o starobnom dôchodkvom sporení nachádza **38** . Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**, ktorých je v zákone **51**. Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie nie je možné kvantifikovať.

Špecifikom zákona o starobnom dôchodkovom sporení, je veľký počet noriem, ktoré ešte nikdy neboli použité.

Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu, preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné. Pri kalkulácií nákladov sme použili nasledovné štatistické dáta a premenné z tabuľky č. 2

2.2. Štatistické dáta a premenné

Pri výpočtoch sme použili štatistické dáta a premenné, ktoré sme získali zo zdrojov Štatistického úradu SR, Národnej banky Slovenska a Ústredia sociálnej poisťovne. Údaje o časových koeficientoch potrebných na vypĺňanie jednotlivých tlačív sme získali od dôchodkových správcovských spoločností. Použité štatistické dáta a premenné obsahuje tabuľka č.2

Tabuľka č.2 - Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Štatistický údaj/premenná	**Hodnota**
priemerná hodinová mzda (PHM) za rok 2008	4,71 euro[159]
priemerná ročná mzda za rok 2008	8112, 56 euro[2]
počet registrovaných zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení	1 483 840[160]
počet podaných denných informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde[161]	4 500
počet podaných denných informácií o stave majetku v dôchodkovom fonde[4]	4 500
počet podaných správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti[4]	12
počet podaných hlásení o primeranosti vlastných zdrojov dôchodkovej správcovskej spoločnosti[4]	24
počet podaných správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde[4]	36
priemerné náklady doručenia 1 písomnosti poštou (PND)[162]	1 euro
priemerné náklady na tlač 1 strany A4 (PNT)	0,05 euro

Zdroj: Štatistický úrad SR, Sociálna poisťovňa, NBS

2.3 Výpočet regulačnej záťaže

Výpočet regulačného zaťaženia spôsobeného priamo kvantifikovateľnými reguláciami je obsiahnutý v tabuľke č.3. Pri vyčísľovaní dopadov priamo kvantifikovateľných regulácií sa násobí štatistický údaj o výskyte kvantifikovaného javu (napr. počet výkazov) priemernými nákladmi, alebo množstvom potrebného času, ktoré udal podnikateľ.

Tabuľka č.3 - Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady	Celkové náklady
4,5	priamo kvantifikovateľná	náklady vyčíslené podľa zákona o sociálnom poistení	-	-
32	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x požadovaná výška základného imania (9 959 000 euro po zaokrúhlení)	9 959 000 euro	59 754 000 euro
35, 139	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x zriaďovacie náklady uvádzané anketovanými podnikateľmi (150 000 euro)	150 000 euro	900 000 euro
58, 64, 65, 66,	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x náklady uvádzané anketovanými podnikateľmi (priemerná ročná mzda 1 zamestnanca - 8 112,56 euro[163])	8112,56 euro	48 675 euro
68	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (PHM x časový koeficient 40)	188,4 euro	1130 euro ročne
69, 70	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (PHM x časový koeficient 32)	150,72 euro	904 euro ročne
71	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x ((DSS: PHM x časový koeficient 180) + (fondy: PHM x časový koeficient 480))	3108,6 euro	18 652 euro
73	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (PHM x časový koeficient 0,33)	1,55 euro	9,3 euro
76	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (4 x (DSS: PHM x časový koeficient 60 + fondy:PHM x časový koeficient 120))	3391,4 euro	20 347 euro
80, 81	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x ((priemerná ročná mzda 2 zamestnancov: 2x 8 112,56 euro) + fixné náklady na archiváciu 15 000 euro ročne)	31 225,12 euro	187 351 euro
95	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (financie potrebné na splnenie požiadavky primeranosti vlastných zdrojov - 2000 euro)	2000 euro	12 000 euro
115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 123	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (potrebné množstvo pracovného času (1/10 ročného pracovného času 1 osoby + fixné náklady na zabezpečenie daných povinností - 7 000 eur)	7811, 25 euro	46 868 euro
180	priamo kvantifikovateľná	ustanovenie sa v súčasnosti vzťahuje približne na 40 000 klientov (PHM x 0,25) + PND + PNT 1 strana A4	2,2275 euro	89 100 euro
182, 183	priamo kvantifikovateľná	Počet klientov DSS (1 483 840) x priemerné náklady na zaslanie jedného výpisu[164] 1,734 euro	1,743 euro (jeden výpis)	2 586 333 euro
194	priamo kvantifikovateľná	Počet DSS (6) x priemerné náklady na depozitára (20 000 euro)	20 000 euro	120 000 euro
221, 222, 224, 225, 226	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x priemerné ročné náklady na inzerciu v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou (40 000 euro)	40 000 euro	240 000 euro
227, 228,	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x (PHM x časový koeficient 6,5)	30, 615	183,69 euro
229	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x priemerné náklady na prílohy k zmluvám (34 632 euro)	34 632 euro	207 792 euro
230, 231 232, 233, 234, 235,	priamo kvantifikovateľná	ustanovenie spôsobuje podľa anketovaných podnikateľov minimálne náklady	-	-

236, 237				
238, 239, 240, 241	priamo kvantifikovateľná	počet DSS (6) x ((ročná správa o hospodárení DSS a fondov: PHM x časový koeficient 80) + (polročná správa o hospodárení s majetkom DSS a fondov PHM x časový koeficient 80) + (hlásenie o primeranosti vlastných zdrojov: 4x PHM x časový koeficient 1,5)	ročná správa: 376,8 eura polročná správa: 376,8 euro hlásenie (ročne):28,26 euro	4634,6 euro
246	priamo kvantifikovateľná	celkový počet oznámení (9000) x (PHM x časový koeficient 2)	9,42	84 780 euro
Spolu (plus základné imanie)				64 322 760 euro
Spolu (bez základné imania)				4 568 760 euro

Zdroj: vlastné prepočty

Jednotkové náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sú vyčíslené v tabuľke č.8. Pri individuálne kvantifikovateľných reguláciách sme ako podklady pre priemernú časovú náročnosť, alebo pre priemerné náklady použili údaje poskytnuté anketovanými podnikateľmi.

Tabuľka č.4 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení.

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady
12	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,16)	0,7536 euro
13,14	individuálne kvantifikovateľná	len transakčné náklady - anketovaní podnikatelia ich popisujú ako minimálne	minimálne
18, 22	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,25)	1,17 euro
44, 46, 47, 48, 49, 60, 94, 127, 135, 141, 242, 243	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,36 euro
45[165], 52	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2) + správny poplatok za výpis z OR (6,5 euro, pozn. - v elektronickej podobe 0,33 euro)	15,92 euro
50, 128, 129	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 10)	47,1 euro
51	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5) + PND + PNT 7 strán A4	3,71 euro
98	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 16[166])	75,36 euro
112, 181[167]	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,5)	2,36 euro
124, 125, 126, 137, 161, 173, 212, 213, 215	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 0,75)	3,53 euro
140	individuálne kvantifikovateľná	anketovaní podnikatelia označujú tieto náklady ako minimálne	minimálne
141, 145	individuálne kvantifikovateľná	náklady na zaslanie jedného listu - oznámenie 1,734 euro	1,734 euro/1 list

Zdroj: vlastné prepočty

V prípade ak vyčísľujeme viacero oznámení spoločne, jednotkový náklad sa vzťahuje na všetky oznámenia samostatne, t.j. náklady na každé z podaných oznámení sú v sume vyčíslených jednotkových nákladov.

3. Analytické závery

Analýzou boli náklady spôsobené zákonom o starobnom dôchodkovom sporení vyčíslené na sumu **4 568 760 euro bez základného imania** (64 322 760 euro vrátane základného imania). Na tomto mieste je potrebné poznamenať, že zákon o starobnom dôchodkovom sporení obsahuje množstvo ďalších všeobecných ustanovení (vrátane ustanovení administratívneho charakteru, ktoré je možné kvantifikovať len jednotkovo), ktoré nemožno presne vyčísliť, čo ale neznamená, že podnikanie neovplyvňujú.

Za značné pozitívum zákona o starobnom dôchodkovom sporení a jeho úpravy dohľadu NBS nad činnosťou DSS je povinná komunikácia dôchodcovských správcovských spoločností s NBS pomocou prostriedkov elektronickej komunikácie. Podľa štatistík NBS bolo za rok 2008 doručených viac než 9 000 výkazov o skutočnostiach, ktoré sú DSS povinné hlásiť NBS. ***Povinnosť elektronickej komunikácie tak umožňuje ušetriť značné prostriedky na tlač a doručovanie týchto podaní.***

Anketovaní podnikatelia považujú súčasný rozsah dohľadu NBS za primeraný štandard v rámci finančných trhov štátov OECD a **náklady súvisiace s výkonom dohľadu** podľa zákona o starobnom dôchodkovom sporení (spolu so zákonom o dohľade nad finančným trhom) **nevnímajú ako vážnu prekážku podnikania**. Rovnako pozitívne podnikatelia hodnotia postup NBS pri výkone svojich kompetencií, ktorý hodnotia ako rozumný a primeraný.

Kriticky je v podnikateľmi v oblasti starobného dôchodkového sporenia **hodnotená potenciálna nestabilita legislatívy v tejto oblasti.** Podnikatelia v súvislosti s niektorými krokmi vlády v oblasti starobného dôchodkového sporenia necítia potrebnú právnu istotu nevyhnutnú pre nerušené podnikanie (v tomto bode ide o politickú otázku, ktorá nie je predmetom tejto analýzy). Ustanoveniam zákona, ktoré zakladajú povinnosť DSS v prípade poklesu hodnoty investícií doplatiť sporiteľom rozdiel sa podnikatelia dokázali prispôsobiť úpravou investičných stratégií .

4. Odporúčania

Nakoľko **podnikatelia nevnímajú samotný zákon** o starobnom dôchodkovom sporení, hlavne v časti upravujúcej ich administratívne povinnosti voči DSS **ako vážnu prekážku** v ich podnikaní neposkytujeme ďalšie odporúčania na zmenu tohto zákona.

Regulačná mapa - Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Frekvencia povinnosti	Počet dotknutých subjektov	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vyplňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	9	1	Ustanovenie zakazuje poskytovateľovi starobného dôchodkového poistenia priamo alebo nepriamo diskriminovať sporiteľov na základe kritérií ustanovených v tomto ustanovení zákona						
2	9	2	Ustanovenie zakazuje poskytovateľovi starobného dôchodkového poistenia zisťovať sexuálna orientácia sporiteľa alebo poberateľa dôchodku.						
3	9	6	Ustanovenie zakladá právnu zodpovednosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti v prípade porušenia zákazu diskriminácie uvedeného v §9, poškodená fyzická osoba sa na základe tohto ustanovenia môže domáhať náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v občianskom súdnom konaní.						
4	14	1	Ustanovenie vymedzuje okruh povinne poistených osôb podľa tohto zákona.		podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté v zákone o sociálnom poistení			
5	20	1	Ustanovenie zakladá povinnosť zamestnávateľom (definovaný v §10 tohto zákona odkazom na na §7 zákona o sociálnom poistení č.461/2003 Z.z.) , SZČO povinne zúčastneným na starobnom dôchodkovom sporení (definované v §5 tohto zákona odkazom na §5 zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.), dobrovoľne dôchodkovo poisteným osobám povinne zúčastneným na starobnom dôchodkovom poistení (§14 tohto zákona), štátu a Sociálnej sporiteľni platiť príspevky na starobné dôchodkové poistenie za zamestnancov	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení	1	1	1
6	21		Povinnosť osôb povinných v §20 vypočítať a zaplatiť príspevok na starobné dôchodkové sporenie spôsobom uvedeným v tomto ustanovení (ako sadzbu – definovanú v §22 z vymeriavacieho základu definovaného v §23 tohto zákona).	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	Sadzbu upravuje §22, náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení	1	1	1

7	23		Povinnosť osôb povinných podľa §20 vypočítať vymeriavací základ definovaný v tomto ustanovení podľa relevantných ustanovení vzťahujúcich sa na jednotlivé kategórie povinných osôb podľa osobitného predpisu – zákon o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení		1	1
8	23a		Ustanovenie upravuje spôsob výpočtu vymeriavacieho základu pre povinné osoby, ktoré platia príspevok na starobné dôchodkové poistenie zamestnancovi (zamestnávatelia), v prípade príjmu zamestnanca z neplatne skončeného pracovnoprávneho vzťahu	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení		1	
9	26		Povinnosť FO a PO povinných platiť príspevky na starobné dôchodkové poistenie tieto príspevky odvádzať Sociálnej poisťovni	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení	1	1	
10	27		Ustanovenie definuje spôsob platenia príspevkov na starobné dôchodkové poistenie na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení		1	
11	28		Ustanovenie upravuje splatnosť príspevkov na starobné dôchodkové sporenie	opakovane v priebehu roka 12x	podľa zákona o sociálnom poistení	náklady zahrnuté do zákona o sociálnom poistení			
12	28a	2	Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti do 5 pracovných dní od smrti sporiteľa oznámiť túto skutočnosť Sociálnej poisťovni	príležitostne	6			1	1
13	28a	2	Ustanovenie zakladá povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti poskytnúť, na základe žiadosti Sociálnej poisťovne o vrátenie príspevkov poskytnutých bez právneho dôvodu (v prípade smrti sporiteľa), bez zbytočného odkladu tieto prostriedky na účet Sociálnej poisťovne v hodnote počet požadovaných dôchodkových jednotiek krát aktuálna hodnota ku dňu prevodu. Ak je na osobnom účte menšia ako požadovaná suma poskytujú sa všetky prostriedky na osobnom účte.	príležitostne	6			1	
14	28a	4	Ustanovenie zakladá povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti poslať Sociálnej poisťovni na jej účet v Štátnej pokladnici bezodkladne prostriedky, ktoré boli zaslané na osobný dôchodkový účet sporiteľa po jeho zrušení	príležitostne	6			1	
15	30		Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti sporiteľovi vyplatiť dôchodok formou programového výberu s doživotným dôchodkom, alebo formou doživotného dôchodku po splnení podmienok uvedených v tomto ustanovení			Nemeriame – ide o povinnosť, ale nejde o záťaž, nakoľko sú prostriedky len zverené a ide o core business DSS		1	1
16	31		Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti sporiteľovi vyplatiť predčasný starobný dôchodok formou programového výberu s doživotným dôchodkom, alebo formou doživotného dôchodku po splnení podmienok uvedených v tomto ustanovení.		6	Nemerateľné – daná norma nebola ešte nikdy využitá		1	1

17	32	3	Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti previesť finančné prostriedky z dôchodkového účtu sporiteľa finančné prostriedky alebo iné aktíva, v hodnote, akú mali v deň keď sporiteľ požiadal o vyplácanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku potrebnej na vyplácanie doživotného starobného dôchodku alebo doživotného predčasného starobného dôchodku, na účet poisťovne, s ktorou sporiteľ uzatvoril zmluvu o budúcej zmluve o vyplácaní starobného dôchodku alebo doživotného starobného dôchodku.			Nemeriame – ide o povinnosť, ale nejde o záťaž, nakoľko sú prostriedky len zverené, a ide o core business DSS		1	1
18	32	4	Ustanovenie zakladá povinnosť príslušnej poisťovne uzavrieť so sporiteľom zmluvu o vyplácaní doživotného predčasného/riadneho dôchodku.			Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	1
19	32	5	Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti odpísať z osobného dôchodkového účtu sporiteľa počet dôchodkových jednotiek rovnajúcich sa hodnote prevedených aktív.			všeobecné ustanovenie bez merateľný dopadov		1	1
20	32	9	Povinnosť určiť sumu mesačnej splátky počas obdobia programového výberu (určeného sporiteľom) spôsobom uvedeným v tomto ustanovení.			všeobecné ustanovenie bez merateľný dopadov		1	
21	33	2	Povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti previesť finančné prostriedky z dôchodkového účtu sporiteľa finančné prostriedky alebo iné aktíva, v hodnote, akú mali v deň keď sporiteľ požiadal o vyplácanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku potrebnej na vyplácanie doživotného starobného dôchodku alebo doživotného predčasného starobného dôchodku, na účet poisťovne, s ktorou sporiteľ uzatvoril zmluvu o budúcej zmluve o vyplácaní starobného dôchodku alebo doživotného starobného dôchodku			všeobecné ustanovenie bez merateľný dopadov		1	1
22	33	3	Ustanovenie zakladá povinnosť príslušnej poisťovne uzavrieť so sporiteľom zmluvu o vyplácaní doživotného predčasného/riadneho dôchodku	príležitostne	6	Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	
23	34		Ustanovenie zakladá povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti za podmienok uvedených v tomto ustanovení vyplácať vdovské a vdovecké dôchodky			Nemerateľné – všeobecné ustanovenie		1	1
24	35		Ustanovenie ukladá dôchodkovej správcovskej spoločnosti vypočítať a vyplácať sumu vdovského/vdoveckého dôchodku po poberateľovi riadneho/predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou programového výberu s doživotným dôchodkom.		6	Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	
25	36		Ustanovenie ukladá dôchodkovej správcovskej spoločnosti vypočítať a vyplácať sumu vdovského/vdoveckého dôchodku po poberateľovi riadneho/predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou doživotného dôchodku.		6	Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	

26	37		Ustanovenie ukladá dôchodkovej správcovskej spoločnosti povinnosť vyplácania sirotského dôchodku			Nemerateľné – norma ešte nebola použitá			
27	38		Ustanovenie ukladá dôchodkovej správcovskej spoločnosti vypočítať a vyplácať sumu sirotského dôchodku po poberateľovi riadneho/predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou programového výberu s doživotným dôchodkom.		6	Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	1
28	39		Ustanovenie ukladá dôchodkovej správcovskej spoločnosti vypočítať a vyplácať sumu sirotského dôchodku po poberateľovi riadneho/predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou doživotného dôchodku.		6	Nemerateľné – norma ešte nebola použitá		1	1
29	47	3 a 4	Dôchodková správcovská spoločnosť je povinná vytvoriť fondy definované v §72 ods.4 tohto zákona (rastový, vyvážený, konzervatívny dôchodkový fond) a povinnosť vykonávať len správu fondov zriadených podľa tohto zákona		6	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľných dopadov		1	1
30	47	5	Ustanovenie zakazuje dôchodkovej správcovskej spoločnosti vykonávať inú činnosť ako činnosť podľa tohto zákona.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
31	47	7	Ustanovenie zakladá povinnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti používať vo svojom obchodnom mene dodatok dôchodcovská správcovská spoločnosť alebo d.s.s.a.s.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
32	47	8	Ustanovenie ukladá povinnosť splatiť základné imanie DSS ešte pred podaním žiadosti o povolenie od NBS v plnom rozsahu v minimálnej výške 300 000 000 SK (približne 9 959 000 eur po zaokrúhlení.	jednorazovo	6			1	
33	47	9	Ustanovenie zakazuje dôchodkovej správcovskej spoločnosti vydať akcie v inej podobe ako zaknihované cenné papiere na meno.		6	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
34	47	10	Ustanovenie zakazuje DSS-ke zmenu predmetu činnosti, právnej formy, zmenu podoby a formy akcií, zrušenie DSS splynutím alebo rozdelením, predaj podniku alebo jeho časti na základe Obchodného zákonníka.		6	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
35	48	1 až 4	Povinnosť zakladateľa dôchodkovej správcovskej spoločnosti požiadať NBS o vydanie povolenia. Podmienky vydania (ods.2), obsah žiadosti (ods.3) a potrebné prílohy (ods.4) upravujú relevantné časti tohto ustanovenia	jednorazovo	6	Prílohy vymedzuje vyhláška MPSVaR č. 183/2004 Z.z.	1	1	1
36	48	10	Povinnosť DSS splniť podmienku odbornej spôsobilosti osôb navrhnutých za členov predstavenstva, dozornej rady, prokuristov a vedúcich zamestnancov obsadiť osobami s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa s trojročnou riadiacou praxou a trojročnou praxou v oblasti kapitálového trhu, alebo inej oblasti finančného trhu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	

37	48	14	Ustanovenie definuje pojem vhodnej osoby s kvalifikovanou účasťou v DSS (čo je podmienkou vydania povolenia NBS) – FO/PO, ktorá hodnoverne preukáže prehľadný, dôveryhodný a legálny pôvod prostriedkov vložených ako základné imanie a iných finančných prostriedkov poskytnutých DSS, je zrejmé, že zabezpečí riadne vykonávanie starobného dôchodkového sporenia, preukáže finančnú schopnosť preklenúť prípadnú nepriaznivú finančnú situáciu DSS, a ktorá nepretržite vykonáva svoju činnosť aspoň 3 roky pred vydaním povolenia od NBS. Vhodnou osobou nie je osoba v likvidácia, v návrhu na konkurz, na ktorú bol konkurz zamietnutý pre nedostatok majetku, alebo sa stále nachádza v lehote 5 rokov od skončenia konkurzu, alebo po opätovnom potvrdení núteného vyrovnania, nie však skôr ako po uplynutí jedného roku po vyrovnaní záväzkov plynúcich z rozvrhového uznesenia konkurzného súdu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
38	48	16	Ustanovenie vymedzuje kategórie osôb, ktoré môžu mať v DSS podiel na základnom imaní väčší ako 50% - banka, poisťovňa, zaisťovňa, obchodník s cennými papiermi, správcovská spoločnosť, subjekty sídliace v inom členskom štáte, ktoré majú povolenie na výkon obdobnej hospodárskej činnosti v danom štáte.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
39	48	17	Ustanovenie obmedzuje okruh osôb, ktoré môžu mať pri založení DSS v súčte podiel na základnom imaní vyšší ako 50% len na osoby uvedené v §48 ods.16			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
40	48	18	Ustanovenie ustanovuje, že jediným zakladateľom DSS môže byť len osoba vymedzená v §48 ods.16			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
41	48	19	Ustanovuje, že akcionárom s podielom na základnom imaní vo výške väčšej ako 50% môže byť len PO uvedená v §48 ods.16			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
42	48	20	Ustanovuje, že akcionármi so súčtom podielov na základnom imaní vo výške väčšej ako 50% môžu byť len PO uvedená v §48 ods.16			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
43	50	1	Ustanovenie zakazuje prevod alebo prechod povolenia NBS na výkon činnosti udeleného DSS na inú osobu alebo právneho nástupcu DSS.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
44	50	4	Ustanovenie zakladá povinnosť DSS oznámiť NBS v lehote desiatich dní zmeny v mene a priezvisku a mieste trvalého pobytu vhodných osôb podľa §48 a §49 tohto zákona v lehote 10 dní odkedy sa DSS o tejto zmene	príležitostne	6			1	1

			dozvedela-						
45	50	5	Povinnosť DSS podať do 30 dní od právoplatnosti povolenia NBS na na výkon činnosti návrh na zápis do obchodného registra a predložiť NBS výpis z obchodného registra do 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia registrového súdu.	príležitostne	6		1	1	1
46	50	8	Povinnosť DSS bezodkladne oznámiť NBS začatie činnosti, ktorá je obsahom povolenia NBS alebo činnosti, ktorá je obsahom zmeny tohto povolenia.	príležitostne	6			1	1
47	50	9	Povinnosť DSS bezodkladne informovať NBS o zmenách v podmienkach, ktoré boli podkladom na udelenie povolenia na vznik a činnosť DSS a o zmenách v skutočnostiach uvedených v §48 a) až e) a g) až m) (v podmienkach pre vydanie povolenia)	príležitostne	6			1	1
48	51	2	Povinnosť DSS bezodkladne oznámiť NBS skutočnosti zakladajúce zánik povolenia NBS na výkon činnosti a to – 1. prechod správy dôchodkových fondov a práv a povinností voči sporiteľom na inú DSS, ak DSS zaniká z iného dôvodu ako pre odobratie povolenia, 2. vyhlásenie konkurzu na majetok DSS, alebo zamietnutie návrhu na jeho vyhlásenie pre nedostatok majetku (podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácií), 3. ak DSS do šiestich mesiacov od zápisu do obchodného registra nezačala vykonávať svoju činnosť.	príležitostne	6			1	1
49	51	3	Povinnosť zakladateľov DSS písomne oznámiť NBS, že v lehote 6 mesiacov od vydania povolenia NBS nepodali návrh na zápis do obchodného registra.	príležitostne	6	Norma nebola nikdy použitá		1	1
50	52	1	Povinnosť DSS získať súhlas NBS v prípade zmien špecifikovaných v tomto ustanovení (napr. zníženie základného imania, zmena stanov, zmena depozitára a iné – ods.1). Osoby, ktoré žiadajú o toto povolenie (ods.4) a podmienky, ktoré musia splniť (ods.2) sú ďalej špecifikované v tomto ustanovení.	príležitostne	6	Týmto nie sú dotknuté povinnosti podľa osobitných predpisov napr. podľa Obchodného zákonníka, nariadenia vlády o Obchodnom vestníku, Zákona o ochrane hospodárskej súťaže (v prípade zlučovania)		1	1
51	52	7	Povinnosť DSS predložiť NBS odpisy notárskej zápisnice z valného zhromaždenia DSS ale zápisnice zo zasadnutia príslušného orgánu DSS, ktorým sa rozhodlo o zmenách povolených NBS. DSS je povinná bezodkladne informovať NBS o vykonaní úkonov, na ktoré bol udelený súhlas.	príležitostne	6			1	1

52	52	8	Povinnosť DSS predložiť NBS do desiatich dní od právoplatnosti rozhodnutia registrového súdu predložiť NBS výpis z obchodného registra, ktorým sa preukazuje vykonanie zmien, na ktoré bol od NBS udelený súhlas.	príležitostne	6		1	1	1
53	52	9	Povinnosť DSS vymenovať do 3 mesiacov do udelenia povolenia NBS osoby, na ktoré sa vzťahuje toto povolenie do príslušného orgánu DSS (predstavenstvo, dozorná rada, prokurista, vedúci zamestnanec vymedzený v zákone). Inak povolenie zaniká.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
54	53	1	Povinnosť DSS dodržiavať pravidlá obozretného podnikania a to najmä vo vzťahu k organizačnej štruktúre DSS, riadeniu a výkonu kontroly v DSS, vedenia obchodnej dokumentácie, postupom vedenia účtovníctva, riadeniu investíciu, k možným konfliktom záujmov a sledovaniu a dodržiavaniu pravidiel o primeranosti vlastných zdrojov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
55	54	1	Povinnosť DSS upraviť vo svojich stanovách vzťahy medzi predstavenstvom, dozornou radou, prokuristom, vedúcimi zamestnancami vymedzenými v zákone a zamestnancom zodpovedným za výkon vnútornej kontroly.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
56	54	2	Povinnosť DSS vypracovať interné a pravidlá a postupy upravujúce problematiku obozretného podnikania			Nemerateľné – anketovaní podnikatelia nedokázali tento typ nákladov odlíšiť od nákladov súvisiacich s vypracúvaním ostatných interných pravidiel		1	1
57	54	3	Povinnosť DSS ustanoviť takú riadiacu a kontrolnú štruktúru, aby bol zabezpečený bezpečný výkon činností uvedených v povolení na vznik a výkon činnosti DSS, dodržiavanie zásady rovnosti a ochrany sporiteľov a poberateľov dôchodkov, zabezpečený efektívny mechanizmus vybavovania sťažností sporiteľov a poberateľov dôchodkov, minimalizovať riziko ohrozenia záujmov sporiteľov, poberateľov a záujemcov o starobný dôchodok v dôsledku možných konfliktov záujmov medzi nimi a DSS,			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
58	54	4	Povinnosť DSS zahrnúť do organizačnej štruktúry zamestnanca zodpovedného za výkon vnútornej kontroly a umožniť mu prístup k všetkým informáciám a podkladom nevyhnutným pre jeho činnosť	jednorazovo	6			1	
59	54	5	Ustanovenie zakazuje vymedzeným kategórií zamestnancov DSS vykonávať iné vymedzené činnosti pre DSS (napr. zamestnanec zodpovedný za účtovníctvo nesmie súčasne vysporadúvať obchody DSS)			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
60	54	6	Povinnosť DSS oznámiť NBS do desiatich dní každú	príležitostne	6			1	1

			zmenu v organizačnej štruktúre.						
61	54	7	Povinnosť DSS mať minimálne troch členov predstavenstva, pričom na konanie v mene DSS – platnosť právnych úkonov, sú potrebné podpisy minimálne dvoch členov predstavenstva			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
62	54	8	Povinnosť DSS v prípade ak sa rozhodne udeliť prokúru, musí ju udeliť aspoň dvom prokuristom, pričom na platnosť právnych úkonov v mene DSS je potrebný súhlas aspoň dvoch z nich.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
63	54a	4	Povinnosť DSS poskytnúť NBS osobné údaje sporiteľov a poberateľov dôchodkov a iných osôb vymedzených v zákone a to aj bez predchádzajúceho súhlasu týchto osôb za účelom výkonu dohľadu NBS podľa tohto zákona.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
64	55	1	Povinnosť DSS vypracovať a udržiavať účinný systém vnútornej kontroly, a to aj pre každý zo zriadených fondov, ktorý zahŕňa kontrolu dodržiavania zákona, stanov, štatútov jednotlivých fondov, dodržiavanie pravidiel obozretného podnikania	permanentne	6			1	
65	55	2	DSS je povinná v rámci systému vnútornej kontroly v záujme zabránenie škodám a stratám v dôsledku nedostatočného riadenia zabezpečiť: kontrolnú činnosť ako súčasť prevádzkových postupov a vyvodzovanie opatrení na nápravu zistených nedostatkov a ich nápravu a kontroly nezávislej od prevádzkových postupov zamestnancom povereným výkonom vnútornej kontroly	permanentne	6			1	
66	55	4	Povinnosť zamestnanca povereného výkonom vnútornej kontroly informovať dozornú radu DSS, NBS a depozitára o skutočnostiach zistených v priebehu výkonu kontroly, ktoré nasvedčujú porušenie predpisov regulujúcich činnosť DSS, porušenie stanov DSS, štatútov jednotlivých fondov, pravidiel obozretného podnikania a interných predpisov DSS, ktoré môžu ovplyvniť riadny výkon činnosti DSS.	permanentne	6			1	1
67	55	5	Ustanovenie zakazuje kumuláciu funkcie zamestnanca povereného výkonom vnútornej kontroly s členstvom v predstavenstve, dozornej rade, s funkciou prokuristu alebo vymedzeného vedúceho zamestnanca.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
68	55	6	Povinnosť zamestnanca povereného výkonom vnútornej kontroly predložiť NBS do 31.12 plán kontrolnej činnosti za nasledujúci rok.	raz ročne	6			1	1
69	55	7	Povinnosť zamestnanca povereného výkonom vnútornej kontroly do 31.3. predložiť NBS správu o výkone kontroly za predchádzajúci rok, spolu so zistenými nedostatkami a opatreniami prijatými na ich nápravu.	raz ročne	6			1	1
70	55	8	Povinnosť zamestnanca povereného výkonom vnútornej kontroly doplniť na žiadosť NBS správu o výkone kontroly za predchádzajúci rok o informácie požadované NBS	príležitostne	6			1	1

71	56	1	Povinnosť viesť účtovníctvo samostatne za spoločnosť a každý zriadený dôchodkový fond a vypracovať účtovnú závierku samostatne za spoločnosť a každý zriadený dôchodkový fond	permanentne	6			1	1
72	56	1	Povinnosť DSS nechať overiť svoju účtovnú závierku a účtovnú závierku každého spravovaného fondu audítorom a schváliť ich valným zhromaždením			Nemerateľné – anketované DSS považovali vynaložené náklady na audítora za dôvernú skutočnosť a odmietli poskytnúť presnú sumu		1	1
73	56	2	Povinnosť DSS oznámiť NBS audítora, schváleného dozornou radou DSS, ktorý bude overovať jednotlivé účtovné závierky do 30.6. daného roku (NBS môže audítora do 30.9. odmietnuť). Ak bol audítor odmietnutý, musí DSS do 15 dní rozhodnutím dozornej rady schváliť iného nového audítora a oznámiť to NBS (NBS môže do 30 dní odmietnuť). Ak je aj druhý audítor odmietnutý musí DSS akceptovať audítora určeného rozhodnutím NBS. Pre DSS zriadené v priebehu roka platí táto povinnosť primerane.	raz ročne	6			1	1
74	56	3	Povinnosť DSS vykonať na základe rozhodnutia NBS mimoriadny audit.			Náklady mimoriadneho auditu, ak bol odôvodnený hradí audítor, ktorý vykonával riadny audit, ak mimoriadny audit nebol odôvodnený tak NBS - §56 ods.4 tohto zákona. Ńemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
75	56	3	Povinnosť DSS v lehote 30 dní oznámiť meno audítora, ktorý vykoná mimoriadny audit, pričom musí ísť o iného audítora, ako toho čo vykonával riadny audit			Ńemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá		1	1
76	56	5	Povinnosť DSS okrem ustanovení o zostavovaní účtovnej závierky podľa zákona o účtovníctve zostavovať aj priebežnú účtovnú závierku k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka	štyri krát ročne	6			1	1
77	56		Povinnosť audítora vykonávajúceho audit informovať NBS o skutočnostiach, ktoré nasvedčujú porušenie povinností predpisov regulujúcich podnikanie DSS, môžu ovplyvniť riadne fungovanie DSS, alebo môžu viesť k odmietnutiu overenia účtovnej závierky, alebo k vysloveniu výhrad k nej. Audítor je povinný na písomnú výzvu NBS predložiť NBS relevantné podklady			Ńemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá		1	1

78	56	9	Povinnosť DSS zabezpečiť elektronické spracúvania a uschovania údajov pred stratou, odcudzením, zničením a poškodením a zneužitím.			Nemerateľné – náklady na vybudovanie a údržbu elektronického systému anketované subjekty považovali za dôverné a odmietli ich poskytnúť.		1	
79	57	1	Povinnosť evidovať majetok v dôchodkovom fonde a obchody s ním oddelene od majetku DSS a iných spravovaných fondov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez marateľného dopadu		1	1
80	57	2	Povinnosť DSS viesť evidenciu zmlúv a pokynov o nakladaní majetku v dôchodkovom fonde, tak aby bolo možné identifikovať každý obchod a spôsob jeho uskutočnenia vrátane času, miesta a identity obchodných partnerov a ďalšie zákonom požadované údaje – poradové číslo zmluvy, údaje o predmete zmluvy, údaje o druhej zmluvnej strane, dátum uzavretia zmluvy a dátum nadobudnutia jej účinnosti. Evidencia musí byť prístupná NBS a depozitárovi	permanentne	6			1	1
81	57	3	Povinnosť DSS archivovať evidenciu najmenej počas doby 5 rokov od skončenia spravovania fondu, ktorého sa dokumentácia týka. Dokumentácia musí byť prístupná NBS na jej žiadosť bez zbytočného odkladu	permanentne	6			1	
82	58	1	Povinnosť DSS prechádzať konfliktu záujmov medzi DSS, sporiteľmi a poberateľmi dôchodkov a medzi dôchodkovými fondmi navzájom			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
83	58	2	DSS nesmie do majetku spravovaných dôchodkových fondov nadobúdať cenné papiere, ktorých emitentom je samotná DSS, a emitentom ktorých je osoba s kvalifikovanou účasťou na základnom imaní DSS			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
84	58	3	DSS nesmie do majetku v dôchodkovom fonde nadobúdať CP, ktorých emitentom je PO, v ktorej je členom štatutárneho orgánu alebo prokuristom člen predstavenstva DSS, prokurista DSS, alebo vymedzený vedúci zamestnanec, alebo zamestnanec zodpovedný za riadenie investícií DSS, alebo osoba im blízka (definovaná v Občianskom zákonníku), alebo v ktorej vykonáva kontrolu člen predstavenstva DSS, prokurista DSS, alebo vymedzený vedúci zamestnanec, alebo zamestnanec zodpovedný za riadenie investícií DSS, alebo osoba im blízka			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

85	58	4	DSS nesmie uzatvárať obchody súvisiace s majetkom v dôchodkovom fonde s PO, v ktorej je členom štatutárneho orgánu, alebo prokuristom člen predstavenstva DSS, prokurista DSS, alebo vymedzený vedúci zamestnanec, alebo zamestnanec zodpovedný za riadenie investícií, alebo osoba im blízka – to neplatí pre anonymné obchody			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
86	58	4	DSS nesmie uzatvárať obchody s derivátmi súvisiace s majetkom spravovaných fondov s osobami, ktoré majú kvalifikovanú účasť na základnom imaní DSS.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
87	58	5	Ustanovenie zakazuje DSS použiť majetok v dôchodkovom fonde na krytie a úhradu záväzkov, ktoré bezprostredne nesúvisia s týmto fondom a správou jeho majetku.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
88	58	6	Ustanovenie zakazuje DSS použiť majetok dôchodkového fondu na krytie a úhradu záväzkov z iného spravovaného dôchodkového fondu. DSS nesmie uzatvárať obchody s fondom, ktorý spravuje.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
89	58	7	Ustanovenie zakazuje, aby členom predstavenstva DSS, dozornej rady DSS, prokuristom DSS, vymedzeným vedúcim zamestnancom DSS, zamestnancom zodpovedným za výkon vnútornej kontroly DSS a zamestnancom zodpovedným za riadenie investícií DSS bol člen inej finančnej inštitúcie (to neplatí ak ide o inštitúciu skupiny s úzkymi väzbami na DSS a sú dodržané ustanovenia o konflikte záujmov)			Skupina s úzkymi väzbami je definovaná v zákone o cenných papieroch č. 566/2001Z.z. §8 písm. e) ako dve alebo viac FO alebo PO, kde má jedna z FO alebo PO v druhej PO priamy alebo nepriamy podiel na hlasovacích právach najmenej 20%, alebo túto PO priamo alebo nepriamo kontroluje, alebo akýkoľvek vzťah dvoch alebo viacerých PO kontrolovaných tou istou FO alebo PO. Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
90	58	8	Ustanovenie zakazuje členovi predstavenstva DSS, prokuristovi DSS a zamestnancovi DSS zastávať funkciu člena predstavenstva, člena dozornej rady a vedúceho zamestnanca u depozitára, s ktorou ma DSS uzavretú depozitársku zmluvu, v inej DSS, v správcovskej spoločnosti, v doplnkovej dôchodkovej spoločnosti a u osoby podľa §67 – osoba, ktorej bol zverený výkon činnosti			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

			podľa §47 ods.2 písm a) a b)						
91	58	9	Ustanovenie zakazuje vymedzeným kategóriám štátnych zamestnancov zastávať v DSS funkciu člena predstavenstva, prokuristu, člena dozornej rady, alebo byť zamestnancom DSS			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
92	59	1	Zákaz DSS-ke kupovať do svojho majetku a predávať zo svojho majetku, majetok, ktorý môže byť predmetom investovania ak by tým mohlo dôjsť ku konfliktu záujmov medzi DSS a poberateľmi dôchodkov a DSS. DSS v takejto situácií nesmie uprednostniť vlastné záujmy.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
93	59	2	Zákaz členom predstavenstva, dozornej rady, prokuristom a vedúcim zamestnancom a zamestnancom zodpovedným za riadenie investícií DSS nadobúdať cenné papiere, nástroje peňažného trhu a deriváty z dôchodkového fondu DSS a takéto cenné papiere, nástroje peňažného trhu a deriváty dôchodkovému fondu DSS predať.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
94	59	3	Povinnosť DSS informovať NBS do troch pracovných dní, v prípade ak sa v majetku DSS nachádza cenný papier alebo nástroj finančného trhu, ktorý sa nachádza aj v majetku spravovaného dôchodkového fondu	príležitostne	6			1	1
95	60	1 a 2	Povinnosť DSS dodržiavať primeranosť vlastných zdrojov – zdroje sú primerané ak nie sú nižšie ako 25% všeobecných prevádzkových výdavkov DSS za predchádzajúci kalendárny rok (ak ide o novo založenú DSS, ktorá vykonáva činnosť menej ako 1 rok tak 25% z prevádzkových nákladov uvedených v obchodno-finančnom pláne) a pomer likvidných aktív a záväzkov a pohľadávok k majetku vo všetkých spravovaných fondoch nie je nižší ako 0,005	permanentne	6			1	
96	61	1	Povinnosť DSS postupovať pri správe majetku v dôchodkových fondoch samostatne, vo vlastnom mene a v záujme sporiteľov a poberateľov dôchodkov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
97	61	2	Povinnosť DSS pri správe dôchodkového fondu: vykonávať činnosť v najlepšom záujme sporiteľov a poberateľov pri dodržiavaní právnych predpisov, konať čestne a poctivo najlepšom záujme sporiteľov a poberateľov, konať s odbornou starostlivosťou a obozretnosťou (definované v ods.4 tohto paragrafu), zriadiť a udržiavať účinný systém riadenia rizík (definované v ods.3 tohto paragrafu), účinne využívať personálne a materiálno-technické zabezpečenie			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1

			na výkon svojej činnosti, vyhýbať sa konfliktu záujmov a praktikovať zásadu rovného zaobchádzania voči sporiteľom a poberateľom dôchodkov						
98	61	5	Povinnosť DSS na žiadosť NBS hodnoverne preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti pri správe fondov	príležitostne	6	AK DSS nepreukáže platí zákonná domnienka, že nepostupovala s odbornou starostlivosťou		1	1
99	61	6	Povinnosť DSS kupovať a predávať cenné papiere obchodované na regulovanom voľnom trhu burzy a na kótovanom trhu burzy len prostredníctvom anonymných obchodov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
100	61	8	DSS je povinná vykonávať činnosť tak, aby nedochádzalo k narušeniu bezpečnosti finančného systému a k manipulácií s cenou cenných papierov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
101	61	9	Povinnosť DSS nahradiť sporiteľom a poberateľom dôchodkov všetky škody, ktoré im vzniknú v prípade neplnenia alebo nedostatočného plnenia, ktoré im vzniknú neplnením povinností zo zákona alebo zo štatútu jednotlivých fondov.			Nemerateľné – anketované subjekty nemali povinnosť nahradiť škody.		1	1
102	61	10	Povinnosť DSS, v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody podľa ods.8 tohto paragrafu preukázať sporiteľovi alebo poberateľovi dôchodku vynaloženie odbornej starostlivosti			AK DSS nepreukáže platí zákonná domnienka, že nepostupovala s odbornou starostlivosťou. Nemerateľné – anketované subjekty neboli požiadané o preukázanie vynaloženia odbornej starostlivosti		1	1
103	62		Ustanovenie vymedzuje jednotlivé kategórie funkcionárov a zamestnancov DSS, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli na základe svojho postavenia a vs súvislosti so svojím pracovným zaradením.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

104	63	2 a 3	Ustanovenie reguluje výšku odplaty DSS za správu majetku v dôchodkovom fonde vo výške najviac 0,025% priemernej mesačnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia		1	
105	63	4	Ustanovenie reguluje výšku odplaty DSS za vedenie osobného dôchodkového účtu v dôchodkovom fonde vo výške najviac 1% zo sumy odoslaného príspevku pripísaného na bežný účet dôchodkového fondu po pripísaní dôchodkových jednotiek na osobný účet sporiteľa v dôchodkovom fonde.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia		1	
106	63	6	Povinnosť DSS informovať o zmene výšky odplaty (za správu majetku, za vedenie účtu a za zhodnotenie majetku) NBS			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia		1	1
107	63	7	Povinnosť DSS informovať o zmene výšky odplaty (za správu majetku, za vedenie účtu a za zhodnotenie majetku) v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou v lehote 30 dní od nadobudnutia účinnosti zmeny výšky odplaty			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia		1	
108	63	9	Ustanovenie reguluje výšku odplaty DSS za zhodnotenie majetku do výške 5,6% z jednej šestiny zhodnotenia majetku za sledované obdobie (6 kalendárnych mesiacov)			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia		1	

109	63a		Ustanovenie limituje výšku výdavkov, ktoré DSS vynaložila na uzavretie jednej zmluvy, a ktoré vynaložili FO/alebo PO v prospech DSS na uzavretie jednej zmluvy do výšky 6% priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzavrela a limituje výdavky DSS na propagáciu a reklamu do výšky 1000 násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa táto činnosť vykonáva.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Alternatívne náklady by bolo možné odmerať v prípade ak by bolo známa presná varianta k zneniu daného ustanovenia			
110	63b		Povinnosť DSS uhradiť na garančný účet dôchodkového fondu k poslednému dňu kalendárneho mesiaca poplatok v stanovenej výške.			Nemerateľné – výška prostriedkov je závislá od veľkosti fondu. Ustanovenie nepovaýujeme za náklad, pretože prostriedky naďalej zostávajú vo vlastníctve dôchodkového fondu.		1	1
111	63c	2 a 3	Povinnosť DSS odpísať z garančného účtu dôchodkového fondu počet dôchodkových jednotiek zodpovedajúcich podielu absolútnej hodnoty zhodnotenia a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky v prípade ak je aktuálna hodnota garančného fondu vyššia alebo rovná absolútnej hodnote zhodnotenia majetku. Ak je aktuálna hodnota garančného fondu nižšia ako hodnota absolútneho zhodnotenia majetku DSS je povinná odpísať z garančného účtu dôchodkového fondu všetky dôchodkové jednotky a do majetku dôchodkového fondu doplní rozdiel absolútnej hodnoty sumy zhodnotenia majetku a hodnoty garančného účtu dôchodkového fondu vyjadrenú v peniazoch.					1	1
112	64	5	Povinnosť DSS informovať záujemcu o starobné dôchodkové sporenie pred uzavretím zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení o štatútoch jednotlivých fondov, správou o hospodárení s majetkom každého fondu spravovaného DSS a správou o hospodárení s majetkom DSS ako takej	permanentne, pri uzavretí každej zmluvy	6			1	
113	64	6 a 7	Ustanovenie vymedzuje povinné náležitosti zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
114	64	8	Ustanovenie zakazuje zrušenie zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení odstúpením, výpoveďou alebo zrušenie dohodou zmluvných strán. Zmluva zo zákona zaniká prestúpením do inej DSS.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

115	64a	2	Povinnosť DSS registrovať uzavretú zmluvu v registri zmlúv o starobnom dôchodkovom sporení vedenom Sociálnou poisťovňou (registráciou zmluva nadobúda účinnosť).	permanentne pri uzavretí každej zmluvy	6			1	1
116	64a	5	Povinnosť DSS bezodkladne písomne informovať sporiteľa o zápise uzavretej zmluvy do registra vedenom Sociálnou poisťovňou	permanentne pri uzavretí každej zmluvy	6			1	1
117	64a	6	Povinnosť DSS bezodkladne písomne informovať sporiteľa o nezapísaní zmluvy o starobnom dôchodkovom sporené do registra zmlúv vedeného Sociálnou poisťovňou z dôvodu neúplných alebo chybných údajov, alebo z dôvodu, že FO nie je poistencom.	príležitostne	6			1	1
118	64a	7	Povinnosť DSS bezodkladne písomne informovať sporiteľa o zániku zmluvy - zmluva zo zákona zaniká ak ju Sociálna poisťovňa odmietne registrovať z dôvodu, že FO nie je sporiteľom, alebo sporiteľovi pri prestupe do inej DSS nebol vydaný akceptačný list.	príležitostne	6			1	1
119	64a	8	Povinnosť DSS bezodkladne písomne informovať sporiteľa ak nastanú skutočnosti vymedzené v tomto ustanovení, ktoré odôvodňujú aby Sociálna poisťovňa vymazala zmluvu z registra zmlúv.	príležitostne	6			1	1
120	64a	9	Povinnosť DSS v prípade ak zmluva zanikla výmazom z registra zmlúv, alebo rozhodnutím súdu previesť nominálnu hodnotu poukázaných príspevkov na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici v lehote 5 pracovných dní od oznámenia výmazu Sociálnou poisťovňou..	príležitostne	6			1	1
121	64a	10	Povinnosť DSS v prípade ak zmluva zanikla výmazom z registra zmlúv, alebo rozhodnutím súdu previesť nominálnu hodnotu poukázaných príspevkov na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici v lehote 5 pracovných dní od oznámenia výmazu Sociálnou poisťovňou. Ak je aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky nižšia ako nominálna hodnota je DSS povinná previesť na daný účet aj sumu zodpovedajúcu rozdielu.	príležitostne	6		1	1	1
122	65	3	Povinnosť DSS uzatvoriť zmluvu s fyzickou osobou zúčastnenou na starobnom dôchodkovom sporení			Nemerateľné – všeobecná povinnosť, náklad spočívajúci v samotnom uzavretí zmluvy je minimálny, náklad môže predstavovať provízia pre sprostredkovateľa		1	1
123	65	4	Povinnosť DSS do 15 dní od uzavretia zmluvy zaslať údaje v požadovanej elektronickej forme Sociálnej poisťovni	permanentne pri uzavretí každej zmluvy	6			1	1

124	66	1	Povinnosť DSS bez zbytočného odkladu oznámiť NBS akúkoľvek zmenu finančnej situácie, ktorá môže mať za následok ohrozenie jej finančnej situácie, alebo schopnosti plniť jej záväzky voči sporiteľom, poberateľom starobného dôchodku alebo záujemcom o starobné dôchodkové poistenie	príležitostne	6			1	1
125	66	2	Povinnosť PO alebo FO, ktorá plánuje znížiť svoj podiel na základnom imaní, alebo na hlasovacích právach v DSS, pod 50%, 33%, 20%, 10%, 5% a to buď jednou alebo viacerými operáciami priamo alebo nepriamo konaním v zhode, alebo má v pláne prestať byť materskou spoločnosťou DSS bezodkladne oznámiť túto skutočnosť NBS.	príležitostne	6			1	1
126	66	4	DSS je povinná bezodkladne informovať NBS o každej zmene v jej základnom imaní, pri ktorých dôjde k prekročeniu podielu 5%, 10%, 20%. 33%, 50% u jednej osoby, alebo osôb konajúcich v zhode, alebo k zníženiu podielu jednej osoby, alebo osôb konajúcich v zhode pod 50%, 33%, 20%, 10%, 5%	príležitostne	6			1	1
127	67	3	Povinnosť DSS bezodkladne poskytnúť NBS zmluvu o zverení činnosti tretej osobe (obsah je vymedzený v tomto ustanovení), jej prípadné zmeny a oznámiť jej zánik	príležitostne	6			1	1
128	68	5	Povinnosť DSS získať pred svojím zánikom bez likvidácie zlúčením s inou DSS predchádzajúci súhlas NBS. Valné zhromaždenie DSS môže o zlúčení rozhodnúť až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia NBS	príležitostne	6			1	1
129	69	1	Povinnosť DSS získať pre zánikom DSS likvidáciou súhlas NBS	príležitostne	6	Dochádza k prevodu práv a povinností na preberajúcu DSS		1	1
130	69	3	Povinnosť preberajúcej DSS do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia NBS informovať sporiteľov a poberateľov dôchodkov, ktorých sa prechod práv a povinností týka o svojom obchodnom mene, sídle, štatúte dôchodkových fondov a iných súvisiacich podmienkach výkonu starobného dôchodkového poistenia			Nemateľné – anketovaný podnikateľ odmietol poskytnúť odhad nákladov spojených s vykonaním fúzie		1	1
131	69	4	Povinnosť zrušovanej DSS odovzdať preberajúcej DSS všetky dokumenty súvisiace s prechodom správy dotknutých dôchodkových fondov a dokumenty súvisiace s inými právami a povinnosťami ktoré sa vzťahujú k správe týchto fondov			Nemateľné – v spojitosti s §69 ods.3		1	1
132	69	9	Povinnosť likvidovanej DSS navrhnúť NBS osobu likvidátora a výšku jeho odmeny alebo podať návrh návrh na jeho odvolanie na základe uznesenia valného zhromaždenia DSS v lehote 30 dní			Nemateľné – daná norma nebola ešte nikdy využitá		1	1
133	71	3	Povinnosť DSS bezodkladne po dni, v ktorom jej bol doručený návrh na vyhlásenie konkurzu oznámiť NBS			Nemateľná – daná norma nebola nikdy		1	1

			návrh na vyhlásenie konkurzu na jej osobu			využitá			
134	71	4	Povinnosť DSS v deň keď nastali účinky návrhu na vyhlásenie konkurzu, najneskôr v deň keď jej bolo doručené uznesenie súdu o vyhlásení konkurzu, alebo o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku písomne oznámiť NBS tieto skutočnosti. DSS je povinná bezodkladne zaslať kópie uznesení súdu.			Nemerateľná – daná norma nebola nikdy využitá		1	1
135	72	9	Povinnosť DSS bezodkladne oznámiť NBS začatie vytvárania dôchodkového fondu.	príležitostne	6			1	1
136	73	1	Povinnosť DSS zabezpečiť, aby do 18 mesiacov od začatia jej činnosti celkový počet sporiteľov vo všetkých fondoch spolu prekročil počet 50 000.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Daná norma nebola nikdy aplikovaná			
137	73	2	Povinnosť DSS informovať NBS o prekročení požadovaného limitu alebo o nesplnení podmienky podľa §73 ods.1	príležitostne	6			1	1
138	74	2	Povinnosť DSS evidovať majetok v dôchodkovom fonde a hospodárenie s ním oddelene od majetku DSS a iných ňou spravovaných fondov			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu.			
139	77	1	Povinnosť DSS vypracovať štatút každého z dôchodkových fondov	jednorazovo pri vzniku DSS	6	Zahrnuté v sume zriaďovacích nákladov		1	1
140	77	2	Povinnosť DSS zverejniť na svojej internetovej stránke zmenu štatútu fondu a dátum jej uverejnenia	príležitostne	6			1	1
141	77	3	Povinnosť DSS oznámiť NBS text zmeny štatútu fondu, jeho aktuálne znenie, a oboznámiť sporiteľov a poberateľov so zmenami štatútu podľa jeho znenia	príležitostne	6			1	1
142	78	2	Ustanovenie zakazuje DSS splynutie alebo rozdelenie dôchodkového fondu a premena dôchodkového fondu na fond vytváraný podľa osobitného predpisu.			Možno len zlúčiť dôchodkové fondy – úprava v §79 tohto zákona. Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
143	79	3	Ustanovenie zakazuje zlučovanie daného typu dôchodkového fondu s iným typom dôchodkového fondu (napr. zlúčiť možno len rastový s rastovým)			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
144	79	7	Povinnosť preberajúcej DSS zriadiť každému sporiteľovi dôchodkového fondu, ktorého správa na ňu prešlá nový dôchodkový účet			Nemerateľné – súčasť nákladov spojených s fúziou DSS, anketovaný subjekt považuje tieto dáta za dôverné		1	1

145	79	8	Povinnosť preberajúcej DSS oznámiť sporiteľom a poberateľom, že došlo k prechodu správy dôchodkového fondu. Oznámenie je DSS tiež povinná zverejniť v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou bez zbytočného odkladu a do 30 dní od prevzatia správy túto skutočnosť zverejniť opätovne (zverejniť v tlači dva krát)					1	1
146	79	9	Povinnosť DSS súčasne s prechodom správy fondov povinná odovzdať všetku dokumentáciu preberajúcej DSS.			Nemerateľné – súčasť nákladov spojených s fúziou DSS, anketovaný subjekt považuje tieto dáta za dôverné			
147	81	1	Povinnosť DSS dodržiavať obmedzenia na typ majetku, ktorý môže nadobúdať do fondov, podľa tohto ustanovenia tohto zákona			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
148	81	2	Povinnosť DSS pravidelne kontrolovať či zahraničný subjekt kolektívneho investovania alebo iný zahraničný subjekt kolektívneho investovania dodržiava zameranie a cieľ investičnej stratégie uvedenej v štatúte.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia		1	1
149	81	5	Ustanovenie vymedzuje jednotlivé druhy majetku, ktoré DSS nesmie nadobúdať			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
150	81	6	Ustanovenie vymedzuje jednotlivé vymedzené druhy cenných papierov, ktoré DSS nesmie nadobúdať			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
151	82	1 až 12	Ustanovenie upravuje rozloženie rizika pri investovaní majetku dôchodkového fondu – ustanovuje maximálne podiely majetku dôchodkového fondu, ktoré môžu byť investované do jedného typu cenných papierov.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			

152	83	1	Povinnosť DSS predať pri vynaložení odbornej starostlivosti prevoditeľné cenné papiere obchodované na regulovanom trhu ak prestali byť obchodované na regulovanom trhu v lehote 180 dní od skončenia obchodovania s nimi			Lehotu môže NBS predĺžiť na žiadosť NBS ak je to odôvodnené záujmom ochrany sporiteľov. Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
153	83	2 a 3	Ustanovenie zakazuje nadobúdať alebo predávať cenné papiere vymedzené v ustanovení §81 ods.1 a) až e) vymedzeným spôsobom.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
154	84	1	Povinnosť DSS nadobúdať alebo predávať cenné papiere do majetku alebo z majetku dôchodkového fondu za najvýhodnejšiu cenu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu.			
155	84	2	Ustanovenie zakazuje DSS použiť majetok v dôchodkovom fonde na pôžičiek, darov, úverov a zabezpečenie záväzkov FO alebo PO			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu.			
156	84	3 a 4	Ustanovenie obmedzuje možnosť prijatia peňažných pôžičiek alebo úverov v prospech majetku v dôchodkovom fonde len ak je to nevyhnutné na dočasné preklenutie nedostatku likvidity majetku vo fonde, ak to umožňuje jeho štatút, pričom pôžička musí mať splatnosť do jedného roka od čerpania. Súhrn peňažných pôžičiek nesmie prekročiť 5% čistého majetku fondu ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke alebo úvere.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu.			
157	84	5	Ustanovenie zakazuje DSS výkon vymedzeného typu operácií			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
158	86		Ustanovenie vymedzuje štruktúru a obsah majetku v konzervatívnom dôchodkovom fonde.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			

159	87		Ustanovenie vymedzuje štruktúru a obsah majetku vo vyváženom dôchodkovom fonde.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
160	88		Ustanovenie vymedzuje štruktúru a obsah majetku v rastovom dôchodkovom fonde.			Nemerateľné – bolo by možné len porovnanie nákladov v prípade ak by bola známe alternatívne znenie tohto ustanovenia			
161	89	3	Povinnosť DSS bez zbytočného odkladu oznámiť NBS prekročenie limitov podľa §82 a §86 až §88, z dôvodov, ktoré DSS nemôže ovplyvniť, alebo z dôvodu predkupných práv. DSS je povinná bezodkladne zosúladiť stav majetku s danými limitmi s prihliadnutím na záujmy sporiteľov a poberateľov.			NBS môže určiť lehotu na vykonanie transakcie, ktorou sa stav majetku zosúladí s limitmi. NBS môže uložiť DSS sankciu za takéto konanie.		1	1
162	90	1 a 3	Povinnosť DSS používať okrem systému riadenia rizík aj rating emisie na hodnotenie rizika spojeného s investovaním majetku v dôchodkovom fonde do dlhopisov a iných dlhových, alebo iných cenných papierov vymedzených kategórií			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
163	90	2	Povinnosť DSS v prípade ak emisii alebo emisnému programu dlhopisov, alebo iných dlhových cenných papierov nebol poskytnutý rating použiť na ohodnotenie rizika týchto cenných papierov rating emitenta alebo rating subjektu, ktorý za tieto dlhové cenné papiere poskytol záruku.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
164	90	5	Povinnosť DSS pri investícií do podielových listov a cenných papierov zahraničného subjektu kolektívneho investovania, iného zahraničného subjektu kolektívneho investovania alebo cenných papierov, ktorých hodnota je naviazaná na hodnotu, niektorého finančného indexu použiť okrem štandardného ratingu a pravidiel pre hodnotenie rizika aj rating emitenta, alebo emisie podkladových aktív.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
165	90	6	Povinnosť DSS použiť na účely hodnotenia rating poskytnutý ratingovou agentúrou, ktorá je zapísaná v zozname NBS podľa osobitného predpisu.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
166	90	7	Povinnosť DSS používať na hodnotenie rizika len vyžiadaný medzinárodný rating.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

167	90	9	Povinnosť DSS pri investovaní investovať len do cenných papierov s ratingom v investičnom pásme			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
168	90	10	Ustanovenie limituje DSS v investovaní do vymedzených cenných papierov a to tak, že pre vymedzené typy cenných papierov je potrebné aby najmenej 90% podkladových aktív týchto cenných papierov malo rating v investičnom pásme.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
169	90	12	Povinnosť DSS pri investovaní používať posledný vydaný rating pre daný cenný papier.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
170	90	13	Povinnosť DSS priebežne sledovať rating cenných papierov, ktoré má vo svojom majetku a ak ich rating klesne do špekulatívneho pásma je povinná takéto cenné papiere predať bez zbytočného odkladu najneskôr v lehote 180 dní od zistenia poklesu ratingu (lehotu môže NBS predĺžiť ak je to v záujme sporiteľov).			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
171	91	1	Povinnosť DSS porovnávať hodnotu ňou spravovaného konzervatívneho fondu s referenčnou hodnotou.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
172	91	2	Povinnosť DSS dosahovať v konzervatívnom fonde výkonnosť minimálne na úrovni referenčnej hodnoty			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
173	91	3	Povinnosť DSS v prípade neplnenia povinnosti podľa ods.1 a 2 oznámiť túto skutočnosť NBS					1	1
174	91a	1	Povinnosť DSS porovnávať zloženie majetku ňou spravovaných vyvážených a rastových fondov s referenčnou hodnotou vyvážených a rastových fondov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
175	91a	2	Povinnosť DSS určiť v štatúte fondu zloženie referenčnej hodnoty vyváženého a rastového fondu, ktoré môže zmeniť najskôr po uplynutí 60 dní od zverejnenia poslednej predchádzajúcej zmeny.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
176	91a	3	Povinnosť DSS zachovávať zloženie majetku v rastovom a vyváženom fonde v súlade s všeobecne záväzným predpisom vydaným NBS – od tohto zloženia sa môže odchýliť len v rozsahu stanovenom týmto predpisom			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
177	92	1	Ustanovenie obmedzuje DSS v zložení klientov jednotlivých fondov (osoba po 47 roku veku nesmie byť v rastovom fonde a po 55 roku veku nesmie byť vo vyváženom fonde)			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

178	93	2	Povinnosť DSS vyhovieť žiadosti sporiteľa o prechod z jedného dôchodkového fondu spravovaného danou DSS do iného fondu spravovaného tou istou DSS, ak tento prechod nie je v rozpore s §92 ods.1			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu. Spôsobené náklady sú zanedbateľné			
179	93	3 a 4	Povinnosť DSS automaticky zmeniť sporiteľovi fond, v prípade ak o túto zmenu sám nepožiadal a ďalej nespĺňa podmienky podľa §92 ods.1			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
180	93	5	Povinnosť DSS informovať sporiteľa o povinnosti zmeniť fond z dôvodu veku najneskôr dva roky, pred zákonom stanovenou lehotou (§93 ods.3 a ods.4)					1	1
181	94	1	Povinnosť DSS zriadiť každému sporiteľovi osobný dôchodkový účet					1	
182	94	5	Povinnosť DSS zaslať sporiteľovi výpis z jeho dôchodkového účtu k poslednému dňu kalendárneho roka najneskôr v lehote dvoch mesiacov od uplynutia kalendárneho roka. V prípade prestupu sporiteľa je DSS, z ktorej sporiteľ vystupuje povinná zaslať sporiteľovi výpis z osobného dôchodkového účtu ku dňu výstupu najneskôr v lehote 15 dní od dátumu jeho vystúpenia a DSS, do ktorej sporiteľ vstupuje je povinná do 15 dní odo dňa prestupu zaslať sporiteľovi výpis z účtu v jeho aktuálnej hodnote. Vyhotovenie a zasielanie výpisov DSS nesmie spoplatňovať					1	1
183	94	9	Povinnosť DSS kedykoľvek zaslať sporiteľovi na jeho žiadosť výpis z dôchodkového účtu v lehote 15 kalendárnych dní			Zaslania takéhoto výpisu, alebo zasielanie častejšie ako je zákon stanovené môže DSS spoplatniť			
184	95		Ustanovenie upravuje postup DSS pri pripisovaní alebo odpisovaní dôchodkových jednotiek z účtu sporiteľa pri zaplatení príspevku, penále alebo prevedení majetku (v rámci fondou spravovaných tou istou DSS, alebo pri prestupe z jednej DSS do druhej)			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
185	96		Ustanovenie upravuje prepis dôchodkových jednotiek v prípade zmeny fondu spravovaného tou istou DSS			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
186	97		Ustanovenie upravuje prepis dôchodkových jednotiek v prípade zmeny DSS			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
187	98a	1	Povinnosť DSS zriadiť a viesť garančný účet dôchodkového fondu, kde sa evidujú dôchodkové jednotky					1	

			oddelene od dôchodkových účtov						
188	98a	2	Povinnosť DSS evidovať na garančnom účte dôchodkového fondu taký počet dôchodkových jednotiek, ktorý zodpovedá podielu aktuálneho zostatku poplatkov podľa §63b a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky					1	
189	98a	3	Ustanovenie definuje spôsob použitia garančného fondu dôchodkového fondu.						
190	98a	5	Ustanovenie upravuje postup DSS pri zlúčení dôchodkových fondov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
191	99	1	Povinnosť DSS zveriť majetok depozitárovi (len banka, alebo pobočka zahraničnej banky, nie akcionár DSS, zakladateľ DSS, alebo osoba spojená s DSS členstvom v skupine s úzkymi väzbami) v súlade s týmto zákonom			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
192	99	4	Ustanovenie zakazuje depozitárovi zveriť úschovu cenných papierov, ktorými disponuje osobe, ktorej záujmy môžu byť v rozpore so záujmami sporiteľov. Depozitár a osoba, ktorej boli tieto cenné papiere zverené do úschovy je povinná ich uschovať oddelene od iného majetku a postupovať pri tom v záujme sporiteľov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
193	99	5	Povinnosť DSS zveriť všetky svoje dôchodkové fondy tomu jednému depozitárovi.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
194	100	1	Povinnosť zmluvných strán depozitárskej zmluvy (DSS a depozitár) uzavrieť túto zmluvu v písomnej forme.					1	1
195	100	2 až 4	Ustanovenie upravuje podstatné náležitosti, trvanie, možnosť výpovede a zániku depozitárskej zmluvy			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
196	100	5	Povinnosť depozitára bezodkladne oznámiť NBS a DSS vypovedanie depozitárskej zmluvy, alebo stratu povolenia na výkon bankovej činnosti			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
197	100	6	Povinnosť DSS po strate platnosti depozitárskej zmluvy bezodkladne pozastaviť nakladanie s majetkom dôchodkových fondov s výnimkou záväzkov, kde sa má zabrániť vzniku škode na majetku DSS, alebo na úhradu záväzkov vzniknutých pred zánikom depozitárskej zmluvy.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
198	100	7	Povinnosť DSS pripraviť najneskôr ku dňu uplynutia výpovednej lehoty, alebo do jedného mesiaca po skončení platnosti depozitárskej zmluvy návrh zmluvy s iným depozitárom a požiadať NBS o predchádzajúci súhlas					1	1

199	100	8	AK DSS nepožiada NBS o súhlas podľa §100 ods.7 NBS do jedného mesiaca po uplynutí lehoty podľa ods.7 určí nového depozitára. DSS a určený depozitár sú povinní uzavrieť depozitársku zmluvu a DSS je povinná predložiť túto zmluvu NBS					1	1
200	100	9	Povinnosť depozitára v prípade zániku depozitárskej zmluvy odovzdať majetok dôchodkových fondov a súvisiacu dokumentáciu novému depozitárovi, do odovzdania majetku nesmie depozitár umožniť ani vykonať nakladanie s majetkom dôchodkových fondov s výnimkou záväzkov, kde sa má zabrániť vzniku škode na majetku DSS, alebo na úhradu záväzkov vzniknutých pred zánikom depozitárskej zmluvy.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
201	101	1	Povinnosť depozitára viesť pre DSS a každý fond spravovaný danou DSS-kou bežný účet v určenej mene			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
202	101	2	Povinnosť DSS posielať všetky platby, výplaty a prevody peňažných prostriedkov z majetku v dôchodkovom fonde prostredníctvom bežného účtu zriadeného u depozitára			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
203	101	3	Ustanovenie zakazuje DSS otvoriť si v banke, alebo pobočke zahraničnej banky odlišnej od depozitára vkladové účty alebo bežné účty			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
204	101	4	Ustanovenie zakazuje depozitárovi previesť peňažné prostriedky za cenné papiere do majetku dôchodkového fondu inak ako po dodaní týchto cenných papierov, alebo pri dodávke cenných papierov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
205	101	5	Povinnosť DSS uschovať listinné cenné papiere z majetku dôchodkového fondu u depozitára, alebo u tretej osoby určenej depozitárom (v prípade ak ich depozitár nemôže uschovať)			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
206	101	6	Povinnosť DSS zriadiť a používať na nakladanie so zaknihovanými cennými papiermi v jej majetku evidovanými v registri emitentov zriadenom centrálnym depozitárom cenných papierov len jeden účet majiteľa			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
207	101	7	Povinnosť DSS zriadiť a používať na nakladanie so zaknihovanými cennými papiermi v majetku dôchodkových fondov, evidovanými v registri emitentov zriadenom centrálnym depozitárom cenných papierov len jeden samostatný účet pre každý z ňou spravovaných fondov.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
208	101	8	Povinnosť DSS zriadiť účty na nakladanie so zaknihovanými cennými papiermi pre všetky spravované fondy a pre DSS u jedného člena depozitára cenných papierov. Ak je depozitár DSS členom depozitára cenných			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			

			papierov musia byť účty zriadené u neho.						
209	101	9	Povinnosť depozitára v prípade ak sú v majetku dôchodkového fondu zahraničné zaknihované cenné papiere bezodkladne zabezpečiť spravujúcej DSS výpisy z účtu majiteľa, z obdobného účtu alebo kópie výpisov z týchto účtov ak ich DSS nedostáva priamo			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
210	102	1	Povinnosť depozitára postupovať pri výkone činnosti samostatne, odborne, v súlade s depozitárskou zmluvou a v záujme sporiteľov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
211	102	2	Ustanovenie demonštratívne vymedzuje základné povinnosti voči DSS pri správe depozitu.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
212	102	3	Povinnosť depozitára bezodkladne informovať NBS o prípadnom porušení predpisov v oblasti investovania					1	1
213	102	4	Povinnosť depozitára bezodkladne písomne informovať NBS a DSS o porušení akýchkoľvek všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich činnosť DSS a o prekročení limitov na obsah a štruktúru majetku v jednotlivých dôchodkových fondoch podľa §81 až §83 a §86 až §88.					1	1
214	102	5	Povinnosť depozitára na písomné vyžiadanie bezodkladne poskytnúť NBS, finančnej a kriminálnej polícií údaje o DSS a spravovaných dôchodkových fondoch			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
215	102	6	Povinnosť depozitára písomne upozorniť DSS na to, že niektorý z jej pokynov je protizákonný (pokyn sa nevykoná) a ak na ňom DSS trvá oznámiť to NBS.					1	1
216	102	7	Povinnosť DSS predložiť depozitárovi na jeho vyžiadanie údaje a doklady o svojej činnosti.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
217	102	8	Ustanovenie zakazuje depozitárovi poskytnúť údaje získané od DSS tretej osobe a inak ako za účelom výkonu funkcie depozitára.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
218	102	9	Povinnosť člena predstavenstva, dozornej rady, prokuristu a zamestnanca zachovávať mlčanlivosť o tom, čo sa dozvedel pri výkone činnosti depozitára.			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
219	103	1, 2 a 4	Ustanovenie definuje zodpovednosť depozitára			Nemerateľná – všeobecná povinnosť			

						bez merateľného dopadu			
220	103	3	Povinnosť DSS vymáhať náhradu škody spôsobenej depozitárom			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
221	105	1	Povinnosť DSS každý deň vypočítať a aspoň raz za 7 dní zverejniť v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou aktuálnu hodnotu dôchodkovej jednotky v spravovaných fondoch a čistú hodnotu majetku v spravovaných fondoch					1	
222	105	2	Povinnosť DSS najmenej raz za mesiac zverejniť v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou výšku odplaty za správu majetku a za zhodnotenie majetku					1	
223	105	3	Povinnosť DSS sprístupniť vo svojom sídle, v stanovených lehotách sporiteľom polročné a ročné správy o hospodárení s majetkom DSS a spravovaných dôchodkových fondov			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
224	105	8	Povinnosť DSS zverejniť v lehote podľa ods.3 tohto zákona v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou skrátenú verziu ročnej a polročnej správy o hospodárení s majetkom DSS a majetkom spravovaných fondov.					1	
225	105	9	Povinnosť DSS v prípade zlúčenia DSS-iek zverejniť v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou oznámenie o zlúčení DSS-iek a o zlúčení spravovaných dôchodkových fondov					1	
226	105	10	Povinnosť DSS v prípade prevzatia správy dôchodkových fondov z iných dôvodov ako je zlúčenie DSS-iek zverejniť v periodickej tlači s celoštátnou pôsobnosťou oznámenie o prevzatí správy spravovaných dôchodkových fondov a oznam o zlúčení dôchodkových fondov					1	
227	106	1 až 6	Povinnosť DSS vypracovať informačný prospekt so stanoveným obsahom					1	
228	106	7	Povinnosť DSS priebežnej aktualizácie údajov v prospekte, pravidlá pre prijímanie zmien obsahuje štatút dôchodkových fondov					1	
229	106	8	Povinnosť DSS pripojiť ku každej uzavretej zmluve o dôchodkovom sporení informačný prospekt a štatút zvoleného dôchodkového fondu.						
230	106	9	Povinnosť DSS zverejniť na svojej internetovej stránke informačné prospekty spravovaných dôchodkových fondov					1	
231	106	10	Povinnosť DSS bezodkladne zaslať pri každej zmene prospektu jedno vyhotovenie NBS					1	1
232	107	1	Povinnosť DSS vytvoriť si internetovú stránku a zverejniť na nej zákonom stanovené údaje.					1	

233	107	2	Povinnosť DSS zverejňovať na svojej internetovej stránke ročné a polročné správy, riadne účtovné závierky a priebežné (polročné) účtovné závierky.					1	
234	107	3	Povinnosť DSS vypracovať a zverejňovať na svojej internetovej stránke mesačné správy o vývoji investovania majetku v dôchodkových fondoch k poslednému dňu kalendárneho mesiaca.			Obsah špecifikovaný v tomto ustanovení		1	1
235	107	4	Povinnosť DSS aktualizovať údaje zverejnené na internetovej stránke aspoň raz za 7 dní					1	
236	107	5	Povinnosť DSS umožniť bezplatný pasívny prístup sporiteľa k pravidelne aktualizovaným údajom týkajúcim sa jeho osobného dôchodkového účtu.					1	
237	108		Povinnosť DSS poskytovať informácie podľa §105 až §107 bezodplatne.					1	
238	109	1	Povinnosť DSS predložiť NBS ročnú správu o hospodárení s vlastným majetkom DSS a ročnú správu o hospodárení s majetkom spravovaných dôchodkových fondov v lehote troch mesiacov po uplynutí účtovného obdobia, polročnú správu o hospodárení s vlastným majetkom DSS a polročnú správu o hospodárení s majetkom dôchodkových fondov, oboje za prvú polovicu kalendárneho roka, v lehote dvoch mesiacov po skončení polovice roka, údaje o výške vlastných zdrojov a ich štruktúre do jedného mesiaca po skončení kalendárneho štvrťroka, priebežnú účtovnú závierku za kalendárny štvrťrok do jedného mesiaca po skončení kalendárneho štvrťroka					1	1
239	109	2	Povinnosť DSS predložiť spolu s ročnými správami podľa ods.1 aj účtovnú závierku overenú audítorom, ak závierka nie je overená audítorom, je DSS povinná oznámiť túto vec NBS bez zbytočného odkladu potom ako sa dozvie, že závierka nebude včas overená					1	1
240	109	3	Povinnosť DSS predložiť spolu s polročnou správou aj polročnú (priebežnú) účtovnú závierku					1	1
241	109	4	Povinnosť DSS uviesť v polročnej a ročnej správe prehľad o hospodárení za posledné tri roky.						
242	109	5	Povinnosť DSS a depozitára oznámiť NBS bezodkladne prekročenie limitov a pravidiel pre správu a rozloženie rizika podľa tohto zákona elektronickým prevodom dát bezpečnou komunikáciou.					1	1
243	109	6	Povinnosť DSS oznámiť NBS bezodkladne deň nadobudnutia účinnosti zmien štatútu dôchodkového fondu					1	1
244	109	7	Povinnosť DSS predložiť NBS na požiadanie vymedzené informácie			Nemerateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1

245	110	1	Povinnosť DSS zabezpečiť bezpečný elektronický prevod dát do registra poistencov a sporiteľov vedeného Sociálnou poisťovňou			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	
246	110	3	Povinnosť DSS a depozitára poskytovať každý pracovný deň poskytovať NBS informácie o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde prostredníctvom bezpečnej elektronickej komunikácie.	Každodenne -	6	Informácie musia byť zrozumiteľné, prehľadné, preukazné, pravdivé a podané včas, ak nie NBS stanoví lehotu na predloženie podkladov a podanie vysvetlenia		1	1
247	110	4	Povinnosť DSS poskytnúť Štatistickému úradu údaje podľa osobitného predpisu – zákona o štátnej štatistike			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
248	112		Ustanovenie vymedzuje obsahové požiadavky na reklamnú činnosť DSS			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
249	113	5	Povinnosť DSS (a iných osôb podliehajúcich dohľadu NBS podľa zákona o dohľade nad finančným trhom) poskytnúť NBS požadované doklady, informácie, podklady v súlade s ustanoveniami zákona o dohľade na finančným trhom.			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
250	113	6	Povinnosť DSS a depozitára poskytnúť NBS podklady na posúdenie súladu transakcií s majetkom v dôchodkovom fonde so zákonom a štatútom dôchodkového fondu			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
251	113	7	Povinnosť DSS písomne na žiadosť NBS preukázať, že majetok spravovaného dôchodkového fondu je investovaný v súlade s ustanoveniami upravujúcimi mieru rizika - §81 až §90			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu		1	1
252	113	8	Povinnosť DSS umožniť osobám oprávneným na výkon dohľadu na rokovaní valného zhromaždenia, predstavenstva a dozornej rade DSS			Nemateľná – všeobecná povinnosť bez merateľného dopadu			
253	115	1	Ustanovenie zakladá sankčnú právomoc NBS voči osobám – DSS, členom predstavenstva, dozornej rady, prokuristom DSS, akcionárom DSS, depozitárovi, nútenému správcovi DSS, osobami, ktorým zverila DSS výkon časti svojich činností, nad FO alebo PO vykonávajúcimi reklamnú a propagačnú činnosť DSS, FO a PO vykonávajúce činnosť súviasiace s vynaložením výdavkov v prospech DSS – makléri, sprostredkovatelia, agenti, ktorí nesplnili povinnosti určené slovenskou legislatívou, štatútom dôchodkového fondu, stanovami DSS, nesplnili povinnosti stanovené v povolení NBS, alebo neprijali opatrenia, ktoré				1		

			DSS ukladá rozhodnutie NBS – a špecifikuje jednotlivé typy sankcií – napr. pokuta, pozastavenia výkonu práv akcionára, povinnosť vykonať audit hospodárenia, opravu účtovnej evidencie (sankcie a spôsob ich ukladania sú ďalej vymedzené v ods.1 až 9).						
254	116	3	Povinnosť DSS splniť ozdravné opatrenie uložené rozhodnutím NBS ak DSS nespĺňa požiadavku primeranosti vlastných zdrojov (v tomto prípade NBS musí uložiť DSS povinnosť vypracovať ozdravné opatrenia). NBS môže uložiť ozdravné opatrenia ak DSS závažným spôsobom porušuje povinnosti ustanovené slovenskou legislatívou a táto situácia ohrozuje schopnosť DSS plniť svoje záväzky a v prípade ak DSS vykazuje straty, ktorých úhrada z disponibilných prostriedkov DSS viedla k zníženiu základného imania pod zákonom stanovené hranicu (približne 9 950 000 eur).			Nemerateľné – ozdravné opatrenie nebolo ešte nikdy uložené			
255	117	1	Ustanovenie upravuje situácie, v ktorých NBS môže, ale nemusí voči zodpovedným osobám uložiť sankciu pozastavenia akcionárskych práv.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
256	117	2	Povinnosť DSS najmenej tri pracovné dni pred konaním valného zhromaždenia dať príkaz na registráciu pozastavenia práva nakladať na všetky zaknihované akcie, ktoré vydala a to až do konca dňa nasledujúceho po konaní valného zhromaždenia.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá		1	1
257	117	3	Povinnosť DSS predložiť NBS výpis z registra emitenta a zo zoznamu akcionárov vyhotovený v deň, kedy bolo registrované pozastavenie nakladania s akciami a v daný deň tento výpis doručiť NBS.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
258	117	6	Povinnosť DSS nepripustiť na valnom zhromaždení účasť osôb, ktorým bol pozastavený výkon akcionárskych práv a ani ich splnomocnencov			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
259	118	6	Povinnosť DSS odovzdať v prípade nariadenia nútenej správy správu a potrebnú dokumentáciu súvisiacu so spravovaním dôchodkových fondov nútenému správcovi v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia NBS alebo v lehote určenej NBS			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
260	118	6	Povinnosť DSS a núteného správcu bezodkladne predložiť NBS správu o odovzdaní správy dôchodkového fondu nútenému správcu			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá		1	1

261	118	8	Ustanovenie upravuje povinnosť núteného správcu odovzdať správu dôchodkového fondu späť DSS po uplynutí nútenej správy.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
262	118	9	Povinnosť núteného správcu postupovať pri výkone nútenej správy len v rozsahu nevyhnutne potrebnom na ochranu záujmov sporiteľov a poberateľov a je viazaný obmedzeniami, ktoré mu NBS uložila v rozhodnutí o nútenej správe.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
263	118	10	Povinnosť núteného správcu viesť hospodárenie s odbornou starostlivosťou, viesť oddelene účtovníctvo DSS a samostatne každého z fondov, dbať na ochranu záujmov sporiteľov a poberateľov.			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
264	119		Povinnosť DSS, ktorej bolo rozhodnutím NBS pozastavené nakladanie s majetkom rešpektovať obmedzenia nakladania uvedené v tomto rozhodnutí			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
265	120	4	Ustanovenie zakazuje DSS, ktorej bolo doručené rozhodnutie NBS o odobratí povolenia na výkon činnosti, vykonávať činnosť podľa tohto zákona			Nemerateľné – norma ešte nikdy nebola použitá			
266	Príloha č.1		Vzorce na výpočet starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku vyplácaných doživotne a pozostalostných dôchodkov.						
267	Príloha č.3		Postup pri výpočte poplatku						

Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika ochrany osobných údajov v SR

Zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov (v znení č. 602/2003 Z.z., 576/2004 Z.z., 90/2005 Z.z., 583/2008 Z.z.) upravuje ochranu osobných údajov fyzických osôb pri ich spracúvaní, zásady spracúvania osobných údajov, bezpečnosť osobných údajov, ochranu práv dotknutých osôb, cezhraničný tok osobných údajov, registráciu a evidenciu informačných systémov. Zakotvuje tiež zriadenie, postavenie a pôsobnosť nezávislého dozorného orgánu v podobe Úradu na ochranu osobných údajov SR. Činí tak v súlade s európskymi normami a Ústavou SR. Tá v Čl. 19 ods. 3 a v Čl. 22 ods. 1 zakotvuje, že každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe a tiež, že ochrana osobných údajov sa zaručuje.

Účinnosť nadobudol zákon 1. septembra 2002, odvtedy bol štyri krát novelizovaný. Najvýraznejšie zmeny priniesol zákon č. 90/2005 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2005. V súčasnosti sa pripravuje ďalšia rozsiahla novela, ktorá zohľadní výsledky dialógu medzi Úradom na ochranu osobných údajov (ktorý dialóg inicioval) a EK z roku 2007 ohľadom smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov. Novelizácia sa už niekoľko krát odložila, čo úrad odôvodnil rozsiahlosťou navrhovaných zmien. Uskutočniť by sa mala v roku 2010.

Nízka frekvencia novelizácií a relatívna koncentrovanosť úpravy v jednom predpise (na zákon nenadväzujú žiadne podzákonné vykonávacie predpisy) sú z hľadiska regulačného zaťaženia malých a stredných podnikateľov výhodou. Zákonná úprava však prináša iný typ záťaže.

Malí a strední podnikatelia, ktorých sme oslovili, kritizovali najčastejšie, že zákon charakterizuje **kombinácia nezrozumiteľnosti, nejednoznačnosti, neefektívnosti** v ochrane osobných údajov (ktoré stále nekontrolovateľne kolujú) a na druhej strane snaha o maximalistickú úpravu danej problematiky, bez ohľadu na možnosti prevádzkovateľov. Tá sa v aplikačnej praxi Úradu na ochranu osobných údajov prejavuje

svojvoľnosťou výkladu, bazírovaním na formalitách a neriešením problémov, ktoré v súvislosti s ochranou osobných údajov podnikatelia považujú za naliehavé.

Zákon je **napísaný nekoncepčne** a **kladie nerealistické požiadavky** najmä na podnikateľov, ktorí so zákazníkom komunikujú cez internet. V aplikačnej praxi sa tiež vyskytli problémy s nejasnými definíciami. Týka sa to najmä nejasností okolo definície osobného údaja. Zákon v § 3 prebral na žiadosť Rady Európy definíciu, ktorá je identická s definíciou osobných údajov podľa Smernice 95/46/ES. Za osobné údaje sa podľa tohto paragrafu považujú: údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu. Táto **definícia je vágna** a vytvára praktické problémy u podnikateľov v súvislosti so zadelením informácií pod osobné údaje. Námietka vágnosti a interpretačných nejasností sa viaže aj na zákonné definície podľa § 4 (spracúvanie osobných údajov, prevádzkovateľ a sprostredkovateľ, podmienky spracúvania osobných údajov a pod.). Pojem „informačný systém" evokuje skôr počítačovú aplikáciu ako súbor, sústavu, či databázu, obsahujúcu osobné údaje, atď. Viac v kapitole 3.

Malí a strední podnikatelia sa so spracúvaním osobných údajov najčastejšie stretávajú v súvislosti s uchádzačmi o zamestnanie (spracovanie osobných údajov v rámci životopisov), dátami zamestnancov, či informáciami o dodávateľoch, odberateľoch a zákazníkoch (za predpokladu, že ide o fyzické osoby). Pôsobnosť zákona je však definovaná širšie.

Zákon o ochrane osobných údajov sa podľa § 1 ods. 2 až 4 vzťahuje na orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej moci, ako aj na ostatné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré spracúvajú osobné údaje, určujú účel a prostriedky spracúvania alebo poskytujú osobné údaje na spracúvanie. Zároveň sa vzťahuje aj na prevádzkovateľov, ktorí nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale sú umiestnení v zahraničí na mieste, kde sa uplatňuje právny poriadok SR prednostne na základe medzinárodného práva verejného. Vzťahuje sa aj na prevádzkovateľov, ktorí nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území členského štátu Európskej únie, ak na účely spracúvania osobných údajov využívajú úplne alebo čiastočne automatizované alebo iné ako automatizované prostriedky spracúvania umiestnené na území Slovenskej republiky, pričom tieto prostriedky spracúvania nie sú

využívané výlučne len na prenos osobných údajov cez územie členských štátov Európskej únie.

Šírka pôsobnosti zákona (zahŕňa tak orgány verejnej správy ako aj súkromné právnické a fyzické osoby) pôsobila ako prekážka pri získavaní komplexných údajov za oblasť malého a stredného podnikania. Úrad na ochranu osobných údajov SR ako štátny orgán podieľajúci sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov totiž nerozlišuje (s výnimkou oznámení a podnetov) medzi prevádzkovateľmi z verejnej a súkromnej sféry.

2. Kvantifikácia regulačných povinností zákona o ochrane osobných údajov

Regulácia v oblasti ochrany osobných údajov je zvláštna v niekoľkých smeroch. Predovšetkým, zákon nerozlišuje medzi mikropodnikmi, malými, strednými a veľkými podnikateľmi. Neberie dostatočne v úvahu odlišnú mieru rizika u živnostníka v porovnaní napr. s mobilnými operátormi. Nefinančné a administratívne náklady vznikajú predovšetkým s povinnosťami vypracovať bezpečnostný projekt informačného systému a registrovať, prípadne evidovať informačný systém. Takisto povinnosť prevádzkovateľa z radov malých a stredných podnikateľov nad 5 zamestnancov poveriť za určitých okolností zodpovednú osobu, ktorá bude dozerať na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov vyvoláva náklady v podobe straty času pracovnej sily, mzdových nákladov a ďalšie administratívne náklady na nahlasovanie zodpovednej osoby úradu.

Priame finančné náklady vyvolávajú predovšetkým pokuty, ktoré Úrad na ochranu osobných údajov SR môže zo zákona udeľovať za nesplnenie alebo porušenie povinností prevádzkovateľov a sprostredkovateľov. Doteraz sa udelené pokuty pohybovali v nižšom pásme rozpätí sankcií, ktoré predpokladá zákon. Lenže tendencia udeľovať vyššie pokuty narastá. Kým v roku 2007 dosahovala priemerná výška jednej pokuty sumu 512 eur, v roku 2008 to už bolo 2805 eur.

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia zákona o ochrane osobných údajov sme najskôr rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape,

ktorá tvorí prílohu tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[168] ako aj na makroúrovni[169], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 1).

Napr. správne delikty podľa § 49 zákona o ochrane osobných údajoch sú v regulačnej mape vypísané ako 20 čiastkových regulačných povinností. Každé písmeno, každého odseku tohto paragrafu totiž zakotvuje sankciu za porušenie iných zákonných povinnosti a jednotlivé regulácie sa líšia aj rozmedzím pokút. Keďže však oficiálne údaje o úradom vybratých pokutách sú dostupné len vo forme jednej súhrnnej sumy, ktorú úrad reálne na pokutách vybral, narábame s týmito dvadsiatimi čiastkovými reguláciami ako s jednou kumulatívne kvantifikovateľnou reguláciou.

Tabuľka č. 1 – Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Názov predpisu	**Počet čiastkových regulácií**	**Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií**
Zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov	121	39

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 3 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy. Časť z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné a všeobecné povinnosti sa nachádza v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 – Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov (druh kumulatívne kvantifikovateľných regulácií podľa možností ich vyčíslenia)	**Počet**
Priamo kvantifikovateľné regulácie	19
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	15
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	5
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**39**

2.2 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, vyžiadané dáta z Úradu na ochranu osobných údajov SR, konzultácie s odborníkmi z oblasti ochrany osobných údajov a informácie zo Správy o stave ochrany osobných údajov za obdobie január 2007 až december 2008 a zo Správy o stave ochrany osobných údajov za obdobie apríl 2005 až marec 2007.

Údaje z Úradu na ochranu osobných údajov SR zahŕňajú nasledovné informácie za rok 2008 (tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Podklady poskytnuté Úradom na ochranu osobných údajov SR

Názov informácie	**Počet prípadov v roku 2008**
Počet registrácií informačného systému	54 zaregistrovaných informačných systémov
Počet osobitných registrácií informačného systému	6 zaregistrovaných informačných systémov
Počet nahlásení zmien údajov informačného systému	10 oznámených zmien údajov informačných systémov
Počet odhlásení informačného systému	3 odhlásených informačných systémov z registrácie
Počet oznámení prevádzkovateľov o poverení zodpovednej osoby poverenej dohľadom nad ochranou osobných údajov	1355 zaevidovaných oznámení o poverení zodpovednej osoby
Počet záväzných stanovísk Úradu na ochranu osobných údajov SR podľa § 6 ods. 5 zákona o ochrane osobných údajov	0 záväzných stanovísk
Počet oznámení o obmedzení práv dotknutej osoby podľa § 22 zákona o ochrane osobných údajov	24 oznámení
Počet záväzných stanovísk Úradu na ochranu osobných údajov SR podľa § 23 ods. 10 zákona o ochrane osobných údajov o tom, či možno vykonať cezhraničný tok osobných údajov	0 záväzných stanovísk
Počet záväzných stanovísk Úradu na ochranu osobných údajov SR podľa § 25 ods. 4 zákona o ochrane osobných údajov o tom, či informačný systém podlieha registrácií	0 záväzných stanovísk
Počet kontrol, ktoré Úrad na ochranu osobných údajov SR vykonal u prevádzkovateľov	105 vykonaných kontrol
Počet dočasných opatrení, uložených Úradom na ochranu osobných údajov SR podľa § 46 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane osobných údajov	0 uložených opatrení
Počet prípadov, kedy podľa § 48 ods. 2 a 3 zákona o ochrane osobných údajov, uložil Úrad na ochranu osobných údajov prevádzkovateľovi zverejniť nejaké skutočnosti v hromadných informačných prostriedkoch	2 zverejnenia porušenia zákona
Počet pokút a ich výška, uložených Úradom na ochranu osobných údajov SR	14 uložených pokút v súhrnnej výške 39 272, 65 eur
Počet poriadkových pokút a ich výška, uložených Úradom na ochranu osobných údajov SR	1 uložená poriadková pokuta vo výške 1000 eur
Počet predložení správ z auditu bezpečnosti informačného systému	1 audit
Celkový počet zodpovedných osôb ku koncu roku 2008	34 687, 65

Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou (tabuľka č. 4).

Tabuľka č. 4 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu	**Náklad v eurách**
Náklady spojené so získaním, spracovaním a uchovávaním jedného písomného súhlasu dotknutej osoby	1
Priemerné ročné náklady MSP s likvidáciou osobných údajov po splnení účelu ich spracúvania	30
Čiastka z ročnej hrubej mzdy zamestnanca, ktorá sa vzťahuje na výkon povinností, spojené s činnosťou zodpovednej osoby[170]	1 000 – 1 500
Ročné náklady vedenia evidencie informačného systému[171]	4, 80
Náklady vypracovania a implementácie bezpečnostného projektu informačného systému[172]	1 000 – 30 000
Náklady auditu bezpečnosti informačného systému[173]	1 000 – 3 000
Náklady odborného vyškolenia zodpovednej osoby (vo forme školenia)[174]	45 - 464
Priemerné firemné náklady kontroly úradu - v podobe počtu osobohodín (hrubé mzdové hodinové náklady 1 zamestnanca (4,71 eur), ktorý sa kontrole venuje x 8 hodín ako priemerná dĺžka kontroly)	37,68
Priemerné ročné náklady mikropodniku (0-9 zamestnancov) so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomných súhlasov dotknutých osôb	10
Priemerné ročné náklady malého podniku (10-49 zamestnancov) so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomných súhlasov dotknutých osôb	235
Priemerné ročné náklady stredného podniku (50-249 zamestnancov) so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomných súhlasov dotknutých osôb [175]	760

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov (tabuľka č. 5).

Tabuľka č. 5 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[176]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	5 692
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[177]	4, 71 euro
Náklady doručenia jednej písomnosti prostredníctvom pošty (ND)[178]	1 euro
Náklady 4-5 riadkového inzerátu (najmenší možný) v dennej tlači[179]	143 euro
Náklady 1 samolepky s nápisom „Priestor je monitorovaný bezpečnostnou kamerou" s rozmermi 20 x 20 cm	1,20 euro
Poplatok za výpis z registra trestov	3 euro
Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne	0, 05 euro

2.3 Výpočet

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4 a 5. Číslovanie regulácií je podľa regulačnej mapy zákona o ochrane osobných údajov, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy.

Tabuľka č. 6 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o ochrane osobných údajov

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
1-3, 5-9, 11, 13, 29, 36, 40, 43, 44, 46, 47, 49-51	Priamo kvantifikovateľná	Čiastka z ročnej hrubej mzdy zamestnanca, ktorá sa vzťahuje na výkon povinností, spojené s činnosťou zodpovednej osoby (1000 až 1500 eur) x Celkový počet zodpovedných osôb (39524)	1000 – 1500	39 524000 – 59 286000
14	Priamo kvantifikovateľná	Počet záväzných stanovísk úradu v roku 2008 (0)	0	0
15-19, 21-23	Priamo kvantifikovateľná	Priemerné ročné náklady mikropodniku so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomného súhlasu dotknutej osoby (10 eur) x PMIP (470 333) + Priemerné ročné náklady malého podniku so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomného súhlasu dotknutej osoby (235 eur) x PMAP (54 682) + Priemerné ročné náklady stredného podniku so získaním, spracúvaním a uchovávaním písomného súhlasu dotknutej osoby (760 eur) x PSP (5 692)		21 879 520
35	Priamo kvantifikovateľná	Počet prípadov, kedy úrad požiadal prevádzkovateľa o predloženie správy z auditu IS (1) x náklady auditu (1000 až 3000 eur)	1000 - 3000	1000 - 3000
38	Priamo kvantifikovateľná	Napísanie poverenia (0,2 hod x 4,71 eur PHM) x Počet oznámení prevádzkovateľov o poverení zodpovednej osoby v roku 2008 (1355)	0,94	1273,70
39	Priamo kvantifikovateľná	Náklady odborného vyškolenia zodpovednej osoby (45 až 464 eur) x Počet oznámení prevádzkovateľov o poverení zodpovednej osoby v roku 2008 (1355)[180]	45 - 464	60 975–628 720
41, 42	Priamo kvantifikovateľná	Náklady vypísania formuláru[181] (0,2 hod x 4,71 eur PHM) + ND (1 euro) x Počet oznámení prevádzkovateľov o poverení zodpovednej osoby v roku 2008 (1355)	1,94	2628,70
48	Priamo kvantifikovateľná	Poplatok za výpis z registra trestov (3 eur) + fyzické vybavenie žiadosti (4,71 eur PHM za 1 hod. strávenú vybavovaním povinnosti) x počet zodpovedných osôb (1355)	7,71	10 447,05
55	Priamo kvantifikovateľná	ND (1 euro) x 2 + Tlač 1 stránka formátu A4 jednostranne x 2 + PHM (4,71 eur) x Počet oznámení o obmedzení práv dotknutej osoby v roku 2008 (24)	6,81	163,44
59	Priamo kvantifikovateľná	Počet záväzných stanovísk vydaných úradom v roku 2008 (0)	0	0
61-66, 45	Priamo kvantifikovateľná	Vyplnenie formulára (0,3 hod. x PHM 4,71 eur) + vytlačenie (0,05 x 3) + ND (1 euro) x počet registrácií IS v roku 2008 (54)[182]	2,56	138,24
67-70	Priamo kvantifikovateľná	Vyplnenie formulára (0.3 hod. x PHM 4,71 eur) + vytlačenie (0,05 x 3) + ND (1 euro) x počet osobitných registrácií IS v roku 2008 (6)	2,56	15,36
71	Priamo kvantifikovateľná	Vyplnenie formulára (0.3 hod. x PHM 4,71 eur) + vytlačenie (0,05 x 3) + ND (1 euro) x počet nahlásení zmien IS v roku 2008 (10)	2,56	25,60
72, 73	Priamo kvantifikovateľná	Vyplnenie formulára (0.1 hod. x PHM 4,71 eur) + vytlačenie (0,05) + ND (1 euro) x počet odhlásení IS v roku 2008 (3)[183]	1,52	4,56
75-93	Priamo kvantifikovateľná	Priemerné firemné náklady kontroly (37,68 eur) x Počet kontrol v roku 2008 (105)	37,68	3956,40
94	Priamo	Počet dočasných opatrení, uložených	0	0

	kvantifikovateľná	úradom v roku 2008 (0)		
96-97	Priamo kvantifikovateľná	Priemerné náklady inzerátu (143 eur) x Počet prípadov, kedy úrad uložil prevádzkovateľom zverejniť informáciu v hromadných informačných prostriedkoch v roku 2008 (2).	143	286
98-117	Priamo kvantifikovateľná	Súhrnná výška pokút, udelených úradom v roku 2008	2477,69[184]	34 687, 65
118-121	Priamo kvantifikovateľná	Súhrnná výška poriadkových pokút v roku 2008[185]	1000	1000
Spolu				**61 520122 – 81 851867**

Zdroj: vlastný prepočet

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených individuálne kvantifikovateľnými reguláciami s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 3, 4, 5 a na základe informácií, získaných po konzultácií s odborníkmi z praxe.

Tabuľka č. 7 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o ochrane osobných údajov

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Spôsobené náklady (€)
10, 12, 28	Individuálne kvantifikovateľná	Priemerné ročné náklady na základe dotazníkového prieskumu medzi MSP[186]	30
20	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 0,5 hod. x PHM 4,71 eur)[187]	2,36
24	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady 1 samolepky s nápisom „Priestor je monitorovaný bezpečnostnou kamerou" s rozmermi 20 x 20 cm (1,20 eur) + náklady samotného označenia (0,1 hod x 4,71 eur PMH)	1,67
25	Individuálne kvantifikovateľná	Časový koeficient 0,1 hod x 4,71 eur PHM	0,47
26	Individuálne kvantifikovateľná	Konzultácia s podnikateľmi	zanedbateľné[188]
30	Individuálne kvantifikovateľná	Konzultácia s odborníkmi z oblasti kamerových systémov	zanedbateľné[189]
31	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 0,5 hod x 4,71 eur PHM)	2,36
32-34	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady vypracovania a implementáciu bezpečnostného projektu informačného systému sa vyčíslovali kombináciou dotazníkov MSP a konzultácií s odborníkmi z oblasti ochrany osobných údajov.	1 000 – 30 000
52	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 0,5 hod. x PHM 4,71 eur)	2,36
53	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 0,5 hod. x PHM 4,71 eur)	2,36
54	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 0,5 hod. x PHM 4,71 eur)	2,36
56	Individuálne kvantifikovateľná	Kvalifikovaný expertný odhad. (max. 1 hod. x PHM 4,71)	4,71
57	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady spojené so získaním, spracovaním a uchovávaním jedného písomného súhlasu dotknutej osoby	1 - 3
58	Individuálne kvantifikovateľná	Náklady spojené so získaním, spracovaním a uchovávaním jedného písomného súhlasu dotknutej osoby	1-3
74	Individuálne kvantifikovateľná	Ročné náklady vedenia evidencie informačného systému (vyčíslené na základe dotazníkov MSP)	4,80

Zdroj: Vlastný prepočet

Nasledujú všeobecné povinnosti bez kvantifikácie s krátkym zdôvodnením nemožnosti kvantifikácie (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	Zdôvodnenie nemožnosti kvantifikácie
4	Všeobecná povinnosť, ktorá sama o sebe nevyvoláva náklady
27	Všeobecné ustanovenie o zodpovednosti, ktoré samo o sebe nevyvoláva náklady
37	Všeobecné ustanovenie o zodpovednosti, ktoré samo o sebe nevyvoláva náklady
60	Všeobecná povinnosť, ktorá sama o sebe nevyvoláva náklady
95	Všeobecná povinnosť, ktorej jednotlivé body sú nemerateľné kvôli príliš individuálnym okolnostiam jednotlivých prípadov.

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich zo zákona na ochranu osobných údajov sme zistili výšku priamo kvantifikovateľných nákladov v intervale **61 520 122 – 81 851 867 eur** spolu v roku 2008. Variabilita je spôsobená najmä extrémne sa líšiacimi nákladmi na vyškolenie a činnosť zodpovednej osoby. Realita sa pravdepodobne bude blížiť k nižšiemu číslu, kým vyššie číslo bude odrážať maximálny záťažový potenciál zákona.

Je nutné opäť poznamenať, že vyčíslené náklady sa netýkajú len malých a stredných podnikateľov, ale aj veľkých podnikov a verejnej správy. To znamená celého okruhu subjektov v pôsobnosti zákona. Je to spôsobené tým, že Úrad na ochranu osobných údajov nerozlišuje pri svojej činnosti medzi týmito kategóriami, čo zdôvodňuje potrebou nazerať na všetkých prevádzkovateľov rovnako. Podklady, poskytnuté úradom tak zahŕňajú aj prevádzkovateľov z radov štátnych inštitúcií. Istý obraz o rozložení nákladov medzi súkromným a verejným sektorom je možné napriek tomu urobiť prostredníctvom jedného ukazovateľa a tým je rozloženie podnetov, ktoré riešil útvar inšpekcie v rokoch 2007 a 2008 spolu. Z 525 podnetov smerovalo 337 voči subjektom z privátneho sektora, kým 188 smerovalo voči subjektom z verejnej správy, občianskym združeniam a pod.[190] To znamená, že viac ako dve tretiny (64,19%) podnetov smerovalo voči subjektom zo súkromného sektora. Ak by sa tento pomer mechanicky aplikoval na náklady priamo kvantifikovateľných regulácií, činil by náklad súkromných podnikov 39 489 766 – 52 540 713 eur.

Pokiaľ ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie, tam sa zrejme jednotkové náklady nelíšia, bez ohľadu, či ich musí splniť subjekt zo súkromného alebo verejného sektora. Veľká variabilita nákladov sa týka predovšetkým povinnosti vypracovať bezpečnostný projekt. Tento má však zmysel v inštitúciách bankového a finančného charakteru, u mobilných operátorov, prípadne v spoločnostiach disponujúcich veľkým rozsahom údajov alebo prevažne osobitnou kategóriu osobných údajov (ako sú zdravotné záznamy). Vypracovanie bezpečnostného projektu predstavuje najmä pre malých

podnikateľov záťaž, ktorá je neadekvátna riziku zneužitia osobných údajov. Preto sa aj v praxi často obchádza, prípadne firmy plnia túto povinnosť, vrátane implementácie, len formálne.

4. Odporúčania

Existujú odhady odborníkov z oblasti ochrany osobných údajov, podľa ktorých môže mať bezpečnostný projekt vypracovaný okolo 10% malých a stredných podnikateľov. Teda asi 53 000 firiem. Ak by každá z nich vynaložila na bezpečnostný projekt sumu v spodnej hranici nákladov na jeho zabezpečenie (viď. tabuľka č. 7, povinnosť 32-34), čo je 1000 eur, jednorazové zaťaženie malých a stredných podnikateľov touto povinnosťou by činilo **53 000 000 eur**. Tieto prostriedky by sa dali súkromnému sektoru ušetriť, keby sa bezpečnostný projekt pre kategóriu malých a stredných podnikov stal nepovinným a doterajšiu úpravu danej povinnosti by nahradilo ustanovenie, vyžadujúce iba „primerané bezpečnostné opatrenia, vychádzajúce z dobrej praxe".

Náklady na zodpovednú osobu, ktorú musí za určitých okolností prevádzkovateľ poveriť dohľadom nad ochranou osobných údajov už pri počte viac ako 5 zamestnancov tvoria popri bezpečnostnom projekte najväčšiu záťažovú položku zákona u malých a stredných podnikateľov. To predstavuje problém najmä u mikropodnikov (0-9 zamestnancov), ktorých bolo k 31. 12. 2008 v SR 470 333. Úsporné opatrenie by v tomto prípade mohlo spočívať v zmene kritéria z 5 na 9 zamestnancov, od počtu ktorých by spoločnosť musela poveriť zodpovednú osobu. Z povinnosti by tak bola vyňatá celá kategória mikropodnikov.

Podľa zákona o ochrane osobných údajov nesmie byť zodpovednou osobou fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom, resp. konateľom. Túto podmienku navrhujeme vypustiť vzhľadom na mikropodniky a malé podniky. Náklad, ktorý vyvoláva, sa síce nedá vzhľadom na dostupné dáta vyčísliť, no opäť ide o záťaž predovšetkým voči mikropodnikom, ktorá znižuje ich produktivitu práce.

Zákon o ochrane osobných údajov patrí (najmä v porovnaní s ČR, ale aj s Rakúskom) k najprísnejším predpisom tohto druhu v strednej Európe. Úvahy o zmene zákona by mali zahŕňať **sprehľadnenie terminológie**, dôraz by sa mal klásť na **všeobecné princípy spracúvania osobných údajov**, zákonná úprava by mala viac **rozlišovať mieru rizika** u malých, stredných a veľkých podnikateľov. Novelizácia zákona by tiež mala odstrániť **zbytočné duplicity**. Zákon napr. vyžaduje od povinnej osoby poučenie

poverených zamestnancov o povinnostiach pri ochrane osobných údajov, na druhej strane samotný zákon priamo zaväzuje aj zamestnanca, narábajúceho s osobnými údajmi. Takže sa často povinnosti explicitne uvedené v zákone opakujú v zmluvách, či interných predpisoch. Doriešiť treba tiež **konzistentnosť zákona o ochrane osobných údajov s inými predpismi**. Napr. zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti obsahuje povinnosť uviesť zdravotné postihnutie, kým zákon o ochrane osobných údajov obsahuje povinnosť tento údaj osobitne chrániť.

V prípade firiem, ktoré poskytujú internetové služby, je vyžadovanie písomného súhlasu dotknutej osoby ťažko realizovateľné. V takýchto prípadoch **by mal stačiť súhlas** dotknutej osoby so spracúvaním jej osobných údajov, **potvrdený kliknutím cez internetovú aplikáciu**. Náklady vyžadovania, spracúvania a uchovávania písomného súhlasu dotknutej osoby dosiahli v roku 2008 u MSP náklady 21 879 520 eur.

Navrhujeme tiež zmeniť dôrazy v sankčnom systéme zákona. Okrem pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, by zákon mohol obsahovať aj ustanovenia o odškodnení občanov, poškodených pri porušení ustanovení tohto zákona. Uplatňovanie práva cez súdy je zdĺhavé a vyžaduje si vynaloženie dodatočných prostriedkov. Preto by zákon mal aspoň všeobecne riešiť aj odškodnenie poškodených osôb.

Úrad na ochranu osobných údajov sa snaží vychádzať prevádzkovateľom v ústrety zverejňovaním niektorých vzorových dokumentov na svojej internetovej stránke[191]. Ide napr. o vzory formulárov o evidencii, registrácií, osobitnej registrácií, oznámení zmien a odhlásení informačného systému, či formulár oznámenia prevádzkovateľa o poverení zodpovednej osoby. Úrad by mal v tejto činnosti pokračovať a ďalej vychádzať v ústrety malým a stredným podnikateľom **zverejňovaním napr. vzorov zmlúv alebo zmluvných klauzúl o ochrane osobných údajov, vzorov vnútorných smerníc, poverení** a pod.

Regulačná mapa - Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	5	2	Sprostredkovateľ je oprávnený spracúvať osobné údaje len v rozsahu a za podmienok dojednaných s prevádzkovateľom v písomnej zmluve alebo v písomnom poverení. Sprostredkovateľ je oprávnený spracúvať osobné údaje len v rozsahu a za podmienok dojednaných s prevádzkovateľom alebo so súhlasom prevádzkovateľa aj so sprostredkovateľom v písomnej zmluve, alebo v písomnom poverení.	Náklady tu vyvoláva podmienka písomnosti zmluvy. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom podľa § 19, ods. 7.		1	1	Príležitostná	Sprostredkovateľom i prevádzkovateľom môže byť (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO.
2	5	3	Prevádzkovateľ dbá pri výbere sprostredkovateľa najmä na jeho záruky, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti technickej, organizačnej a personálnej bezpečnosti (§ 15 ods. 1). Prevádzkovateľ nesmie zveriť spracúvanie osobných údajov sprostredkovateľovi, ak by tým mohli byť ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb.	Povinnosť sprostredkovateľa preukazovať záruky o opatreniach v oblasti technickej, organizačnej a personálnej bezpečnosti prevádzkovateľovi. Súvisí s § 15 ods. 1 (bezpečnostný projekt). Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná	Sprostredkovateľom i prevádzkovateľom môže byť (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO.
3	5	4	Ak prevádzkovateľ poveril spracúvaním sprostredkovateľa až po získaní osobných údajov, oznámi to dotknutým osobám pri najbližšom kontakte s nimi, najneskôr však do troch mesiacov od poverenia sprostredkovateľa. To platí aj vtedy, ak spracúvanie osobných údajov prevezme iný prevádzkovateľ.	Oznamovacia povinnosť voči dotknutým osobám. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná	Sprostredkovateľom i prevádzkovateľom môže byť (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO.

4	5	5	Zástupca prevádzkovateľa je povinný konať v rozsahu práv a povinností ustanovených týmto zákonom prevádzkovateľovi. Ustanovenia tohto zákona, podľa ktorých ukladá úrad prevádzkovateľovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo strpel, sa rovnako vzťahujú aj na zástupcu prevádzkovateľa.	Toto ustanovenie rozširuje okruh osôb, na ktoré sa vzťahuje tento zákon aj na zástupcu prevádzkovateľa. Definície pojmov ako je "prevádzkovateľ", "sprostredkovateľ" a pod. sa nachádzajú v § 4. Keďže mnohoraké povinnosti prevádzkovateľa podľa tohto zákona patria do všetkých troch kategórií, zaznačil som aj toto ustanovenie do všetkých troch nákladových kategórií. V ďalších paragrafoch sa nachádzajú aj nákladové ustanovenia v podobe pokút.	1	1	1	Všeobecné ustanovenie, ktoré je relevantné len v spojení s inými ustanoveniami.	Sprostredkovateľom i prevádzkovateľom môže byť (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO.
5	6	1, písm a)	Prevádzkovateľ je povinný pred začatím spracúvania osobných údajov jednoznačne a konkrétne vymedziť účel spracúvania osobných údajov; účel spracúvania musí byť jasný a nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,	Náklady tu vyvoláva splnenie požiadavky jednoznačne, jasne a konkrétne vymedziť účel spracovania osobných údajov. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom. Pravdepodobne nezmerateľné vzhľadom na vágnosť ustanovenia!		1		Príležitostná, vždy pred začatím spracúvania os. údajov.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

6	6	1, písm. b)	Prevádzkovateľ je povinný určiť prostriedky a spôsob spracúvania osobných údajov, prípadne ďalšie podmienky spracúvania osobných údajov,	Náklady tu spôsobuje určovacia povinnosť. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
7	6	1, písm. e)	Prevádzkovateľ je povinný získavať osobné údaje na rozdielne účely osobitne a zabezpečiť, aby sa osobné údaje spracúvali a využívali výlučne spôsobom, ktorý zodpovedá účelu, na ktorý boli zhromaždené; je neprípustné združovať osobné údaje, ktoré boli získané na rozdielne účely,	Aj keď účelom tohto ustanovenia je nepochybne chrániť dotknutú osobu pred neoprávneným zhromažďovaním dát, môže mať za následok náklady, vyvolané nutnosťou opakovaného zberu osobných údajov. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
8	6	1, písm. f)	Prevádzkovateľ je povinný spracúvať len správne, úplné a podľa potreby aktualizované osobné údaje vo vzťahu k účelu spracúvania; nesprávne a neúplné osobné údaje je prevádzkovateľ povinný blokovať a bez zbytočného odkladu opraviť alebo doplniť; nesprávne a neúplné osobné údaje, ktoré nemožno opraviť alebo doplniť tak, aby boli správne a úplné, prevádzkovateľ zreteľne označí a zlikviduje ihneď, ako to okolnosti dovolia,	Zákonodarca akoby tu rátal s tým, že v záujme prevádzkovateľa by bolo spracúvať a evidovať nesprávne, či neúplné údaje. Na druhej strane, povinnosť bezodkladne blokovať, opraviť, doplniť, či zlikvidovať nesprávne, neúplné údaje, či také, ktoré nemožno opraviť, zakladá nutnosť vynaložiť nefinančné náklady.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

9	6	1, písm. g)	Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby zhromaždené osobné údaje boli spracúvané vo forme umožňujúcej identifikáciu dotknutých osôb počas doby nie dlhšej, ako je nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania,	Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
10	6	1, písm. h)	Prevádzkovateľ je povinný zlikvidovať tie osobné údaje, ktorých účel spracúvania sa skončil; po skončení účelu spracúvania možno osobné údaje ďalej spracúvať len za podmienok ustanovených v odseku 3,	Odsek 3 sa týka ďalšieho spracovania zhromaždených osobných údajov na historické, vedecké alebo štatistické účely. Pre potreby tejto analýzy však náklady vytvára povinnosť zlikvidovať osobné údaje, ktorých účel spracúvania sa skončil. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
11	6	1, písm. i)	Prevádzkovateľ je povinný spracúvať osobné údaje v súlade s dobrými mravmi a konať spôsobom, ktorý neodporuje tomuto zákonu ani iným všeobecne záväzným právnym predpisom a ani ich neobchádza; súhlas dotknutej osoby si nesmie prevádzkovateľ vynucovať a ani podmieňovať hrozbou odmietnutia zmluvného vzťahu, služby, tovaru alebo povinnosti ustanovenej prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi zákonom.	Problematické je znenie ustanovenia za bodkočiarkou. Ide totiž o zásah do zmluvnej slobody, čo môže viesť u prevádzkovateľa k tomu, že zisky z dohôd, ktoré by sa inak zrealizovali, sa nezrealizujú v dôsledku zákonného zásahu. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.	1			Všeobecná povinnosť	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

12	6	3, písm. b)	Po skončení pôvodného účelu spracúvania je prípustné zhromaždené osobné údaje ďalej spracúvať v nevyhnutnom rozsahu na historické, vedecké alebo štatistické účely len vtedy, ak prevádzkovateľ takéto osobné údaje náležite označí a anonymizuje ihneď, ako to bude možné alebo zlikviduje, keď sa stanú nepotrebnými.	Náklady vyvoláva požiadavka anonymizovať, náležite označiť alebo zničiť dané údaje. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
13	6	4	Prevádzkovateľ, ktorý poveril spracúvaním osobných údajov sprostredkovateľa, je povinný zabezpečiť, aby sprostredkovateľ dodržiaval povinnosti ustanovené v odseku 1 písm. c) až i) a odseku 3.	Ustanovenie rozširuje povinnosti prevádzkovateľa aj na sprostredkovateľa. Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
14	6	5	V prípade pochybnosti o tom, či spracúvané osobné údaje svojím rozsahom, obsahom a spôsobom spracúvania alebo využívania zodpovedajú účelu ich spracúvania, či sú s daným účelom spracúvania zlučiteľné alebo časovo a vecne neaktuálne vo vzťahu k tomuto účelu, rozhodne úrad. Stanovisko úradu je záväzné.	Náklady vyvoláva povinnosť obracať sa na úrad v prípade pochybností.			1	Príležitostná.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

15	7	2	Ak prevádzkovateľ spracúva osobné údaje na základe súhlasu dotknutej osoby, je povinný v prípade pochybností preukázať úradu kedykoľvek na jeho žiadosť, že súhlasom disponuje. Súhlas sa preukazuje zvukovým alebo zvukovo-obrazovým záznamom alebo čestným vyhlásením toho, kto poskytol osobné údaje do informačného systému, prípadne iným hodnoverným spôsobom. Písomný súhlas preukazuje prevádzkovateľ úradu dokladom, ktorý potvrdzuje poskytnutie súhlasu. Dôkaz o súhlase obsahuje najmä údaj o tom, kto súhlas poskytol, komu sa tento súhlas dáva, na aký účel, zoznam alebo rozsah osobných údajov, dobu platnosti súhlasu a podmienky jeho odvolania. Súhlas daný v písomnej forme je bez vlastnoručného podpisu toho, kto súhlas dáva, neplatný.			1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
16	7	4, písm. e)	Ďalej bez súhlasu uvedeného v odseku 1 možno osobné údaje spracúvať len vtedy, ak sa spracúvajú už zverejnené osobné údaje; v týchto prípadoch treba osobné údaje náležite označiť,	Náklady je spôsobilá vytvárať požiadavka náležitého označenia.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
17	7	5	Osobné údaje o dotknutej osobe možno získať od inej osoby a spracúvať v informačnom systéme len s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. To neplatí, ak poskytnutím osobných údajov o dotknutej osobe do informačného systému iná osoba chráni svoje zákonné práva alebo právom chránené záujmy, alebo oznamuje skutočnosti, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti dotknutej osoby, alebo sa osobné údaje spracúvajú na základe osobitného zákona podľa odseku 3 alebo § 9 ods. 1 písm. a). Ten, kto takto osobné údaje spracúva, musí vedieť preukázať úradu kedykoľvek na jeho žiadosť, že ich získal v súlade s týmto zákonom.	Okrem povinnosti vyžiadať a spracovať písomný súhlas dotknutej osoby tu náklady vyvoláva aj preukazovacia povinnosť voči úradu.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

18	7	11	Osobné údaje dotknutej osoby možno poskytnúť z informačného systému inej právnickej osobe, fyzickej osobe, prípadne subjektu v cudzine len spolu s písomným dokladom o danom súhlase, ak tento zákon takýto súhlas vyžaduje; ten, kto osobné údaje takto poskytuje, môže písomný doklad o danom súhlase nahradiť písomným vyhlásením prevádzkovateľa o udelení súhlasu dotknutými osobami, ak prevádzkovateľ vie preukázať, že písomný súhlas dotknutých osôb bol daný.			1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
19	7	12	Osobné údaje podľa odseku 4 písm. c) a podľa § 9 ods. 1 písm. b) možno spracúvať bez súhlasu dotknutej osoby len po dobu, kým nezaniknú dôvody, ktoré neumožňovali získať súhlas dotknutej osoby. Ak dôvody zanikli, ten kto osobné údaje spracúva, zabezpečí súhlas dotknutej osoby.	Mienené sú osobné údaje , ktoré sú nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku dotknutej osoby alebo keď je spracúvanie nevyhnutné na ochranu životne dôležitých záujmov dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby, ktorá nemá spôsobilosť na právne úkony alebo je fyzicky nespôsobilá na vydanie písomného súhlasu, a ak nemožno získať písomný súhlas jej zákonného zástupcu. Náklady vyvoláva povinnosť zabezpečiť súhlas dotknutej osoby.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

20	7	13	Ten, kto tvrdí, že spracúva zverejnené osobné údaje, na požiadanie preukáže úradu, že spracúvané osobné údaje boli už zverejnené.			1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

21	10	1	Prevádzkovateľ, ktorý mieni získať od dotknutej osoby jej osobné údaje, je povinný najneskôr pri ich získavaní informovať dotknutú osobu a bez vyzvania jej vopred oznámiť (nasleduje zhustený výpočet povinností): názov a sídlo alebo trvalý pobyt prevádzkovateľa, jeho zástupcu alebo sprostredkovateľa; účel spracúvania osobných údajov a ďalšie doplňujúce informácie v takom rozsahu, v akom sú s ohľadom na všetky okolnosti spracúvania osobných údajov potrebné pre dotknutú osobu na zaručenie jej práv,...	Výpočet ďalších doplňujúcich údajov pokračuje nasledovne: 1. preukázanie totožnosti oprávnenej osoby, ktorá získava osobné údaje alebo preukázanie príslušnosti oprávnenej osoby hodnoverným dokladom k tomu subjektu, v mene ktorého koná; oprávnená osoba je povinná takejto žiadosti dotknutej osoby bez zbytočného odkladu vyhovieť, 2. poučenie o dobrovoľnosti alebo povinnosti poskytnúť požadované osobné údaje; ak sa dotknutá osoba sama rozhoduje o poskytnutí svojich osobných údajov, prevádzkovateľ oznámi dotknutej osobe, na základe akého právneho podkladu mieni spracúvať jej osobné údaje; ak dotknutej osobe povinnosť poskytnúť osobné údaje vyplýva z osobitného zákona, prevádzkovateľ oznámi dotknutej osobe zákon, ktorý jej túto povinnosť ukladá a upovedomí ju o následkoch odmietnutia poskytnúť osobné údaje, 3. tretie strany, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje poskytnuté, 4. okruh príjemcov, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje sprístupnené, 5. formu zverejnenia, ak majú byť osobné údaje zverejnené, 6. tretie krajiny, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že sa do týchto krajín uskutoční prenos osobných údajov, 7. poučenie o existencii práv dotknutej		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

				osoby.					

22	10	2	Ak osobné údaje o dotknutej osobe nezískal prevádzkovateľ priamo od tejto dotknutej osoby, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr však v čase pred ich prvým poskytnutím tretej strane, ak sa takéto poskytovanie predpokladalo už pri získavaní osobných údajov, oznámiť dotknutej osobe informácie podľa odseku 1 písm. a) až c) a ďalšie doplňujúce informácie v takom rozsahu, v akom sú s ohľadom na všetky okolnosti spracúvania osobných údajov potrebné pre dotknutú osobu na zaručenie jej práv a právom chránených záujmov, najmä právo byť informovaná o podmienkach spracúvania svojich osobných údajov...	Opäť oznamovacia a poučovacia povinnosť. Ustanovenie pokračuje nasledujúcim výpočtom povinností: a) poučenie o možnosti rozhodnúť o spracúvaní získaných osobných údajov, b) zoznam osobných údajov, c) tretie strany, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje poskytnuté, d) okruh príjemcov, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje sprístupnené, e) formu zverejnenia, ak majú byť osobné údaje zverejnené, f) tretie krajiny, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že sa do týchto krajín uskutoční prenos osobných údajov, g) poučenie o existencii práv dotknutej osoby.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
23	10	6	Získavať osobné údaje nevyhnutné na dosiahnutie účelu spracúvania kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií možno len vtedy, ak s tým dotknutá osoba písomne súhlasí alebo ak to osobitný zákon výslovne umožňuje bez súhlasu dotknutej osoby. Súhlas dotknutej osoby si prevádzkovateľ ani sprostredkovateľ nesmú vynucovať ani podmieňovať hrozbou odmietnutia zmluvného vzťahu, služby, tovaru alebo povinnosti ustanovenej prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi zákonom.	Náklady vyvoláva povinnosť získať, spracovať a uchovávať písomný súhlas. Zákaz podmieňovať je zase zásahom do zmluvnej slobody, ktorý môže spôsobiť, že prevádzkovateľ nezrealizuje zisky, ktoré by inak mohol.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

24	10	7	Priestor prístupný verejnosti možno monitorovať pomocou videozáznamu alebo audiozáznamu len na účely verejného poriadku a bezpečnosti, odhaľovania kriminality alebo narušenia bezpečnosti štátu, a to len vtedy, ak priestor je zreteľne označený ako monitorovaný. Označenie monitorovaného priestoru sa nevyžaduje, ak tak ustanovuje osobitný zákon. Vyhotovený záznam možno využiť len na účely trestného konania alebo konania o priestupkoch, ak osobitný zákon neustanovuje inak.	Povinnosť (v prípade využitia tejto možnosti) označiť priestor ako monitorovaný vytvára ďalšie zaťaženie. Súvisí s § 13, ods. 7. Regulácia je na makroúrovni nevyčísliteľná, keďže neexistuje oficiálny údaj o počte bezpečnostných kamier v SR, ani o ich počte v podnikoch.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
25	10	8	Prevádzkovateľ, ktorý získa osobné údaje uvedené v § 7 ods. 4 písm. d) bez vedomia dotknutej osoby alebo priamo od nej, poskytne jej pri prvom kontakte informácie podľa odseku 1 a ak sú spracúvané na účely priameho marketingu, oboznámi ju aj s právom písomne namietať proti ich poskytovaniu a využívaniu v poštovom styku.	Osobné údaje, uvedené v § 7 ods. 4 písm. d) sú výlučne titul, meno, priezvisko a adresa dotknutej osoby.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
26	10	9	Prevádzkovatelia, ktorých predmetom činnosti je priamy marketing, vedú zoznam poskytnutých osobných údajov podľa § 7 ods. 4 písm. d) v rozsahu meno, priezvisko, titul a adresa dotknutej osoby, dátum ich poskytnutia, prípadne dátum, od ktorého platí zákaz ich ďalšieho poskytovania podľa § 13 ods. 6, a názov právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorej boli uvedené osobné údaje poskytnuté. Zoznam v rovnakom rozsahu vedú aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorým boli tieto osobné údaje poskytnuté.	Prevádzkovateľa zaťažuje povinnosť viesť zoznamy.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

27	12	1	Správnosť a aktuálnosť osobných údajov zabezpečuje prevádzkovateľ. Za správny sa považuje taký osobný údaj, ktorý sa poskytol v súlade s § 11.	Znenie § 11: Do informačného systému možno poskytnúť len pravdivé osobné údaje. Za nepravdivosť osobných údajov zodpovedá ten, kto ich do informačného systému poskytol.		1		Všeobecná povinnosť	Všeobecná povinnosť – nevyčísliteľné
28	13	1	Prevádzkovateľ po splnení účelu spracúvania zabezpečí bezodkladne likvidáciu osobných údajov.	Bližšie okolnosti tohto ustanovenia špecifikuje odsek 2 (špeciálne dôvody povinnosti zlikvidovať osobné údaje) a 3 (prípady, kedy sa odsek 1 nepoužije)		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
29	13	6	Ak dotknutá osoba uplatní námietku podľa § 20 ods. 3 písm. c), prevádzkovateľ to bezodkladne písomne oznámi každému, komu osobné údaje uvedené v § 7 ods. 4 písm. d) poskytol; zákaz ďalšieho poskytovania tu uvedených osobných údajov platí pre prevádzkovateľa a každého, komu ich prevádzkovateľ poskytol odo dňa nasledujúceho po dni doručenia námietky dotknutej osoby, prípadne doručenia písomného oznámenia prevádzkovateľa.	Zaťaženie spôsobuje povinnosť bezodkladného písomného oznámenia.		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

30	13	7	Ak vyhotovený záznam podľa § 10 ods. 7 nie je využitý na účely trestného konania alebo konania o priestupkoch, ten, kto ho vyhotovil, ho zlikviduje najneskôr v lehote siedmich dní odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom bol záznam vyhotovený, ak osobitný zákon neustanovuje inak.	Súvisí s vyššie spracovaným § 10, ods. 7		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
31	14	1	Opravu alebo likvidáciu osobných údajov oznámi prevádzkovateľ do 30 dní od ich vykonania dotknutej osobe a každému, komu ich poskytol.	Zaťaženie vyvoláva oznamovacia povinnosť. Zbytočné ustanovenie, keďže odsek 2 hovorí, že: Od oznámenia možno upustiť, ak sa neoznámením opravy alebo likvidácie osobných údajov neporušia práva dotknutej osoby.		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
32	15	1	Za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá prevádzkovateľ a sprostredkovateľ tým, že ich chráni pred náhodným, ako aj nezákonným poškodením a zničením, náhodnou stratou, zmenou, nedovoleným prístupom a sprístupnením, ako aj pred akýmikoľvek inými neprípustnými formami spracúvania. Na tento účel prijme primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania, pričom berie do úvahy najmä a) použiteľné technické prostriedky, b) rozsah možných rizík, ktoré sú spôsobilé narušiť bezpečnosť alebo funkčnosť informačného systému, c) dôvernosť a dôležitosť spracúvaných osobných údajov.	Táto zodpovednosť je pre podnikateľa záťažou nefinančného charakteru. Je aj pri tranzite podľa § 23, ods. 8, ktorý na toto ustanovenie odkazuje. Táto zodpovednosť za bezpečnosť údajov sa ďalej realizuje formou bezpečnostného projektu (viď ďalšie body tejto analýzy).		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

33	15	2	Opatrenia podľa odseku 1 prijme prevádzkovateľ a sprostredkovateľ vo forme bezpečnostného projektu informačného systému (ďalej len „bezpečnostný projekt") a zabezpečí jeho vypracovanie, ak...	Nasleduje výpočet podmienok: a) sú v informačnom systéme spracúvané osobitné kategórie osobných údajov podľa § 8 a informačný systém je prepojený na verejne prístupnú počítačovú sieť alebo je prevádzkovaný v počítačovej sieti, ktorá je prepojená na verejne prístupnú počítačovú sieť, b) sú v informačnom systéme spracúvané osobitné kategórie osobných údajov podľa § 8; v tomto prípade prevádzkovateľ a sprostredkovateľ len zdokumentuje prijaté technické, organizačné a personálne opatrenia v rozsahu, ktorý ustanovuje § 16 ods. 3 písm. c) a ods. 6, alebo c) informačný systém slúži na zabezpečenie verejného záujmu podľa § 2 ods. 1; ustanovenie § 16 sa pri vypracúvaní bezpečnostného projektu nepoužije len vtedy, ak pre konkrétny prípad je tu súčasne povinnosť vypracovať bezpečnostný projekt podľa osobitného zákona. (- o ochrane utajovaných skutočností - 215/2004)		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

34	15	3	Na požiadanie úradu prevádzkovateľ a sprostredkovateľ preukážu rozsah a obsah prijatých technických, organizačných a personálnych opatrení podľa odseku 1 alebo 2.	Presná štruktúra bezpečnostného projektu je opísaná v § 16.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
35	15	4	Ak sú predmetom kontroly informačné systémy podľa odseku 2, úrad má právo požadovať od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa predloženie hodnotiacej správy o výsledku auditu bezpečnosti informačného systému (ďalej len „hodnotiaca správa"), ak sú vážne pochybnosti o jeho bezpečnosti alebo o praktickom uplatňovaní opatrení uvedených v bezpečnostnom projekte. Hodnotiacu správu, nie staršiu ako dva roky, bezodkladne predloží prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ úradu, inak zabezpečí vykonanie auditu bezpečnosti informačného systému na vlastné náklady a predloží hodnotiacu správu najneskôr do troch mesiacov odo dňa uloženia povinnosti.			1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
36	17		Prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ je povinný poučiť oprávnené osoby o právach a povinnostiach ustanovených týmto zákonom a o zodpovednosti za ich porušenie. Poučenie vykoná prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ pred vydaním prvého pokynu oprávnenej osobe na vykonanie akejkoľvek spracovateľskej operácie s osobnými údajmi. Oprávnená osoba poučenie potvrdí svojím podpisom; o poučení prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ vedie písomný záznam.	Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

37	19	1	Za výkon dohľadu nad ochranou osobných údajov spracúvaných podľa tohto zákona zodpovedá prevádzkovateľ.	V prípade, že prevádzkovateľ ustanovenia zákona dodrží, vznikajú mu nefinančné náklady. V prípade, že ich nedodrží, je tu možnosť finančnej sankcie.	1	1		Všeobecná povinnosť	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
38	19	2	Ak prevádzkovateľ zamestnáva viac ako päť osôb, výkonom dohľadu písomne poverí zodpovednú osobu alebo viaceré zodpovedné osoby, ktoré dozerajú na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov.	Arbitrárne ustanovenie (prečo má byť práve päť zamenstnancov kritériom?).		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.

39	19	3	Odborné vyškolenie zodpovednej osoby alebo viacerých zodpovedných osôb zabezpečí prevádzkovateľ. Rozsah odborného školenia zodpovedá najmä obsahu tohto zákona a úlohám z neho vyplývajúcim, ako aj obsahu medzinárodných zmlúv o ochrane osobných údajov, ktoré boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Úrad môže od prevádzkovateľa žiadať podanie dôkazu o vykonanom odbornom školení.			1	1	Jednorazová, prípadne v závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.
40	19	4	Zodpovedná osoba posúdi pred začatím spracúvania osobných údajov v informačnom systéme, či ich spracúvaním nevzniká nebezpečenstvo narušenia práv a slobôd dotknutých osôb. Zistenie narušenia práv a slobôd dotknutých osôb pred začatím spracúvania alebo porušenia zákonných ustanovení v priebehu spracúvania osobných údajov zodpovedná osoba bezodkladne písomne oznámi prevádzkovateľovi; ak prevádzkovateľ po upozornení bezodkladne nevykoná nápravu, oznámi to zodpovedná osoba úradu.	Zabezpečuje zodpovedná osoba, určená prevádzkovateľom.		1	1	Jednorazová.	Ide o povinnosť zodpovednej osoby. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.

41	19	5	Prevádzkovateľ, ktorý písomne poveril výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov zodpovednú osobu, je povinný o tom písomne informovať úrad bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní odo dňa poverenia zodpovednej osoby doporučenou zásielkou. Prevádzkovateľ oznámi úradu tieto údaje...	Nasleduje výpočet požadovaných údajov: a) názov, sídlo alebo trvalý pobyt, právnu formu a identifikačné číslo prevádzkovateľa alebo zástupcu prevádzkovateľa, b) titul, meno, priezvisko a dátum narodenia zodpovednej osoby, c) pracovné zaradenie zodpovednej osoby, d) dátum začiatku platnosti písomného poverenia zodpovednej osoby, e) vyhlásenie prevádzkovateľa o tom, že zodpovedná osoba spĺňa podmienky ustanovené v odseku 12.		1	1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.
42	19	6	Prevádzkovateľ oznámi úradu poverenie jednej zodpovednej osoby, a to aj vtedy, ak výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov súčasne poveril viac zodpovedných osôb. Ak prevádzkovateľ nahradí zodpovednú osobu, ktorú nahlásil úradu, inou zodpovednou osobou, postupuje podľa odseku 5.	Oznamovacia povinnosť teda aj pri výmene.		1	1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.

43	19	7	Zodpovedná osoba zabezpečuje: a) potrebnú súčinnosť s úradom pri plnení úloh patriacich do jeho pôsobnosti; na požiadanie je zodpovedná osoba povinná úradu kedykoľvek predložiť svoje písomné poverenie, písomné oznámenia vystavené pre prevádzkovateľa podľa odseku 4, preukázať rozsah získaných vedomostí odborným školením, b) povinnosti podľa odseku 4, c) dohľad nad plnením základných povinností prevádzkovateľa podľa § 6, d) poučenie oprávnených osôb podľa § 17, e) vybavovanie žiadostí dotknutých osôb podľa § 20 až 22,... (pokrač.)	(pokrač.)...f) realizáciu technických, organizačných a personálnych opatrení a dohliada na ich aplikáciu v praxi; ak je prevádzkovateľ povinný vypracovať bezpečnostný projekt v súlade s § 16 alebo dokumentáciu podľa § 15 ods. 2 písm. b), zabezpečuje ich vypracovanie, g) dohľad pri výbere sprostredkovateľa podľa § 5 ods. 3 a 4, prípravu písomnej zmluvy alebo písomného poverenia pre sprostredkovateľa v súlade s § 5 ods. 2 a zodpovedá za jeho obsah; počas trvania zmluvného vzťahu alebo poverenia preveruje dodržiavanie dohodnutých podmienok, h) dohľad nad cezhraničným tokom osobných údajov, i) prihlásenie informačných systémov na osobitnú registráciu a oznamovanie zmien a odhlásenie informačných systémov z osobitnej registrácie; o informačných systémoch, ktoré nepodliehajú registrácii, vedie evidenciu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom podľa § 29 a 30 a zabezpečuje jej sprístupnenie komukoľvek, kto o to požiada v súlade s § 32.		1	1	Všeobecná povinnosť	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov. TÝKA SA PREVÁDZKOVATEĽA NAD 5 ZAMESTNANCOV.
44	19	8	Prevádzkovateľ, ktorý zamestnáva menej ako šesť osôb, môže výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov písomne poveriť zodpovednú osobu, ktorá dozerá na dodržiavanie zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov.	"Môže", teda mohol by tak urobiť aj bez zákonného ustanovenia. Zbytočné ustanovenie, pričom počet zamestnancov je pravdepodobne určený arbitrárne.		1		Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľa, ktorý má menej ako 6 zamestnancov.

45	19	9	Prevádzkovateľ, ktorý zamestnáva menej ako šesť osôb a výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov písomne nepoveril zodpovednú osobu, je povinný prihlásiť na registráciu tie informačné systémy, ktoré podľa tohto zákona podliehajú registrácii podľa § 25.	Registračná povinnosť.		1	1	Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľa, ktorý má menej ako 6 zamestnancov, nepoveril však zodpovednú osobu.
46	19	10	Prevádzkovateľ je povinný umožniť zodpovednej osobe nezávislý výkon dohľadu nad ochranou osobných údajov a prijať jej oprávnené návrhy; upozornenie na nedostatky alebo vyslovenie požiadavky zodpovednou osobou v súvislosti s plnením jej povinností podľa odseku 7 sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na konanie zo strany prevádzkovateľa, ktoré by zodpovednej osobe spôsobilo ujmu.	Pravdepodobne nezmerateľné.		1		Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľa, ktorý poveril zodpovednú osobu.
47	19	11	Úrad je oprávnený uložiť prevádzkovateľovi povinnosť písomne poveriť dohľadom nad ochranou osobných údajov inú zodpovednú osobu, ak sa preukáže, že písomne poverená zodpovedná osoba neplnila alebo nedostatočne plnila povinnosti podľa odseku 7, alebo práva a povinnosti uložené prevádzkovateľovi týmto zákonom nesprávne posudzovala alebo ich nesprávne uplatňovala v praxi, alebo nespĺňa podmienky ustanovené v odseku 12. Prevádzkovateľ je povinný bez zbytočného odkladu úradu vyhovieť a dohľadom písomne poveriť inú zodpovednú osobu; ak tomu bránia dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré vie prevádzkovateľ úradu hodnoverne preukázať, úrad určí prevádzkovateľovi lehotu, dokedy je povinný vymeniť zodpovednú osobu, prípadne prihlásiť informačné systémy na registráciu.	Zásah úradu do personálnej politiky prevádzkovateľa. Ťažko merateľné.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Týka sa prevádzkovateľa, ktorý poveril zodpovednú osobu.
48	19	12	Zodpovednou osobou môže byť len fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a spĺňa podmienku bezúhonnosti podľa § 35 ods. 4 prvej vety; bezúhonnosť sa preukazuje doložením výpisu z registra trestov nie starším ako tri mesiace, ktorý je prevádzkovateľ povinný uchovávať počas doby výkonu funkcie zodpovednej osoby. Zodpovednou osobou nemôže byť fyzická osoba, ktorá je štatutárnym orgánom prevádzkovateľa a fyzická osoba, ktorá je oprávnená konať v mene štatutárneho orgánu prevádzkovateľa. Zodpovedná osoba má postavenie oprávnenej osoby prevádzkovateľa.	Zaťaženie tu vytvára požiadavka preukazovať bezúhonnosť výpisom z registra trestov a povinnosť ho uchovávať. Priame náklady vyvoláva platba za výpis z registra trestov.	1	1	1	Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľa, ktorý poveril zodpovednú osobu.

49	20	1	Dotknutá osoba má právo na základe písomnej žiadosti od prevádzkovateľa vyžadovať a) vo všeobecne zrozumiteľnej forme informácie o stave spracúvania svojich osobných údajov v informačnom systéme v rozsahu podľa § 26 ods. 3; pri vydaní rozhodnutia podľa odseku 4 písm. b) je dotknutá osoba oprávnená oboznámiť sa s postupom spracúvania a vyhodnocovania operácií, b) vo všeobecne zrozumiteľnej forme presné informácie o zdroji, z ktorého získal jej osobné údaje na spracúvanie, c) vo všeobecne zrozumiteľnej forme odpis jej osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania,...	...ďalej: d) opravu jej nesprávnych, neúplných alebo neaktuálnych osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, e) likvidáciu jej osobných údajov, ak bol splnený účel ich spracúvania podľa § 13 ods. 1; ak sú predmetom spracúvania úradné doklady obsahujúce osobné údaje, môže požiadať o ich vrátenie, f) likvidáciu jej osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, ak došlo k porušeniu zákona.		1		V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
50	20	4, písm. a)	Dotknutá osoba na základe bezplatnej písomnej žiadosti alebo osobne, ak vec neznesie odklad, má právo u prevádzkovateľa kedykoľvek namietať voči spracúvaniu osobných údajov v prípadoch podľa § 7 ods. 4 písm. a), e), f) alebo g) vyslovením oprávnených dôvodov alebo predložením dôkazov o neoprávnenom zasahovaní do jej práv a právom chránených záujmov, ktoré sú alebo môžu byť v konkrétnom prípade takýmto spracúvaním osobných údajov poškodené; ak tomu nebránia zákonné dôvody a preukáže sa, že námietka dotknutej osoby je oprávnená, prevádzkovateľ je povinný osobné údaje, ktorých spracúvanie dotknutá osoba namietala, bez zbytočného odkladu blokovať a zlikvidovať ihneď, ako to okolnosti dovolia,	Ťažko merateľné.		1		V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

51	20	4, písm. b)	Dotknutá osoba na základe bezplatnej písomnej žiadosti alebo osobne, ak vec neznesie odklad, má právo u prevádzkovateľa kedykoľvek namietať a nepodrobiť sa rozhodnutiu prevádzkovateľa, ktoré by malo pre ňu právne účinky alebo významný dosah, ak sa takéto rozhodnutie vydá výlučne na základe úkonov automatizovaného spracúvania jej osobných údajov. Dotknutá osoba má právo žiadať prevádzkovateľa o preskúmanie vydaného rozhodnutia metódou odlišnou od automatizovanej formy spracúvania, pričom prevádzkovateľ je povinný žiadosti dotknutej osoby vyhovieť, a to tak, že rozhodujúcu úlohu pri preskúmaní rozhodnutia bude mať oprávnená osoba; o spôsobe preskúmania a výsledku zistenia prevádzkovateľ informuje dotknutú osobu v lehote podľa § 21 ods. 3. Dotknutá osoba nemá toto právo iba v prípade, ak to ustanovuje osobitný zákon, v ktorom sú opatrenia na zabezpečenie oprávnených záujmov dotknutej osoby, alebo ak rozhodnutie bolo prijaté v priebehu uzatvárania alebo plnenia zmluvy uzatváranej medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou za predpokladu, že sa vyhovelo požiadavke dotknutej osoby, ktorá je obsahom zmluvy, alebo dotknutej osobe bolo na základe dohody udelené právo kedykoľvek počas platnosti zmluvy uplatniť svoj názor.	Náklady tu spôsobuje informačná povinnosť. Ťažko merateľné.		1		V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
52	21	1	Požiadavky dotknutej osoby podľa § 20 ods. 1 písm. a), d) až f) splní prevádzkovateľ bezplatne.	Čiže náklady na vybavenie požiadavky znáša prevádzkovateľ.		1		V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

53	21	2	Informácie podľa § 20 ods. 1 písm. b) a c) prevádzkovateľ poskytne dotknutej osobe bezplatne s výnimkou úhrady vo výške, ktorá nesmie prekročiť výšku materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, so zadovážením technických nosičov a s odoslaním informácie dotknutej osobe, ak osobitný zákon neustanovuje inak.			1	1	Všeobecná povinnosť	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
54	21	3	Prevádzkovateľ vyhovie požiadavkám dotknutej osoby podľa § 20 a písomne ju informuje najneskoršie do 30 dní od ich prijatia.			1	1	V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
55	22		Obmedzenie práv dotknutej osoby podľa § 20 ods. 1 písm. d) a e) prevádzkovateľ bezodkladne písomne oznámi dotknutej osobe a úradu.	Ide o opravu jej nesprávnych, neúplných alebo neaktuálnych osobných údajov, ktoré sú predmetom spracúvania, resp. ich likvidáciu.		1	1	V závislosti od vôle dotknutej osoby.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

56	23	1	Ak tretia krajina zaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov, prenos osobných údajov do tejto tretej krajiny možno vykonať za predpokladu, že dotknutej osobe boli poskytnuté informácie podľa § 10 ods. 1 alebo 2, alebo bola splnená niektorá z podmienok uvedených v § 10 ods. 3.			1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
57	23	4, písm. a)	V prípade, že cieľová krajina nezaručuje primeranú úroveň ochrany, možno prenos vykonať pod podmienkou, že dotknutá osoba dala naň písomný súhlas s vedomím, že cieľová krajina nezaručuje primeranú úroveň ochrany.	Náklady vyvoláva povinnosť obstarať písomný súhlas dotknutej osoby.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
58	23	5	Ak sa prevádzkovateľ rozhodne vykonať prenos osobných údajov do tretej krajiny, ktorá nezaručuje primeranú úroveň ochrany až po ich získaní, oznámi dotknutej osobe pred prenosom osobných údajov dôvod svojho rozhodnutia a oboznámi ju s právom odmietnuť takýto prenos podľa § 20 ods. 5, ak sa má prenos vykonať pod podmienkou uvedenou v odseku 4 písm. a); prevádzkovateľ je oprávnený vykonať navrhovaný prenos osobných údajov až po obdržaní písomného súhlasu dotknutej osoby.	Súvisí aj s predchádzajúcim bodom.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

59	23	10	V prípade pochybnosti o tom, či možno vykonať cezhraničný tok osobných údajov, rozhodne úrad. Stanovisko úradu je záväzné.				1	Jednorazová.	Prevádzkovatelia, u ktorých dochádza k cezhraničnému toku osobných údajov.
60	23a	2	Prevádzkovateľ so sídlom alebo s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorý zároveň spracúva osobné údaje prostredníctvom svojej organizačnej zložky alebo viacerých organizačných zložiek na území jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie, je povinný prijať opatrenia a zabezpečiť, aby každá jeho organizačná zložka spracúvala osobné údaje v súlade s právnym poriadkom platným v tom členskom štáte, v ktorom má príslušná organizačná zložka sídlo.			1		Všeobecné ustanovenie, ktoré je relevantné len v spojení s inými ustanoveniami.	Prevádzkovatelia, u ktorých dochádza k cezhraničnému toku osobných údajov.
61	24		Prevádzkovateľ registruje informačné systémy alebo vedie o nich evidenciu v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom.	Ide o všeobecnú povinnosť, ktorá je upresnená nasledujúcimi paragrafmi, obsahujúcimi konkrétne povinnosti (až po § 32). Stojí za zváženie, či tieto paragrafy posudzovať kumulatívne alebo jednotlivo.		1	1	Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľov, ktorí nepoverili zodpovednú osobu.
62	25	2	Povinnosť registrácie sa vzťahuje na všetky informačné systémy, v ktorých sa spracúvajú osobné údaje úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania s výnimkou tých informačných systémov, ktoré... (nasleduje výpočet piatich prípadov, kedy povinnosť registrácie podľa tohto zákona nevzniká)			1	1	Jednorazová.	Týka sa prevádzkovateľov, ktorí nepoverili zodpovednú osobu.
63	25	4	V prípade pochybnosti o tom, či informačný systém podlieha registrácii, rozhodne úrad. Stanovisko úradu je záväzné.	Náklady vyvoláva nutnosť obracať sa na úrad.		1	1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

64	26	2	Prevádzkovateľ prihlási informačný systém na registráciu pred začatím spracúvania osobných údajov.	Náklady v podobe nezrealizovaných príjmov môžu prevádzkovateľovi vzniknúť v dôsledku nutnosti počkať so spracovaním osobných údajov do registrácie.		1		Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
65	26	3	Pri prihlasovaní informačného systému na registráciu prevádzkovateľ uvedie tieto údaje: a) názov, sídlo alebo trvalý pobyt, právnu formu a identifikačné číslo prevádzkovateľa, b) meno a priezvisko štatutárneho orgánu prevádzkovateľa, c) meno a priezvisko zodpovednej osoby vykonávajúcej dohľad nad ochranou osobných údajov, ak sa vyžaduje jej poverenie (§ 19 ods. 2), d) názov, sídlo alebo trvalý pobyt, právnu formu a identifikačné číslo zástupcu prevádzkovateľa, ak koná na území Slovenskej republiky za prevádzkovateľa so sídlom alebo trvalým pobytom v tretej krajine; v takomto prípade sa v písmene a) uvedú údaje o prevádzkovateľovi, ktorý vymenoval zástupcu prevádzkovateľa, e) meno a priezvisko štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu zástupcu prevádzkovateľa; v takomto prípade sa v písmene b) uvedú údaje o štatutárnom orgáne alebo o členovi štatutárneho orgánu prevádzkovateľa, ktorý vymenoval zástupcu prevádzkovateľa, f) identifikačné označenie informačného systému, g) účel spracúvania osobných údajov, h) zoznam osobných údajov,... (pokrač.)	...(pokrač.) i) okruh dotknutých osôb, j) okruh príjemcov, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje sprístupnené, k) tretie strany, prípadne okruh tretích strán, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že im budú osobné údaje poskytnuté, l) tretie krajiny, ak sa predpokladá alebo je zrejmé, že sa do týchto krajín uskutoční prenos osobných údajov a právny základ cezhraničného toku, m) právny základ informačného systému, n) formu zverejnenia, ak sa zverejnenie osobných údajov vykonáva, o) všeobecnú charakteristiku opatrení na zabezpečenie ochrany osobných údajov, p) dátum začatia spracúvania osobných údajov.		1	1	Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

66	26	4	Údaje v rozsahu podľa odseku 3 sa úradu odovzdávajú v písomnej forme potvrdené štatutárnym orgánom prevádzkovateľa alebo elektronicky vo forme databázového súboru s doloženým výtlačkom obsahu súboru potvrdeným štatutárnym orgánom prevádzkovateľa. Písomnú formu a formát databázového súboru určí úrad. Doloženie výtlačku sa nepožaduje, ak databázový súbor je opatrený elektronickým podpisom podľa osobitného zákona.			1	1	Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
67	27	3	Prevádzkovateľ je povinný prihlásiť informačný systém na osobitnú registráciu na úrade pred začatím spracúvania osobných údajov.	Okruh informačných systémov, na ktoré sa vzťahuje povinnosť osobitnej registrácie, je vymedzený v odseku 2. Úrad ju vykonáva bezplatne.		1		Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
68	27	4	Pri osobitnej registrácii prevádzkovateľ uvedie údaje v rozsahu podľa § 26 ods. 3 a predloží podklady, ktoré sú nevyhnutné na posúdenie predmetného spracúvania. Na prihlásenie informačného systému na osobitnú registráciu sa primerane vzťahuje § 26 ods. 4.			1	1	Jednorazová	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

69	27	6	V prípade pochybností si úrad vyžiada od prevádzkovateľa ďalšie vysvetlenia alebo podklady. Počas tejto doby lehota podľa odseku 5 neplynie.				1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
70	27	9	Ak úrad spracúvanie osobných údajov v informačnom systéme prihlásenom na osobitnú registráciu posúdi ako rizikové, zakáže prevádzkovateľovi spracúvanie osobných údajov na daný účel. Prevádzkovateľ je povinný rešpektovať rozhodnutie úradu a bez zbytočného odkladu vykonať opatrenia, aby sa spracúvanie osobných údajov neuskutočnilo.	Takýto zásah úradu je spôsobilý spôsobiť prevádzkovateľovi všetky tri druhy nákladov. Sú však ako alternatívne náklady nevyčísliteľné.	1	1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
71	28	1	Prevádzkovateľ do 15 dní písomne oznámi úradu akékoľvek zmeny údajov podľa § 26 ods. 3 s výnimkou písmena p), ktoré nastanú v priebehu spracúvania.	Súvisí s § 26, ods. 3.		1	1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

72	28	2	Prevádzkovateľ do 15 dní odo dňa skončenia spracúvania osobných údajov v informačnom systéme tento z registrácie písomne odhlási. Súčasťou odhlásenia je dátum skončenia spracúvania osobných údajov.				1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
73	28	3	Na oznámenie zmien údajov a odhlásenie informačného systému z registrácie sa primerane použije § 26 ods. 4.	Súvisí s § 26, ods. 4. Ide najmä o písomnú formu a nutnosť použitia predpísaných nosičov, atď.		1	1	Jednorazová.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
74	29	1	O informačných systémoch, ktoré nepodliehajú registrácii, prevádzkovateľ vedie evidenciu, a to najneskôr odo dňa začatia spracúvania údajov v týchto informačných systémoch.	Odsek 2 potom určuje, načo sa táto povinnosť nevzťahuje. § 30 zase špecifikuje obsahové náležitosti evidencie, odkazujúc na § 26 ods. 3		1		Jednorazová.	Prevádzkovatelia informačných systémov, ktoré nepodliehajú registrácií.

75	39	1, písm. b)	Vrchný inšpektor a ostatní inšpektori (ďalej len „kontrolný orgán"), ako aj predseda úradu a podpredseda úradu sú oprávnení vyžadovať od prevádzkovateľa, sprostredkovateľa a ich zamestnancov (ďalej len „kontrolovaná osoba"), aby im v určenej lehote poskytli doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie, údaje spracúvané na pamäťových médiách vrátane technických nosičov údajov, výpisy a zdrojové kódy programov, ak ich vlastní, a ďalšie materiály potrebné na výkon kontroly, originály alebo kópie a v odôvodnených prípadoch im umožnili odoberať kópie aj mimo priestorov kontrolovanej osoby,	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
76	39	1, písm. c)	Vrchný inšpektor a ostatní inšpektori (ďalej len „kontrolný orgán"), ako aj predseda úradu a podpredseda úradu sú oprávnení požadovať v primeranej lehote od kontrolovanej osoby úplné a pravdivé ústne a písomné informácie, vyjadrenia a vysvetlenia ku kontrolovaným a súvisiacim skutočnostiam a k zisteným nedostatkom,	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
77	39	1, písm. d)	Vrchný inšpektor a ostatní inšpektori (ďalej len „kontrolný orgán"), ako aj predseda úradu a podpredseda úradu sú oprávnení vyžadovať súčinnosť kontrolovanej osoby,	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

78	39	1, písm. e)	Vrchný inšpektor a ostatní inšpektori (ďalej len „kontrolný orgán"), ako aj predseda úradu a podpredseda úradu sú oprávnení vstupovať do informačných systémov do úrovne správcu systému v rozsahu potrebnom na vykonanie kontroly,	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
79	39	2, písm. d)	Kontrolný orgán je povinný oboznámiť kontrolovanú osobu s kontrolnými zisteniami a vyžiadať si od nej písomné vyjadrenie ku všetkým skutočnostiam, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti; vznesené námietky proti uvádzaným kontrolným zisteniam z hľadiska ich pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti uviesť do protokolu,	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
80	39	3	Protokol obsahuje názov, sídlo alebo trvalý pobyt kontrolovanej osoby, miesto a čas vykonania kontroly, predmet kontroly, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, vyjadrenia kontrolovanej osoby ku kontrolným zisteniam, dátum vypracovania protokolu, mená, pracovné zaradenie a vlastnoručné podpisy kontrolného orgánu a zodpovedných zamestnancov kontrolovanej osoby, ktorí boli s obsahom protokolu oboznámení, a dátum oboznámenia sa s protokolom. Ak sa kontrolovaná osoba odmietne oboznámiť sa s obsahom protokolu, vyjadriť sa ku kontrolným zisteniam alebo podpísať protokol, uvedie sa táto skutočnosť v protokole.	Oprávneniam a povinnostiam kontrolného orgánu zodpovedajú povinnosti kontrolovanej osoby pri samotnej kontrole. - Je to zaradené kvôli nutnosti kontrolovanej osoby oboznámiť sa s protokolom zo strany kontrolovanej osoby. Avšak ťažko merateľné.			1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

81	40	2, písm. a)	Kontrolovaná osoba je povinná vytvoriť kontrolnému orgánu primerané podmienky na výkon kontroly a spracovanie kontrolných zistení,	Požiadavka môže zasiahnuť do bežnej prevádzky spoločnosti prevádzkovateľa. Typicky sumárna otázka.		1		V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
82	40	2, písm. b)	Kontrolovaná osoba je povinná poskytovať kontrolnému orgánu potrebnú súčinnosť v súlade s oprávneniami podľa § 39 ods. 1 a zdržať sa konania, ktoré by mohlo mariť výkon kontroly,	Súvisí s vyššie vymenovanými požiadavkami podľa § 39 ods 1. Typicky sumárna otázka.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
83	40	2, písm. c)	Kontrolovaná osoba je povinná dostaviť sa v určenej lehote na oboznámenie sa s obsahom protokolu na miesto určené kontrolným orgánom,	Ide o administratívnu požiadavku, ktorá môže zasiahnuť do prevádzky podnikateľa. Typicky sumárna otázka.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

84	40	2, písm. d)	Kontrolovaná osoba je povinná po oboznámení sa s kontrolnými zisteniami podpísať protokol alebo záznam o kontrole; odmietnutie oboznámenia sa s obsahom protokolu alebo odmietnutie podpísania protokolu kontrolovanou osobou nemá vplyv na dôsledky vyplývajúce z obsahu tohto dokumentu,				1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
85	40	2, písm. e)	Kontrolovaná osoba je povinná písomne predložiť kontrolnému orgánu v určených lehotách opatrenia prijaté na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnú správu o splnení týchto opatrení.				1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
86	44	2	Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ poskytujú úradu pri plnení jeho úloh všetky ním požadované údaje v určenej lehote.			1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

87	44	3	Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ sa dostavia na predvolanie úradu s cieľom podať vysvetlenia v určenej lehote.				1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
88	44	4	Prevádzkovateľ a sprostredkovateľ sú povinní strpieť všetky úkony úradu smerujúce k vyšetreniu okolností potrebných na objektívne posúdenie prešetrovanej veci.				1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
89	44a	2	Účastníkom konania je ten, o koho právach alebo povinnostiach sa má konať. Za účastníka konania, ktorým nie je fyzická osoba, koná štatutárny orgán, prípadne jeho zamestnanec alebo člen, ktorý sa preukáže písomným poverením štatutárneho orgánu, že je oprávnený za neho konať, pokiaľ jednotlivé ustanovenia tohto zákona neustanovujú inak. Účastník konania sa môže nechať v konaní zastupovať. V tej istej veci môže mať účastník konania súčasne len jedného zástupcu, ktorému udelí písomne splnomocnenie na celé konanie, alebo len na určité úkony. Splnomocnenie na zastupovanie účastníka konania, ktorým nie je fyzická osoba, musí byť udelené osobou, ktorá je oprávnená konať v jeho mene.	Účasť zástupcu v konaní, prípadne povinnosť určiť zástupcu pre konanie, môžu podnikateľa odvádzať od vlastnej náplne jeho práce a tým spôsobovať firme náklady. Ťažko merateľné.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

90	44a	6	...V súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku môže úrad uložiť účastníkovi konania, aby poskytol ustanovenému znalcovi všetky podstatné informácie, predložil alebo sprístupnil všetky potrebné listiny, podklady alebo predmety, alebo umožnil prístup k technickému a programovému vybaveniu informačného systému, podal mu potrebné vysvetlenia, alebo aby niečo vykonal alebo znášal, ak je to potrebné na podanie znaleckého posudku.	Je tu vypísaná len tá časť ustanovenia, ktorá je relevantná pre túto analýzu. Zvyšok odseku tvorí zákonom priznaná možnosť súdu ustanoviť pre potreby konania znalca.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
91	44a	7	Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Úrad rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov sa vykonajú a vykoná aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. Skutočnosti všeobecne známe alebo známe úradu z jeho činnosti netreba dokazovať.	Samostatne nemerateľné.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
92	44a	15	Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania. Trovy konania, ktoré vznikli úradu, znáša úrad.		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

93	44b		V konaní o uložení sankcie za porušenie tohto zákona podľa § 49 alebo § 50 je účastníkom konania prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, alebo fyzická osoba, ktorej má byť podľa tohto zákona uložená pokuta; konanie o uložení sankcie za porušenie tohto zákona začína úrad z vlastnej iniciatívy podľa všeobecného predpisu o správnom konaní a len na účely uloženia pokuty. Rozhodnutie o uložení pokuty môže úrad vydať bez ďalšieho dokazovania a zisťovania podkladov pre rozhodnutie ak na základe preukázaných kontrolných zistení alebo vykonaných dôkazov v priebehu konania, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti účastníka konania podľa tohto zákona, má úrad dostatočne zistené a preukázané, že došlo k porušeniu ustanovení tohto zákona, alebo na základe zisteného porušenia ustanovenia § 40 ods. 2 písm. a) alebo b) kontrolovanou osobou.	Paragraf je špecifikovaný ustanoveniami § 49 až 50.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
94	46	1, písm a)	Úrad pred začatím spracúvania osobných údajov alebo v priebehu spracúvania osobných údajov v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie účelu konania môže dočasným opatrením uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo strpel; pri podozrení z porušenia povinnosti uloženej týmto zákonom vyzve prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa na okamžité blokovanie osobných údajov alebo na dočasné skončenie tej činnosti, ktorá by mohla plnenie takejto povinnosti ohroziť,				1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

95	46	1, písm. b)	Úrad ak zistí, že prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ nesplnil alebo porušil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti ustanovené týmto zákonom, pri plnení niektorej z povinností alebo niektorých povinností obchádzal ustanovenia tohto zákona, nedodržal alebo obchádzal podmienky ustanovené týmto zákonom, alebo spracúva alebo spracúval osobné údaje v rozpore s týmto zákonom, je oprávnený uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Úrad je ďalej oprávnený prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi... (pokrač.)	...(pokrač.) 1. uložiť povinnosť zabezpečiť vypracovanie alebo doplnenie dokumentácie alebo bezpečnostného projektu v súlade s týmto zákonom v určenej lehote, 2. uložiť povinnosť prijať technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania v určenej lehote, 3. zakázať spracúvať tie osobné údaje, ktorých spracúvanie je v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, 4. zakázať spracúvanie, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, 5. nariadiť odstránenie alebo likvidáciu osobných údajov v určenej lehote, ak sú alebo boli neoprávnene spracúvané a 6. uložiť prevádzkovateľovi povinnosť zrušiť písomné poverenie alebo písomnú zmluvu so sprostredkovateľom v určenej lehote.		1	1	V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

96	48	2	Predseda úradu alebo vrchný inšpektor môže uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi povinnosť zverejniť skutočnosti v rozsahu podľa odseku 1 písm. c) v hromadných informačných prostriedkoch.	To môže viesť k priamym výdavkom na inzerciu v médiách. Súvisí s ods. 3. Znenie ods. 1: Ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo obchádzanie ustanovení tohto zákona alebo osobitného zákona, môže predseda úradu alebo vrchný inšpektor zverejniť obchodné meno alebo názov, sídlo alebo trvalý pobyt, identifikačné číslo, ak ho má pridelené a právnu formu toho, kto sa dopustil protiprávneho konania a a) výrok vykonateľného opatrenia a odôvodnenie opatrenia alebo ich časti podľa § 46 okrem osobných údajov, ak ich obsahujú, b) výrok vykonateľného rozhodnutia a odôvodnenie rozhodnutia alebo ich časti podľa § 49 alebo § 50 okrem osobných údajov, ak ich obsahujú, alebo c) charakteristiku skutkového stavu porušenia ochrany osobných údajov.	1	1		V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

97	48	3	Prevádzkovateľ je povinný splniť povinnosť uloženú predsedom úradu alebo vrchným inšpektorom podľa odseku 2. Štatutárny orgán prevádzkovateľa je povinný zabezpečiť zverejnenie oznamu v hromadných informačných prostriedkoch v rozsahu podľa odseku 1 písm. c) na vlastné náklady prevádzkovateľa; obsah, formu, hromadný informačný prostriedok a najneskorší termín zverejnenia oznamu určí predseda úradu alebo vrchný inšpektor.	To môže viesť k priamym výdavkom na inzerciu v médiách. Súvisí s ods. 2. Znenie ods. 1: Znenie ods. 1: Ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo obchádzanie ustanovení tohto zákona alebo osobitného zákona, môže predseda úradu alebo vrchný inšpektor zverejniť obchodné meno alebo názov, sídlo alebo trvalý pobyt, identifikačné číslo, ak ho má pridelené a právnu formu toho, kto sa dopustil protiprávneho konania a a) výrok vykonateľného opatrenia a odôvodnenie opatrenia alebo ich časti podľa § 46 okrem osobných údajov, ak ich obsahujú, b) výrok vykonateľného rozhodnutia a odôvodnenie rozhodnutia alebo ich časti podľa § 49 alebo § 50 okrem osobných údajov, ak ich obsahujú, alebo c) charakteristiku skutkového stavu porušenia ochrany osobných údajov.	1	1		V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
98	49	1, písm a)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 10 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý nesplnil alebo porušil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti ustanovené v § 5, 6, 7, 10, alebo pri plnení niektorej z povinností alebo niektorých povinností ustanovených v § 5, 6, 7, 10 obchádzal ustanovenia tohto zákona, alebo spracúva alebo spracúval osobné údaje v rozpore s § 5, 6, 7, 10,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

99	49	1, písm b)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 10 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý nesplnil alebo porušil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti ustanovené v § 8, 9, alebo spracúva alebo spracúval osobitné kategórie osobných údajov v rozpore s § 8, 9,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
100	49	1, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 10 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý neprijal primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania alebo nepreukázal alebo nevedel preukázať úradu na jeho žiadosť uplatňovanie opatrení v praxi podľa § 15 ods. 1, 3, alebo neprijal primerané technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania vo forme bezpečnostného projektu alebo nepredložil úradu na jeho žiadosť bezpečnostný projekt, pričom bol povinný zabezpečiť jeho vypracovanie podľa § 15 ods. 2, 3, alebo predložil bezpečnostný projekt, ktorý neobsahoval náležitosti ustanovené týmto zákonom podľa § 16, alebo nepredložil úradu na jeho žiadosť zdokumentované technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania alebo nezdokumentoval technické, organizačné a personálne opatrenia v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, pričom bol povinný takúto dokumentáciu vypracovať podľa § 15 ods. 2 písm. b), alebo preukázateľne zanedbal uplatňovanie alebo neuplatňoval technické, organizačné a personálne opatrenia zodpovedajúce spôsobu spracúvania v praxi uvedené v bezpečnostnom projekte alebo v dokumentácii podľa § 15 ods. 2 písm. b).	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

101	49	2, písm. a)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 5 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý nesplnil alebo porušil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti ustanovené v § 13, alebo spracúva alebo spracúval osobné údaje v rozpore s § 13,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
102	49	2, písm. b)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 5 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý na žiadosť úradu nezabezpečil vykonanie auditu bezpečnosti informačného systému alebo zabezpečil vykonanie auditu bezpečnosti informačného systému v rozpore s týmto zákonom alebo včas nepredložil hodnotiacu správu podľa § 15 ods. 4, 5, alebo predložil hodnotiacu správu, ktorá nekonkretizuje zistené nedostatky,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
103	49	2, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 5 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý včas nepoučil svoje oprávnené osoby alebo nevedel úradu hodnoverne preukázať, že poučenie oprávnených osôb vykonal včas, alebo nepredložil na požiadanie úradu písomný záznam o poučení oprávnených osôb podľa § 17, alebo	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

104	49	2, písm. d)	Úrad môže uložiť pokutu od 50 000 Sk do 5 000 000 Sk prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý vykonal prenos osobných údajov do tretích krajín v rozpore s § 23, alebo spracúva alebo spracúval osobné údaje v rozpore s niektorou z podmienok alebo niektorými podmienkami ustanovenými v § 23, § 23a ods. 2, 3, alebo nesplnil niektorú z podmienok alebo niektoré podmienky ustanovené v § 23, § 23a ods. 2, 3.	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
105	49	3, písm. a)	Úrad môže uložiť pokutu od 30 000 Sk do 3 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil povinnosť osobitnej registrácie informačného systému podľa § 27, alebo nesplnil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti súvisiace s osobitnou registráciou vyplývajúce z tohto zákona podľa § 28,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
106	49	3, písm. b)	Úrad môže uložiť pokutu od 30 000 Sk do 3 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil povinnosť registrácie informačného systému podľa tohto zákona, alebo nesplnil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti súvisiace s registráciou informačného systému podľa § 28,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

107	49	3, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu od 30 000 Sk do 3 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý písomne nepoveril zodpovednú osobu výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov alebo nevie hodnoverne preukázať jej písomné poverenie podľa § 19 ods. 2, alebo nezabezpečil odborné vyškolenie zodpovednej osoby v súlade s týmto zákonom podľa § 19 ods. 3, alebo	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
108	49	3, písm. d)	Úrad môže uložiť pokutu od 30 000 Sk do 3 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý preukázateľne neumožnil, rušil, maril alebo inak sťažoval zodpovednej osobe plnenie jej povinností ustanovených týmto zákonom, alebo nerešpektoval oprávnené písomné oznámenia zodpovednej osoby podľa § 19 ods. 4, 7, 10.	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
109	49	4, písm. a)	Úrad môže uložiť pokutu od 10 000 Sk do 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil oznamovaciu povinnosť o oprave alebo likvidácii osobných údajov podľa § 14,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

110	49	4, písm. b)	Úrad môže uložiť pokutu od 10 000 Sk do 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý písomne poveril zodpovednou osobou fyzickú osobu, ktorá nespĺňa niektorú podmienku alebo niektoré podmienky ustanovené v § 19 ods. 12, alebo nevie preukázať výpisom z registra trestov bezúhonnosť zodpovednej osoby, alebo nesplnil alebo porušil niektorú z povinností alebo niektoré povinnosti ustanovené v § 19 ods. 5, 6, alebo nesplnil povinnosť uloženú úradom podľa § 19 ods. 11,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
111	49	4, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu od 10 000 Sk do 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil oprávnené požiadavky dotknutej osoby alebo pri ich vybavovaní nepostupoval v súlade s týmto zákonom, alebo neposkytol dotknutej osobe informácie v zákonom stanovenej lehote, alebo neinformoval dotknutú osobu spôsobom, ktorý ustanovuje zákon podľa § 20, 21,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
112	49	4, písm. d)	Úrad môže uložiť pokutu od 10 000 Sk do 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nevykonal oznámenie o obmedzení práv dotknutej osoby podľa § 22,	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

113	49	4, písm. e)	Úrad môže uložiť pokutu od 10 000 Sk do 1 000 000 Sk prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil povinnosť vedenia evidencie informačného systému podľa § 29, 30, alebo odmietol údaje z evidencie sprístupniť podľa § 32.	Môže úrad uložiť opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.	1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
114	49	5, písm. a)	Úrad môže uložiť pokutu do 100 000 Sk tomu, kto poskytne osobné údaje v rozpore s § 7 ods. 5; to neplatí pre prevádzkovateľa a sprostredkovateľa,		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
115	49	5, písm. b)	Úrad môže uložiť pokutu do 100 000 Sk tomu, kto poskytne nepravdivé osobné údaje (§ 11),		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

116	49	5, písm. c)	Úrad môže uložiť pokutu do 100 000 Sk tomu, kto poruší povinnosť mlčanlivosti o osobných údajoch (§ 18), alebo		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
117	49	5, písm. d)	Úrad môže uložiť pokutu do 100 000 Sk tomu, kto ako zodpovedná osoba písomne neupozorní prevádzkovateľa (§ 19 ods. 4).		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
118	50	1, písm. a)	Úrad môže uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi poriadkovú pokutu do 50 000 Sk, ak nezabezpečí primerané podmienky na výkon kontroly [§ 40 ods. 2 písm. a)],		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

119	50	1, písm. b)	Úrad môže uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi poriadkovú pokutu do 500 000 Sk, ak marí výkon kontroly [§ 40 ods. 2 písm. b)]; ak prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ preukáže, že marenie výkonu kontroly zavinila oprávnená osoba, jeho zodpovednosť sa obmedzí a zodpovednou sa stáva aj oprávnená osoba,		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
120	50	1, písm. c)	Úrad môže uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi poriadkovú pokutu do 1 000 000 Sk, ak oznam určený na zverejnenie predsedom úradu alebo vrchným inšpektorom v hromadných informačných prostriedkoch nezverejnil vôbec, alebo nezverejnil včas, alebo nezverejnil v určenej forme alebo v určenom hromadnom informačnom prostriedku, alebo nedodržal určený obsah tohto oznamu podľa § 48 ods. 3, 4, a to opakovane až do splnenia povinnosti,		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.
121	50	1, písm. d)	Úrad môže uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi poriadkovú pokutu do 2 000 000 Sk, ak neposkytol úradu súčinnosť podľa § 44 ods. 2, 3, 4, alebo nevyhovel požiadavkám úradu alebo úrad v určenej lehote včas neinformoval podľa § 46 ods. 1, 2.		1			V závislosti od vôle úradu.	Prevádzkovateľom sa podľa tohto zákona rozumie (popri orgánoch verejnej správy) akákoľvek FO alebo PO, ktorá sama alebo spoločne s inými určuje účel a prostriedky spracúvania osobných údajov.

Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy v oblasti BOZP

Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej len BOZP) je upravená v podmienkach SR zákonom č.124/2006 Z.z., Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K zákonu o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci bolo následne vydaných niekoľko vykonávacích predpisov, konkrétne: Vyhláška Ministerstva práce. sociálnych vecí a rodiny č. 500/2006 Z.z. ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze, Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 504/2006 Z.z., o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, Vyhláška Ministerstva práce. sociálnych vecí a rodiny č. 356/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti, Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 292/2008 Z.z., o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť.

Oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ďalej upravujú nasledovné predpisy, ktoré síce nie sú priamo vykonávacími predpismi k zákonu o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ale s problematikou veľmi úzko vecne súvisia a preto sme ich do tejto analýzy zaradili:

- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov,
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami,
- Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami,
- Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko,
- Nariadenie vlády SR č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí,
- Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,

Prehľad relevantných vykonávacích predpisov k zákonu o BOZP obsahuje tabuľka č.1

Tabuľka č.1 - prehľad relevantných vykonávacích predpisov k zákonu o BOZP, s účinnosťou k 01.07.2009

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
124/2006 Z.z.	Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci		všeobecná úprava problematiky BOZP
500/2006 Z.z.	Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze	§ 30, ods.2 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	ustanovuje vzor formuláru na hlásenie registrovaného pracovného úrazu
504/2006 Z.z.	Vyhláška Ministerstva zdravotníctva, o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania	§ 30, ods.3, písm. b) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	ustanovuje postup pri registrácií a evidencií choroby z povolania
356/2007 Z.z.	Vyhláška Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti,	§ 30, ods.1, písm. b) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	ustanovuje podrobnosti o požiadavkách na vzdelávanie vymedzenej kategórie osôb
292/2008 Z.z.	Vyhláška Ministerstva zdravotníctva o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť	§ 30, ods.3, písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	podrobnosti o úprave pracovnej zdravotnej služby

Zdroj: www.epi.sk

Ustanovenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujú aj ďalšie predpisy, ktoré však nie sú obsahom tejto analýzy. Medzi ne môžeme zaradiť nasledujúce predpisy:

- Zákonník práce - zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov
- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Personálna pôsobnosť zákona o BOZP je obsiahnutá v §2 zákona v nasledovnom znení: "Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci sa vzťahuje na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnej sféry a nevýrobnej sféry. Ďalej v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vzhľadom na povahu činnosti sa zákon vzťahuje aj na fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom." Horeuvedené nariadenia vlád majú pôsobnosť definovanú zväčša negatívne, t.j. vymedzujú odvetvia a okruhy činností, na ktoré sa nevzťahujú.

Celkový počet osôb dotknutých zákonom o BOZP a súvisiacimi predpismi preto môžeme vyčísliť nasledovne: zamestnávatelia, zamestnanci, v nevyhnutnom rozsahu fyzické osoby oprávnené na podnikanie. Podľa údajov Štatistického úradu SR, a Ústredia Sociálnej poisťovne sú počty dotknutých osôb nasledovné:

- **zamestnanci** za rok 2008 - **2 094 200**[192]
- **FO podnikatelia** za rok 2008 - **418 221**[193]
- **zamestnávatelia** k 31.12.2008 - **150 806**[194]

K faktorom, ktoré majú **najväčší dopad** na náklady v oblasti BOZP patria:

- predmet činnosti zamestnávateľa
- počet zamestnancov zamestnávateľa
- existencia odborovej organizácie, alebo inej formy zastúpenia zamestnancov
- charakter priestorov prevádzky
- charakter použitého prístrojového vybavenia

2. Charakteristika regulácií v oblasti BOZP

Charakteristickým znakom regulácií v oblasti BOZP je relatívne malý podiel regulácií administratívneho charakteru na celkovom súbore regulácií. Väčšina regulácií spočíva v povinnosti subjektu reálne fyzicky splniť zákonom stanovenú požiadavku. Splnenie týchto požiadaviek povinný subjekt zväčša nemusí hlásiť verejnej správe. Ďalšou charakteristickou črtou povinností obsiahnutých v zákone o BOZP je ich permanentný charakter, na rozdiel od regulácií obsiahnutých v iných predpisoch, ktoré majú často jednorazový charakter, alebo sa opakujú v daných intervaloch.

2.1. Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[195] ako aj na makroúrovni[196], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 2).

Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií je merateľná len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie. Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie nie je možné kvantifikovať.

Tabuľka č.2 - počet čiastkových a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií obsiahnutých v jednotlivých analyzovaných predpisoch.

Názov predpisu	**Počet čiastkových regulácií**	**Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií**
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	111	61
Vyhláška Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny, č.356/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti,	32	4
Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č.292/2008 Z.z. o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť	47	8
Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov	69	5
Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko	73	9
Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami	7	3
Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami	23	6
Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci	22	4
Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	105	18
Nariadenie vlády SR č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí	38	15
Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov	15	4

Rozdelenie jednotlivých kumulatívne kvantifikovateľných regulácií na individuálne a priamo kvantifikovateľné obsahuje tabuľka č. 3

Tabuľka č.3 - Rozdelenie priamo a individuálne kvantifikovateľných regulácií v jednotlivých predpisoch

Názov predpisu	**Počet priamo kvantifikovateľných regulácií**	**Počet individuálne kvantifikovateľných regulácií**
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci	21	40
Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z.	0	5
Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z.	0	9
Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z.	0	3
Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z.	0	6
Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z. z.	0	4
Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z. z.	0	18
Nariadenie vlády SR č. 393/2006 Z. z.	0	15
Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z.	0	4

2.2. Štatistické dáta a premenné

Pri kvantifikácií spôsobených nákladov sme vychádzali zo štatistický dát a premenných poskytnutých štátnymi orgánmi a organizáciami, z verejne prístupných štatistík, správ, programových dokumentov a iných verejne prístupných zdrojov. Dôležitým zdrojom dát boli aj údaje o priemerných nákladoch a priemernom množstve času potrebného na splnenie jednotlivých povinností, ktoré nám poskytli anketovaní podnikatelia. Použité dáta a premenné obsahuje tabuľka číslo 4.

Tabuľka č.4 - Štatistické dáta a premenné použité pri kvantifikácií nákladov spôsobených zákonom o BOZP a súvisiacimi predpismi za rok 2008

Štatistické dáta/premenné	**Hodnota**
počet zamestnancov[197]	2 094 200
počet FO podnikateľov[198]	418 221
počet zamestnávateľov[199]	150 806
priemerná hodinová mzda (PHM)	4,71 euro
priemerné náklady na tlač jednej strany A4	0,05 euro
počet podnikov nad 10 zamestnancov v roku 2008[200]	24 923
počet závažných pracovných úrazov[201]	2380
počet registrovaných /ostatných pracovných úrazov[202]	9122
počet oznámených chorôb z povolania[203]	349
počet oznámených bezprostredných hrozieb priemyselnej havárie[204]	4
počet oznámených priemyselných havárií[205]	1
počet vydaných povolení na výchovu a vzdelávanie v oblasti BOZP za rok[206] 2008	983
počet vydaných povolení pre autorizovaných bezpečnostných technikov[15]	382
počet vydaných oprávnení na výkon bezpečnostnotechnickej služby[15]	53
priemerné úplné náklady práce na 1 zamestnanca za rok 2008	12 812,75 euro

Zdroj: Štatistický úrad SR, Sociálna poisťovňa, Národný inšpektorát práce, Úrad verejného zdravotníctva

2.3. Výpočet a kvantifikácia regulačného zaťaženia

Kvantifikáciu regulačného zaťaženia spôsobeného priamo kvantifikovateľnými reguláciami obsahuje tabuľka č.5. Pri kvantifikácií priamo kvantifikovateľných regulácií postupujeme tak, že štatistickú premennú ktorá zobrazuje výskyt javu v ekonomike vynásobíme jednotkovými nákladmi zistenými na základe údajov poskytnutých podnikateľmi. Pri výpočte nákladov sa uplatnili nasledovné predpoklady:

1. *predpoklad podnikateľskej racionality* -v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ sa snaží využívať svoj čas s maximálnou efektivitou a snaží sa minimalizovať náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na splnenie povinnosti
2. *predpoklad znalosti právnych predpisov* - v kalkulácií nákladov predpokladáme, že podnikateľ je oboznámený so všetkými relevantnými právnymi predpismi, a vie ako má postupovať pri plnení danej povinnosti. Podľa tohto predpokladu, preto podnikateľ najíma príslušných špecialistov, len ak je to ekonomicky výhodné.

Pri vykonávacích predpisoch, ktoré vykonávajú priamo jednotlivé ustanovenia zákona o BOZP, sme tieto vykonávacie predpisy neanalyzovali samostatne, ale sme ich priradili k jednotlivým ustanoveniam zákona, ktoré vykonávajú a tieto ustanovenia analyzovali ako celok.

Číslo regulácie	**Typ regulácie**	**Spôsob výpočtu**	**Jednotkové náklady**	**Celkové náklady**
4	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnávateľov (150 806) x ((PHM x časový koeficient 12) + PNT 5 strán A4)	56,77 euro	8 561 256 euro
12	priamo kvantifikovateľná	počet podnikov nad 10 zamestnancov (24 923)[207] x ((PHM x časový koeficient 8 + 5 strán A4)	37,93 euro	945 329 euro
14	priamo kvantifikovateľná	počet zamestnávateľov (150 806) x ((PHM x časový koeficient 1,5) + PNT 2 strany A4)	7,16 euro	1 079 770 euro
77,78, 83, 84, 85, 91	priamo kvantifikovateľná	(počet registrovaných pracovných úrazov (9122) x ((PHM x časový koeficient 1,5) + PNT 2 strany A4)	7,16 euro	65 314 euro
80, 83, 84, 85, 91	priamo kvantifikovateľná	v časti oznámenie inšpektorátu práce: počet závažných pracovných úrazov (2380) x ((PHM x časový koeficient 0,25)	1,18 euro	2 808 euro
82	priamo kvantifikovateľná	celkový počet oznámených priemyselných havárií, bezprostredných hrozieb priemyselnej havária a chorôb z povolania (spolu 354) x (PHM x časový koeficient 0,25)	1,18 euro	418 euro
86	priamo kvantifikovateľná	počet registrovaných pracovných úrazov (9122) x ((PHM x časový koeficient 2) + PNT 4 strany A4 + (2xPND))	11,62 euro	105 998 euro
87	priamo kvantifikovateľná	počet závažných pracovných úrazov (2380) x ((PHM x časový koeficient 4) + PNT 6 strán A4 + PND)	20,14 euro	47 933 euro
98	priamo kvantifikovateľná	anketovaní podnikatelia uvádzajú zanedbateľný náklad	-	-
107	priamo kvantifikovateľná	počet vydaných oprávnení na výkon bezpečnostno-technickej služby (53) x ((PHM x časový koeficient 1) + PNT 2 strany A4 + PND + správny poplatok 82,50 euro)	88,31 euro	4 680 euro
109	priamo kvantifikovateľná	počet vydaných oprávnení pre autorizovaného bezpečnostného technika (382) x ((PHM x časový koeficient 9) + PND + PNT 2 strany A4 + správny poplatok 33 euro)	76,49 euro	29 219 euro

111	priamo kvantifikovateľná	počet vydaných povolení na výchovno-vzdelávaciu činnosť (983) x ((PHM x časový koeficient 2) + PNT 2 strany A4 + PND + správny poplatok 82,5 euro)	93,02 euro[208]	91 439 euro
Spolu			**10 934 164 euro**	
Spolu (len v rámci administratívnych konaní)			**347 809 euro**	

Náklady, ktoré spôsobujú individuálne kvantifikovateľné regulácie sme kvantifikovali len jednotkovo. Ako základ pre kvantifikáciu boli použité dáta o priemerných nákladoch, alebo čase potrebnom na splnenie danej povinnosti od anketovaných podnikateľov.

Číslo regulácie	**Typ regulácie**	**Spôsob výpočtu**	**Jednotkový náklad**
		Zákon o BOZP	
13	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2)	9,42 euro
18	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 245,6 euro	245,6 euro
22	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1,5)	7,06
23	individuálne kvantifikovateľná	len v časti vedenie evidencie: (PHM x časový koeficient 4)	18,84 euro
25	individuálne kvantifikovateľná	mikropodniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 485,3 euro malé podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 1706.7 euro stredné podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 3654,5	mikropodniky 485,3 malé podniky: 1706,6 euro stredné podniky: 3654,5 euro
26	individuálne kvantifikovateľná	mikropodniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 78,2 euro malé podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 543,8 euro stredné podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 2784,7 euro	mikropodniky: 78,2 euro malé podniky: 543,8 euro stredné podniky: 2784,7 euro
27	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 8)	37,68 euro
29	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2)	9,42 euro ročne
32, 33, 34, 35,	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 6)	28,26 euro ročne

36, 39, 40, 41, 42, 43, 44			
45	individuálne kvantifikovateľná	priemerné náklady udávané podnikateľmi (98,75 euro)	98,75 euro
56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 2,5)	11, 77 euro
70	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 10,2 euro	10 euro
88, 89, 90	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 5, 3 euro	5,3 euro
96	individuálne kvantifikovateľná	podľa anketovaných podnikateľov zamestnancovi výkon tejto funkcie zabral do 1%, predpokladané náklady dosahujú približne 2% z úplných nákladov práce	do 128,12 euro
99	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 15,6 euro	15,6 euro
102, 103, 106	individuálne kvantifikovateľná	pre mikrodpodniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 230,6 euro euro pre malé podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 1087 euro euro pre stredné podniky: priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 2543, 7 euro	pre mikropodniky: 230, 6 euro pre malé podniky: 1087 euro pre stredné podniky: 2543,7 euro
108	individuálne kvantifikovateľná	podniky do 400 zamestnancov sú povinné zabezpečiť si interne/externe jedného bezpečnostného, autorizovaného bezpečnostného technika. predpoklad interného výkonu: priemerné úplné náklady práce za jeden rok - 12 812,75 euro	úplne náklady práce 12 812,75 euro / 1 osoba
Nariadenie vlády č. 392/2006 Z.z.			
37	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 8,1 euro	8,1 euro

38	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 20 euro	20 euro
63	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 59,8 euro	59,8 euro
64	individuálne kvantifikovateľná	zahrnuté do kvantifikácie v ustanovení zákona o účtovníctve, kde sa kvantifikuje uschovávanie všetky dokladov a evidencií podnikateľa	-
68	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
Nariadenie vlády č. 391/2006 Z.z.			
10	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 17,4 euro	17,4 euro
13	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 25,3 euro	25,3 euro
21	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 4,3 euro	4,3 euro
34	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 52,6 euro	52,6 euro
61, 62, 63, 64, 65	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 176,8 euro	176,8 euro
Nariadenie vlády č. 281/2006 Z.z.			
5	individuálne kvantifikovateľná	priemerná zistená cena za zdravotný dohľad ročne za zamestnanca 17,8 euro/1 zamestnanca	17,8 euro/1 zamestnanca
6	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi - minimálny	minimálny
7	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený podnikateľmi vo výške 12,4 euro	12,4 euro
Nariadenie vlády č.276/2006 Z.z.			
14	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 1)	4,71 euro
15	individuálne kvantifikovateľná	(PHM x časový koeficient 4)	18,84 euro
18, 19, 20, 21	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad na jednu prehliadku stanovený vo výške približne 40 euro	40 euro
Nariadenie vlády č. 387/2006 Z.z.			
1	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 53,2 euro	53,2 euro
10, 11, 12	individuálne	priemerný náklad stanovený vo výške približne 341,2	341,2 euro

	kvantifikovateľná	euro	
Nariadenia č.396/2006 Z.z.			
1	individuálne kvantifikovateľná	úplne náklady práce na 1 technika/koordinátora vo výške 12 812,75 euro	2 812,75 euro / 1 osoba
2	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad na vypracovanie plánu stanovený vo výške približne 43,7 euro	43,7 euro
3	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 5,64 euro	5,64 euro
4	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 65,6 euro	65,6 euro
10	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 73 euro	73 euro
14	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 82,1 euro	82 euro
34	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 90 euro	90 euro
36, 37, 38, 39, 41, 42	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 176,8 euro	176,8 euro
63	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 278 euro	278 euro
80	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 15,5 euro	15,5 euro
85	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 10 euro	10 euro
103	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 20 euro	20 euro
Nariadenie č. 393/2006 Z.z.			
2	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 35 euro	35 euro
4,5	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 52 euro	52 euro
7,8, 12	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 63 euro	63 euro
9	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený v minimálnej výške	-
10	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 75 euro	75 euro
23	individuálne	priemerný náklad stanovený vo výške približne 62 euro	62 euro

	kvantifikovateľná		
24	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 43 euro	43 euro
29	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške priemerných úplných nákladov práce za rok 2008 - 12 812, 75 euro /1 osobu	12 812,75 euro / 1 osoba
33	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 1654 euro	1654 euro
34	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 43 euro / 1 zamestnanca	43 euro /1 zamestnanca
35	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 650 eur/1 prístroj	650 euro/1 prístroj
38	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 33 euro	33 euro
Nariadenie č. 395/2006 Z.z			
8, 9	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad na vedenie zoznamu stanovený vo výške približne 15 euro	15 euro
11, 12	individuálne kvantifikovateľná	priemerný náklad stanovený vo výške približne 34 euro	34 euro

3. Analytické závery

Pri analýze dopadov regulácií obsiahnutých v zákone o BOZP a v súvisiacich vykonávacích predpisoch a vecne súvisiacich aproximačných nariadeniach vlády sme narazili na niekoľko okruhov problémov, ktoré kvantifikáciu zaťaženia významným spôsobom sťažili. V časti 1. tejto analýzy sme uviedli niekoľko najzávažnejších dôvodov, ktoré spôsobujú **veľkú variabilitu nákladov spôsobených reguláciami v oblasti BOZP**, ako ukazujú aj modelové príklady uvedené nižšie. Najväčší vplyv z horeuvedených faktorov majú predmet činnosti zamestnávateľa a počet jeho zamestnancov.

Rovnako je nevyhnutné poznamenať, že naša analýza pokrýva povinnosti BOZP len sčasti. Len časť z nich je totižto obsiahnutá v zákone o BOZP a vykonávacích predpisoch, ktoré boli predmetom zadania. Ostatné ustanovenia, ktoré sa vzťahujú k problematike BOZP sú obsahom iných zákonných noriem, ako sme uviedli v úvode analýzy tohto zákona.

Analýzou sme ďalej zistili častý výskyt dvoch javov, ktoré majú podľa nášho názoru spoločnú príčinu: **zabezpečovanie povinností prostredníctvom inej právnickej osoby, alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie** alebo **nedodržiavanie povinností uložených predpismi v oblasti BOZP.** Externé poradenstvo v oblasti BOZP

v mnohých prípadoch sťažilo presnejšiu kvantifikáciu jednotlivých povinností, pretože je problematické vyčleniť podiel jednotlivých povinností na celkovej zaplatenej sume. Nedodržiavanie povinností v oblasti BOZP, prípadne nemožnosť poskytnúť dáta sa prejavilo zúžením anketovanej vzorky. Priemerné náklady, tak ako sme ich stanovili pri kvantifikácií individuálne kvantifikovateľných regulácií sú tak v realite nižšie o počet subjektov, ktoré predpisy o BOZP v skutočnosti nedodržiavajú.
Príčinou oboch vyššie uvedených javov (outsourcing v oblasti BOZP a nedodržiavanie povinností stanovených v predpisoch o BOZP) je **prílišná komplikovanosť a rozdrobenosť legislatívy v oblasti BOZP**. Z týchto dôvodov si podnikatelia buď najímajú externých špecialistov, ktorý majú čas, prostriedky a odbornú kapacitu takto komplikovane usporiadanú legislatívu študovať, alebo plnenie jednotlivých povinností ignorujú. Podnikatelia mali tiež problém vyčísliť dopad viacerých regulácií, pretože na splnenie týchto regulácií nemusia vynaložiť žiadne vedomé úsilie, napríklad preto, že požiadavky na BOZP sú zahrnuté do konštrukčných vlastností pracovných prostriedkov, ktoré podnikateľ používa, alebo architektonické riešenie prevádzky spĺňa všetky požiadavky BOZP, bez toho aby sa nimi podnikateľ musel ďalej zaoberať.

Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami, ktoré majú zväčša administratívny charakter, a z tohto dôvodu je možné ich objektivizovať, sme určili vo výške **10 934 164 euro.** Je potrebné poznamenať, že reálne spôsobené náklady sú nižšie nakoľko je do tejto sume zahrnuté aj plnenie povinností, ktoré predpokladajú vyhotovenie jednotlivých dokumentov v oblasti BOZP. Povinnosti čisto administratívneho charakteru t.j. v rámci konania voči orgánom verejnej správy v danom roku spôsobili náklady vo výške **347 809 euro**. Po očistení o náklady spôsobené zamestnávateľom v rámci sektoru verejnej správy, (podľa Štatistického úradu SR 7517 subjektov) a odčítaní subjektov evidovaných v položke Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (z ktorých je podľa nášho odhadu zamestnávateľmi 6 000 - 8000 subjektov) sa celkové náklady znížia o sumu približne ekvivalentnú percentuálnu podielu týchto subjektov na celkovom počte zamestnávateľov. Celkový pokles tak bude v rozmedzí od 8,96% do 10,29%. **Celkové náklady sa po očistení o tieto náklady pohybujú v intervale od 9 809 039 do 10 009 086 euro** (táto suma vyjadruje hlavne administratívne zaťaženie zákona, pretože túto časť je možné i objektivizovať. Celkové regulačné zaťaženie zákona nie je možné presne určiť ani expertným odhadom vzhľadom na extrémnu variabilitu jednotkových nákladov jednotlivých podnikateľov. Celkové zaťaženie podnikateľov sa pohybuje pri tomto predpise v rozmedzí od 30 do 900 mil. €. Vrchná suma zároveň predstavuje maximálnu potenciálnu záťaž zákona, pokiaľ by všetky subjekty presne dodržiavali jeho ustanovenia). Administratívne náklady sa znížia len mierne, nakoľko spočívajú vo vydávaní

povolení na podnikateľskú činnosť v oblasti BOZP. Zníženie nákladov o nepodnikateľskú sféru vo vzťahu k reguláciám upravujúcim nahlasovanie pracovných úrazov a chorôb z povolania je zanedbateľné, pretože tieto odvetvia, v týchto odvetviach vzniká len malý počet pracovných úrazov a chorôb z povolania.

Napriek celkovej sume nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami, je potrebné poznamenať, že hoci je mnoho analyzovaných regulácií nemerateľných, alebo merateľných len individuálne, neznamená to, že podnikateľom nespôsobujú náklady. Naopak ich spojením vzniká synergický dopad, ktorý predstavuje značnú záťaž ako ukazujú aj 3 doleuvedené modelové príklady

Modelový príklad č.1

Právna forma	s.r.o.
Počet zamestnancov	130
Predmet činnosti	informačné technológie
Spôsobené náklady	zabezpečované externe, náklady na BOZP približne 2800 euro bez DPH

Modelový príklad č.2

Právna forma	s.r.o.
Počet zamestnancov	26
Predmet činnosti	stavebníctvo, prenájom
Spôsobené náklady	zabezpečované čiastočne externe, náklady na BOZP približne 6250 euro bez DPH

Modelový príklad č.3

Právna forma	s.r.o.
Počet zamestnancov	5
Predmet činnosti	zdravotníctvo, sociálna práca
Spôsobené náklady	zabezpečované externe, približne 2663 euro bez DPH

4. Odporúčania

Anketovaní podnikatelia za hlavný nedostatok súčasnej úpravy jej komplikovanosť a predimenzovanosť. Hlavné odporúčanie v oblasti BOZP je preto, **syntetizovať právnu**

úpravu v oblasti BOZP do jedného, alternatívne dvoch právnych predpisov. Súčasný právny stav, v ktorom sú povinnosti zamestnávateľa v oblasti BOZP rozdelené do viac než 10 právnych predpisov (Zákon o BOZP a jeho vykonávacie predpisy, analyzované nariadenia vlády a ďalšie právne predpisy) považujeme za nevyhovujúci. Takáto štruktúra právnych predpisov spôsobuje vysoké náklady na štúdium a prispôsobovanie sa meniacej legislatíve. Podnikatelia, ktorí si vzhľadom na svoje náklady nemôžu dovoliť platiť externých poradcov v oblasti BOZP sú tak často ekonomickou nevyhnutnosťou vedení k porušovaniu zákona.

Regulácie v oblasti BOZP sú skôr všeobecnej povahy. Kľúčovým problémom pri formulácií noriem v oblasti BOZP je sformulovať ich tak, aby zasiahli len cieľovú skupinu, ktorá za súčasného stavu nenapĺňa dostatočný štandard ochrany zamestnancov na pracovisku. Mnohé normy sa pritom vzťahujú aj na podnikateľov, ktorý s bezpečnosťou a ochranou zdravia na pracovisku problém nemajú, a tak im spôsobujú zbytočné náklady na plnenie zbytočne uložených povinností. Preto navrhujeme koncepčnú zmenu v oblasti BOZP, a **pri ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci sa viac spoliehať na inštitúty občianskeho práva** ako je náhrada škody spôsobenú pracovným úrazom, alebo chorobou z povolania. V prípade spôsobenej škody, ak by si zamestnanec nemohol dovoliť viesť súdny spor by jednotlivé orgány štátnej správy (Národný inšpektorát práce, Úrad verejného zdravotníctva) mohli prevziať náklady na zastupovanie zamestnanca. Eventuálna hrozba občianskoprávnej žaloby by podnikateľa prinútila starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci rovnako ako dnešné množstvo noriem.

V oblasti prevencie sa navrhujeme ponechať súčasné povinnosti zamestnávateľa v oblasti informovania zamestnancov a zástupcov zamestnancov o rizikách a nebezpečenstvách vyplývajúcich z pracovného procesu. Do budúcnosti by považujeme za vhodné **ďalej posilňovať participáciu zamestnancov a zástupcov zamestnancov vo veciach bezpečnosti práce a ochrane zdravia pri práci. Realizáciou opatrení je možné dosiahnuť úsporu vo výške 10-15% súčasných nákladov.**

Regulačná mapa - Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,

P.č.	Paragraf	Odst	Znenie odstavcu	Počet podnikateľov	Frekvencia	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	
1	4		Projektanti, konštruktéri a tvorcovia pracovných postupov musia vyhotoviť projekty, návrhy strojov alebo iných technických zariadení a pracovné postupy, ktoré sú určené na použitie v práci, tak, aby vyhovovali požiadavkám vyplývajúcim z právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Súčasťou týchto projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození, ktoré vyplývajú z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, posúdenie rizika pri ich používaní a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam. Súčasťou projektov, návrhov strojov alebo iných technických zariadení a pracovných postupov sú informácie o ich bezpečnom umiestnení, inštalácii, používaní, kontrole, údržbe a oprave.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
2	§ 6	ods. 1 písm. a)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
3	§ 6	ods. 1 písm. b)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zlepšovať pracovné podmienky a prispôsobovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez objektivizovateľného dopadu			
4	§ 6	ods. 1 písm. c)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo				
5	§ 6	ods. 1 písm. d)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

6	§ 6	ods. 1 písm. e)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
7	§ 6	ods. 1 písm. f)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
8	§ 6	ods. 1 písm. g)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraviu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
9	§ 6	ods. 1 písm. h)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný v priestoroch, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov, 1. prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie, 2. vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
10	§ 6	ods. 1 písm. i)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný určovať bezpečné pracovné postupy.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
11	§ 6	ods. 1 písm. j)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

12	§ 6	ods. 1 písm. k)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný písomne vypracovať, pravidelne vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; to sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý zamestnáva menej ako 11 zamestnancov.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Ustanovenie sa nevzťahuje na zamestnávateľa, ktorý má menej, ako 11 zamestnancov.		1	
13	§ 6	ods. 1 písm. l)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
14	§ 6	ods. 1 písm. m)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk 1. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, 2. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy, 3. zakázaných mladistvým zamestnancom.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	
15	§ 6	ods. 1 písm. n)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci päť rokov odo dňa, keď bol v nich vykonaný posledný záznam, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.					1	
16	§ 6	ods. 1 písm. o)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav a schopnosti a na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu a schopnostiam a na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
17	§ 6	ods. 1 písm. p)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami.			Požiadavky a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenami podrobnejšie upravuje Nariadenie o minimálnych bezpečnostných a			

						zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami. Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
18	§ 6	ods. 1 písm. q)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu podľa § 26 vrátane lekárskych preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci, a to v pravidelných intervaloch s prihliadnutím na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiada.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
19	§ 6	ods. 1 písm. r)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u 1. zamestnancov na odlúčených pracoviskách, 2. zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami, 3. osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
20	§ 6	ods. 1 písm. s)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
21	§ 6	ods. 1 písm. t)	Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
22	§ 6	ods. 2 písm. a)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
23	§ 6	ods. 2 písm. b)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	-

24	§ 6	ods. 2 písm. c)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.			Poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov podrobnejšie upravuje Nariadenie o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie.		1	
25	§ 6	ods. 3 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný bezplatne poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
26	§ 6	ods. 3 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný bezplatne zabezpečovať zamestnancom podľa vnútorného predpisu pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	-
27	§ 6	ods. 4	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 6 písm. a) až c). Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
28	§ 6	ods. 5	Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.			Všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
29	§ 6	ods. 6	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je zamestnávateľ povinný písomne informovať preventívne a ochranné služby (§ 21) o zamestnávaní zamestnanca na určitú dobu a o zamestnávaní zamestnanca k nemu dočasne prideleného podľa osobitného predpisu.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov			1
30	§ 6	ods. 7	Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

31	§ 6	ods. 9	Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 a § 22 ods. 8 sú povinní zabezpečiť vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
32	§ 7	ods. 1 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
33	§ 7	ods. 1 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
34	§ 7	ods. 1 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
35	§ 7	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk podľa § 6 ods. 1 písm. m).	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
36	§ 7	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť v súlade s odsekmi 1 a 2 pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu alebo nového pracovného prostriedku.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Len individuálny odhad nákladov		1	
37	§ 7	ods. 4	Obsah oboznámenia a pravidelnosť opakovaného oboznámenia musia byť prispôsobené charakteru práce vykonávanej zamestnancom, jeho pracovisku a iným okolnostiam, ktoré sa týkajú výkonu práce, najmä pracovným prostriedkom, pracovným postupom, novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam. Zamestnávateľ je povinný upraviť vnútorným predpisom pravidelnosť opakovaného oboznamovania tak, aby sa vykonávalo najmenej raz za dva roky, ak právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú kratší čas.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	-
38	§ 7	ods. 5	Oboznamovanie a iné vzdelávanie vrátane praktickej časti výchovy a vzdelávania v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sa musia uskutočňovať v pracovnom čase.			Nemrateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

39	§ 7	ods. 6 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
40	§ 7	ods. 6 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
41	§ 7	ods. 6 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
42	§ 7	ods. 6 písm. d)	Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce alebo orgánmi dozoru.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
43	§ 7	ods. 6 písm. e)	Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
44	§ 7	ods. 7	Zamestnávateľ poskytne potrebné informácie podľa odseku 6 najmä o faktoroch, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov, aj určeným odborne spôsobilým zamestnancom na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb vrátane tých, ktorí mu tieto služby poskytujú dodávateľským spôsobom (§ 21).	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	

45	§ 8	ods. 1 písm. a)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä 1. písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, 2. vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci, 3. určiť a odborne spôsobilými osobami vyškoliť a pravidelne školiť dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru, 4. zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	-
46	§ 8	ods. 1 písm. b)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
47	§ 8	ods. 1 písm. c)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
48	§ 8	ods. 1 písm. d)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

49	§ 8	ods. 1 písm. e)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
50	§ 8	ods. 2	Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
51	§ 9	ods. 1 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení.			Nemerateľné pre veľkú variabilitu nákladov		1	
52	§ 9	ods. 1 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
53	§ 9	ods. 1 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	

54	§ 9	ods. 1 písm. d)	Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
55	§ 9	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov			
56	§ 10		Zamestnávateľ je povinný umožniť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vopred s nimi prerokúvať otázky, ktoré môžu podstatne ovplyvňovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
57	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k návrhu koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, k návrhu programu jej realizácie a k ich vyhodnoteniu.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
58	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, organizácie práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
59	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k návrhu na určenie odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb a k úlohám podľa § 8 ods. 1 písm. a), § 21 ods. 1, § 22 ods. 1 a § 26.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
60	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k vykonávaniu úloh preventívnych a ochranných služieb, ak sa tieto úlohy vykonávajú dodávateľským spôsobom.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
61	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k posúdeniu rizika, určeniu a vykonávaniu ochranných opatrení vrátane poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov kolektívnej ochrany.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	

62	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k pracovným úrazom, nebezpečným udalostiam, chorobám z povolania a k ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a k návrhom opatrení.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
63	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a určených odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
64	§ 10		Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k plánovaniu a zabezpečovaniu oboznamovania a informovania zamestnancov podľa § 7 a ku školeniu zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
65	§ 11	ods. 1	Zamestnávateľ je v záujme predchádzania vzniku chorôb z povolania povinný zabezpečovať rekondičné pobyty zamestnancom, ktorí vykonávajú vybrané povolania. Na účely poskytovania rekondičných pobytov sú vybranými povolaniami tie, ktoré spĺňajú kritériá sťažených pracovných podmienok a súčasne spĺňajú podmienky účelnosti rekondičného pobytu z hľadiska prevencie profesijného poškodenia zdravia. Vybrané povolania určí príslušný orgán štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva na základe návrhu zamestnávateľa vypracovaného v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou; po dohode so zamestnávateľom a po prerokovaní so zástupcami zamestnancov. Zamestnávateľ určí deň nástupu, miesto a dĺžku rekondičného pobytu na základe odporúčania pracovnej zdravotnej služby. Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej dva týždne. Zamestnancovi sa musí na celý čas rekondičného pobytu zabezpečiť programovo riadený zdravotný režim a pri internátnom rekondičnom pobyte aj ubytovanie a celodenné stravovanie. Zamestnávateľ určí zamestnancovi aj spôsob dopravy príp. aj ďalšie podmienky rovnako ako pri pracovnej ceste a poskytne cestovné náhrady. Náklady na rekondičné pobyty znáša zamestnávateľ.			Nemerateľné – v skúmanej vzorke sa nenáchadza ani jeden zamestnávateľ, ktorý by poskytoval rekondičné pobyty.		1	
66	§12	ods. 1 písm. a)	Zamestnanec má právo prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov.		1	

67	§12	ods. 1 písm. b)	Zamestnanec má právo odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život alebo zdravie iných osôb.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
68	§ 13	ods. 2 ods. 3	Zamestnávateľ je povinný počas užívania stavieb a ich súčastí, pracovných priestorov, prevádzky pracovných prostriedkov a používania pracovných postupov zabezpečiť vedenie predpísanej technickej dokumentácie tak, aby zodpovedala skutočnému stavu. Zamestnávateľ môže užívať stavby, ich súčasti a pracovné priestory, prevádzkovať pracovné prostriedky a používať pracovné postupy, len ak zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sú dodržané podmienky, ktoré vymedzil ich projektant, konštruktér, tvorca alebo výrobca a po vykonaní údržby, prehliadok, kontrol, skúšok, úradných skúšok alebo odborných prehliadok a odborných skúšok alebo technickou dokumentáciou výrobcu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	-
69	§ 13	ods. 5	Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnanca na vykonanie činností ustanovených osobitnými predpismi, ktoré sú nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri užívaní stavieb a ich súčastí, prevádzke pracovných prostriedkov a používaní pracovných postupov.						
70	§ 13	ods. 6	Zamestnávateľ je povinný zreteľne označovať pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca, a používať bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci podľa osobitného predpisu.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov.		1	
71	§ 15	ods. 1	Odborné prehliadky a odborné skúšky a opravy vyhradeného technického zariadenia podľa právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a plnenie tlakovej nádoby na dopravu plynov vrátane plnenia nádrže motorového vozidla plynom môže pre inú fyzickú osobu alebo pre inú právnickú osobu vykonávať len zamestnávateľ, ktorý má oprávnenie na činnosť.			Nemerateľné – 3 právnické osoby, ktorí vydávajú oprávnenia, odmietli ako súčasť Obchodného tajomstva poskytnúť údaje. Na tieto osoby sa nevzťahujú povinnosti podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám			1
72	§ 15	ods. 6 písm. a)	Zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie, je povinný predložiť oprávnenej právnickej osobe výpis z obchodného registra alebo kópiu preukazu živnostenského oprávnenia do 30 dní po jeho vydaní, ktorá obsahuje činnosť podľa vydaného oprávnenia.			Nemerateľné – 3 právnické osoby, ktorí vydávajú oprávnenia, odmietli ako súčasť Obchodného tajomstva poskytnúť údaje. Na tieto osoby sa nevzťahujú	1		1

						povinnosti podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám			
73	§ 15	ods. 6 písm. b)	Zamestnávateľ, ktorému bolo vydané oprávnenie, je povinný dodržiavať pri vykonávaní činnosti podľa oprávnenia podmienky ustanovené v odseku 3 a v odseku 5 písm. d).			Nemerateľné – 3 právnické osoby, ktorí vydávajú oprávnenia, odmietli ako súčasť Obchodného tajomstva poskytnúť údaje. Na tieto osoby sa nevzťahujú povinnosti podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám		1	
74	§ 15	ods. 9	Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, môže vykonávať činnosť podľa odseku 1 bez oprávnenia, ak je odborne spôsobilá na jej vykonávanie; odborná spôsobilosť sa preukazuje dokladom podľa § 16.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov			1
75	§ 17	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný vnútorným predpisom určiť, komu a akým spôsobom sa oznamuje vznik udalosti podľa odseku 1.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
76	§ 17	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný po oznámení podľa odseku 1 bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
77	§ 17	ods. 4 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len "registrovaný pracovný úraz"), tak, že zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť; v prípade smrti, ťažkej ujmy na zdraví alebo ak predpokladaná alebo skutočná dĺžka pracovnej neschopnosti je najmenej 42 dní (ďalej len "závažný pracovný úraz"), zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	-
78	§ 17	ods. 4 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len "registrovaný pracovný úraz"), tak, že spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	

79	§ 17	ods. 4 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu (ďalej len "registrovaný pracovný úraz"), tak, že prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
80	§ 17	ods. 5 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik registrovaného pracovného úrazu 1. zástupcom zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť, 2. príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin, 3. príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo				1
81	§ 17	ods. 3	Stav pracoviska, ak ide o udalosti podľa odseku 5 písm. a) druhého bodu a tretieho bodu, nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrujúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrenie príčin vzniku takej udalosti.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie.		1	-
82	§ 17	ods. 5 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, vznik závažnej priemyselnej havárie, choroby z povolania, ohrozenia chorobou z povolania príslušnému inšpektorátu práce.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo				1
83	§ 17	ods. 6	Ak zamestnanec utrpel pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa, je tento zamestnávateľ povinný bezodkladne oznámiť vznik pracovného úrazu zamestnávateľovi poškodeného zamestnanca.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	

84	§ 17	ods. 6	Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa, tento zamestnávateľ je povinný 1. splniť oznamovaciu povinnosť podľa odseku 5 písm. a), 2. zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa odseku 4 písm. a), 3. po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b) zaslať tento podklad zamestnávateľovi zamestnanca, 4. prijať a vykonať opatrenia podľa odseku 4 písm. c).	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
85	§ 17	ods. 6	Ak zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa, zamestnávateľ zamestnanca je povinný splniť povinnosti podľa odseku 4 písm. b) a c), odseku 5 písm. a) a odsekov 7, 8 a 12.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo			1	1
86	§ 17	ods. 7 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, 1. zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, 2. doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo				1
87	§ 17	ods. 7 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu a o prijatých a vykonaných opatreniach na zabránenie opakovaniu podobného pracovného úrazu do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho vzniku dozvedel.	všetci zamestnávatelia	jednorazovo				1
88	§ 17	ods. 8 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu pracovných úrazov, v ktorej uvedie údaje potrebné na spísanie záznamu o registrovanom pracovnom úraze, ak sa následky pracovného úrazu prejavia neskôr.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
89	§ 17	ods. 8 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu iných úrazov ako pracovných úrazov a nebezpečných udalostí, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie podobným úrazom a udalostiam.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
90	§ 17	ods. 8 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu priznaných chorôb z povolania a ohrození chorobou z povolania, v ktorej uvedie údaje o príčine vzniku, o prijatých a vykonaných opatreniach na predchádzanie tej istej alebo podobnej chorobe z povolania.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	

91	§ 17	ods. 9	Zamestnávateľ je povinný plniť povinnosti podľa odseku 4 písm. a) a c) a odseku 5 písm. a) prvého bodu aj pri nebezpečnej udalosti, pracovnom úraze, inom úraze, chorobe z povolania, ohrození chorobou z povolania.					1	1
92	§ 17	ods. 12	Zamestnávateľ je povinný uchovávať záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa odseku 4 písm. b) desať rokov od vzniku tohto úrazu; rovnaká lehota platí aj pre evidenciu podľa odseku 8.			Zahrnuté v kvantifikácií regulácie o archivovaní a uchovávaní dokumentov podľa zákona o účtovníctve		1	
93	§ 18	ods. 1	Ak zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku tak, že môže byť ohrozená ich bezpečnosť alebo zdravie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv. Zmluva určí, kto z nich je povinný vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
94	§ 18	ods. 2	Zamestnávatelia, ktorých zamestnanci plnia úlohy na spoločnom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na zdolávanie požiarov, na vykonanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
95	§ 18	ods. 3	Zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné a iné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby sú povinní dohodnúť s objednávateľom prác zabezpečenie a vybavenie pracoviska na bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
96	§ 19	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný vymenovať jedného zamestnanca alebo viacerých zamestnancov za zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, a to na základe návrhu príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo voľby zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán alebo zamestnanecká rada. Zamestnanca možno navrhnúť alebo zvoliť za zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť len s jeho písomným súhlasom.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
97	§ 19	ods. 5	Zamestnávateľ je povinný zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zabezpečiť na plnenie úloh podľa odseku 3 vzdelávanie, poskytnúť v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy a vytvoriť nevyhnutné podmienky na výkon ich funkcie.			Nemerateľné pre veľkú variabilitu nákladov		1	

98	§ 19	ods. 6	Zamestnávateľ je povinný sprístupniť na svojich pracoviskách na obvyklom a voľne prístupnom mieste zoznam zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť spolu s uvedením pracoviska, na ktorom pracujú.	všetci zamestnávatelia	permanentne			1	
99	§ 20	ods. 1	Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 100 zamestnancov, zriadi ako svoj poradný orgán komisiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a zástupcovia zamestnávateľa, najmä odborníci v danom odbore, pričom nadpolovičnú väčšinu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť. Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zasadá najmenej raz za rok.			Len individuálny odhad nákladov		1	
100	§ 20	ods. 2 písm. d)	Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je oprávnená požadovať od zamestnávateľa nevyhnutné informácie potrebné na výkon svojej činnosti.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
101	§ 21	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť preventívne a ochranné služby pre všetkých zamestnancov.			Len individuálny odhad nákladov		1	
102	§ 21	ods. 2	Na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva preventívne a ochranné služby vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami.			Len individuálny odhad nákladov		1	
103	§ 21	ods. 3	Ak zamestnávateľ so zreteľom na veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík, nemá dostatok odborných zamestnancov, je povinný zmluvne dohodnúť vykonávanie preventívnych a ochranných služieb dodávateľským spôsobom s jednou fyzickou osobou alebo s viacerými fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, alebo s právnickými osobami a ktoré sú oprávnené na výkon preventívnej a ochrannej služby.			Len individuálny odhad nákladov		1	
104	§ 21	ods. 4	Zamestnávateľ je povinný poskytnúť odbornému zamestnancovi a dohodnúť s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, alebo s právnickou osobou a ktoré sú oprávnené na výkon preventívnej a ochrannej služby, dostatočný čas na plnenie odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie potrebných preventívnych a ochranných opatrení. Pri určovaní dostatočného času zamestnávateľ zohľadňuje veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky a rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	

105	§ 21	ods. 6	Odborný zamestnanec a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ktorí vykonávajú u zamestnávateľa preventívnu a ochrannú službu, sú povinní podľa potreby navzájom koordinovať svoju činnosť a spolupracovať.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikovateľných dopadov		1	
106	§ 21	ods. 6	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby bezpečnostnotechnická služba a pracovná zdravotná služba vykonali najmenej raz do roka spoločnú previerku jeho pracovísk; zamestnávateľ, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností nie je uvedený v Prílohe č. 1 a ktorý zamestnáva menej ako 19 zamestnancov alebo ktorý na pracovisku odlúčenom mimo obce jeho sídla zamestnáva menej ako 19 zamestnancov, je povinný zabezpečiť, aby bezpečnostnotechnická služba a pracovná zdravotná služba vykonali spoločnú previerku jeho pracovísk alebo jeho odlúčeného pracoviska najmenej raz za päť rokov.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
107	21	ods.8	Bezpečnostnotechnickú službu alebo pracovnú zdravotnú službu môže dodávateľským spôsobom vykonávať len fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, alebo právnická osoba, ak majú na výkon bezpečnostnotechnickej služby oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce a na výkon pracovnej zdravotnej služby oprávnenie vydané Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len "úrad verejného zdravotníctva"). Fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, je oprávnená osobne vykonávať bezpečnostnotechnickú službu dodávateľským spôsobom bez tohto oprávnenia, ak je bezpečnostným technikom alebo autorizovaným bezpečnostným technikom.	osoby, ktoré chcú získať oprávnenie	jednorazovo				

108	§ 22	ods. 4	Zamestnávateľ je pri určovaní jedného alebo viacerých bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov povinný zohľadniť veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky, rôznorodosť a náročnosť pracovných procesov, ako aj rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík. Počet bezpečnostných technikov musí zaručovať efektívne a účinné organizovanie a vykonávanie odborných úloh súvisiacich so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík a ochranou pred nimi. Minimálny počet bezpečnostných technikov alebo autorizovaných bezpečnostných technikov, ktorých je zamestnávateľ povinný určiť podľa počtu zamestnancov, je uvedený v Prílohe č. 1a; podmienka počtu zamestnancov pripadajúcich na jedného bezpečnostného technika alebo na jedného autorizovaného bezpečnostného technika rovnako platí aj pri zmluvnom spôsobe zabezpečenia výkonu úloh bezpečnostnotechnickej služby.	všetci zamestnávatelia	permanentne	Len individuálny odhad nákladov		1	
109	§24		Ustanovenie upravuje postavenie a spôsob zabezpečenia oprávnenia autorizovaného bezpečnostného technika	osoby, ktoré chcú získať oprávnenie	jednorazovo				
110	§ 27	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby súčasťou programu vzdelávania a odbornej výchovy všetkých zamestnancov bola bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a prevencia rizík.			Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
111	§ 27	ods. 3	Fyzická osoba a právnická osoba môžu organizovať a vykonávať výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce len na základe oprávnenia vydaného Národným inšpektorátom práce alebo príslušným orgánom dozoru; oprávnenie sa nevyžaduje pre strednú školu a vysokú školu na prípravu žiakov a študentov na výkon povolania a pre zamestnávateľa na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce vlastných zamestnancov a vedúcich zamestnancov podľa Prílohy č. 2 skupiny 01 bodu 01.1. Výchovu a vzdelávanie bezpečnostného technika a zamestnávateľa, ktorý bude osobne vykonávať úlohy bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika, môže organizovať a vykonávať len škola alebo osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie, ktorá je právnickou osobou. Oprávnenie na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce v rozsahu príslušnej činnosti) sa vydáva na základe písomnej žiadosti.					1	1

Nariadenie č. 276/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm.zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 3		Pracovisko so zobrazovacou jednotkou musí spĺňať minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky uvedené v Prílohe č. 1. Požiadavky vyplývajúce z Prílohy č. 1 sú uvedené pod číslami 2 až 11.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
2	Príloha č. 1	Obrazovka	Poloha obrazovky musí byť ľahko prispôsobiteľná potrebám zamestnanca tak, aby sa zabezpečili optimálne podmienky na zrakovú prácu, najmä pokiaľ ide o vzdialenosť očí od obrazovky, uhol pohľadu, pracovnú polohu zamestnanca, odstránenie nežiaducich reflexov a podobne. Ak je to potrebné, treba používať pre obrazovku osobitný podstavec alebo stôl s nastaviteľnou výškou. Optimálna pozorovacia vzdialenosť medzi okom zamestnanca a sledovaným detailom na obrazovke závisí od veľkosti detailu a má byť medzi 500 mm (pri veľkosti detailu okolo 3,4 mm) a 700 mm (pri veľkosti detailu okolo 4,6 mm). Pozorovacia vzdialenosť nesmie byť menšia ako 400 mm.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
3	Príloha č. 1	Klávesnica	Klávesnica musí byť od zobrazovacej jednotky oddelená a musí zodpovedať ergonomickým zásadám (výška, sklon, tvarovanie). Priestor pred klávesnicou musí byť dostatočne veľký, aby poskytol oporu pre ruky a predlaktia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	Príloha č. 1	Pracovný stôl alebo pracovná plocha	Doska pracovného stola alebo pracovná plocha musí mať dostatočné rozmery (dĺžka najmenej 1 200 mm a šírka najmenej 750 mm), povrch s nízkou svetelnou odrazivosťou a musí umožniť variabilné usporiadanie zobrazovacej jednotky, klávesnice, dokumentov a ďalších súvisiacich zariadení. Pri stabilnej výške pracovného stola, na ktorom zamestnanec vykonáva prevažnú časť pracovných operácií, výška musí zodpovedať telesným rozmerom (650 mm pre ženy, 750 mm pre mužov). Ak je nastaviteľná výška pracovného stola, má byť rozsah nastavenia v rozmedzí 650 až 750 mm. Pracovné miesto musí zamestnancovi poskytovať primeraný priestor na zaujatie pohodlnej pracovnej polohy a nevyhnutné zmeny polohy nôh tak, aby voľný priestor pod pracovnou doskou mal výšku najmenej 650 mm, šírku 500 až 800 mm a hĺbku 750 mm.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
5	Príloha č. 1	Pracovné sedadlo	Sedadlo musí byť nastaviteľné na výšku v rozsahu 400 až 520 mm, hĺbka sedacej plochy má byť v rozsahu 350 až 500 mm a šírka približne 480 mm; operadlo musí mať nastaviteľnú výšku i sklon. Sedadlo je vhodné vybaviť aj sklopiteľnými opierkami predlaktia, ktorých výška nad sedacou plochou má byť 270 mm, minimálna šírka 70 mm a vzdialenosť medzi okrajmi opierok 500 mm. Pre trvalú prácu so zobrazovacou jednotkou je potrebné vybaviť priestor pre dolné končatiny podložkou pod chodidlá s nastaviteľnou výškou a sklonom, s minimálnou dĺžkou 450 mm a šírkou 300 mm a s nekĺzavou úpravou povrchu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

6	Príloha č. 1	Osvetlenie	Celkové osvetlenie pracovného priestoru a miestne osvetlenie musia zabezpečiť vyhovujúce svetelné podmienky a vhodný svetelný kontrast medzi obrazovkou a jej pozadím pri zohľadnení druhu práce a vizuálnych požiadaviek zamestnanca. Vhodným usporiadaním pracoviska, vhodným umiestnením a technickými charakteristikami svietidiel treba predchádzať rušivým jasom a odrazom svetla na obrazovke alebo iných zariadeniach.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
7	Príloha č. 1	Odrazy svetla a oslnenie	Pracovisko sa musí riešiť tak, aby zdroje svetla, ako okná a iné otvory, priehľadné a priesvitné steny a jasne sfarbené steny alebo zariadenia nespôsobovali priame oslnenie, a ak je to možné, nevyvolávali na obrazovke odrazy svetla. Okná sa musia vybaviť vhodným systémom nastaviteľných clôn tlmenia slnečného svetla dopadajúceho na pracovisko.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
8	Príloha č. 1	Hluk	Pri zriaďovaní pracoviska treba zabezpečiť, aby hluk spôsobovaný zariadeniami na pracovisku a hluk prenášaný z okolia, nerozptyľoval pozornosť zamestnancov a nerušil sluchovú komunikáciu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
9	Príloha č. 1	Mikroklimatické podmienky	Zariadenie, ktoré je súčasťou pracoviska, nesmie byť zdrojom tepla spôsobujúceho u zamestnancov pocit tepelnej nepohody a tepelné pomery prostredia musia byť prispôsobené pracovnej činnosti zamestnancov. V pracovnom prostredí musí byť zabezpečená a udržiavaná primeraná úroveň vlhkosti ovzdušia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
10	Príloha č. 1	Neionizujúce žiarenie	Všetky druhy žiarenia s výnimkou viditeľnej časti elektromagnetického žiarenia musia byť znížené na úroveň zanedbateľnú z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
11	Príloha č. 1	Programové vybavenie	Pri navrhovaní, výbere, zaobstarávaní a úpravách programového vybavenia a pri navrhovaní úloh spojených s používaním zobrazovacej jednotky zamestnávateľ zohľadní tieto zásady: 1. Programové vybavenie musí byť vhodné pre danú úlohu a musí zodpovedať úrovni znalostí a skúseností zamestnanca. 2. Programové vybavenie a zobrazovacia jednotka musia poskytovať zamestnancovi priamo alebo na jeho požiadanie spätnú informáciu o jeho činnosti. 3. Programové vybavenie a zobrazovacia jednotka musia zobraziť informácie v takej forme a takou rýchlosťou, ktoré sú prispôsobené obsluhe. 4. Pri spracovaní údajov zobrazovacou jednotkou je potrebné zohľadňovať princípy softvérovej ergonómie. 5. Kontrolné kvantitatívne a kvalitatívne zariadenia sa nemôžu použiť bez predchádzajúcej informácie zamestnancovi.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

12	§ 4	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný analyzovať pracovné podmienky a hodnotiť podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci so zobrazovacími jednotkami, osobitne z hľadiska záťaže zraku, podpornej a pohybovej sústavy a psychickej pracovnej záťaže.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
13	§ 4	ods. 2	Zamestnávateľ na základe analýzy a hodnotenia podľa odseku 1 so zohľadnením spolupôsobiacich alebo kombinovaných účinkov škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia je povinný vykonať primerané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov na pracovisku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
14	§ 5	písm. a)	Zamestnávateľ je povinný informovať zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci o všetkých aspektoch bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa vzťahujú na ich pracovisko, a o všetkých opatreniach vykonaných na pracovisku podľa § 4 ods. 2 a § 6 a 7.	len individuálny odhad nákladov		1	
15	§ 5	písm. b)	Zamestnávateľ je povinný zaškoliť zamestnancov pred zaradením na prácu so zobrazovacou jednotkou a pri každej zásadnej zmene na pracovisku alebo pri zmene organizácie práce.	len individuálny odhad nákladov		1	
16	§ 5	písm. c)	Zamestnávateľ je povinný riešiť problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v spolupráci so zamestnancami a zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
17	§ 6		Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pravidelné prerušovanie práce so zobrazovacou jednotkou najneskôr po štyroch hodinách nepretržitej práce.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
18	§ 7	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť posudzovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu a) pred zaradením na prácu so zobrazovacou jednotkou, b) v pravidelných časových intervaloch podľa osobitného predpisu, c) v prípade zrakových ťažkostí, ktoré môže spôsobiť práca so zobrazovacou jednotkou. V zmysle Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, lekárske preventívne prehliadky sa vykonávajú jedenkrát za dva roky u zamestnanca a u fyzickej osoby-podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, ak vykonávajú práce zaradené do 3. kategórie a jedenkrát za rok u zamestnanca a u fyzickej osoby podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, ak vykonávajú práce zaradené do 4. kategórie. Kategorizáciu prác upravuje § 31 uvedeného zákona.	len individuálny odhad nákladov		1	
19	§ 7	ods. 2	Ak je to na základe výsledkov vyšetrení očí a zraku podľa odseku 1 potrebné, zamestnávateľ zabezpečí zamestnancovi komplexné oftalmologické vyšetrenie.	len individuálny odhad nákladov		1	

20	§ 7	ods. 3	Ak výsledky vyšetrení podľa odsekov 1 alebo 2 preukážu, že je nevyhnutné poskytnúť zamestnancovi špeciálne korekčné prostriedky na prácu so zobrazovacou jednotkou, je zamestnávateľ povinný ich poskytnúť.	len individuálny odhad nákladov		1	
21	§ 7	ods. 4	Ak má zamestnanec zdravotné ťažkosti v súvislosti s výkonom práce so zobrazovacou jednotkou, zamestnávateľ zabezpečí zamestnancovi odborné vyšetrenie podporného, pohybového a nervového systému.	len individuálny odhad nákladov		1	

Nariadenie č. 281/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 4	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť organizačnými opatreniami alebo používaním primeraných prostriedkov, najmä mechanických zariadení, vylúčenie ručnej manipulácie zamestnancov s bremenami.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
2	§ 4	ods. 2	Ak ručnú manipuláciu s bremenami nemožno vylúčiť, zamestnávateľ vykoná primerané organizačné opatrenia, použije primerané prostriedky a zamestnancov vybaví takými prostriedkami, aby sa vylúčilo alebo znížilo riziko poškodenia zdravia vyplývajúce z ručnej manipulácie s bremenami so zohľadnením faktorov uvedených v Prílohe č. 1 (Príloha č. 1 uvádza faktory súvisiace s rizikom poškodenia zdravia pri ručnej manipulácii s bremenami ako napr. príliš ťažké alebo príliš veľké bremeno, nestabilné bremeno, nestabilná podlaha alebo opora nôh, nevyhovujúce osvetlenie atď.)	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
3	§ 5	písm. a)	Zamestnávateľ, ktorý nevylúčil ručnú manipuláciu s bremenami, je povinný zabezpečiť, aby táto manipulácia bola pre zamestnancov čo najbezpečnejšia a s najmenším rizikom poškodenia zdravia. V záujme odstránenia alebo zníženia účinkov ručnej manipulácie s bremenami na zdravie zamestnancov je zamestnávateľ povinný pred jej začatím posúdiť riziko pri každom druhu ručnej manipulácie s bremenami so zohľadnením faktorov uvedených v Prílohe č. 1 a smerných hmotnostných hodnôt uvedených v Prílohe č. 2.(Príloha č. 2 stanovuje smerné hmotnostné hodnoty na zdvíhanie a prenášanie bremien pre mužov, ženy a mladistvých.)	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	§ 5	písm. b)	Zamestnávateľ, ktorý nevylúčil ručnú manipuláciu s bremenami, je povinný zabezpečiť, aby táto manipulácia bola pre zamestnancov čo najbezpečnejšia a s najmenším rizikom poškodenia zdravia. V záujme odstránenia alebo zníženia účinkov ručnej manipulácie s bremenami na zdravie zamestnancov je zamestnávateľ povinný pred jej začatím vykonať príslušné opatrenia, najmä so zreteľom na fyzickú námahu, vlastnosti pracovného prostredia a požiadavky na činnosť uvedené v Prílohe č. 1.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
5	§ 5	písm. c)	Zamestnávateľ, ktorý nevylúčil ručnú manipuláciu s bremenami, je povinný zabezpečiť, aby táto manipulácia bola pre zamestnancov čo najbezpečnejšia a s najmenším rizikom poškodenia zdravia. V záujme odstránenia alebo zníženia účinkov ručnej manipulácie s bremenami na zdravie zamestnancov je zamestnávateľ povinný pred jej začatím zabezpečiť zdravotný dohľad, ktorým je posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na ručnú manipuláciu s bremenami so zohľadnením individuálnych rizikových faktorov uvedených v Prílohe č. 3 a smerných hmotnostných hodnôt uvedených v Prílohe č. 2.			1	

6	§ 6	písm. a)	Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci potrebné všeobecné údaje, a ak je to možné, presné informácie o hmotnosti bremena a ťažisku najťažšej strany bremena v prípade, keď je bremeno v obale umiestnené excentricky.			1	
7	§ 6	písm. b)	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť školenie a zácvik zamestnancov v súlade s osobitným predpisom o správnej manipulácii s bremenom a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenom s prihliadnutím na faktory uvedené v Prílohách č. 1 a 3.			1	

Nariadenie č. 387/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. Zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 2	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný zaistiť bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch v súlade s týmto nariadením vlády, ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany alebo opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce; zamestnávateľ pritom zohľadní výsledky posudzovania rizika. Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa o prítomnosti takého označenia.	Len individuálna kvantifikácia		1	
2	§ 2	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný vydať pokyny, ktoré vysvetľujú význam bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch, najmä toho, ktoré obsahuje slová a ktoré určuje všeobecný spôsob a osobitný spôsob správania.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
3	§ 2	ods. 3	Zamestnávateľ podľa potreby zabezpečí na pracovisku a v jeho priestoroch umiestnenie označenia, ktoré sa používa v cestnej premávke, doprave na dráhe, vo vnútrozemskej plavbe, v námornej plavbe a leteckej doprave; tým nie sú dotknuté ustanovenia Prílohy č. 5.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	§ 3		Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na pracovisku a v priestoroch zamestnávateľa musí spĺňať všeobecné minimálne požiadavky na bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci ustanovené v Prílohe č. 1.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
5	2.1.1		Trvalé značky sa používajú na označenie zákazu, výstrahy, príkazu, na označenie núdzových východov, únikových ciest a na umiestnenie a označenie prostriedkov prvej pomoci.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
6	2.1.3		Miesto, na ktorom je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou alebo nebezpečenstvo pádu, sa trvalo vyznačuje bezpečnostnou farbou alebo značkami.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
7	2.1.4		Komunikácie sa trvalo vyznačujú bezpečnostnou farbou.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
8	2.2.1		Svetelné označenie, akustické signály alebo slovná komunikácia sa použijú, ak treba signalizovať nebezpečenstvo alebo upozorniť zamestnancov alebo iné osoby na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa, aby vykonali mimoriadne opatrenia, alebo upozorniť na núdzovú evakuáciu.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
9	2.2.2		Ručné signály alebo slovná komunikácia sa použijú, ak to situácia vyžaduje, na usmerňovanie osôb vykonávajúcich činnosť, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo zdravie.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	

10	6.		Značka a signalizačné zariadenie sa čistia, udržiavajú, kontrolujú, opravujú a podľa potreby pravidelne vymieňajú tak, aby sa zabezpečil ich účel a funkčné vlastnosti.	Len individuálna kvantifikácia		1	-
11	8.		Označenie, ktoré vyžaduje napojenie na zdroj energie, musí byť pre prípad prerušenia dodávky energie napojené na automaticky sa zapínajúci núdzový zdroj; to neplatí, ak sa prerušením dodávky energie vylúčilo ohrozenie.	Len individuálna kvantifikácia		1	
12	10.		Svetelné označenie a akustický signál sa pred uvedením do prevádzky a pravidelne v primeraných intervaloch kontrolujú, aby bola zabezpečená ich správna funkcia a vnímanie.	Len individuálna kvantifikácia		1	-
13	11.		Ak sú sluchové alebo zrakové schopnosti zamestnancov znížené vrátane zníženia spôsobeného nosením osobných ochranných pracovných prostriedkov, je potrebné vykonať opatrenie na doplnenie alebo nahradenie príslušného označenia.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
14	§ 3		Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na pracovisku a v priestoroch zamestnávateľa musí spĺňať všeobecné minimálne požiadavky na značky ustanovené v Prílohe č. 2.	Podľa Prílohy č. 2 značky sa umiestňujú v primeranej výške a v polohe vhodnej z hľadiska zorného uhľa, so zreteľom na prekážky, a to pri vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo v bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia alebo predmetu. Značky sa umiestňujú na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom a viditeľnom mieste. Ak denné osvetlenie nie je dostatočné, použijú sa fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie. Príloha ďalej uvádza vzory jednotlivých značiek. Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
15	§ 3		Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na pracovisku a v priestoroch zamestnávateľa musí spĺňať minimálne požiadavky na špecifické označenie ustanovené v Prílohách č. 3 až 9.	Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	

16	Príloha č. 3		Nádoby, ktoré obsahujú nebezpečné látky a prípravky, nádoby používané na skladovanie týchto nebezpečných látok a prípravkov a potrubné rozvody a vedenia, ktoré obsahujú alebo dopravujú nebezpečné látky a prípravky, sa označujú piktogramom alebo symbolom na farebnom pozadí v súlade s osobitnými predpismi. Táto požiadavka sa nevzťahuje na nádoby používané krátkodobo a na nádoby, ktorých obsah sa často mení, ak sú prijaté iné vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia tú istú úroveň ochrany, napríklad informovaním, školením. Označenie musí byť upevnené, nalepené alebo namaľované na viditeľnom mieste. Označenie, ktoré sa používa na potrubí, sa viditeľne umiestňuje v blízkosti najnebezpečnejších miest, napríklad ventilov a rozoberateľných spojov, a vo vhodne zvolených vzdialenostiach.	**Minimálne požiadavky na označenie nádob a potrubí.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
17	Príloha č. 4		Zariadenie na ochranu pred požiarmi sa označuje farbou určenou pre tieto zariadenia a príslušnou značkou. Značkou sa vyznačuje aj miesto, na ktorom sa toto zariadenie nachádza, a prístup k nemu. Zariadenie na ochranu pred požiarmi sa označuje červenou farbou. Červená plocha musí byť dostatočne veľká, aby zariadenie bolo ľahko rozpoznateľné.	**Minimálne požiadavky na označenie a umiestnenie zariadenia používaného na ochranu pred požiarmi.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
18	Príloha č. 5		Miesta, na ktorých je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou, nebezpečenstvo pádu alebo padajúcich predmetov, sa označujú striedavo žltými a čiernymi pásmi alebo červenými a bielymi pásmi, ak sú tieto miesta zamestnancom prístupné. Rozmery označenia musia byť primerané veľkosti prekážky alebo nebezpečného miesta. Ak používanie a vybavenie priestorov vyžaduje zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, komunikácie pre vozidlá sa zreteľne vyznačujú neprerušovanými pásmi výraznej farby, prednostne bielej alebo žltej, a to so zreteľom na farbu podkladu. Pásy musia byť umiestnené tak, aby určovali potrebnú bezpečnú vzdialenosť medzi vozidlom a ďalším predmetom, ktorý môže byť v jeho blízkosti, ako aj medzi vozidlom a chodcom.	**Minimálne požiadavky na označenie prekážok, nebezpečných miest a komunikácií.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
19	Príloha č. 6		Svetelné označenie vyrobené z priehľadného alebo priesvitného materiálu musí byť osvetlené zvnútra, zozadu alebo tak, že vytvára dojem svietiaceho povrchu. Vyžarované svetlo musí byť dostatočne kontrastné so zreteľom na okolité prostredie a v súlade s ustanovenými podmienkami použitia značky, aby nevznikal odlesk z dôvodu nadmerného množstva svetla alebo znížená viditeľnosť označenia z dôvodu nedostatku svetla. Zariadenie na vysielanie prerušovaného svetelného signálu pre prípad vážneho ohrozenia musí byť pod odborným dohľadom a musí byť vybavené pomocným svietidlom.	**Minimálne požiadavky na svetelné označenie.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	

20	Príloha č. 7		Akustické signály musia a) mať hladinu zvuku, ktorá je podstatne vyššia ako hladina hluku okolitého prostredia, aby boli dobre počuteľné bez toho, aby obťažovali alebo spôsobovali bolesť, b) byť ľahko rozpoznateľné, najmä z hľadiska dĺžky impulzu a intervalov medzi impulzmi alebo skupinami impulzov, a musia byť zreteľne odlíšené od iného akustického signálu a hluku okolitého prostredia. Signál na evakuáciu musí byť neprerušovaný.	**Minimálne požiadavky na akustické signály.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie		1	
21	Príloha č. 8			**Minimálne požiadavky na slovnú komunikáciu.** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie			
22	Príloha č. 9			**Minimálne požiadavky na ručné signály** Nemerateľné – všeobecné povinnosti bez kvantifikácie			

Nariadenie č. 391/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 3	písm. a)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci je zamestnávateľ povinný zabezpečiť pracovisko tak, aby dopravné cesty k únikovým východom a samotné únikové východy boli trvalo voľné a priechodné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
2	§ 3	písm. b)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci je zamestnávateľ povinný zabezpečiť pracovisko tak, aby sa vykonávala údržba pracoviska, pracovných prostriedkov a zariadení, najmä tých, ktoré sú uvedené v Prílohách č. 1 a 2, a aby sa každá zistená porucha, ktorá má vplyv na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov, čo najskôr odstránila.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
3	§ 3	písm. c)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci je zamestnávateľ povinný zabezpečiť pracovisko tak, aby pracovisko, pracovné prostriedky a zariadenia, najmä zariadenia uvedené v Prílohe č. 1 šiestom bode a v Prílohe č. 2 šiestom bode, sa pravidelne čistili a udržiavali tak, aby zodpovedali primeranej úrovni hygieny; minimálne lehoty čistenia vykurovacích telies, osvetľovacích telies a okien na pracovisku sú uvedené v Prílohe č. 3.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	§ 3	písm. d)	Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci je zamestnávateľ povinný zabezpečiť pracovisko tak, aby bezpečnostné prostriedky a zariadenia určené na prevenciu alebo vylúčenie nebezpečenstiev, najmä tých, ktoré sú uvedené v Prílohách č. 1 a 2, sa pravidelne udržiavali a kontrolovali s cieľom zabezpečiť ich funkčnosť.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
5	§ 4		Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovisko spĺňalo požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci uvedené v Prílohách č. 1 a 2.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
6	Príloha č. 1	Stabilita a pevnosť	Budovy, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musia konštrukciou a pevnosťou vyhovovať účelu ich používania.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
7	Príloha č. 1	Elektrické inštalácie	Zamestnanci musia byť primerane chránení pred nebezpečenstvom úrazu, ktorý by mohol byť spôsobený priamym alebo nepriamym kontaktom s elektrickou inštaláciou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
8	Príloha č. 1	Únikové cesty a východy	Únikové cesty a východy musia zostať trvalo voľné a musia viesť čo najkratšou cestou na voľné priestranstvo alebo do bezpečného priestoru.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

9	Príloha č. 1		Dvere únikových východov sa musia otvárať smerom von. Pre únikové východy nemožno použiť posuvné dvere ani otáčavé dvere.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
10	Príloha č. 1		Určené únikové cesty a východy sa musia označiť značkami podľa osobitného predpisu.			1	
11	Príloha č. 1		Únikové cesty a východy, ktoré vyžadujú osvetlenie, sa musia vybaviť núdzovým osvetlením primeranej intenzity pre prípad výpadku osvetlenia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
12	Príloha č. 1	Zisťovanie a hasenie požiaru	V závislosti od veľkosti a spôsobu využívania budov, ich vybavenia a v závislosti od fyzikálnych a chemických vlastností látok, ktoré sa v nich nachádzajú, a od maximálneho potenciálneho počtu prítomných zamestnancov sa musia pracoviská vybaviť vhodným protipožiarnym zariadením a v prípade potreby detektormi požiaru a výstražnými systémami.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
13	Príloha č. 1		Neautomatické protipožiarne zariadenia sa musia označiť značkami podľa osobitného predpisu.	len individuálny odhad nákladov		1	
14	Príloha č. 1	Vetranie uzatvorených pracovísk	Na uzatvorených pracoviskách treba vykonať opatrenia na zabezpečenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnancov	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
15	Príloha č. 1		Ak je to potrebné na ochranu zdravia zamestnancov, musí každú poruchu núteného vetrania indikovať kontrolný systém.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
16	Príloha č. 1	Teplota na pracovisku	Počas pracovného času teplota v miestnostiach, v ktorých sú umiestnené pracoviská, musí byť primeraná so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnancov podľa osobitného predpisu. Teplota v odpočívacích priestoroch, služobných miestnostiach, zariadeniach na osobnú hygienu, v jedálňach a v miestnostiach prvej pomoci musí byť primeraná účelu týchto priestorov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
17	Príloha č. 1	Denné a umelé osvetlenie pracovísk	Pracoviská sa musia podľa osobitného predpisu v čo najväčšej miere osvetliť denným svetlom a vybaviť umelým osvetlením primeraným bezpečnosti a ochrane zdravia zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
18	Príloha č. 1		Pracoviská, na ktorých sú zamestnanci osobitne vystavení nebezpečenstvu v prípade poruchy umelého osvetlenia, musia sa vybaviť núdzovým osvetlením primeranej intenzity.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
19	Príloha č. 1	Podlahy, steny, stropy miestností a strechy	Podlahy pracovísk nesmú mať žiadne nebezpečné hrboly, diery ani šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
20	Príloha č. 1		Pracovné priestory, v ktorých sú pracoviská, musia mať primeranú izoláciu so zreteľom na druh prevádzky a fyzickú aktivitu zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

21	Príloha č. 1		Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklenené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracoviska a dopravných komunikácií, musia sa viditeľne označiť a vyrobiť z bezpečných materiálov alebo musia byť proti takým miestam alebo dopravným komunikáciám chránené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami alebo ich zraneniu spôsobenému ich rozbitím.	len individuálny odhad nákladov		1	
22	Príloha č. 1		Prístup na strechy vyrobené z materiálov s nedostatočnou pevnosťou sa nesmie povoliť bez takého vybavenia, ktoré zaistí, že práca na streche sa vykoná bezpečným spôsobom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
23	Príloha č. 1	Okná a strešné okná	Okná a strešné okná musia byť navrhované s takým vybavením alebo musia byť vybavené takými zariadeniami, aby umožňovali ich vyčistenie bez nebezpečenstva pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre zamestnancov nachádzajúcich sa v budove alebo v jej okolí.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
24	Príloha č. 1	Dvere a brány	Priehľadné dvere sa musia primerane označiť v úrovni očí zamestnanca.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
25	Príloha č. 1		Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať vhodne umiestnené priehľadné plochy primeraných rozmerov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
26	Príloha č. 1		Posuvné dvere sa musia vybaviť bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
27	Príloha č. 1		Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor sa musia vybaviť mechanizmom, ktorý ich zaistí proti samovoľnému pádu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
28	Príloha č. 1		Dvere na únikových cestách sa musia primerane označiť a dať znútra kedykoľvek otvoriť bez osobitnej pomoci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
29	Príloha č. 1		Ak nie sú priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach vyrobené z bezpečných materiálov a ak existuje nebezpečenstvo poranenia zamestnancov pri rozbití dvier alebo brány, musia sa tieto plochy chrániť pred rozbitím.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
30	Príloha č. 1		Ak je pre chodcov nebezpečné prechádzať cez bránu určenú pre dopravné prostriedky, musia sa v jej bezprostrednej blízkosti umiestniť aj dvere pre chodcov. Také dvere sa musia zreteľne označiť a musia byť stále priechodné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
31	Príloha č. 1		Mechanické dvere sa musia vybaviť ľahko identifikovateľným a dostupným núdzovým vypínacím zariadením. Ak sa v prípade výpadku elektrickej energie automaticky neotvoria, musí byť možnosť otvoriť ich ručne.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

32	Príloha č. 1	Dopravné komunikácie, nebezpečné priestory	Dopravné komunikácie vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp sa musia umiestniť a dimenzovať tak, aby zabezpečili ľahký, bezpečný a vhodný prístup pre chodcov alebo vozidlá, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v blízkosti dopravných komunikácií.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
33	Príloha č. 1		Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočný voľný priestor.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
34	Príloha č. 1		Ak to použitie a vybavenie miestností z dôvodu ochrany zamestnancov vyžaduje, dopravné komunikácie sa musia zreteľne vyznačiť.	len individuálny odhad nákladov		1	
35	Príloha č. 1		Ak sa na pracoviskách vyskytujú nebezpečné priestory, v ktorých vzhľadom na charakter práce existuje nebezpečenstvo pádu zamestnancov alebo predmetov, musia sa také pracoviská vybaviť zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávneným osobám do týchto priestorov. Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov sa musia vykonať primerané opatrenia. Nebezpečné priestory sa musia zreteľne označiť podľa osobitného predpisu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
36	Príloha č. 1	Osobitné opatrenia pre eskalátory a prepravníky	Eskalátory a prepravníky sa musia vybaviť potrebným bezpečnostným zariadením a ľahko identifikovateľným a dostupným núdzovým vypínacím zariadením.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
37	Príloha č. 1	Nakladacie plošiny a rampy	Nakladacie plošiny musia mať aspoň jeden východ. Ak je to technicky realizovateľné, plošiny presahujúce určitú dĺžku musia mať východ na každom konci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
38	Príloha č. 1	Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach, voľnosť pohybu na	Pracovné miestnosti musia mať dostatočnú podlahovú plochu, výšku a voľný priestor, aby sa zamestnancom umožnilo vykonávať prácu bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo pracovnej pohody.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
39	Príloha č. 1		Rozmery voľného neobsadeného priestoru na pracovisku sa musia vypočítať tak, aby umožňovali zamestnancom dostatočnú voľnosť pohybu pri vykonávaní ich práce.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

40	Príloha č. 1	pracovisku	Na pracovisku bez denného osvetlenia voľná podlahová plocha pre jedného zamestnanca má byť minimálne 5 m2 okrem zariadení a spojovacej cesty. Na jedného zamestnanca má pripadnúť najmenej 20 m3 vzdušného priestoru pri práci vykonávanej v sede, 25 m3 vzdušného priestoru pri práci vykonávanej v stoji, 30 m3 vzdušného priestoru pri ťažkej telesnej práci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
41	Príloha č. 1	Oddychové miestnosti	Tam, kde to bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje, najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak zamestnanci prekročia určitý počet, musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na zamestnancov v kanceláriách alebo v podobných pracovných priestoroch, ktoré počas pracovnej prestávky umožňujú primeranú relaxáciu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
42	Príloha č. 1		Oddychové miestnosti musia byť dostatočne veľké, dostatočne osvetlené, vetrané a musia byť vybavené dostatočným počtom stolov, stoličiek s operadlami a vešiakov pre daný počet zamestnancov; musia zabezpečovať zrakovú a tepelnú pohodu pre zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
43	Príloha č. 1		Ak slúžia zároveň na jedenie a zabezpečenie pitného režimu, musia byť vybavené umývadlom, kuchynským drezom s výtokom teplej a studenej vody, varičom na zohrievanie jedál a nápojov a chladničkou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
44	Príloha č. 1		V oddychových miestnostiach sa musia vykonať opatrenia na ochranu nefajčiarov pred obťažovaním a účinkami tabakového dymu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
45	Príloha č. 1		Ak sa pracovný čas pravidelne a často prerušuje a nie je k dispozícii oddychová miestnosť, musia sa vytvoriť iné priestory, v ktorých sa zamestnanci môžu zdržiavať počas týchto prerušení, kedykoľvek je to potrebné na zaistenie ich bezpečnosti a ochrany zdravia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
46	Príloha č. 1	Tehotné ženy a dojčiace matky	Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať poležiačky v primeraných podmienkach.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
47	Príloha č. 1	Zariadenia na osobnú hygienu Záchody a umývadlá Sprchy a umývadlá Šatne a uzamykateľ	Ak sú zamestnanci povinní nosiť špeciálny pracovný odev a nemôžu sa prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primeranú šatňu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
48	Príloha č. 1		Šatňa musí byť ľahko prístupná, musí mať dostatočnú kapacitu a musí sa vybaviť nábytkom na sedenie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
49	Príloha č. 1		Šatne musia byť dostatočne veľké a musia sa vybaviť zariadením, ktoré každému zamestnancovi umožní uzamknúť si odev a obuv počas pracovnej zmeny.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

50	Príloha č. 1		Ak to okolnosti vyžadujú (napr. nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), uzamykateľné skrinky na pracovné oblečenie sa musia oddeliť od uzamykateľných skriniek na civilné oblečenie a v odôvodnených prípadoch umiestniť v oddelených miestnostiach.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
51	Príloha č. 1		Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie šatní alebo na oddelené používanie šatní pre mužov a ženy.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
52	Príloha č. 1		Ak šatne nie sú potrebné, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na odkladanie svojho oblečenia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
53	Príloha č. 1		Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, musia mať zamestnanci k dispozícii primeraný počet vhodných spŕch; minimálne musí byť zabezpečená jedna sprcha pre 20 zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
54	Príloha č. 1		Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie sprchovacích miestností alebo na oddelené používanie spŕch pre mužov a ženy.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
55	Príloha č. 1		Sprchy sa musia vybaviť teplou a studenou tečúcou vodou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
56	Príloha č. 1		Ak sprchy nie sú potrebné, v blízkosti pracovísk a šatní musí byť k dispozícii vhodná miestnosť s umývadlami s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou); minimálne musí byť zabezpečené jedno umývadlo pre 15 zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
57	Príloha č. 1		Umývadlá sa musia oddeliť alebo používať oddelene pre mužov a ženy, ak je to nevyhnutné z dôvodu zachovania súkromia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
58	Príloha č. 1		Ak sú miestnosti so sprchami alebo s umývadlami od šatní oddelené, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
59	Príloha č. 1		V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo s umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia na osobnú hygienu s dostatočným počtom záchodových mís a umývadiel.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
60	Príloha č. 1		Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov alebo na oddelené používanie záchodov pre mužov a pre ženy. Na pracovisku s počtom zamestnancov do piatich môže byť spoločný záchod pre ženy a mužov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
61	Príloha č. 1	Miestnosti na poskytnutie prvej	Ak si to vyžaduje veľkosť pracovných priestorov, druh vykonávanej činnosti a frekvencia výskytu nehôd, musí byť k dispozícii jedna miestnosť alebo viac miestností na poskytnutie prvej pomoci.	len individuálny odhad nákladov		1	

62	Príloha č. 1		Miestnosti na poskytnutie prvej pomoci sa musia vybaviť základnými zariadeniami a prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci a musia byť ľahko prístupné aj pri manipulácii s nosidlami.	len individuálny odhad nákladov		1	
63	Príloha č. 1		Miestnosti na poskytnutie prvej pomoci sa musia označiť značkami podľa osobitného predpisu.	len individuálny odhad nákladov		1	
64	Príloha č. 1		Primerané vybavenie pre prvú pomoc musí byť dostupné na všetkých miestach, kde si to pracovné podmienky vyžadujú.	len individuálny odhad nákladov		1	
65	Príloha č. 1		Vybavenie pre prvú pomoc sa musí vhodne označiť a byť ľahko prístupné.	len individuálny odhad nákladov		1	
66	Príloha č. 1	Miestnosť na upratovanie	Miestnosť na upratovanie musí byť zriadená na každom podlaží pracoviska, ak je to potrebné; musí byť vetrateľná a vybavená výlevkou s výtokom teplej a studenej vody a skrinkou na odkladanie čistiacich a dezinfekčných prostriedkov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
67	Príloha č. 1	Miestnosť na údržbu osobných ochranných pracovných prostriedkov	Ak je to potrebné, musí byť na pracovisku v závislosti od faktorov práce a pracovného prostredia zriadená miestnosť na umývanie pracovnej obuvi, na sušenie alebo údržbu osobných ochranných pracovných prostriedkov, najmä pracovných odevov a obuvi.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
68	Príloha č. 1	Zdravotne postihnutí zamestnanci	Ak je to potrebné, pracoviská musia byť usporiadané tak, aby boli vytvorené podmienky pre zdravotne postihnutých zamestnancov. Toto ustanovenie sa vzťahuje predovšetkým na zariadenia, ktoré zdravotne postihnutí zamestnanci používajú, najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ako aj na pracoviská, na ktorých sú priamo zdravotne postihnuté osoby zamestnané.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
69	Príloha č. 1	Vonkajšie pracoviská	Pracoviská, dopravné komunikácie a ďalšie plochy a zariadenia na otvorenom priestranstve, ktoré používajú zamestnanci alebo na ktorých zamestnanci vykonávajú pracovnú činnosť, musia byť usporiadané tak, aby sa chodci a mobilné mechanizmy mohli bezpečne pohybovať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
70	Príloha č. 1		Vonkajšie pracoviská sa musia primerane osvetliť umelým osvetlením, ak denné svetlo nie je dostatočné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

71	Príloha č. 1		Ak zamestnanci vykonávajú prácu na vonkajších pracoviskách, musia sa také pracoviská, ak je to potrebné, upraviť tak, aby zamestnanci a) boli chránení pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi, a ak je to potrebné, pred padajúcimi predmetmi, b) neboli vystavení škodlivej hladine hluku ani iným škodlivým vonkajším vplyvom, ako sú plyny, výpary alebo prach, c) boli schopní v prípade nebezpečenstva rýchle opustiť svoje pracoviská alebo aby sa im mohla poskytnúť okamžitá pomoc, d) sa nemohli pošmyknúť alebo spadnúť.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
72	Príloha č. 1		Na vonkajšie pracoviská sa ďalej vzťahujú požiadavky na dopravné komunikácie a nebezpečné priestory uvedené pod číslami 32 až 35.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
73	Príloha č. 1	Poskytovanie pitnej vody	Ak zamestnanci majú k dispozícii v zariadeniach na osobnú hygienu len úžitkovú vodu, je potrebné zabezpečiť pre zamestnancov na pracovisku pitnú vodu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

Nariadenie č. 392/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 3	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný vykonať potrebné opatrenia, aby pracovný prostriedok poskytnutý zamestnancovi na používanie bol na príslušnú prácu vhodný alebo prispôsobený tak, aby pri jeho používaní bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnanca. Zamestnávateľ je povinný prihliadať pri výbere pracovného prostriedku na osobitné pracovné podmienky a druh práce, na nebezpečenstvá existujúce na jeho pracovisku alebo v jeho priestore a na ďalšie nebezpečenstvá, ktoré môžu dodatočne vyplynúť z používania pracovného prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
2	§ 3	ods. 2	Ak pri používaní pracovného prostriedku nie je možné v plnom rozsahu zamestnancovi zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia, zamestnávateľ je povinný vykonať potrebné opatrenia, aby čo najviac obmedzil nebezpečenstvo.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
3	§ 4	ods. 1 ods. 2	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovný prostriedok, ktorý na používanie poskytne zamestnancovi, vyhovoval minimálnym požiadavkám na pracovný prostriedok uvedeným v Prílohe č. 1. Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby pracovný prostriedok po celý čas jeho používania zodpovedal minimálnym požiadavkám ustanoveným v Prílohe č. 1.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	Príloha č. 1	2.1	Ovládacie a kontrolné prvky pracovného prostriedku musia byť viditeľné, identifikovateľné a primerane označené. Ak to nie je nevyhnutné, ovládacie a kontrolné prvky musia byť umiestnené mimo zóny nebezpečenstva, ich činnosť nesmie vytvárať ďalšie nebezpečenstvo a nesmú zvyšovať riziko ani v dôsledku neúmyselnej činnosti.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
5	Príloha č. 1	2.3	Pracovný prostriedok musí byť vybavený ovládacím prvkom, ktorým môže byť úplne a bezpečne zastavený. Každé pracovisko musí byť vybavené ovládacím prvkom umožňujúcim zastavenie niektorých alebo všetkých pracovných prostriedkov podľa druhu nebezpečenstva, aby pracovné prostriedky boli bezpečné. Povel ovládacieho prvku na zastavenie musí mať prednosť pred povelom ovládacieho prvku na uvedenie pracovného prostriedku do chodu. Ak sa pracovný prostriedok alebo jeho nebezpečné časti zastavia, musí sa odpojiť prívod energie do pohonu. Ovládací prvok na úplné a bezpečné zastavenie pracovného prostriedku musí byť výrazne a nezameniteľne označený.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
6	Príloha č. 1	2.4	V odôvodnených prípadoch, v závislosti od veľkosti rizika a od času potrebného na zastavenie pracovného prostriedku, musí byť pracovný prostriedok vybavený zariadením na núdzové zastavenie, ktoré musí byť výrazne a nezameniteľne označené.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

7	Príloha č. 1	2.5	Pracovný prostriedok, z ktorého môžu vypadávať predmety alebo môže vyletúvať materiál, musí byť vybavený bezpečnostným zariadením, ktoré zodpovedá veľkosti rizika. Pracovný prostriedok, ktorý ohrozuje emisiami plynov, pár alebo aerosólov, tekutín alebo prachom, musí byť vybavený vhodným odsávacím alebo ochranným zariadením umiesteným pri zdroji ohrozenia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
8	Príloha č. 1	2.6	Pracovný prostriedok a jeho časti musia byť spevnené výstužou alebo iným spôsobom, ak je to potrebné pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
9	Príloha č. 1	2.8	Ak je možný kontakt s pohybujúcimi sa časťami pracovného prostriedku, ktorý môže spôsobiť úraz, tieto časti musia byť vybavené krytom alebo iným ochranným zariadením, ktoré zabráni prístupu do zóny nebezpečenstva, alebo takým zariadením, ktoré zastaví pohybujúce sa nebezpečné časti skôr, ako sa siahne alebo vstúpi do zóny nebezpečenstva. Kryt a iné ochranné zariadenie a) musia mať pevnú konštrukciu, b) nesmú vytvárať ďalšie nebezpečenstvo, c) nesmú sa dať ľahko odstrániť alebo vyradiť z činnosti, d) musia byť umiestnené v primeranej vzdialenosti od zóny nebezpečenstva, e) musia byť riešené tak, aby neobmedzovali výhľad obsluhy na celý priestor, v ktorom sa pracovný prostriedok používa, f) musia umožniť činnosť potrebnú na upevnenie alebo výmenu častí pracovného prostriedku a činnosť pri údržbe tak, aby sa prístup obmedzil len do priestoru, v ktorom sa uvedená činnosť vykonáva a bez odstránenia krytu alebo ochranného zariadenia, ak je to možné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
10	Príloha č. 1	2.9	Pracovný priestor a pracovné miesto, v ktorých sa pracovný prostriedok používa, musia byť vhodne osvetlené podľa povahy vykonávanej činnosti.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
11	Príloha č. 1	2.10	Časti pracovného prostriedku s vysokou alebo veľmi nízkou teplotou musia byť, ak je to potrebné, chránené, aby neohrozovali zamestnancov, ktorí sa nachádzajú v ich blízkosti alebo s nimi prichádzajú do kontaktu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
12	Príloha č. 1	2.11	Výstražné zariadenie pracovného prostriedku musí byť jednoznačné, ľahko pochopiteľné a zrozumiteľné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

13	Príloha č. 1	2.13	Údržbárske práce sa môžu vykonávať len vtedy, ak pracovný prostriedok je vypnutý. Ak to nie je možné, na vykonávanie takých prác sa musia prijať ochranné opatrenia alebo sa také práce musia vykonávať mimo zóny nebezpečenstva. Ak je pre pracovný prostriedok predpísaná údržba, termíny údržby sa musia dodržiavať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
14	Príloha č. 1	2.14	Pracovný prostriedok musí byť vybavený zreteľne označeným vypínacím prvkom na jeho odpojenie od všetkých zdrojov energie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
15	Príloha č. 1	2.15	Pracovný prostriedok musí byť vybavený bezpečnostným a zdravotným označením, napríklad výstražnou značkou alebo svetelným označením na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnanca pri práci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
16	Príloha č. 1	2.17	Pracovný prostriedok musí chrániť zamestnanca pred ohňom alebo prehriatim, pred unikajúcim plynom, pred prachom, tekutinami, parami, aerosólmi alebo pred látkami, ktoré sa vyrábajú, používajú alebo uskladňujú v pracovnom prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
17	Príloha č. 1	2.18	Pracovný prostriedok musí chrániť pred nebezpečenstvom výbuchu vrátane výbuchu látky, ktorá sa v pracovnom prostriedku vyrába, používa alebo uskladňuje.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
18	Príloha č. 1	2.19	Pracovný prostriedok musí byť bezpečný a musí chrániť zamestnanca pred priamym alebo nepriamym kontaktom s elektrinou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
19	Príloha č. 1	3.1.1	Mobilný pracovný prostriedok, na ktorom sa pri jeho pohybe nachádza zamestnanec, musí byť vybavený tak, aby sa znížilo riziko pre tohto zamestnanca. Riziko musí zahŕňať aj nebezpečenstvo kontaktu s kolesami alebo s pásom vozidla.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
20	Príloha č. 1	3.1.2	Tam, kde by samovoľné zablokovanie pohonnej jednotky medzi jednotkou mobilného pracovného prostriedku a jeho príslušenstvom alebo akýmkoľvek ťahaným predmetom mohlo spôsobiť osobitné ohrozenie, príslušný pracovný prostriedok musí byť vybavený alebo prispôsobený tak, aby také blokovanie pohonnej jednotky nemohlo vzniknúť. Ak sa samovoľnému zablokovaniu nedá zabrániť, musia sa vykonať všetky opatrenia, aby zamestnanec nebol ohrozený.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

21	Príloha č. 1	3.1.3	Ak sa hnacie hriadele prenášajúce energiu medzi časťami mobilného pracovného prostriedku môžu znečistiť pôdou alebo poškodiť ťahaním po zemi, musí sa zabezpečiť, aby k tomu nedochádzalo.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
22	Príloha č. 1	3.1.4	Mobilný pracovný prostriedok, na ktorom sa pri jeho pohybe nachádza zamestnanec, musí byť skonštruovaný tak, aby sa v konkrétnych podmienkach používania obmedzilo ohrozenie v prípade jeho prevrátenia a) ochranným zariadením, ktoré zabezpečí, aby sa pracovný prostriedok nenaklonil viac ako o štvrtinu otáčky, b) zariadením, ktoré poskytuje dostatok voľného priestoru okolo tohto zamestnanca, ak naklonenie bude väčšie ako štvrť otáčky, alebo c) iným zariadením poskytujúcim rovnaký účinok. Ak v prípade prevrátenia mobilného pracovného prostriedku existuje nebezpečenstvo pritlačenia zamestnanca časťami mobilného pracovného prostriedku k zemi, musí mať mobilný pracovný prostriedok nainštalovaný primeraný ochranný systém.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
23	Príloha č. 1	3.1.5	Vozík so zdvíhacou vidlicou, na ktorom sa nachádza jeden zamestnanec alebo viac zamestnancov, musí byť skonštruovaný alebo prispôsobený tak, aby sa obmedzilo nebezpečenstvo jeho prevrátenia, napríklad a) inštalovaním kabíny pre vodiča, b) konštrukčným riešením vozíka so zdvíhacou vidlicou, ktoré bráni jeho prevráteniu, c) konštrukčným riešením, ktoré v prípade prevrátenia vozíka so zdvíhacou vidlicou zabezpečí dostatok priestoru pre zamestnancov medzi zemou a príslušnými časťami vozíka so zdvíhacou vidlicou, alebo d) konštrukčným riešením, ktoré chráni zamestnancov na sedadlách pre obsluhu vozíka so zdvíhacou vidlicou tak, že pri prevrátení vozíka nebudú pritlačení časťami vozíka so zdvíhacou vidlicou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

24	Príloha č. 1	3.1.6	Pracovný prostriedok s vlastným pohonom, ktorý môže pri pohybe ohroziť fyzickú osobu, a) musí byť skonštruovaný tak, aby ho neoprávnená fyzická osoba nemohla uviesť do chodu, b) musí mať vhodné zariadenia na zmenšenie následkov kolízie v prípadoch, ak sa v dráhe súčasne pohybuje viac ako jeden pracovný prostriedok, c) musí mať brzdiace zariadenie a zastavovacie zariadenie, a ak to bezpečnostné opatrenia pre prípad zlyhania hlavného brzdiaceho zariadenia a zastavovacieho zariadenia vyžadujú, musí mať núdzové zariadenie ovládané ľahko prístupnými ovládačmi alebo pracujúce automaticky, d) musí mať namontované primerané pomocné prvky na zlepšenie výhľadu, ak vodič nemá dostatočný výhľad, e) musí byť vybavený osvetľovacím zariadením primeraným vykonávanej práci a musí zamestnancovi poskytovať dostatočnú bezpečnosť, ak ide o pracovný prostriedok určený na prácu v noci alebo v tme, f) musí byť vybavený primeranými hasiacimi prístrojmi, ak ide o pracovný prostriedok, pri ktorom je nebezpečenstvo požiaru na ňom alebo na ťahanej alebo nesenej časti a môžu byť ohrození zamestnanci, a ak na mieste, na ktorom pracuje, nie sú v dostatočnej blízkosti protipožiarne prostriedky, g) musí sa po prekročení kontrolovaného priestoru automaticky zastaviť, ak ide o diaľkovo ovládaný pracovný prostriedok, h) musí byť vybavený ochranným zariadením proti nárazu a inému nebezpečenstvu alebo iným zariadením na vylúčenie takých nebezpečenstiev, ak ide o diaľkovo ovládaný pracovný prostriedok, ktorý môže v obvyklých pracovných podmienkach naraziť alebo vytvoriť iné nebezpečenstvo.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
25	Príloha č. 1	3.2.1	Nepohyblivý pracovný prostriedok na zdvíhanie bremena musí byť počas používania pevný a stabilný; osobitná pozornosť sa musí venovať bremenám, ktoré sa majú zdvíhať a zaťaženiu, ktoré bude pôsobiť na montážne alebo upevňovacie miesta celej konštrukcie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

26	Príloha č. 1	3.2.2	Na pracovnom prostriedku na zdvíhanie bremena musí byť zreteľne vyznačené dovolené prevádzkové zaťaženie a tam, kde to je vhodné, musí byť umiestnená aj tabuľka udávajúca dovolené prevádzkové zaťaženie pre každú polohu pracovného prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
27	Príloha č. 1	3.2.2	Príslušenstvo pracovného prostriedku na zdvíhanie bremena musí byť označené, aby sa dali určiť charakteristiky podstatné pre bezpečné používanie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
28	Príloha č. 1	3.2.2	Pracovný prostriedok, ktorý nie je určený na zdvíhanie fyzickej osoby, ale ktorý by sa mohol takto použiť, musí byť zreteľne označený, aby sa tak nestalo.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
29	Príloha č. 1	3.2.3	Nepohyblivý pracovný prostriedok na zdvíhanie bremena musí byť inštalovaný tak, aby sa znížilo ohrozenie, že bremeno a) udrie zamestnanca, b) sa nebezpečne rozkýva alebo vypadne, c) sa samovoľne uvoľní.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
30	Príloha č. 1	3.2.4	Pracovný prostriedok na zdvíhanie alebo premiestňovanie zamestnancov musí a) pomocou vhodných zariadení predchádzať nebezpečenstvu pádu kabíny, ak takéto nebezpečenstvo existuje, b) predchádzať nebezpečenstvu pádu obsluhy z kabíny, ak takéto nebezpečenstvo existuje, c) predchádzať nebezpečenstvu pritlačenia, uviaznutia alebo udretia obsluhy, najmä v dôsledku neúmyselného kontaktu s objektmi, d) zabezpečovať, aby fyzická osoba uviaznutá v kabíne po nehode nebola vystavená nebezpečenstvu a bolo ju možné uvoľniť.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
31	Príloha č. 1	3.2.4	Ak sa nebezpečenstvu pádu kabíny z dôvodu rozdielu miesta a výšky nedá zabrániť žiadnymi bezpečnostnými opatreniami, musí sa nainštalovať a každý pracovný deň skontrolovať závesné lano určené na zvýšenie bezpečnosti.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

32	§ 4	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa pracovný prostriedok používal v súlade s požiadavkami uvedenými v Prílohe č. 2.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
33	Príloha č. 2	2.1	Pracovný prostriedok musí byť inštalovaný, umiestnený a musí sa používať tak, aby sa zmenšilo ohrozenie pre obsluhu a pre ďalších zamestnancov, napríklad tak, že sa ponechá dostatok miesta medzi pohybujúcimi sa časťami pracovného prostriedku a pevnými alebo pohybujúcimi sa časťami v jeho okolí, a tak, že všetky používané alebo vyrábané druhy energie a látok sa dajú bezpečne privádzať a odvádzať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
34	Príloha č. 2	2.3	Pracovný prostriedok, ktorý môže byť pri používaní zasiahnutý bleskom, musí byť vhodným spôsobom alebo zariadením chránený pred jeho účinkom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
35	Príloha č. 2	3.1	Mobilný pracovný prostriedok s vlastným pohonom môže ovládať len zamestnanec, ktorý absolvoval školenie zamerané na jeho bezpečné ovládanie.	len individuálny odhad nákladov		1	
36	Príloha č. 2	3.2	Ak sa mobilný pracovný prostriedok pohybuje v pracovnom priestore, musia sa vydať vnútorné dopravné predpisy a musí sa zabezpečiť ich dodržiavanie.	len individuálny odhad nákladov		1	
37	Príloha č. 2	3.3	Musia sa vykonať organizačné opatrenia, aby do pracovného priestoru mobilného pracovného prostriedku s vlastným pohonom nevchádzali zamestnanci. Ak prácu možno vykonať len tak, že sa zamestnanci nachádzajú v pracovnom priestore mobilného pracovného prostriedku s vlastným pohonom, musia sa vykonať vhodné opatrenia, aby sa predišlo ich zraneniu mobilným pracovným prostriedkom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
38	Príloha č. 2	3.4	Preprava zamestnancov na mobilnom pracovnom prostriedku sa môže uskutočniť, len ak je zaistená ich bezpečnosť. Ak sa počas prepravy má vykonávať práca, je potrebné primerane upraviť rýchlosť pohybu mobilného pracovného prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
39	Príloha č. 2	3.5	Mobilný pracovný prostriedok so spaľovacím motorom sa môže v pracovných priestoroch používať len vtedy, ak je zabezpečená výmena dostatočného množstva vzduchu, aby bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
40	Príloha č. 2	4.1.1	Mobilný alebo rozoberateľný pracovný prostriedok, ktorý je skonštruovaný na zdvíhanie bremien, sa musí používať tak, aby vo všetkých predvídateľných podmienkach bola zabezpečená jeho stabilita, pričom sa musia zohľadňovať vlastnosti podkladu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

41	Príloha č. 2	4.1.2	Osoby môžu byť zdvíhané len pomocou takého pracovného prostriedku a jeho príslušenstva, ktorý je na tento účel určený. Na zdvíhanie osôb sa môže výnimočne použiť aj pracovný prostriedok, ktorý nie je špeciálne skonštruovaný na tento účel, ak sa v súlade s osobitnými predpismi vykonajú potrebné bezpečnostné opatrenia a zdvíhanie sa vykonáva pod primeraným dohľadom. Ak sa na pracovnom prostriedku určenom na zdvíhanie bremien nachádza osoba, na riadiacom mieste musí byť stále prítomná obsluha. Osoba, ktorá je zdvíhaná, musí mať možnosť spoľahlivo komunikovať s obsluhou. Pre prípad ohrozenia musia byť k dispozícii spoľahlivé prostriedky na jej evakuáciu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
42	Príloha č. 2	4.1.3	Musí sa zabezpečiť, aby zamestnanci nevstupovali pod zavesené bremeno. Výnimku tvoria prípady, keď to charakter vykonávanej práce vyžaduje. Bremeno sa nesmie pohybovať nad nechráneným pracovným priestorom, na ktorom sa zvyčajne nachádzajú zamestnanci. Ak sa zamestnanci nachádzajú pod bremenom a prácu nemožno vykonať iným spôsobom, musí sa určiť príslušný postup a musí sa zabezpečiť jeho dodržiavanie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
43	Príloha č. 2	4.1.4	Príslušenstvo pracovného prostriedku určeného na zdvíhanie je potrebné vybrať podľa druhu zdvíhaného bremena, upevňovacích miest, zdvíhacích lán a poveternostných podmienok, pričom je potrebné zohľadňovať spôsob a rozmiestnenie závesov. Príslušenstvo takého pracovného prostriedku, ak sa po používaní nerozoberie, musí byť zreteľne označené, aby používatelia boli informovaní o jeho charakteristikách.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
44	Príloha č. 2	4.1.5	Príslušenstvo pracovného prostriedku určeného na zdvíhanie je potrebné uložiť tak, aby sa zabezpečilo, že nebude poškodené alebo zoslabené.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
45	Príloha č. 2	4.2.1	Ak sa dva alebo viaceré pracovné prostriedky používajú na neusmerňované zdvíhanie bremien a sú namontované alebo zostavené v pracovnom priestore tak, že ich pracovné priestory sa prekrývajú, musia sa vykonať vhodné opatrenia, aby nenastala kolízia medzi bremenami alebo časťami týchto pracovných prostriedkov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
46	Príloha č. 2	4.2.2	Ak sa na neusmerňované zdvíhanie bremena používa mobilný pracovný prostriedok, musia sa vykonať opatrenia, aby sa mobilný pracovný prostriedok nenaklonil, neprevrátil, neposunul alebo nepošmykol. Dodržiavanie opatrení sa musí kontrolovať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

47	Príloha č. 2	4.2.3	Ak obsluha pracovného prostriedku určeného na neusmerňované zdvíhanie bremena nemôže pozorovať celú dráhu vykonávanú bremenom priamo alebo pomocou špeciálneho vybavenia poskytujúceho potrebné informácie, musí s obsluhou komunikovať určená osoba, ktorá ju usmerňuje. Musia sa vykonať organizačné opatrenia, aby sa predišlo kolíziám bremena, ktoré by mohli ohroziť zamestnanca.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
48	Príloha č. 2	4.2.4	Práca pri ručnom pripevňovaní alebo uvoľňovaní bremena sa musí organizovať, najmä zamestnancom priamo alebo nepriamo riadiacim príslušný pracovný prostriedok tak, aby zamestnanec, ktorý pripevňuje alebo uvoľňuje bremeno, mohol vykonávať prácu bezpečne.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
49	Príloha č. 2	4.2.5	Zdvíhacie práce sa musia starostlivo plánovať, realizovať a musia sa zabezpečiť vhodným dozorom tak, aby bola zaistená bezpečnosť zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
50	Príloha č. 2	4.2.6	Ak pracovný prostriedok určený na neusmerňované zdvíhanie bremien nemôže udržať bremeno v prípade úplného alebo čiastočného výpadku energie, musia sa vykonať primerané opatrenia, aby neboli ohrození zamestnanci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
51	Príloha č. 2	4.2.6	Bremeno zavesené vo vzduchu sa nesmie ponechať bez dozoru, ak nie je zamedzený prístup do zóny nebezpečenstva a bremeno nie je bezpečne zafixované.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
52	Príloha č. 2	4.2.7	Ak sa poveternostné podmienky zhoršia natoľko, že pracovný prostriedok určený na neusmerňované zdvíhanie bremena, ktorý pracuje vo voľnom priestranstve, začína ohrozovať zamestnanca a nie je možné jeho bezpečné používanie, musí sa zastaviť práca pracovného prostriedku. Musia sa vykonať primerané ochranné opatrenia, aby sa pracovný prostriedok neprevrátil a neohrozil zamestnancov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
53	Príloha č. 2	5.1.1	Ak sa dočasná práca vo výške nemôže vykonávať bezpečne a vo vhodných ergonomických podmienkach z vhodnej plochy, musia sa vybrať najvhodnejšie pracovné prostriedky na zaistenie a zachovanie bezpečných pracovných podmienok. Kolektívne ochranné opatrenia musia mať prednosť pred individuálnymi ochrannými opatreniami. Rozmery pracovných prostriedkov musia byť primerané charakteru práce, ktorá sa má vykonať, predpokladanému zaťaženiu a musia umožňovať bezpečný pohyb.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

54	Príloha č. 2	5.1.2	Rebríky sa môžu používať ako pracovné stanovištia na prácu vo výške len vtedy, keď nie je odôvodnené používanie iných, bezpečnejších pracovných prostriedkov z dôvodu nízkej miery rizika a krátkeho času používania alebo takých charakteristík miesta, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
55	Príloha č. 2	5.1.3	Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že daná práca sa môže vykonať, a keď nie je odôvodnené používanie iného, bezpečnejšieho pracovného prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
56	Príloha č. 2	5.1.3	Na základe posúdenia rizika a v závislosti najmä od dĺžky trvania práce a ergonomických obmedzení musí sa zabezpečiť sedačka s primeraným príslušenstvom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
57	Príloha č. 2	5.1.4	V závislosti od typu pracovného prostriedku vybraného podľa bodov 5.1.2. a 5.1.3. sa musia určiť primerané opatrenia na minimalizovanie rizík pre zamestnancov používajúcich tieto prostriedky. Ak je to potrebné, musí sa zabezpečiť namontovanie ochranných zariadení, aby sa predišlo pádu z výšky. Ochranné zariadenia musia byť primerane usporiadané a dostatočne pevné, aby zabránili alebo zastavili pád z výšky, a ak je to možné, aby vylúčili zranenie zamestnancov. Kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa môže prerušiť len v miestach prístupu k rebríkom alebo ku schodištiam.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
58	Príloha č. 2	5.1.5	Ak si vykonanie špecifickej činnosti vyžaduje, aby sa dočasne odstránilo kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom, musia sa prijať účinné náhradné bezpečnostné opatrenia. Činnosť sa nemôže vykonať, kým sa takéto opatrenia neprijmú. Ak sa daná činnosť úplne alebo dočasne dokončí, kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa musí znova namontovať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
59	Príloha č. 2	5.2	Rebríky musia byť umiestnené tak, aby sa zabezpečila ich stabilita počas používania. Prenosné rebríky musia byť postavené na stabilnom, pevnom, nepohyblivom podklade primeranej veľkosti tak, aby priečky rebríka boli vodorovné. Počas používania prenosných rebríkov sa musí zamedziť pošmyknutiu pätiek tým, že sa postrannice zaistia na ich dolných alebo horných koncoch alebo v ich blízkosti akýmkoľvek protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným zabezpečením s rovnakým účinkom. Závesné rebríky okrem lanových rebríkov musia byť pripevnené bezpečným spôsobom tak, aby sa zamedzilo ich posunutiu a rozkolísaniu. Rebríky sa musia používať tak, aby zamestnanci mohli kedykoľvek bezpečne stáť a bezpečne sa držať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

60	Príloha č. 2	5.3	Ak nie je k dispozícii statický výpočet pre vybrané lešenie alebo ak tento výpočet neobsahuje zamýšľané konštrukčné úpravy, musia sa vypracovať výpočty pevnosti a stability, ak nie je lešenie zmontované v súlade so všeobecne uznávaným normovaným usporiadaním. Pošmyknutiu oporných častí lešenia sa musí predchádzať tým, že sa pripevnia k nosnej ploche alebo sa zabezpečia protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným prostriedkom s rovnakým účinkom a zaťažená plocha musí mať dostatočnú nosnosť. Musí byť zabezpečená stabilita lešenia. Lešenie sa môže montovať, demontovať alebo podstatne upravovať len pod dohľadom kompetentnej osoby a túto činnosť môže vykonávať len odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý absolvoval špecializované školenie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
61	Príloha č. 2	5.4	Používanie prístupu po lane a polohovacích techník musí byť v súlade s nasledujúcimi podmienkami: a) systém sa musí skladať najmenej z dvoch samostatne ukotvených lán, pričom jedno slúži na výstup, zostup a podporu (pracovné lano) a druhé ako zabezpečovací prostriedok (bezpečnostné lano), b) zamestnanec musí dostať a používať vhodný bezpečnostný výstroj, prostredníctvom ktorého musí byť spojený s bezpečnostným lanom, c) pracovné lano musí byť vybavené bezpečnostnými prostriedkami na výstup a zostup a samouzamykacím systémom, aby sa predišlo pádu používateľa, ak by stratil kontrolu nad svojím pohybom; bezpečnostné lano musí byť vybavené pohyblivým zachytávacím systémom na predchádzanie pádom, ktorý sa prispôsobuje pohybu používateľa, d) nástroje a ostatné príslušenstvo, ktoré má zamestnanec používať, musia byť pripevnené na bezpečnostný výstroj alebo sedadlo, alebo na iné vhodné prostriedky, e) práca musí byť vhodne naplánovaná a je potrebné zabezpečiť dozor, aby sa zamestnancovi mohla v prípade potreby poskytnúť okamžitá pomoc, f) zamestnanec, ktorého sa to týka, musí byť odborne a preukázateľne vyškolený na predpokladané činnosti, najmä na záchranné postupy.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
62	§ 5	ods. 1	Ak bezpečnosť pracovného prostriedku závisí od podmienok jeho inštalácie, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť vykonanie kontroly pracovného prostriedku po jeho inštalovaní a pred jeho prvým použitím a kontroly po jeho inštalovaní na inom mieste, aby zabezpečil správnu inštaláciu pracovného prostriedku a jeho správne fungovanie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
63	§ 5	ods. 2	Ak sa pracovný prostriedok používa v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho stav a vytvárajú možnosť vzniku nebezpečenstva, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na včasné odhalenie a nápravu zhoršeného stavu, je povinný zabezpečiť vykonanie a) pravidelnej kontroly alebo skúšky pracovného prostriedku oprávnenou osobou, b) osobitnej kontroly pracovného prostriedku oprávnenou osobou vždy, ak sa vyskytnú výnimočné okolnosti, ktoré môžu ohroziť bezpečnú prevádzku pracovného prostriedku, najmä úprava, porucha, havária, pôsobenie prírodného javu alebo dlhšia prestávka v jeho používaní.	len individuálny odhad nákladov		1	

64	§ 5	ods. 4	Zamestnávateľ je povinný uchovávať záznamy o výsledku kontroly po dobu ustanovenú právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tak, aby boli v prípade potreby kedykoľvek dostupné príslušným dozorným orgánom. Ak sa pracovný prostriedok používa mimo pracoviska zamestnávateľa alebo jeho priestoru, musí byť v mieste jeho používania vybavený príslušnými dokladmi o vykonaní poslednej kontroly.	obsiahnuté vo vyčíslení nákladov na archiváciu všetkých evidencií v analýze zákona o účtovníctve		1	1
65	§ 6		Ak používanie pracovného prostriedku môže osobitne ohroziť bezpečnosť a zdravie zamestnanca, zamestnávateľ je povinný vykonať potrebné opatrenia, aby a) pracovný prostriedok používal ním poverený zamestnanec, b) starostlivosť o pracovný prostriedok, údržbárske práce, opravárske práce a prestavbové práce vykonávala oprávnená osoba.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
66	§ 7		Zamestnávateľ pri uplatňovaní minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek pri používaní pracovného prostriedku je povinný vytvárať podmienky na zohľadnenie správneho držania tela zamestnanca, polohu tela zamestnanca a ergonomické princípy.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
67	§ 8	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný preukázať, že zamestnanec bol oboznámený a informovaný o spôsobe používania pracovného prostriedku. Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi písomný návod na obsluhu pracovného prostriedku, ak je to potrebné.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
68	§ 8	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný preukázateľne oboznámiť zamestnanca s nebezpečenstvami, ktoré môžu ohroziť jeho zdravie alebo život alebo poškodiť pracovný prostriedok v pracovnom priestore alebo na pracovnom mieste, ako aj s ich zmenami a inými účinkami v rozsahu, v akom pôsobia na pracovné prostriedky umiestnené v ich bezprostrednom pracovnom priestore alebo pracovnom mieste, aj keď takéto pracovné prostriedky zamestnanec priamo nepoužíva.	len individuálny odhad nákladov		1	
69	§ 8	ods. 4	Zamestnávateľ je povinný vykonať opatrenia, aby a) zamestnanec poverený používaním pracovného prostriedku bol preukázateľne vyškolený primerane k nebezpečenstvám, ktoré sú spojené s jeho používaním, b) oprávnený zamestnanec, ktorý vykonáva činnosti uvedené v § 6 písm. b), bol preukázateľne osobitne vyškolený primerane k nebezpečenstvám, ktoré sú spojené s jeho činnosťou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

Nariadenie č. 393/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 3	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný vykonávať prevenciu a ochranu pred výbuchom technickými a organizačnými opatreniami primeranými povahe práce, ktoré zabránia vytvoreniu výbušnej atmosféry, alebo ak to povaha práce neumožňuje, iniciácii výbušnej atmosféry a zmiernia účinky výbuchu tak, aby sa zaistila bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
2	§ 3	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný prehodnocovať prijaté preventívne a ochranné opatrenia pred výbuchom pravidelne v intervaloch ním určených a bezodkladne pri každej zmene významnej z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.	Len individuálna kvantifikácia		1	
3	§ 4	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný posudzovať riziko výbuchu vyplývajúce z výbušnej atmosféry so zreteľom najmä a) na pravdepodobnosť výskytu výbušnej atmosféry a jej trvanie, b) na pravdepodobnosť výskytu zdrojov iniciácie vrátane možných výbojov statickej elektriny a na pravdepodobnosť, že sú aktívne a účinné, c) na používané pracovné prostriedky vrátane inštalácie, látky, technologické procesy, pracovné postupy a ich možné vzájomné pôsobenie, d) na rozsah predpokladaných účinkov výbuchu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	§ 5	ods. 1 písm. a)	Zamestnávateľ je povinný po vykonaní opatrení podľa § 3 a posúdení rizika výbuchu podľa § 4 klasifikovať priestory s výbušným prostredím podľa Prílohy č. 1. Zamestnávateľ je povinný klasifikovať priestory s výbušným prostredím na priestory s nebezpečenstvom výbuchu a priestory bez nebezpečenstva výbuchu. Priestory s nebezpečenstvom výbuchu musí zamestnávateľ klasifikovať do zón na základe frekvencie a trvania výskytu výbušnej atmosféry. Zatriedenie priestorov do jednotlivých zón upravuje Príloha č. 1.	Len individuálna kvantifikácia		1	
5	§ 5	ods. 1 písm. b)	Zamestnávateľ je povinný po vykonaní opatrení podľa § 3 a posúdení rizika výbuchu podľa § 4 zabezpečiť v priestoroch klasifikovaných podľa písmena a) plnenie požiadaviek podľa Prílohy č. 2. (povinnosti č 6 až 22)	Len individuálna kvantifikácia		1	
6	Príloha č. 2	1.	Zamestnávateľ je povinný uplatňovať ustanovenia tejto prílohy a) v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, ak to vyžadujú vlastnosti pracoviska, pracovného miesta, zariadenia, používaných látok alebo nebezpečenstva vyplývajúceho z práce, vo vzťahu k výbušnej atmosfére, b) na zariadenie v priestore bez nebezpečenstva výbuchu, ktoré zaisťuje alebo pomáha zaistiť bezpečnú činnosť zariadenia umiestneného v priestore s nebezpečenstvom výbuchu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

7	Príloha č. 2	2.1.1	Zamestnávateľ je povinný oboznámiť o možnom ohrození, o prevencii a o ochrane pred výbuchom tých zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí, a príslušných zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.	Len individuálna kvantifikácia		1	
8	Príloha č. 2	2.1.2	Zamestnávateľ je povinný zamestnancov, ktorí pracujú vo výbušnom prostredí, oboznámiť s dokumentom o ochrane pred výbuchom, s prevádzkovým poriadkom a s obsluhou zariadení a ochranných systémov.	Len individuálna kvantifikácia		1	
9	Príloha č. 2	2.1.3	Pred poverením na obsluhu zariadení a ochranných systémov je zamestnávateľ povinný overiť teoretické a praktické vedomosti zamestnancov týkajúce sa obsluhy tých zariadení a ochranných systémov.	Len individuálna kvantifikácia		1	
10	Príloha č. 2	2.2.1	Zamestnávateľ je povinný vydať prevádzkový poriadok a písomné pokyny na prácu v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, ktoré sa pri práci musia dodržiavať. Prevádzkový poriadok musí obsahovať a) karty bezpečnostných údajov alebo inú stručnú charakteristiku používaných a prítomných látok, ktoré predstavujú riziko výbuchu, b) charakteristiku miest, ktoré predstavujú riziko výbuchu, c) pokyny na obsluhu zariadenia, spôsob nastavenia, kontroly a preskúšania ochranných, regulačných, meracích a signalizačných systémov, d) opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a opatrenia na ochranu pred požiarmi pri uvádzaní zariadenia do prevádzky alebo pri jeho odstavovaní z prevádzky, e) spôsob vykonávania čistiacich prác, f) rozsah a intervaly vykonávania kontrol, odborných prehliadok a odborných skúšok, opakovaných úradných skúšok a iných skúšok, g) intervaly, rozsah a spôsob zisťovania výskytu horľavej látky vo forme plynu, pary, hmly alebo prachu, h) opatrenia pri vzniku výbušnej atmosféry alebo nebezpečenstva výbuchu vrátane spôsobu opustenia pracoviska, poskytnutia prvej pomoci a opatrenia na likvidáciu následkov výbuchu, i) zoznam prác, pri ktorých je potrebné povolenie na prácu, j) zoznam zamestnancov poverených na vydávanie povolenia na prácu podľa písmena i).	Len individuálna kvantifikácia		1	

11	Príloha č. 2	2.2.2	Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť systém vydávania povolení na prácu na vykonávanie prác, ktoré môžu vyvolať nebezpečenstvo výbuchu alebo ktoré môžu spolu s inou prácou vyvolať nebezpečenstvo výbuchu. Povolenie na prácu vydá pred začatím práce zamestnanec poverený zamestnávateľom. Povolenie na prácu podľa bodu 2.2.2 musí obsahovať a) meno, priezvisko a funkciu zamestnanca zodpovedného za vykonanie práce, b) meno, priezvisko a funkciu zamestnanca zodpovedného za dozor nad vykonaním práce, c) označenie pracoviska, zoznam členov pracovnej skupiny, ktorí budú vykonávať prácu, druh práce a dobu platnosti povolenia na prácu, d) spôsob dozoru a zabezpečenia zamestnancov a pracoviska ochrannými a záchrannými opatreniami počas vykonávania prác a po ich dokončení, e) upozornenie na možné ohrozenie, f) preventívne a ochranné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a opatrenia na ochranu pred požiarmi a výbuchmi.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
12	Príloha č. 2	2.2.4	Zamestnanci uvedení v povolení na prácu musia byť preukázateľne oboznámení s obsahom povolenia na prácu a s výstražnými signálmi oznamujúcimi možné ohrozenie výbuchom.	Len individuálna kvantifikácia		1	
13	Príloha č. 2	3.1	Únik alebo uvoľnenie horľavého plynu, pary, hmly alebo horľavého prachu, ktorý môže spôsobiť výbuch, musí sa vhodným spôsobom usmerniť, odviesť do bezpečného priestoru, v ktorom neohrozí bezpečnosť a zdravie zamestnancov, a ak to nie je možné, bezpečne uzatvoriť alebo zabezpečiť iným vhodným spôsobom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
14	Príloha č. 2	3.3	Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancom ochranný odev a obuv, ktorých materiály nespôsobujú elektrostatické výboje schopné iniciovať výbušnú atmosféru.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
15	Príloha č. 2	3.4	Prevádzka, zariadenie, ochranný systém a inštalácia môžu byť uvedené do chodu, ak dokument o ochrane pred výbuchom preukáže, že ich používanie vo výbušnej atmosfére bude bezpečné. Zamestnávateľ je povinný vykonať vhodné opatrenia, aby zabránil vzájomnej zámene inštalácií.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
16	Príloha č. 2	3.5	Pracovisko, pracovné prostriedky a inštalácie prístupné zamestnancom musia byť projektované, konštruované, umiestňované, montované, udržiavané a používané tak, aby sa vylúčilo alebo obmedzilo nebezpečenstvo výbuchu. V prípade vzniku výbuchu sa musí obmedziť jeho šírenie na pracovisku alebo v pracovných prostriedkoch a musia sa prijať vhodné opatrenia na znižovanie rizika vyplývajúceho z fyzikálnych účinkov výbuchu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
17	Príloha č. 2	3.6	Zamestnanci musia byť upozornení svetelným signálom, akustickým signálom, prípadne ich kombináciou, aby opustili pracovisko skôr, ako budú ohrození výbuchom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

18	Príloha č. 2	3.7	Zamestnanci musia mať možnosť urýchlene a bezpečne opustiť priestor ohrozený výbuchom únikovými cestami tak, ako to uvádza písomný dokument o ochrane pred výbuchom. Únikové cesty sa musia na tieto účely trvalo udržiavať.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
19	Príloha č. 2	3.8	Pred uvedením pracoviska do prevádzky je zamestnávateľ povinný overiť aj zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci z hľadiska výbuchu.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
20	Príloha č. 2	3.9	Ak posudzovanie rizika výbuchu podľa § 4 preukáže, že sa zvýši riziko výbuchu v dôsledku výpadku energie, musí sa bezpečnosť a funkčnosť zariadení a ochranných systémov, ak je to potrebné, zabezpečiť núdzovým zdrojom energie nezávislým od hlavného zdroja energie.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
21	Príloha č. 2	3.9	Ak posudzovanie rizika výbuchu podľa § 4 preukáže, že vypnutím zariadení a ochranných systémov začlenených do automatického procesu pri ich odchýlení od bežných prevádzkových podmienok sa nezníži stupeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, majú sa, ak je to potrebné, vypnúť ručným ovládaním; ručné vypnutie môže vykonať len zamestnanec určený zamestnávateľom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
22	Príloha č. 2	3.9	Ak posudzovanie rizika výbuchu podľa § 4 preukáže, že je potrebné nahromadenú energiu pri núdzovom vypnutí čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie rozptýliť alebo izolovať, musí sa tak vykonať, aby nebola zdrojom ohrozenia.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
23	§ 5	ods. 1 písm. c)	Zamestnávateľ je povinný po vykonaní opatrení podľa § 3 a posúdení rizika výbuchu podľa § 4 označiť miesta vstupu do priestorov s nebezpečenstvom výbuchu výstražnou značkou podľa Prílohy č. 3.	Len individuálna kvantifikácia		1	
24	§ 5	ods. 1 písm. d)	Zamestnávateľ je povinný po vykonaní opatrení podľa § 3 a posúdení rizika výbuchu podľa § 4 zabezpečiť vypracovanie písomného dokumentu o ochrane pred výbuchom a aktualizovať ho podľa § 7.	Len individuálna kvantifikácia		1	
25	§ 5	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný prijať osobitné opatrenia podľa Prílohy č. 4, ktorými v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu zabezpečí, aby a) v takých pracovných podmienkach nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnancov a iných osôb, b) počas prítomnosti zamestnancov a iných osôb sa vhodnými technickými prostriedkami trvale monitorovala výbušná atmosféra v súlade s posúdením rizika výbuchu.	Povinnosti vyplývajúce z Prílohy č. 4 sú uvedené pod číslami 26 až 36.		1	
26	Príloha č. 4	1.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 1. Pri práci nepoužívať látky, pracovné prostriedky, ktoré by mohli iniciovať výbušnú atmosféru.			1	
27	Príloha č. 4	2.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 2. Povrchová teplota pracovných prostriedkov vrátane inštalácií a ochranných systémov nesmie prekročiť prípustnú teplotu v závislosti od minimálnej teploty vznietenia prítomnej horľavej látky.			1	

28	Príloha č. 4	3.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 3. Ak nebezpečenstvo výbuchu nie je odstránené, je potrebné a) zastaviť prácu a nariadiť zamestnancom opustiť priestor pri zvýšení koncentrácie horľavých látok nad 25 % dolnej medze výbušnosti, b) zakázať vstup do priestoru, v ktorom koncentrácia horľavých látok presahuje 50 % dolnej medze výbušnosti.			1	
29	Príloha č. 4	4.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 4. Zabezpečiť dozor pri práci vykonávanej na základe povolenia na prácu podľa Prílohy č. 2 bodu 2.2.2 zodpovedným zamestnancom, ktorý je oboznámený so správnym a bezpečným spôsobom vykonávania práce a pri vzniku ohrozenia je spôsobilý vykonávať určené opatrenia a kontrolu používania správneho a bezpečného spôsobu vykonávania práce.	len individuálny odhad nákladov		1	
30	Príloha č. 4	5.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 5. Povoliť zamestnancovi a) vstup do priestorov s nebezpečenstvom výbuchu až po určení objemového množstva kyslíka, b) prácu v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, pri ktorej sa používajú pracovné prostriedky, ktoré môžu iniciovať výbušnú atmosféru, až po zistení látok tvoriacich výbušnú atmosféru a monitorovať vlastnosti prostredia po celý čas trvania prác.			1	
31	Príloha č. 4	6.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 6. Tepelnú energiu, ktorá vzniká pri práci, vhodne odvádzať, aby neiniciovala výbušnú atmosféru.			1	
32	Príloha č. 4	7.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 7. Pred vstupom zamestnanca do priestoru s nebezpečenstvom výbuchu, v ktorom koncentrácia horľavých látok prekračuje najvyššie prípustné hodnoty ustanovené osobitným predpisom, zamestnávateľ ho o tom prekročení musí oboznámiť a vybaviť najmä vhodnou ochranou dýchacích ciest, záchrannými prostriedkami, napríklad záchranným pásom so závesom v tyle a lanom, ktoré musí byť upevnené na bezpečnom mieste. Zamestnanca musí počas pobytu v tomto priestore zabezpečovať ďalší zamestnanec.			1	
33	Príloha č. 4	8.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 8. Vybaviť pracovisko vhodnou zabezpečovacou, záchrannou a oživovacou technikou, požiarnotechnickými zariadeniami, vecnými prostriedkami a prostriedkami prvej pomoci.	len individuálny odhad nákladov		1	

34	Príloha č. 4	9.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 9. Povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť praktický výcvik zamestnanca pred jeho zaradením na prácu a) v používaní izolačných dýchacích prístrojov, ak ich pri práci má používať, b) na vykonávanie činností pri havarijných situáciách v rámci obsluhy zariadení a na vykonávanie opatrení na zníženie nepriaznivých účinkov výbuchu. Rozsah a spôsob výcviku, ktorý sa opakuje najmenej raz za rok, určí zamestnávateľ.	len individuálny odhad nákladov		1	
35	Príloha č. 4	10.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 10. Povinnosť zamestnanca používať izolačný dýchací prístroj, ak v ovzduší v priestore s nebezpečenstvom výbuchu nie je zabezpečené najmenej 19 % objemového množstva kyslíka.	Len individuálna kvantifikácia		1	
36	Príloha č. 4	11.	Osobitnými opatreniami sú najmä nasledujúce opatrenia: 11. Nevetrať kyslíkom priestor, v ktorom sa nachádza horľavá látka, ktorá môže spôsobiť výbuch.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
37	§ 6		Zamestnávateľ zodpovedný za pracovisko, na ktorom vykonávajú práce zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, je povinný koordinovať zabezpečenie všetkých opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci najmä ustanovených v písomnom dokumente o ochrane pred výbuchom.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
38	§ 7	ods. 2	Písomný dokument o ochrane pred výbuchom sa musí vypracovať pred prvým začatím práce a musí sa aktualizovať vždy, ak sa na pracovisku, pracovných prostriedkoch alebo v organizácii práce uskutočnia významné zmeny, napríklad rozšírenie pracoviska, úprava alebo používanie iných pracovných prostriedkov alebo iné zmeny, ktoré majú vplyv na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.	len individuálny odhad nákladov		1	

Nariadenie č. 395/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 2	ods. 1	Osobný ochranný pracovný prostriedok zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť ani obmedziť technickými prostriedkami, prostriedkami kolektívnej ochrany ani metódami a formami organizácie práce.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
2	§ 2	ods. 3	Ak viaceré nebezpečenstvá vyžadujú, aby zamestnanec používal súčasne viac osobných ochranných pracovných prostriedkov, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré sa dajú navzájom skombinovať a zabezpečia účinnú ochranu pred týmito nebezpečenstvami.			1	
3	§ 2	ods. 5	Pracovný odev alebo pracovnú obuv zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ktorý pracuje v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podliehajú mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu, ak sa stanú nepoužiteľné za čas kratší ako šesť mesiacov.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	
4	§ 4	ods. 1 písm. a)	Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný analyzovať nebezpečenstvá a určiť tie, ktoré 1. nemožno vylúčiť ani obmedziť a 2. môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
5	§ 4	ods. 1 písm. b)	Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný charakterizovať vlastnosti, ktoré musí mať osobný ochranný pracovný prostriedok, aby bol účinný pred nebezpečenstvami určenými podľa písmena a); ako aj charakterizovať nebezpečenstvá, ktoré môžu vyplynúť z používania osobného ochranného pracovného prostriedku.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
6	§ 4	ods. 1 písm. c)	Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný hodnotiť, či osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý zamýšľa poskytovať zamestnancom, zodpovedá vlastnostiam podľa písmena b) a spĺňa požiadavky uvedené v § 2 ods. 3 a § 3 ods. 1.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

7	§ 4	ods. 2	Zamestnávateľ posudzuje riziko, hodnotí nebezpečenstvá a posudzuje vhodnosť poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vždy, ak a) sa zmenia nebezpečenstvá najmä v dôsledku zmeny technológie alebo organizácie práce, alebo zmeny pracovných podmienok, b) sú dostupné účinnejšie technické prostriedky a prostriedky kolektívnej ochrany na vylúčenie alebo obmedzenie nebezpečenstiev alebo c) sú dostupné účinnejšie osobné ochranné pracovné prostriedky.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
8	§ 5	ods. 1 ods. 2	Zamestnávateľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky podľa svojho zoznamu poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vypracovanom na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev podľa § 4. V zozname poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov zamestnávateľ špecifikuje konkrétne typy osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktoré poskytuje pri jednotlivých prácach. Zamestnávateľ v zozname osobných ochranných pracovných prostriedkov upraví aj osobitný režim zaobchádzania s osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, ktoré sú určené na ochranu pred zvláštnymi nebezpečenstvami, napríklad pred rádioaktívnymi látkami, karcinogénnymi látkami alebo na ochranu pred infekciou.	len individuálny odhad nákladov		1	
9	§ 5	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný prehodnotiť zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vždy po posúdení vhodnosti poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov podľa § 4 ods. 2	len individuálny odhad nákladov		1	
10	§ 6	ods. 1	Zamestnávateľ je povinný na základe závažnosti nebezpečenstva a dĺžky jeho pôsobenia, charakteru práce a pracoviska, vlastností a účinnosti príslušného osobného ochranného pracovného prostriedku určiť podmienky používania osobného ochranného pracovného prostriedku, najmä dobu používania.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			
11	§ 6	ods. 2	Zamestnávateľ je povinný zamestnanca zrozumiteľne oboznámiť s nebezpečenstvami, pred ktorými ho používanie poskytnutého osobného ochranného pracovného prostriedku chráni, a poučiť ho o správnom používaní tohto osobného ochranného pracovného prostriedku a podľa potreby mu poskytnúť aj praktický výcvik.	len individuálny odhad nákladov		1	
12	§ 6	ods. 3	Zamestnávateľ je povinný sprístupniť zamestnancom tie informácie o každom type osobného ochranného pracovného prostriedku používanom u zamestnávateľa, ktoré zamestnanci potrebujú na jeho používanie.	len individuálny odhad nákladov		1	

13	§ 6	ods. 5	Zamestnávateľ zabezpečuje udržiavanie osobného ochranného pracovného prostriedku najmä čistením, opravou a výmenou.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie		1	

Nariadenie č. 396/2006 k zákonu o BOZP

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Adm. zaťaženie
					Finančné	Nefinančné	
1	§ 3	ods. 1	Stavebník *(na účely tohto nariadenia vlády stavebníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, z ktorej podnetu sa uskutočňuje stavba)* poverí jedného koordinátora dokumentácie alebo viacerých koordinátorov dokumentácie a jedného koordinátora bezpečnosti alebo viacerých koordinátorov bezpečnosti pre každé stavenisko, na ktorom bude vykonávať práce viac ako jeden zamestnávateľ alebo viac ako jedna fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom.	len individuálny odhad nákladov		1	
2	§ 3	ods. 2	Stavebník zabezpečí pred zriadením staveniska vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.	len individuálny odhad nákladov		1	
3	§ 3	ods. 3	Stavebník pred začatím prác predloží inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa Prílohy č. 1, ak a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb alebo b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.	len individuálny odhad nákladov			1
4	§ 3	ods. 4	Stavebník pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa Prílohy č. 1, ktoré v prípade zmeny aktualizuje.	len individuálny odhad nákladov		1	
5			Počas realizácie prác zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, sú povinní zabezpečovať plnenie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane všeobecných zásad prevencie s prihliadnutím najmä na a) udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku, b) umiestnenie pracoviska, jeho prístupnosť, určenie komunikácií alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancov a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov, c) podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi, d) technickú údržbu zariadení a pracovných prostriedkov, ich kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelnú kontrolu s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov, e) určenie a úpravu plôch na uskladňovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky, f) podmienky na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov alebo látok, g) uskladňovanie, manipuláciu alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálov, h) prispôsobovanie času určeného na jednotlivé práce alebo ich etapy podľa skutočného postupu prác, i) spoluprácu medzi zamestnávateľmi a fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, j) vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti.	Nemerateľné – všeobecná povinnosť bez kvantifikácie			

6	§ 8	ods. 1 písm. a)	Zamestnávateľ na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku prijíma opatrenia v súlade s bezpečnostnými a zdravotnými požiadavkami na stavenisko uvedenými v Prílohe č. 3.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
7	Príloha č. 3	Stabilita a pevnosť	Materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov, musia byť primeraným spôsobom zabezpečené.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
8	Príloha č. 3	Energetické rozvody	Osoby musia byť primerane chránené pred nebezpečenstvom elektrického prúdu v dôsledku priameho dotyku alebo nepriameho dotyku.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
9	Príloha č. 3	Únikové cesty a východy	Únikové cesty a východy musia byť trvalo voľné a viesť, ak je to možné, najkratšou cestou do bezpečného priestoru alebo na voľné priestranstvo.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
10	Príloha č. 3		Únikové cesty a východy musia byť označené v súlade s osobitným predpisom.	len individuálny odhad nákladov		1	
11	Príloha č. 3		Únikové cesty a východy, pri ktorých je potrebné umelé osvetlenie, musia byť pre prípad výpadku elektrického prúdu zabezpečené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
12	Príloha č. 3	Identifikácia, ohlásenie a zdolávanie požiaru	Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa maximálneho počtu prítomných osôb musí byť zabudovaný dostatočný počet požiarnotechnických zariadení a požiarnych vodovodov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
13	Príloha č. 3		Požiarnotechnické zariadenia sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať. V pravidelných intervaloch sa musia testovať a vykonávať skúšky ich funkčnosti.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
14	Príloha č. 3		Požiarnotechnické zariadenie musí byť označené značkami v súlade s osobitným predpisom.	len individuálny odhad nákladov		1	
15	Príloha č. 3	Vetranie	So zreteľom na používaný pracovný postup a fyzickú záťaž zamestnancov musia byť vykonané opatrenia na zaistenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

16	Príloha č. 3		Núdzový vetrací systém, ak sa použije, musí byť udržiavaný v prevádzkyschopnom stave a nesmie vytvárať prievan, ktorý by ohrozil zdravie zamestnancov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
17	Príloha č. 3	Osobitné nebezpečenstvá	Zamestnanci nesmú byť vystavení nadmernému hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom, napríklad plynu, výparom alebo prachu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
18	Príloha č. 3		Ak zamestnanci musia vchádzať do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky alebo v ktorom je nedostatočné množstvo kyslíka, alebo ak je ovzdušie zápalné, uzavretý priestor musí byť monitorovaný a musia byť prijaté vhodné preventívne opatrenia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
19	Príloha č. 3		Zamestnanec v uzavretom priestore nesmie byť za žiadnych okolností vystavený vysokému riziku vyplývajúcemu z ovzdušia. Zvonku musí byť sústavne sledovaný a musia sa prijať všetky primerané bezpečnostné opatrenia na zaistenie účinnej a okamžitej pomoci.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
20	Príloha č. 3	Teplota	Teplota počas práce musí byť primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné postupy a fyzickú záťaž zamestnanca.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
21	Príloha č. 3	Osvetlenie pracovísk, priestorov a komunikácií na stavenisku denným svetlom a umelým osvetlením	Pracoviská, priestory a komunikácie musia byť dostatočne osvetlené denným svetlom a umelým osvetlením v noci, a ak je denné svetlo nedostatočné, musia sa použiť prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
22	Príloha č. 3		Pracoviská, priestory a komunikácie, na ktorých sú zamestnanci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené dostatočným núdzovým osvetlením primeranej intenzity.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
23	Príloha č. 3	Dvere a brány	Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
24	Príloha č. 3		Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zabezpečí proti samovoľnému spadnutiu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

25	Príloha č. 3		Dvere a brány na únikových cestách musia byť primerane označené.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
26	Príloha č. 3		Mechanické dvere a brány musia byť vybavené ľahko identifikovateľným a prístupným núdzovým ovládačom, a ak sa v prípade výpadku elektrického prúdu nedajú otvárať automaticky, musia sa dať otvárať ručne.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
27	Príloha č. 3		V bezprostrednej blízkosti brán, ktoré sú určené prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť umiestnené aj dvere pre osoby, ak nie je priechod osôb týmito bránami bezpečný. Tieto dvere musia byť viditeľne označené a stále priechodné.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
28	Príloha č. 3	Komunikácie a nebezpečné priestory	Komunikácie vrátane schodísk, pevných rebríkov, nakladacích plošín a rámp musia byť navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby zabezpečovali ľahký, bezpečný a vhodný prístup, ktorý nebude ohrozovať zamestnancov nachádzajúcich sa v ich blízkosti.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
29	Príloha č. 3		Ak sa na dopravných komunikáciách používajú dopravné prostriedky, pre chodcov musí byť vymedzený dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
30	Príloha č. 3		Komunikácie musia byť viditeľne označené, pravidelne kontrolované a udržiavané.	len individuálny odhad nákladov		1	
31	Príloha č. 3		Medzi dopravnými komunikáciami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
32	Príloha č. 3		Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, také priestory musia byť vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
33	Príloha č. 3		Na ochranu zamestnancov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov musia byť vykonané primerané opatrenia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
34	Príloha č. 3		Nebezpečné priestory musia byť viditeľne označené.	len individuálny odhad nákladov		1	

35	Príloha č. 3	Nakladacie plošiny a rampy	Nakladacie plošiny a rampy musia byť bezpečné, aby sa zabránilo pádu zamestnancov. Nakladacie plošiny a rampy musia mať najmenej jeden východ.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
36	Príloha č. 3	Prvá pomoc	Zamestnávateľ musí zabezpečiť, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii.	len individuálny odhad nákladov		1	
37	Príloha č. 3		Ak je to potrebné so zreteľom na rozsah prác alebo druh vykonávanej činnosti, musí byť k dispozícii jedna miestnosť alebo viac miestností na poskytovanie prvej pomoci.	len individuálny odhad nákladov		1	
38	Príloha č. 3		Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musí byť ľahko prístupná aj na manipuláciu s nosidlami.	len individuálny odhad nákladov		1	
39	Príloha č. 3		Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci musí byť označená v súlade s osobitným predpisom.	len individuálny odhad nákladov		1	
40	Príloha č. 3		Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť dostupné na všetkých miestach, na ktorých to pracovné podmienky vyžadujú.			1	
41	Príloha č. 3		Prostriedky na poskytovanie prvej pomoci musia byť označené a ľahko prístupné.	len individuálny odhad nákladov		1	
42	Príloha č. 3		Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby musia byť viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.	len individuálny odhad nákladov		1	
43	Príloha č. 3	Zariadenia na osobnú hygienu Záchody a umývadlá Sprchy a umývadlá Šatne a uzamykateľné skrinky	Ak zamestnanci musia používať špeciálny pracovný odev a ak sa nemôžu prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primerané šatne.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
44	Príloha č. 3		Šatne musia byť ľahko prístupné, musia mať dostatočnú kapacitu a musia byť vybavené stoličkami alebo lavicami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
45	Príloha č. 3		Šatne musia byť dostatočne veľké a vybavené tak, aby si každý zamestnanec mohol, ak je to potrebné, vysušiť pracovný odev, vlastný odev a osobné veci a zamknúť ich.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
46	Príloha č. 3		Ak to okolnosti vyžadujú (napríklad nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), musí byť k dispozícii také vybavenie, aby pracovné oblečenie bolo uskladnené na mieste oddelenom od vlastného odevu a osobných vecí zamestnancov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
47	Príloha č. 3		Šatne musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

48	Príloha č. 3		Ak zamestnanci nemajú k dispozícii šatne, musí mať každý zamestnanec k dispozícii miesto na uzamykanie svojho odevu a osobných vecí.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
49	Príloha č. 3		Ak to vyžaduje charakter práce alebo ochrana zdravia, zamestnanci musia mať k dispozícii primerané množstvo vyhovujúcich spŕch.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
50	Príloha č. 3		Sprchovacie miestnosti musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo oddelene používané mužmi a ženami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
51	Príloha č. 3		Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
52	Príloha č. 3		Ak sprchy nie sú potrebné, v blízkosti pracovísk a šatní musí byť k dispozícii primeraný počet vhodných umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou). Tieto umývadlá musia byť oddelené pre mužov a ženy alebo sú používané oddelene mužmi a ženami, ak je to potrebné na zachovanie súkromia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
53	Príloha č. 3		Ak miestnosti so sprchami alebo umývadlami sú oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý priechod.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
54	Príloha č. 3		V blízkosti pracovísk, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii oddelené zariadenia s primeraným počtom záchodov a umývadiel.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
55	Príloha č. 3		Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov pre mužov a ženy alebo na oddelené používanie záchodov mužmi a ženami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
56	Príloha č. 3	Oddychové miestnosti a ubytovacie priestory	Tam, kde to bezpečnosť alebo ochrana zdravia zamestnancov vyžaduje najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak počet zamestnancov prekročí určitú hranicu a vzhľadom na vzdialenosť pracovísk zamestnanci musia mať k dispozícii ľahko prístupnú oddychovú miestnosť alebo ubytovacie priestory.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

57	Príloha č. 3		Oddychové miestnosti alebo ubytovacie priestory musia byť dostatočne veľké a vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek pre určený počet zamestnancov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
58	Príloha č. 3		Ak požiadavka podľa bodu 15.2 *(číslo 57)* nie je splnená, zamestnanci musia mať k dispozícii vybavenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
59	Príloha č. 3		Stále ubytovacie priestory, ak nie sú využívané len výnimočne, musia mať primerané zariadenia na osobnú hygienu, oddychovú miestnosť a miestnosť na pobyt vo voľnom čase. Stále ubytovacie priestory musia byť zariadené lôžkami, skriňami, stolmi a stoličkami v závislosti od počtu zamestnancov a ich usporiadanie musí závisieť od prítomnosti zamestnancov oboch pohlaví.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
60	Príloha č. 3		V oddychových miestnostiach alebo v ubytovacích priestoroch musia byť vykonané príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
61	Príloha č. 3	Priestory na oddych pre tehotné ženy a dojčiace matky	Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať v ležiacej polohe v primeraných podmienkach.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
62	Príloha č. 3	Zamestnanci so zdravotným postihnutím	Ak je to potrebné, pracoviská, na ktorých pracujú zamestnanci so zdravotným postihnutím, musia byť usporiadané tak, aby boli vhodné pre zamestnancov so zdravotným postihnutím; to sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá a záchody, ktoré takí zamestnanci používajú.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
63	Príloha č. 3	Rôzne ustanovenia	Okolie a obvod staveniska musia byť označené a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné.	len individuálny odhad nákladov		1	
64	Príloha č. 3		Pre zamestnancov pracujúcich na stavenisku musí byť zabezpečené dostatočné množstvo pitnej vody alebo iné vhodné nealkoholické nápoje, a to aj pre zamestnancov pracujúcich vo vnútorných priestoroch a pre zamestnancov pracujúcich v blízkosti týchto pracovísk.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
65	Príloha č. 3		Zamestnanci musia mať k dispozícii zariadenia, v ktorých môžu konzumovať jedlo v prijateľných podmienkach, a podľa potreby aj zariadenia na individuálnu prípravu stravy v prijateľných podmienkach.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

66	Príloha č. 3	Oddiel I Pracoviská vo vnútorných priestoroch	Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
67	Príloha č. 3		Núdzové východy nesmú byť vybavené posuvnými alebo otáčavými dverami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
68	Príloha č. 3		Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené denným svetlom a vybavené umelým osvetlením primeraným požiadavkám na zaistenie bezpečnosti a zdravia zamestnancov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou			
69	Príloha č. 3		Podlahy pracovísk nesmú mať nebezpečné nerovnosti, otvory alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
70	Príloha č. 3		Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklené priečky v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a komunikácií musia byť viditeľne označené a vyrobené z bezpečných materiálov alebo musia byť zo strany takých miest alebo komunikácií zabezpečené, aby sa zabránilo kontaktu zamestnancov s týmito stenami a možnosti ich zranenia v dôsledku rozbitia takých stien.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
71	Príloha č. 3		Okná, strešné okná a svetlíky musia byť navrhované spolu s vybavením alebo musia byť vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich čistenie bez rizika pre zamestnancov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre prítomných zamestnancov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
72	Príloha č. 3		Priehľadné dvere musia byť primerane a viditeľne označené.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
73	Príloha č. 3		Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať priehľadné alebo priesvitné plochy.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
74	Príloha č. 3		Priehľadné alebo priesvitné plochy na dverách a bránach, ak nie sú vyrobené z bezpečných materiálov, musia byť chránené pred rozbitím, ak existuje riziko poranenia zamestnancov pri ich rozbití.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

75	Príloha č. 3		Ak to vyžaduje používanie a vybavenie miestností, komunikácie musia byť v záujme ochrany zamestnancov viditeľne označené.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
76	Príloha č. 3		Pohyblivé schody a prepravníky musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami, ako aj ľahko identifikovateľnými a ľahko prístupnými núdzovými vypínacími prvkami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
77	Príloha č. 3	Oddiel II Pracoviská vo vonkajších priestoroch	Vyvýšené alebo v hĺbke umiestnené pohyblivé pracoviská alebo pevné pracoviská musia byť stabilné a zabezpečené proti prevrhnutiu. Ak nosné a iné časti týchto pracovísk nie sú zabezpečené proti prevrhnutiu, je potrebné ich stabilitu zabezpečiť vhodným a bezpečným spôsobom upevnenia, aby sa zabránilo každému neželateľnému pohybu celých pracovísk alebo ich častí.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
78	Príloha č. 3		Stabilita a pevnosť sa musia vhodným spôsobom kontrolovať, osobitne po prípadnej zmene výšky alebo hĺbky pracovného miesta.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
79	Príloha č. 3		Energetické rozvody na stavenisku, najmä ak sú vystavené vonkajším vplyvom, musia byť pravidelne kontrolované a udržované.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
80	Príloha č. 3		Energetické rozvody, ktoré sú na stavenisku pred začatím prác, musia byť identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.	len individuálny odhad nákladov		1	
81	Príloha č. 3		Existujúce elektrické diaľkové vedenia, ak je to možné, musia sa preložiť mimo stavenisko alebo vypnúť. Ak to nie je možné, je potrebné ohraničiť ich prekážkou a umiestniť tam pokyny, aby dopravné prostriedky a energetické rozvody na stavenisku boli mimo týchto diaľkových vedení.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
82	Príloha č. 3		Zamestnanci musia byť chránení pred vplyvmi počasia, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť a zdravie.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
83	Príloha č. 3		Ak je to technicky možné, zamestnanci musia byť chránení proti padaniu predmetov predovšetkým kolektívnymi ochrannými prostriedkami. Ak je to potrebné, na stavenisku musia byť umiestnené zastrešené priechody alebo musí byť zabránený prístup k nebezpečným priestorom.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

84	Príloha č. 3		Pádu z výšky sa musí zabrániť technickými opatreniami, predovšetkým pevným a dostatočne vysokým zábradlím, ktoré musí mať aspoň zarážku pri podlahe, držadlo pre ruky (madlo) a strednú výstuhu, alebo iným rovnocenným riešením. Ak povaha prác neumožňuje použiť tieto zariadenia, musia sa poskytnúť vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musia sa použiť prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
85	Príloha č. 3		Lešenia musí skontrolovať odborne spôsobilá osoba a) pred ich prevzatím, b) v pravidelných intervaloch, c) po prestavbe, dočasnom prerušení prác, mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu.	len individuálny odhad nákladov		1	
86	Príloha č. 3		Pojazdné lešenia musia byť zabezpečené proti neželanému pohybu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
87	Príloha č. 3		Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo vrátane ich súčastí, upevnení, kotvení a podpier musia byť udržiavané v prevádzkyschopnom stave, kontrolované, pravidelne prezerané a skúšané a obsluhované odborne spôsobilými osobami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
88	Príloha č. 3		Na zdvíhacích zariadeniach a ich príslušenstve musí byť na viditeľnom mieste označená hodnota ich maximálneho prípustného zaťaženia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
89	Príloha č. 3		Všetky dopravné prostriedky, stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť udržiavané v prevádzkyschopnom stave, vodiči a obsluha strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť odborne spôsobilí.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
90	Príloha č. 3		Musia sa vykonať opatrenia na zabránenie pádu dopravných prostriedkov, strojov na zemné práce a na manipuláciu s materiálom do výkopov alebo do vody.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
91	Príloha č. 3		Stroje na zemné práce a na manipuláciu s materiálom musia byť vybavené takými konštrukciami, ktoré vodiča chránia pred pritlačením pri prevrátení stroja alebo pred padajúcimi predmetmi a materiálmi.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

92	Príloha č. 3		Pracovné prostriedky vrátane zariadení, strojov a ručného náradia s pohonom alebo bez neho musia byť udržiavané v prevádzkyschopnom stave a obsluhované odborne spôsobilými osobami.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
93	Príloha č. 3		Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré pozostávajú z vhodného ochranného zariadenia, napríklad debnenia, vystuženia alebo svahovania.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
94	Príloha č. 3		Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré zabraňujú nebezpečenstvu pádu osôb, materiálu a predmetov alebo zaplaveniu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
95	Príloha č. 3		Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré umožňujú dostatočné vetranie na pracoviskách a poskytujú dostatok vzduchu na dýchanie, ktorý nie je nebezpečný alebo zdraviu škodlivý.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
96	Príloha č. 3		Pri výkopoch, v šachtách, tuneloch a pri vykonávaní prác pod zemou sa musia vykonať vhodné bezpečnostné opatrenia, ktoré umožňujú zamestnancom v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu uniknúť do bezpečia.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
97	Príloha č. 3		Pred začatím zemných prác sa musia vykonať také opatrenia, aby sa zistilo a na minimum znížilo akékoľvek ohrozenie súvisiace s podzemnými energetickými rozvodmi.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
98	Príloha č. 3		Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá musia byť umiestnené v bezpečnej vzdialenosti od výkopu. Ak je to potrebné, musia sa vybudovať primerané zábrany.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
99	Príloha č. 3		Ak pri búracích prácach budov alebo konštrukcií hrozí riziko, musí byť práca plánovaná a vykonávaná len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
100	Príloha č. 3		Konštrukcie (napríklad kovové, betónové) a ich časti, debnenia, prefabrikáty, dočasné nosníky a podpery musia byť montované a rozoberané len pod stálym dozorom zodpovednej osoby. Na ochranu zamestnancov pred nebezpečenstvom, ktoré vyplýva z dočasnej krehkosti alebo straty stability konštrukcie, musia byť vykonané primerané bezpečnostné opatrenia. Debnenia, dočasné nosníky a podpery musia byť navrhované, montované a udržiavané tak, aby odolali predpokladanému zaťaženiu.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

101	Príloha č. 3		Ochranné steny a kesóny musia byť odborne vyhotovené z vhodných a odolných materiálov s primeranou pevnosťou a primerane vybavené tak, aby sa zamestnanci mohli zachrániť v prípade prívalu vody a materiálov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
102	Príloha č. 3		Ochranná stena alebo kesón sa musí montovať, meniť alebo rozoberať len pod stálym dozorom zodpovednej osoby.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
103	Príloha č. 3		Ochranné steny a kesóny musia byť v pravidelných intervaloch kontrolované zodpovednou osobou.	len individuálny odhad nákladov		1	
104	Príloha č. 3		Ak je potrebné zabrániť ohrozeniu alebo ak výška strechy alebo jej sklon prekračujú určené hodnoty, musia sa použiť kolektívne ochranné opatrenia proti pádu zamestnancov a proti pádu náradia, nástrojov, materiálov alebo iných predmetov.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	
105	Príloha č. 3		Ak zamestnanci musia pracovať a pohybovať sa na strechách alebo v ich blízkosti, alebo na plochách z krehkých materiálov, alebo na iných plochách z materiálov, ktorých nosnosť nie je primeraná, zamestnávateľ musí vykonať opatrenia na zabránenie vstupu zamestnanca na tieto plochy alebo na zabránenie pádu z výšky.	Nemerateľné – nie je možné objektivizovať, prípadné náklady je možné len porovnať s prípadnou alternatívou		1	

Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,

1. Všeobecná charakteristika úpravy územného konania a stavebného poriadku

Problematika územného konania a stavebného poriadku je v súčasnosti obsiahnutá v zákone č. 50/1976 Zb. Zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len stavebný zákon) a súvisiacich relevantných vykonávacích predpisov (Vyhláška Ministerstva životného prostredia č.453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona a Vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 532/2002 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie).

Predmetom regulácie stavebného zákona je problematika územného konania, územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov, zákon vymedzuje predpoklady a podmienky pre vydanie územných rozhodnutí (rozhodnutie o umiestnení stavby, rozhodnutie o využití územia, rozhodnutie o stavebnej uzávere a rozhodnutie o chránenom území alebo o ochrannom pásme), úprava stavebného konania, náležitosti ohlásenia stavby, žiadosti o vydanie stavebného povolenia, ohlásenia stavby, kolaudačného rozhodnutia podmienky vydania stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia, definuje všeobecné technické požiadavky na výstavbu a podmienky výkonu stavebných prác. Zákon tiež definuje ďalšie kompetencie orgánov s pôsobnosťou v oblasti územného a stavebného konania ako napr. právomoc odstrániť stavbu, právomoc požadovať vypracovanie, doplnenie a predloženie potrebnej dokumentácie a iné kompetencie orgánov.

Pôsobnosť a právomoc v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku je v súlade so súčasnou legislatívou daná orgánom samosprávy (obce, prípadne v oblasti územného plánovania VÚC), a orgánom miestnej štátnej správy (krajské stavebné úrady). Zákon v špecifických prípadoch zakladá právomoc a pôsobnosť pre Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnútra, Ministerstvo spravodlivosti, Ministerstvo hospodárstva a Úrad jadrového dozoru SR. Stavebný zákon v §120 ďalej definuje právomoc a pôsobnosť špeciálnych stavebných úradov, ktoré konajú pri stavbách letísk a v obvode letísk, dráh a stavbách v obvode dráhy, stavbách pozemných komunikácií, vodných stavbách, stavbách podliehajúcich integrovanému povolovaniu a stavbách banských diel a banských stavieb.

Ako je možné z horeuvedeného zhrnutia právomoc a **pôsobnosť v oblasti stavebného konania je rozdelená medzi veľké množstvo orgánov verejnej správy.**

Stavebný zákon reguluje a upravuje správanie sa, práva a povinnosti vlastníka stavby, vlastníka pozemku, zhotoviteľa stavby, vlastníkov susediacich stavieb a pozemkov, ako aj osôb podieľajúcich sa na zhotovovaní stavby, ktoré nie sú priamo zhotoviteľom stavby (geodet, projektant). Každoročne sa počet subjektov, ktoré sú účastníkmi územných a stavebných konaní mení, v závislosti od intenzity stavebnej činnosti SR. V súlade s hore uvedeným údajmi o inštitucionálnom usporiadaní štátnej správy v tejto oblasti (podľa materiálu Koncepcia modernizácie územnej samosprávy v SR[209] prenesený výkon štátnej správy v 1. stupni vykonáva v podmienkach SR 202 spoločných stavebných úradov) **je nemožné vyčísliť presný počet dotknutých subjektov**. Inštitucionálne usporiadanie výkonu štátnej správy v 1. stupni je totiž založené na zmluvnom vzťahu obcí, ktoré sa zmluvou dohodnú na právomoci a pôsobnosti spoločného stavebného úradu. Prakticky to znamená, že nie všetky spoločné stavebné úrady rozhodujú v tom istom rozsahu pôsobnosti (niektoré kompetencie si totiž ponechali obce). Citujúc z vyššie zmieneného dokumentu o systéme spoločných obecných (vrátane stavebných) úradov: *"Dôsledkom dobrovoľného zmluvného vzťahu ich vzniku je, že tieto nemajú dostatočne garantovanú stabilitu (územnú, finančnú, personálnu a pod.), ich územná pôsobnosť a rozsah zverenej administrácie preneseného výkonu štátnej správy sa preto často mení. Ďalším negatívom už uvedenej dobrovoľnosti pri ich zriaďovaní je značný rozdiel v ich veľkosti (územie, počet obsluhovaných občanov, počet kompetencií, počet združených obcí a rôzny geografický priestor). Zmluvy o ich zriadení sú spravidla uzatvorené len na jednu kompetenciu a rok. V niektorých oblastiach im obce zverili aj administráciu samosprávnych kompetencií obcí. Výsledkom takto zriadených úradov je rozdielna efektívnosť výkonu a kvality ich činnosti. Táto rôznorodosť spôsobuje, že chýbajú* ***základné spoločné porovnávacie znaky na hodnotenie efektívnosti a kvality preneseného výkonu štátnej správy*** *(rôzny počet kompetencií, obsluhovaných občanov a značne rôzny geografický priestor). Niektoré obce navyše nepristúpili k takémuto zmluvnému zriaďovaniu spoločných obecných úradov, a keďže medzi nimi sú aj malé obce, ktoré nemajú odborne spôsobilých zamestnancov (napr. špeciálne stavebné konanie pre miestne komunikácie), je zrejmé, že* ***prenesený výkon štátnej správy vôbec nevykonávajú****."*[210]*.* Praktickým dôsledkom tohto inštitucionálneho usporiadania je, že potrebné štatistické dáta sú roztrúsené medzi veľký počet spravujúcich subjektov, pričom je na základe nám dostupných právnych prostriedkov[211], prakticky nemožné vytvoriť si komplexný obraz o činnosti týchto orgánov pri prenesenom výkone štátnej správy. Približný a hrubý obraz o činnosti daných úradov je možné nájsť v

nasledovných dokumentoch: Správa o analýze vývoja a súčasného stavu verejnej správy a návrh opatrení[212], Správa o činnosti obcí a vyšších územných celkov v oblasti preneseného výkonu štátnej správy za rok 2005[213], a Správa o činnosti krajských stavebných úradov v oblasti výkonu štátnej správy za rok 2008[214]. Štatistický úrad SR vo svojich verejne prístupných štatistikách ako aj vo svojich publikáciách sleduje veličiny ako sú napríklad veľkosť stavebnej produkcie, ukazovatele práce, miezd a produktivity práce, vybrané finančné ukazovatele v oblasti stavebníctva. Čiastočne použiteľným orientačným údajom je číslo o počte dokončených bytov a bytovej výstavbe.

Vzhľadom na súčasnú situáciu a stav štatistík v oblasti stavebníctva, kde je veľké množstvo informácií roztrúsených medzi značné množstvo úradov a neexistuje centrálna štatistika sme sa rozhodli postupovať prostredníctvom vyčíslenia jednotkových nákladov na základe údajov poskytnutých podnikateľmi (t.j. pre potreby analýzy stavebného zákona, budú všetky regulácie uvedené ako individuálne kvantifikovateľné). Analýza nákladov bude vykonaná v rozsahu vybraných samosprávnych jednotiek, ktoré nám boli schopné poskytnúť potrebné dáta. Regulácie v oblasti územného konania sú obsiahnuté v nasledovných predpisoch:

Tabuľka č.1 - Prehľad relevantných analyzovaných právnych predpisov v oblasti územného konania a stavebného poriadku

Číslo predpisu	Názov predpisu	Predpis vykonáva	Predmet úpravy
50/1976 Zb.	Stavebný zákon		všeobecný úprava územného konania a stavebného poriadku
453/2000 Z.z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona	ustanovenia stavebného zákona: §1 písm. b), §35, §39, §57, §58, §66, §68, §71, §72, §79, §80, §82, §85, §88, §90, §94, §95, §46d, §104, §112, §113a, §114	vymedzenie náležitostí návrhu a potrebných príloh pre konania podľa stavebného zákona a náležitosti rozhodnutí podľa stavebného zákona
532/2002 Z.z.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby, užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie	§ 143 ods.1, písm d) stavebného zákona (zákon č.50/1976 Zb.)	spresnenie a konkretizácia všeobecných technických požiadaviek na výstavbu

Zdroj: www.epi.sk

2. Charakteristika regulácií v oblasti územného konania a stavebného poriadku

Regulácie v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku vyvolávajú stavebníkovi, vlastníkovi stavby jednak náklady v administratívnej forme (napríklad pri získaní stavebného povolenia) a jednak náklady v priamej forme (napríklad v podobe povinnosti riadne udržiavať stavbu).

Náklady podobe administratívneho konania sa prejavujú vo forme povinnosti pred začatím stavby podať žiadosť o územné rozhodnutie, podať ohlásenie stavby, prípadne žiadosť o stavebné povolenie, po zhotovení stavby požiadať o vydanie kolaudačného rozhodnutia, po skončení životnosti stavby požiadať o odstránenie stavby a v ďalších konaniach (pri predčasnom užívaní stavby, pri zmene stavby). Stavebný zákon v súčasnom znení rozlišuje režim stavieb, ktoré netreba ohlasovať, stavieb s ohlasovacím režimom (pri ktorých je potrebné stavbu a ohlásiť) a stavieb s povoľovacím režimom (pri ktorých je potrebné získať stavebné povolenie). Súčasne je pri väčšine stavieb potrebné požiadať o vydanie územného rozhodnutia a získať vyjadrenia viacerých dotknutých orgánov, ktoré sú vyžadované ako podklady pre jednotlivé konania.

Náklady v priamej forme sa prejavujú vo forme nákladov na udržiavanie a opravu stavieb (stavebný zákon prikazuje vlastníkovi stavby stavbu riadne udržiavať - podľa

Štatistického úradu SR, databáza Slovstat boli náklady na opravu a údržbu v tuzemsku v oblasti stavebníctva 1 077, 23 mil. EUR) a nákladov na uchovávanie a archiváciu stavebnej dokumentácie.

2.1 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky normy obsahujúce príkaz, alebo zákaz pre zamestnávateľa, vyplývajúce z textu zákona (viď. Regulačná mapa) Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[215] ako aj na makroúrovni[216], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčísľovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií**. Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií sme ďalej rozdelili na 2 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Niektoré z týchto regulácií sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o individuálne kvantifikovateľné regulácie. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o priamo kvantifikovateľné regulácie.

V procese analýzy sme zistili, že stavebný zákon v analyzovanom znení obsahuje **144 čiastkových regulácií**, z ktorých za kvantifikovateľné považujeme 77 regulácií. Ako bolo uvedené vyššie absencia centrálnych štatistík spôsobuje, že identifikované regulácie budeme považovať za **individuálne kvantifikovateľné (77)**. Do tohto počtu pritom zaraďujeme nielen regulácie obsiahnuté priamo v stavebnom zákone ale aj regulácie obsiahnuté vo Vyhláške Ministerstva životného prostredia, ktorou sa upravujú náležitosti jednotlivých návrhov, vymedzenie potrebných príloh a náležitosti jednotlivých rozhodnutí. Z dôvodu obsahu tejto vyhlášky a jej prepojenie na povinnosti administratívneho typu sme sa rozhodli jej obsah spojiť s administratívnymi reguláciami, obsiahnutými v stavebnom zákone.

2.2. Štatistické dáta a premenné

V oblasti územného konania a stavebného poriadku sa nevedú centrálne štatistiky, ktoré by bolo možné použiť na vyčíslenie nákladov. Štatistiky poskytnuté vybranými samosprávami uvádzame v tabuľkách pri vyčísľovaní nákladov na miestnej úrovni

2.3. Výpočet regulačného zaťaženia

Jednotkové náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami sú vyčíslené v tabuľke č.2. Pri individuálne kvantifikovateľných reguláciách sme ako podklady pre priemernú časovú náročnosť, alebo pre priemerné náklady použili údaje poskytnuté anketovanými podnikateľmi.

Tabuľky číslo 3 až 6 zobrazujú náklady, ktoré vznikajú podnikateľom na základe stavebného zákona vo vybraných samosprávach. Do výber samospráv sme zaradili jedno krajské mesto, jedno okresné mesto, jednu bratislavskú mestskú časť a jednu obec. Dve samosprávy sa nachádzajú v Žilinskom kraji (Žilina, Zázrivá), jedna v Trnavskom kraji (Piešťany) a jedna v Bratislavskom kraji (mestská časť Bratislava-Petržalka). **Pri kvantifikácií nákladov v rámci jednotlivých samospráv postupujeme tak, že náklady zistené pri vyčíslení individuálne kvantifikovateľných regulácií aplikujeme na dáta poskytnuté samosprávami.** Samosprávy (s výnimkou obce Zázrivá) nedokázala poskytnúť špecifikáciu druhu stavieb (podnikateľské/nepodnikateľské účely). Z tohto dôvodu počet jednotlivých druhov rozhodnutí vydaných na podnikateľské účely len odhadujeme. **Celkový počet rozhodnutí v danej samospráve za rok 2008 uvádzame pri každom druhu rozhodnutí v položke Celkový počet, a predpokladaný počet rozhodnutí vydaných na podnikateľské účely (odhad pre účely tejto analýzy) označujeme ako Predpoklad 1 až Predpoklad 3. Vyčísľujeme len hodnotu nákladov, ktoré vznikli podnikateľom v konaní na orgáne 1. stupňa.**

Tabuľka č.2 - Náklady spôsobené individuálne kvantifikovateľnými reguláciami podľa stavebného zákona.

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov (zahŕňa položky ako napr. správne poplatky, náklady na vypracovanie podania, náklady na doručenie podania a pod.)	478,25 euro
20, 21	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	817 euro
29, 32	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	10 732 euro
55, 56, 57, 58, 59, 60	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	263, 20 euro
62	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	176,40 euro
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	440,5 euro
71, 72, 73	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	162,65 euro
74, 75, 76, 77, 78	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	158 euro
79, 80, 81, 82, 83, 84, 85	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	218, 20 euro
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	565,30 euro[217]
108, 109, 110, 111, 112	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	165,30 euro
119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	345,4 eur
128	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	390,5 euro
135, 143, 144	individuálne kvantifikovateľná	priemerný jednotkový náklad bol zistený prieskumom na vzorke podnikateľov	115 euro

Samospráva: Bratislava - mestská časť Petržalka

Kraj: Bratislavský samosprávny kraj

Okres: Bratislava V

Pozn.: samospráva nevedie údaje v rozčlenení na stavbe jednotlivého typu[218]

Tabuľka č. 3 - Náklady spôsobené reguláciami administratívneho charakteru stavebného zákona v samospráve Bratislava - mestská časť Petržalka

Číslo regulácie	**Štatistický údaj**	**Jednotkové náklady**	**Celkové náklady**
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	Celkový počet 65 Predpoklad 1: 15	478,25 euro	7 173,5 euro
	Predpoklad 2: 25		11956, 25 euro
	Predpoklad 3: 35		16738, 75 euro
20, 21	-	817 euro	
29, 32	-	10 732 euro	
55, 56, 57, 58, 59, 60	Celkový počet 173 Predpoklad 1: 33	263, 20 euro	8685,6 euro
	Predpoklad 2: 53		13 949,6 euro
	Predpoklad 3: 73		19 213,6 euro
62	Celkový počet 0	176,40 euro	0
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	Celkový počet 257 Predpoklad 1: 50	440,5 euro	22 025 euro
	Predpoklad 2: 90		39 645 euro
	Predpoklad 3: 130		57 265 euro
71, 72, 73	Celkový počet 41 Predpoklad 1: 5	162,65 euro	813,25 euro
	Predpoklad 2: 14		2277,1 euro
	Predpoklad 3: 23		3740,95 euro
74, 75, 76, 77, 78	Celkový počet 0	158 euro	0
79, 80, 81, 82, 83, 84, 85	Celkový počet 49	218, 20 euro	10 691,80 euro
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,	Celkový počet 117 Predpoklad 1: 23	565,30 euro	13 001,9 euro
	Predpoklad 2: 46		26 003,8 euro
	Predpoklad 3: 69		39 005,7 euro
108, 109, 110, 111, 112	Celkový počet 41 Predpoklad 1: 8	165,30 euro	1322,4 euro

	Predpoklad 2: 16		2644,8 euro
	Predpoklad 3: 24		3967,2 euro
119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126	celkovo vydaných 13 rozhodnutí, neevidujú sa v rozdelení na rozhodnutia vydané na vlastnú žiadosť a rozhodnutia vydané z úradnej povinnosti	345,4 eur	neurčené
128	Celkový počet 0	390,5 euro	0
135, 142, 143	Celkový počet 0	115 euro	0

Samospráva: mesto Žilina

Kraj: Žilinský samosprávny kraj

Okres: Žilina

Pozn: samospráva nevedie údaje v rozčlenení na stavby jednotlivého typu, samospráva poskytla údaje len za 1. polrok roku 2008[219]

Tabuľka č.4 - Náklady spôsobené reguláciami administratívneho charakteru stavebného zákona v samospráve mesto Žilina

Číslo regulácie	Štatistický údaj	Jednotkové náklady	Celkové náklady
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	Celkový počet 152		
	Predpoklad 1: 30	478,25 euro	14347,5 euro
	Predpoklad 2: 55		26303,75 euro
	Predpoklad 3: 70		33477,5 euro
20, 21	Celkový počet 0	817 euro	0
29, 32	Celkový počet 0	10 732 euro	0
55, 56, 57, 58, 59, 60	Celkový počet 493		
	Predpoklad 1: 100	263, 20 euro	26320 euro
	Predpoklad 2: 170		44744 euro
	Predpoklad 3: 240		63168 euro
62	Celkový počet 0	176,40 euro	0
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	Celkový počet 472		
	Predpoklad 1: 110	440,5 euro	48 445 euro
	Predpoklad 2: 200		88 100 euro
	Predpoklad 3: 290		127 745 euro
71, 72, 73	Celkový počet 45		
	Predpoklad 1: 8	162,65 euro	1301 euro
	Predpoklad 2: 17		2765 euro
	Predpoklad 3: 26		4228,9 euro
74, 75, 76, 77, 78 a 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85 štatistika vedená spoločne	Celkový počet - 38	158 euro a 218, 20 euro, priemerný náklad 188,1	7147,8 euro
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,	Celkový počet 287		
	Predpoklad 1: 60	565,30 euro	33 918 euro
	Predpoklad 2: 110		62 183 euro
	Predpoklad 3: 160		90 448 euro

108, 109, 110, 111, 112	Celkový počet 37 Predpoklad 1: 8	165,30 euro	1322,4 euro
	Predpoklad 2: 16		2644,8 euro
	Predpoklad 3: 24		3967,2 euro
119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126	celkovo vydaných 52 rozhodnutí, neevidujú sa v rozdelení na rozhodnutia vydané na vlastnú žiadosť a rozhodnutia vydané z úradnej povinnosti	345,4 eur	neurčené
128	Celkový počet 0	390,5 euro	0
135, 142, 143	Celkový počet 0	115 euro	0

Samospráva: mesto Piešťany

Kraj: Trnavský samosprávny kraj

Okres: Piešťany (sídlo okresu)

Pozn.: samospráva neposkytla údaje v rozčlenení na typy jednotlivých stavieb[220]

Tabuľka č.5 - Náklady spôsobené reguláciami administratívneho charakteru stavebného zákona v samospráve mesto Piešťany

Číslo regulácie	**Štatistický údaj**	**Jednotkové náklady**	**Celkové náklady**
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	Celkový počet 51 Predpoklad 1: 9	478,25 euro	4304,25 euro
	Predpoklad 2: 18		8608,5 euro
	Predpoklad 3: 27		12912,75 euro
20, 21	Celkový počet 0	817 euro	
29, 32	Celkový počet 0	10 732 euro	
55, 56, 57, 58, 59, 60	Celkový počet 249 Predpoklad 1: 47	263, 20 euro	12370,4 euro
	Predpoklad 2: 94		24740,8 euro
	Predpoklad 3: 141		37111,2euro
62	1	176,40 euro	176,4 euro
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	Celkový počet 221 Predpoklad 1: 46	440,5 euro	20 263 euro
	Predpoklad 2: 92		40 256 euro
	Predpoklad 3: 138		60 789 euro
71, 72, 73	Celkový počet 0	162,65 euro	0
74, 75, 76, 77, 78	Celkový počet 0	158 euro	0
79, 80, 81, 82, 83, 84, 85	Celkový počet 94	218,20 euro	20 510,8 euro
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,	Celkový počet 222 Predpoklad 1: 42	565,30 euro	23 742,6 euro
	Predpoklad 2: 84		47 485,2 euro
	Predpoklad 3: 126		71 227,8 euro
108, 109, 110, 111, 112	Celkový počet 118 Predpoklad 1: 22	165,30 euro	3636,6 euro
	Predpoklad 2: 44		7273, 2 euro
	Predpoklad 3: 66		10908,8 euro

119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126	Celkový počet 21 Predpoklad 1: 4	345,4 eur	1381,6 euro
	Predpoklad 2: 8		2763,2 euro
	Predpoklad 3: 12		4144,8 euro
128	0	390,5 euro	0
135, 142, 143	-	115 euro	0

Samospráva: obec Zázrivá

Kraj: Žilinský samosprávny kraj

Okres: Dolný Kubín

Pozn.: samospráva poskytla údaje v rozčlenení na typy jednotlivých stavieb, čo nám umožnilo stanoviť presný počet stavieb postavených na podnikateľské účely[221].

Tabuľka č. 6 - Náklady spôsobené reguláciami administratívneho charakteru stavebného zákona v samospráve obec Zázrivá

Číslo regulácie	Štatistický údaj	Jednotkové náklady	Celkové náklady
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	1	478,25 euro	478,25 euro
20, 21	Celkový počet 0	817 euro	0
29, 32	Celkový počet 0	10 732 euro	0
55, 56, 57, 58, 59, 60	Celkový počet 44	263, 20 euro	
	Predpoklad 1: 5		1316 euro
	Predpoklad 2: 10		2632 euro
	Predpoklad 3: 15		3948 euro
62	0	176,40 euro	0
63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	10	440,5 euro	4405 euro
71, 72, 73	2	162,65 euro	325,3 euro
74, 75, 76, 77, 78	0	158 euro	0
79, 80, 81, 82, 83, 84, 85	0	218, 20 euro	0
88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,	4	565,30 euro	2261,2 euro
108, 109, 110, 111, 112	0	165,30 euro	0
119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126	3	345,4 eur	1036,2 euro
128	0	390,5 euro	0
135, 142, 143	0	115 euro	0

3. Analytické závery

V čase tvorby tejto štúdie, prebiehali a prebiehajú intenzívne diskusie o potrebe novelizácie zákona (pričom legislatívne práce prebiehajú už takmer desaťročie), a vládny návrh bol v júni 2009 predložený na schválenie parlamentu a následne bol prekladateľom stiahnutý. Napriek tomu je možné, že stavebný zákon v súčasnej podobe (zákon č. 50/1976 Zb.) v znení neskorších predpisov už nebude mať dlhú životnosť a bude nahradený novou právnou úpravou. Preto závery a odporúčania v tejto štúdií je potrebné chápať do istej miery podmienene.

Modelový príklad:

Aplikovaním vyčíslených nákladov na základe dát poskytnutých podnikateľmi je možné nasledovné vyčíslenie nákladov na získanie a vybavenie jednotlivých povolení na jednu stavbu. Pri vyčísľovaní stavby budeme predpokladať, že ide o stavbu na podnikateľské účely, na postavenie ktorej je potrebné územné rozhodnutie o umiestnení stavby, stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie. Súčasne predpokladáme, že podnikateľ splní všetky podmienky uložené stavebným zákonom a rozhodnutiami stavebných orgánov a teda nedodá dôvody na ďalšie konanie orgánov verejnej správy voči svojej osobe.

Tabuľka č.7 - Náklady na 1 stavbu pri použití vyčíslených jednotkových nákladov

Typ konania	**Jednotkový náklad**
Územné konanie (regulácie č. 1 až 9)	478,25 euro
Stavebné konanie (regulácie č. 63 až 69)	440,5 euro
Kolaudačné konanie (regulácie č. 88 až 103)	565,3 euo
Spolu	1484,05 euro

S použitím vyššie uvedených jednotkových nákladov sme dospeli k celkovým nákladom na získanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby, stavebného povolenia a kolaudačného rozhodnutia vo **výške 1484,05 euro**.[222]

4. Odporúčania

Vo vzťahu k veľkosti administratívneho zaťaženiu spôsobeného stavebným zákonom bolo a je predmetom kritiky nedostatočné využívanie územnoplánovacích dokumentov a územnoplánovacích podkladov, čo prispievalo k predlžovaniu konaniu a zvyšovaniu nákladov stavebníka. V prípade spracovania územnoplánovacej dokumentáciu v rozsahu územného plánu zóny stavebný zákon aj v súčasnom znení vytvára predpoklady pre zníženie náročnosti konania. Vo vzťahu k verejnej správe je **potrebné skvalitniť postupy a procesy pri tvorbe územnoplánovacích dokumentov, tak aby sa ich reálnym využitím a uplatnením v konaní územné a stavebné konania zbytočne nepredlžovalo a nepredražovalo.** Zaviesť do zákona pri sankciách za čierne stavby v prípade akého porušenia stavebného zákona bude stavebník postihnutý finančnou sankciou a za akých porušení bude mu uložené odstránenie čiernej stavby. Mal by to

riešiť zákon jednoznačne a nie nechávať to na posúdení staveného úradu. Zároveň by mal zákon aj v rámci územného plánovania a následne v rámci povoľovania stavieb striktne dodržiavať priemyselné zóny a obytné zóny a v rámci obytných zón, zóny rodinných domov, zóny výškových obytných domov a pod., pod hrozbou sankcionovania stavebného úradu. Takýmto ustanovením v zákone by sa predišlo nejasnostiam v zákone vysvetľovať ustanovenia ľubovoľným spôsobom.

V oblasti stavebného poriadku sa odporúča presne vymedziť a definovať jednotlivé kategórie stavieb, na ktoré nie je potrebné stavebné povolenie, prípadne ohlásenie, resp. ich nie je potrebné ohlasovať vôbec. Pozitívny predpokladaný dopad by mohlo mať aj **zavedenie funkcie audítora stavby** (vzhľadom na pozitívne zahraničné skúsenosti možno tento inštitút hodnotiť pozitívne), od ktorého sa predpokladá zrýchlenie konania a teda aj zníženie potrebných nákladov. Návrh stavebného zákona počíta s postavením audítora ako osoby, prostredníctvom ktorej dochádza k prepojeniu dozorovania a správcovstva stavby. Súčasne má mať audítor stavby kontrolné oprávnenia. Audítor stavby by mal vybavovať administratívne záležitosti stavebníka, komunikovať so stavebným úradom, dohliadať na realizáciu stavby v súlade so stavebným povolením, vykonávať odborné prehliadky a vydávať odborné posudky a vykonávať aj iné kompetencie.

Odporúča sa tiež **prenesenia povinnosti stavebníka zabezpečiť podklady pre konanie v podobe vyjadrenia dotknutých orgánov** (dotknutý orgán je definovaný v §140a Stavebného zákona č.50/1976, podľa právneho stavu k 1.7.2009,a to najmä orgány, ktoré sú vlastníkmi sietí a zariadení technického vybavenia územia a iným právnickým osobám ak to ustanovuje osobitný predpis) **na stavebný úrad**. Perspektívne by bolo možné uvažovať o vytvorení informačného systému, ktorý by prepájal všetky dotknuté orgány v danom území (takto dotknuté orgány je možné identifikovať už v územnom konaní) ktorý by umožňoval skrátiť stavebné konanie. Práve zabezpečovanie podkladov a príloh pre vedenie konania totiž prispieva k jeho značnej zdĺhavosti. Podľa štúdie Svetovej banky Doing Business 2010 - Full Report, je priemerná dĺžka konania, v prípade výstavby modelovej stavby, 287 dní, pričom je potrebný vykonať 13 procedúr (v súlade s metodikou používanou Svetovou bankou). Tieto čísla a výsledky zaraďujú Slovensko celkové 56. miesto v rebríčku hodnotených krajín v tejto kategórii.
Vzhľadom na množstvo noviel Stavebného zákona (od 1.1.1990 do 1.7.2009 bol Stavebný zákon novelizovaný 22 krát), je potrebné **sprehľadniť systematiku stavebného zákona a spresniť definíciu viacerých kľúčových pojmov**, tak aby sa posilnila právna istota stavebníkov ako aj iných osôb, ktorých práva ale aj povinnosti

môžu byť stavebným zákonom dotknuté. **Realizáciou navrhnutých opatrení predpokladáme dosiahnutie úspory vo výške 10-20% stanovených nákladov**

Regulačná mapa - Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Frekvencia povinnosti	Počet podnikateľov	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie
							Finančné	Nefinančné	Napr. vyplňovanie dotazníkov, predkladanie výkazov, zisťovaní a pod.)
1	39		Povinnosť stavebníka v priebehu stavby rešpektovať podmienky stanovené v územnom konaní stanovené v územnom rozhodnutí (okruh možných podmienok je vymedzený v §2 a §2a)	Pri zhotovení každej stavby	všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie územného rozhodnutia	1	1	1
2	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: a) situačný výkres súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetu územného rozhodnutia a jeho polohy s vyznačením väzieb (účinkov) na okolie; ak sa navrhuje umiestnenie stavieb, využitie územia, stavebná uzávera, chránené územie alebo ochranné pásmo podľa odseku 2, aj mapový podklad v mierke 1:10 000 až 1:50 000 s vymedzením hraníc územia, ktoré je predmetom rozhodnutia a širších vzťahov (účinkov) k okoliu; situačný výkres a mapový podklad sa prikladá v dvoch vyhotoveniach						
3	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: b) dokumentáciu pre územné rozhodnutie v dvoch vyhotoveniach vypracovaná oprávnenou osobou; v prípadoch uvedených v § 45 ods. 6 písm. a) zákona postačí dokumentácia vypracovaná osobou s príslušným odborným vzdelaním,						
4	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: c) rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce						
5	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: d) záverečné stanovisko o posúdení vplyvu stavby alebo činnosti na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ak bolo vydané						
6	39		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie územného rozhodnutia: e) doklady o rokovaniach s účastníkmi územného konania, ak sa konali pred podaním návrhu.						

7	39a		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie rozhodnutia o zmiestnení stavby podľa miesta, druhu, rozsahu a predpokladaných účinkov stavby dokumentáciu pre územné rozhodnutie v dvoch vyhotoveniach, z ktorej textovej a grafickej časti musia byť dostatočne zrejmé najmä a) údaje o súlade návrhu s územnoplánovacou dokumentáciou, ak bola schválená, b) urbanistické začlenenie stavby do územia, ktorý pozemok alebo jeho časť má byť určený ako stavebný, navrhované umiestnenie stavby na pozemku s vyznačením jej odstupov od hraníc pozemkov a od susedných stavieb vrátane výškového vyznačenia (spravidla v mierke 1: 500); v prípadoch uvedených v § 3 ods. 2 postačujú podklady podľa odseku 3 písm. a), c) architektonické riešenie stavby, jej hmotové členenie, vzhľad a pôdorysné usporiadanie, d) údaje o základnom stavebnotechnickom a konštrukčnom riešení stavby vo väzbe na základné požiadavky na stavby, e) údaje o požiadavkách stavby na zásobovanie energiami a vodou, odvádzanie odpadových vôd, dopravné napojenie vrátane parkovania, zneškodňovanie odpadov a návrh napojenia stavby na dopravné vybavenie územia a jestvujúce siete a zariadenia technického vybavenia územia, f) údaje o prevádzke alebo o výrobe vrátane základných technických parametrov navrhovaných technológií a zariadení; údaje o druhoch, kategóriách a množstve odpadov (okrem komunálnych odpadov), ktoré vzniknú pri prevádzke alebo výrobe, a návrh spôsobu nakladania s nimi, g) údaje o vplyve stavby, prevádzky alebo výroby na životné prostredie, zdravie ľudí a požiarnu ochranu vrátane návrhu opatrení na odstránenie alebo minimalizáciu negatívnych účinkov a návrh na zriadenie ochranného pásma, h) dotknuté ochranné pásma alebo chránené územia, dotknuté pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny, i) návrh ochrany stavby pred škodlivými vplyvmi a účinkami vrátane údajov o vhodnosti geologických, inžinierskogeologických a hydrogeologických pomerov v území, vrátane údajov o vhodnosti z hľadiska požiadaviek na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov, j) údaje o požiadavkách na stavbu z hľadiska civilnej ochrany, k) úpravy nezastavaných plôch pozemku a plôch, ktoré budú zazelenené, l) rozsah a usporiadanie staveniska.						

8	39b		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie rozhodnutia o využívaní územia podklady a dokumentáciu, z ktorých musia byť dostatočne zrejmé najmä: a) dôvody, spôsob, rozsah a dôsledky nového využitia územia, b) výškové usporiadanie navrhovaných zmien, napr. charakteristické rezy terénnych úprav, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, c) spôsob neškodného odvádzania povrchových vôd a ochrany podzemných vôd, predpokladané napojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia, d) dotknuté ochranné pásma alebo chránené územia, e) ak ide o návrh na delenie alebo sceľovanie pozemkov, vyznačenie navrhovaných zmien hraníc pozemkov a prístupu na pozemky v situačnom výkrese podľa odseku 3 písm. a).						
9	39c, 39d		Povinnosť stavebníka priložiť k návrhu na vydanie rozhodnutia o stavebnej uzávere alebo k návrhu na vymedzenie chránenej časti krajiny podklady a dokumentáciu, z ktorých musia byť dostatočne zrejmé najmä: a) dôvody a rozsah navrhovaných opatrení s presným vecným a územným vymedzením navrhovaných zákazov alebo obmedzení, b) dôsledky, aké budú mať navrhované opatrenia na funkčné a priestorové usporiadanie územia s návrhom potrebných územnotechnických a organizačných opatrení, c) predpokladaný čas trvania navrhovaného opatrenia alebo oznámenie, že platnosť rozhodnutia nemožno časovo obmedziť.						
10	43d	1	Povinnosť stavebníka zhotoviť stavbu tak, aby zodpovedala základným požiadavkám na kvalitu – základnými požiadavkami stavby	Pri realizácii a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby	štandard kvality – nemerateľné, nie je možné stanoviť alternatívne náklady bez znalosti konkrétnej alternatívy		1	
11	43d	2	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na mechanickú odolnosť stavby	Pri realizácii a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
12	43d	3	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na požiarnu bezpečnosť stavby	Pri realizácii a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				

13	43d	4	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na stavbu z hľadiska hygieny, ochrany zdravia a životného prostredia	Pri realizácií a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
14	43d	5	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na bezpečnosť stavby pri užívaní	Pri realizácií a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
15	43d	6	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na ochranu pred hlukom a vibráciami	Pri realizácií a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
16	43d	7	Ustanovenie vymedzuje požiadavky na energetickú úspornosť a ochranu tepla stavby	Pri realizácií a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
17	43e		Povinnosť stavebníka dodržiavať všeobecné technické požiadavky na výstavbu	Pri realizácií a permanentne počas existencie stavby	Všetci stavebníci a vlastníci stavby				
18	43f		Povinnosť stavebníka používať pri zhotovení stavby použiť len vhodný stavebný výrobok (definované v zákone o stavebných výrobkoch)	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci	štandard kvality – nemerateľné, nie je možné stanoviť alternatívne náklady			
19	43g	2	Povinnosť stavebníka zabezpečiť, v prípade ak podľa osobitných predpisov vyžaduje na vykonávanie určitých stavebných prác osobitná odborná alebo zdravotná spôsobilosť podľa osobitných predpisov, aby tieto práce vykonávala len kvalifikovaná fyzická osoba. Povinnosť dodržiavať pri stavebných prácach bezpečnostné, hygienické predpisy, technické normy a všeobecne zaužívané pracovné postupy a návody výrobcu stavebných výrobkov na ich použitie	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci	štandard kvality – nemerateľné, nie je možné stanoviť alternatívne náklady		1	
20	43i	3	Povinnosť stavebníka zabezpečiť stavenisko pred vstupom cudzích osôb na miesta, kde môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia, a to prípadne aj úplným ohradením,	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci			1	
								1	

21	43i	3	Povinnosť stavebníka označiť stavenisko s uvedením potrebných údajov o stavbe a účastníkoch výstavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
22	43i	3	Povinnosť stavebníka mať zriadený vjazd a výjazd z miestnej komunikácie alebo z účelovej komunikácie na prísun stavebných výrobkov, na odvoz zeminy a stavebného odpadu a na prístup vozidiel zdravotníckej pomoci a požiarnej ochrany.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – podnikatelia nevedú tieto údaje samostatne		1	
								1	
23	43i	3	Povinnosť stavebníka umožňovať bezpečné uloženie stavebných výrobkov a stavebných mechanizmov a umiestnenie zariadenia staveniska,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
								1	
24	43i	3	Povinnosť stavebníka umožňovať bezpečný pohyb osôb vykonávajúcich stavebné práce v rámci staveniska	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
								1	
25	43i	3	Povinnosť stavebníka mať zabezpečený odvoz a likvidáciu odpadu zo staveniska	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
26	43i	3	Povinnosť stavebníka mať vybavenie potrebné na vykonávanie stavebných prác a na pobyt osôb vykonávajúcich stavebné práce,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
27	43i	3	Povinnosť stavebníka zabezpečiť, aby stavenisko bolo zriadené a prevádzkované tak, aby bola zabezpečená ochrana zdravia ľudí na stavenisku a v jeho okolí, ako aj ochrana životného prostredia podľa osobitných predpisov.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
28	43i	5	Povinnosť stavebníka zabezpečiť, aby počas výstavby bola na stavenisku k dispozícii projektová dokumentácia stavby overená stavebným úradom.	permanentne počas realizácie stavby	všetci stavebníci	Nemerateľné – podnikatelia neboli schopní tento náklad presne vyčísliť považujú ho za minimálny		1	
29	44		Povinnosť stavebníka zabezpečiť, aby stavebné práce na stavbe, alebo pri jej zmene, vykonávala len právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na vykonávanie stavebných prác podľa osobitných predpisov. Vedenie uskutočňovania stavby musí vykonávať stavbyvedúci (povinnosť ustanoviť stavbyvedúceho).	permanentne počas realizácie stavby	všetci stavebníci	Jednoduché a drobné stavby môže vykonávať stavebník svojpomocu, je ale povinný zabezpečiť stavebný dozor. Pri tejto regulácií stanovujeme náklady na stavbyvedúceho.		1	
30	45	4 a 5	Povinnosť stavebníka zabezpečiť, aby vybrané činnosti pri výstavbe (projekčnú činnosť, geodetickú a kartografickú činnosť a vedenie uskutočňovania stavieb) vykonávali len fyzické osoby, ktoré majú na tieto činnosti oprávnenie, podľa osobitných predpisov. Právnická osoba, ktorá chce vykonávať tieto činnosti je povinná zabezpečiť plnenie týchto činností oprávnenými fyzickými osobami.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci	náklady zahrnuté v nákladoch na tvorbu projektu (ergo v nákladoch na získaniestavebného povolenia)		1	

31	46		Ustanovenie zakladá zodpovednosť projektanta za správnosť a úplnosť vypracovania projektovej dokumentácie a za realizovateľnosť stavby. Ak projektant nie je oprávnený vykonať niektorú časť projektu sám, musí prizvať k projekčným prácam iných projektantov	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – všeobecné ustanovenie definujúce zodpovednosť projektanta v procese výstavby		1	
32	46b		Povinnosť stavebníka zabezpečiť na stavbe výkon stavebného dozoru s nasledovnými právomocami a povinnosťami: a) sleduje spôsob a postup uskutočňovania stavby tak, aby sa zaručila bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, riadna inštalácia a prevádzka technického vybavenia na stavbe, odborné ukladanie stavebných výrobkov a hmôt, vhodnosť ich použitia a odborné ukladanie strojov a zariadení; sleduje vedenie stavebného denníka, b) zodpovedá za súlad priestorovej polohy s dokumentáciou stavby, za dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a spoluzodpovedá za dodržanie podmienok rozhodnutí vydaných na uskutočnenie stavby, najmä územného rozhodnutia a stavebného povolenia, c) vplýva na odstránenie závad, ktoré na stavbe zistil; ak nemožno závady odstrániť v rámci výkonu stavebného dozoru, bezodkladne ich oznámi stavebnému úradu.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci			1	
33	46c		Ustanovenie vymedzuje zodpovednosť geodeta a kartografa stavby za riadne zriadenie a aktualizáciu geodetických bodov, vypracovanie návrhu vytyčovacích sietí, vybudovanie vytyčovacích sietí, vytyčovanie a kontrolné meranie geometrických parametrov priestorovej polohy stavby, vyznačenie existujúcich podzemných vedení na povrchu, meranie a zobrazenie predmetov skutočnej realizácie stavby v súlade s územným rozhodnutím a stavebným povolením	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – všeobecné ustanovenie definujúce zodpovednosť geodetov a kartografov v procese výstavby		1	
34	46d	2	Povinnosť stavebníka alebo stavby vedúceho viesť stavebný denník od začatia do skončenia stavebných prác. Obsah stavebného denníka vymedzuje ods.1 a osoby autorizované na zápis ods.3	permanentne počas realizácie stavby	všetci stavebníci			1	
35	47	1 a)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba bola začlenená do územia v súlade s urbanistickými, architektonickými a environmentálnymi zásadami a požiadavkami ochrany prírody a krajiny a pamiatkovej starostlivosti tak, aby sa vylúčili negatívne účinky stavby na okolie z hľadiska ochrany zdravia a životného prostredia, prípadne aby sa obmedzili na prijatný mieru	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – štandard kvality		1	
								1	
								1	

								1	
36	47	1 b)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba bola prístupná z cesty, miestnej komunikácie alebo z účelovej komunikácie,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
37	47	1 c)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba stavebnotechnickým vybavením zodpovedala účelu a spôsobu užívania, a ak ide o stavbu, ktorá je určená len na užívanie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie alebo o stavbu, ktorá je prístupná širokej verejnosti, aby spĺňala aj osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
								1	
								1	
								1	
								1	
								1	
								1	
38	47	1 d)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba bola napojená na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, ak v okolí stavby je verejný vodovod s dostatočnou kapacitou a verejná kanalizácia,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
39	47	1 e)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby energetické vybavenie stavby bolo čo najhospodárnejšie a čo najbezpečnejšie vzhľadom na klimatické podmienky miesta stavby a na účel a spôsob užívania stavby,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
40	47	1 f)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby odpadové vody vypúšťané do verejnej kanalizácie boli v súlade s požiadavkami osobitných predpisov a v súlade s kanalizačným poriadkom.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
41	47	1 g)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby každá prípojka stavby na verejné technické vybavenie územia bola samostatne uzavierateľná alebo odpojiteľná a aby miesta uzáverov, odpojení a meracích zariadení boli ľahko prístupné a trvale označené.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				

42	47	1 h)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby bol zabezpečený odvoz alebo iný spôsob zneškodnenia odpadu z užívania stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
43	47	1 i)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby dispozičné a prevádzkové riešenie stavby čo najviac zohľadňovalo klimatické podmienky miesta stavby a možnosti pozemku tak, aby sa čo najlepšie využilo slnečné žiarenie a denné svetlo	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
44	47	1 j)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby bola zabezpečená čo najväčšia ochrana stavby pred vetrom, dažďom, hlukom, vibráciami, otrasmi, ionizačným žiarením z geologického podložia, vplyvom geopatogénnych zón, bludných prúdov a podzemných a povrchových vôd.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
45	47	1 k)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby sa emisie látok znečisťujúcich ovzdušie, svetelné, tepelné a ostatné elektromagnetické žiarenie a podmienky ich odvádzania do vonkajšieho prostredia pri realizácii stavby, prevádzke stavby a súvisiacich činnostiach riešili v súlade s požiadavkami osobitných predpisov; 3) ak takéto požiadavky nie sú ustanovené, aby sa riešili podľa aktuálneho stavu techniky v čase navrhovania konkrétnej stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
46	47	1 l)	Povinnosť navrhovať stavby tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba s jadrovým zariadením spĺňala požiadavky osobitného predpisu.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				

47	48	1	Povinnosť uskutočňovať stavby v súlade s overeným stavebným projektom a platným stavebným povolením – pri splnení základných technických požiadaviek na stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – všeobecné ustanovenie zakladajúce povinnosť postupovať pri zhotovovaní stavby v súlade s platným stavebným povolením, súčasne zakladá zodpovednosť za porušenie tohto ustanovenia	1	1	1
48	48		Ustanovenia vymedzujú všeobecné technické požiadavky na uskutočňovanie stavieb	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné - štandard kvality			
49	49								
50	50								
51	51								
52	52								
53	53							1	
54	54		Povinnosť uskutočňovať stavby, ich zmeny a údržbu len na základe stavebného povolenia alebo stavebného ohlásenia	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci (s výnimkou stavieb, kde nie je potrebné ohlásenie)	Nemerateľné – všeobecné ustanovenie zakladajúce povinnosť postupovať pri zhotovovaní stavby v súlade s platným stavebným povolením, súčasne zakladá zodpovednosť za porušenie tohto ustanovenia	1	1	1
55	57	1	Povinnosť stavebníka vopred ohlásiť stavebnému úradu uskutočnenie stavieb podľa §55 ods.2 (platí, že na všetky stavby je všeobecne potrebné stavebné povolenie, ale na tieto presne vymedzené kategórie stavieb postačuje stavebné ohlásenie). K ohláseniu drobnej stavby pripojí jednoduchý situačný výkres; ak ide o jednoduchú stavbu podľa § 55 ods. 2 písm. a) (jednoduchá stavba, jej prístavba a nadstavba), pripojí podklady s náležitosťami žiadosti o stavebné povolenie a projektovú dokumentáciu.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Stavebný úrad môže určiť, že ohlásenú drobnú stavbu, stavebnú úpravu alebo udržiavacie práce možno uskutočniť len na základe stavebného povolenia. Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie ohlásenia.		1	1
								1	
								1	
56	57	1	Povinnosť vlastníka pripojiť k ohláseniu drobnej stavby prílohy podľa 453/2000 Z.z. A to:a) doklad, ktorým sa preukazuje vlastnícke alebo iné právo k pozemku,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
57	57	1	Povinnosť vlastníka pripojiť k ohláseniu drobnej stavby	Jednorazovo	Všetci stavebníci			1	

								1	
58	57	1	Povinnosť vlastníka pripojiť k ohláseniu drobnej stavby prílohy podľa 453/2000 Z.z. A to: c) jednoduchý technický popis stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
59	57	1	Povinnosť vlastníka pripojiť k ohláseniu drobnej stavby prílohy podľa 453/2000 Z.z. A to: d) rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
60	57	1	Povinnosť vlastníka pripojiť k ohláseniu stavebných úprav a udržiavacích prác podľa 453/2000 Z.z doklad preukazujúci vlastnícke alebo iné právo k stavbe; možno ho nahradiť čestným vyhlásením / písomná dohoda s vlastníkom stavby, ak úpravu alebo udržiavacie práce bude uskutočňovať nájomca	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
61	57	2	Povinnosť stavebníka uskutočniť stavby, stavebné úpravy a udržiavacie práce ohlásené podľa odseku 1 len na základe písomného oznámenia stavebného úradu, že proti ich uskutočneniu nemá námietky. Stavebník môže začať uskutočňovať ohlásenú stavbu, stavebnú úpravu alebo udržiavacie práce do dvoch rokov odo dňa jeho doručenia stavebníkovi, pokiaľ stavebný úrad neurčí inak.			všeobecné ustanovenie ukladajúce stavebníkovi postupovať v súlade s oznámením stavebného úradu o tom, že nemá námietky proti uskutočneniu stavby (t.j. postupovať podľa tohto zákona) – konkrétny dopad nemerateľný		1	
62	57	4	Povinnosť stavebníka, v prípade ak majú stavebné úpravy alebo udržiavacie práce uskutočniť na stavbe, ktorá je kultúrnou pamiatkou, priložiť k ich ohláseniu stavebnému úradu stanovisko orgánu pamiatkovej starostlivosti – tiež podľa 453/2000 Z.z §6 ods.2 písm. c)	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci			1	
63	58	1	Povinnosť stavebníka požiadať pred začatím stavby o stavebné povolenie a doložiť príslušné prílohy. V žiadosti uvedie účel a spôsob užívania stavby, miesto stavby a predpokladaný čas jej skončenia a pri stavbe na určitú dobu aj dobu užívania stavby.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie stavebného povolenia	1	1	1
64	58	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o stavebné povolenie projektovú dokumentáciu podľa 453/2000 Z.z v 3 vyhotoveniach v zložení: sprievodná správa, súhrnná technická správa, zastavovací plán (celková situácia stavby), vytyčovacie výkresy, stavebné výkresy stavby, z ktorých je zrejmý doterajší a navrhovaný stav, statické posúdenie stavby, návrh úprav okolia stavby a ochrany	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1	1	1
							1	1	1
							1	1	1
							1	1	1

							1	1	1
65	58	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o stavebné povolenie podľa 453/2000 Z.z rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
66	58	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o stavebné povolenie podľa 453/2000 Z.z doklady o rokovaniach s účastníkmi stavebného konania ak sa konali pred podaním žiadosti	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
67	58	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o stavebné povolenie podľa 453/2000 Z.z kópiu všeobecne záväzného nariadenia o schválení územného plánu zóny, ak sa územné rozhodnutie nevyžaduje,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
68	58	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o stavebné povolenie podľa 453/2000 Z.z ak ide o stavbu uskutočňovanú svojpomocou, vyhlásenie stavebného dozoru alebo kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať odborné vedenie uskutočňovania stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
69	58	2	Povinnosť stavebníka preukázať, že má k pozemku vlastnícke právo, alebo iné právo, ktoré ho oprávňuje na zriadenia požadovanej stavby – tiež podľa 453/200 Z.z §8 ods.2 písm. a)	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
70	66	1	Povinnosť stavebníka rešpektovať záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby uvedené v stavebnom povolení. Obsah podmienok obsahuje ods.2 a ods.3	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci (s výnimkou stavieb, kde nie je potrebné ohlásenie)				
71	68	1	Povinnosť stavebníka, v prípade, že chce požiadať o zmenu stavby ešte pred jej dokončením získať povolenie zmeny stavby stavebného úradu	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie povolenia na zmenu stavby pred jej dokončením	1	1	1
72	68	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie zmeny stavby podľa 453/2000 Z.z projektovú dokumentáciu v nasledovnom zložení: súhrnná správa, situačný výkres, ak sa mení vonkajšie pôdorysné alebo výškové usporiadanie stavby, stavebné výkresy v rozsahu navrhovanej zmeny, statické posúdenie stavby ak ide o zásah do nosnej konštrukcie	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1 1	1 1	1 1

73			Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie zmeny stavby podľa 453/2000 Z.z doklady o prerokovaní s orgánmi štátnej správy, ktorých záujmy sú navrhovanou zmenou stavby dotknuté.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
74	71	1	Povinnosť osôb vymedzených v §72 ods.1 a ods.2 (vlastník pozemku, alebo kto má oprávnenie na užívanie pozemku alebo právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá má písomnú dohodu s vlastníkom stavby či pozemku alebo s tým, kto má časove neobmedzené právo užívať stavbu či pozemok – v prípade reklamných a informačných zariadení) získať povolenie na práce podľa tohto ustanovenia a to: a) terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, b) ťažobné a im podobné alebo s nimi súvisiace práce, c) informačné, reklamné a propagačné zariadenia, pokiaľ sa umiestňujú na miestach viditeľných z verejných priestorov a pokiaľ sú spojené so stavbou alebo pozemkom.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie povolenia na terénne úpravy	1	1	1
75	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie terénnych úprav podľa 453/2000 doklad, ktorým žiadateľ preukazuje právo uskutočniť na pozemku terénne úpravy	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1	1	1
							1	1	1
76	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie terénnych úprav podľa 453/2000 dokumentáciu terénnych úprav v troch vyhotoveniach v zložení: a) údaje o splnení podmienok územného rozhodnutia o využití územia alebo iných rozhodnutí nevyhnutných na povolenie terénnych úprav, údaje o predpokladaných účinkoch terénnych úprav na okolie, technický opis postupu a spôsobu prác, údaje o násypných hmotách, o mieste a spôsobe uloženia vyťažených hmôt, o spôsobe ich zhutňovania a povrchovej úprave,b) situačný výkres podľa katastrálnej mapy, zobrazujúci súčasný stav územia, na ktorom sa majú terénne úpravy vykonať, s vyznačením pozemkov, na ktorých sa prejavia dôsledky terénnych úprav, vrátane vyznačenia existujúcich stavieb a podzemných sietí technického vybavenia, ochranných pásem a chránených území; podľa povahy a rozsahu terénnych úprav sa pripoja aj charakteristické rezy objasňujúce ich výškové usporiadanie,c) vytyčovacie výkresy; ak ide o technicky jednoduché terénne úpravy, postačia geometrické parametre určujúce v situačnom výkrese ich polohové a výškové umiestnenie.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1	1	1
							1	1	1
							1	1	1

77	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie terénnych úprav podľa 453/2000 doklady o rokovaniach s účastníkmi konania, ak sa konali pred podaním žiadosti, a rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
78	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie terénnych úprav podľa 453/2000 územné rozhodnutie, ak ho vydal iný orgán než stavebný úrad príslušný na povolenie terénnych úprav.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
79	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia podľa 453/2000 dokumentácia obsahujúca návrh informačného, reklamného a propagačného zariadenia a jednoduchý náčrt jeho umiestnenia v primeranej mierke v dvoch vyhotoveniach,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie povolenia informačného, reklamného a propagačného zariadenia	1	1	1
80	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia podľa 453/2000 doklad, ktorým žiadateľ preukazuje vlastnícke alebo iné právo umiestniť na stavbe alebo pozemku navrhované informačné, reklamné a propagačné zariadenie,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1 1 1 1 1	1 1 1 1 1	1 1 1 1 1
81	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia podľa 453/2000 rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci		1	1	1
82	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ak je to potrebné vzhľadom na umiestnenie alebo konštrukčné riešenie podľa 453/2000 náčrt alebo fotografiu nehnuteľnosti alebo aj jej okolia, ktoré preukazujú vhodnosť začlenenia informačného, reklamného a propagačného zariadenia do priestoru a jeho výtvarné riešenie	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
83	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ak je to potrebné vzhľadom na umiestnenie alebo konštrukčné riešenie podľa 453/2000 technický opis konštrukčného riešenia informačného, reklamného a propagačného zariadenia a jeho inštalácie vrátane údajov o vhodnosti použitých materiálov z hľadiska bezpečnosti, stability a mechanickej odolnosti nosnej konštrukcie a jej upevnenia; ak ide o svetelné zariadenie, technický opis spôsobu jeho napojenia na elektrické vedenie,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				

84	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ak je to potrebné vzhľadom na umiestnenie alebo konštrukčné riešenie podľa 453/2000 doklady o rokovaniach s vlastníkmi (správcami) stavby alebo pozemku a s účastníkmi konania, ak sa konali pred podaním žiadosti,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
85	71	1	Povinnosť stavebníka pripojiť k žiadosti o povolenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ak je to potrebné vzhľadom na umiestnenie alebo konštrukčné riešenie podľa 453/2000 údaje o tom, či sa prevádzka informačného, reklamného a propagačného zariadenia dotkne práv iných osôb, napr. osvetlením, zakrytím svetla, hlukom.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
86	74		Povinnosť prevádzateľa ťažobných prác, pred ich zastavením vypracovať plán ich zabezpečenia alebo likvidácie a požiadať stavebný úrad o jeho schválenie ak osobitný zákon neustanovuje inak.	Jednorazovo pri realizácií stavby	prevádzkovatelia ťažobných prác	Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov		1	1
87	75	1	Povinnosť stavebníka pred začatím stavby, zmeny stavby, terénnych úprav a ťažobných prác na povrchu zabezpečiť vytýčenie stavieb fyzickou osobou alebo právnickou osobou oprávnenou vykonávať geodetické a kartografické činnosti a autorizačné overenie vybraných geodetických a kartografických činností autorizovaným geodetom a kartografom.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci			1	
88	75a	4	Povinnosť stavebníka predložiť stavebnému úradu doklad o vytýčení priestorovej polohy stavby pri kolaudácií (ak sa nevyžaduja kolaudácie tak sa doklad pripojí k dokumentácií stavby).	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie kolaudačného rozhodnutia		1	
89	76	1	Povinnosť stavebníka získať po dokončení stavby na túto stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie alebo tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena alebo udržiavacie práce, pokiaľ tieto stavby vyžadovali stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať		1	1	
								1	1
90	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka podať písomný návrh na kolaudáciu stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
91	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 opis a odôvodnenie vykonaných odchýlok od územného rozhodnutia a stavebného povolenia	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
92	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 ak ide o	Jednorazovo pri realizácií	všetci stavebníci, okrem stavieb,				

93	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 geometrický plán podľa predpisov o katastri nehnuteľností;13) tento doklad sa nedoplní, ak nedošlo k zmene vonkajšieho pôdorysného ohraničenia stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
94	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 ak ide o stavbu, v ktorej bolo alebo má byť zabudované jadrové zariadenie, súhlas úradu jadrového dozoru udelený na základe posúdenia bezpečnostnej dokumentácie	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
95	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
96	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka pripojiť k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 ďalšie doklady, ak si ich stavebný úrad vyžiadal, napr. doklad o splnení základných požiadaviek na stavby.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
97	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 doklady o vytýčení priestorovej polohy stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
98	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 doklady o výsledkoch predpísaných skúšok a meraní a o spôsobilosti prevádzkových zariadení na plynulú a bezpečnú prevádzku ak bola vykonaná skúšobná prevádzka, jej vyhodnotenie alebo správa o výsledku komplexného vyskúšania	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					
99	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 projektovú dokumentáciu overenú stavebným úradom v stavebnom konaní alebo pri povoľovaní zmeny stavby pred jej dokončením	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať					

100	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 výkresy, v ktorých sú vyznačené zmeny, ku ktorým došlo počas uskutočňovania stavby; tieto zmeny môžu byť na základe kolaudačného rozhodnutia vyznačené v projektovej dokumentácii overenej stavebným úradom v stavebnom konaní, ak konanie o nich stavebný úrad spojil s kolaudačným konaním.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
101	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 doklady o overení požadovaných vlastností výrobkov a ďalšie doklady určené v podmienkach stavebného povolenia,	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
102	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 podrobnejšia dokumentácia vypracovaná ešte pred začatím stavby, ak stavebný úrad jej vypracovanie určil v podmienkach stavebného povolenia	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
103	79	1 a 2	Povinnosť stavebníka predložiť na ústnom pojednávaní k návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutie podľa 453/2000 stavebný denník.	Jednorazovo pri realizácií stavby	všetci stavebníci, okrem stavieb, ktoré netreba kolaudovať				
104	81	3	Povinnosť stavebníka,v prípade ak stavebný úrad zistí na stavbe závady odstrániť závady v stanovenej lehote.			Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov		1	
105	82	1	Povinnosť stavebníka rešpektovať podmienky užívania stavby ak sú uvedené v kolaudačnom rozhodnutí. Charakter podmienok je uvedený v ods.2 a ods.3			Nemerateľné – všeobecná povinnosť		1	
106	83		Povinnosť stavebníka alebo budúceho užívateľa v prípade, ak požiada stavebný úrad o povolenie na predčasné užívanie stavby, podať do 15 dní od odovzdania a prevzatia stavby stavebný úrad o kolaudačné rozhodnutie	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov. Na základe informácií od samospráv sa táto kompetencia využíva minimálne	1	1	1

107	84	1	Povinnosť stavebníka pri vymedzenom type stavieb požiadať stavebný úrad o súhlas so skúšobnou prevádzkou	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov. Na základe informácií od samospráv sa táto kompetencia využíva minimálne	1	1	1
108	85	1	Povinnosť užívateľa stavby, v prípade zmeny spôsobu užívania stavby získať povolenie stavebného úradu o zmene v užívaní stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie povolenia zmeny v užívaní stavby	1	1	1
109	85	1	Povinnosť stavebníka predložiť v konaní o žiadosti o povolenie zmeny v užívaní stavby podľa 453/2000 dokumentáciu s vyznačením pôvodného a navrhovaného spôsobu užívania jednotlivých priestorov stavby,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
110	85	1	Povinnosť stavebníka predložiť v konaní o žiadosti o povolenie zmeny v užívaní stavby podľa 453/2000 doklad preukazujúci vlastnícke alebo iné právo k stavbe; súhlas vlastníka stavby s navrhovanou zmenou v spôsobe jej užívania, ak navrhovateľ nie je vlastníkom stavby	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
111	85	1	Povinnosť stavebníka predložiť v konaní o žiadosti o povolenie zmeny v užívaní stavby podľa 453/2000 doklady o rokovaní s účastníkmi konania, ak sa konali pred podaním žiadosti, a rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
112	85	1	Povinnosť stavebníka predložiť v konaní o žiadosti o povolenie zmeny v užívaní stavby podľa 453/2000 kolaudačné rozhodnutie alebo stavebné povolenie, z ktorého je zrejmé, na aký účel bola stavba povolená, alebo dokumentácia skutočného realizovania stavby (pasport stavby), ak sa iné doklady nezachovali.	Jednorazovo pri realizácií stavby	Všetci stavebníci				
113	86	1	Povinnosť vlastníka stavby udržiavať stavbu v dobrom stave, tak, aby nevznikalo nebezpečenstvo požiarnych a hygienických závad, aby nedochádzalo k jej znehodnoteniu alebo ohrozeniu jej vzhľadu a aby sa čo najviac predĺžila jej užívateľnosť.	permanentne počas realizácie stavby	všetci vlastníci stavieb	Možné vyčísliť len čiastočne, na základe údajov Štatistického úradu o prostriedkoch vynaložených na opravy a údržbu		1	
114	86	2	Povinnosť vlastníka, v prípade ak mu stavebný úrad v rozhodnutí určil, že stavbu riadne neudržiava a má vykonať nápravu tohto stavu vykonal nápravu v stanovenej lehote.	jednorazovo pri nariadení				1	
115	87	1	Povinnosť vlastníka vykonať na vlastné náklady úpravy nariadené stavebným úradom ak stavba nezodpovedá základným požiadavkám na stavby (§ 43d), a tým ohrozuje	jednorazovo pri nariadení				1	

			alebo obťažuje užívateľov alebo okolie stavby,						
116	87	2	Povinnosť vlastníka stavby alebo stavebného pozemku, v prípade ak mu bolo uložené vykonať úpravy nariadené stavebným úradom podľa ods.1 a na vykonanie úprav je potrebné predložiť dokumentáciu alebo podklady predložiť ich v rozsahu a lehote stanovenej stavebným úradom.	jednorazovo pri nariadení vykonať úpravy				1	
117	87	4	Povinnosť vlastníka stavby zdržať sa užívania stavby, na ktorej boli nariadené nevyhnutné stavebné úpravy až do vydania kolaudačného rozhodnutia.	jednorazovo pri nariadení stavebných úprav			1	1	1
118	88	1 a 2	Povinnosť vlastníka stavby, alebo nájomcu stavby ak je stavebníkom, odstrániť stavbu v prípade ak mu to stavebný úrad nariadi podľa §88 ods.1	jednorazovo pri nariadení odstrániť stavbu				1	
119	88	3	Povinnosť vlastníka stavby, v prípade ak chce odstrániť stavbu získať povolenie stavebného úradu. V žiadosti o povolenie vlastník stavby uvedie druh, účel, miesto a označenie stavby, dôvody odstránenia stavby a dátum predpokladaného začatia a skončenia prác, či stavbu odstráni svojpomocne alebo prostredníctvom zhotoviteľa, ako sa naloží s odpadom a s uvoľneným pozemkom a aké opatrenia sú potrebné na zabezpečenie susedných pozemkov a stavieb.	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci	Spôsobené náklady sú kvantifikované v celkovej sume nákladov na získanie povolenia na odstránenie stavby	1	1	1
120	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 doklad, ktorým sa preukazuje vlastnícke alebo iné právo k stavbe alebo k pozemkom.	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				
121	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 technologický opis prác alebo aj nevyhnutné výkresy úprav pozemku	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				
122	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 v prípade radovej zástavby statické posúdenie, ktorým sa preukazuje zabezpečenie mechanickej odolnosti a stability nosných konštrukcií susedných stavieb a ich bezpečného užívania	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				
123	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 doklady o rokovaniach s dotknutými orgánmi štátnej správy, správcami sietí technického vybavenia a s účastníkmi konania, ak sa o odstránení stavby viedli vopred.	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				

124	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 pri stavbách, ktorých odstránenie nebude vykonávať odborne vybavená právnická osoba, vyhlásenie oprávnenej osoby, ktorá sa zaviazala vykonávať odborné vedenie prác spojených s odstránením stavby	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				
125	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy	Jednorazovo pri odstránení stavby	všetci vlastníci				
126	88	3	Povinnosť vlastníka pripojiť v konaní o odstránení stavby podľa 453/2000 pri stavbe, v ktorej bolo zabudované jadrové zariadenie, povolenie úradu jadrového dozoru udelené na základe posúdenia dokumentácie o jadrovej bezpečnosti pri vyraďovaní podľa osobitného predpisu	Jednorazovo pri odstránení stavby					
127	88	5	Povinnosť vlastníka zariadenia staveniska vopred prerokovať so stavebným úradom možnosť ďalšieho využitia zariadenia staveniska, ak ho možno po dokončení výstavby využiť na iné účely. Podľa výsledku prerokovania vlastník buď predloží stavebnému úradu návrh na zmenu účelu užívania, prípadne na stavebné úpravy, alebo zariadenie staveniska po dokončení výstavby odstráni	jednorazovo	Všetci stavebníci			1	1
128	88a	1	Povinnosť vlastníka stavby, v prípade ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním a vyzve vlastníka stavby, predložiť v určenej lehote doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.	jednorazovo	všetci vlastníci			1	1
129	89	1	Povinnosť vlastníka znášať náklady za odstránenie stavby. Stavebný úrad môže rozhodnúť, že časť skutočných nákladov na odstránenie stavby uhradí vlastník podľa miery svojej zodpovednosti za stav stavby a zvyšná časť sa uhradí z prostriedkov na štátny stavebný príspevok					1	
130	89	2	Ustanovenie zakladá zodpovednosť vlastníka odstraňovanej stavby za škodu vzniknutú na susedných stavbách alebo pozemku, pokiaľ ju nevyvolal ich závadný stav. Náklady zabezpečovacích prác, ktoré treba súbežne urobiť pre závadný stav susednej stavby, znáša vlastník tejto stavby.					1	
131	90	1	Povinnosť vlastníka odstraňovanej stavby dodržiavať podmienky uložené stavebným úradom v rozhodnutí o odstránení stavby, podmienky špecifikuje ods.2 až ods.4					1	

			tohto ustanovenia.						
132	94	1	Povinnosť vlastníka stavby vykonať zabezpečovacie práce nariadené stavebným úradom, ak stavba svojim stavom ohrozuje život alebo zdravie osôb, prípadne značné majetkové alebo kultúrne hodnoty, a ak nie je nevyhnutné stavbu ihneď odstrániť					1	
133	94	3	Povinnosť vlastníka stavby znášať náklady na nevyhnutné zabezpečovacie práce alebo odstránenie stavby.					1	
134	96	1	Povinnosť užívateľa stavby v prípade ak stavebný úrad nariadi vypratanie stavby, pretože je stavba v takom stave, že bezprostredne ohrozuje život alebo zdravie osôb vypratať stavbu					1	
135	100		Stavebník, oprávnená osoba či právnická osoba uskutočňujúca alebo odstraňujúca stavbu, ako aj vlastník stavby sú povinní a) umožniť orgánom štátneho stavebného dohľadu a nimi prizvaným znalcom vstupovať na stavenisko a do stavby, nazerať do jej dokumentácie a utvárať predpoklady pre výkon dohľadu, b) bezodkladne ohlásiť stavebnému úradu závady na stavbe, ktoré ohrozujú jej bezpečnosť, životy či zdravie osôb alebo môžu spôsobiť značné národohospodárske škody	Jednorazovo pri realizácií / odstránení stavby	stavebník/vlastník stavby			1	
136	101		Povinnosť vlastníka alebo stavebníka znášať náklady v prípade, ak je odôvodnená obava z ohrozenia verejných záujmov a orgán štátneho stavebného dohľadu nariadi odobratie a preskúšanie vzoriek, skúšky stavby a prizvanie znalcov na posúdenie technicky náročných alebo neobvyklých stavieb	Jednorazovo pri odstránení stavby	stavebník/ vlastník stavby	Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov		1	
137	102	1	Povinnosť stavebníka, oprávnenej osoby, alebo právnickej osoby, v prípade ak orgán štátneho stavebného dohľadu zistí na stavbe závadu a vyzve na jej odstránenie túto závadu odstrániť	jednorazovo	Všetci stavebníci	Nemerateľné – náklad nie je možné individualizovať		1	
138	102	2	Povinnosť PO/FO, v prípade ak neodstráni závadu na výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu, podľa ods.1 a stavebný úrad vydá rozhodnutie o odstránení závad tieto závady odstrániť, počas uskutočňovania stavby môže prerušiť práce na stavbe.	jednorazovo	štatistika rozhodnutí	Stavebný úrad môže uložiť fyzickej alebo právnickej osobe podľa povahy veci tiež povinnosť zdržať sa takej činnosti, ktorá nad prípustnú mieru ustanovenú osobitnými predpismi poškodzuje životné prostredie, alebo povinnosť vykonať také opatrenia, ktoré znížia nepriaznivé účinky ich činnosti na životné		1	

						prostredie na prípustnú mieru (ods.3).V prípade ak orgán dohľadu zistí nepovolenú stavbu vo výstavbe vyzve stavebníka, aby zastavil práce na stavbe			
139	103		Povinnosť vlastníka stavby uchovávať dokumentáciu skutočného realizovania stavby po celý čas jej užívania; pri zmene vlastníctva stavby ju odovzdá novému nadobúdateľovi a pri odstránení stavby stavebnému úradu.	jednorazovo	všetci vlastníci stavieb	Náklady sú zahrnuté do nákladov na archiváciu vyčíslených v zákone o účtovníctve		1	
140	104	2	Povinnosť stavebníka, ak mu to stavebný úrad nariadi aby obstaral dokumentáciu skutočného realizovania stavby v prípadoch, keď nebola vôbec vyhotovená, nezachovala sa alebo nie je v náležitom stave. Pokiaľ nie je nevyhnutné vyhotoviť úplnú dokumentáciu skutočného realizovania stavby, uloží stavebný úrad iba vyhotovenie zjednodušenej dokumentácie (pasport stavby).	jednorazovo	Všetci stavebníci	Nemerateľné – v použitej vzorke nepodarilo sa nájsť podnikateľa, ktorý by bol schopný vyčísliť tento typ nákladov		1	
141	105 a 106		Ustanovenia vymedzujú skutkové podstaty priestupkov a správnych deliktov podľa tohto zákona	jednorazovo	stavebník/vlastník stavby	Nemerateľné – neexistuje celková štatistika	1		
142	127	2	Povinnosť stavebníka, alebo organizácie uskutočňujúcej stavbu, alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona bezodkladne oznámiť nález kultúrne cenných predmetov, detailov stavby alebo chránených častí prírody, alebo archeologického nálezu ohlási stavebnému úradu a orgánu štátnej pamiatkovej starostlivosti, prípadne archeologickému ústavu alebo orgánu štátnej ochrany prírody a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s orgánom štátnej pamiatkovej starostlivosti, prípadne archeologickým ústavom alebo orgánom štátnej ochrany prírody.	jednorazovo	Všetci stavebníci			1	
143	134		Ustanovenie prikazuje vlastníkovi pozemku, stavby alebo staveniska umožniť na tento pozemok vstup povereným zamestnancom orgánu územného plánovania, stavebného úradu, krajského stavebného úradu a orgánu inšpekcie a zamestnancom iných orgánov štátnej správy v rozsahu ustanovení tohto zákona.	jednnorazovo	všetci vlastníci				

144	135	1	Povinnosť vlastníkov susediacich pozemkov alebo stavieb strpieť výkon prác na uskutočnenie stavby alebo jej zmeny a na uskutočnenie nevyhnutných úprav udržiavacích alebo zabezpečovacích prác a na odstránenie stavby a informačných, reklamných a propagačných zariadení zo svojich pozemkov			Nemerateľné – všeobecné ustanovenie, ktorého dopad sa prejaví až v konkrétnom prípade, extrémne variabilné			

Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

1. Všeobecná charakteristika právneho predpisu a problematika zákonnej úpravy cien v SR

Zákon č.18/1996 Z. z. o cenách (v znení č. 196/2000 Z. z., 276/2001 Z. z., 436/2002 Z. z., 465/2002 Z. z., 520/2003 Z. z., 523/2004 Z. z., 68/2005 Z. z., 117/2006 Z. z., 659/2007 Z. z., 382/2008 Z. z., 488/2009 Z. z., 513/2009 Z. z.) upravuje pravidlá dohodovania, uplatňovania, regulácie a kontroly cien tovarov a služieb, opatrenia na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja a pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti cien tovarov a služieb na tuzemskom trhu vrátane cien tovarov a služieb z dovozu a cien tovaru a služieb určeného na vývoz.

Jeho dva hlavné vykonávacie predpisy sú: vyhláška Ministerstva financií SR č. 87/1996 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon o cenách a vyhláška Ministerstva financií SR č. 88/1996 Z. z. o cenách špeciálnej techniky. Na predpis však nadväzujú ďalšie zákony, ktoré uplatňujú pôsobnosť v oblasti reguláciu cien. Ide najmä o zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácií v sieťových odvetviach, zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách, zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách a oznámenie Ministerstva zdravotníctva č. 588/2003 o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva. Keďže tieto zákony súvisia so zákonom o cenách, analyzovali sme z nich vyplývajúce povinnosti len vo vzťahu k dopadom na malých a stredných podnikateľov, či k všeobecnej možnosti vyčíslenia ich dopadov.

Zákon o cenách nadobudol účinnosť 1. apríla 1996. Dvanásť novelizácií, ktorými odvtedy prešiel, je pomerne veľký počet vzhľadom nato, že predpis je súčasťou právneho poriadku SR 13 rokov a má relatívne malý rozsah. Dopad zákona na malých a stredných podnikateľov sa týka predovšetkým dvoch oblastí:

- Na všetkých podnikateľov sa vzťahujú povinnosti o dohodovaní cien, vedení cenovej evidencie, poskytovaní cenových informácií a označovaní tovaru cenami.
- Regulácia cien sa vzťahuje len na úzky segment podnikov (napr. predajcovia liekov, sieťové odvetvia a pod.) a ostatných podnikateľov sa dotýka len ako potenciálna hrozba pre prípad mimoriadnych situácií, ktoré vymedzuje zákon.

Pri malých a stredných podnikateľoch sme sa opakovane stretli s neznalosťou tohto zákona, faktickým neplnením jeho ustanovení v podobe, v akej ich vyžaduje zákon a tiež

s názorom, že takýto predpis je zbytočný, nepatrí do trhovej ekonomiky (v ktorej sa väčšina cien odvíja od ponuky a dopytu) a mal by byť zrušený. Podľa anketovaných podnikateľov, zákonná definícia „ceny" nie je samá o sebe nutná, keďže cena by bola „peňažnou sumou, dohodnutou pri nákupe a predaji tovaru", aj keby takýto zákon neexistoval. Na strane druhej, zákonná definícia, ktorá hovorí, že cena vzniká dohodou, je vzápätí relativizovaná výpočtom situácií, kedy cenové orgány môžu pristúpiť k regulácií cien. Týmito situáciami sú:

- vznik mimoriadnej trhovej situácie s priamym vplyvom na ceny tovarov na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť tovarov,
- ohrozenie trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia (vyžaduje sa stanovisko Protimonopolného úradu SR),
- vyžaduje si to ochrana spotrebiteľa alebo iný verejný záujem (v špecifických prípadoch ako je vyrovnávanie postavenia kupujúceho a predávajúceho pri predaji dotovaného tovaru a zmene menového kurzu, daňových, colných alebo dotačných predpisov),
- pri dodaní tovaru v sieťových odvetviach,
- pri univerzálnej poštovej službe alebo službe poštového platobného styku.

Zákon o cenách zakotvuje niekoľko spôsobov regulácie cien:
a) úradným určením ceny ako
- maximálnej alebo
- pevnej;

b) vecným usmernením cien v podobe
- maximálneho rozsahu prípustného zvýšenia cien vo vymedzenom období alebo
- záväzného postupu pri tvorbe cien;

c) kombináciou úradného určenia ceny a vecného usmernenia.

Kľúčové pojmy, ktoré zákon používa ako „ekonomicky oprávnené náklady" alebo „primeraný zisk" sú neurčité a príliš závislé od subjektívneho výkladu štátnych orgánov. Pochybnosti o pojme „primeraný zisk" sa odvíjajú aj od toho, že je postavený na „vývoji obvyklého podielu zisku tuzemského tovaru na ekonomicky oprávnených nákladoch s prihliadnutím na kvalitu tovaru, obvyklé riziko výroby alebo obehu a vývoj dopytu na tuzemskom trhu." Teoreticky by cenový orgán mohol cez každé jedno slovné spojenie tejto definície spochybniť akýkoľvek zisk ako „neprimeraný".

Na tieto pojmové nezrovnalosti nadväzuje vážny problém zákona a tým je povinnosť preukazovať ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk prostredníctvom účtovných dokladov, kalkulácii nákladov a zisku, inými dokladmi odôvodňujúcimi výšku ceny a dokladmi, ktoré si vyžiada cenový orgán. Predávajúci je povinný spolu s cenovou evidenciou (ide o doklady obsahujúce vymedzenie predávaného tovaru, spôsob vytvorenia ceny a výšku ceny tohto tovaru) uchovávať tieto dokumenty až 3 roky po predaji tovaru. Väčšina anketovaných podnikateľov uviedla, že v prípade kontroly cenových orgánov by im vedela štruktúru predajných cien za 3 roky dozadu dokladovať jedine cez dohodnuté ceny, zachytené v zmluvách alebo objednávkach, ceny v účtovníctve, staré cenové ponuky, internetový archív, pokiaľ firma ponúka tovary cez internet, a pod.

Medzi podnikateľmi, ktorí nepodliehajú regulácií cien, sme však s výnimkou reštauračných zariadení nenašli žiadny podnik, ktorý by osobitne viedol a uchovával kalkulácie nákladov a zisku. Vo vzťahu k väčšine malých a stredných podnikateľov je táto podmienka nezmyselná, keďže vychádza z teórie nákladovo vytváranej ceny. Lenže v trhovej ekonomike sa výška ceny odvíja od hry ponuky a dopytu, ktorá môže v krajnom prípade byť dokonca nižšia ako náklady. A to bez úmyslu dumpingu. Je však príznačné, že zákon zakazuje dohodnúť tzv. neprimeranú cenu, ktorá môže byť buď „neprimerane" vyššia alebo nižšia ako oprávnené náklady a primeraný zisk.

Vypracúvať kalkulácie je osobitne nákladné v prípade tovarov, ktorých trhová cena sa sústavne mení. Táto požiadavka je úplne odtrhnutá od reality vo vzťahu k väčšine podnikateľov, na ktorých sa nevzťahuje cenová regulácia. Samozrejme, cenové informácie sú podnikatelia povinní poskytovať cenovým orgánom na požiadanie a bezplatne, čím im vznikajú ďalšie náklady. Pôsobnosť v oblasti cien vykonávajú tieto cenové orgány:

- Ministerstvo financií SR,
- správy finančnej kontroly,
- Slovenská obchodná inšpekcia,
- obce a vyššie územné celky,
- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Telekomunikačný úrad SR,
- Poštový regulačný úrad,
- Úrad pre reguláciu železničnej dopravy,
- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví a Rada pre reguláciu

2. Kvantifikácia regulačných povinností zákona o cenách

2.1 Rozsah a spôsob kvantifikácia nákladov cenovej regulácie

Vo vzťahu k malým a stredným podnikateľom a analytickým možnostiam tejto štúdie sme voči jednotlivým regulovaným trhom zvolili diferencovaný prístup. Regulácia cien je finančným nákladom, pretože bráni podnikateľom predávať za inú cenu, než určí štátny regulátor. Týmto im spôsobuje straty v podobe nákladov obetovanej príležitosti. Avšak tieto straty sa len veľmi ťažko dajú vyčísliť.

Tvorba trhových cien je decentralizovaná a mení sa v čase i priestore. Istú pomôcku pri meraní nákladov cenovej regulácie ponúka samotný zákon o cenách. Ten v § 18 ods. 1 písm. a) hovorí, že: „Ak cenové kontrolné orgány zistia u kontrolovaného subjektu porušenie cenovej disciplíny podľa § 17, uložia mu pokutu v platnej menovej jednotke vo výške rozdielu medzi dohodnutou cenou a cenou, ktorá mala byť dohodnutá v súlade s cenovými predpismi, pričom na účely vyčíslenia sa výška rozdielu posudzuje podľa skutočne realizovaných úhrad."

Inými slovami, sankcia v prípade zistenia porušenia cenovej disciplíny sa určuje ako rozdiel medzi cenou, ktorá sa naozaj vytvorila trhovo (hoci v rozpore so zákonom) a regulovanou cenou. Práve tento rozdiel tvorí aj finančný náklad regulácie cien. Výšku pokút, ktoré boli udelené cenovými orgánmi za porušenie cenovej disciplíny, možno teda považovať nielen za náklad sankčných ustanovení zákona, ale aj za náklad ustanovení o regulácií cien. Samozrejme, týmto spôsobom môže naša analýza pokryť len tie prípady, kedy bol vznik trhovej ceny v dôsledku porušenia cenových predpisov odhalený cenovými orgánmi. Navyše existujú prípady, kedy sa tento rozdiel medzi trhovou a regulovanou cenou nedá vôbec vyčísliť. Zákonodarca pre tieto prípady v § 18 ods. 1 písm. b) ustanovuje všeobecnú pokutu až do 30 000 eur. Je však potrebné poznamenať, že pokuty za porušenie cenovej disciplíny v rokoch 2007 a 2008 boli udelené výlučne podľa § 18 ods. 1 písm. a), to znamená, že boli určené ako rozdiel medzi trhovou a regulovanou cenou. Pre potreby tejto analýzy budú z vyššie opísaných dôvodov splývať náklady na reguláciu cien s nákladmi sankčných ustanovení zákona o cenách.

S otázkou vyčíslovania nákladov regulácie cien pri MSP súvisí aj otázka ako sa postaviť k čiastkovým odvetviam ekonomiky, ktoré podliehajú regulovaným cenám. V pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva sa v roku 2008 udiala len jedna kontrola, zameraná na

dodržiavanie ustanovení zákona o cenách (v rokoch 2006-2007 žiadna) a nebola udelená nijaká pokuta. Avšak povinnosti spojené s reguláciou cien liekov lekárňam napriek tomu spôsobujú náklady. Túto špecifickú oblasť riešime modelovým príkladom.

Predmetom cenovej kontroly Úradu pre reguláciu železničnej dopravy sú len dva subjekty: Železnice SR v prípade kontroly dodržiavania maximálnych cien za použitie železničnej dopravnej cesty a Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. v prípade kontroly dodržiavania maximálnych cien vo vnútroštátnej osobnej doprave. Avšak ani jedna z oboch spoločností nespadá vzhľadom na počet zamestnancov medzi malé a stredné podniky a preto sa nimi táto analýza nezaoberá. Podobne sme pristupovali aj k regulácií cien podľa zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácií v sieťových odvetviach. Táto regulácia sa zákona o cenách dotýka len okrajovo a väčšinou ide o veľké sieťové monopolné podniky.

Pokiaľ ide o poštové služby, počet cenových kontrol, ktoré vykonal Poštový regulačný úrad ako cenový kontrolný orgán v rokoch 2006, 2007 a 2008 sa vyvíjal nasledovne (viď tabuľka č. 1):

Tabuľka č. 1 – Počet cenových kontrol, ktoré vykonal Poštový regulačný úrad ako cenový kontrolný orgán podľa zákona o cenách a počet udelených pokút

Rok	Počet vykonaných cenových kontrol	Súhrnná suma pokút za porušenie cenovej disciplíny (v eurách)
2006	10	0
2007	8	0
2008	4	0

Zdroj: Poštový regulačný úrad

V rokoch 2006, 2007 a 2008 taktiež nebola uložená poštovým podnikom povinnosť uhradiť kompenzačný príspevok poskytovateľovi univerzálnej poštovej služby (táto forma kompenzácie sa neuplatňuje od roku 2004). Z týchto dôvodov sme regulácii cien v oblasti poštových služieb nevenovali osobitnú pozornosť.

V prípade regulácie cien podľa zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, Telekomunikačný úrad SR vykonáva cenovú reguláciu len vtedy, keď analýzou zistí, že na relevantnom trhu, ktorý spadá do zoznamu relevantných trhov, nie je súťaž. Na trhoch, na ktorých bola zistená efektívna súťaž úrad nemôže uplatňovať reguláciu. *V rokoch 2006, 2007 a 2008 Telekomunikačný úrad SR narušenie trhovej súťaže nezistil.* Nevykonal ani žiadne kontroly podľa zákona o cenách. Reguláciu cien na úrovni obcí a samospráv sme do analýzy nezahrnuli kvôli prílišnej decentralizácií problematiky,

rozdielom medzi jednotlivými obcami a regiónmi a z toho vyplývajúcim ťažkostiam pri zbere údajov.

Slovenská obchodná inšpekcia ako ďalší z cenových orgánov, ktorý v zmysle zákona o cenách vykonáva pôsobnosť v oblasti cien v rokoch 2006, 2007 a 2008 **nevykonala žiadnu kontrolu cenovej disciplíny** v zmysle tohto zákona. Ministerstvo financií uskutočnilo v zmienenom období len 1 cenovú kontrolu (v roku 2006) a neudelilo žiadnu pokutu za porušenie cenovej disciplíny v zmysle zákona o cenách. Správy finančnej kontroly vykonali kontroly a udelili pokuty v rokoch 2006, 2007 a 2008 nasledovne (viď tabuľka č. 2):

Tabuľka č. 2 – Správy finančnej kontroly (výkon cenovej kontroly)

Rok	Počet cenových kontrol	Počet udelených pokút	Výška pokút v eurách[223]
2006	1	-	-
2007	4	2	13 368,65
2008	2	1	4,65

Zdroj: Ministerstvo financií SR

2.2 Počet a rozdelenie regulačných povinností

Pre potreby vyčíslenia regulačného zaťaženia zákona o cenách sme rozdelili regulačné povinnosti na dva typy. **Čiastkové regulácie** zahŕňajú všetky povinnostné normy, vyplývajúce z textu zákona. Sú vymenované v regulačnej mape, ktorá tvorí prílohu tejto analýzy. Keďže tieto povinnosti sú väčšinou súčasťou komplexnej regulácie a samé o sebe môžu byť nemerateľné tak na mikro-[224] ako aj na makroúrovni[225], prípadne vyčísliteľné len s veľkými problémami, vychádzame pri vyčíslovaní reálneho regulačného zaťaženia predpisu z tzv. **kumulatívne kvantifikovateľných regulácií** (viď. tabuľka č. 3).

Tabuľka č. 3 – Počet čiastkových regulačných povinností a kumulatívne kvantifikovateľných regulácií[226]

Názov predpisu	Počet čiastkových regulácií	Počet kumulatívne kvantifikovateľných regulácií
Zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách a Vyhláška MF SR č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cenách[227]	20	6
Vyhláška MF SR č. 88/1996 Z. z. o cenách špeciálnej techniky	2	2
Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácií v sieťových odvetviach	2	Nie je predmetom tejto analýzy
Zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách	5	Nie je predmetom tejto analýzy
Zákon č. 164/1996 Z. z. o dráhach	2	Nie je predmetom tejto analýzy
Zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách	6	Nie je predmetom tejto analýzy
Oznámenie Ministerstva zdravotníctva č. 588/2003 o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva	1	Modelový príklad

Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách, vyhlášky MF SR č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cenách a vyhlášky MF SR č. 88/1996 Z. z. o cenách špeciálnej techniky sme podobne ako v ostatných analýzach ďalej rozdelili na 3 druhy regulácií podľa možnosti ich vyčíslenia. Časť z týchto regulácií sú **všeobecné povinnosti**, ktoré samé o sebe nevyvolávajú zaťaženie, ale považovali sme za nutné, aby boli zahrnuté do analýzy. Iné z týchto povinností sú merateľné len na mikroúrovni, pretože nikto napr. nezbiera a nevedie údaje o tom, na koľko subjektov sa daná povinnosť vzťahuje v celej ekonomike, pričom nie je možný ani kvalifikovaný odborný odhad. Ide o **individuálne kvantifikovateľné regulácie**. Časť z kumulatívne kvantifikovateľných povinností je však vyčísliteľná aj na makroúrovni. Ide o **priamo kvantifikovateľné regulácie**. Rozloženie kumulatívne kvantifikovateľných regulácii na individuálne kvantifikovateľné, priamo kvantifikovateľné a všeobecné povinnosti sa nachádza v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4 - Rozdelenie kumulatívne kvantifikovateľných regulácií

Zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách, Vyhláška MF SR č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cenách, Vyhláška MF SR č. 88/1996 Z. z. o cenách špeciálnej techniky (druh kumulatívne kvantifikovateľných regulácií podľa možností ich vyčíslenia)	**Počet**

Priamo kvantifikovateľné regulácie	5
Individuálne kvantifikovateľné regulácie	0
Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie	3
Kumulatívne kvantifikovateľné regulácie SPOLU	**8**

2.3 Štatistické dáta a premenné použité pri kalkulácií nákladov

Ako základ pre kvantifikáciu regulačných povinností nám poslúžili jednotkové náklady, zistené dotazníkovou formou u samotných podnikateľov, dáta vyžiadané od cenových orgánov, konzultácie s odborníkmi z oblasti regulácie cien a všeobecné štatistické dáta.

Nasledujú jednotkové náklady zistené u malých a stredných podnikateľov. Údaje boli získané na vzorke malých a stredných podnikateľov dotazníkovou formou (tabuľka č. 5).

Tabuľka č. 5 – Jednotkové náklady regulácií

Určenie nákladu	**Priemerný náklad zistený v MIP (0-9 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v MAP (10-49 zamestnancov)**	**Priemerný náklad zistený v SP (50-249 zamestnancov)**
Ročné náklady spojené s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním rozličných cenových informácií pre potreby cenových orgánov	140 eur	420 eur	800 eur
Ročné náklady spojené s označovaním tovaru cenami podľa zákona o cenách	460 eur	500 – 1000 eur	1000 – 9000 eur
Ročné náklady oddeleného vedenia cenovej evidencie a cenovej kalkulácie pri zbrojnom tovare	-	1000 eur	-
Ročné náklady s oddeleným vytváraním ponukových cenníkov zbrojného tovaru	-	500 eur	-

Ďalšie štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov (tabuľka č. 6).

Tabuľka č. 6 - štatistické dáta a premenné pre kalkuláciu nákladov

Štatistický údaj / premenná	**Hodnota**
Počet podnikateľských subjektov (PPS) k 31.12.2008[228]	531 930
Počet mikropodnikov, malých a stredných podnikov (PMSP) k 31.12.2008	530 707
Počet mikropodnikov (PMIP); 0-9 zamestnancov - k 31.12.2008	470 333
Počet malých podnikov (PMAP); 10-49 zamestnancov - k 31.12.2008	54 682
Počet stredných podnikov (PSP); 50-249 zamestnancov - k 31.12.2008	5 692
Priemerná hodinová mzda (PHM) v roku 2008[229]	4, 71 euro
Počet spoločností s platným povolením na obchodovanie s vojenským materiálom[230]	99

2.4 Výpočet

Nasleduje výpočet nákladov spôsobených priamo kvantifikovateľnými reguláciami (tabuľka č. 7) s použitím štatistických dát a premenných podľa tabuliek 2, 5 a 6. Číslovanie regulácií je podľa regulačnej mapy zákona o cenách, ktorá tvorí prílohu č. 1 tejto analýzy.

Tabuľka č. 7 – Náklady spôsobené priamo kvantifikovateľnými reguláciami podľa zákona o cenách

Číslo regulácie	Typ regulácie	Spôsob výpočtu	Jednotkové náklady (€)	Celkové náklady (€)
1, 11, 12, 18, 20	Priamo kvantifikovateľná	PMIP (470 333) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v MIP (460 eur) + PMAP (54 682) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v MAP (500 až 1000 eur) + PSP (5 692) x Náklady spojené s označovaním tovaru cenami v SP (1000 až 9000 eur)	460 - 9000	249 386 180 – 322 263 180
6, 8, 9, 10, 16, 17, 19	Priamo kvantifikovateľná	PMIP (470 333) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v MIP (140 eur) + PMAP (54 682) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v MAP (420 eur) + PSP (5 692) x Náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním cenových informácií v SP (800 eur)	140 - 800	93 366 660
2, 3, 4, 5, 13	Priamo kvantifikovateľná	Výška pokút v eurách, ktorú udelili správy finančnej kontroly v roku 2008 podľa tabuľky č. 2	-	4,65
21	Priamo kvantifikovateľná	Počet spoločností s platným povolením na obchodovanie s vojenským materiálom (99) x Ročné náklady oddeleného vedenia cenovej evidencie a cenovej kalkulácie pri zbrojnom tovare (1000 eur)	1000	99 000
22	Priamo kvantifikovateľná	Počet spoločností s platným povolením na obchodovanie s vojenským materiálom (99) x Ročné náklady s oddeleným vytváraním ponukových cenníkov zbrojného tovaru (500 eur)	500	49 500
Spolu				**342 901 345 – 415 778 345**

Zdroj: vlastný prepočet

Nasledujú všeobecné povinnosti bez kvantifikácie s krátkym zdôvodnením nemožnosti kvantifikácie (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 – Všeobecné povinnosti bez kvantifikácie

Číslo regulácie	Zdôvodnenie nemožnosti kvantifikácie
7	Všeobecný zákaz, ktorého predpokladané okolnosti sú príliš špecifické
14	Všeobecné ustanovenie, ktoré zmocňuje priamo obce, no samé o sebe nevyvoláva žiadne priame náklady u MSP.
15	Všeobecné ustanovenie, ktoré zmocňuje priamo MF SR, no samé o sebe nevyvoláva žiadne priame náklady u MSP.
23-37	Ide o úpravu regulácie cien podľa predpisov, ktoré súvisia so zákonom o cenách. Dôvody, prečo nepristupujeme k ich vyčísleniu sú rozvedené v podkapitole 2.1

2.5 Dopad regulácie cien liekov a zdravotníckych pomôcok na modelovú lekáreň

Modelový príklad rozloženia finančných, nefinančných a administratívnych nákladov lekárne s plným sortimentom, ktorá má 20 zamestnancov.
Ročné náklady s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním rozličných cenových informácií a dokladov pre potreby cenových orgánov zahŕňajú:

- Vestník MZ SR, nakupovaný 3 druhy, 4 x ročne = **240 eur**.
- Softvér v cene **3300 – 16 500 eur** (náklad kolíše v závislosti od počtu nevyhnutných aktualizácií softvéru aj hardvéru).

Ročné náklady s označovaním tovaru cenami:

- **27 828 eur** v podobe hrubého mzdového nákladu na 3 zamestnancov, ktorí nepretržite aktualizujú označenia cien (charakter prevádzky si vyžaduje sústavné preceňovanie).

Vlastný finančný náklad regulácie cien liekov a zdravotníckych pomôcok v zmysle zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách, zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu uhrádzanej zdravotnej starostlivosti, zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, oznámenia MZ SR č. 588/2003 Z. z. ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva a súvisiacich právnych predpisov:

- Finančný náklad regulácie cien je **3 300 eur** ročne. Príčinou nákladu je nestálosť regulovaných cien liekov, ktoré sa menia 4 x ročne (formy regulácie cien liekov: kategorizácia, degresívna marža, referencované ceny). V dôsledku toho môže lekárnikovi vzniknúť priama strata, ak je po zmene cien nútený časť liekov predať

za nižšiu cenu, často aj pod nákupnú cenu. Tieto straty nie sú lekárňam nijakým spôsobom kompenzované.

Náklady hlavných administratívnych povinností, ktoré vyvoláva regulácia cien liekov a zdravotníckych pomôcok:

- Povinnosť hlásiť 4 x ročne Štatistickému úradu SR zoznam liekov hradených za hotové. Jednému zamestnancovi zaberie splnenie povinnosti 8 hodín. Čo je pri priemernej hrubej hodinovej mzde 4,71 eur v roku 2008 náklad **37, 68 eur ročne**.
- Povinnosť 1 x ročne hlásiť VÚC spotrebu opiátov a prekurzorov omamných a psychotropných látok (zahŕňa: celý príjem za rok, celý výdaj a spôsob realizácie výdaju). Odborne náročnú povinnosť vykonáva magistra, ktorá poberá mesačne 3-násobok hrubej mzdy v hospodárstve SR a ročne jej splnenie povinnosti zaberie približne 80 hodín, čo vytvára náklad **1160 eur ročne**.
- Povinnosť zasielať zúčtovaciu disketu pre potreby zdravotných poisťovní. Nákladom sú hrubé mesačné mzdy 2 zamestnancov – **1 546 eur**.

Finančné, nefinančné a administratívne ročné náklady lekárne v súvislosti s reguláciou cien liekov a zdravotníckych pomôcok **spolu: 37 412 až 50 612 eur.** Široké rozpätie nákladov je spôsobené kolísaním nákladov na aktualizáciu softvéru a hardvéru, ktorý slúži na vedenie a uchovávanie cenových informácii.

Závery pre celý segment lekární:
Keby sa ročný finančný, nefinančný a administratívny náklad modelovej lekárne v rámci homogenizácie údajov zovšeobecnil (v SR je 1 939 lekární, zdroj: SLEK), mohlo by zaťaženie v dôsledku regulácie cien liekov a zdravotníckych pomôcok v tomto segmente dosahovať **od 72 541 868 do 98 136 668 eur**. Tento údaj je však čiastočne skreslený vzhľadom nato, že modelová lekáreň patrí medzi väčšie a jednotlivé lekárne sú navzájom veľmi diverzifikované. Výhodou zvolenej modelovej lekárne je však plný sortiment, s ktorým obchoduje.

3. Analytické závery

Analýzou povinností vyplývajúcich zo zákona o cenách sme zistili výšku priamo kvantifikovateľných nákladov v intervale **342 901 345 – 415 778 345 eur** spolu v roku 2008. Keď sa k tomu prirátajú náklady cenovej regulácie liekov a zdravotníckych

pomôcok podľa súvisiacich predpisov, merané na modelovej lekárni, toto číslo by mohlo dosahovať od 415 443 213 do 513 915 013 eur.

Variabilita je spôsobená najmä extrémne sa líšiacimi nákladmi na označovanie tovaru cenami. Realita sa bude blížiť k nižšiemu číslu, kým vyššie číslo bude odrážať maximálny záťažový potenciál zákona. Je nutné poznamenať, že podnikatelia by označovali tovar cenami (vrátane vytvárania ponukových cenníkov a pod.) aj v prípade, že by im to zákon neprikazoval. Je teda otázne, do akej miery ide v tomto prípade o regulačnú záťaž a do akej miery je oných 249 386 180 – 322 263 180 eur prirodzeným nákladom, vyplývajúcim zo samotnej podnikateľskej činnosti.

Pokiaľ ide o náklady spojené s vedením, preukazovaním, uchovávaním a poskytovaním rozličných cenových informácií pre potreby cenových orgánov, oslovení podnikatelia uviedli, že aj keď túto povinnosť neplnia vyslovene so zákonom o cenách na zreteli, dokázali by požadované údaje preukázať na základe účtovníctva, cien uchovávaných v zmluvách a pod. Náklad na plnenie dosiahol v roku 2008 medzi MSP **93 366 660 eur**. Zmenou príslušných ustanovení, ktoré sú diskutované v nasledujúcej kapitole, by sa dalo dosiahnuť zníženie tohto zaťaženia.

Analýza ukázala, že hospodárstvo SR funguje prevažne ako trhová ekonomika s cenami, ktoré sa odvíjajú od ponuky a dopytu. Na jednej strane väčšina oslovených malých a stredných podnikateľov zákon o cenách nepoznala, prípadne sa vyjadrila, že im nespôsobuje citeľné náklady nad rámec toho, čo by v oblasti cien robili aj tak v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Na strane druhej, nízky počet cenových kontrol a výška udelených pokút zo strany cenových orgánov poukazujú nato, že štát v súčasnej situácií nezneužíva zákon voči podnikateľom. Problémom zákona o cenách teda nie je ani tak zaťaženie, ktoré v súčasnosti reálne malým a stredným podnikateľom spôsobuje ako potenciálne dlhodobé možnosti pre masívne zásahy štátu do tvorby cien v dôsledku niektorých nejasne znejúcich pojmov a ustanovení, umožňujúcich široký výklad.

4. Odporúčania

K zníženiu nákladov, spôsobených zákonom o cenách u malých a stredných podnikateľov by napomohlo zrušenie povinnosti viesť a uchovávať cenovú evidenciu (vrátane kalkulácií nákladov a zisku) 3 roky po predaji tovaru, prípadne obmedziť túto povinnosť len na oblasť regulovaných cien. Podľa nášho kvalifikovaného expertného odhadu by v takom prípade ročná úspora mohla dosiahnuť až **66 miliónov eur**.

Navrhujeme tiež zreteľnejšie rozlišovanie medzi podnikmi a odvetviami, ktoré majú podliehať cenovej regulácií a povinnostiam súvisiacim s vedením, preukazovaním a uchovávaním rozličných cenových informácií, či povinnostiam s označovaním tovaru. Príkladom možného uplatňovania odvetvového princípu je oblasť gastronómie. Zo zákona o cenách a zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva reštauráciám povinnosť informovať zákazníka o tzv. gramáži. Avšak tento údaj nehovorí nič o kvalite surovín, z ktorých sa jedlo pripravilo. V medzinárodnom porovnaní je táto povinnosť unikátom a o primeranej veľkosti porcie by mala rozhodovať spokojnosť zákazníka. Preto navrhujeme, aby sa povinnosť na reštauračné zariadenia nevzťahovala.

Zákon by vylepšila **prepracovanejšia terminológia**, najmä spresnenie definícií pojmov ako „primeraný zisk", či „ekonomicky oprávnené náklady". Znížilo by sa tak potenciálne riziko neodôvodneného vstupu štátu do tvorby cien, rovnako ako právna neistota, ktorá z dnešného znenia zákona o cenách môže vyplývať.

Pre okruh lekární navrhujeme znížiť ich regulačné bremeno tým, že sa im umožní dopredať po zmene regulovaných cien lieky za pôvodné ceny, za ktoré boli nakúpené. Navrhujeme tiež dať lekárnikom možnosť nakúpiť si za nové ceny tovar už mesiac pred kategorizáciou. Umožnilo by im to obmeniť včas sklad. Výsledkom týchto dvoch zmien by bolo ušetrenie ročnej straty **3 300 eur na lekáreň a maximálne 6 398 700 eur** za všetky lekárne.

Regulačná mapa - Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

P.č.	Paragraf	Odst.	Znenie odstavcu	Poznámka	Regulačné zaťaženie		Administratívne zaťaženie	Frekvencia povinnosti	Charakteristika dotknutých podnikateľských subjektov
					Finančné	Nefinančné			
1	3	2	Pri dohodovaní ceny je záväzné vymedzenie tovaru názvom, prípadne aj číselným kódom colného sadzobníka alebo číselným kódom podľa osobitného predpisu, jednotkou množstva, kvalitatívnymi a dodacími podmienkami alebo inými podmienkami dohodnutými dohodou strán (ďalej len „dohodnuté podmienky“).	Všeobecné pravidlo.		1		Všeobecné pravidlo.	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách
2	4		Opatrenia na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja sú: a) regulácia cien, b) zákaz dohodnúť neprimeranú cenu podľa § 12.	Celý § 4 a nadväzujúce ustanovenia Tretej časti zákona definujú a zavádzajú cenovú reguláciu a zákaz dohodnúť "neprimeranú cenu" ako aj okruh zodpovedných orgánov verejnej správy a okolnosti, za ktorých je kontrola cien možná, čím obmedzujú zmluvnú slobodu subjektov dohodnúť si cenu podľa vlastného uváženia.	1			Zákon o cenách zmocňuje uplatniť tieto opatrenia v prípadoch podľa § 4a ods. 2 (mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny, ohrozenie trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia, ochrana spotrebiteľa a pod.).	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách

3	6	2	Maximálna cena je cena, ktorú nie je prípustné prekročiť.	Ide tu o zákonnú definíciu pojmu "maximálna cena". Na ustanovenie nadväzuje § 7, odsek 1 vykonávacej vyhlášky Ministerstva financií č. 87/1996.	1			Zákon o cenách zmocňuje uplatniť tieto opatrenia v prípadoch podľa § 4a ods. 2 (mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny, ohrozenie trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia, ochrana spotrebiteľa a pod.).	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách
4	6	3	Pevná cena je cena, ktorú nie je prípustné zmeniť.	Ide tu o zákonnú definíciu pojmu "pevná cena". Na ustanovenie nadväzuje § 7, odsek 1 vykonávacej vyhlášky Ministerstva financií č. 87/1990.	1			Zákon o cenách zmocňuje uplatniť tieto opatrenia v prípadoch podľa § 4a ods. 2 (mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny, ohrozenie trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia, ochrana spotrebiteľa a pod.).	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách

5	7		Vecným usmerňovaním cien sa rozumie určenie podmienok pre dohodovanie cien cenovým orgánom. Týmito podmienkami sú: a) maximálny rozsah prípustného zvýšenia cien vo vymedzenom období alebo b) záväzný postup pri tvorbe ceny.	Ide tu o zákonnú definíciu pojmu "vecné usmerňovanie cien".	1			Zákon o cenách zmocňuje uplatniť tieto opatrenia v prípadoch podľa § 4a ods. 2 (mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny, ohrozenie trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia, ochrana spotrebiteľa a pod.).	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách
6	8		Pri regulácii cien podľa § 5 sa vychádza z ekonomicky oprávnených nákladov a primeraného zisku (§ 2 ods. 3); ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk sa preukazujú účtovnými dokladmi, kalkuláciami nákladov a zisku, inými dokladmi odôvodňujúcimi výšku ceny a dokladmi, ktoré si vyžiada cenový orgán.	Administratívne náklady v tomto prípade vyvoláva najmä pokračovanie vety za bodkočiarkou.		1	1	Podľa potreby cenových orgánov.	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách
7	12	1	Neprimeranú cenu nesmie dohodnúť a) predávajúci a kupujúci pri predaji alebo nákupe tovaru pri vývoze a spätnom dovoze toho istého tovaru, na ktorý sa poskytujú dotácie zo štátneho rozpočtu alebo prostriedky štátnych fondov alebo na ktorý sa poskytuje finančná pomoc zo zahraničia alebo z Európskej únie, b) predávajúci v dominantnom postavení podnikateľa pri predaji tovaru.	Ustanovenie je diskriminačné a dopredu predpokladá snahu podnikateľa v dominantnom postavení zneužiť svoje postavenie. Nemožnosťou dohodnúť si cenu, s ktorou by zmluvné strany súhlasili, no podľa zákona by išlo o "cenu neprimeranú" predpis spôsobuje finančný náklad v podobe nezrealizovaných možných ziskov. Ustanovenie je nemerateľné a zakladá sa na vágnom pojme "neprimeraná cena".	1			Všeobecné pravidlo.	Týka sa podnikateľov, ktorí sú ako predávajúci v dominantnom postavení (t.j. ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle) a predávajúci/kupujúci pri re-exporte dotovaného tovaru.

8	13	1	Predávajúci je povinný viesť a uchovávať evidenciu o cenách tovaru (ďalej len „cenová evidencia“) vrátane kalkulácií nákladov a zisku tri roky po predaji tovaru.	Na ustanovenie nadväzujú odseky 2 a 3 paragrafu 13, ktoré definujú, čo sa rozumie cenovou evidenciou a čo sa považuje za kalkuláciu nákladov a zisku.		1	1	Sústavná povinnosť	Vzťahuje sa na všetkých podnikateľov, v postavení predávajúcich podľa predmetu úpravy zákona o cenách.
9	13	2	Za cenovú evidenciu sa považujú doklady obsahujúce vymedzenie predávaného tovaru, spôsob vytvorenia ceny a výšku ceny tohto tovaru.	Zákonná definícia pojmu "cenová evidencia". Súvisí s odsekom 1. Špecifikované v § 9 ods. 1 vyhlášky MF SR č. 87/1996 Z. z. k zákonu o cenách		1	1	Sústavná povinnosť	Vzťahuje sa na všetkých podnikateľov, v postavení predávajúcich podľa predmetu úpravy zákona o cenách.
10	14	1	Fyzické osoby a právnické osoby sú povinné bezplatne poskytovať informácie a údaje, ktoré si cenové orgány vyžiadajú pre potreby vyhodnocovania vývoja cien, regulácie cien, cenovej kontroly a pre konanie o porušení tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodnutí v oblasti cien (ďalej len „konanie o porušení cenovej disciplíny“). Týmto nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o ochrane individuálnych údajov.	§ 20 určuje, kto sú cenové orgány: MF SR, MZ SR, orgány podľa osobitných predpisov (Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, ÚRSO, Poštový regulačný úrad, Telekomunikačný úrad SR, VÚC, obce, správy finančnej kontroly, a Slovenská obchodná inšpekcia)		1	1	Podľa potreby cenových orgánov.	FO a PO
11	15	1	Každý tovar musí byť pri predaji označený cenou platnou v čase ponuky, a to cenovkou, informáciou o cene formou cenníka, vývesky alebo iným primeraným spôsobom.			1		Všeobecné pravidlo.	Vzťahuje sa na všetkých podnikateľov, v postavení predávajúcich podľa predmetu úpravy zákona o cenách.
12	15	2	Ak ide o predaj tovaru vo väčšom rozsahu na podnikateľské účely, je predávajúci povinný predložiť kupujúcemu ponukový cenník, ktorý okrem ceny tovaru obsahuje aj dohodnuté podmienky	Nemerateľné.		1		Vždy, keď ide o predaj tovaru vo väčšom rozsahu a na podnikateľské účely.	Vzťahuje sa na podnikateľov, ktorí predávajú tovar vo väčšom rozsahu a na podnikateľské účely.

13	18	1	Ak cenové kontrolné orgány zistia u kontrolovaného subjektu porušenie cenovej disciplíny podľa § 17, uložia mu pokutu v platnej menovej jednotke a) vo výške rozdielu medzi dohodnutou cenou a cenou, ktorá mala byť dohodnutá v súlade s cenovými predpismi, pričom na účely vyčíslenia sa výška rozdielu posudzuje podľa skutočne realizovaných úhrad, alebo b) až do 30 000 eur, ak sa rozdiel podľa písmena a) nedá vyčísliť alebo ak ide o iné porušenie cenovej disciplíny, ako je uvedené v písmene a)	Samotné uskutočňovanie cenovej kontroly (od § 16) núti podnikateľa vynaložiť čas a kapacity, ktoré by inak mohol využiť na podnikanie. Pokuta je potom priamym finančným nákladom, ktorým štát zbytočne zaťažuje podnikateľov, keďže účel zákona je pochybný a bráni slobodnej cenotvorbe. Na ustanovenie nadväzujú ustanovenia §§16 až 19.	1	1		Podľa potreby cenových orgánov.	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.
14	20	5, písm. a)	Obce určujú maximálne ceny mestskej pravidelnej dopravy osôb			1		Všeobecné ustanovenie.	Týka sa prevádzkovateľov pravidelnej mestskej dopravy osôb.
15	22		Na vykonanie tohto zákona môže vydať ministerstvo všeobecne záväzné právne predpisy o podrobnostiach dohodovania cien, konania o porušení cenovej disciplíny, postupu pri regulácii cien, cenovej evidencii a kalkulácii a o podrobnostiach cenovej kontroly.			1		Všeobecné ustanovenie.	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.
16	Vykonávacia vyhláška MF SR k zákonu o cenách č. 87/1996, § 3	1	Pri regulácii cien sa uplatňujú ekonomicky oprávnené náklady, ktoré sa preukazujú účtovnými podkladmi, kalkuláciami nákladov, prípadne fakturáciou alebo daňovými a colnými podkladmi a podobne. Do kalkulácie nákladov na účely regulácie cien sa nezahŕňajú najmä... (nasleduje výpočet dvadsiatich rôznych nákladov, ktoré sa do tejto kalkulácie nezahŕňajú)	Administratívnym nákladom v tomto prípade vytvára najmä ustanovenie prvej vety. Takmer duplicitné ustanovenie so znením § 8 zákona o cenách.		1	1	Všeobecné ustanovenie	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.
17	Vykonávacia vyhláška MF SR k zákonu o cenách č. 87/1996, § 3	2	Pri regulácii cien sa uplatňuje primeraný zisk, ktorý sa preukazuje účtovnými dokladmi, kalkuláciami, prípadne fakturáciou alebo daňovými podkladmi a podobne. Primeraný zisk v prípadoch regulácie cien je závislý od a) zvýšenia alebo zníženia potreby zisku vyplývajúceho z preukázateľne vyšších alebo nižších nárokov na rozdelenie zisku, b) zvýšenia alebo zníženia dane z príjmu, c) preukázateľne vzniknutej úspory nákladov umožňujúcej zvýšenie zisku.	Administratívny náklad v tomto prípade vytvára najmä ustanovenie prvej vety. Nadväzujúci odsek 3 určuje, čo rozsah primeraného zisku v prípadoch regulácie cien neovplyvňuje.		1	1	Všeobecné ustanovenie	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.

18	Vykonávacia vyhláška MF SR k zákonu o cenách č. 87/1996, § 11	1	Na účely dohodovania cien sa za označovanie tovaru cenami iným primeraným spôsobom považuje náhradný spôsob označovania uvedením údaja o cene na viditeľnom mieste, a to na regáli, na pulte a vo vitríne, formou jedálneho lístka, informačnej tabule, ak tieto sú umiestnené tak, aby kupujúci nemusel vyžadovať ich predloženie alebo sprístupnenie. Takéto iné primerané spôsoby označovania tovaru cenami sa používajú najmä, ak ide o nebalený, rozvažovaný alebo rozlievaný tovar, alebo ak ide o poskytovanie lekárskej, liečebnej starostlivosti, osobných, pohostinských, opravárenských, prepravných, spojových a iných služieb.			1		Sústavná povinnosť	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.
19	Vykonávacia vyhláška MF SR k zákonu o cenách č. 87/1996, § 9	1	Cenovou evidenciou sú doklady slúžiace na identifikáciu predávaného tovaru a výšky ceny, za ktorú sa tovar predáva, a ktoré obsahujú cenu, za ktorú sa tovar nakupuje, prípadne percentuálnu sadzbu uplatňovanú ako prirážku za obchodný výkon (cenu obchodného a sprostredkovateľského výkonu). Súčasťou cenovej evidencie sú aj údaje o začiatku a konci platnosti ceny, za ktorú sa tovar predáva, ako aj kalkulácie nákladov a zisku v rozsahu podľa § 4. Na účely evidencie cien môže slúžiť cenník cien, za ktoré sa tovar predáva, alebo iné doklady predávajúceho, ak osvedčia ceny skutočne uplatňované a údaje o čase ich platnosti, a to aj doklady z registračnej pokladnice.			1	1	Sústavnná povinnosť	Všetky podnikateľské subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon o cenách.

20	Vykonávacia vyhláška MF SR k zákonu o cenách č. 87/1996, § 11	1	Na účely dohodovania cien sa za označovanie tovaru cenami iným primeraným spôsobom považuje náhradný spôsob označovania uvedením údaja o cene na viditeľnom mieste, a to na regáli, na pulte a vo vitríne, formou jedálneho lístka, informačnej tabule, ak tieto sú umiestnené tak, aby kupujúci nemusel vyžadovať ich predloženie alebo sprístupnenie. Takéto iné primerané spôsoby označovania tovaru cenami sa používajú najmä, ak ide o nebalený, rozvažovaný alebo rozlievaný tovar, alebo ak ide o poskytovanie lekárskej, liečebnej starostlivosti, osobných, pohostinských, opravárenských, prepravných, spojových a iných služieb.			1		Sústavná povinnosť	Vzťahuje sa najmä na podnikateľov, ktorí predávajú nebalený, rozvažovaný alebo rozlievaný tovar, alebo ak ide o poskytovanie lekárskej, liečebnej starostlivosti, osobných, pohostinských, opravárenských, prepravných, spojových a iných služieb
21	Vyhláška MF SR o cenách špeciálnej techniky č. 88/1996, §3	2	Cenová evidencia a cenové kalkulácie sa vedú pod názvom „zbrojný tovar", a to oddelene od cenovej evidencie a od cenových kalkulácií ostatného tovaru.	Ide o vykonávaciu vyhlášku č. 88/1996, ktorou Ministerstvo financií SR upravuje podmienky o cenách špeciálnej techniky.		1		Všeobecné pravidlo	Podnikatelia, predávajúci zbrojný tovar.
22	Vyhláška MF SR o cenách špeciálnej techniky č. 88/1996, §4		Ceny zbrojného tovaru sa uvádzajú výhradne v ponukových cenníkoch zbrojného tovaru. Predávajúci na požiadanie poskytne cenníky zbrojného tovaru osobám oprávneným nakupovať zbrojný tovar. Ustanovenia osobitného predpisu týmto nie sú dotknuté. Ceny zbrojného tovaru sa neuvádzajú v cenníkoch spolu s cenami ostatného tovaru okrem prípadov, keď zbrojný tovar je uvoľnený do predaja na tuzemskom trhu alebo na vývoz.	Ide o vykonávaciu vyhlášku č. 88/1996, ktorou Ministerstva financií SR rozhoduje o cenách špeciálnej techniky. Podnikateľovi vznikajú náklady s povinnosťou vytvárať ponukové cenníky.		1		Všeobecné pravidlo	Podnikatelia, predávajúci zbrojný tovar.

23	Zákon č. 276/2001 o regulácií v sieťových odvetviach, § 12	1	Reguláciou cien v sieťových odvetviach je a) určenie spôsobu výpočtu maximálnej ceny alebo tarify za tovar alebo službu, ktorých dodanie alebo poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti, b) určenie maximálnej ceny alebo tarify za tovar alebo službu, ktorých dodanie alebo poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti, ako aj tarifných podmienok pri dodaní takého tovaru alebo poskytnutí takej služby, c) určenie spôsobu výpočtu vecne regulovanej ceny vodného a stočného a vecne regulovanej ceny za užívanie vôd.	Na ustanovenie písm. c) nadväzujú ustanovenia §§ 78 a 79 zákona č. 364/2004 o vodách, ktoré upravujú spoplatňovanie za užívanie vôd.	1			Všeobecné pravidlo	Podnikatelia v oblasti sieťových odvetví
24	Zákon č. 276/2001 o regulácií v sieťových odvetviach, § 12	2	Spôsob výpočtu maximálnej ceny alebo tarify podľa odseku 1 písm. a) a maximálna cena alebo tarifa určená podľa odseku 1 písm. b) musí zohľadňovať ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk z vykonávania regulovanej činnosti.	Pod pojmami "ekonomicky oprávnené náklady" a "primeraný zisk" sa tu chápe zákonná definícia podľa § 2, ods. 3 zákona č. 18/1996 o cenách. Na odseky 1 a 2 § 12 zákona o regulácií v sieťových odvetviach nadväzujú odseky 3 a 4, ktoré zakotvujú, že rozsah regulácie cien ustanovuje ÚRSO rozhodnutím, ktoré sa zverejňuje v Zbierke zákonov a podrobnosti o postupe pri regulácií určí ÚRSO všeobecne záväzným právnym predpisom. Takýmto rozhodnutím je napr. rozhodnutie ÚRSO č. 523/2001 o spôsobe výpočtu maximálnych cien za dodanie zemného plynu odberateľom, rozhodnutie ÚRSO č. 236/2002 o rozsahu regulácie cien za dodávku elektriny pre chránených odberateľov a distribúciu elektriny pre oprávnených odberateľov atď.	1			Všeobecné pravidlo	Podnikatelia v oblasti sieťových odvetví

25	Zákon č. 507/2001 o poštových službách, § 21	1	Regulácii podliehajú poštové sadzby len za poskytovanie univerzálnej služby v rozsahu udelenej poštovej licencie. Poštový úrad vykonáva štátnu reguláciu poštových sadzieb podľa všeobecných predpisov o cenách (zákon 18/1996 o cenách).	Z tohto ustanovenia vychádza napr. rozhodnutie Poštového úradu č. 754/2002 o regulácii maximálnych cien a podmienkach regulácie cien poštových služieb tuzemského styku, či rozhodnutie Poštového úradu č. 237/2004 o regulácii maximálnych cien a podmienkach regulácie cien vnútroštátneho poštového platobného styku.	1			Všeobecné ustanovenie	Podnikatelia v oblasti pošty, ktorí majú poštovú licenciu.
26	Zákon č. 507/2001 o poštových službách, § 21	3	Regulácia poštových sadzieb sa vzťahuje na univerzálnu službu aj vtedy, ak ju namiesto poskytovateľa, ktorému bola udelená poštová licencia, poskytuje iná osoba na základe uzatvorenej zmluvy.	Univerzálna služba je súbor trvalo poskytovaných poštových služieb za prijateľné ceny (ďalej len „poštová sadzba"), za rovnakých podmienok a v určenej kvalite dostupných všetkým užívateľom v prístupových miestach. V rámci univerzálnej služby sa k poštovej zásielke poskytuje poštová služba a) doporučene, ktorou sa poskytuje paušálna záruka proti riziku jej straty, krádeže alebo poškodenia a doklad pre odosielateľa o jej podaní a na požiadanie aj o jej dodaní adresátovi (ďalej len „doporučená zásielka"), b) poistenie, ktorou sa zapísaná poštová zásielka poisťuje pre prípad straty, krádeže alebo poškodenia do hodnoty udanej odosielateľom pri jej podaní (ďalej len „poistená zásielka"). Univerzálna služba sa vzťahuje aj na medzinárodný poštový styk, ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská	1			Všeobecné ustanovenie	Podnikatelia, v oblasti pošty, ktorí majú poštovú licenciu.

				republika viazaná, neustanovuje inak. (definícia podľa § 3 toho istého zákona).					
27	Zákon č. 507/2001 o poštových službách, § 22	2	Poskytovateľ univerzálnej služby je povinný viesť vo svojom účtovníctve náklady a výnosy z poštovej výhrady a z poskytovania univerzálnej služby oddelene od nákladov a výnosov z ostatných poštových služieb a od iných služieb, ktoré poskytuje prostredníctvom verejnej poštovej siete; na požiadanie je povinný poskytnúť informácie Poštovému úradu o nákladoch a výnosoch z poštovej výhrady a z poskytovania univerzálnej služby.			1	1	Všeobecné ustanovenie, ktorého kontrola závisí od cenového orgánu, ktorým je Poštový úrad.	Podnikatelia, v oblasti pošty, ktorí majú poštovú licenciu.
28	Zákon č. 507/2001 o poštových službách, § 22	3	Účtovná závierka poskytovateľa univerzálnej služby musí byť overená audítorom. Jej výsledok sa oznamuje Poštovému úradu každoročne do 30. apríla nasledujúceho roka.			1	1	Ročná povinnosť.	Podnikatelia, v oblasti pošty, ktorí majú poštovú licenciu.

29	Zákon č. 507/2001 o poštových službách, § 22	4	Ak poskytovanie univerzálnej služby preukázateľne vytvára pre poskytovateľa univerzálnej služby napriek poštovej výhrade, ktorú má k dispozícii na základe tohto zákona a poštovej licencie, neprimerané finančné bremeno, Poštový úrad na žiadosť poskytovateľa univerzálnej služby o kompenzáciu straty môže uložiť poštovým podnikom poskytujúcim rovnakú poštovú službu povinnosť uhradiť poskytovateľovi univerzálnej služby kompenzačný príspevok.	Neuplatňuje sa od roku 2004.	1			V závislosti od uváženia Poštového úradu	Podnikatelia, v oblasti pošty, ktorí majú poštovú licenciu.
30	Zákon č. 164/1996 o dráhach, § 38m	1	Reguláciou cien za použitie dopravnej cesty je a) určenie spôsobu výpočtu maximálnej ceny za použitie dopravnej cesty, ktorej poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti, b) určenie maximálnej ceny za použitie dopravnej cesty, ktorej poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti.	Ako sa ďalej uvádza v odseku 2, spôsob výpočtu ceny podľa týchto dvoch písmen zohľadňuje ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk podľa zákona o cenách.	1			Všeobecné ustanovenie.	Podnikatelia v oblasti dráhových služieb.

31	Zákon č. 164/1996 o dráhach, § 38m	3	Reguláciou cien vo vnútroštátnej železničnej osobnej doprave je a) určenie spôsobu výpočtu maximálnej ceny vo vnútroštátnej železničnej osobnej doprave, ktorej poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti, b) určenie maximálnej ceny vo vnútroštátnej železničnej osobnej doprave, ktorej poskytnutie sa považuje za vykonávanie regulovanej činnosti.	V nasledujúcich odsekoch 4 a 5 sa uvádza, že rozsah regulácie cien ustanovuje príslušný dráhový správny úrad výnosom o regulácii cien. Výnos o regulácii cien sa zverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a vo vestníku dopravy. Takýmto výnosom je napr. výnos Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. 73/2007 ktorým sa mení výnos Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. 654/2005 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v železničnej doprave alebo výnos Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. 545/2008, ktorým sa mení výnos Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. 654/2005 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v železničnej doprave v znení výnosu Úradu pre reguláciu železničnej dopravy č. 73/2007 Z. z. V odseku 5 je tiež uvedené, že Podrobnosti o postupe pri regulácii cien a pri určovaní rozsahu ekonomicky oprávnených nákladov a primeraného zisku podľa odseku 2 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá príslušný dráhový správny úrad.	1			Všeobecné ustanovenie.	Podnikatelia v oblasti dráhových služieb.

32	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 22	1	Ak úrad na základe analýzy relevantného trhu zistí, že nedostatok efektívnej súťaže umožňuje významnému podniku požadovať neprimerané ceny, je oprávnený uložiť významnému podniku pri poskytovaní špecifických druhov prístupu alebo prepojenia na príslušných trhoch povinnosť stanoviť ceny tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prístupu alebo prepojenia a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s ich poskytovaním, podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien, ktorá bude obsahovať druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Úrad zohľadňuje mieru investovania významným podnikom s uznaním primeranej návratnosti vloženého kapitálu a s tým spojených rizík. Úrad je povinný zabezpečovať, aby predpísané mechanizmy návratnosti nákladov a tvorby cien významného podniku podporovali efektívnu súťaž a predstavovali prínos pre koncových užívateľov. Metódu kalkulácie cien a jej zmeny určuje úrad rozhodnutím, ktoré uverejňuje vo vestníku.		1			Podľa uváženia úradu.	Podnikatelia v oblasti dráhových služieb, pričom ustanovenie hovorí o významnom podniku.
33	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 22	3	Na základe povinnosti uloženej podľa odseku 1 je významný podnik povinný na žiadosť úradu preukázať, že ceny za ním poskytované služby sú určené podľa odseku 1. Úrad je oprávnený vyžadovať od významného podniku odôvodnenie cien a v odôvodnených prípadoch mu určiť úpravu ceny. Na účely kalkulácie cien efektívneho poskytovania služieb je úrad oprávnený použiť konkrétnu metódu kalkulácie cien, ktorá môže byť nezávislá a odlišná od metódy používanej týmto podnikom.			1	1	Podľa uváženia úradu.	Podnikatelia v oblasti elektronických komunikácií.

34	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 23	1	Ak úrad pri analýze relevantného trhu (§ 16) zistí, že na trhoch pre koncových užívateľov nie je efektívna súťaž a povinnosti uložené podľa § 18 až 22 a § 27 nezabezpečujú účel podľa § 1 ods. 2, je oprávnený významnému podniku na takých trhoch, na ochranu záujmov koncových užívateľov, pri súčasnej podpore efektívnej súťaže uložiť najmä a) zákaz 1. požadovať neprimerane vysoké ceny, 2. brániť vstupu na trh, požadovať neprimerane nízke ceny alebo brániť vstupu na trh a požadovať neprimerane nízke ceny s cieľom vylúčiť súťaž, 3. nenáležito uprednostňovať určitú skupinu koncových užívateľov, 4. bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služieb na poskytovanie iných služieb,b) povinnosť neprekročiť maximálne ceny pre koncových užívateľov a dodržať cenovú reguláciu so zreteľom na nákladovo orientované ceny a ceny na porovnateľných trhoch s efektívnou súťažou.	Podľa odseku 3 toho istého paragrafu však Úrad nemôže uplatňovať reguláciu na trhoch podľa odseku 1, na ktorých bola zistená efektívna súťaž.	1			Podľa uváženia úradu.	Podnikatelia v oblasti elektronických komunikácií.
35	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 23	2	Úrad je oprávnený uložiť významnému podniku na trhu služieb pre koncových užívateľov, ktorému boli uložené povinnosti podľa odseku 1, povinnosť použiť metódu kalkulácie cien, v ktorej budú uvedené druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Úrad alebo ním poverená odborne spôsobilá a nezávislá osoba overí aplikovanie tejto metódy. Výsledky overovania úrad raz ročne zverejní. Metódu kalkulácie cien a jej zmeny určuje úrad rozhodnutím, ktoré uverejňuje vo vestníku.	Ustanovenie vyvoláva potrebu vyčleniť na jeho realizáciu dodatočné kapacity.		1		Podľa uváženia úradu, pričom svoje rozhodnutia úrad raz ročne zverejní.	Podnikatelia v oblasti elektronických komunikácií.
36	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 26	2	Úrad je oprávnený uložiť určeným podnikom v súlade s § 6 ods. 4 povinnosti poskytovať koncovým užívateľom možnosti výberu cien, ktoré sa odchyľujú od cien vychádzajúcich z obvyklých obchodných podmienok a ktoré umožnia koncovým užívateľom s nízkymi príjmami alebo s osobitnými sociálnymi potrebami prístup k verejne dostupným telefónnym službám a ich používanie, b) používať jednotné ceny	Podnikom týmto ustanovením vznikajú dodatočné náklady, súvisiace s jeho realizáciou.		1		Podľa uváženia úradu.	Podnikatelia v oblasti elektronických komunikácií.

			na celom území štátu, geografické priemery cien alebo dodržiavať maximálne ceny.						
37	Zákon č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 27	2	Ceny za prístup a prepojenie týkajúce sa poskytovania výberu podniku podľa odseku 1 musia byť určené tak, aby obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním výberu podniku podľa odseku 1 a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s jeho poskytovaním. Ak sa od účastníkov požadujú priame úhrady za služby spojené s výberom podniku, úrad je oprávnený rozhodnutím určiť podniku upravenie týchto úhrad tak, aby neznižovali záujem účastníkov o využívanie výberu podniku.	Znenie odseku 1, na ktorý toto ustanovenie odkazuje: Úrad uloží významnému podniku na trhu poskytovania pripojenia k verejnej telefónnej sieti a používania tejto siete na pevnom mieste povinnosť umožniť svojim účastníkom podľa ich výberu prístup k službám ktoréhokoľvek prepojeného podniku poskytujúceho verejné telefónne služby a) individuálnou voľbou čísla vybraného podniku pre jednotlivé volania a b) predvoľbou čísla vybraného podniku s možnosťou zmeniť túto predvoľbu individuálnou voľbou čísla vybraného podniku pre jednotlivé volania.		1		Podľa uváženia úradu.	Podnikatelia v oblasti elektronických komunikácií.

38	Oznámenie MZ SR č. 588/2003 o vydaní opatrenia, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva		Opatrením sa ustanovuje a) rozsah regulácie cien liekov, zdravotníckych pomôcok a výkonov zdravotnej starostlivosti, maximálne ceny a podmienky regulácie cien v zdravotníckych zariadeniach a b) podmienky regulácie cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach. Opatrenie nadobúda účinnosť 1. januára 2004. Opatrenie bude uverejnené v osobitnom vydaní Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 30. decembra 2003 a bude možné doň nazrieť na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky.	Ministerstvo zdravotníctva opatrením upravuje zmienenú oblasť, pričom uverejnené bolo v osobitnom vydaní Vestníka Ministerstva zdravotníctva. Keďže detaily predpisu sú sústavne menené, nemá zmysel ich na tomto miesto rozoberať podrobne.	1			Všeobecné povinnosti.	Týka sa podnikateľov v oblasti farmácie.

Záver

Predložená analýza má ambíciu popísať veľkosť regulačného zaťaženia podnikateľských subjektov, explicitne malých a stredných podnikateľov, v definovanom rozsahu 13 zákonných noriem, ktoré sú považované za nosné zákony regulujúce podnikateľské prostredie a to:

- Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.,
- Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,
- Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,
- Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,
- Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,
- Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,
- Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,
- Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,
- Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,
- Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,
- Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,
- Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,
- Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

Podľa našich zistení vyplývajúcich z analýzy predmetných zákonných noriem a na nich nadväzujúcich ostatných predpisov, tieto predpisy obsahujú celkovo 1942 povinností. Jednotkové náklady zistených povinností boli ďalej zisťované na vzorke viac ako 50 malých a stredných podnikateľoch a následne prepočítané na celú slovenskú ekonomiku.

Užívateľov dokumentu je zároveň nevyhnutné upozorniť, že sa *jedná o celkové regulačné zaťaženie* v oblasti malého a stredného podnikania, v ktorom sú už zahrnuté i administratívne náklady. Individuálne majú uvedené zákony v celej ekonomike nasledujúcu záťaž (vyčísliť záťaž spolu nie je možné, vzhľadom na to, že sa nejedná o konsolidované údaje):

Tabuľka č.Z1:

	Celkový počet povinností	Z toho celkový počet kvantifikovateľných povinností	Odhadované celkové regulačné zaťaženie zákona pre MSP v € od - od
Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.,	296	160	111 444 774 - 142 567 870
Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,	50	28	8 286 000
Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,	118	56	1 117 576 000 - 1 131 395 000
Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,	147	84	2 467 166 191
Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,	103	51	8 693 445 384 - 9 001 162 297
Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,	394	126	3 642 341 000
Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,	105	71	831 357 299 - 832 664 684
Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,	70	51	3 302 285 699
Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,	267	89	4 568 760
Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,	121	39	61 520 122 - 81 851 867
Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,	111	61	10 934 164
Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,	144	77	-
Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.	20	6	342 901 345 - 415 778 345

Medzi hlavné problémy, ktoré sme v rámci analýzy identifikovali pri popisovaní jednotlivých zákonov patrí už spomínané získavanie štatistických dát a zároveň ich vzájomná nekonzistencia. Pokiaľ Ministerstvo hospodárstva SR bude v budúcnosti uplatňovať meranie záťaže podnikateľského sektora je nevyhnutné, aby kompetentné orgány zisťovali relevantné dáta prislúchajúce k legislatívnemu prostrediu na Slovensku a zároveň dbali na ich konzistentnosť (príkladom nekonzistentnosti boli napr. rôzne údaje o počte obchodných spoločností poskytnutých Obchodným registrom, Štatistickým úradom SR a Daňovým riaditeľstvom SR).

Medzi hlavné problémy a povinnosti, ktoré boli v rámci analýzy identifikované samotnými podnikateľmi ako najviac problematické na základe ich dotazovania, môžeme zaradiť ich nasledujúci zoznam:

Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.

- komplikovanosť agendy Obchodného registra
- nemožnosť použiť on line výpis z OR na právne účely
- povinnosť notársky overovať značné množstvo dokumentov

Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,

- nevhodné systematické usporiadanie živnostenského zákona (nelogické usporiadanie zákona, užívateľ má značné problémy orientovať sa v predpise, nezrozumiteľnosť pre užívateľa)
- právna nezáväznosť údajov v elektronickej forme živnostenského registra

Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,

- slabá kvalita vykonávacích predpisov v oblasti účtovníctva (účtovník, nevie presne postupovať podľa niektorých formulácií predpisov v tejto oblasti)
- častá novelizácia relevantnej legislatívy
- prísne požiadavky na audit (u niektorých, hlavne malých spoločností, je audit nepotrebný a tým pádom pre obchodnú spoločnosť zbytočne zaťažujúci)

Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,

- značne dlhá lehota na vrátenie preddavkov
- častá novelizácia predpisu

Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,

- časté zmeny legislatívy
- úverovanie štátu podnikateľmi prostredníctvom nadmerných odpočtov
- vysoká sadzba dane

Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,

- malá flexibilita Zákonníka práce pri skončení pracovného pomeru (napr. zákonom definované spôsoby prepustenia zamestnanca nezodpovedajú vždy potrebám praxe)
- zákaz reťazenia pracovných pomerov na dobu určitú

Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,

- častá novelizácia predpisu
- nejednotnosť vymeriavacieho základu
- komplikované a nejednotné formuláre, ktoré vyvolávajú náročný proces zúčtovaniach odvodov

Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,

- príliš častá novelizácia predpisu
- komplikované formuláre a tlačivá, ktoré vyvolávajú náročný proces realizácie povinností spojených so sociálnym poistením

Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,

- politická nestabilita legislatívy v oblasti starobného dôchodkového sporenia

Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,

- neprehľadná terminológia, zbytočná duplicita ustanovení
- nekonzistentnosť ustanovení zákona s ustanoveniami ostatných právnych predpisov
- formálne požiadavky na získanie súhlasu dotknutej osoby, sťažujú poskytovanie tovarov a služieb podnikateľom, ktorí poskytujú tieto služby cez internet

Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,

- prílišná komplikovanosť a rozdrobenosť legislatívy

Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,

- slabá kvalita územnoplánovacích dokumentov
- neprehľadná systematika stavebného zákona (nelogické usporiadanie zákona, užívateľ má značné problémy orientovať sa v predpise)
- prílišná administratívna náročnosť územného a stavebného konania

Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

- nejasná a neprehľadná terminológia predpisu
- nejasné vymedzenie podnikateľov podliehajúcich cenovej regulácií
- problematické vedenie cenovej evidencie

Medzi zásadné **odporúčania**, ktoré z predloženej analýzy vyplývajú ako najviac zaujímavé môžeme zaradiť ich nasledujúci zoznam:

Obchodný zákonník, zákon č. 513/1991 Zb.

- odstránenie súdnych poplatkov pri zápise zmien do obchodného registra
- presun agendy obchodného registra na internet

Živnostenský zákon, zákon č. 455/1991 Zb.,

- zjednotenie činnosti Obchodného a živnostenského registra
- zlepšiť systematické usporiadanie živnostenského zákona a jeho zjednodušenie
- zefektívnenie činnosti jednotných kontaktných miest, prostredníctvom revízie požadovaných informácií

Zákon o účtovníctve, zákon č. 431/2002 Z. z.,

- skvalitniť vykonávacie predpisy v oblasti účtovníctva, tak aby lepšie zodpovedali požiadavkám praxe
- znížiť frekvenciu noviel predpisov ovplyvňujúcich účtovníctvo
- znížiť podmienky na povinnosť auditu
- sankcionovať porušenie ustanovení zákona s väčším časovým odstupom, napr. 1 rok od jeho účinnosti

Zákon o dani z príjmov, zákon č. 595/2003 Z. z.,

- novelizovať predpis vždy s účinnosťou k 1. januáru nasledovného roka, povinná legisvakácia najmenej 30 dní
- skrátenie lehoty na vrátenie preddavkov
- zaviesť jednotný výber daní a poistného
- sankcionovať porušenie ustanovení zákona s väčším časovým odstupom, napr. 1 rok od jeho účinnosti

Zákon o DPH, zákon č. 222/2004 Z. z.,

- novelizovať predpis vždy s účinnosťou k 1. januáru nasledovného roka, povinná legisvakácia najmenej 30 dní
- pokračovať v elektronizácií komunikácie s daňovými orgánmi
- postupne znižovať sadzbu a celkové daňové zaťaženie
- sankcionovať porušenie ustanovení zákona s väčším časovým odstupom, napr. 1 rok od jeho účinnosti

Zákonník práce, zákon č. 311/2001 Z. z.,

- posilnenie dispozitívnych prvkov v pracovnoprávnych vzťahoch
- opätovné umožnenie reťazenia pracovných pomerov na dobu určitú
- zníženie vplyvu zástupcov zamestnancov na vedenie podniku

Zákon o zdravotnom poistení, zákon č. 580/2004 Z. z.,

- novelizovať predpis vždy s účinnosťou k 1. januáru nasledovného roka, povinná legisvakácia najmenej 30 dní
- zaviesť spoločný výber daní a odvodov
- zjednotiť vymeriavacie základy a zjednodušiť používané formuláre
- sankcionovať porušenie ustanovení zákona s väčším časovým odstupom, napr. 1 rok od jeho účinnosti

Zákon o sociálnom poistení, zákon č. 461/2003 Z. z.,

- novelizovať predpis len s účinnosťou k 1. januáru nasledovného roka, povinná legisvakácia najmenej 30 dní

- zaviesť spoločný výber daní a odvodov
- zaviesť povinnosť elektronickej komunikácie
- sankcionovať porušenie ustanovení zákona s väčším časovým odstupom, napr. 1 rok od jeho účinnosti

Zákon o starobnom dôchodkovom sporení, zákon č. 43/2004 Z. z.,

- podnikatelia nevnímajú predpisy ako prekážku podnikania, preto neodporúčame ďalšie legislatívne zmeny

Zákon o ochrane osobných údajov, zákon č. 428/2002 Z. z.,

- spresnenie terminológie uvedenej v zákone
- umožnenie poskytnúť súhlas so spracovaním osobných údajov cez internet

Zákon o BOZP, zákon č. 124/2006 Z. z.,

- posilnenie prvkov súkromného práva v procese BOZP (dôraz na riešenie problémov v tejto oblasti prostredníctvom žalôb o náhradu škody; znížiť mieru „preventívneho" zaťaženia)
- zjednotiť povinnosti obsiahnuté v zákone o BOZP do jedného predpisu
- posilniť participáciu zamestnancov vo veciach BOZP (komunikácia zamestnávateľa so zamestnancami a vyjednanie individuálnych podmienok dodržiavania BOZP)

Stavebný zákon, zákon č. 50/1976 Zb.,

- zlepšiť systematické usporiadanie stavebného zákona a jeho zjednodušenie
- preniesť povinnosť zaistiť vyjadrenia dotknutých orgánov zo stavebníka na stavebný úrad
- zaviesť inštitút audítora stavby

Zákon o cenách, zákon č. 18/1996 Z. z.

- skvalitnenie terminológie zákona
- zrušenie povinnosti viesť cenovú evidenciu

V rámci celkových odporúčaní navrhujeme, aby sa súbežne s meraním zaťaženia malých a stredných podnikateľov vyčíslovalo aj regulačné zaťaženie verejnej správy. To vyplýva z logického prepojenia povinností podnikateľov s definovanými povinnosťami verejnej správy. Každý dokument, ktorý musí podnikateľ odovzdávať na príslušnom úrade, totižto zodpovedá aj nutnosti jeho spracovania na príslušnej verejnej inštitúcií, čo vyvoláva i zvýšené zaťaženie v oblasti verejnej správy.

Druhým zaujímavým návrhom, ktorý vzišiel priamo od dopytovaných podnikateľov, je vytvorenie systému, ktorý by umožňoval pravidelne agregovať podnety, pripomienky a návrhy na zmenšenie regulačnej záťaže malých a stredných podnikateľov, ktorý by bol realizovaný napr. prostredníctvom Národnej agentúry pre podporu malého a stredného podnikania.

Doporučovali by sme zriadiť informačný portál, ktorý by informoval o všetkých potrebných povoleniach, oznámeniach a licenciách potrebných k danému predmetu podnikania, na ktoré podnikateľ dostal živnostenské prípadne iné oprávnenie/licenciu. Týmto opatrením by sa najmä skrátil čas potrebný na založenie podnikania a obmedzil by sa kontakt s verejnou správou len na nevyhnutne potrebný čas.

Záverom by sme radi navrhli i ďalšie skúmanie niektorých zákonných noriem v ďalšom období, ktoré priamo nadväzujú na legislatívu popisovanú v tejto analýze. Predložený zoznam právnych predpisov by logicky dopĺňal obraz o celkovom zaťažení podnikateľov na Slovensku. Medzi nami navrhované zákony patria:

1. zákon o správe daní a poplatkov č. 511/1992 Zb.
2. zákon o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 530/2003 Z.z.
3. zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z.
4. zákon o štátnej štatistike č. 540/2001 Z.z.
5. zákon o konkurze a reštrukturalizácií č. 7/2005 Z.z.
6. zákon o ochrane hospodárskej súťaže č. 136/2001 Z.z.
7. zákon o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody č. 264/1999 Z.z.
8. zákon o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam
9. (katastrálny zákon) č. 162/1995 Z.z.
10. zákon o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) č. 435/2001 Z.z.
11. zákon o elektronickom podpise č. 215/2002 Z.z.